הארץ

4.30 שקלים, יום ראשון י"ד בשבט התשנ"ה, 15 בינואר 1995 VOL 77/22942 JANUARY 15 1995

באילת 3.70 שקלים

בנקאות ישירה?

פרטים בעמוד אחרון, כלכלה.

שוחט מעריך שהקיצוץ בתקציב יאושר; שחל: מדיניותנו הכלכלית נכשלה

מאת צבי זרחיה, יהודה גל ועדנה ארידור

במשרד האוצר מעריכים כי חרף ההתנגדויות שהשמיעו רבים מהשרים להצעת שר האוצר, אברהם שוחט, לקצץ 720 מיליון שקל בתקציב המדינה – ההצעה תתקבל היום ברוב קולות בממשלה.

ראו עמודים 2א, 3א

בין השרים שהביעו בסוף השבוע התנגדות לקיצוץ משרדם – יאיר צבן, אמנון רובינשטיין, אפרים סנה, שמעון שטרית, בנימין בן אליעזר ועוזי ברעם. בין השרים שאינם מתנגדים לקיצוצים – אברהם שוחט, אורה נמיר, יעקב צור, ישראל קיסר, דוד ליבאי וגונן שגב.

שרי מרצ הודיעו בסוף השבוע שיתנגדו לצעדים הכלכליים המוצעים אם יוגשו להצבעה כמקשה אחת. הם מסרו גם על התנגדותם לקיצוצים בסעיפי החינוך והקליטה.

שוחט יבקש היום את אישור הממשלה גם לצעדים הבאים: הפחתת המס המקביל מ-4.95% ל-3%, החל בפברואר 95'; הוספת נקודת זיכוי לאשה עובדת, החל מ-1 בינואר 95'; הוספת נקודת זיכוי לאשה העובדת בעסק של בעלה, החל מ-1 בינואר 95'.

יישום הצעדים הללו, אמר שר האוצר, הוא תנאי חשוב לעמידה ביעד המרכזי של המדיניות הכלכלית – המשך צמיחה יציבה במשק. הצעדים הללו, הוסיף שוחט, נועדו להבטיח שנתיים טובות למשק, ולאפשר המשך הצמיחה ויציבות המחירים.

הצעדים נועדו לתקן כמה בעיות בתחום האינפלציה ורווחיות המגזר העסקי. הפחתת העלויות למעסיקים נועדה לשמש תחליף לפיחות, ולשפר את רווחיות היצוא. הוספת נקודת הזיכוי נועדה להיטיב עם נשים עובדות, שהן הנפגעות העיקריות ממס הבריאות החדש.

עלות הצעדים הכלכליים ששר האוצר יביא היום לאישור הממשלה היא 1.26 מיליארד שקל. הם ימומנו מהמקורות הבאים: 400 מיליון שקל מהרזרווה הכללית בתקציב; 720 מיליון שקל מקיצוצים; 140 מיליון שקל מהגדלת הדיווידנדים של הבנקים לממשלה.

שר הבריאות, אפרים סנה, יצביע היום ככל הנראה נגד הקיצוץ בתקציב; ביום ששי הוא הודיע על כך לשר האוצר.

לטענתו של סנה, הקיצוץ שדורש האוצר בתקציב משרדו – 25 מיליון שקל – הוא למעשה קיצוץ של 7.5% מתקציב התפעול של המשרד (331.5 מיליון שקל). "אני לא מתנגד באופן עקרוני להחלטת האוצר לקצץ בתקציב המדינה", אמר סנה, "אבל כשר הבריאות אינני יכול לתמוך בהחלטה שתביא נזק למערכת שעליה אני אחראי". לדבריו, קיצוץ בשיעור שדורש האוצר יפגע בהרחבת בתי חולים שבהם יש צפיפות קשה, ובהרחבת האשפוז הסיעודי.

ביקורת נוקבת על המדיניות הכלכלית של הממשלה מובעת

(סוף בעמוד 2א)

יועצו של מובארק: תיתכן מלחמה ערבית־ישראלית אם ישתנו הנסיבות

שר החוץ המצרי: פקידים במשרד החוץ הישראלי סובלים מפיגור שכלי

מאת גיא בכור

היחסים בין ישראל למצרים התדרדרו בסוף השבוע לשפל כמוהו לא זכור זה שנים רבות לאחר שאוסאמה אל־באז, יועצו של הנשיא מובארק לא שלל אפשרות של מלחמה עתידית בין מדינות ערב לישראל, אם ישתנו הנסיבות באזור. שר החוץ המצרי, עמר מוסא, הגדיר פקידים מסוימים במשרד החוץ הישראלי כמי שסובלים מ"פיגור שכלי".

הזעם של המצרים פרץ בשל שתי התבטאויות שהושמעו בשבוע האחרון בישראל. האחת, של ראש הממשלה יצחק רבין, לפיה על ישראל להתכונן למלחמה כוללת בטווח הארוך. השנייה, הדלפה שפורסמה ב"הארץ", לפיה הציעו גורמים בחטיבת התכנון במשרד החוץ בירושלים, להעניש את מצרים על יחסה המסויג לישראל.

בירך את פרס

שתי ההתבטאויות הללו גרמו לכעס רב בקהיר. שר החוץ המצרי, עמר מוסא, קבע אתמול בהתבטאות בלתי דיפלומטית יוצאת דופן, כי מחברי המסמך הישראלי במשרד החוץ, הממליץ על ענישת מצרים, "סובלים מפיגור שכלי". "לומר שישראל תעניש את מצרים, זה פיגור שכלי", אמר מוסא בתדרוך לכתבים. "לחשוב על ענישת מצרים זו נאיביות, ובדרך מחשבה זו, נחזור שנים אחורה", הוסיף.

הוא הסביר כי "המלה 'להעניש', אינה מציאותית ואינה מקובלת עלינו, והיא גובלת בהטלת סנקציות. עדיף שהישראלים, האחראים להצעות אלו, יבדקו אותן מחדש". מוסא הוסיף כי הוא מעדיף לחשוב כי שאלה זו נסגרה. "אני סבור כי הודעותיו של שר החוץ שמעון פרס ביטלו את ההצעות האלה".

השר מוסא בירך את השר פרס על הסתייגותו הפומבית מהמסמך ועל הכחשת הכוונה ליישמו ולהעניש את מצרים.

מוסא הדגיש כי הוא מסתפק בהודעות אלו, ואינו מתחשב בהדלפות מאנשים מסוימים במשרד החוץ הישראלי. ובאשר להתבטאות של ראש הממשלה, יצחק רבין, הרי שיועצו המדיני של נשיא מצרים חוסני מובארק, אוסאמה אל־באז, העריך שלשום בערב כי מדינות ערב חייבות להיות מוכנות לאפשרות של מלחמה נוספת עם ישראל. זוהי התבטאות מצרית ראשונה זה שנים, המאזכרת אפשרות של מלחמה כוללת עם ישראל.

תגובה לדברי רבין

עם זאת תגובת אל־באז נאמרה אחרי שבמצרים הוגדרה אמירת ראש הממשלה רבין, כראשונה מן הצד הישראלי, המאזכרת אפשרות של מלחמה. "מדינות ערב אינן יכולות לבטוח בכוונות ישראל, וחייבות לנקוט אמצעי מנע למקרה של מלחמה נוספת, כיוון שהתנאים באזור עשויים להשתנות", אמר אל־באז בדיון שהתקיים במסגרת יריד הספרים הבינלאומי ה-27 המתקיים בקהיר.

אל־באז אמר את דבריו בתגובה לשאלה לגבי הצהרותיו האחרונות של רבין לפיהן מדינת ישראל אמורה להתכונן ל"מלחמה כוללת לטווח ארוך". "הצהרות אלה מנוגדות לאוריינטציית השלום המסתמנת באזור, והעמדה הישראלית היא שגויה ובלתי סבירה", הוסיף אל־באז. "על ישראל להוכיח את כוונותיה הטובות לגבי השלום. מדוע רק על סוריה לעשות זאת"

"96' – שנת שלום"

שאל. אל־באז הוסיף כי סוריה תמיד ביטאה את התחייבויותיה. עם זאת העריך אל־באז כי שנת 96' תהיה שנת חתימה על הסכם שלום בין ישראל לסוריה וללבנון מצד שני, וכן על הסכם קבע שיפתור את בעיית ירושלים, ואשר יהיה מקובל על דעתם של הישראלים והפלשתינאים.

בדיון נוסף, שאף הוא התקיים במסגרת יריד הספרים ביום חמישי, אמר שר התרבות המצרי, פארוק חוסני, כי האיומים הישראליים בפתיחת מלחמה הם בין הסיבות המונעות את נרמול היחסים בין מצרים לישראל בתחום התרבות.

הדוברים המצרים הללו השמיעו את ביקורתם לאור שבשבוע החולף התייחס גם הנשיא חוסני מובארק לדברי רבין הנזכרים "החמורים ביותר".

האלוף בירן העיד למסתערבי דובדבן על שימוש מופרז בתחמושת בתקרית שבה הרגו 4 פלשתינאים בבית ליקיא
עמוד 4א

צה"ל מעביר את השליטה במחסומי ארז ונח"ל עוז לידי משמר הגבול
עמוד 5א

שמיר: העיראקים תיכננו לתקוף את הכור בדימונה
עמוד 6א

רפאל איתן בהצעת חוק: להתייחס לכל תלמיד הנושא סמים בבי"ס כסוחר סמים
עמוד 8א

סגן ראש השב"כ לשעבר טבע בחוף השרון בהרצליה
עמוד 12א

הצבא הרוסי טוען שכבש את בניין מועצת השרים של צ'צ'ניה
עמוד 14א

בגליון זה 34 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0100	-0.20%
שחור	3.03	—
סל יציג	3.3733	+0.12%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
גמאטרוניק
טל: 02-821777

ערפאת מציע שצה"ל יישאר ב"מקומות בעייתיים" בגדה בשלב הפריסה מחדש

לפי ההצעה, שהועברה באורח לא רשמי, הנוכחות הצבאית תתואם עם המשטרה הפלשתינית

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

מקורות ישראליים אומרים כי ראש הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, מציע לקבוע עתה מתוך "הנקודות החמות" בגדה המערבית, שבהן צפויות בעיות ביטחון, ולהציב בהן כוחות ביטחון ישראליים־פלשתיניים משותפים, לאחר ההיערכות החדשה של צה"ל מחוץ לריכוזי האוכלוסייה בגדה.

לדברי המקורות, הצעת ערפאת הועברה לישראל באחרונה בערוצים לא רשמיים. על פי ההצעה, ייערך צה"ל מחוץ לכל ריכוזי האוכלוסייה הפלשתינית בגדה לפני הבחירות, ונוכחות ביטחונית ישראלית תימשך רק במספר מצומצם של אתרים ובשיתוף עם המשטרה הפלשתינית. כך יודגש שהכוחות הישראליים נועדו למשימת ביטחון בלבד ולא להמשך הכיבוש.

לדברי אותם מקורות, בישראל מתגבשת הצעה לנהל משא־ומתן על הסכם ביניים, שבו יפורטו סידורי הביטחון החדשים בגדה, לפני הבחירות למועצה הפלשתינית ואחריהן. הבחירות ייערכו רק אחרי שיושלם ההסכם, ובזמן המו"מ יהיה יישום הדרגתי של חלקים ממנו – כמו יציאה של צה"ל מעיר אחת או יותר בגדה, או העברה של סמכויות מינהל נוספות לידי הרשות הפלשתינית, הכל כפי שיוסכם.

המקורות אמרו כי המו"מ על ההיערכות מחדש של צה"ל בגדה המערבית נמצא עתה בשלב ראשוני ביותר. לדברי המקורות, ראש הממשלה מעוניין לקיים את הסכם אוסלו ולהגיע להסדר ביניים בגדה המערבית, אך כיום אין עדיין עמדה ישראלית מוסכמת בסוגייה זו. לדבריהם, "כל הפרסומים על מפות של הפריסה מחדש, שיוחלפו בקרוב בין הצדדים, היו אופטימיים ומוקדמים מדי. משני הצדדים נזרקו רעיונות, אך לא היתה החלפת דעות מסודרת".

בצה"ל נערכות עתה עבודות מטה שונות, באגף התכנון ובפיקוד המרכז, שבהן נבחנות חלופות להיערכות מחדש, אך תוכניות אלה עדיין לא הוצגו בפני הרמטכ"ל וראש הממשלה, ולא אושרו. לדברי המקורות, אין עדיין הגדרות מוסכמות של יסודות עיקריים בהסדר הביניים, כמו גבולות השיפוט של הרשות הפלשתינית בגדה, או עקרונות משטר הביטחון. "לא ברור אם אתר השריון בלטרון יהיה כלול בהסדר", אמרו. "אין גם הגדרה מהם צרכי הביטחון של ההתנחלויות, ואיך יישמרו הדרכים המובילים אליהן".

(עי"צ). מעזה מסר אתמול מקור פלשתיני רשמי, כי משלחת פלשתינית תגיע בשבוע הבא לרבת עמון, כדי להכין את הקרקע לפגישה בין יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, למלך חוסיין.

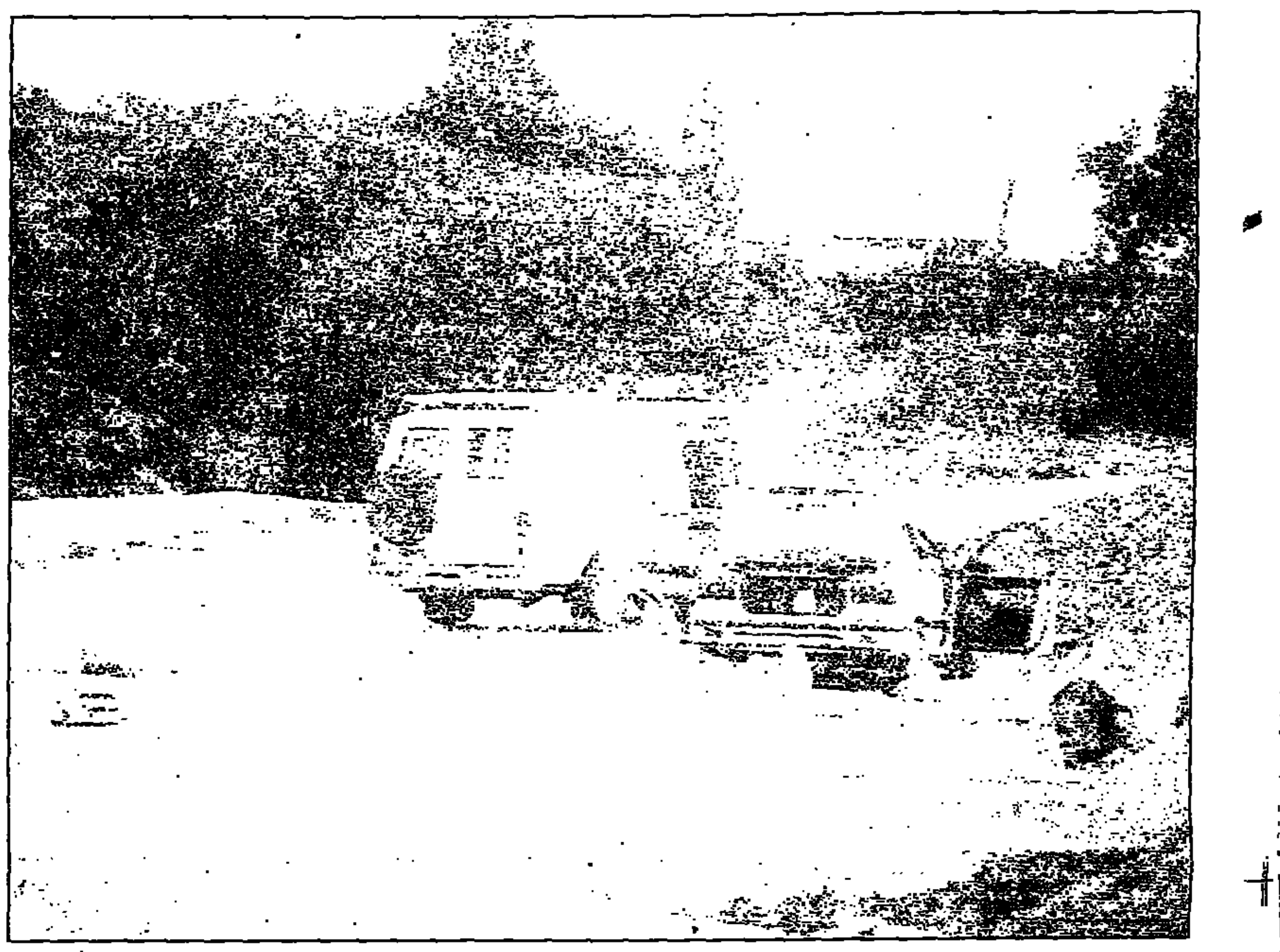

תצלום: עודד קרן

רכב משטרה חונה סמוך למכונית המיצובישי שנמצאה אתמול בכביש צדדי הסמוך לצומת מורשה, כשבתוכה שתי גופות

גופותיהם של גבר ואשה נמצאו במכונית ליד צומת מורשה

המשטרה: השניים נרצחו כמה ימים קודם לכן בדקירות סכין ובחניקה

מאת יוסי המוני

גופותיהם של גבר ואשה התגלו אתמול אחר־הצהריים בתוך מכונית, שמנועה פעל, בכביש הגישה לבית הקברות של רמת־השרון, סמוך לצומת מורשה.

המשטרה סבורה כי השניים נרצחו בדקירות סכין ובחניקה כמה ימים לפני שנמצאו גופותיהם במכונית. מבדיקה ראשונית עולה, כי הגבר היה כבן 30, והאשה כבת 20. הגופות הועברו למכון לרפואה משפטית באבו־כביר לשם זיהוין.

נמצאו במושב האחורי

שוטרים שסיירו אתמול באזור בסביבות השעה 16 הבחינו במכונית מיצובישי לבנה חונה. הם ניגשו אליה, וגילו שהמנוע של המכונית פועל. במושב האחורי של המכונית הם מצאו שתי גופות במצב של ריקבון מתקדם, עטופות בניילון. סביבן היו פזורים תכשיטים.

למקום הוזעקו כוחות משטרה גדולים. הבלשים בדקו בקפדנות את הגופות ואת המכונית מחשש שהם מולכדו. רק לאחר שעה הותר לפתולוג המחוזי לבדוק את הגופות.

המשטרה: הרצח בוצע כנראה במקום אחר

על הגופות התגלו סימני דקירה רבים בחלקן העליון, ועל צווארן היו סימני חניקה. ידיהם היו כפותות. הפתולוג קבע, כי מדובר ברצח.

מפקד מחוז תל־אביב, תת ניצב שלמה תורג'מן, אמר כי מבדיקה ראשונית עולה כי הרצח בוצע על רקע פלילי, אם כי נבדקת גם אפשרות לפיגוע חבלני.

במשטרה מעריכים, כי הגופות הובאו במכונית לכביש הכניסה לבית העלמין ברמת השרון ממקום אחר – ככל הנראה מאזור לוד – שם בוצע הרצח.

המכונית שייכת לתושב לוד, שאינו בעל עבר פלילי. לא דווח למשטרה כי היא נגנבה.

"אינם תושבי לוד"

סגן מפקד תחנת משטרת לוד, רב פקד שמעון שומרוני, הגיע למקום כדי לסייע בזיהוי הגופות. הוא ציין, כי אין מדובר בצעירה תושבת לוד, שבמשטרה מבינים לפני כמה אחרים. לדבריו, הנרצחים אינם תושבי לוד.

שומרוני אמר, כי "הגבר נראה ערבי והאשה יהודיה. אחד הכיוונים הנחקרים הוא שהשניים ניהלו רומן, האשה ברחה מבית והרצח בוצע בידי בן משפחתה".

למקום הגיעו גם כמה חוקרים של שירות הביטחון הכללי. הם משתתפים בחקירה שמנוהלת בידי מפלג התשאול ביחידה המרכזית של משטרת תל־אביב.

הערכה: המניע לניסיון ההתנקשות במשה אלפרון – סכסוך שליטה על בתי קזינו

כף רגלו של משה אלפרון נכרתה בפיצוץ

מאת משה טובאל

משה אלפרון, בן משפחת אלפרון בגבעת שמואל, נפצע אתמול קשה בניסיון התנקשות בחייו. כף רגלו נכרתה ורגלו השנייה נפגעה קשה.

ראו עמוד 8א

לבנת חבלה צה"לית הצמודה לקדמת מכוניתו של אלפרון. אלפרון, שיצא מדירתה של חברתו קרן מזר, ברחוב אבא הלל ברמת־גן, התניע את מכוניתו ושניות ספורות אחר כך אירעה ההתפוצצות. קרן מזר, שעמדה בקרבת המכונית, נפצעה קל. אלפרון גולגל מתוך מכוניתו. אנשי מד"א שמיהרו למקום, נזקקו לסיוע של כבאי אש כדי לחלץ אותו מאחורי ההגה. אלפרון וחברתו הועברו לבית החולים איכילוב בתל־אביב ועל אלפרון הוצבה שמירה.

בין הראשונים שהגיעו למקום הפיצוץ היה קצין הכיבוי יואב גידסי. "רגל אחת היתה מרוסקת לגמרי", הוא מספר, "למעשה כף רגל אחת היתה קטועה. גם השנייה היתה במצב קשה. האיש היה בהכרה. הוא צעק 'אני מרגיש את הרגל שלי באוויר'".

עקב מצבו של אלפרון, חוקרי היחידה המרכזית בתל־אביב עדיין לא גבו ממנו עדות. במשטרה סבורים כי עסקי ההימורים, שלפי החשד מעורב בהם אלפרון, הם המניע המרכזי לניסיון ההתנקשות. אחד מכיווני החקירה, על כל פנים, הוא סכסוך על השליטה בבתי קזינו בלתי חוקיים הפועלים באזור גוש דן.

במשטרה חוששים כי בני משפחת אלפרון או שליחים מטעמם ינסו לנקום בחשודים בניסיון ההתנקשות.

הבניין הרביעי והאחרון בסביוני גן:

להחליט עכשיו – או לצלם למזכרת!

סביוני גן

שכונת מגורים אקסקלוסיבית ליד בורסת היהלומים ברמת גן

במרחק 2 דקות מת"א, קמה בשנים האחרונות שכונת יוקרה שהפכה לסיפור הצלחה: סביוני גן. פרויקט סביוני גן עומד כעת בפני סיום. זוהי ההזדמנות האחרונה שלך להצטרף לפרויקט ייחודי המיועד לאנשים שאוהבים את החיים.

בסביוני גן, פרט לדירה מרווחת ברמה גבוהה, גם בריכת שחייה פרטית, חדר כושר, סקווש, לובי מפואר ועוד פינוקים העושים את החיים יפים יותר. לבחירתך דירות של 3.5, 4, 5.5-15 חדרים, דופלקסים ופנטהאוזים מפוארים.

בוא לסביוני גן, כל זמן שזה אפשרי, כי אם לא תמהר לרכוש דירה בבניין האחרון – תוכל רק למסגר תמונה שלו למזכרת.

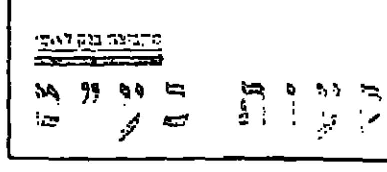

משרד מכירות באתר: כניסה דרך רח' הגלעד מרח' אבא הלל בר"ג, טל: 03-7529297/8
שעות פתיחה: א'-ה' 09:30-17:00, ו' 09:30-13:00

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

משרד הדתות מפעיל "סיירת" של אנשי ארגון אתרא קדישא לפיקוח על חפירות בקברים

מאת שחר אילן

משרד הדתות מפעיל זה שלושה חודשים "סיירת" לפיקוח על חפירות ארכיאולוגיות באתרי קבורה. אנשי ה"סיירת" הם פעילים בארגון החרדי להגנה על קברים עתיקים, אתרא קדישא.

בראש ה"סיירת" עומד הרב צבי גלמנר, המשמש גם כיו"ר הוועדה למען השבת. למרותו כפופים כמה עובדים, שהוכשרו לפקח על חפירות בארגון אתרא קדישא.

הפקחים מצוידים במסמכים של משרד הדתות, המסמיכים אותם לפקח על חפירות בקברים. רשות העתיקות, אפרת אורבך, טוענת, כי מכתבים אלה הם למעשה הסמכה למעשי עבריינות ותגרה מסכנת. לדבריה, על פי חוק העתיקות, רק החופרים המוסמכים רשאים להיכנס לאתר החפירות.

אנשי ה"סיירת" הגישו למשטרה כמה תלונות על ביזוי כבוד המת, נגד ארכיאולוגים העורכים חפירות ביפו, בית שבה, מודיעין, מזור ובית שאן.

לכדות חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר – הקובעת כי לארכיאולוגים סמכות לחפור בקברים – מזמינה המשטרה את החופרים לחקירה. במקרה אחד, אף עצרה את אחד החופרים. הארכיאולוגים כועסים, מגישים למשטרה תלונות נגד אנשי ה"סיירת" על הרידה בלתי חוקית לשטח חפירות.

יועץ ראש הממשלה לענייני משרד הדתות, ישראל ליפל, אמר, כי ה"סיירת" נועדה לאסוף מידע על החפירות הארכיאולוגיות, ולעקוב אחר מקרים של חילול קברים. לדבריו, יש מקום להסתייע ב"סיירת", בשל האי אמון השורר בין משרד הדתות לארכיאולוגים.

(סוף בעמוד 2א)

גינגריץ' ל"הארץ": אתמוך בהעברת שגרירות ארה"ב לירושלים

מאת עקיבא אלדר

בעשור הקרוב רוב מדינות האזור לא יסכנו את ישראל. הסכנה העיקרית על ישראל היא הטרור, שעל כולנו להתמודד איתו, וצמיחתו של כוח גרעיני באיראן. בהשוואה לשני אלה, אף סוריה מהווה בעיה שניתן להתגבר עליה, כך אומר יו"ר בית הנבחרים האמריקאי, ניוט גינגריץ', בראיון ראשון לעיתונות הישראלית.

ראו עמוד 2ב

גינגריץ'. "הסכנה – איראן"

לדברי גינגריץ', יש חשיבות אסטרטגית רבה לנטרול סוריה ממעגל המלחמה, כדי שהעולם יוכל להתמקד בשתי הבעיות – צמיחת קיצוניות טוטליטרית המעורבת בטרור, והסכנה של הפיכת איראן לבעלת יכולת גרעינית. "הדיקטטורה האיראנית היא הבעיה העקרונית מספר אחת של הביטחון הלאומי שלנו בטווח הקרוב. הייתי שם אותה בראש רשימת הבעיות שעל ארה"ב למצוא להן פתרון", אמר.

לדברי גינגריץ', אם הצעה להעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים תובא השנה בפני הקונגרס, הוא יתמוך בה. "זוהי זכותה של ישראל להגדיר את בירתה, ואנחנו, כבעלי ברית שלה, צריכים להיענות", אמר. "הבה נעשה זאת", קרא גינגריץ' לנשיא ביל קלינטון.

בראיון, שנערך בלשכתו בקונגרס, אמר גינגריץ', שבחשב שאם ניצחון הרפובליקאים בבחירות לקונגרס בנובמבר לבטא על עוצמה פוליטית שאינה נופלת מזו של נשיא ארה"ב, כי הניסיון של הכוח הרב לאובי בסיני היזכי ביותר, וכי הוא נרסה לתמוך בנוכחות אמריקאית בגולן. עם זאת אמר גינגריץ' כי הוא לא מוכן להתחייב על כך לפני שישמע את עמדת מוכיד ההגנה בעניין תפקידיו של הכוח ובעניינים נוספים.

"נניח שמשהו כתבתב – מה יהיה תפקידו של הכוח האמריקאי? אם מדברים על גדוד חיל רגלים, נחוצר יהיה להחזיק אותם כטמון, אבל האם המשמעות היא שאנחנו מספקים כוחות תגבורות מאסיביים, או שכאשר הטנקים הסוריים חולפים על פנינו אנחנו מנפנפים להם לשלום? איני סוגר את הדלת, אבל צריך לחשוב על הכל, גם על

(סוף בעמוד 2א)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שטרית: "על גוויתי יקצצו למשרדי את הסכום שהאוצר דורש"

למרות ביטחונו של שר האוצר כי הצעותיו יתקבלו בישיבת הממשלה היום, הוא צפוי להתקפות מצד שרים

מאת ירח פל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ישיבת הממשלה היום תהיה סוערת במיוחד – זו ההתרשמות שנוצרה בעקבות שיחות עם רוב השרים בסוף השבוע.

ככל הנראה, שני שרים יותקפו בישיבה: שר האוצר, אברהם שוחט, ושר המשטרה, משה שחל. שר האוצר יותקף על קיצוצי התקציב שהוא מציע במשרדים הממשלתיים, וכן על מקצת מהצעדים הכלכליים בחבילת הצעדים שיביא לאישור הממשלה; שר המשטרה יותקף על המסמך שהעביר לראש הממשלה, יצחק רבין, הכולל ביקורת נוקבת על משרד האוצר ופעולות הממשלה בתחום הכלכלי־חברתי.

בראיונות לתקשורת הודיעו שמונה שרים שיתנגדו בתוקף לקיצוץ תקציבים במשרדיהם בשיעור שמציע האוצר: ארבעת שרי מרצ – שולמית אלוני, יוסי שריד, אמנון רובינשטיין ויאיר צבן, וארבעה שרים מהעבודה – משה שחל, שמעון שטרית, בנימין בן אליעזר ואפרים סנה.

מי שצפויים לתמוך בהצעת שר האוצר הם ראש הממשלה, המחזיק גם בקולו של שר החוץ שמעון פרס, שוחט עצמו, מיכה חריש, אורה נמיר, דוד ליבאי, עוזי ברעם, יעקב צור, ישראל קיסר וגונן שגב – בסך הכל עשרה תומכים.

שר האוצר משוכנע כי בממשלה יהיה רוב לאישור הקיצוצים במשרדים ולצעדים הכלכליים שהוא מציע. מקורביו של שוחט מצרפים את השר בן אליעזר למניין התומכים בתוכנית האוצר, וכך יגדל מספרם ל–11.

שוחט מבקש להפיס את דעתם של חלק מהשרים ולהניעם לתמוך בצעדים שהוא מציע, בכך שיודיע להם כי הוא נכון לדון עמם בשינוי ביעדי הקיצוץ. עם זאת, הוא מדגיש שלא יהיה מוכן להפחית מהיקף הקיצוץ.

למרות הערכת מקורבי שר האוצר, השר בן אליעזר לא נשמע אתמול כלל כמי שעומד לתמוך בהצעת שוחט: "על גוויתי יקצצו למשרדי את הסכומים שמשרד האוצר דורש. לא אתן לביינה גרוש – לא מתקציב השכונות, לא מפרויקט שנת הקשיש, לא מהביוב ולא ממע"ץ".

שר הבינוי והשיכון טוען שמשרד האוצר מבקש לקצץ 51 מיליון שקל מתקציב משרדו, כשעיקר הקיצוץ עלול לפגוע דווקא בשכבות החלשות ובנושאים חיוניים כמו סלילת כבישים. "השאלה היא עקרונית", אמר, "האם צריך להשלים עם הדרך שבה האוצר מכתיב לשרי הממשלה היכן לקצץ. איש לא יכתיב לי איפה לקצץ".

השר שמעון שטרית אמר כי שר האוצר החליט לקצץ 16% מתקציב משרד הכלכלה והתכנון, לעומת 0.1% מתקציב משרד הפנים ו–0.3% מתקציב משרד האוצר – "רוצים לקצץ לי פי 50 מהאוצר ופי 150 ממשרד הפנים, כאשר כל תקציב משרדי הוא כ–20 מיליון שקל".

אם הממשלה תאשר תקציב כזה, אמר שטרית, הוא ייפסל בבית המשפט, כי הוא נגוע באי־סבירות קיצונית ואין לו בסיס ענייני: "בית המשפט כבר פסל אפילו החלטות של היועץ המשפטי לממשלה שהיו נגועות באי־סבירות". יהיה מי שיגיש עתירה לבג"ץ אם הממשלה תאשר את קיצוצי התקציב שמציע שר האוצר, הוסיף שטרית.

שטרית תקף גם את חבילת הצעדים הכלכליים שאושרה ביום רביעי בישיבת "שרינר", והיום תובא לאישור מליאת הממשלה. "מדובר בקובץ של ניסיונות לתקן טעויות שנעשו על ידי האוצר בעבר – למשל חוק מס הבריאות, שהיה טעות גדולה של האוצר, אשר לא הביא בחשבון תוספת בגביית המס, והטעות התמורה לא פחות – המס על הבורסה".

שר הכלכלה והתכנון הטיל ספק בדברי שר האוצר, לפיהם הצעדים יביאו לכך שכ–90% מהשכירים יקבלו במשכורת ינואר תוספת לשכרם. שטרית ציטט את הפרשנים הכלכליים בעיתונים; לדבריו, כולם מאוחדים בדעה שההיפך הוא שיקרה. גם רוב הציבור, אמר שטרית, חש ששר האוצר "עובד עליהם בעיניים", והממשלה שזה יחס הציבור למדיניותה חייבת להסיק את המסקנות הנדרשות.

בישיבת הממשלה היום מתכוון שטרית להציע תיקונים ותוספת לחבילת הצעדים הכלכליים, וביניהם שינויים בחוק מיסוי הבורסה, כגון מתן אפשרות לקיזוז הפסדים בבורסה. שטרית ציין כי המשבר גדול יותר ממה שנראה, ואמר כי צפויה "אינתיפאדה של שרים" נגד מדיניות שר האוצר.

מתקציב משרד התיירות – 450 שקל – מבקש שוחט לקצץ 10 מיליון. שר התיירות, עוזי ברעם, אמר שיצביע בעד תוכנית האוצר, אבל ציין שיתבע משר האוצר שיתחייב כי עד סוף שנת התקציב לא יהיו יותר קיצוצים בתקציב. גם כך, אמר, קיצוץ בתקציב שבועיים בלבד לאחר אישורו יתקבל רע בציבור.

השר משה שחל אמר כי הקיצוץ שהאוצר מבקש לבצע בתקציב המשטרה יפגע ביכולתה למלא את משימותיה ביהודה ובשומרון, וביכולתה ליישם את המלצות ועדת שמגר.

שרים בממשלה המתנגדים לקיצוצים טענו ששר האוצר דאג שלא לפגוע (או לפגוע בצורה מזערית בלבד) במשרדים כמו התעשייה והמסחר, העבודה והרווחה, המשפטים, התחבורה והתיירות – כדי להבטיח את תמיכת השרים שאלה משרדיהם, ובכך להבטיח רוב בממשלה לצעדים שהוא מציע.

ארבעת שרי מרצ אמורים להתכנס הבוקר, כדי לגבש את עמדתם לקראת ישיבת הממשלה. שרת המדע, התקשורת והאמנויות, שולמית אלוני, אמרה כי שרי מרצ לא יצביעו כסיעה בישיבת הממשלה, וכוונתה להציע שכל שר משרי מרצ יטען בנפרד נגד הצעת האוצר, וינסה לשכנע את שאר השרים.

עוד אמרה אלוני שהיא וחבריה מתנגדים לכל קיצוץ במשרד הקליטה. היא תביע התנגדות גם לקיצוץ של 5 מיליון שקל מתקציב משרד המדע (60 מיליון שקל); לדבריה, זהו שיעור הקיצוץ הגבוה ביותר בהשוואה לשאר משרדי הממשלה.

אלוני הוסיפה כי שרי מרצ ימחו גם על הדרך שבה התקבלה ההחלטה על הקיצוץ והבאתו לפורום מפלגתי קודם שהועלה במליאת הממשלה: "לא מקובל עלינו שיורידו עלינו גזרות".

השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, אמר ששרי מרצ יצביעו נגד הקיצוצים המוצעים בתקציבי החינוך והקליטה. לדבריו, קיצוצים אלה אינם הגיוניים ואינם עולים בקנה אחד עם הצהרות הממשלה ומדיניותה.

הערכות באוצר: מדד דצמבר: 0.8%–0.6%

מאת צבי זרחיה

במשרד האוצר מעריכים כי מדד המחירים לצרכן לחודש דצמבר '94, שיפורסם אחר הצהריים, יעלה ב–0.6%–0.8%. על פי הערכה זו, האינפלציה ב–'94 הסתכמה בכ–14%–14.5%. כזכור, האוצר חזה בתחילת '94 כי האינפלציה בשנה זו תהיה 8% בלבד.

על פי שיעור עליית המדד ייקבע גובה תשלום תוספת היוקר שתשולם במשק ב–1 במארס '95. על פי הערכות, תוספת היוקר תסתכם בכ–3.2%–3.3%. באוצר מעריכים כי בדצמבר נמשכה ההתמתנות בעליית מחירי הדיור ומחירי הפירות והירקות, שעלו בשיעור מתון יחסית. עם זאת נרשמה עלייה קלה בסעיף ההלבשה וההנעלה.

באוצר מעריכים כי המדד בחודשים הקרובים יהיה נמוך, ומצפים שבנק ישראל יפחית עקב כך את שיעור הריבית במשק. יצוין כי שר האוצר אברהם שוחט אמר בסוף השבוע כי אם תרד האינפלציה, "כפי שאנו צופים, בנק ישראל יצטרך לעשות משהו עם הריבית".

ח"כ רפי אדרי בבואו לפגישה עם יצחק רבין, אברהם שוחט ואלי דיין. "ילדי־השכונות, עיירות הפיתוח ומגזר המיעוטים לא שווים 41 מיליון שקל?", שאל דיין את שר האוצר

דיין: אם הסתייגותי להנהגת יום לימודים ארוך תוסר, אגיש הצעת חוק פרטית בעניין

בפגישה עם רבין ושוחט סירב דיין להסיר הסתייגותו לחוק ההסדרים

מאת ירח פל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

גם שלשום לא הצליח ראש הממשלה יצחק רבין לשכך את מרדו של יו"ר סיעת העבודה והקואליציה, ח"כ אלי דיין, בעניין הנהגת יום לימודים ארוך.

בפגישה שקיים רבין עם דיין, בהשתתפות שר האוצר, אברהם שוחט, סגן שר החינוך מיכה גולדמן וח"כ רפי אדרי, לא נמצא פתרון לבעיה. בתום הפגישה הודיע דיין כי בעת ההצבעה בקריאה השנייה והשלישית על חוק ההסדרים במשק, בשבוע הבא, הוא יעלה את הסתייגותו בעניין יום לימודים ארוך, בניגוד למשמעת הסיעתית עליה החליטה סיעת העבודה.

דיין אמר כי הוא מוכן לשלם את המחיר הכרוך בהצבעה בניגוד למשמעת הסיעתית, כלומר הדחה מתפקיד יו"ר הסיעה והקואליציה. עם זאת מובטח כי לממשלה יהיה רוב בהצבעה וכי הסתייגות דיין תוסר, לאחר שעשרות חברי הכנסת מהעבודה וכן סיעת ש"ס, שתמכו עד כה בעמדת דיין, הודיעו כי יתמכו בממשלה. זאת בעקבות הצעת הפשרה שהתקבלה בישיבת סיעת העבודה בשבוע שעבר, לפיה הממשלה מאשרת עקרונית הנהגת יום לימודים ארוך, ומטילה על ועדה מקצועית שתמנה להגיש עד אפריל הצעת יישום מפורטת.

ח"כ דיין הודיע כי אם הסתייגותו תוסר, הוא יגיש למחרת הצעת חוק פרטית לכנסת להנהגת יום לימודים ארוך.

בפגישה שלשום ביקש דיין מרבין למלא אחר התחייבותו לבוחר, ולהודיע על הנהגת יום לימודים ארוך החל בשנת הלימודים הבאה. "אני נאבק בכוחי הדל כדי להציל את מפלגת העבודה ולשפר את תדמיתה בכך שתמלא אחר אחת מהתחייבויותיה המרכזיות לבוחר בבחירות 92'", אמר. הוא הציע כי הממשלה תחליט כבר עתה כי ב–1 בספטמבר '95 יונהג יום לימודים עד 3 אחר הצהריים בעיירות פיתוח, שכונות מצוקה ויישובי המגזר הערבי, הדרוזי והצ'רקסי, ומ–1 בספטמבר '96 – בכל הארץ. לדברי דיין, הוא לא מוכן להמתין להחלטות ועדה מקצועית. "עם כל הכבוד לועדת מומחים, היא לא קובעת מדיניות; הממשלה היא זו שצריכה לקבוע את המדיניות", אמר.

בישיבה אמר שר האוצר כי עלות הפעלת יום לימודים ארוך שתובע דיין תהיה 41 מיליון שקל. דיין השיב: "בשביל 41 מיליון דולר מכלל תקציב החינוך, המסתכם ב–5.5 מיליארד שקל, נגרום לקרע. ילדי השכונות, עיירות הפיתוח ומגזר המיעוטים לא שווים 41 מיליון שקל?" שוחט לדיין: "אתה רוצה להפוך אותי לסמרטוט". דיין: "אני ידוע כאיש של פשרות, ובעניין יום לימודים ארוך כבר ירדתי מהקומה העשירית לקומה הראשונה, אבל אתה עושה כל מאמץ להוריד את מערכת החינוך ואותי למרתף, ולכך לא אסכים בשום אופן".

ראש הממשלה חזר בפגישה על החלטת הממשלה והסיעה, ונתן למשתתפים להבין כי אין בכוונתו להציע שינויים בה.

סגן שר החינוך מיכה גולדמן הציע לדיין להצטרף אליו לסיור כדי לבחון את השינויים שהונהגו במערכת החינוך, לרבות הארכת יום הלימודים בחלק ניכר ממוסדות החינוך, בעיקר בשכונות ובעיירות הפיתוח, עד 1 ו–2 בצהריים בבתי ספר יסודיים, במקום 11.30–12.00 בתקופת הקדנציה של הממשלה הקודמת.

שטרית מציע שינוי בחוק מיסוי הבורסה והנפקת אג"ח צמודות למדד הדיור

הצעות שר הכלכלה והתכנון יידונו היום בישיבת הממשלה

מאת צבי זרחיה

הממשלה תדון הבוקר בהצעותיו של שר הכלכלה והתכנון שמעון שטרית, לשנות את חוק מיסוי הבורסה ולהנפיק אג"ח צמודות למדד הדיור. כך הוחלט בפגישה בין שטרית לבין ראש הממשלה יצחק רבין.

מלשכת שר האוצר נמסר כי לא ידוע שם על קיום הדיון בעניינים אלה, מאחר שהם לא נכללים בסדר יומה של הממשלה.

על פי הצעת שטרית, החוק למיסוי הבורסה יחול על ניירות ערך שנרכשו החל מ–1 בינואר '95. המשקיע הקטן, המבקש ליהנות מקיזוז הפסדים ללא הגשת דו"ח למס הכנסה, ינהל את השקעותיו בניירות ערך בתיק אחד, באמצעות בנק או מנהל תיקים, וישלם מס בשיעור של 15% על רווחיו בבורסה, בניכוי ההפסדים, כפי שיחושב על ידי הבנקים או מנהל התיקים.

שטרית מציע להעניק פטור ממס על מכירת ניירות ערך שהוחזקו במשך תקופה מינימלית של שנתיים. פטור זה לא יחול על מכירת ניירות ערך בסך כולל העולה על 500 אלף שקל לכל משקיע. סכום זה יהיה צמוד למדד.

כן מציע שטרית כי משקיעי חוץ יהיו פטורים מתשלום מס רווחי הון. יצוין כי שטרית הגיש בסוף השבוע לרבין מכתב תמיכה בעניין, בחתימת 12 ח"כים מסיעת העבודה.

שטרית גם מציע להנפיק אג"ח ממשלתיות צמודות למדד מחירי הדיור ו/או למדד המחירים לצרכן. הריבית הריאלית על אופציות ההצמדה למדד מחירי הדיור תהיה נמוכה ב–2 נקודות האחוז מבאופציות ההצמדה למדד. בשלב ראשון ינפקו אג"ח בסכום של עד מיליארד שקל.

בנוסף יציע שטרית בממשלה להחזיר לשר האוצר שוחט את הצעתו להפחית 720 מיליון שקל בתקציב המדינה. לדברי שטרית, "בהעדר קריטריונים עניינים לחלוקת הקיצוצים, ובהיות ההפחתה נגועה באי סבירות קיצונית, יש להחזיר את הצעת הקיצוצים לשר האוצר כדי שיכין נוסחה חדשה כדבר מימון הצעות להפחתת המס על הציבור".

שטרית אומר כי הקיצוץ בתקציבי משרדי הממשלה מהווה פחות מחצי אחוז מהצעת תקציב המדינה לשנת '95. לטענתו, הקריטריונים לחלוקת סכום זה בין סעיפי התקציב השונים לא הוצגו, ולא ננקטה גישה של קיצוץ אחיד בכל מרכיבי התקציב, כפי שהיה נהוג בעבר.

לטענת שטרית, תקציב חלק מהמשרדים הופחת בשיעורים מינימליים או לא הופחת כלל, בעוד תקציבי משרדים אחרים הופחתו במידה ניכרת. הצמצום הגבוה ביותר הוא במשרד הכלכלה והתכנון, שנדרש לקצץ 3 מיליון שקל – 15.6% מתקציבו. תקציב הפיתוח התכנוני במשרד הכלכלה צומצם בשיעור של 80%, כלומר – תקציב משרד הכלכלה קוצץ בשיעור של פי–50 משיעור הקיצוץ במשרד האוצר ופי–150 משיעור הקיצוץ במשרד הפנים, טוען שטרית.

שטרית הוסיף כי התקציב למימון חוק חיילים משוחררים צומצם בסכום של 80 מיליון שקל, המהווים ירידה של 20% ביחס לסכום שהוקצב במקור. בנושא החינוך והתרבות קוצץ התקציב בסכום של 161 מיליון שקל. בולט בעיקר הקיצוץ בתקציבי ההשכלה הגבוהה, בסכום של 66 מיליון שקל, המהווים 2% מסעיף זה.

סנה: יש לבטל את האגרות הנגבות מעתה מהורים בעבור שירותי טיפת חלב

מאת רותי סיני
סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

שר הבריאות, אפרים סנה, התחייב "למנוע כל פגיעה עתידית בנגישות, בזמינות, בהיקף ובאיכות של שירותי בריאות הציבור לילדים (טיפת חלב) כתוצאה מהחלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי". לדבריו, הוא "ינסה למצוא כל דרך אפשרית לביטול האגרות שההורים חייבים לשלם מעתה כדי לקבל את שירותי טיפת החלב".

בכנס שערכה המועצה הלאומית לשלום הילד בעניין עתיד שירותי בריאות הציבור לילדים, ביום חמישי שעבר, אמר שר הבריאות כי סכום האגרות הנגבה כיום מההורים מגיע לכ–40 מיליון שקל, "ויש למצוא מקורות חלופיים כדי להבטיח ששירות חיוני זה יינתן במסגרת של שירותי הבריאות, ללא תשלום".

יו"ר ועדת המשנה לגיל הרך בוועדת העבודה והרווחה, ח"כ תמר גוז'נסקי, תקפה בכנס את משרד הבריאות על "שלא נערך מבעוד מועד להשלכות חוק ביטוח בריאות ממלכתי על הגשת שירותי טיפת חלב לכלל האוכלוסייה". גוז'נסקי הגישה הצעת חוק שתחייב את משרד הבריאות להגיע להסדרים כספיים עם טיפות החלב "בדרך שתבטיח כי כל הורה וילד יוכלו לקבל את השירות בתחנה הקרובה למקום מגוריהם".

יו"ר ארגון רופאי הילדים, פרופ' יצחק ורסנו, מתח ביקורת על הנסיגה החמורה שחלה לדבריו בשירותי בריאות הציבור לתלמידים בבתי הספר, מאז הופרט השירות והועבר לחברות פרטיות באמצעות מכרזים. לדברי ורסנו, "לתלמידים נגרם נזק כבר בגלל הגשת השירות על ידי גורמים לא מוסמכים ולא מיומנים".

בעקבות הכנס – בו השתתפו 400 רופאים, אחיות ועובדים סוציאליים – הוקמה קואליציה של 11 ארגונים, "שתיאבק במשרד למניעת פגיעה בשירותי בריאות הציבור לילדים". בקואליציה חברים בין היתר המועצה הלאומית לשלום הילד, איגוד העובדים הסוציאליים, איגוד רופאי המשפחה והילדים, ארגון ההורים הארצי, ועד אחיות בריאות הציבור ושדולת הנשים.

המרכז הבינתחומי ללימודי עסקים, משפט וטכנולוגיה
הציבור מוזמן
להרצאתו של:
פרופ' אמיר ברנע
בנושא:
הערכת שווי של חברות בישראל
יום ב' 16.1.95 בשעה 16.00
קמפוס המרכז הבינתחומי, רח' אלתרמן, הרצליה
הכניסה חופשית

שוחט מעריך

(סוף מעמוד 1א)

במסמך שחיבר שר המשטרה, משה שחל, וכותרתו "ניתוח המצב הכלכלי במשק והתרופות המוצעות על ידי האוצר". "מתקבל הרושם שהממשלה מבולבלת", כתב שחל במסמך שהעביר לראש הממשלה, יצחק רבין. "צעדי המדיניות הכלכלית שלה ננקטים באיחור, כצררה ופזה ובאופן פרטני, כאשר בלא מעט מהמקרים הסוסים כבר ברחו מהאורוות".

את המסמך הגיש שחל ללשכת ראש הממשלה ביום חמישי האחרון, אך רבין לא הספיק לעיין בו עד ששמע עליו ביום שישי במהדורת "יומן" של הטלוויזיה.

במסמך טוען שחל כי מניתוח הנתונים מתברר שחלק ניכר מן ההישגים שמציג האוצר אינם כלל הישגים, וכי הנתונים מצביעים דווקא על התמתנות בפעילות הכלכלית של המשק, "ואולי אף על מיתון". הוא קרא לבחון מחדש את כל יעדי תקציב המדינה, ותקף במיוחד את משרד האוצר.

שר הקליטה, יעקב צור, תקף אתמול את דרישתו של שחל, במסמך שהגיש לראש הממשלה, להפחתת מסים. "רק פופוליזם יכול לגשר בין הפחתת מסים לבין שאיפה לצמצום הפערים החברתיים, כפי שאלה באו לידי ביטוי במסמך שחל", אמר צור.

הפחתת מסים, הוסיף שר הקליטה, תביא בהכרח לירידה ביכולתה של הממשלה לתמוך בשכבות החלשות ולהביא ליותר שוויוניות בחברה הישראלית – עקרונות יסוד של מפלגת העבודה.

צור הוסיף כי תוכניתו של שחל "אינה נקייה ממניעים אישיים, והיא ניסיון לנקות אותו מאחריות למדיניות הכלכלית של הממשלה".

"הממשלה חייבת היום בחשבון נפש", אמר אתמול שחל בתגובה להתקפות על המסמך שחיבר. "היא חייבת להסיק מסקנות ולהשקיע בתיקונים בתחום הכלכלי והחברתי. יש היום באמת בעיה בתדמית הממשלה בעיני הציבור, ומי שמתכחש לכך מתעלם מהכתובת על הקיר". שחל דיבר בערב ראיונות שהתקיימו אתמול במלון "כרמל" בנתניה.

גינגריץ'

(סוף מעמוד 1א)

האפשרויות הגרועות ביותר. אמנם רבין הרגיע אותי, אבל אני רוצה לקיים שימועים ולחשוב על כך יותר. אינני רוצה לתת צ'ק פתוח", אמר גינגריץ'.

גינגריץ' אמר כי סוריה תהיה האחרונה לקבל סיוע מארה"ב, שכן לדעתו הנשיא חאפז אסד הוא דיקטטור, וקשה להצביע על שינוי מהותי בסוריה. לדבריו, למרות חולשת הממשל הירדני והקשיים שלו, ירדן היתה מאז ותמיד המדינה הערבית ששיתפה פעולה עם ארה"ב יותר משאר מדינות ערב, ולכן הסיכויים להמשך הסיוע לירדן טובים למדי.

גינגריץ' אמר כי הוא נוטה לתמוך בעצתה של ישראל ולהמשיך במתן סיוע לרשות הפלשתינית בעזה וביריחו. ברומזו לפעילות מתנגדי הסיוע בקרב חברים בקונגרס אמר: "יותר מדי מונח על כף המאזניים מכדי שננסה לנהל ממרחק של 6,000 מייל את מדיניות היומיום שלכם".

בעניין המשך הסיוע לישראל אמר גינגריץ' כי "זה לא יהיה קל, כי אנחנו עומדים לקצץ בתוכניות. מה שמטריד אותי יותר הוא שישראל תלך בעקבות שאר העולם להפרטה מרבית, ליותר תחרותית עם דגש על יצוא. בטווח הארוך, אם הסיוע האמריקאי הוא אחד האמצעים שבעזרתם נמנעת ישראל מלהנהיג את מידת השינוי הנחוצה בכלכלתה, אנו פוגעים בה".

גינגריץ' אמר כי החלטתו לפטר את ההיסטוריונית של הקונגרס, כריסטינה ג'פרי, לא נבעה ממניעים פוליטיים, כמו רצון לפייס את הקהילה היהודית.

משרד הדתות

(סוף מעמוד 1א)

הוא הוסיף, כי "הכל נעשה בתיאום עם הרב הראשי אליהו בקשי דורון".

ליפל אמר, כי אנשי ה"סיירת" מגישים תלונות למשטרה, שכן "זה האמצעי היחיד שיש למשרד לעכב את החפירות, במטרה לפתוח במאבק ציבורי נגד חילול הקברים". לדבריו, המשרד פועל כחוק ואינו חורג מסמכותו.

ליפל דחה את הטענות נגד הפעלת אנשי אתרא קדישא. באומרו, כי אנשי הארגון הם מומחים לענייני קבורה. עוד אמר, כי "אי אפשר לעשות הכל בשם המדע".

הרב דוד שמידל מאתרא קדישא אישר, כי משרד הדתות בחר את פקחיו מפעילי הארגון, וכי יש שיתוף פעולה בין ה"סיירת" של משרד הדתות לבין אנשי אתרא קדישא. עם זאת הוסיף, כי ארגונו מקפיד שעצמאותו תישמר.

בחודשים האחרונים נרשמו מקרים רבים של אלימות נגד רשות העתיקות, אתריה ועובדיה. בין השאר, הוצתו מכוניות ומתקנים של הרשות, הושחתו כליל אתרי עתיקות, ועשרות שיחות איום התקבלו בבתי ארכיאולוגים.

ברשות העתיקות מייחסים את גילויי האלימות לכרוזים שהופצו ברחוב החרדי, ובהם מספרי הטלפון של עובדי רשות העתיקות. ברוב העיתונים החרדים מתפרסמות גם כתבות התוקפות בחריפות את הרשות.

ברשות העתיקות קובלים על כך שאין כל התקדמות בחקירת המשטרה בתלונות שהוגשו.

אתמול

טלוויזיה

שרון עוד כאן

"יומן", ערוץ 1; "השאלה הבאה", ערוץ 2

הדחפור, אחד מסמלי תשדירי הבחירות של הליכוד, המזוהה יותר מכל עם נחישותו של אריאל שרון להקים התנחלות תחת כל עץ זית רענן, חזר אל המרקע. הוא נראה ב"גבעת הזית", הוא צולם ב"עלי זהב", הוא ילווה מעתה כל התנחלות מעובה תחת שלטון העבודה. יחד עם הדחפור שב גם אליקים העצני מן הכפור, ואיתו הזמירות על "הצלת אדמות מדינה".

"יומן" של ליל שבת נראה כמו מסע הזוי לאחור ברכבת הזמן. במצב חוסר הבהירות הנוכחי בשטחים, לא היה מפליא לגלות בכתבתה של ג'ודי לוץ ב"יומן", כי מנהל עבודות העיבוי ב"עלי זהב" הוא איש קק"ל, אולי לרגל ט"ו בשבט. חג האילנות הוא גם חג העקירות וההפקעות.

חתן השמחה הסמוי בערוץ הראשון הואיין על ידי ירון לונדון ב"שאלה הבאה", בעניין ספרו של אברמאוזן. אריאל שרון התחמק, ולא ענה מדוע הוא מאמין לאברמאוזן רק כשהוא כותב על מפלגת העבודה, ולא כשהוא כותב ששרון ניהל מגעים עם אנשי אש"ף. מגעיו עם "ארגון הטרור הרצחני", אמר שרון, התקיימו "רק בשדה הקרב, שם חיסלתי את האנשים האלה". חבל שלונדון לא ביקש תגובה גם מסלי מרידור, ששימש בתקופה האמורה בתפקיד יועצו של בנימין נתניהו, סגן שר החוץ אז. האם ידע יו"ר הליכוד על המגעים המיוחסים ליועצו?

הקרב על אדמות השטחים לא זכה עד עתה לכתבת תחקיר רצינית בשני הערוצים. לא נעשה ניסיון לגלות כמה אדמות באמת הופקעו מאז מהפך 92', איזה עבודות בינוי יש היום בהתנחלויות, כמה מההתנחלויות אמורות להתעבות עד לבחירות הקרובות, והאם רוח "תוכנית הכוכבים" של אריאל שרון שורה גם מעל לתוכנית "מיגון קו התפר" של משרד הביטחון בראשות יצחק רבין. שני הערוצים מעדיפים שלא להזיע בעשיית תחקיר, ואף לא לנסות ולהציג שאלות סביב מדיניותה המבולבלת של הממשלה בשטחים. העיסוק בנושא ב"יומן" היה שטחי. ב"שאלה הבאה" הוא כלל לא הגיע לכדי דיון.

חנה קים

הופעה

מוטיב הכורסה

החברים של נטשה בהופעה, היכל התרבות, תל אביב

יחסי הציבור של סוף השבוע כבר הספיקו לעורר דאגה: מוטיב הכורסה חזר והופיע בכולם – בצילום לשער העיתון נבלעו ארקדי דוכין וז'אן פול זימבריס תשושים על המשענות; בראיון לטלוויזיה דנו דוכין ומיכה שטרית בעתיד הרדיו האזורי והתקשורת העולמית כשני תלמידים חרוצים אך מדאיגים של מרשל מקלוהן.

בהופעה אמש התברר שאכן הכורסה היא המסר. היכל התרבות הוא מעין סמל מעמד לרוק הישראלי מאז שלהקת הצ'רצ'ילים התחככה בתזמורת הפילהרמונית בשלהי שנות ה–60. אבל היכל התרבות הוא אולם רע מאוד לרוק: הוא גדול מכדי להיות אינטימי, קטן מכדי להיות ענק, ותמיד תמיד יש בו בעיות של סאונד.

יופיים של שלושת תקליטי הלהקה – שכל אחד מהם נמכר בעשרות אלפי עותקים – הוא דווקא בהקפדה על צליל אחיד. בכולם יש שילוב של מתיקות וכוח. בכולם יש היגיון פנימי. אלה הם בדיוק הדברים שהיו חסרים אמש בהופעה.

יש לחברים של נטשה את כל מה שצריך: שפע של להיטים מוכרים, קהל חם ואוהב שמכיר כל מלה, ושני סולנים מצוינים. בהופעה יש להם תאורה מצוינת שאחראי לה (כמובן) מבכי, התאורן הנצחי של הרוק הישראלי. יש להם הכל: עכשיו הם צריכים רק לחשוב איך עושים מזה הופעה מוצלחת.

גידי אביבי

הצגה

האנטילופה והעיוורים מיפו

תיאטרון הסימטה ביפו העתיקה מציג "שבוע תיאטרון מקורי '94–'95"

נתקלתי כבר בעבר בכמה וכמה מחזות ומתאות של מתי רגב, ולכן מחזהו במסגרת זאת, "עין באין", בהחלט עורר צפיות מסוימות. על אף, ואולי הודות, לציפיות אלה, היתה השעה במחיצת הדמויות שיצר (בבימויה של ג'יימי שרמן מרקו) בהחלט נסבלת.

זהו מעשה פשוט למדי על שלושה עיוורים – גבר ושתי נשים – שלעולמם השלו נקלע יצור אחד פיקח (עופר הלוי) המציג עצמו בפני הקהל כמספרין ומתגלה כאכזר למדי. תחילה הוא מתעלל קצת בגבר העיוור (דייוויד גולדשטיין), אחר כך מסכסך בינו לבין חברתו (מיכל ברקוביץ') ועוגב עליה, וגם על העיוורת השנייה (מיכל ברקוביץ'). אבל בסוף העיוורים משלבים כוחות ומגרשים אותו מעולמם השלו, והוא מוצא אישור נוסף לכך שאף אחד בעצם לא רוצה אותו. אמנם עד הסוף לא ברור למה הוא עושה את מה שהוא עושה, וההצגה נמשכת שעה ורבע – שזה מעט יותר ממה שהעלילה מסוגלת לשאת – אבל השחקנים עושים מלאכתם בכנות ובמעורבות.

"מוטקה אנטילופה" הוא סיפור מורכב יותר. הוא מתרחש בכפר אפריקאי בו מתחולל פולחן הורדת גשם על ידי הקוסם המקומי ושתי נשותיו. אבל הפולחן הוא בעצם סיפור על משולש מקרית מוצקין, הכולל את מוטקה, איש סולל בונה, את אשתו טובה ואת אהובתו אפרת, המגיעים לטיול מאורגן באפריקה.

את האגדה הקצת מבולבלת הזאת כתבו עומרי יבין ועמוס הדני, המוסיקה של הדני (גיטרה וכלי הקשה) מסבירה הרבה דברים שהכתיבה והבימוי (של עומרי יבין) מותירים לא ברורים. אורנית אליעזרוב־זכאי היא האשה, אפי מאיר היא המאהבת, גבי שושן הוא מוטקה. אבל העיקר בהצגה הזאת, כמו בכל השבוע הזה, הוא לא איכות החומר, אלא התלהבותם של המבצעים, שלפעמים אפילו מדביקה את הקהל.

מיכאל הנדלזלץ

6 שרים מ"העבודה" הוזמנו לנשף בברלין לכבוד ישראל, אך לא הופיעו

מאת יהודית וינקלר
שליחת "הארץ" בגרמניה

ברלין (מיוחד ל"הארץ"). ששה שרים ממפלגת העבודה, ובכללם שר החוץ שמעון פרס וסגנו יוסי ביילין, שהוזמנו להשתתף אמש בנשף השנתי היוקרתי של עיתונאי ברלין שהוקדש לישראל, לא הופיעו לנשף. נשיא גרמניה, רומן הרצוג, והצמרת הפוליטית של גרמניה נכחו בנשף.

סגן יו"ר הכנסת, ח"כ דן תיכון, היה הנציג הבכיר ביותר של ישראל, לצד שגריר ישראל בגרמניה, אבי פרימור. המארחים הזמינו למעלה מ–200 אורחים מישראל, ובכללם 30 ראשי רשויות מקומיות ואמנים ישראלים.

4,000 מוזמנים מהצמרת הפוליטית, הכלכלית והתרבותית של גרמניה השתתפו בנשף, שנערך במרכז הקונגרסים בברלין.

היעדרותם של נציגי ממשלת ישראל עוררה אמש מבוכה, בפרט לאחר ששר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, טען לאחרונה בשיחה בארבע עיניים עם השגריר פרימור, כי ישראל מפגינה יחס של זלזול כלפי גרמניה והאיחוד האירופי, למרות שאלה מסייעים לישראל ולרשות הפלשתינית ביד רחבה.

היעדרות של שרי הממשלה מהאירוע הוסברה בחשש לפגוע בתדמית הממשלה, כשנסיעה לגרמניה היתה עלולה לעורר ביקורת ציבורית חמורה נגדם.

לעומת זאת בלטו בנוכחותם נציגי הליכוד ובראשם ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט. ראש עיריית תל אביב, רוני מילוא, ביטל את השתתפותו ברגע האחרון. את העיר ייצג סגנו, מרדכי וירשובסקי.

"צעדיו החפוזים של האוצר נשלפים מהמותן"

נוסח הדין־וחשבון שחיבר שר המשטרה, משה שחל, על מימוש מדיניות הממשלה בתחום הכלכלי־חברתי. המסמך הוגש לראש הממשלה, יצחק רבין, ביום חמישי האחרון. כותרתו: "ניתוח המצב הכלכלי במשק והתרופות המוצעות על ידי האוצר"

תצלום ארכיון

שר המשטרה, משה שחל (מימין), עם שר האוצר, אברהם שוחט. "האוצר לא מצליח, זה מספר שנים, לגבש מדיניות כלכלית אסטרטגית ארוכת טווח שתקבל גושפנקה ממלכתית, שממנה ניתן לגזור מדיניות תקציבית שנתית ורב־שנתית", כותב שחל לרבין

ניתוח הנתונים על 1994

1. שיעור הצמיחה של התמ"ג בגובה 7% עלול להטעות מהסיבות הבאות:

(א) הוא משקף "השפעות קצה", ב־1993 חלה האטה מסוימת בפעילות הכלכלית, שתוקנה בחלקה בסוף 1993 ובחלקה בתחילת 1994.

כאמור, במחצית השנייה של 1994 נרשם שיעור צמיחה של 4% במונחים שנתיים, שהרבה כלכלנים מתייחסים אליו כשיעור אינדיקטיווי ביחס לשיעור הצפוי ב־1995. ב"י [בנק ישראל] מעריך את שיעור הצמיחה ב־1995 ב־3.5% עד 4% בלבד, שמשמעותו שיעור גידול של תוצר לנפש בגובה של 1% עד 1.5% – חזרה למגמה הרב־שנתית, שאיפיינה את המשק בעשרים השנים האחרונות.

(ב) יש לזכור ששיעור הצמיחה בגובה שנרשם ב־1994 הושג במחיר גבוה של ירידת החיסכון של המשק, הגדלת הגירעון במאזן התשלומים ועליית מדרגה בשיעור האינפלציה.

2. אין ספק שהנתונים שנרשמו במחצית השנייה של 1994 מצביעים על התמתנות בפעילות הכלכלית של המשק, ואולי אף על מיתון.

3. בענף הבנייה למגורים צפויה, להערכתי, התמתנות ואולי אף ירידה ריאלית במחירים ב־1995. זאת בשל ההתפתחויות הבאות:

(א) הגידול בהתחלות הבנייה ב־1994.

(ב) התמתנות הביקושים לדיור, בשל ציפיות לירידה בהכנסה הפרמננטית (בשל ציפיות להתמתנות הגידול בהכנסות וחשש למיתון) ובשל העלייה בריבית הריאלית לטווח ארוך, שעליה הכריזו הבנקים למשכנתאות לאחרונה, ושהינה תוצאה של העלייה המתמשכת בריבית של הטווח הקצר.

4. כפי שעולה מהנתונים שנרשמו במחצית השנייה של 1994, ההתמתנות בפעילות הכלכלית של המשק (ירידה מכ־9% במחצית הראשונה של [1994; השנה חסרה במקור] לכ־4% במחצית השנייה במונחים שנתיים) לוותה בעליית שיעור האינפלציה (עלייה מכ־11% במחצית הראשונה של 1994 לכ־16% במחצית השנייה במונחים שנתיים). נתונים אלו מורים על מצב שניתן להגדירו כתחילתה של סטגפלציה, אלא אם כן נהיה עדים ב־1995 לירידה מבעית של רמת המחירים (בשל רכיבי הדיור והירקות/פירות), ואם בנק ישראל יתאים את המדיניות המוניטרית להתפתחויות הצפויות במשק ויפחית את שערי הריבית לטווח קצר.

התרופות שהוצעו על ידי האוצר בספטמבר 1994

1. הפחתת הגירעון התקציבי ל־1995 לרמה של 2.75%.

2. שמירת תקציב הקניות ב־1995 ברמה הנומינלית.

3. הפחתת מסים בסך 800 מיליון שקל נטו (הפחתת דמי ביטוח לאומי בסך 600 מיליון שקל נטו, ומסים עקיפים בסך 200 מיליון שקל נטו).

4. מיסוי "תשלומי העברה כספית" של מונופולים לבעלי שליטה שמאחוריהם לא עומדות הוצאות ממשיות.

5. ביטול מגבלות צפיפות ומגבלות תמ"א [תוכנית מתאר ארצית] 31 ותמ"א 5, יצירת מסלול יעיל לרישוי עצמי על ידי אדריכלים, ומינוי ועדה שתבחן את הליכי העבודה של ועדות התכנון ותמליץ על שינויים בדרכי פעולתן מתוך מגמה לזרז את הליכי האישור.

6. "צעדים" להפחתת עלות העבודה.

7. שינויים במדיניות התקינה, מתוך מגמה למנוע מחסומי סחר לא מכסיים.

8. מינוי ועדה לבחינת רישוי היבוא, מכסות והיטלים על מוצרי מזון מיובאים – בהמשך להחלטת הממשלה מ־1991 בעניין מדיניות חשיפת המשק ליבוא מארצות שלישיות והסכמי גאט"ט.

9. לאפשר יבוא מוצרי פירות וירקות במצב של מחסור ומשבר.

10. לאפשר יבוא אגסים ותפוחים לזמן מוגבל של 12 חודשים, בהיקף שיוערך כחסר בהשוואה לממוצע הרב־שנתי.

הערות לתרופות שהוצעו על־ידי האוצר

1. חלק מהתרופות שהוצעו מתייחסות לבעיות נקודתיות שהתעוררו על ציר הזמן במהלך 1994, ויכול להיות שלא תהיינה רלוונטיות ב־1995. כמיותר הדברים אמורים ביחס לצעדי המדיניות שננקטו והאמורים להינקט בתחום הבנייה למגורים, הירקות והפירות.

2. נאמר שהגירעון הממשלתי הופחת לרמה של 2.75%. בינתיים מתברר שהגירעון הממשלתי בפועל ב־1994 עמד על 2%. מכאן שלא מדובר על הפחתת הגירעון.

3. לאור נתוני המחצית השנייה של 1994, יש מקום לבחון מחדש את יעדי התקציב ל־1995 ולבצע את ההתאמות הנדרשות.

4. נאמר שבשנת התקציב 1995 יישמרו תקציבי הקניות ברמתם הנומינלית. במידה שיתהוו עודפי הכנסות, הן תיועדנה להפחתות מס בתחומים שיתרמו להורדת מחירים.

- ניסיון העבר מוכיח שאם לא קובעים יעדים קשיחים מראש בתחום הפחתת המיסוי, כל העודפים ייטרפו על ידי הצעות חוק של חברי כנסת פופוליסטיים ("טייס אוטומטי").

5. בנושא מיסוי "תשלומי העברה כספית" של מונופולים לבעלי שליטה – לא ברור לי במה מדובר. האם הלוואה לבעל שליטה – שהינה העברה כספית – תמוסה, או רק הריבית הזקופה על הלוואה מסובסדת תמוסה? לא ברור.

6. מדובר על "צעדים" להפחתת עלות העבודה. אין פירוט על הצעדים. זה פשוט משפט בעלמא.

7. מדיניות התקינה החדשה ומינוי הוועדה לבחינת רישוי היבוא, המכסות וההיטלים על מוצרי מזון מיובאים הינם צעדים מבורכים להגברת התחרות במשק, אך יש לזכור שצעדים אלו ננקטים על פי המתחייב מהסכמי גאט"ט (סיבוב אורוגוואי) ואין אנו עדים ליוזמה עצמית של המשק בתחום זה מעבר לנדרש.

8. בסך הכל מתקבל הרושם שהממשלה מבולבלת, צעדי המדיניות ננקטים אקס־פוסט במקום אקס־אנטה (ראה בנייה למגורים, ירקות/פירות) וכאשר ננקטים צעדים הם ננקטים באיחור, בצורה חפוזה ובאופן פרטני, כאשר בלא מעט מהמקרים הסוסים כבר ברחו מהאורוות.

9. באופן יותר חד, האוצר לא מצליח, זה מספר שנים, לגבש מדיניות כלכלית אסטרטגית ארוכת טווח שתקבל גושפנקה ממלכתית, שממנה ניתן לגזור מדיניות תקציבית שנתית ורב־שנתית.

ניהול משקי

1. צעדי המדיניות החפוזים, שעליהם אנו שומעים מבית היוצר של האוצר, בדרך כלל שלופים מהמותן, והם מהווים תולדה נוספת ב"כשל הניהולי" של השרים הממונים על התחום המקרו־כלכלי.

2. במסמכים שהוגשו לאחרונה פורטה רשימת הכשלים הכלכליים, ואין טעם לחזור עליהם כאן. עם זאת יש לשוב ולציין שהכשל הגדול ביותר נוגע לאישור תקציבים ללא בחינה מחודשת של המדיניות הכלכלית וסדר קדימויות לאומי, להוציא שינוי הדגשים בסדר הקדימויות עם הקמתה של הממשלה ב־1992.

3. להערכתי, שני הצירים המרכזיים במדיניות הכלכלית המחייבים בחינה מחדש והגדרה מעמיקה הם:

(א) מדיניות המיסוי, סובסידיות ומדיניות רווחה.

(ב) הגברת התחרות במשק ושל המשק, תוך כדי חשיפתו לתחרות ויצירת מבנה מבוזר ותחרותי וביטול קרטלים ומונופולים כאשר קיומם אינו מתחייב ממאפייני השוק. במיוחד דרושה רפורמה מעמיקה בהקשר זה בשוק ההון ובענף הבנקאות.

4. להערכתי, מרבית הכעס המצטבר ההולך בקרב המעמד הנמוך והמעמד הבינוני קשור בצורה זו או אחרת למדיניות הממשלה בתחומים האמורים. להלן מספר דוגמאות:

(א) שיעורי המס המוצעים גדלים והולכים, כאשר עיקר הנטל נופל על כתפי המעמד הבינוני – בנקודה זו הגענו כנראה לנקודת רתיחה עם הולדתו של "מס הבריאות" (אם הממשלה הפנימה, באמצעות מס בריאות, את התמיכה בקופות החולים – מן הדין היה להפחית, במקביל, את מס ההכנסה על נישומים).

(ב) כידוע, שיעורי המס העקיף במדינת ישראל הינם מהגבוהים בעולם. מס זה הינו רגרסיבי, ופוגע בעיקר במעמד הנמוך והבינוני. מן הדין היה לצמצם מס זה באופן דרסטי, ובמקביל להקטין את הוצאות הממשלה. לדוגמה, עדיף לבטל מסים ואגרות שונות המוטלים על תשומות בנייה, ובמקביל להקטין את התמיכות הניתנות בתחום הדיור למשתכנים. ניתן אולי לטעון, ברמה התיאורטית, שהמדיניות הנוכחית מובילה מחדש לחלוקה מחדש של ההכנסות במשק, אך אני מטיל בכך ספק. כשאתה מעביר "שקל אחד" לממשלה, אין לך מושג איזה חלק ממנו מוחזר לציבור.

(ג) בתחום הרווחה חלו בשנים האחרונות התפתחויות מעוררות דאגה. מחד, כל החיסכון שהושג בתחום ירידת נטל הביטחון ונטל הריבית בתקציב המדינה הועבר לתקציב הרווחה; מאידך, חלה עלייה בתחולת העוני, למרות שקצב עליית התחולה התמתן בשנתיים האחרונות. קשה להשתחרר מהרושם שחלק לא מבוטל מהתוספת לתקציבי הרווחה ניתנו לאוכלוסיות שלא בהכרח מצויות מתחת לקו העוני. הדבר מחייב בדיקה מעמיקה.

(ד) בקרב הציבור הרחב מעמיקה והולכת המודעות ביחס ל"גולף" המבוצע על ידי קרטלים ומונופולים במשק, כאשר בתחום זה לא חלה כמעט שום תזוזה בשנים האחרונות. תחום זה מחייב לימוד מעמיק של הנושא, תוך כדי ביצוע שינויים מבניים מעמיקים שיעוגנו בחקיקה הולמת (חוק ההגבלים הינו חוק ישן ולא אפקטיווי).

(ה) את חוסר שביעות הרצון של מרבית האוכלוסייה מהמדיניות הכלכלית־חברתית של הממשלה ניתן לסכם כדלקמן:

המבנה הריבודי של המשק הישראלי יוצר מצב שבו גדלים והולכים הפערים בין המעמד הנמוך והבינוני לבין המעמד הגבוה (ראה לדוגמה נפילת הבורסה: עשרות אלפי משפחות מהמעמד הנמוך והבינוני הפסידו הון עתק, מאחר שמדובר במשחק סכום אפס, הרי שקיימת שכבה שהרוויחה מכך; לא קשה לנחש שהמרוויחים הינם הגורמים השולטים בשוק ההון), כאשר התלות של הדרג הפוליטי במוקדי הכוח הכלכליים המרוכזים במעמד העליון גדלה והולכת. זהו מצב מאוד מסוכן, העלול להוביל אותנו למצב של שלטון אוליגרכי.

תלות כזו באה, למשל, לידי ביטוי בחוסר המוכנות והנכונות של הדרג הפוליטי בפירוק הקרטל הבנקאי.

"בסך הכל מתקבל הרושם שהממשלה מבולבלת. צעדי מדיניות ננקטים באיחור, בצורה חפוזה ובאופן פרטני, כאשר בלא מעט מהמקרים הסוסים כבר ברחו מהאורוות"

שרים זועמים על שחל. מקורבי שוחט: שר המשטרה דואג לעתידו הפוליטי

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

שרים רבים מביעים זעם על שר המשטרה, משה שחל, בשל הדלפת המסמך שהעביר לראש הממשלה, יצחק רבין, ובו הוא מותח ביקורת קשה על תפקוד משרד האוצר ופעולות הממשלה בתחום הכלכלי־חברתי.

שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, אמר כי "מותר לשר לחלוק על דעתו של שר האוצר, ואפילו של ראש הממשלה, אבל הוא חייב לעשות זאת בדרך קונסטרוקטיווית, על ידי העלאת הנושא לדיון פתוח וגלוי בישיבת הממשלה, ולא על ידי ביצוע מהלכים בהיחבא ובהסתר".

שר התיירות, עוזי ברעם, אמר כי "ריח חריף של פריימריס עולה ממסמך שחל". הוא הוסיף כי ברע וגילה כי לראש הממשלה נודע על תוכן המסמך רק משידור "יומן" בטלוויזיה, בליל שבת. מקורות בלשכת ראש הממשלה אישרו כי שחל אמנם העביר ביום חמישי את המסמך למשרד ראש הממשלה, אולם רבין לא הספיק לעיין בו עד יום שישי בערב. לפי המקורות, זעם רבין על הדלפת המסמך, וציין שהוא עשוי להגיב על כך בחומרה בישיבת הממשלה.

"כנראה ששחל הפך לשר ההסברה"

השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, בחר בתגובה אירונית: "אני מתקומם על כך שראש הממשלה התחיל להדליף מסמכים, שכן רק שניים ידעו על קיומו של המסמך – שחל וראש הממשלה – ושחל הרי סירב להגיב (...) שחל חיבר כנראה את המסמך בתוקף היותו שר ההסברה".

עוד אמר שריד: "נראה שכמה משרי העבודה הולכים למוטט את הממשלה ואת מפלגת העבודה, אמנם אני לא יכול להבין את התנהגותם. לו אני במקום רבין, הייתי משליך את השרים האלה מכל המדרגות".

שר הבריאות, אפרים סנה, אמר כי מוטב שלא יגיב לתקשורת: "אני לא רוצה לתרום את חלקי ללליבוי האש ששחל הצית".

שר הכלכלה והתכנון, שמעון שטרית, מסכים עם הביקורת שמותח שחל על משרד האוצר, אך טוען כי שחל הסתפק במתן דיאגנוזה, בלי להציע תרופות. שטרית ציין כי הגיש לראש הממשלה מסמך הכולל הן את הדיאגנוזה והן את התרופות.

שר האוצר, אברהם שוחט: "בהנחה שהדברים שפורסמו נכונים, הדבר כולו חמור מאוד, מכל בחינה אפשרית. מתוך אחריות לממשלה אני לא מתכוון להגיב פומבית לפני שאומר את דברי במליאת הממשלה".

מקורביו של שר האוצר אמרו כי שחל הסב לממשלה נזק רב. "יותר משהוא דואג לכלכלת המדינה, הוא דואג לעתידו הפוליטי האישי. מצבו של שחל חמור. הוא לא נאבק על ראשות הממשלה, כפי שהכריז שבכוונתו לעשות בשנת 2000, אלא על מקום ריאלי ברשימת העבודה לכנסת הבאה, לאחר שבבחירות המקדימות הקודמות נדחק למקום ה־21".

מחבר המסמך, שר המשטרה משה שחל, אמר כי דברים אלה לא ראויים לתגובה. הוא ציין כי המסמך שחיבר הוא מקצועי לחלוטין, ולא נועד לקדם אינטרסים אישיים. "הייתי כלכלן לפני שהסתבכתי בפוליטיקה", אמר. "עם כל הכבוד לשרים, אני לא הולך לקבל מהם ציונים".

עוד אמר שחל כי כבר מראשית הקדנציה הוא מתריע מפני כשלים בתחום הכלכלי, ומרבית הדברים שעליהם התריע התממשו. הוא הוסיף שבישיבת הממשלה יציע לדחות את ההכרעה בהצעות האוצר, עד שתתקבל חוות דעתו של נגיד בנק ישראל ותתקיים התייעצות עם פורום כלכלי בלתי תלוי של ראשי הפקולטאות לכלכלה באוניברסיטאות.

שחל ציין כי על הממשלה לקיים דיון הרבה יותר מעמיק ורציני בנושאי כלכלה מכפי שהיא עושה כעת. לא יעלה על הדעת, אמר, שלא להזמין חוות דעת מקצועית מנגיד בנק ישראל, שהוא היועץ הכלכלי הבכיר של הממשלה, ולקבל החלטות כרוכות מבלי לשמוע את דעתו.

כמה שרים טענו כי שחל חיבר את המסמך בהתייעצות עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, שכידוע גם לו ביקורת קשה על תפקודו של שר האוצר. שחל הכחיש בתוקף קשר בלשכתו של שבס עם המסמך.

623is 620SLi 620si

בן שלום וחברים

רובר 600 החדשה נולדה לנצח!

רובר 600 החדשה הפכה את רובר בשנה האחרונה. להצלחה המדוברת בשוק הרכב האירופאי. די אם נציין שאין עוד מכונית בייצור סדרתי המיועדת לפלח שוק זה שהדרישה לה עולה על כושר הייצור של בית החרושת!

הכל מתחיל במנוע
ופח 2 ליטר 16 שסתומים. המספק עוצמה של 131 כס"ב. או מנוע 2.3 ליטר עם גל זיזים כפול בהספק של 158 כס"ב. המנועים יצוקים באלומיניום לשיפור ניצולת הכוח. שימוש במנועי צילינדרים כפולים בעלי תנועה מוצלבת. היינו פטנט של רובר. ההופך את פעולת המנוע לשקטה חלקה ורציפה כמו מנועי 6 ו־8 צילינדרים.

בכל המנועים מערכות ניהול ממוחשבות שפותחו והוכיחו עצמן במסלולי המרוץ של פורמולה 1.
בסידרה 600 עומדת לרשותך תיבת הילוכים אוטומטית הבולטת בדירוג והינה ספורטיבית והיכוך יותר. לנהיגה חלקה גם במהירויות גבוהות. ומסייר מוסום לחיסכון נוסף בניצולת הדלק.

המרחב הפנימי ברובר 600 החדשה. הוא עוד יתרון בולט מול מתחרותיה. ה 600 "מתחרה" בכמה אינצ'ים נוספים המאפשרים גם ליושבים מאחור. לפתוח רגליים .. פנים הרכב שופע מותרות. החל בריפוד הספוג שהותאם בעבודת יד. וכלה באביזרים ובמערכות ניהול חשמליות ואלקטרוניות. כיאה למכונית חלופות סדרה 600 כוללת כל תוספת שאתם מעלים או לא מעלים על הדעת. בשחלקם הגדול כלול במחיר הבסיסי.

בטיחות פאסיבית הנשענת על תכנון שלדה מתקדם ומערכת חיזוקי פלדה-קורות צד. תיבות סופגות אנרגיה למקרה התנגשות. ומערכות בטיחות דינאמיות. מנגנון בלימה ABS היעיל מסוגו בשוק. כריות אויר. הגה רגיש. תכנון שמשות פאנוראמי עם שטח ראיה יוצא דופן. מערכת תאורת לילה בעוצמה מוגברת. ואפילו מערכת מגבים ששופרה כדי ליעל את ניקוי השמשות בתנאים קשים. ועוד שיפורים בתחום הבטיחות.

זו המכונית שנועדה לנצח. וגם מקיימת

עכשיו היא כאן.
צלצל לתיאום נהיגת מבחן.
לא תרצה לצאת ממנה!

תקנות המס החדשות, אמורות להכיר בהוצאותיך על כל רכב המשמש אותך. זה כולל את הטוב שבהם.* ROVER

זה הזמן לעלות לרובר.

חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ.

ROVER

כלי השלמות

כל מכונית נושאת את חותמת בית המלוכה הבריטי.

אולם התצוגה החדש של חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ. תל-אביב: רחוב המסגר 52. טל: 03-5616985, 03-5621333
סניף חברת המזרח בחיפה: רחוב האמנים 2 טל: 04-523086, 04-534564. ובסוכנויות רובר - חיפה: סלון המכוניות מגדל הנביאים, כפר סולל בונה טל: 04-672582.
באר-שבע: מוסך פורמולה, רחוב הבדיל 41, איזור התעשיה עמק שרה. טל: 07-232220, 07-231223.
ירושלים: א.ג.ס בע"מ דרך בית-לחם 144 פינת רחוב התנופה טל: 02-719444, 02-719555.
*כפוף להוראות החוק

مكذا من الأصل

החמאס קורא לפלשתינאים להציב "מחסומים אנושיים" בדרכים להתנחלויות

ד"ר א־זהאר קורא למנוע מעבר פועלים פלשתינאים להתנחלויות ולבטל הסיורים המשותפים

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

בכנס שיזמה מועצת הסטודנטים של האוניברסיטה האיסלאמית בעזה הציג איש החמאס, ד"ר מחמוד א־זהאר, לרשות ולעם הפלשתיני תוכנית עמידה נגד ההתנחלויות.

הוא קרא לפלשתינאים לפנות אל הנושאים הנותנים מגעים עם ישראל, ולדרוש מהם שלא יחתמו על שום מסמך שמאפשר השארת התנחלות.

כן קרא א־זהאר, מהבולטים שבפעילי החמאס, לבטל את הסיורים המשותפים "שמטרתם להגן על המתנחלים".

בכנס, שהתקיים באתמול באוניברסיטה ושדן בהרחבת ההתנחלויות הישראליות ובדרכי המאבק הפלשתיני נגדן, השתתפו גם נציג החזית הדמוקרטית, ניהאד אבו רוש; המרצה להיסטוריה באוניברסיטה האיסלאמית, ואליד מוללי; ולשעבר ראש המשלחת הפלשתינית לשיחות וושינגטון, ד"ר חיידר עבד א־שאפי. לדיון הוזמן גם הממונה על משרד המשפטים ברשות הפלשתינית, פריח אבו מדין, אך הוא לא בא. בסוף הדיון קראה מועצת הסטודנטים לרשות הפלשתינית להשעות את השיחות עם ישראל, בגלל המשך פעולת ההתנחלות, ולפתוח ב"התמודדות אמיתית נגד הרחבת ההתנחלויות ונגד ההתנחלויות עצמן".

בכנס הציע א־זהאר לרשות ולעם הפלשתיני לצאת מדי יום להפגנות עממיות בכל הדרכים המובילות להתנחלויות בגדה וברצועה. הוא קרא להקים בדרכים אלו מחסומי אבנים ו"מחסומים אנושיים", שיקשו על מעבר המתנחלים, וימנעו מפועלים פלשתינאים לעבוד בהתנחלויות. א־זהאר הציע לכונן ועדה קבועה בנושא ההתנחלויות והפעולה נגדן, שתורכב מנציגי הפלשתינאים בארץ ובתפוצות.

מוללי השמיע באוזני הנאספים סקירה על "מגמות ההשתלטות הישראלית על האדמות הפלשתיניות", ואמר שהוא אינו צופה שישראל תצא מההתנחלויות כי אלו הן עניין של אמונה ולא עניין פוליטי.

עבד א־שאפי עמד גם הוא על היסוד הדתי והרוחני של ההתנחלויות. הוא קבל שהעם הפלשתיני ויתר ויתורים רבים למען השלום, בעוד ישראל אינה מראה סימנים שהיא מעוניינת בשלום ובהפסקת ההשתלטות על אדמות אחרים, ומשום כך אפילו לא קבעה מהם גבולותיה.

אבו רוש, החבר בוועד המרכזי של החזית הדמוקרטית, הדגיש שאין בהסכמים שנחתמו בין ישראל לפלשתינאים שום סעיף, שיכול למנוע את הרחבת ההתנחלויות. מטרת ההתנחלויות, קבע, היא להפריד בין כל יישוב ויישוב פלשתיני ולהרוס כל אפשרות להקמת מדינה פלשתינית בעתיד.

ביקורת על ערפאת

"הצהרות הרשות, שהיא מבינה את הצרכים הביטחוניים של ישראל, מחזקות בעקיפין את הדרישה הישראלית להרחבת ההתנחלויות". בכך התייחס אבו רוש במרומז לאמירותיו התכופות של ערפאת, ביחוד לאחר פגישותיו עם שר החוץ פרס, "שהוא מבין את הצרכים הביטחוניים של ישראל".

בדרשת יום שישי במסגד פלשתין הצטרף השייח אומר באתר לקריאות לרשות להשעות את המשא ומתן "ולחזור לפעולות אמיתיות נגד הכיבוש". הוא ביקר את הרשות על חיפושים שעשתה המשטרה בבתיהם של שני אנשי חמאס וכן על שחרור המסתערבים שנחשפו ברצועה, יומיים לאחר שכוח צה"ל הרג שלושה שוטרים פלשתינאים.

עשרות מתנחלים התפרעו במרכז חברון

תצלום: דוד מזרחי

חיילים מתבוננים בהפגנת השמאל ליד מעלה אדומים, במחאה על נישולן של 45 משפחות בדוויות מאדמתן

מאת אורי ניר ואיתן רבין

הרשות הפלשתינית שוב הקדישה אתמול את חלקה הגדול של ישיבתה השבועית לבעיית ההתנחלויות. היא אישרה את המלצת הוועד הלאומי הפלשתיני למאבק בהתנחלויות לקיים מחר "יום לאומי להתרסה נגד פעולות ההתנחלות של ישראל".

שרי הרשות מסרו לעיתונאים בעזה בסיום הישיבה, כי הרשות החליטה גם להעלות את בעיית ההתנחלויות לדיון בעצרת הכללית של האו"ם, ולחזק את ידיהם של כל הגופים העממיים העוסקים בפעולות המחאה וההתנגדות להתנחלויות.

כמה עשרות ממתנחלי חברון יצאו אתמול בתהלוכה אלימה במרכז העיר, ופגעו ברכוש של ערבים. התושבים הפלשתינאים התעמתו עימם, וכוחות של צה"ל חשו למקום להפריד בין הנצים באמצעות יריות וגז מדמיע. מקורות פלשתיניים מסרו כי שלושה ערבים נפצעו קל מכדורי גומי, וכמה אחרים נפצעו קל משאיפת גז מדמיע. שלושה פלשתינאים נעצרו. ככל הידוע, לא נעצר איש מבין המתנחלים.

מקורות פלשתיניים בחברון מסרו, כי בשעות הבוקר המאוחרות יצאה חבורה גדולה של מתנחלים מבית הדסה ומבית רומנו – שני המאחזים היהודיים הגדולים במרכז העיר – בתהלוכה ברחובות העיר. המתנחלים, כך נמסר, השליכו אבנים ובקבוקים ריקים על בתי עסק של ערבים, ואף ירו באוויר, כנראה בנקמה על דקירתם של שני עמיתיהם תושבי קרית ארבע ביום חמישי שעבר, בבניין בכניסה הצפונית לחברון.

תושבים פלשתינאים מסרו כי עד מהרה התפתח עימות בין המתנחלים לערבים. כל צד השליך חפצים על זולתו, והמתנחלים אף ירו באוויר. כעבור דקות בא למקום כוח של צה"ל שדרש מהמתנחלים לחזור לבתיהם, ופיזר בכוח את הערבים.

לפי בירור שנערך בצה"ל הרב משה לוינגר ובני משפחתו נמנים עם אלה שהותקפו באבנים בדרכם מאזור הקסבה לבית הדסה. המתנחלים גורסים שהיורים הם חיילים בבגדים אזרחיים הממונים על השמירה על לוינגר ומשפחתו.

ביום שישי נפצע פלשתיני מחברון בראשו לאחר שמתנחלים השליכו עליו בקבוק ריק. מקורות פלשתיניים בחברון מסרו כי המתנחלים השליכו את הבקבוק בלא כל התגרות מצד הערבי, צעיר בן 24, שנלקח לבית חולים ומצבו הוגדר קל עד בינוני. סוכנות הידיעות שת"פ מסרה כי פעילים של תנועת "כך" הודיעו כי הם אחראים להתקפה.

כמה עשרות פלשתינאים ופעילי שמאל ישראלים הפגינו שלשום בצוותא ליד ההתנחלות הגדולה מעלה אדומים, ממזרח לירושלים, במחאה על נישולם של 45 משפחות בדואיות מן השבט ערב אל־ג'האלין, כדי להרחיב את היישוב על אדמות שבהן יושבות המשפחות הבדואיות.

המפגינים עמדו על הכביש המוביל למעלה אדומים, ליד התפצלותו מכביש ירושלים־יריחו, קראו סיסמאות והניפו כרזות נגד ההתנחלויות ונגד הפגיעה בבני שבט אל־ג'האלין. כוחות של צה"ל ומשמר הגבול הוצבו באיזור כדי למנוע הפרות סדר, אך לא היו מעשי אלימות כלשהם.

בני השבט יושבים על אדמות, שלדבריהם שייכות לתושבים מן הכפר הסמוך אל־עיזריה, שהופקעו, והוקצו מטעם המינהל האזרחי ביו"ש להרחבת מעלה־אדומים. המינהל האזרחי היקצה לבני השבט חלקת מגורים חדשה, הסמוכה למזבלת אבו־דיס. בני השבט טוענים כי אינם יכולים להעביר את אוהליהם לאתר קרוב כל־כך למזבלה, ומציגים מסמכים רפואיים האומרים כי מגורים באתר יפגעו בבריאותם.

בני השבט הוגלו מאזור תל ערד בראשית שנות ה־50', ועקרו למדבר יהודה, שהיה אז תחת שלטון ירדן. מאז הם מתגוררים באזור אבו־דיס, שלידו הוקמה העיר מעלה אדומים. כמה עשרות פלשתינים הפגינו שלשום ליד התנחלות תגי, מדרום לחברון, במחאה על הפקעת קרקעותיהם לצורך סלילת כביש עוקף בסביבה.

האלוף בירן העיר למסתערבי דובדבן על שימוש מופרז בתחמושת בתקרית בה הרגו 4 פלשתינאים בבית ליקיא

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

אלוף פיקוד המרכז, האלוף אילן בירן, העיר ליחידת המסתערבים דובדבן על שימוש יתר בתחמושת בתקרית שאירעה לפני כשבוע בבית ליקיא שבנפת רמאללה. בתקרית הרגו חיילי יחידת המסתערבים ארבעה פלשתינאים, שניים מהם אנשי החזית העממית.

לדברי מקורות צבאיים, חיילי יחידת המסתערבים השתמשו בתחמושת רבה, וירו מאות כדורים לעבר ארבעת הפלשתינאים. עם זאת נמסר כי כוח יחידת המסתערבים פעל על פי הנהלים.

נודע כי גם בעקבות בדיקת האירוע העיר האלוף בירן לחיילי היחידה על שימוש מוגזם בתחמושת בתקרית, אך שיבח אותם על הפעילות המוצלחת. מקורות צבאיים מסרו כי החיילים השתמשו בתחמושת רבה בגלל שאחד המחבלים תפס מחסה בחורשה מוסתרת, והחיילים ירו לעברו מאות כדורים.

יחידת המסתערבים ביצעה בבית ליקיא פעולה יזומה. המסתערבים ישבו במכונית טרנזיט במרכז הכפר, כשלפתע הגיחה מאחת הסימטאות מכונית סובארו לבנה נושאת לוחית זיהוי ישראלית. בתוך המכונית ישבו ארבעה פלשתינאים – שניים מהם לא מבוקשים, אך מוכרים כגנבי מכוניות, ושניים מהם אנשי החזית העממית. מכונית הסובארו היתה גנובה.

לדברי מקורות צבאיים, הפלשתינאים פתחו באש לעבר המסתערבים, ואחד מהם נפגע בשתי רגליו. המסתערבים ירו לעבר המחבלים ופגעו בשלב ראשון לפחות בשלושה מהם. אחד המחבלים הסתתר בצד, והחיילים ירו לעברו תחמושת רבה.

מקורות צבאיים מסרו כי החיילים ביצעו ירי מופרז, אך טענת מקורות פלשתיניים, כי החיילים ירו בין 600 ל־700 כדורים, לא נכונה. מקור צבאי אמר כי פעולת המסתערבים צוינה לשבח.

טכנאי משרד התקשורת הפלשתיני ובזק החלו לתקן את רשת הטלפונים ברצועה

רוב מנויי חאן יונס וכל מנויי רפיח עדיין מנותקים; הובטח כי יחוברו בתחילת השבוע

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

טכנאי משרד התקשורת הפלשתיני ובזק החלו לתקן שורת תקלות ברשת הטלפונים ברצועה.

זה חודשיים ויותר שכל מנויי חאן יונס ורפיח, כ־4,000 מתוך 22 אלף מנויי הרצועה, מנותקים מהתקשורת אל מחוץ לערים אלו. בתחילת ינואר אף נותקו כעשרת אלפים מנויים בעזה מהחיוג הבינלאומי.

בשבוע שעבר, בעקבות סיכום שהשיגו מנכ"ל בזק, יצחק קאול, ומנכ"ל משרד התקשורת הפלשתיני, מוחמד סקייק, איתרו הטכנאים את הסיבות לכמה מהתקלות.

לדברי משרד התקשורת הפלשתיני, לתקלות גרמו חלקים מקולקלים וחלופתם לא הצריכה את כניסתם של טכנאי בזק לרצועה. התקלה הראשונה שתוקנה היתה קישור המנויים לחיוג הבינלאומי.

עם זאת, רוב מנויי חאן יונס וכל מנויי רפיח עדיין מנותקים. במשרד התקשורת הפלשתיני הבטיחו בסוף השבוע שתקלה זו תתוקן בתחילת שבוע זה.

לפני כשבועיים דנו קאול וסקייק בסכום הכסף שחייבת הרשות הפלשתינית לבזק ומשרד התקשורת הפלשתיני העביר כתשלום ראשון 5 מיליון שקל, מתוך חוב של כ־11 מיליון שקל.

מחר ייפגשו שני המנכ"לים כדי להמשיך ולדון בטיב ההתקשרות בין בזק לרשות הפלשתינית ופלטל, חברת הטלקומוניקציה הפלשתינית שאמורה לטפל בתשתית הטלפונים ברצועה.

מאות בדווים עזבו את אזור אשלים בעקבות הסכם עם שר השיכון

שופט בב"ש לשלטונות: "מיצאו פיתרון סביר לבעיית יישוב הבדווים"

מאת יוסף אלגזי

מאות הבדווים מחמולת אבו קרדוד, ששבו לפני כחודש אל אדמותיהם באזור אלהראג' (אשלים), משם פונו לפני חמש שנים, התפנו בסוף השבוע מהאזור בעקבות הסכם עם שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר. בתמורה לפינוי מרצון, התחייב השר שבתוך שבועיים יציע להם שטח בנגב, שעליו יוכלו להקים יישוב חקלאי.

בני חמולת אבו קרדוד פונו ב־89' על ידי השלטונות מאזור מגוריהם באשלים לאזור סמוך לרמת חובב, שם סבלו מרעלים שמפיצים שפכי תשלובת כימית, ומהמחסור החמור במים. באמצע החודש שעבר הם עזבו את רמת חובב ושבו לאדמותיהם באשלים. מינהלת הבדווים בנגב הפעילה עליהם לחצים להתפנות ואיימה לנקוט צעדים.

בעקבות כישלון פנייתם לבית המשפט הגבוה לצדק, והסכנה לעימות פיזי בין חמולת אבו קרדוד, לשלטונות, נפתח משא ומתן בין נציגי החמולה לשר בן אליעזר ולמינהלת הבדווים בנגב. בתום המו"מ נחתם הסכם, שבו התחייבו הבדווים לפנות את אשלים ולעבור, זמנית, לאזור רחמה, שני ק"מ צפונה משם. שר השיכון התחייב שבתוך שבועיים יציע להם מקום בנגב, שעליו יוכלו להקים יישוב חקלאי.

דובר הבדווים, דחל־אללה אבו קרדוד, אמר אתמול שהוא וחבריו הסכימו לפינוי בתקווה שהממשלה תקיים את הבטחתו של בן אליעזר. "אם תהיה סחבת, לא נהסס לשוב לאשלים, גם אם ההעברות ממקום למקום עולות לאנשים הון עתק", אמר.

בפרשת קרקעות אחרת באזור עבדת, שעליהן מתנהל זה 15 שנה מאבק משפטי בין עשרה בתי אב משבט אל עזאזמה למינהל מקרקעי ישראל, הוציא בשבוע שעבר בית משפט השלום בבאר שבע פסק דין, המחייב את הבדווים לפנות, בתוך 90 יום, את האדמות, ולשלם את הוצאות המשפט. אבל בסיכום פסק הדין פנה השופט חביב עמר לשלטונות וביקש להתחשב בזכויות הבדווים.

"אף שמבחינה המשפטית הצרופה, שלם אני עם פסק הדין", כתב השופט עמר, "הרי שמבחינה האנושית, אין לבי קל עם התוצאה אליה הגעתי. איני שוכח, ואיני רשאי לשכוח, לרגע, כי בני המיעוט הבדווי במדינת ישראל הינם עצם מעצמותינו, ובשר מבשרנו וחלק בל יינתק מהחברה הישראלית, ותרומתם למדינת ישראל, הן במישור הביטחוני והן במישורים אחרים, ידועה ואין צורך לפרט. לכן פונה אני לכל הרשויות והגורמים הממשלתיים לעשות כהקדם, כל אשר לאל ידם, ואף לפני ולפנים משורת הדין, על מנת למצוא פתרון סביר ומניח את הדעת לבעיית יישובם ומגוריהם של הבדווים".

תושבי נצרת הפגינו נגד שיכון משתפי פעולה בעירם

תושבי נצרת מפגינים נגד שיכון משתפי פעולה פלשתינאים מהשטחים בעיר וביישובים ערביים נוספים בארץ. בהפגנה השתתפו תושבי העיר, משלחות מיישובי הסביבה, ראשי מועצות מקומיות ערביות וחברי הכנסת מסיעות חד"ש ומד"ע

מאת יוסף אלגזי

לקריאת ועדת המעקב העליונה של האוכלוסיה הערבית בישראל נערכה אתמול אחר הצהריים הפגנה המונית ברחוב הראשי בנצרת נגד מדיניות הממשלה לשכן משתפי פעולה פלשתינאים מהשטחים בעיר וביישובי ערבים נוספים בישראל. בהפגנה השתתפו תושבים מנצרת, משלחות מיישובי הסביבה, ראשי מועצות מקומיות ערביות מרחבי הארץ וחברי הכנסת מסיעות חד"ש ומד"ע.

המפגינים צעדו ברחוב הראשי ממרכז העיר עד רחבת משרדי המפלגה הקומוניסטית שליד המעיין. בסיום ההפגנה נערכה עצרת בה נאם ראש העירייה, ראמז ג'רייסי. בדבריו ציין ג'רייסי, כי התושבים הערבים בנצרת ובשאר היישובים הערבים לא ישקטו עד שלא יגורש אחרון משתפי הפעולה מיישוביהם.

"כשם שההמונים הערבים בישראל עמדו במבחן יום האדמה, הם לא יהססו להחריף את מאבקם כדי למנוע את יישובם של משתפי פעולה ובוגדים בעמם בעירנו ובכפרינו", אמר ג'רייסי. כמו כן קרא הנואם לשחרורם ממעצר של 10 ממנהיגי הנוער הקומוניסטי בנצרת הנאשמים על ידי השלטונות כמי שהתעללו בצעירים בעיר בטענה שהם "סוכנים של השב"כ".

בראיון שהתפרסם ערב ההפגנה ב"אל־איתיחאד" החיפני, הודיע סגן ראש עיריית נצרת, סוהיל דייאב, כי בשלב הבא של המאבק נגד יישובם של משתפי הפעולה ביישובים הערבים יפנו נציגי האוכלוסיה הערבית למוסדות וארגונים בינלאומיים בחו"ל ויבקשו את התערבותם.

דייאב ביקר את השמאל בישראל, ואת מרצ במיוחד, המתעלמים מבעיית יישובם של משתפי הפעולה בישראל, מחשש לפגוע בפרה הקדושה של "ביטחון המדינה" ומטעמים "אנושיים" כביכול.

גובש נוהל לטיפול בהפגנות מתנחלים בגדה המערבית

מאת גדעון אלון ואיתן רבין

נוהל להגברת התיאום ושיתוף הפעולה בין צה"ל, המשטרה והשב"כ לטיפול בהפרות סדר של מתנחלים גובש בימים אלה; על כך מסר היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר. לפי הנוהלים החדשים, החקירה הראשונית בשטח תתבצע על־ידי המשטרה בניגוד לנוהג הנוכחי, שבו את הראיות הראשוניות אוספים חיילי צה"ל.

עוד נקבע בנוהלים החדשים, שחיילי צה"ל יידרשו לתעד את האירועים והפרות הסדר, שבהם מעורבים מתנחלים. יהיה על החיילים לזמן את חוקרי המשטרה להמשיך במלאכת החקירה ואיסוף הראיות. עד כה לא עסקו חיילי צה"ל בתיעוד האירועים ובאיסוף ראיות, דבר שפגם בהליכי החקירה משום שהפלשתינאים שנפגעו על־ידי מתנחלים חששו להגיש תלונה למשטרה.

בן־יאיר ציין, כי עם הקמת מחוז האוטונומיה במשטרה, תהיה יחידת חקירות משטרתית עצמאית שתטפל בהפרות סדר ובעבירות של מתנחלים. לדבריו, בבתי המשפט מתבררים עתה 60–80 תיקי תלונות נגד מתנחלים. הוא הדגיש כי פרקליטות המדינה מקיימת מעקב אחרי החקירות נגד מתנחלים המתבצעות במשטרה.

לסופר "הארץ" נודע כי גם השב"כ יהיה מעורב בנושאים המודיעיניים ויקיים מעקב אחרי מתנחלים, שיש סבירות שהם עלולים לפגוע בפלשתינאים. במרכז מתכוונת המשטרה להגביר את כוח האדם שלה, העוסק בענייני חקירות, לפרוס מספר גדול יותר של חוקרים בשטח ולהגדיל את התקציבים למטרה זו.

בכוונת המשטרה גם להכניס לשימוש מצלמות וידיאו, כדי לאפשר לחוקרי המשטרה בשטח לתעד את הפרות הסדר של מתנחלים ולהקל על לכידתם והעמדתם לדין.

פרקליטת המדינה, דורית ביניש, אמרה בזמנו בדיון שקיימה ועדת החוקה של הכנסת בנושא זה כי חקירת תלונות נגד מתנחלים יהודים היא מורכבת ומסובכת מאוד, משום שאין שיתוף פעולה לא מצד האוכלוסיה היהודית ולא מצד האוכלוסיה הפלשתינית. "לא קל לשוטר להיכנס ליישוב ערבי לאסוף ראיות ולא קל לו להיכנס ליישוב יהודי ולאסוף עדויות מתושבים שהיו נוכחים באירוע או שיש להם מידע מסוים עליו" אמרה ביניש.

צה"ל הכין כבר לפני כמה חודשים מסמך רשמי הקשור להפרות סדר של יהודים וערבים. במסמך של צה"ל יש הוראות מפורשות כיצד לפעול במקרה של הפרות סדר, פיזור מפירי הסדר, תיעוד האירוע, וצילומו. בנוהלים מודגש כי יש למפירי הסדר אפשרות להתפנות מרצון, ואם לא תפוזר ההתקהלות בכוח בתוך 5 עד 10 דקות. המסמך משתרע על פני 20 עמודים מפרט בהרחבה רבה הוראות ונהלים של המשטרה, וצה"ל בנושא.

ח"כ רון נחמן (ליכוד) תקף אמש בחריפות את היועץ המשפטי לממשלה, לנוכח הנוהלים החדשים לטיפול במתנחלים מפירי סדר. לדבריו, היועץ המשפטי לממשלה הוא כלי שרת של ממשלת רבין, והוא מספק לה מטריה משפטית.

בן־יאיר מתנגד לתיקון בתקנות בנוגע לרצח בגרזן

מאת גדעון אלון

בן־יאיר. "מדיניות עקבית"

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, מתנגד בתוקף לתיקון תקנות ההגנה לשעת חירום, על מנת שניתן יהיה להעמיד לדין בבית משפט צבאי את המחבל שרוצץ בגרזן את גולגלתה של החיילת ליאת גבאי ז"ל. במכתב ששיגר אל ראש הממשלה, יצחק רבין, קבע בן־יאיר כי העמדתו לדין של המחבל בפני בית־משפט צבאי מעוררת קושי רב, משום שהיא מחייבת שינוי דרקוני של תקנות ההגנה לשעת חירום. שכן לפי התקנות הנוכחיות ניתן להעמיד לדין בבימ"ש צבאי רק נאשם שעשה שימוש בכלי יריה, פצצה, רימון יד, חפץ מבעיר וכד', מתוך מטרה לגרום מוות או חבלה. לעומת זאת, מעשה רצח המבוצע באמצעות כלי נשק קר (סכין, גרזן, אבנים כד') אינו נכלל בין העבירות המפורטות בתקנות ההגנה לשעת חירום. לכן, אין אפשרות להעמיד את המחבל שרוצץ את גולגלתה של ליאת גבאי לדין בפני בימ"ש צבאי.

בן־יאיר בדק את הנושא בעקבות פנייתו של שר המשטרה, משה שחל, שהעלה את הנושא בישיבת הממשלה.

היועץ המשפטי לממשלה הדגיש, כי משמעות העמדתו לדין של המחבל בפני בית משפט צבאי, משמעותה חשיפתו לאפשרות שבית המשפט יגזור עליו עונש מוות, שכן רק בית משפט צבאי רשאי לפי החוק לגזור עונש מוות לפי תקנות ההגנה לשעת חירום. בן־יאיר מסתייג מכך היות שהמדיניות העקבית של כל ממשלות ישראל, היא הסתייגות מביצוע עונשי מוות נגד מחבלים.

נימוק נוסף הוא שמשמעות התיקון לתקנות ההגנה לשעת חירום, היא החלה רטרואקטיבית של התיקון, כיוון שהרצח בוצע לפי הדין הקיים, לפיו, נאשם ברצח שבוצע בכלי נשק קר, צריך לעמוד לדין בבית משפט אזרחי. בן־יאיר מביא לחיזוק טיעוניו ציטוטים מפסקי דין המעידים כי החלה רטרואקטיבית שמחמירה בדינו של עבריין היא פסולה.

תא"ל שחור יחליף את רוטשילד כמתאם הפעולות בשטחים

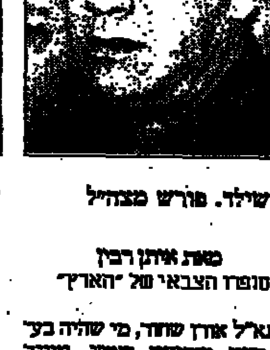

רוטשילד. פורש מצה"ל

שחור. יועלה בדרגה

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

תא"ל אורן שחור, מי שהיה בעבר קצין מודיעין ראשי, ימונה כנראה לתפקיד מתאם פעולות הממשלה בשטחים, במקום האלוף דני רוטשילד, הפורש מצה"ל.

תא"ל אורן שחור מילא בעבר תפקיד של מפקד היחידה לקישור לצבאות הזרים. עם מינויו, יועלה לדרגת אלוף.

מקורות במערכת הביטחון אמרו, כי עדיין לא יצאה הודעה על מינויו של שחור וכי יש עוד מועמד לתפקיד – תא"ל גדי זהר, ראש המינהל האזרחי. לדבריהם, בקרוב תצא הודעה על המינוי.

השב"כ בתצהיר תשובה לבג"ץ:

"עתירת איש החמאס על עינויו לא אקטואלית כיוון שכבר הודה"

מאת משה ריינפלד

שירות הביטחון הכללי טוען, כי איש החמאס עומר עמר, שעתר לבית המשפט הגבוה לצדק, לאסור על החזקתו במשך ימים כבול ובלא שינה, החזיק במידע רב ערך שהיה דחוף להשיגו משום שהיה אמור להוביל לגילוי מבוקשים חמושים. לפיכך, נחקר עמר "באופן אינטנסיבי".

בתצהיר תשובה שהגיש לבג"ץ ראש צוות החקירה של השב"כ, המכונה איתי, נטען כי העתירה "אינה אקטואלית", ויש לדחותה, משום שעמר כבר הודה בביצוע עבירות חמורות נגד המדינה, מסר את גרסתו למשטרה ובימים הקרובים יועבר לאגף המעצרים הכללי בכלא חברון.

עומר עמר הוא אחד משלושת אנשי החמאס שעתרו לבג"ץ, באמצעות עו"ד אנדרה רוזנטל, להורות לשב"כ להפסיק להחזיקם באגף החקירות שבכלא חברון ישובים על שרפרף, ידיהם כבולות באזיקים מאחורי גבם וקשורות לוו בקיר, ראשם מכוסה בשק, ומניעת מהם שינה במשך חמש יממות רצופות בשבוע. שני האחרים הם אחמד עטון, שעתר לבג"צ לפני כחצי שנה, ומוחמד אבו קידרה, שעתר לפני שבועות אחדים. בג"ץ הוציא צווי ביניים האוסרים להחזיק את השלושה בתנאים כאלה עד הדיון בעתירותיהם.

בתצהיר התשובה לעתירתו של עומר עמר, טען חוקר השב"כ, כי עמר נעצר ב־24 בנובמבר לאחר שהגיע לידי השב"כ מידע חמור המעיד על מעורבותו בפעילות טרור של החמאס. לאחר שנעצר, נודע לשב"כ כי יש בידיו מידע רב ערך. בין השאר, הוא השתתף ככל הנראה, בהסתרת שלושה מבוקשים חמושים שכוחות הביטחון מחפשים אותם זמן רב.

בתצהיר נטען, כי לנוכח מידע זה היה חיוני ודחוף ביותר לחקור את עמר כדי לברר היכן מבוקשים אלה נמצאים. החוקר ציין, כי עמר הודה בחקירתו בחברות בארגון החמאס, ובפעילות שכללה העברת מסרים וכסף לשלושת המבוקשים, רכישת תחמושת בעבורם, הסתרתם ברכבו, העברתם ברכב למקומות מסתור למרות שידע כי הם מבוקשים, והסעתם ברכבו – עם נשקם – ליערים שביקשו להגיע אליהם.

הוארך מעצר שוטר פלשתינאי שפעל בירושלים

(ע) בית משפט השלום בירושלים האריך שלשום בצהריים בארבעה ימים את מעצרו של זמזם שוויקי (48), תושב שכונת אבו־טור בירושלים, החשוד בהשתייכות למשטרה הפלשתינית.

בא כוח המשטרה טען, כי שוויקי השתייך לחוליה של המשטרה הפלשתינית, שפעלה במזרח העיר נגד ערבים, שנחשדו בשיתוף פעולה עם ישראל. הוא ציין כי שני חברים אחרים בחוליה, האחים ואכ ואסאד שוויקי, נעצרו באמצע השבוע ומעצרם הוארך ביום ה'.

שוויקי יואשם בחטיפה, תקיפה ופציעה של תושב סילואן, ג'אמל קראעי, שנחשד בשיתוף פעולה. "לאחרונה אנחנו עדים לתופעה שישנה מגמה גוברת באוכלוסייה האזרחית ובשירות הביטחון הפלשתיני, לחטוף ולהכות את מי שחשוד בעיניהם בשיתוף פעולה עם ישראל", אמר נציג המשטרה.

שוויקי הכחיש את טענות נציגי המשטרה כלפיו.

צה"ל מעביר את השליטה במחסומי ארז ונח"ל עוז לידי משמר הגבול

השנה יעביר צה"ל גם מחסומים בגדה לידי מחוז האוטונומיה במשטרה

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

הבוקר יעבירו כוחות צה"ל ברצועת עזה את השליטה במחסום ארז ומחסום נח"ל עוז לידי כוחות משמר הגבול.

העברת השליטה לידי משמר הגבול מבטאת שינוי בהיערכות כוחות הביטחון במחסומים, לאחר שנים רבות שבהן החזיקם צה"ל.

עבודת מטה, שנערכה בהוראת מפקד כוחות צה"ל ברצועה, תא"ל דורון אלמוג, האלוף פיקוד דרום, שאול מופז, העלתה, כי יש להעביר את השליטה במחסומים לידי אנשי מג"ב. לפי התוכנית שגובשה, תוקם במחסומים מפקדת שליטה (משל"ט) של מג"ב, במקום המפקדות הצבאיות. במחסומים יוסיפו לשרת חיילים – בעיקר חיילי מילואים – בפיקוד של משמר הגבול.

טיפול מיומן

עם העברת השליטה במחסומים, יתוגברו כוחות מג"ב במקום בפלוגות נוספות.

ביסוד ההחלטה להעביר את השליטה במחסומים, עומדת מיומנותם של מג"ב בטיפול בהפרות סדר ובהפגנות, ובתפקידי שיטור במחסומים. לכך מצטרפת גם התכנית להקל את הנטל מעל חיילי המילואים.

בשנתיים האחרונות היו עשרות מקרים, שבהם הותקפו מחסומים שאוישו בחיילי מילואים.

מקורות צבאיים מסרו, כי עם העברת השליטה במחסומים, לא יועברו הנחיות מיוחדות לכוחות מג"ב. צה"ל מתכוון להרחיב את מחסום ארז, ולבנות בו עוד מסופים.

השנה יעביר צה"ל לידי משמר הגבול ולידי מחוז האוטונומיה של המשטרה, מחסומי דרכים בגדה המערבית. אלוף פיקוד מרכז, אילן בירן, מבקש להעביר לידי משמר הגבול את הטיפול בהפגנות ובהפרות סדר של ערבים ויהודים למחוז האוטונומיה, אך עדיין לא גובשה תוכנית בעניין.

ליבאי, שחל ושריד יקבעו בקרוב אמות מידה לשחרור אסירים ועצירים פלשתינאים

שר המשפטים, דוד ליבאי, בפגישתו שלשום עם הממונה על תכנון ושיתוף פעולה כלכלי, נביל שעת (משמאל)

תצלום: עודי קרן

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

שר המשפטים, דוד ליבאי, יכנס בקרוב את ועדת השרים המיוחדת לטיפול בשחרור אסירים ועצירים פלשתינאים, על מנת לקבוע קריטריונים לשחרורם של אסירים פלשתינאים.

לאחר שוועדת השרים המיוחדת שבה חברים גם השרים משה שחל ויוסי שריד תגבש את הקריטריונים לשחרור האסירים והעצירים הפלשתינאים, ימנה שר המשפטים ועדת משפטנים בת שלושה חברים מקרב עובדי משרד המשפטים, שתהיה בעלת סמכות לשחרר אסירים לפי הקריטריונים שייקבעו. אין כוונה לשחרר את האסירים הפלשתינאים בהליך של חנינה באמצעות נשיא המדינה.

לסופר "הארץ" נודע כי בפגישתו שלשום עם נביל שעת, שהתנהלה ברוח טובה, לא התחייב ליבאי לשחרר אסירים פלשתינאים כלשהם. הוא אמר לשעת המ־ מונה על תכנון ושיתוף פעולה כלכלי, כי לפי הסכם עזה ויריחו שחרורם של אסירים פלשתינאים, בנוסף ל־5,000 שכבר שוחררו, ייעשה בהתאם להתקדמות המו"מ המדיני. עם זאת ציין כי ייתכן שתינתן קדימות לשחרורן של 9 אסירות פלשתינאיות, חלקן בגילאי 14־18 שנה בלבד.

נביל שעת לא נקב בפגישה בשמותיהם של אסירים או עצירים פלשתינאים מסוימים, שהוא מבקש לזרז את שחרורם. גם שמו של השייח אחמד יאסין לא הועלה בפגישה. שעת הדגיש כי האסירים הפלשתינאים מתלוננים שאש"ף והרשות הפלשתינית זנחו אותם וכי לפי ההסכם יש לשחרר את כל 6,000 האסירים והעצירים.

שעת הוסיף כי אש"ף יתבע גם את שחרורם של העצירים מקרב ארגון הג'יהאד האיסלאמי ומקרב החמאס. ליבאי הבהיר כי בכוונתו להביא את בקשתו של שעת בפני ראש הממשלה יצחק רבין ושר החוץ שמעון פרס, וכי בשלב זה הוא אינו יכול להתחייב כמה אסירים פלשתינאים ישוחררו ומתי. הוא הזכיר לשעת שהממשלה החליטה שלא לשחרר את העצירים הנמנים על ארגון החמאס והג'יהאד האיסלמי, גם אם נשפטו על עבירות קלות יחסית. כן ציין כי אין בכוונת הממשלה לשחרר אסירים פלשתינאים שהורשעו ברצח.

שעת ציין כי בנוסף לחברי ארגוני הג'יהאד האיסלמי והחמאס האסירים ... ישנם כמה מאות אסירים ועצירים פלשתינאים שטרם שוחררו וכי על־פי ההסכם על ישראל לזרז את שחרורם מהכלא.

ראש האגף המדיני של אש"ף, פארוק קדומי, ומנהיג החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין נאיף חוואתמה, הדיינו שלשום על תמיכתם בהשעיית המשא ומתן בין ישראל לבין אש"ף. בהצהרה שפירסמה החזית אמרו קדומי וחוואתמה, כי "המשא ומתן עם ישראל חייב להיפסק, כל עוד נמשכות ההתנחלויות".

עשראווי: ישראל השליטה את סדר הקדימויות שלה על המשא־ומתן

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

עשראווי

ד"ר חנאן עשראווי, שהיתה דוברת המשלחת הפלשתינית לשיחות השלום בוואשינגטון, מותחת ביקורת על הצוות הפלשתיני, הנושא ונותן עם ישראל על הסדרי הביניים בשטחים, בטענה שהוא מאפשר לישראל להשליט את תפיסותיה ואת סדר העדיפויות שלה במשא־ומתן.

דבריה של עשראווי, העומדת היום בראש ועדה עצמאית לחקר הפרות של זכויות האדם תחת שלטון הרשות הפלשתינית, פורסמו בגיליונו האחרון של השבועון המזרח־ירושלמי "אל־ביאדר אל־סיאסי", שיצא לאור שלשום.

בתשובה לשאלה על התפקוד של הרשות הפלשתינית בתחום המשא־ומתן עם ישראל, אמרה עשראווי: "אני סבורה שתהליך המשא־ומתן, מזה זמן לא קצר, התיר לישראל לנצל את עיקרון השליטה (על המו"מ), דבר שגרם לנו לאמץ את התפיסה העקרונית הישראלית. התפתחה נטייה לעסוק בסוגיות סביבה, ולהזניח את העיקר, בפרט בכל הנוגע לזכויות הפלשתיניות, שסביבן יש קונצנזוס לאומי. כמו־כן, הופיע עיקרון ההפרדה (בין נושאי המו"מ), כגון דחייתם של נושאי ירושלים וההתנחלויות. המשא ומתן אימץ אפוא את סדר הקדימויות הביטחוני הישראלי, והתיר לישראל לאכוף את לוח הזמנים הנוח לה".

עשראווי אמרה כי הוועדה לזכויות האדם שבראשה היא עומדת קראה ועדיין קוראת לרשות הפלשתינית "לגבש אסטרטגיית משא־ומתן, שתשים קץ למעשיה של ישראל (בתחום ההתנחלויות) ותתריע מפני המשך היווצרותו של הפער העצום בין רמת המשא־ומתן לבין הרמה המעשית בשטח, שכן המו"מ אינו יכול להימשך כשהוא מנותק לחלוטין מן המציאות".

בכיר בחמאס: תפקוד הרשות הפלשתינית טוב רק בתחומי השיטור והביטחון

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

תפקוד הרשות הפלשתינית חלש ולוקה בחוסר בכל התחומים, חוץ מאשר בתחום מנגנוני המשטרה והביטחון, קובע בכיר בחמאס במאמר בשבועון "אל וטן".

עובדה זאת מבשרת רעות ועלולה להוביל לשלטון משטרתי ולסכסוכים פנימיים, כותב חאלד אל הינדי. זהו מאמרו השני בסוגיית היחסים בין הרשות הפלשתינית לאופוזיציה, וכקודמו הוא מתפרסם בשבועון המזוהה עם תנועת החמאס והיוצא לאור ברצועת עזה.

לאחר אירועי הדמים במסגד פלשתין, כותב אל הינדי, התערער האמון ביכולת העם הפלשתיני לשמור על אחדותו ו"נפגמה הדמות הדמוקרטית שרצינו לשוות לתנועתנו". הכל מרגישים פחד רב מפני התלקחותה של מלחמת אחים, כותב אל הינדי.

"לא הופתעתי מהסכנה, כי לא היה לפני דיאלוג בונה אמין ואין דיאלוג כזה עד עכשיו. עם זאת, לא ציפיתי לגילויי האכזריות שהיו", הוא כותב.

במאמרו הקודם קבע אל הינדי, שעל האופוזיציה הפלשתינית למצוא דרכים לסייע לבניית החברה הפלשתינית. במאמרו החדש הוא קובע שוב, שהקמת מנגנון לדיאלוג קבוע בין הרשות לאופוזיציה הוא צורך המציאות.

אל הינדי מפנה סדרת שאלות לרשות ולאופוזיציה, החייבות לעמוד, לדעתו, בבסיס הדיאלוג הכן. את הרשות שואל אל הינדי מה היא מקווה להשיג מדיאלוג עם האופוזיציה: השתלטות, שלום ומדני או בניית חברה דמוקרטית; מהי משמעות הדמוקרטיה לגבי הרשות – דמוקרטיה כבמדינות ערב או כבמדינות המערב?

עוד שואל אל הינדי "האם ההנהגה מודעת לעובדה שהיא עומדת עכשיו בראש רשות ועם, ולא בראש ארגון מהפכני? האם היא מוכנה לעבוד באווירה קולקטיווית ביקורתית?"

את האופוזיציה שואל אל הינדי האם היא מכירה בשינויים שחלו והחשוב בהם "הקמת הרשות על חלק מאדמת המולדת. האם מוכנה האופוזיציה להכיר בנוכחות הרשות למרות המחלוקת על הלגיטימיות שלה?"

"האם האופוזיציה מוכנה לחזק את הרשות מול ישראל, כדי שתשיג הישגים ותשפר מעמדה במשא ומתן, או שאין זה מעניינה" בשבוע הבא צפוי להתפרסם מאמר שלישי של אל הינדי.

עד כה לא נוצר ערוץ הידברות קבוע בין גופי האופוזיציה לרשות הפלשתינית, אלא רק במקרים דחופים שקראו לפתרון מיידי, כמו בזמן המעצרים שהיו ביולי בקרב החמאס או לאחר אירועי הדמים במסגד פלשתין.

אז נפגש ערפאת עם כמה מבכירי החמאס. מנהיגי החזית העממית ברצועה לא נפגשו עד כה רשמית עם ערפאת, אם כי היו שותפים בכמה ועדות אד־הוק (ביחוד עם אנשי הפתח) והם שותפים פעילים בוועדה לעניינים מוניציפליים, עם השר סאיב עריקאת.

בשבוע שעבר נפגשו כמה מאנשי החזית הדמוקרטית, שייצוגה המספרי דל ביותר ברצועה, עם ערפאת ופגישתם יצרה מתח בשורות ארגון זה וחילופי האשמות.

שאלותיו של אל הינדי משקפות את הוויכוח הפנימי שקיים בתוך כל גופי האופוזיציה, מהי המשמעות הפוליטית להכרה בשינויים במציאות ולנוכחותה של רשות פלשתינית, גם אם הבסיס להקמתה שנוי במחלוקת.

בית חולים לילדים בבית לחם ייסגר מחוסר תקציב

מאת אורי ניר

בית החולים האורתופדי לילדים "ג'בל דאוד" (הר דוד) שבבית לחם, מטובי המוסדות הרפואיים בשטחים, ייסגר בקרוב, בגלל קשיי תקציב של האגודה הנוצרית האמריקאית המממנת אותו. כך הודיעה האגודה לבית החולים.

בית החולים הקטן (67 מיטות בלבד) נחשב לטוב ביותר בתחום האורתופדיה בשטחים. מקרים סבוכים של ילדים הסובלים מליקויים בעצמות או מבעיות אורתופדיות סבוכות אחרות נשלחים אליו מרחבי הגדה המערבית. הוא מטפל בילדים בני 12 ומטה, ומעניק שירותים יחודיים של ניתוח ופיזיותרפיה.

הגוף המממן את פעולתו של בית החולים הוא אגודה נוצרית אמריקאית, "צ'ילדרן אינטרנשיונל", שמרכזה במדינת מיזורי, ארה"ב. האגודה שולחת כספי תרומות למימון פרויקטים אחרים לילדים בגדה, אך בית החולים ג'בל דאוד הוא ספינת הדגל של פעילותה בגדה, וכמובן גם הפרויקט היקר ביותר.

באחרונה פחת מאוד שיעור התרומות לפעולותיה של האגודה בגדה המערבית. עקב כך החליט האחראי לפעולות האגודה בגדה, ג'וזף גריפקי, לסגור את בית החולים. הוא הודיע על החלטתו גם לרשות הפלשתינית ולמינהל האזרחי.

הרשות הפלשתינית, השולטת עכשיו על מגזר הבריאות גם בגדה, הקימה צוות מיוחד לבדיקת האפשרויות להמשיך את פעולתו של בית החולים, בראשות שר הבריאות ד"ר ריאד ארזענון ושר התיירות אליאס פרייג', ראש עיריית בית לחם. מקורות פלשתיניים אמרו, שהרשות חוששת שארגוני סיוע זרים נוכריים אחרים בגדה, הפועלים במימון תרומות מחו"ל, יצמצמו את פעילותם, בגלל הרושם שנוצר בקרב התורמים, שהבעיות בשטחים נפתרות עם תחילת הממשל העצמי הפלשתיני.

האגודה המפעילה את ג'בל דאוד בבית לחם, שכל אנשי הצוות שלו (כ־200 איש) הם פלשתינאים, הודיעה כי תסגור סופית את בית החולים ב־31 במאי השנה. עם זאת, הורתה להנהלת בית החולים להתחיל לצמצם את שירותיו כבר עכשיו. עקב כך פוטרו בשבועות האחרונים 48 מעובדי בית החולים, נסגר חדר המיון שלו, צומצמו מאוד שירותי מרפאות החוץ ומספר המיטות צומצם מ־67 ל־11 בלבד.

הטיפול באלפי הילדים הנכים, נמסר, יפול אחרי סגירתו על כתפי משרד הבריאות הפלשתיני.

הליכוד ידרוש מרבין לסגור את האוריינט האוס

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

ראשי הליכוד ייפגשו מחר עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ויתבעו ממנו ליישם מיד את החוק המגביל את פעילות אש"ף במזרח ירושלים. יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ משה קצב, אומר כי הליכוד יתבע מרבין לסגור מיד את בניין האוריינט־האוס במזרח ירושלים. כן ידרוש הליכוד מהממשלה לסגור את כל מוסדות אש"ף בירושלים, הנושאים אופי מדיני ופוליטי.

עיט ניהול חברות
התוכנה המתאימה לכל גודל עסק
להפעלה במחשב אישי וברשתות מקומיות
✓ שיווק, מכירות, יבוא ויצוא
✓ הנהלה, פרוייקטים, מזכירות
✓ מחסנים, מלאי, מחירונים
✓ כספים, חשבונות, תקציב
✓ כח אדם, שעות עבודה, תיוק
✓ אחזקה, מעבדות, מינויים
✓ שיווק ישיר וטלמרקטינג
מערכות ממוחשבות בע"מ
טל. 03-6727838 ,6724182

בחורף
כשהחלונות סגורים
אתה צריך Venta יותר!

בחורף,
כאשר החלונות סגורים
ואנשים
שוהים יותר בביתם,
אוורור באמצעות
Venta
הינו הפתרון ל –
1) בריאים וחולים בחדר אחד.
2) עשן סיגריות.
3) לחות, עובש ודטיבות.
4) ריחות בישול ואדים.
לבריאותך, אתה זקוק לונטה בחורף.
Venta
משרד ראשי: רמת־גן, טל: 03-7513251
סניף הצפון: מפרץ חיפה, טל: 414523, 04-413827
סניף ירושלים: טל: 254818, 02-248015

هكذا من الأصل

הברפלד: "אנחנו רגע לפני פירוק ההסתדרות"

מאת חיים ביאור

"מפלגת העבודה תתעשת ותי־ בין שאנו עומדים רגע לפני פירוק ההסתדרות והיעלמותה", אמר בסוף השבוע שעבר מזכ"ל ההס־ תדרות לשעבר, חיים הברפלד, בתגובה על דו"ח ועדת שוהל בע־ ניין תפקודה של סיעת העבודה בהסתדרות. דו"ח ועדת שוהל קבע בין היתר, כי סיעת העבודה בהס־ תדרות אינה מתפקדת למעשה.

הברפלד, העומד בראש סיעת העבודה בהסתדרות, אמר, כי יש כעת מצב בלתי סביר, שבו מפל־ גת העבודה, השולטת במשרדי הממשלה לענייני כלכלה, אינה משתפת פעולה עם סיעת העבודה בהסתדרות. "לתדהמתי, מפלגת העבודה משתפת פעולה דווקא עם סיעת רם בהסתדרות. התוצאה היא שסיעת רם אינה משתפת אותנו בהחלטות החשובות, כמו ההסכם על גביית דמי טיפול אר־ גוני עבור ההסתדרות על ידי המעסיקים".

הברפלד אמר, כי פרסום דו"ח ועדת שוהל יסייע לשיפור תפקודה של סיעת העבודה בהסתדרות. "לאחר ההד שעורר דו"ח ועדת שוהל, יהיה לי קל הרבה יותר להפ־ עיל את סיעת מפלגת העבודה בהסתדרות, שכן עד לפרסום הדו"ח, לא קבעה המפלגה קווים אדומים לפעילות הסיעה בהסתד־ רות. כל אחד בסיעת מפלגת העי־ בודה, הרשה לעצמו לפעול ככל העולה על דעתו, וכך גם סיעת רם ביוזמה אלינר".

לדבריו, עם קביעת "הקווים האדומים", יוכל להפעיל את סמ־ כותו כיו"ר הסיעה, ולכפות משמ־ עת סיעתית על כל חבריה – בעיקר במהלך ועידת הרפורמות בהסתדרות, שתתקיים בעוד שבו־ עיים.

הברפלד התייחס בחומרה להצ־ עת ההחלטה שתובא לוועידה, לפיה מספר של מועצות הפוע־ לים יקטן מ–70 ל–20. לדבריו, בכך תתחסלנה למעשה מועצות הפועלים. הברפלד, תקף גם כוונ־ תה של סיעת רם למנות מנכ"לים לכל אחת ממועצות הפועלים. "מדובר במינוי עסקני רם ללא בחירות, שיכהנו מעל מזכירי מוע־ צות הפועלים, שהם נבחרי ציבור. זה ייהרג ובל יעבור מבחינתנו", אמר.

עם זאת, הציע הברפלד שלא לפרק את הקואליציה בין סיעת רם, בראשותו של יו"ר ההסתד־ רות, חיים רמון, לבין סיעת העבו־ דה, שכן הדבר יביא, לדבריו, לפיטורים מאסיביים במועצות הפועלים.

הברפלד אמר, כי יערוך היום בלשכתו פגישה של ראשי סיעת העבודה בהסתדרות, מזכירי מוע־ צות הפועלים ומזכירות סניפי נע־ מת, כדי להחליט על "צעדים למניעת חיסול מועצות הפוע־ לים".

הברפלד הביע סיפוק מכך, שלשכת מפלגת העבודה לא קיב־ לה את אחת המרכזיות שבהמל־ צות ועדת שוהל, לפיה סיעת העבודה בהסתדרות "תתחזק" ב־ 4–5 חברי כנסת, ובהם יו"ר הקא־ ליציה, אלי דיין, ויו"ר ועדת העי בודה והרווחה בכנסת, יוסי כ"ץ. הלשכה החליטה לצרף את חברי הכנסת רק כחברים בבית נבחרי ההסתדרות – אם יוחלט להרחיבו. "חברי מפלגת העבודה בהנהגת ההסתדרות עשו את מלאכתם בתנאים בלתי אפשריים, ללא גי־ בוי מצד המפלגה", אמר הברפלד.

הוא הוסיף, כי "טוב שבעקבות הדו"ח יצאה החוצה המחלוקת הקשה עם המפלגה, שלא נענתה עד כה לדרישתי להקצות משא־ בים כספיים לסיעה בהסתדרות, בטענה של חוסר תקציב". הברפ־ לד מתכוון לדרוש מהמפלגה להע־ ביר לסיעה לאלתר, כחצי מיליון שקל.

אישים במפלגת העבודה העי־ רו שבעקבות דו"ח ועדת שוהל, שהצביע בין היתר על "בעיות פר־ סונליות" בתיפקוד סיעת מפלגת העבודה בהסתדרות, תחל עתה התמודדות פנימית על ראשות הסי־ עה בהסתדרות.

על המועמדים המובילים לתפ־ קיד יו"ר הסיעה נמנים יו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים בהס־ תדרות, פיני שומר, ויו"ר ארגון עובדי חברת החשמל, יורם אובר־ קביץ.

מזכירי סניפים בעבודה לח"כים: חידלו ממריבות

מאת ירח טל

בכינוס של כ–100 מזכירי סניפים של מפלגת העבודה מכל רחבי הארץ, מתחו המשתתפים ביקורת קשה על שרי העבודה וחברי הכנסת מטעמה, בשל המריבות ביניהם.

בכינוס, שיזם מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ נסים זווילי, הסמי־ כו מזכירי הסניפים את מתאם הפעולות במפלגה, אופיר פינס, לנסח בשמם מכתב חריף לשרי העבודה ולחברי הכנסת מטעמה, ובו תרעומת קשה על התנהגותם. הוחלט, כי במכתב שיינסח, יביע פינס חשש, כי אם לא יתקנו את דרכיהם, תאבד מפלגת העבודה את השלטון בבחירות הבאות.

כנס הסברה נגד הצבת חיילים אמריקאים ברמת הגולן יתקיים מחרתיים בוואשינגטון

את הכנס יזמו שני סנאטורים רפובליקאים ועסקנים יהודים המזוהים עם הימין הקיצוני

מאת עקיבא אלדר ושלמה שמיר

כנס מיוחד, שיוקדש להסברת ההתנגדות להצבת חיילים אמריקאים ברמת הגולן, יתקיים מחרתיים בוואשינגטון בהשתתפות סנאטורים, חברי קונגרס ופעילים מחוגי הי־ מין. את המפגש יזמו שני סנאטורים רפוב־ ליקאים, ג'ון קייל מאריזונה וג'ים אינהוף מאוקלהומה, אך מאחורי היוזמה עומדים עסקנים יהודים המזוהים כימניים קיצוניים ופעילים בחודשים האחרונים בגבעת הקפי־ טול במטרה לגייס מקרב המחוקקים מתנג־ דים להצבת חיילים אמריקאים ברמת הגולן, במסגרת הסכם שלום עם סוריה.

קיום הכנס עורר זעם בחוגי שגרירות ישראל בוואשינגטון וראשי ארגונים יהודי־ ים בניו־יורק התבטאו בביקורתיות כלפי היוזמה. בין מארגני הכנס, הצוותי פרידמן, מי שכיהן בעבר כסגן נשיא השדולה הפרו־ ישראלית (אייפא"ק) ונאלץ לפרוש לאחר שהשמיע גידופים כלפי סגן שר החוץ יוסי ביילין.

פרידמן, מיליונר המתגורר בפלורידה, מממן בין השאר את פעילותו של פראנק גפני ושל המכון שבראשותו, שהוא הזרוע המרכזית במערכת ההסברה היהודית נגד הצבת חיילים אמריקאים בגולן. גפני ידוע כבעל קשרים הדוקים עם צמרת הליכוד ומי־ ודד עם ח"כ בנימין נתניהו.

בכנס תשתתף גם רובין הייגינס, אלמנתו של הקולונל האמריקאי הייגינס שנחטף בזמנו על ידי מחבלים בלבנון ונתלה על ידם. רובין הייגינס היא בעלת דרגה גבוהה בצבא האמריקאי ועובדת בפנטגון. על פי ידיעות שרווחו באחרונה היא מתכוננת לע־ לות לישראל.

בין ראשי הפעילים היהודיים נגד הצבת חיילים אמריקאים ברמת הגולן בולט מורטון קליין נשיא ארגון ציוני אמריקה. קליין שי־ גר שלושת אגרות לחברי הקונגרס בה הוא דוחק במחוקקים להירתם למערכה לסיכול שיגור חיילים אמריקאים לגולן במסגרת הסכם שלום עם סוריה.

באגרת מסתמך מורטון קליין, בין השאר, על תוצאות סקר שהתקיים באחרונה שהעלה כי רוב של 64% מהאמריקאים שולל את הרעיון.

במכתב אל שני הסנאטורים יוזמי הכנס כתב מלקולם הונליין, מנכ"ל ועידת הנשי־ אים, כי הפעילים היהודיים שמאחורי היוזמה אינם מייצגים את הקהילה היהודית.

הפולמוס סביב הצבת חיילים אמריקאיים בגולן צובר תאוצה הן בגבעת הקפיטול והן בקרב מנהיגים וראשי ארגונים יהודיים. עסקנים יהודים בניו־יורק פתחו באחרונה בפעילות נגדית ופירסמו הצהרות תמיכה בהצבת חיילים אמריקאים בגולן.

בוועידה ארצית של התנועה הציונית האמריקאית שהתקיימה בשבוע שעבר בפ־ לורידה התקבלה ברוב משמעותי החלטה המסתייגת מפעילותם של יהודים קיצונים בנושא. ההחלטה קוראת לקונגרס להמנע לפי שעה מנקיטת עמדה בנושא זה, כיוון שבשלב זה עלולה התנגדות להתפרש כסימן להתרופפות התמיכה האמריקאית בתהליך השלום.

שמיר: העיראקים תיכננו לתקוף את הכור בדימונה

מאת שרון שדה
סופר "הארץ" לענייני ביטחון

"ישראל היתה מגיבה בפעולה צבאית נגד עיראק אילו היתה משגרת נגדה נשק לא קונוונציונ־ לי או אם היו נגרמות מאות אבי־ דות בקרב האוכלוסיה האזרחית מידי הטילים", כך אמר ראש הממ־ שלה לשעבר, ח"כ יצחק שמיר, בראיון ששודר אתמול בתוכנית "במצב הנוכחי" בגלי צה"ל, במל־ את 4 שנים למלחמת המפרץ.

"המודיעין שהיה לישראל לגבי עיראק היה בדרגה פחותה לעומת מדינות קרובות יותר", אמר שמיר, "אך זה לא היה גורם המונע השתתפות פעילה של ישראל במ־ לחמה, והיינו מתגברים על כך". ישראל, ציין שמיר, החליטה להבי־ ליג כדי לא לפרק את הקואליציה שפעלה נגד עיראק ובכך לסבך את הלחימה נגדה ולסייע לסדאם חוסיין.

שמיר הוסיף כי לישראל היה קשר הדוק עם שליט ירדן, המלך חוסיין, בימים שלפני המלחמה. "היתה לנו תחושה שהמלך חוסיין לא יסכים להשתתף במלחמה נגד ישראל ושהוא לא יתיר לכוחות עיראקיים להכנס לשטחו", אמר שמיר. "ישראל בדקה את האפש־ רות למעבר כוחות אוויריים מעל שמי ירדן אך חוסיין סירב לאפשר פגיעה בריבונות האווירית של ארצו ולא הסכים למעבר כוחות אוויריים מעל ירדן, בדרכם לעיר־ אק".

שמיר גילה כי בישראל היו ידיעות על הכנות שנקט שליט עיראק לפעולה נגד הכור הגרעיני בדימונה, כתגמול על מבצע השמ־ דת הכור בבגדאד ב–1981 אך לב־ סוף הן לא יצאו לפועל.

באותה תוכנית, אמר האלוף (מיל') אביהו בן־נון, שפיקד על חיל האוויר בזמן מלחמת המפרץ, כי למרות הקשרים הידידותיים ששררו בין ישראל לירדן, היו לישראל דיווחים מדאיגים על טי־ סות סיור עיראקיות שנערכו על גבול ישראל משטחה של ירדן, מספר חודשים לפני הפלישה העי־ ראקית לכווית. כמו כן היו ידיעות על סיורים עיראקיים על גבול ישראל של מפקדים עיראקיים בכירים ונוכח זאת "כיבדנו וחשד־ נו בו זמנית במלך ירדן ובכוונות הטובות שלו".

הוא הוסיף כי "חיל האוויר אסף מודיעין במערב עיראק עוד לפני המלחמה וכך היתה לו יכולת מבצ־ עית לפגוע בטילים העיראקיים". בן־נון מסר כי מספר ימים לפ־ ני המלחמה הסכימו האמריקאיים להציב בישראל 4 סוללות טילי פטריוט, אך התנו זאת בהבטחה ישראלית שלא להשתתף במלח־ מה. הדרג המדיני דחה את ההצעה וטילי הפטריוט הוצבו בישראל רק לאחר ירי הטילים וללא תנאי.

מפקד חיל האוויר לשעבר הו־ סיף כי הוא חשש מאסון אווירי בנוסח הפגיעה הישראלית באניית הביון האמריקאית "ליברטי" ב־ 1967, כלומר מהתנגשות בין מטו־ סים אמריקאיים וישראליים מעל שמי עיראק אם לא יהיה תיאום מוקדם בין ישראל לבין ארה"ב.

שמיר ציין בהקשר זה כי הער־ כת המצב של הממשל האמריקאי היתה שישראל אכן תגיב על תקי־ פות הטילים והממשל הופתע מכך שישראל לא עשתה כן. בה־ קשר זה אמר בן־נון, כי מפקד חיל האוויר האמריקאי, הגנרל מייק מקפיק, אמר לו לאחר המלחמה, שבאי־השתתפותה של ישראל במלחמת המפרץ, היא תרמה יותר מכל כוחות המשלוח של בנות הב־ רית שכן השתתפו בה.

ראש הממשלה לשעבר, יצחק שמיר, והאלוף (מיל') אביהו בן־נון, באולפן גלי צה"ל. לדברי שמיר – בראיון במלאת 4 שנים למלחמת המפרץ – חוסיין סירב לאפשר למטוסי חיל האוויר לטוס מעל ארצו. ישראל היתה תוקפת את עיראק אילו היו מאות נפגעים, אמר

ביהמ"ש: אדם שמת מהתקף לב במלחמת המפרץ לא יוכר כנפגע פעולות איבה

(ע.) בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה את תביעתה של תושבת בת ים להכיר במות בעלה כתוצאה מהתקף לב במלחמת המפרץ, כפגיעת איבה על פי חוק התגמולים לנפגעי איבה.

האשה טענה, כי בשל עברו במ־ לחמת העולם השנייה היה בעלה רגיש לשמיעת צפירות אזעקה. לדבריה, ביום בו מת מהתקף לב נשמעה אזעקה, והוא נקלע ללחץ מיוחד – דבר שהחמיר את מצבו הבריאותי והתגלה בדיעבד כגורם המיידי למותו. כתמיכה לגרסתה הביאה האלמנה חוות דעת רפו־ אית, שלפיה מתח נפשי הוא אחד הגורמים לאוטם חד בשריר הלב.

ואולם השופטים קבעו, כי לפי עדותו של הרופא המטפל בחדר המיון, ההידרדרות במצבו של המ־ נוח החלה זמן רב לפני שנשמעה צפירת האזעקה. השופטים הוסיפו, כי עד ליום האירוע נשמעו בארץ כמה צפירות אזעקה נוספות, שלא גרמו לאשפוזו של המנוח.

השופטים ציינו, כי יש יסוד סביר להניח כי המוות נגרם כתוצ־ אה מהידרדרות במצבו הבריאותי של המנוח, ללא קשר סיבתי לאז־ עקה.

ביילין תומך בהצעה לאחד את הגופים הכלכליים שהוקמו לפיתוח המזרח התיכון

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

סגן שר החוץ, יוסי ביילין, יקי־ ים היום דיון בפורום של בכירי משרד החוץ, בעתיד השיחות הרב־ צדדיות, ויקתן לגופים הכלכליים האזוריים, שהוקמו בשנה האחרונה – ועידת העסקים בעמאן והבנק המזרח תיכוני לפיתוח. הסוגייה המרכזית שתעלה לדיון, תהיה ההצדקה לקיומן של מסגרות נפר־ דות לדיון בשיתוף פעולה כלכלי בין מדינות המזרח התיכון.

ביילין תומך בהצעה לאחד את הגופים השונים, ולהקים מנגנון כלכלי אזורי מאוחד, שיתכנס במ־ סגרת ועידת עמאן בסוף אוקטובר. במשרד החוץ הצביעו על הכפי־ לות הקיימת היום בין קבוצת העב־ בודה הרב־צדדית לכלכלה, לבין ועידת העסקים וועדת ההיגוי של הבנק האזורי. התברר כי מדובר בקבוצה דומה של אנשים, הנפגשי־ ים במסגרות שונות, ומתקשים להשתתף בכל האירועים.

מקורות במשרד החוץ הצביעו אתמול על כך ששני יושבי הראש של משלחת ישראל לשיחות הרב־ צדדיות לכלכלה, נגיד בנק ישר־ אל, יעקב פרנקל, ומנכ"ל משרד האוצר, אודי סביר, ייעדרו מכל הגראה מהשיחות, שיתקיימו הש־ בוע בגרמניה. על פי ההצעה, המ־ נגנון הכלכלי המאוחד ישלב בתוכו נציגים ממשלתיים וחברות מהמגזר הפרטי, ובדרך זו יהיה תי־ אום טוב יותר בין ההצעות לפרו־ יקטים ומציאות המימון.

ההצעה הישראלית תוצג בש־ בוע הבא במפגש־ביניים של ועדת ההיגוי לשיחות הרב צדדיות, שייערך בקהיר בהשתתפות שני נציגים מכל מדינה, וישמש להחל־ פת רעיונות לקראת הסבב השבי־ עי של השיחות. עתידן של השיחות הרב־צדדיות יעמוד במר־ כז הדיונים. גם בארה"ב התקיימו דיונים על עתיד המו"מ הרב־צד־ די. האמריקאים מציעים לכנס מעתה במקביל את קבוצות העבו־ דה לכלכלה, מים ואיכות הסביבה, כדי לאפשר זרימה טובה של רעיו־ נות ותיאום בין מאמצים מקבי־ לים. עם זאת, כל קבוצת עבודה תשמור על ייחודה.

שר החוץ, שמעון פרס, הטיל באחרונה על סגנו לרכז את עבו־ דת המטה לקראת ועידת העסקים בעמאן הקשורים עם הוועדה לשי־ תוף פעולה וביטחון באירופה, בנו־ סף לתפקידו של ביילין כיו"ר משלחת ישראל לוועדת ההיגוי של השיחות הרב־צדדיות.

שנתון הדת והמדינה של התנועה ליהדות מתקדמת:

95% מהעולים תומכים בנישואים אזרחיים

מאת שחר אילן

96% מהעולים מברית המוע־ צות לשעבר אינם רואים עצמם דתיים. נתון זה נכון הן לגבי העו־ לים היהודים והן לגבי הלא יהו־ דים. קרוב ל–80% מהעולים סבורים שיש לצמצם את החקיקה הדתית או לבטל אותה כליל, ו– 95% מהם תומכים בהנהגת נישו־ אים וגירושין אזרחיים. כך עולה מסקר שערך ד"ר אליעזר לשם עבור "שנתון דת ומדינה", שפור־ סם בשבוע שעבר המרכז לפלורא־ ליזם יהודי של התנועה ליהדות מתקדמת.

הסקר בוצע בקרב מדגם מייצג של 817 עולים ב–37 ישובים, ונערך בשיחות פנים אל פנים בש־ פה הרוסית.

רק 4% מהעולים, החשובים לי־ הודים על פי ההלכה, רואים עצמם דתיים, 32% רואים עצמם מסור־ תיים ו–64% מגדירים עצמם חילו־ נים. זאת, לעומת 38% מהאוכלוסיה היהודית בישראל שרואים עצמם דתיים.

בסקר נבדקו גם עמדות העו־ לים בנושאי דת ומדינה. 78% מה־ עולים סבורים שיש לצמצם (58%) או לבטל כליל (20%) את החוקים הדתיים. זאת לעומת 53% המחזי־ קים בעמדה זו בכלל האוכלוסיה היהודית.

95% מהעולים תומכים בנישו־ אים וגירושין אזרחיים, ורק 5% מתנגדים להם. זאת, לעומת 51% מהציבור היהודי בארץ שתומכים בנישואים אזרחיים.

87% מהעולים תומכים בפתי־ חת בתי עסק בשבת, 72% בעד מכירה חופשית של בשר חזיר, ו– 95% בעד קבורת כל אדם המגדיר עצמו יהודי בבתי קברות יהודים, גם אם אינו נחשב יהודי על פי ההלכה.

רק 8% מהעולים היהודים אינם נוסעים בשבת וגם אחוז זה קטן והולך ככל שעולה הוותק בארץ. 72% מהעולים היהודים נוסעים בשבת באופן קבוע ו–20% לפע־ מים.

רק 2% מהעולים היהודים מת־ פללים בקביעות בבית כנסת ו– 74% מהם אינם מתפללים בבית כנסת כלל. זאת לעומת 81% באוכלוסיה היהודית הכללית שמתפללים בבית כנסת בקביעות או לפעמים. רק 32% מהעולים הי־ הודים צמים ביום כיפור לעומת 71% בכלל האוכלוסיה היהודית. 39% מהעולים היהודים אינם צמים ביום כיפור אף פעם.

עד סוף 1993 עלו בגל העלייה הנוכחי מברית המועצות לשעבר 475 אלף אנשים, המהווים כ–9% מהאוכלוסיה. נוכח העובדה שמדו־ בר במשפחות קטנות ומעוטות יל־ דים סביר להניח שחלקם בין הבוגרים גדול יותר.

אם הדעות החילוניות של עו־ לים אלו יגויסו לצרכים פוליטיים, כותב ד"ר לשם, "הן עתידות לשי־ נות מן היסוד את דפוסי הדתיים בישראל". עם זאת הוא מציין, ש"ברור שדבר זה טרם קרה".

אחת ממסקנות המחקר היא שאחוז העולים הלא יהודים גדל עם השנים. 94% מהזוגות הנשו־ אים, שעלו ב–1990, טוענים שש־ ני בני הזוג יהודים על פי ההלכה והם יכולים להוכיח זאת. לעומת זאת רק 63% מהזוגות הנשואים, שעלו ב–1992, טוענים שהם מסוגלים להוכיח ששני בני הזוג יהודים.

קרובי אסירים ביטחוניים דרוזים מבקשים מרבין להקל את תנאי הכליאה

מאת יוסף אלגזי

משפחותיהם של אסירים ביטחוניים, דרוזים תושבי הגולן, פנו בסוף השבוע שעבר לראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, בבקשה שיורה לשלטונות בתי הסוהר לבטל עונשים שהוטלו על קרוביהם הכלואים, ולשפר את תנאי כליאתם.

מאגודת ידידי האסיר העציר שמרכזה בנצרת, נמסר אמש, כי בעקבות שביתה כללית שערכו בראשית החודש אסירי כלא שאטה, בתביעה לשפר את תנאי חייהם בכלא, ולכבד את זכויותיהם, נקטו שלטונות הכלא, צעדי ענישה נגד האסירים הביטחו־ניים, תושבי הגולן.

בין השאר, הועברו 6 אסירים לבית הכלא באשקלון, ולבית הכלא נפחא, שבדרום הארץ.

משפחות האסירים התלוננו על כך, שההרחקה פוגעת באופן קשה באסירים ובמשפחותיהם, בכך שהיא מקשה מאוד על המשפחות בגולן לבקר את קרוביהם הכלואים בדרום הארץ. נציגי המשפחות פנו בעניין גם לנציגי ארגון הצלב האדום בישראל.

דוברת שירות בתי הסוהר נמנעה מתגובה על טענות המשפ־ חות.

אלוני לא תיישם את המלצות דו"ח לבני לשינוי המבנה של מוסדות רשות השידור

מאת עידית רוזנבלום
סופרת "הארץ" לענייני תקשורת

שרת התקשורת, שולמית אלו־ ני, לא תיישם את המלצות דו"ח ועדת לבני לביטול המבנה הקיים של המוסדות הציבוריים של רשו־ ת השידור ולמינוי מועצה בת 11 חברים, שרובם ייבחרו בידי ועדה א־פוליטית.

ועדת לבני מונתה בידי אלוני ושר המשפטים, דוד ליבאי. לאחר שהוגש לשני השרים הדו"ח, הם הודיעו כי יאמצו אותו. עם זאת, הקדנציה של המוסדות הנוכחיים – המליאה והוועד המנהל – תפקע בסוף מארס, ומאחר שעד כה לא נעשה כל צעד חקיקתי בעניין, ברור שאין כוונה לשנות את דרך המינוי של מוסדות אלה.

איתמר בירנבוים, עוזר בכיר לשרה אלוני, אישר שאין כוונה לשנות עתה את מבנה הרשות, אך הוא אינו שולל אפשרות שהקדנ־ ציה הבאה, שתתחיל באפריל, תקוצר והמלצות הדו"ח יושמו במליאה שתיבחר לאחר מכן. הטי־ פול בבחירות המועמדים למוסדות הנ"ל יחל בימים הקרובים.

לפי חוק רשות השידור, 30 מחברי המליאה מתמנים בידי הממ־ שלה, על־פי המלצת השר הממו־ נה על ביצוע חוק רשות השידור (השרה אלוני), לאחר התייעצות עם הארגונים המייצגים את הסופ־ רים, המורים והאמנים בישראל, עם מוסדות ההשכלה הגבוהה, האק־ דמיה ללשון העברית ועם גופים ציבוריים אחרים, שלהם זיקה לענייני שידור. ל–30 החברים אלה מצטרף נציג אחד של הסוכנות הי־ הודית.

הממשלה גם ממנה (ללא הת־ ייעצות) את הוועד המנהל, הכולל את יו"ר הרשות והמשנה לו, ועוד חמישה מחברי המליאה. כולם מתמנים לתקופה של שלוש שנים.

הוועד המנהל הוא גוף ציבורי לכאורה, אך הוא מורכב לפי מפ־ תח מפלגתי. כיום מכהנים בוועד המנהל מני ויצמן ויונה יהב כנצי־ גי מפלגת העבודה, שלמה קור (המשנה ליו"ר) אהובה מירון ויהו־ דה ברוס כנציגי הליכוד, עקיבא אסון כנציג של ש"ס והיו"ר, מיכה ינון, כנציג המפד"ל.

טקס אזכרה יהודי יתקיים ב–26 בינואר בבירקנאו

פאריס (ע"צ). המזכיר הכללי של הקונגרס היהודי האירופי, סרז' צווייגנבאום, הודיע ביום שישי על תוכנית לקיום טקס אזכרה יהודי במחנה ההשמדה אושוויץ־בירקנאו, ב–26 בינואר בשעה 2 אחר הצהריים לפי שעון ישראל. הטקס תוכנן לציון יום השנה ה–50 לשחרור המחנה.

למרות שהוחלט כבר על קיום הטקס, אמר צווייגנבאום כי "יותר מדי ויכוחים התעוררו בשבועות האחרונים בין האחראים הפולנים לארגון אירועי שנת ה–50 באשר לארגון הטקס".

כמו כן טוען צווייגנבאום כי המארגנים לא התחייבו לגבי "האופי היהודי המסורתי" אשר צריך להיות לדעתו לטקס. הוא הוסיף כי נציגי הקהילה היהודית הביעו את רצונם לסיים את הטקס בתפילת קדיש לזכר הקורבנות היהודים.

משלחות יהודיות מאירופה, ארה"ב וישראל וכן נשיא גרמניה, רומאן הרצוג, יגיעו לטקס הזיכרון, אמר צווייגנבאום. עוד אמר, כי זו תהיה הפעם הראשונה שניצולים יהודים מרוסיה ישתתפו בטקס. בראש המשלחת הישראלית יעמוד יו"ר הכנסת, ח"כ שבח וייס.

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
אלפי משתמשים
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסס 03-496119
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' המלך? מלכות 7, תל-אביב טל' 03-6471486

במת המרכז-מכון לחינוך ומחקר
פיתוח עתידי של חיפה
ביום שלישי טז' בשבט תשנ"ה, 17 בינואר 1995, במלון דן כרמל, חיפה בשעה 19:30.
מר עמרם מצנע, ראש עירית חיפה.
מר מיכאל רטנר, אדריכל ומתכנן ערים.
מר נתי רותם, אדריכל. יו"ר הוועדה למתאר העיר.
מנחה: מר צבי דהרי, חבר מועצת העיר חיפה.
הציבור מוזמן
חניתה עשתאי
מנהלת במת המרכז

חברת כביש חוצה ישראל בע"מ
מזמינה את הציבור לטקס נטיעת
"חורש כביש חוצה ישראל"
ביום שני ט"ו בשבט תשנ"ה (16.1.95) בשעה 10:00 לפנה"צ ביער חורשים
בטקס ישתתפו ראשי החברה, אישי ציבור ותלמידי בתי ספר.
יציאה למקום הנטיעות - בשעה 09:45 מתחנת הדלק בצומת החורשים. (על כביש 444 - צפונית לצומת קסם)
- כביש חוצה ישראל
קידמה בשילוב איכות חיים וסביבה

התיאטרון העירוני באר-שבע
המתחזה
"פנינה תיאטרונית נדירה...לא להחמיץ" [דבר]
"מפגן מרשים עשיר וססגוני..." [ידיעות אחרונות]
"חזיון מרהיב...הצגה כזאת לא רואים בכל יום" [הארץ]
תיאטרון באר-שבע: הערב, א' 15.1 (23), ב' 16.1 (2), ג' 17.1 (8), ד' 18.1 (14), ה' 19.1 (10), מוצ"ש 21.1 (6), א' 22.1 בשעה 20:30
תיאטרון ירושלים: יום ה' 23.3.95 בשעה 20:30

מאת: תומס מידלטון וויליאם ראולי

מילוא הציע לאורי עופר לכהן כמנכ"ל האופרה בלבד; עופר נוטה לא לקבל את ההצעה

ציפייה דרוכה בעיריית תל אביב לקראת פרסום דו"ח מבקר העירייה בעניין משכן האמנויות. עופר ולהט ביקשו ארכה נוספת לעיון בדו"ח, בטרם יוגש בפני מועצת העירייה ב־17 לפברואר

מאת אבירמה גולן

בשיחה שהתקיימה בין ראש עיריית תל אביב, רוני מילוא, לבין מנכ"ל משכן האמנויות ומנכ"ל האופרה אורי עופר, שהודיע על התפטרותו ביום חמישי, הציע מילוא לעופר לחזור בו מהתפטרותו מתפקיד מנכ"ל האופרה.

עופר לא השיב בינתיים על ההצעה, אך נודע כי הוא נוטה שלא לקבל אותה.

מילוא התחייב לפני מועצת העירייה לפני כמה חודשים לבטל מינויים כפולים של מנכ"לי חברות עירוניות, ולכן לא ביקש מעופר לחזור בו גם מהתפטרותו מתפקיד מנכ"ל המשכן.

בנוסף לכך, אין אפשרות שעופר יעמוד בראש שני הגופים – המשכן והאופרה, שכן הכהונה הכפולה מעוררת ניגוד עניינים.

התפטרותו של עופר עוררה בעירייה ציפייה דרוכה לקראת פרסום דו"ח מבקר העירייה בעניין משכן האמנויות. לפני ימים אחדים הוגש הדו"ח, המכיל למעלה מ־260 עמודים, לעיונו של מילוא.

במקביל נמסר הדו"ח לידי ראש העירייה הקודם, שלמה להט, מנכ"ל המשכן והאופרה אורי עופר וגזבר העירייה יצחק אלרון, שגם הוא הגיש את התפטרותו לפני זמן קצר.

עופר ולהט ביקשו ארכה נוספת לעיון ומתן תשובות על הדו"ח, אך האיל ומבקר העירייה, השופט בדימוס אריה סגלסון, התחייב להביא את הדו"ח בפני מועצת העירייה ב־17 לפברואר ייתכן שלא תינתן להם ארכה נוספת.

מקורות בעירייה העריכו אתמול כי פרסום הדו"ח והדיון שייערך במועצת העירייה בעקבותיו יביאו לעימות גלוי בין להט למילוא. לדברי המקורות, להט כועס על מילוא על כך שלא התייצב להגן עליו ועל אלרון בפני הטענות הקשות שהעלו חברי מועצה אחדים כלפי שניהם.

חברי המועצה, ובראשם בנצי מודרוב, איתן סולמי ויוסי שפרלינג, טענו שאלרון עבר על החוק בכך שיצר מימון גירעוני כאשר אישר את מימון המשכן מבלי שהצביע על מקור המימון שלו. בישיבת המועצה שהתקיימה בסוף דצמבר חילק אלרון לחברי המועצה העתקים מפרוטוקול ישיבת מועצת העיר ממארס 90', שעסקה באישור מימון המשכן.

על פי האמור בפרוטוקול, אישרה מועצת העיר את המימון הגירעוני ובכך איפשרה למעשה את הפרת החוק.

הוויכוח לאחר פרסום הדו"ח, יתמקד ככל הנראה בשאלה האם כל חריגה מן המינהל התקין, שנעשתה במשך קבלת ההחלטות בעניין המשכן, אכן חורגת מן הנורמות המקובלות בפעילות של עיריות ומשרדי ממשלה, או שמדובר בחריגות חמורות.

מקורבי להט טוענים כי הדו"ח לא יוסיף עבירות על החוק, וכי הוויכוח סביב משכן האמנויות נובע ממאבקי כוח פוליטיים שסולמי ומודרוב עומדים במרכזם ושפרלינג הצטרף אליהם.

עוד טוענים מקורבי להט, כי העברת כספים לפרויקטים שכבר נמצאים בשלב הביצוע ושהעירייה אינה מסוגלת להראות מה מקורות המימון שלהם, נעשית גם עכשיו, והמועצה אינה מוחה על כך.

מודרוב וסולמי חזרו בישיבות האחרונות של מועצת העיר על האשמות כלפי להט, שלפיהן העביר ערב הבחירות לראשות העירייה כספים למשכן האמנויות, ללא אישור המועצה וללא ידיעתה, וכי החריגה התקציבית למימון המשכן עולה על 50%.

ספיחי מאבקים פוליטיים

בעירייה מעריכים כי עד למועד פרסום הדו"ח באמצע פברואר צפויים עוד כמה גילויים בעניין הטענות נגד להט, עופר ואלרון, ויחריפו המאבקים, שהפכו לאחרונה במעט אלימים, בין אלרון לשפרלינג.

מקורבי להט אמרו אתמול כי התפטרותם של אלרון ושל עופר היא ספיחי המאבקים הפוליטיים בין להט לבין מתנגדיו בעירייה.

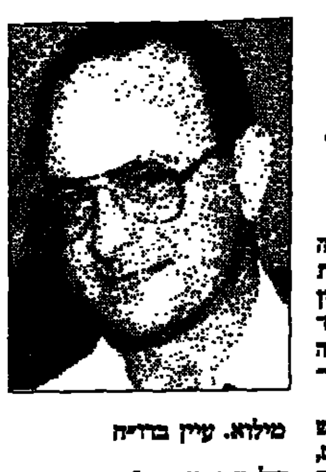
מילוא. עיין בדו"ח

להט. חריגה של 50%

עופר. כהונה כפולה

ראש עיריית תל־אביב הדיח את מנהל אגף התברואה מתפקידו

מאת אבירמה גולן

ראש עיריית תל־אביב, רוני מילוא, זימן אליו ביום שישי בבוקר את מנהל אגף התברואה בעירייה, משה פז, והודיע לו כי הוא מעביר אותו מתפקידו. זה זמן רב שמילוא שוקל להדיח את פז מתפקידו ולמנות מנהל חדש לאגף התברואה, אך עדיין לא נמצא מחליף מתאים. לדברי מילוא, עקב תיפקודו הגרוע של אגף התברואה, דרוש זעזוע שיביא לשיפור משמעותי בניקיון העיר.

מילוא מסר כי נוכח החשיבות העליונה שהוא מייחס למצב הניקיון, הוא החליט להפקיד את תיק התברואה, בשלב זה, בידי סמנכ"ל העירייה אבי שטיינמינץ, אך כבר בשבוע הבא יתקיימו מגעים נמרצים לבחירת מנהל קבוע לאגף. "לא יתכן", אמר מילוא, "שאגף התברואה יטען כי אין ברשותו את כמות העובדים הנדרשת ואת הציוד הנדרש לניקיון העיר, ועם זאת יתנגד להכנסת קבלנים פרטיים שעשויים לפתור את בעיית הניקיון".

מאז כניסתו לתפקיד ראש העירייה הודיע מילוא פעמים אחדות כי הוא מתכוון לערוך שינוי משמעותי במבנה אגף התברואה, וכי הוא סבור שרק העסקת קבלנים פרטיים תפתור את הבעייה. במסגרת המשא ומתן המתנהל בימים אלה עם שלושת ועדי העובדים של אגף התברואה הועלו כמה הצעות לפתרון, ביניהן הקמת תאגיד (הצעה שנפסלה בגלל סירובו יותר של המערכת) ומתן זכות עבודה כקבלנים פרטיים לעובדי האגף המועסקים היום כעובדי העירייה. לאחרונה לא חלה התקדמות במשא ומתן, אף שהוחלט להכניס מכלי אשפה חדשים וגדולים בשכונות הצפון מזרחיות של העיר, במסגרת ניסיון ראשון לשיפור איסוף האשפה. במקביל דרשו הוועדים תוספת שכר, וטענו שתוספת כזאת הובטחה להם. הנהלת העירייה מסרה בתגובה כי לא הובטחה תוספת.

ראש אגף התברואה, דוד ארמון, אמור להציג בישיבת מועצת העיר בתחילת השבוע תוכנית הה־ארגון והסברה לשנת 95'. לדברי מילוא, החלפת מנהל האגף היא צעד ראשון במסגרת הה־ארגון הצפוי בכל מערך התברואה בתל־אביב־יפו. יש שני מועמדים לתפקיד, ושניהם קציני צבא במילואים. מילוא, שהיה אמור לצאת לחו"ל ביום שישי בבוקר, דחה את נסיעתו ליום שני כדי לסיים את הטיפול בהעברתו של פז מתפקידו.

בתשובה לשאלה אמר מילוא אתמול כי הוא אינו צופה שארגון העובדים ימחה על פיטוריו של פז, וכי בינתיים לא הגיע הארגון שום התייעצות. בעירייה צופים, עם זאת, שוועדי העובדים של אגף התברואה יכריזו על סכסוך עבודה אם יוכנסו קבלנים פרטיים לעבודה. ביום ראשון שעבר הודיעו הוועדים כי הם שוקלים לפתוח בשביתת אזהרה, עקב אכזבתם מן המשא ומתן.

הוועדים הסכימו להכניס את כל המכלים ולשנות את שיטת פינוי האשפה כמוסכם, אך דרשו תוספת על כל פינוי ועדיין לא נענו בחיוב. "גם אם נעסיק קבלנים פרטיים", אמר אתמול מילוא ל"הארץ", "אין לעובדים כל סיבה לפתוח בשביתה, שכן אנחנו מוסיפים כוח אדם מבחוץ, ולא כוח אדם שיבוא במקומם".

בספטמבר 1995 יוגשו מסקנות הסקר על הקמת הרכבת התחתית בת"א

מאת אבירמה גולן

בסמינר מקצועי שהתקיים שלשום בבוקר בעיריית תל אביב, לחברי הנהלה המקצועית של מינהלת הרכבת התחתית, הוצג לוח הזמנים של הצוות המקצועי, העורך את סקר ההיתכנות להקמת הרכבת התחתית בתל אביב. תוכנית העבודה, הכוללת תכנון שבועי של התקדמות הסקר, הוצגה על ידי נציגי שתי החברות הזרות המכינות יחד את הסקר – "פארסונס בריקנהוף" האמריקאית ו"סופרטו" הצרפתית.

בסמינר השתתפו בין היתר מנכ"ל משרד התחבורה ויו"ר ההנהלה המקצועית דורון שורר, ממלא מקום ראש עיריית תל אביב ויו"ר צוות התכנון דן דרין, מנהל מינהלת מטרופולין תל אביב איליק רודנסקי, ונציגי משרד התחבורה, אגף התחבורה של עיריית תל אביב ומינהל הנדסה, הפועלים יחד בצוותי התכנון.

מנהל המינהלת, איליק רודנסקי, אמר שהוא שבע רצון מקצב העבודה של סקר ההיתכנות, וכי העובדה שהסקר מתוכנן לפי לוח עבודה שבועי ומצוינות בו משימות מוגדרות, מעידה על כך שהעבודה כבר נעשית ושהמומחים שהתחייבו לסיים את הסקר בתוך תשעה חודשים, יעמדו בלוח הזמנים שנקבע.

תוכנית הסקר המפורטת, שהציגו נציגי שתי החברות הזרות, מעידה על כך שהמתכננים ערוכים גם לשלב הבא, שאחרי סקר ההיתכנות, ואשר יכלול תכנון של כל אחת מהחלופות שהסקר בודק.

בשלב הראשון תושווה תל אביב לערים אחרות ולאזורים מטרופוליניים אחרים בעולם, הדומים בהיקפם לתל אביב, תוך ציון קיומן של מסילות רכבת ומערכות קבועות/תנועה בערים ואזורים אלה. בהשוואה זו יובא בחשבון ניסיונן של שתי החברות הזרות בתכנון מערכות מטרופוליטניות בהיקפים דומים להיקף המטרופולין בתל אביב.

כמו כן ייבדקו כל הנתונים הרלוונטיים והזמינים הנוגעים לצפיפת האוכלוסייה המקומית לביצוע נסיעות אישיות בתוך המטרופולין, בכל אמצעי התחבורה, כל התחזיות הזמינות העוסקות בשימוש באמצעי תחבורה, גורמי גידול בתחבורה הציבורית ועוד. יוגדרו האמצעים להסעת המונים ויוצגו החלופות התחבורתיות האפשריות, תוך פירוט העלות וכל ההשלכות האחרות לביצוע המערכות האלה.

בסמינר הוצגו, בין היתר, מערכות תחבורה משולבות, שבתכנונן ובביצוען מעורבות שתי החברות העושות את הסקר, ואשר כוללות אמצעי תחבורה שונים, מאוטובוסים ורכבות פרוורים ועד רכבת תחתית, רכבת עילית ומעליות/מעבר בין אמצעי התחבורה השונים לבין הרציפים.

בסמינר נמסר ממשרד התחבורה כי על פי התחזיות, תיפתח תנועת הרכבת בציר שורה בספטמבר 96', וכי במסגרת רכבת הפרוורים המתוכננת, יונע כל הקטע שבין תל אביב לכפר סבא באמצעות חשמל.

הקטע הבעייתי בשלב זה, אומרים במשרד התחבורה, עובר במתחם בני ברק, שם לא סוכמו עדיין פרטים רבים בין הרשויות המקומיות הסמוכות למתחם לבין הנהלת הרכבת. אם לא יצומצם תקציב רכבת הפרוורים, טוענים במשרד התחבורה, ניתן יהיה לסיים את ההקמה תוך שלוש שנים.

סמינר הייעוץ בעיריית תל־אביב, שעסק בהקמת הרכבת התחתית בעיר. מימין: מנהל מינהלת מטרופולין תל־אביב, איליק רודנסקי, מנכ"ל משרד התחבורה, דורון שורר, וממלא מקום ראש העירייה, דן דרין

בורג ולקט יופיעו בשבוע הבא בפני מנהיגי יהדות התפוצות

מאת ראלי סער

שני המתמודדים על תפקיד יו"ר הסוכנות, ח"כ אברהם בורג והיו"ר בפועל יחיאל לקט, יופיעו ביום שלישי הבא בניו־יורק בפני ועדה של מנהיגי יהדות התפוצות, כדי שאלה יקבעו מי יתמודד מטעמם לראשות הסוכנות. בוועדה חברים 10 מראשי המגביות באה"ב ובקרן היסוד, כמו יו"ר חבר הנאמנים, מנדל קפלן, ואחד מהבולטים במנהיגי יהדות אמריקה, מקס פישר.

ההחלטה על כך התקבלה ביום חמישי שעבר. ראשי הפדרציות הציוניות התכנסו לישיבה מיוחדת של "ועדת האישור וההסכמה", במגמה להכריע אם היא פוסלת את מועמדותו של לקט, הנתמך בידי ראש הממשלה יצחק רבין, או את מועמדות בורג, הנתמך בידי שר החוץ, שמעון פרס.

קפלן נגד לקט

יו"ר הסוכנות צריך לעבור שתי משוכות טרם היבחרו: עליו לקבל את אישור מרכז מפלגת העבודה, וכן את הסכמת ראשי הפדרציות הציוניות באה"ב, דרום אפריקה ואירופה. בפועל, אם ועדת "האישור וההסכמה" פוסלת מועמד, קשה עליו לזכות בכהונה.

רבין פנה ל"ועדת האישור וההסכמה" בשבוע שעבר, וביקש ממנה לאשר את מועמדותם של לקט ובורג גם יחד, כדי לאפשר למרכז מפלגת העבודה להכריע ביניהם. בישיבה ביום חמישי הודיע מנדל קפלן שהוא מתכוון לפסול את מועמדות לקט לתפקיד, בנימוק הרשמי שאינו רוצה כיו"ר הסוכנות אדם המכהן בחבר הנאמנים.

קפלן אינו מסתיר את התנגדותו ללקט, ואף הודיע בעבר לרבין כי הוא מתנגד לכך שהיו"ר בפועל של הסוכנות יקבל מינוי קבוע לתפקיד. בישיבת ועדת "האישור וההסכמה" בסוף השבוע שעבר לא הועלו כל השגות לגבי מועמדותו של בורג.

לבסוף נענתה ועדת "האישור וההסכמה" לבקשתו של לקט, לא לפסול את מועמדותו על הסף, אלא לנקוט בפרוצדורה המקובלת, ולזמן אותו ואת בורג להופיע בפני חברי הוועדה ב־24 בינואר, להציג את מועמדותם באופן שווה, לפני שתתקבל הכרעה סופית.

בכיר בסוכנות אמר אתמול כי "לא התקבלה החלטה של ממש בוועדת האישור וההסכמה, והדבר מצביע על הקושי שיש להם בהכרעה. לקט ובורג מתמודדים בכוחות שקולים, לכן הוועדה בוחרה בהליך אטי ומתמשך במקום בהכרעה מיידית".

ועדת האישור וההסכמה תכריע אם היא פוסלת אחד משני המתמודדים, או מאשרת לשניהם להתמודד על התפקיד, מיד לאחר שיופיעו בפניה. ככל הנראה, חברי מרכז מפלגת העבודה יצביעו על המועמד מטעמם ליו"ר הסוכנות ב־9 בפברואר.

ביום חמישי שעבר הופיעו בורג ולקט בפני פורום דור ההמשך של מפלגת העבודה. בורג הציג בפני חברי הפורום את פניה החדשות של הסוכנות תחת הנהגתו. הוא אמר כי "אנו חיים בימים של רעידת אדמה משטרית ומדינית, ובתוך כל אלה מצוי סדר היום של ההווה היהודית, שהחברה הישראלית מעולם לא התמודדה אתה".

לדברי בורג, "הסי־אן־אן והאם־טי־וי הופכים רבים מילדינו לאמריקאים בחברה הישראלית, בעוד שמחציתו של העם היהודי הולכת לאיבוד בעשן ההתבוללות, וזאת הסוגיה המרכזית שעלינו להתמודד איתה".

בורג סבור שכדי שהסוכנות היהודית תשמור על הרלוונטיות שלה בחברה הישראלית "ולא תגווע בעתיד הלא־רחוק", עליה להקים, בין השאר, מגבית ישראלית כדי להוכיח ליהדות התפוצות שישראל הפכה "מחברת 'מגיע לי' לחברת 'יש לי ואני תורם'".

ראש ביה"ס לחינוך: להחליף את המבחנים הפסיכומטריים בבחינות כניסה ספציפיות

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

"המבחנים הפסיכומטריים מסבירים, לכל היותר, כ־20% מהבדלי ההישגים של סטודנטים בסוף השנה הראשונה ללימודיהם. פירוש הדבר, ש־80% מהבדלי ההישגים אינה מוסברת על ידי כלי המיון הנהוג היום. צריך להפסיק לטעון שהמבחנים הפסיכומטריים הם כלי המיון הטוב ביותר שקיים, או שזה המבחן המנבא באופן הטוב ביותר את ההישגים העתידיים של הסטודנט". כך אמר בסוף השבוע ראש בית הספר לחינוך של אוניברסיטת תל אביב, הפרופסור אברהם יוגב.

לדברי פרופ' יוגב וד"ר חנה איילון, גם היא מבית הספר לחינוך של אוניברסיטת תל אביב, יש להחליף את המתכונת הקיימת של המבחנים הפסיכומטריים בבחינות כניסה ספציפיות, המותאמות לתחומי הלימוד המבוקשים והסלקטיביים ביותר, שאליהם קשה להתקבל.

במאמר שפרסמו יוגב ואיילון לפני כמה חודשים ברבעון "מגמות", הם כותבים כי "חשיבות הנושא מחייבת דיון מקיף של צוות בין־אוניברסיטאי, הצריך לכלול סוציולוגים, פסיכולוגים ואנשי חינוך, כמו גם קובעי מדיניות מרכזיים באוניברסיטאות. דיון מקיף כזה עשוי להוביל לתהליכי מיון וברירה השונים מאלה המקובלים היום. לדוגמה, מועלית האפשרות להשתמש בהערכות המורים במקום ממוצע ציוני הבגרות".

לפי יוגב ואיילון, המבחנים הפסיכומטריים לבדם מסבירים 5% עד 16% מההבדלים בהישגים. רק כאשר מצרפים להם את ממוצע ציוני הבגרות, עולה השיעור ל־21%.

פרופ' יוגב וד"ר איילון מבססים את ביקורתם על כך שתוקפי ניבוי ההצלחה של הסטודנטים נשען על ציוני סוף השנה הראשונה באוניברסיטה. לדבריהם, "ההישגים של סוף שנה א', שבה לומדים הסטודנטים בעיקר שיעורי מבוא, אינם מהווים מדד מתאים להצלחת התלמידים באוניברסיטה. המבחנים בסוף שנה א' אינם מביאים בחשבון יצירתיות, לדוגמה, אלא דורשים, במידה רבה, 'הקאת' החומר שנלמד בשיעורי המבוא. מלבד זאת, הכישורים שנדרשים מסטודנט בשנה השלישית שונים מהותית מאלה שנבדקים בסוף השנה הראשונה".

באשר להשלכות החברתיות של השיעור הגבוה של טעויות ניבוי, טוענים יוגב ואיילון, כי "כיוון שהמבחנים הפסיכומטריים הם מוטים מבחינה תרבותית, הרי שכאשר מדובר בבני השכבות החלשות, נעשות יותר טעויות של דחיית מועמדים שהיו צריכים להתקבל לאוניברסיטה, בעוד שכאשר מדובר בבני השכבות החזקות, נעשות יותר טעויות של קבלת סטודנטים שאינם מתאימים לאוניברסיטה".

עוד אומרים יוגב ואיילון, ש"המבחנים הפסיכומטריים משמשים מכשיר לסלקציה של מועמדים על בסיס כישורים ויכולות שונות. כאשר משתמשים באותם כישורים מאוד ספציפיים, – מקבלים טיפוס של סטודנט בעל אופי מוגדר, דבר שמשנה ופוגע באופי המקצוע. הדוגמה המובהקת היא מה שקורה בלימודי המשפטים. כיום מתקבלים תלמידים בעלי חשיבה טכנוקרטית. את מקומם של עורכי הדין והמשפטנים רחבי האופקים ובעלי השקפה הומניסטית, הולכים ותופסים אנשי מקצוע בעלי השקפת עולם יותר צרה וספציפית".

בג"ץ ידון היום בעתירת 31 העיראקים לתת להם מקלט מדיני בישראל

מאת משה ריינפלד וגבי זהר

בית המשפט הגבוה לצדק – בהרכב השופטים אהרן ברק, יעקב קדמי וגבריאל בך – ידון היום בעתירתם של 31 אזרחי עיראק הכלואים בארץ, להורות לשר הפנים ולשר המשטרה לשחרר אותם ולתת להם מקלט מדיני זמני בישראל.

שר הביטחון יצחק רבין אסר לפי שעה לפרסם את שם המדינה שאליה מתכוונים לגרש את העיראקים, מחשש שמדובר במקום שבו נשקפת סכנה לחייהם.

העותרים נכנסו לישראל בדרכים שונות ובמועדים שונים בשנתיים וחצי שחלפו, ועם מעצרם הוצאו נגדם צווי גירוש. הנציב העליון של האו"ם לענייני פליטים הכיר בכל אחד מהם כפליט, בעיקר משום שבעצם כניסתו לישראל נגזר עליו דין מוות בעיראק.

לפני כארבעה חודשים הוציא שופט בית המשפט העליון, גבריאל בך, צו ביניים האוסר לגרש איש מהפליטים הללו, לאחר שנודע שיש כוונה לגרש אחד מהם ללבנון. בא כוח העותרים, עו"ד צבי ריש, מהאגודה לזכויות האזרח, טוען שישראל מחויבת לפי אמנת הפליטים שלא לגרש פליט למדינה שלא הביעה הסכמה מפורשת לקלוט אותו, ושבתחומה נשקפת סכנה לחייו.

לפני כשנה הוציאה סתין להדרג שניים מאזרחיה שהסתננו בעבר לישראל, והוחזקו בכלא כאזמן ממושך, גורשו לירדן והוסגרו לארצם. לדברי עו"ד ריש, על כל אחד מהעיראקים הכלואים מופעל לחץ כבד שיסכימו לגירוש. בין השאר, מספרים להם שאם לא יסכימו לגירוש, הם צפויים להישאר בארץ בתנאי מאסר קשים לפחות עד שנת 1999.

רשויות השלטון סירבו בעבר לנמק מדוע אינם מעניקים לעיראקים מקלט בישראל. ואולם באחרונה החלו להסביר כי הם "מסתננים", ולכן אין לראות בהם "פליטים". עוד טענו כי ששה מהם עוברים חשודים בעבירות ביטחוניות. עו"ד ריש אמר שביקר את הששה בכלאם, והתברר לו כי כמה מהם חתמו על מסמכים שאינם יודעים עד היום מה טיבם, לאחר שעברו עינויים קשים ביותר.

בעתירה, שתידון היום בבג"ץ, נטען שהחזקת העיראקים במשך תקופה כה ארוכה במאסר סותרת את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ואת האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות משנת 66', שישראל חתומה עליה.

בעתירה גם נטען שהעצורים מעיראק מופלים לרעה לעומת 12 הפליטים מאיראן, שנעצרו בנסיבות דומות לפני יותר מארבע שנים, ושוחררו בתום מעצר של שנה וחצי, לאחר שעתרו לבג"ץ.

לפי ההסדר עם האיראנים, ניתן להם מקלט מדיני זמני, עד שתימצא מדינה שתסכים לתת להם מקלט של קבע. ואכן רובם מצאו מקלט מדיני באירופה ובקנדה. שניים מהם נשארו בישראל, נישאו לערביות והם אזרחים ישראלים לכל דבר. בעת ישיבתם של העיראקים בישראל, נקבעו נהלי ביקורת נאותים לגביהם.

עו"ד ריש מדגיש כי הצלחת הסדר זה הוכיחה כי אין נשקפת סכנה ביטחונית גם מהעיראקים. לדעתו, גם אין זה סביר כי אדם שיש לו כוונות זדון יעבור דרך כה קשה ומסוכנת רק כדי לבצע פעולות סדור שגורמים שכבר נמצאים באזור עושים אותן ממילא.

בן 15 נפצע מהתפוצצות חומר נפץ ליד מצדה

מאת אמנון יוסף

נער בדווי, בן 15, המתגורר בבקעת הקנאים שליד מצדה, נפצע באורח בינוני מהתפוצצות חומר נפץ שלשום אחר הצהריים.

הנער הסתובב באזור, דרך כנראה על חומר נפץ, שהתפוצץ מתחת לרגליו. הוא נפצע ברגליו ובבטנו, ופונה לבית החולים "סורוקה" בבאר־שבע.

צעיר שהתבצר בדירתו ואיים להתאבד – נעצר בבני־ברק

(ע). צעיר בן 20 התבצר שלשום בצהריים בדירתו בבני־ברק, פתח מיכל גז במשקל של 12 ק"ג ואיים להתאבד. בדירה התפשט הגז ולמקום הגיעו צוותים של מכבי האש מבני ברק, שניתקו את מערכת הגז בבניין ואת מערכת החשמל בבית, כדי למנוע כל אפשרות של דליקה או פיצוץ.

צוות שוטרים, ביניהם פסיכולוג הגיע למקום וקיים דו־שיח עם המתבצר הצעיר מאחורי הדלת הנעולה. במשך השיחה התברר, כי הצעיר עשה את המעשה בשל אהבה נכזבת, לאחר שחברתו נטשה אותו לאחרונה. צוות המו"מ דיבר על לבו, ניסה לשכנע אותו שלא יממש את איומו. בשלב מסוים הובאה למקום אמו של הצעיר, אך גם זו לא שכנעה אותו לפתוח את הדלת.

לאחר מכן, הובאה למקום חברתו שנטשה אותו ודקות ספורות לאחר מכן הוא פתח את הדלת הנעולה, ואיפשר לשוטרים להיכנס לדירה ולסגור את ברז הגז הדולף. סגן מפקד מרחב דן, נצ"מ יעקב פרץ, עמד בראש כוח המשטרה. הצעיר נלקח למטה מרחב דן וייתכן שיישלח להסתכלות.

הוארך אשפוזה של חשודה בהתעללות בתינוקה

(ע). הוארכה בחמישה ימים תקופת אשפוזה לצורך הסתכלות של אם, החשודה בהתעללות קשה בתינוקה בן הששה חודשים.

שופט המעצרים התורן, גלעד נויטל, אמר בהחלטתו על הארכת האשפוז כי "צמרמורת אחזה בי למקרא הדברים". הדיון בבקשת המשטרה להארכת תקופת אשפוזה לצורך הסתכלות, התנהל בבית משפט השלום בתל אביב.

נציג המשטרה טען, כי המשטרה הוזעקה לדירת החשודה בעקבות הודעה על אשה המכה את תינוקה. תחילה טענה האם כי חברה המתגורר עמה הוא המתעלל בבנה, ואולם לאחר מכן הודתה כי היכתה את התינוק וסטרה לו מאחר והוא "מעצבן אותה, לא מבין אותה ואינו מעריך אותה".

בפני השופט הוצגה עדות נוספת של אשה שסיפרה כי החשודה אמרה לה שהתינוק מעצבן אותה, לא אומר לה תודה ואז היא מכה אותו. עוד סיפרה לה החשודה, כי לעתים כאשר התינוק מעצבן אותה היא זורקת אותו על הרצפה ואף עוזבת אותו לבדו בדירה.

השופט הזדעזע מן הדברים, וקבע כי טובת התינוק מחייבת את המשך אשפוזה של החשודה.

נעצרה כנופיית נערים בחשד לאינוס קטינות באיומי נשק

מאת משה מובאל

מחלק הנוער במשטרת בת ים חוקר חשד לפיו, כמה נערות שעלו לישראל מחבר המדינות נאנסו על ידי כנופייה של קטינים עולים, תחת איומי נשק.

ביום ששי הובא לבית משפט השלום בתל אביב צעיר שעומד, על פי החשד, בראש הכנופייה. הוא חשוד באינוסה של נערה עולה כבת 15. החשוד, ולצ'סלב דלרימוב, המכונה על ידי חבריו "קולביק", מכחיש את החשד המיוחס לו וטוען כי יש לו אליבי.

נציג המשטרה, רס"ל עמוס מאיר, אמר כי המשטרה מנהלת חקירה מסועפת בכמה תלונות של נערות עולות חדשות, שטענו כי נפלו קורבן לאונס בידי כנופייה של צעירים.

במשך חקירת המשטרה וגביית העדויות מהנערות התלונן צעיר אחד כי חברתו נאנסה בידי הכנופייה. הוא הצביע על החשוד "קולביק" כמי שאנס את חברתו בשבוע שעבר. בעקבות עדותו נגבתה גם מהנערה עדות. הנערה מסרה בפני חוקרת הנוער תיאור מלא של החשוד. בעקבות תלונתה נעצר "קולביק".

נציג המשטרה טען, כי למשטרה ידוע על כמה מקרים בהם מעורבים החשוד וחבריו. הוא ציין כי החשודים איימו על הנערות בנשק כדי שלא יספרו על מקרי האונס. החוקר אמר כי עדיין לא נגבו כל העדויות.

החשוד טען בבית המשפט כי הוא חושב ש"מאשימים אותו סתם".

שופט המעצרים התורן בתל אביב, ראובן זיו, הורה למשטרה לבדוק את האליבי שמסר החשוד והורה להאריך את מעצרו בשלושה ימים לצורך החקירה.

יחסי ציבור

* תדמית * תקשורת שיווקית

ספר מקצועי - שהוא בית-ספר

* מהדורה חדשה, מורחבת * לראשונה בספר מקצועי:
רשימת המשרדים ליחסי-ציבור בארץ, שמות המנהלים, הרקע המקצועי שלהם, רשימת הלקוחות וכתובות * קידום אינטרסים בעזרת יחסי-ציבור * עיתונאים אינם חברים * בניית תדמית לחברת עסקית/ארגון * שילוב יחסי-ציבור במערך השיווק * מצבי משבר: להגיב לשתוק ולהשתיק * הסברים, סודות וגימיקים מקצועיים * איך לבחור דובר *

"יחסי ציבור" - ספרו של יועץ התקשורת צבי רימון
(מחבר הספר "שיווק פוליטי"),
כריכה קשה וצבעונית - 96 ש"ח (ספרות מקצועית).

הזמנות בטלפון (כרטיס אשראי)
24 שעות ביממה - 03-5623599
הפצה: "בית עלים" ובחנויות הספרים המובחרות.

ספות מיטה בסגנון אחר

20 דגמים אורטופדיים ומערכות סלון הנפתחות למיטה

מיטות עם מנגנון חשמלי להרמת ראש ורגליים

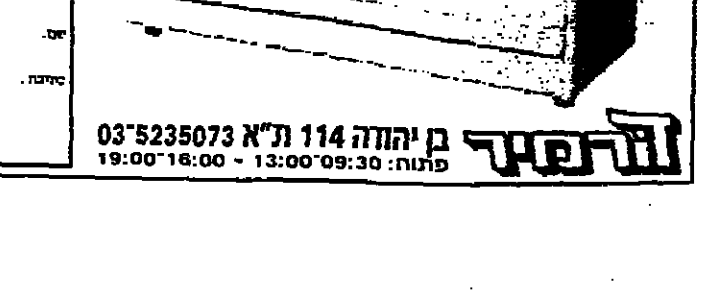

קטלוג חינם
שם:
כתובת:

בן יהודה 114 ת"א 03-5235073
פתוח: 09:30-13:00 16:00-19:00

هكذا في الأصل

[illegible] من الأصل

מטען חבלה הונח מתחת למכוניתו של משה אלפרון; כף רגלו נכרתה בניסיון ההתנקשות

מאת משה מרגאל וראובן שפירא

משה אלפרון, בן 42, אחד מבני משפחת אלפרון מגבעת שמואל, נפצע אתמול בניסיון התנקשות בחייו. מטען חבלה שהוצמד למכוניתו התפוצץ שניות ספורות לאחר שאלפרון התניע את המכונית. כתוצאה מהפיצוץ, נכרתה אחת מכפות רגליו. רגלו השנייה נפגעה קשה. חברתו של אלפרון, קרן מור, שעמדה בקרבת מכוניתו, נפצעה קל. המשטרה מעריכה כי המניע לניסיון ההתנקשות הוא חיסול חשבונות בין עבריינים.

אתמול, בשעה 12.30 בצהריים, ירד אלפרון מדירתה של חברתו, קרן מור, אשתו בנפרד של הזמר דורון מור. הדירה נמצאת בבית משותף ברחוב אבא הלל מס' 37 ברמת־גן. אלפרון נכנס למכוניתו, מדגם הונדה סיביק, שחנתה בחניון מתחת לבניין. בעוד קרן מור מתקרבת למכונית, התניע אותה אלפרון והחל לנסוע לאחור. לפתע נשמע פיצוץ עז. אלפרון נפגע בשתי רגליו. קרן מור נפגעה משברי השמשות שהתפזרו. מעוצמת הפיצוץ התנפצו כמה שמשות בדירות סמוכות.

השכנים הזעיקו את שירותי ההצלה. למקום הגיעו אמבולנס של מד"א, מכוניות כיבוי אש, כוחות משטרה והמעבדה לזיהוי פלילי של משטרת מרחב דן.

בין הראשונים שהגיעו למקום היה קצין הכיבוי, רשף משנה זאב גידסי: "המחזה היה קשה", הוא מספר, "רגל אחת היתה מרוסקת לגמרי, למעשה כף רגל אחת היתה קטועה. גם השנייה היתה במצב קשה. האיש היה בהכרה. הוא צעק: 'אני מרגיש את הרגל שלי באוויר'".

הצוות הרפואי של מד"א הגיש לנפגעים טיפול ראשוני והעביר אותם לבית החולים איכילוב. מחשש כי המתנקשים ירדפו אחרי אלפרון, הוצבה עליו שמירה צמודה.

במשך זמן רב המשיכה המשטרה לבדוק את המכונית כדי לוודא שלא הונחו מטעני חבלה נוספים. כן נבדקה בקפידה גם מכונית המיצובישי של קרן מור, שחנתה ליד מכוניתו של אלפרון.

משה אלפרון. הנהיג רשת זייפני דולרים ונדון לשנת מאסר

על צוות חקירה בפיקודו של רפ"ק רוחמים כהן, ממפלג התשאול ביחידה המרכזית במשטרת תל־אביב, הוטל לברר את המקרה. מחקירה ראשונית עולה כי מדובר במטען חבלה צה"לי, שמנגנון ההפעלה שלו כוון במקצועיות כך שיתפוצץ זמן קצר אחרי ההתנעה. המטען היה קטן יחסית וזו הסיבה שהפגיעה לא היתה קטלנית.

לבני משפחת אלפרון יש מוניטין של בכירים בעולם התחתון. זו הפעם הראשונה ב־20 שנות פעילות פלילית שמישהו ניסה להתנקש בבני המשפחה. במשטרה רואים בכך קריאת תיגר של עבריינים כלפי בני המשפחה וגם התערערות מעמדם בעולם התחתון, בעיקר נוכח הרשעותיהם של אחדים מהאחים בתקופה האחרונה. שניים מהאחים – יעקב וניסים – מרצים עונשי מאסר לאחר שהורשעו בעבירות אלימות וסחיטה באיומים בעת שהפעילו חברה לגביית דמי חסות.

קציני משטרה אמרו אתמול כי למשה אלפרון היו אויבים רבים. בשנים האחרונות, לפי המידע שבידי המשטרה, היה משה אלפרון מעורב בעסקי הימורים וניהל משחקי קזינו לא חוקיים. ידוע על עימות בינו לבין מפעילי בתי קזינו אחרים באזור רמת גן שנבע מסכסוך על אזורי שליטה.

משה אלפרון ברוך כלל לא השתתף בפעילות הפלילית של אחיו המפורסמים – יעקב, נסים, חלמן ואחותו שושנה, אלא התאפיין בעסקים משלו. עם זאת, תמיד תמך באחיו כאשר הסתבכו והחליץ לעזרתם, כולל בראיונות לכלי התקשורת שבהם קבל על כך שהמשטרה "נטפלת ומתנכלת" למשפחת אלפרון.

בעבר היה בידי המשטרה מידע כי משה אלפרון עוסק בהפעלת תחנות טלוויזיה פיראטיות ופועל באלימות תוך איומים כלפי מי שהפריע לו בעיסוק זה. מסיבה זאת נעצר משה אלפרון לפני כ־4 שנים בעקבות פעילותו של סוכן משטרתי סמוי – העבריין יהודה בליק. אלפרון הורשע ונדון למאסר על תנאי.

בשנת 1988 הוא נעצר כחשוד בכך שעמד בראש רשת לזיוף דולרים. חברי הרשת נתפסו בבית דפוס ברחוב יצחק שדה בתל־אביב, בעת שהדפיסו דולרים מזויפים. אלפרון הועמד לדין כמנהיג הרשת. הוא הודה במעורבות בזיוף במסגרת עסקת טיעון, אליה הגיע פרקליטו משה אלוני, ונדון לשנת מאסר.

על פי המידע שבידי המשטרה פעילים בני משפחת אלפרון בתחומי ההימורים, סחיטת דמי חסות, וסחר סמים. בני המשפחה גם הקימו אמפריה עסקית גדולה הכוללת, בין השאר, עסקי מזון, חנויות, תחנות טלוויזיה פיראטיות בכבלים, חברות מימון והשקעות בשוק האפור, ועסקים נוספים שבהם יש להם שותפות סמויה.

תצלום: [illegible]
מפקד משטרת מחוז תל־אביב, ניצב גבי לסט, רוכן ליד מכוניתו של משה אלפרון. גם מכונית חברתו של אלפרון נבדקה

ועידת העיר

שיווק 95'

ועידת השיווק השנתית של ישראל

השינוי המואץ המתחולל בימים אלו בזירה השיווקית בישראל ובחו"ל מציב בפני הדרג הניהולי, אתגר מקצועי בעל השלכות ארוכות טווח.

החרפת התחרות העיסקית, המורכבות הגוברת והולכת של ניהול מערכי השיווק, והפיתוח הטכנולוגי המואץ - מחייבים הערכות מהירה ונקיטת יוזמות ומהלכים שיבטיחו את המשך הפיתוח והרווחיות של הפעילות העיסקית.

בועידת שיווק 95' יציגו מיטב המומחים ואנשי המקצוע שיטות וכלים שהתגלו כאפקטיביים במיוחד בניהול אסטרטגי וטקטי של מערכי שיווק בישראל ובחו"ל.

השנה, יתמקדו דיוני הועידה בגיבוש דרכי עבודה המיועדות לשפר את הישגי המרכיבים השונים של מערך השיווק בשנת 1995, תוך הגברת היעילות והתאום הפנימי של תמהיל השיווק הכולל.

מספר המקומות בועידה מוגבל. מומלץ להרשם בהקדם.

מרכז הקונגרסים החדש - חן פנורמה תל אביב ■ ימים ג'-ד' ■ 31.1-1.2.95 ■ 08:00 - 17:00

יום שלישי, 31 בינואר

08:00	התכנסות והרשמה
08:30	איכות, מותגים ושירות - שינוי הדגשים בתמהיל השיווקי ד"ר חזי אופיר - האוניברסיטה העברית
09:00	TELECOMMERCE - ON LINE MARKETING Michael Killen - President Killen & Associates U.S.A
09:30	"מורידים את הכפפות" - פרסום אגרסיבי שעובד דוד סמיר - מנכ"ל פרסום סמיר כהן (יעקבסון)
10:00	קפיצה קטנה לחו"ל - שיווק נוסח סופר פארם ליאור רייטבלט- מנכ"ל סופר פארם
10:30	הפסקת קפה
11:00	ענקי הפרסום מגיעים לישראל משה תאומים - מנכ"ל גיתם מערכות תדמית
11:30	מיצוב דינאמי של מוצרים ושרותים פרופ' מיכאל פרי - מנכ"ל מיצב
12:00	"שירות טוטאלי" כאבן יסוד באסטרטגיה העיסקית יגאל בר יוסף - מנכ"ל דיגיטל ישראל
12:30	שימוש אפקטיבי באפיקי השיווק הישיר רן לוין - מנכ"ל רשות הדואר
13:00	"ההרכב המנצח" - עיצוב ארגון מוביל בשוק תחרותי שמואל מרחב - שותף בכיר COACHING
13:30	ארוחת צהריים
14:30	שיווק אישי כנכס עסקי פנינה רוזנבלום - מנכ"ל פנינה רוזנבלום בע"מ
15:00	איך להתמודד עם ריגול שיווקי ועסקי מרדכי רחמים - מנכ"ל אפוד מגן חקירות
15:30	שילוב טכנולוגיות חדישות בארגון עתיר שירות ד"ר מוטי ליאור - מנהל טלבנק דיסקונט
16:00	טכניקות לסגמנטציה אפקטיבית של שווקים יעקב לוי - מנכ"ל גאלופ ישראל
16:30	מנהיגות שיווקית שמעון בר - שותף בכיר, טאק אינטרנשיונל

יום רביעי, 1 בפברואר

08:00	התכנסות והרשמה
08:30	ניהול מתוחכם של מערכי הפצה פרופ' מיכאל אתגר - המכללה למנהל
09:00	מערך המכירות כבסיס העוצמה השיווקית זאל פולק - מנכ"ל דפי זהב
09:30	שיקולים בקביעת מדיניות מחירים תחרותית פרופ' יחיאל זיו - אוניברסיטת ת"א, מנהל מקצועי זיו יעוץ והדרכה
10:00	מ- POSITIONING ל- COMPOSITIONING - תפיסה חדשה בשיווק ופרסום אריה רוטנברג - מנכ"ל פרסום קשר בראל
10:30	הפסקת קפה
11:00	הסודות הקטנים של אנשי המכירות הגדולים גלעד גלבוע - מנכ"ל גלעד אומנות המכירה
11:30	קריאטיביות בעידן השיווק האינטראקטיבי אלכס בילצקי - מנכ"ל פרסום בילצקי ערמוני
12:00	"כתבו עליו בעיתון..." - שימוש אפקטיבי ביחסי ציבור ותדמית שלמה פרץ - מנכ"ל תקשורת ועתונות
12:30	מהפכת התקשורת והמידע בשיווק אופיר בר אורין - סמנכ"ל שיווק בזק זהב
13:00	שינוי מערך השיווק והמכירות - למה, מתי ואיך חגן לוריה - יועץ לניהול, שותף בכיר במשרד דר' עדנה פשר ושותי
13:30	ארוחת צהריים
14:30	שיווק ישיר נוסח אמריקה דורון ניר - סמנכ"ל שיווק A.B. DATA
15:00	כלים חדשים להערכת אפקטיביות הפרסום - ע"י המפרסם ד"ר יורם לבנון - מנכ"ל M.S.R
15:30	"משחקן למאמן" - המעבר ממכירה לניהול יוסי פשר - מנכ"ל המקדמיה למכירות
16:00	אינטואיציה ככלי לתכנון מהלכים שיווקיים ד"ר חיים אורון - אוני בר-אילן, מנכ"ל החברה לפסיכו-קיברנטיקה

באדיבות: רשת שוקן · בנק דיסקונט · בזקזהב goldnet שרותי מידע ותקשורת · רשות הדואר

ייעוץ אקדמי: ד"ר חזי אופיר

מנחה: ברוך אסקרוב

ייזום והפקה: המכון הישראלי לעסקים

■ מחיר ליומיים: 565 ש"ח + מע"מ (סה"כ 661 ש"ח) ■ מחיר ליום אחד: 359 ש"ח + מע"מ (סה"כ 420 ש"ח)

לפרטים והרשמה: 177-022-7177

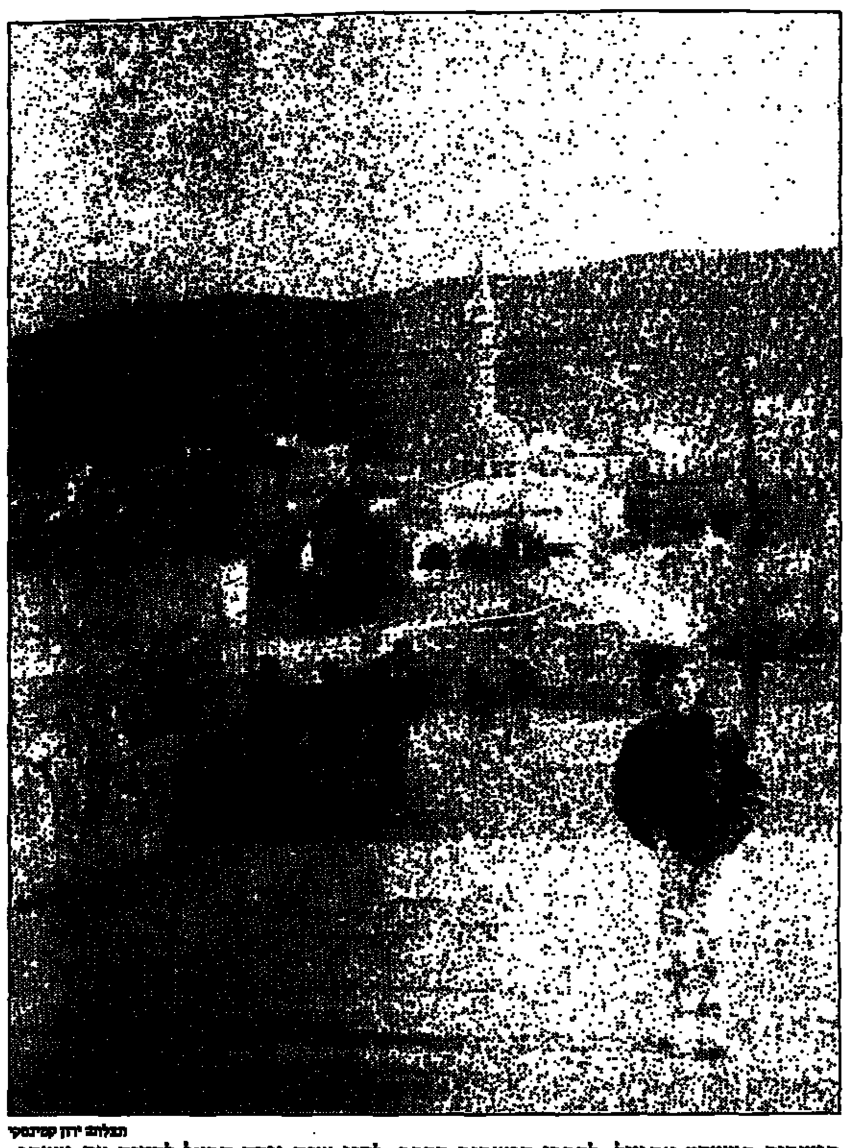
תצלום: ירון קמינסקי
תושבים במשהד אתמול. לדברי תושבים בכפר, לפני שנה ניסה הבעל לרצוח את אשתו

טרם נלכד החשוד ברצח אשתו במשהד

מאת גבי זהר

משטרת מרחב העמקים ממשיכה לחפש אחר עומר סולימן, החשוד כי רצח שלשום את אשתו, חואבה איסמעיל סולימן.

סולימן, העובד כפועל בניין, נעלם מאז נמצאה גופתה של חואבה, אשתו ואם ארבעת ילדיהם. המשטרה מעריכה כי החשוד מסתתר בבית קרובי משפחה באזור הכפרים באזור הטריקות אוריז נמשכות מאז יום חמישי.

גופת האשה נתגלתה בחצר בית משפחת סולימן, כשעליה סימני אלימות. אחיה של הנרצחת סיפר כי חואבה היתה אשה מוכה במשך 12 שנות נישואיה והתלוננה בפני בני משפחתה על כך, אבל לא הגישה תלונה במשטרה נגד בעלה. בני המשפחה ניסו לפשר ולפייס בין בני הזוג.

שכנים סיפרו, כי לפני שנה ניסה הבעל לרצוח את אשתו בסכין, כשחשב שהיא בוגדת בו, ואולם גם במקרה זה לא הוגשה, לדבריהם, תלונה במשטרה.

מפקד משטרת מרחב העמקים, נצ"מ אורי אסטליין, מינה צוות חקירה מיוחד בפיקודו של רפ"ק אלי ליטמן לחקירת הרצח.

אם נרצחה האשה על ידי בעלה, זהו מקרה המוות השני של אשה על ידי בעלה מאז תחילת '95. ב־'94 נרצחו 21 נשים על ידי בעליהן.

רפאל איתן בהצעת חוק: להתייחס לכל תלמיד הנושא סמים בבי"ס כסוחר סמים

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

יו"ר הוועדה למלחמה בסמים, ח"כ רפאל איתן (צומת) מבקש לקבוע בהצעת החוק שהגיש לכנסת כי כל תלמיד שיתפס בין כתלי בית הספר כשברשותו סמים ייחשב כסוחר סמים.

לפי החוק, נחשב סוחר סמים המספק סמים לקטין כמדיח אותו להשתמש בסם, והחוק מחייב להטיל על עבירה זו עונש מאסר בפועל. הצעת החוק של איתן עברה את אישור הכנסת בקריאה טרומית.

שר החינוך, אמנון רובינשטיין, מתנגד להצעת החוק של איתן, בנימוק כי "קביעה מעין זו עומדת בניגוד לרצון להגן על קטינים העוברים עבירות פליליות, ויוצרת הנחה כי בית הספר הוא מקום מועד לסמים".

מנכ"ל המועצה לשלום הילד, ד"ר יצחק קדמן, פנה לאיתן בבקשה כי יבטל את הצעת החוק שלו. לדברי קדמן "יש להיזהר בנקיטת צעדים שהם משום שפיכת התינוק עם המים המלוכלכים".

קדמן ציין במכתבו, כי בהצעת החוק של איתן יש משום "פגיעה חמורה ומיותרת בקטינים".

לדברי מנכ"ל המועצה, "אי אפשר להפוך כל תלמיד שהחזיק בסם לצריכה עצמית לסוחר סמים או למדיח קטינים, כשהעונש על מעשים אלה הוא מאסר בפועל, ללא שיקול דעת לבית המשפט".

עוד כתב קדמן כי "יש בכך כדי להפלות לרעה קטינים בהשוואה לבגירים, כיוון שלא נקבעה חזקה דומה לגבי סטודנט באוניברסיטה, או לגבי עובד במקום עבודתו.

קדמן סבור כי הצעת החוק של איתן תגרום לפגיעה קשה בזכויות הקטינים. "גם לקטינים החשודים בעבירה יש זכויות, והחוק קבע לגביהם הגנות מיוחדות, בהתחשב בגילם", כתב קדמן.

המועצה לשלום הילד ביקשה מאיתן להסיר את הצעת החוק שלו או לתקן אותה כדרך שתמנע פגיעות בקטינים והפלייתם לרעה.

מזכיר הוועדה למלחמה בסמים השיב לקדמן כי יו"ר הוועדה, ח"כ רפאל איתן, בדיעה שיש להתמיד במיוחד עם סחר בסמים בתוך כותלי בית הספר ואינו רואה מקום לשינוי הנוסח המוצע.

שני שומרים נפצעו בשוד מזוין בקניון בחדרה

מאת גבי זהר

שני שומרים בקניון בחדרה נפצעו אתמול ב־6 בבוקר בשוד מזוין. מצבו של אחד השומרים קשה ומצבו של השני מוגדר בינוני. בשוד המזוין נטלו חלק ארבעה שודדים.

שני השומרים שנפצעו הינם שני אחים – חנניה ומיכאל ויטלי מאור עקיבא. חנניה ויטלי הועבר לבית החולים הלל יפה בחדרה ואילו מיכאל ויטלי, שנפגע קשה בראשו, הועבר לבית החולים בלינסון בפתח־תקוה.

ארבעת השודדים, שדיברו רוסית, נטלו עימם יהלומים ותכשיטים מחנות התכשיטים בקניון. ערך שללם נאמד ב־250,000 שקל.

השודדים הגיעו לקניון בערך ב־6 בבוקר, כשהינם רעולי פנים. הם השתלטו על השומרים לאחר מאבק, כפתו אותם ופרצו את חלון הראווה של חנות התכשיטים. הם אספו מגשים עם סחורה ונמלטו.

צוות של היחידה לבילוש נושאי ביחידה המרכזית של חיפה החל לחקור את השוד. בינתיים נעצרו 5 חשודים בביצוע השוד. חלקם משתפים פעולה עם המשטרה. 5 החשודים יובאו מחר להארכת מעצרם בבית משפט השלום בחיפה. במקביל אותר חלק מן הרכוש.

תערוכות כנסים-ידידים

עתון אינפורמטיבי לתערוכות וירידים

העורכים: יצחק שלו ועפרה קדרון
ת.ד. 32154 ת"א

חלון למזרח התיכון

אמסטרדם בבחריין

מרכז התערוכות של אמסטרדם RAI נכנס לאחרונה לעיסקת שותפות (JOINT VENTURE) עם מרכז הסחר של בחריין לצורך ארגון תערוכות בינלאומיות בבחריין. ההולנדים ייצאו תערוכות ומציגים מאירופה, כשהבסיס לכך יהוו התערוכות המתקיימות באמסטרדם.

ההולנדים מעריכים כי בחריין תהיה מרכז סחר אזורי. עיון בלוח הפעילות המשותפת (על בסיס שנתי ודו שנתי) מראה תערוכות בנושאים כמו רהיטים, אחזקת מפעלים ומים.

התעניינות רבה בתערוכה החקלאית בערב הסעודית

קרוב ל-15,000 קניינים ואנשי מקצוע מערב הסעודית וממדינות ערביות שכנות השתתפו בתערוכה החקלאית אשר התקיימה בחודש אוקטובר האחרון בריאד. התערוכה הציגה את משק החלב, עיבוד מזון, אריזה, השקייה, גידול ירקות ועוד.
500 חברות מ-20 מדינות הציגו בה. 400 מהן היו זרות. המציגים דווחו על תוצאות מצוינות. התערוכה הבאה תתקיים בין התאריכים 12-8 באוקטובר 1995.

למה לא ארה"ב?

אירופה, בכל הקשור לתערוכות, היא, עבור אנשי העסקים מישראל, יבשת ההתייחסות.
המרחק הקצר, ריבוי התערוכות, מגוון הנושאים ו"מרחב הבחירה" מתאימים לישראלים. יחד עם זאת, יש השואלים "למה לא ארה"ב" להם נשיב בתאור מקרה:
ATME-I היא תערוכה גדולה וחשובה לתעשיית הטקסטיל המתקיימת בגרינוויל. מוצגים בה כל אמצעי הייצור של תעשיה זו וכן כל ה"מסביבים" כמו ציוד לצביעה, הדפסה וכדו'. התערוכה הקרובה תתקיים באוקטובר 1996.
ההודעה הראשונה נשלחה אל המציגים במאי 1994. המציג אשר פנה בראשית ספטמבר אותה שנה נענה ב"מצטערים אבל אנחנו מלאים". שטח התערוכה משתרע על 290,000 מ"ר נטו. 360 מציגים נרשמו במהלך 4 החודשים מאי-ספטמבר 1994.
לדברי רוברט אליס, מנהל התערוכה, גם בעבר התערוכה היתה מלאה עד אפס מקום, אך מעולם ההרשמה לא נסגרה כה מוקדם. אחת הסיבות לכך היא העובדה כי המציגים החוזרים זוכים לעדיפות. בתערוכה הקרובה, המארגנים החליטו מראש כי אחוז המציגים החדשים יהיה כ-15% בלבד.
אגב, ההרשמה לתערוכה שתתקיים ב-1997 (במתכונת מצומצמת) נפתחה לפני כחודשיים.
מציגים מישראל, אשר בדר"כ מקבלים החלטה להשתתף בתערוכה זמן לא רב לפני פתיחתה, מתקשים להסתגל לסטנדרטים האמריקנים, עם האירופאים עוד איכשהו מסתדרים.

יצחק שלו

טכנולוגיות לאיכות הסביבה תעשיות העתיד של ישראל

מכון היצוא הישראלי מארגן ביתן לאומי בתערוכת ENVITEC - דיסלדורף

התערוכה לאיכות הסביבה בסין, משמאל יצחק רוזן

מאת: עפרה קדרון

בחודש דצמבר ארגן מכון היצוא הישראלי יום עיון בנושא איכות הסביבה בהשתתפות מר יוסי שריד, השר לאיכות הסביבה, פרופסור יורם אבנימלך מהטכניון, ששימש כמדען ראשי של המשרד ובכירי התעשיה במשק. במהלך הכינוס הושם דגש רב על הפוטנציאל הטמון בשוק זה, הן בשוק המקומי והן בשוק העולמי. נפגשנו עם מר יצחק רוזן, מנהל המרכז לטכנולוגיות לאיכות הסביבה במכון היצוא כדי לעמוד מקרוב על תמונת המצב בהווה וכדי ללמוד על הפרספקטיבה לעתיד.
המרכז לטכנולוגיות לאיכות הסביבה מאגד בתוכו 200 תעשיות וחברות יעוץ ותכנון הפעילות הן בשוק המקומי והן ביצוא.

"סקרים שערכנו", אומר יצחק רוזן, "מצביעים על שוק עולמי המסתכם במאות מיליארדי דולרים בשנה. השוק מתפרש במדינות מתועשות כמו גרמניה, ארצות הברית וסקנדינביה, המשקיעות הון עתק בנושא איכות הסביבה ובמדינות מתפתחות".

בהתחשב בסקרים אלו נערך מכון היצוא לפתח ענף זה, להקצות לו משאבים ולהפנותו ליצוא כדי לנסות להשיג פלח של השוק העולמי.

יתרון יחסי של ישראל

היתרון היחסי של ישראל, המאפשר לה להשתלב בשוק העולמי הוא בעיקר ב-4 תחומים עיקריים:

1. מים - WATER MANAGEMENT לשימושים ביתיים ותעשייתיים, טיפול בשפכים, מיחזור וכיו"ב. היתרון של ישראל מושתת על הנסיון הרב שנצבר כתוצאה מבעיות חוסר מים במדינה, שחייב לעבור לניצול מים שוליים כמו מי ביוב. נושא זה כולל מגזרי תעשיה רבים כמו: יצרני מערכות סינון, מערכות השקייה וטפטוף, משאבות, מתקני התפלה, מסננות, חברות תכנון מערכות מים ועוד.

2. חקלאות אקולוגית - חקלאות נחשבת כאחד המזהמים הגדולים בעולם, בשל השימוש בדשנים ובדעלים, החודרים לקרקע ומזהמים אותה ואת המים התת קרקעיים. בישראל יש השקעה רבה במו"פ בתחום זה, בעיקר במכון הוולקני, במרכז גל-הגליל המערבי ובאוניברסיטאות השונות, בהם מנסים לפתח דשנים ודעלים ידידותיים לסביבה. מפעלים כמו מכתשים, אקוגן, מיגל וחוה-דליה מפתחים כרגע מוצרים ברמה מסחרית. במקביל יש פיתוח בשלבי מו"פ של זנים עמידים יותר, שיזדקקו בעתיד לדישון מופחת.

"אין ספק, אומר יצחק רוזן, כי בתחום זה המחקר בארץ ברמה גבוהה מאוד ובעתיד ישראל תוכל לתרום רבות לשוק העולמי".

3. אנרגיה - בעיקר ניצול אנרגיה סולרית, אנרגיות גיאותרמיות, אנרגיות המתקבלות מגז שמופק מזבל, או אנרגיות רוח. חשוב לציין שלא תהיה הקטנה במפגעים האקולוגיים מבלי שתוקטן כמות האנרגיה שהעולם צורך. הפתרון לכך בעתיד יהיה מעבר לאנרגיות חלופיות שהן יותר ידידותיות לסביבה. מפעלים כמו ברומגן, סולור ואורמת יכולים להוביל את היצוא הישראלי ולהגדילו בצורה משמעותית.

4. היי-טק - רב המדידות והמוניטורים בתחום הסביבה מבוצעים על ידי מכשירים שפותחו בתחום ההיי-טק. זו נישה מאוד חשובה וישראל ידועה בה כמדעית. תחום זה זקוק לפיתוח מואץ.

ואכן, אומר רוזן, "בימים הראשונים של חודש מרץ יתקיים יום עיון, שיוקדש כולו לתעשיות ההיי-טק בתחום איכות הסביבה, במטרה לשכנע את קברניטי התעשיות האלה להשקיע מאמצים במחקר ובפיתוח".

השקעות במו"פ

לאחרונה התפרסם דו"ח של הבנק השוויצרי שמדד תחרותיות של המשקים העולמיים, לפי פרמטרים של השקעה במו"פ, בחינוך ובהשבחת כח אדם - פרמטרים שיובילו את בכלכלת שנות ה- 2000. "להפתעתנו, אומר רוזן, "ישראל נמצאת בין חמש המדינות המפותחות בעולם בתחום זה אחרי יפן ושוויץ ולפני סין וקוריאה. העולם, כפי שנראה בדו"ח, זז מזרחה, ועל ישראל לנצל את יתרונה היחסי בתחום המו"פ כדי לפרוץ קדימה. לצורך זה יש שיתוף פעולה בין מכון היצוא, המדען הראשי של התמ"ס ושל המשרד לאיכות הסביבה בנושאים הבאים:
א. בנית מנגנונים שיתנו לתעשיה תמריץ להשקיע במו"פ.
ב. הקמת קרן מיוחדת לנושא מו"פ בתחום איכות הסביבה.
ג. הסכמים עם מוסדות אמריקאיים להחלפת מדענים וסטודנטים.
ד. תכנון מו"פ גנרי-תשתיתי.

תמיכה בפעילות שווקית

מכון היצוא מפתח כלים לסיוע בהעמקת החדירה של המפעלים בשווקים הבינלאומיים, ביניהם:

א. סקרים - שהבולט ביניהם הוא בשוק הסיני, אחד השווקים הגדולים בתחום איכות הסביבה.

ב. השתתפות בתערוכות - המכון משתתף בתערוכות המובילות בעולם בנושא איכות הסביבה. בימים אלה מסתיימת ההרשמה לביתן הישראלי בתערוכה הבינלאומית ENVITEC בדיסלדורף (יוני 95) הנחשבת בתערוכת הדגל של התעשיה לאיכות הסביבה בעולם. בתערוכה יבקרו קניינים רבים ואנשי מקצוע ממדינות העולם השלישי, שלתעשיה הישראלית יש עניין מיוחד להראות להם את הפוטנציאל שלה.
"חשוב מאוד, אומר יצחק רוזן, שמפעלים ישראלים שיש להם נסיון ביצוא ואלו שיש להם פעילות בשווקים האירופיים ישתתפו בתערוכה חשובה זו".

ב. ארגון משלחות של תעשיינים למפגש עם יצרנים בעולם.

ד. מרכז מידע - במסגרת אגף המידע פועל מרכז מידע לטכנולוגיה סביבתית. המרכז יפיץ מדי שבוע פקס ממוחשב עם ידיעות כלליות על הנעשה בעולם בתחום איכות הסביבה. בנוסף, המרכז יזין BUSINESS OPPORTUNITIES בתחום איכות הסביבה במערכת הפמ"ה של מכון היצוא להפצת הזדמנויות עסקיות.

פוטנציאל השוק בארץ

שוק תעשיות איכות הסביבה בארץ הולך ומתפתח וקיימים בו עשרות פרוייקטים המחכים לעשיה. במספרים מדובר על פוטנציאל של מאות מליוני שקלים בשוק המקומי. רק בנושא של מפגעי הסביבה בתעשיה, צפויות השקעות של לפחות 800 מליון שקל ב-4 השנים הקרובות, כאשר הקרן של המשרד לאיכות הסביבה תכסה 50% מהפרוייקטים. פרוייקטים נוספים יהיו בתחום:

טיפול באשפה - מוקמות מטמנות לפסולת מוצקה ברחבי הארץ.

טיפול בביוב - קיימים מעל ל-10 פרוייקטים בשלבים שונים של מכרז לטיפול בביוב מגזרי ציפלי בערים ובמועצות השרונות.

טיפול באיכות האויר - בקרוב עומד לצאת מכרז על הקמת 50 מערכות ניטור אויר.

מים - צפויים מכרזים והשקעות גדולות בנושא ניטור ובקרה של מים.

נסיון מקומי חשוב

"בנושא הנסיון של החברות הישראליות, אומר יצחק רוזן, נתקלים במעגל קסום. חברות לא יכולות לייצא, כי אין להן נסיון, ולחברות בארץ אין נסיון כי לא ניתנת להם הזדמנות להתמודד על מכרזים בארץ. חשוב לציין שבמדינות מתוקנות, שתומכות בתעשיות שלהן ליצוא, מאפשרים לחברות מקומיות להשתתף בפרויקטים גדולים, לפחות באחוזים מסוימים, כדי לפתח דגמים, שיוכלו בעתיד להוכיח נסיון.
אני סבור, אומר רוזן, שזו משימה משותפת של מכון היצוא ושל התאחדות התעשיינים להביא את הבעיה למודעות, כך שחברות ישראליות יוכלו לפתח PILOT PLANS לצורך צבירת נסיון וכעדות למסוגלותן".

שן תחת שן

התערוכה החשובה בעולם לענף הדנטלי - IDS תתקיים בין ה-27 במרץ - 1 באפריל 1995 בקלן, גרמניה. למעלה מ-700 מציגים (גידול של 20% לעומת IDS '92) יציגו חידושים בטכנולוגיות, ציוד, עזרים, מיכשור וחומרים בתחום בריאות השן, מניעת עששת, שיחזור שתלים ועוד.
ישראל תיוצג בביתן לאומי בארגון מכון היצוא הישראלי ובהשתתפות אינדיבידואלית של החברות המובילות בענף.
במקביל לתערוכה יתקיים הקונגרס ה-24 של אגודת רופאי השיניים בגרמניה.

מפגש של ענף האפיה בתל אביב

חברת איטקס המייצגת את יריד דיסלדורף בישראל תקיים ב-6 בפברואר במוזיאון הארץ בתל אביב מפגש מרכזי לאופים, קונדיטורים וספקי חומרי גלם ומכונות בענף האפיה, וכן לבעלי עסקים המתמחים בלחם ועוגות.
במפגש ישתתפו 3 נציגים בכירים של יריד האפיה הבינלאומי בדיסלדורף.
יריד האפיה הגדול בעולם IBA יפתח בדיסלדורף ב-31 במרץ ויימשך שבוע ימים. על שטח של כ-70,000 מ"ר תוצג חגיגה של מיני לחם ומיני מאפה מכל העולם וכן חומרי גלם, מכונות לאפיה ולקשוט דברי מאפה, תנורים, מקררים לשמנת ולגלידות.

כנס IFATCA לראשונה בישראל

הכנס העולמי של אגודת פקחי הטיסה בעולם - IFACTA, יתקיים לראשונה בירושלים בין ה-27-31 במרץ 1995. הכנס ייפתח במעמד נשיא המדינה, מר עזר ויצמן, ובהשתתפות של שר התחבורה, מר ישראל קיסר.
אבי הכהן, יו"ר אגודת פקחי הטיסה בישראל מסר כי צפויה השתתפות של 1,000 פקחי טיסה ואישים מרכזיים מ-100 מדינות החברות בפדרציה כולל מדינות ערביות, בתוכן תוניס, מצרים, מרוקו, אלג'יר וירדן. האירוע יכלול תערוכה טכנית בהשתתפות עשרות חברות "היי-טק" מהארץ ומחו"ל.

יריד קלן מחכה לך

* נותרו מספר כרטיסי כניסה וקטלוגים לתערוכה הבינלאומית לרהיטים M95 (17-22/1)
* החלה מכירת כרטיסי כניסה וקטלוגים לתערוכות:
ISM - לממתקים (29/1-2/2)
DOMOTECHNICA - לציוד חשמלי לבית (21-24/2)

מכירה מוקדמת של כרטיסי כניסה בהנחה אצל נציגות יריד קלן בישראל:
איטקס שרותי תערוכות ומידע (1991) בע"מ
טל: 03-5754520 (24 שעות ביממה)
פקס: 03-5754525
itex
פרסומת

נוסע לתערוכה באירופה?
צלצל והבטח לעצמך מקום לינה:
יורוטל – הזמנת חדרים לתערוכות בחו"ל
טל. 03-5226555 פקס. 03-5226307

חדשות אל על

אל על החלה לטוס לניו דלהי

חברת אל על החלה בימים אלה להפעיל טיסה שבועית לניו דלהי.
הטיסות תפעלנה כל יום שני בבוקר במטוסי בואינג 747 בנתיב תל אביב-ניו דלהי-בנגקוק. משך הטיסה מתל-אביב לניו-דלהי כ-9 שעות. עד עתה הפעילה החברה שתי טיסות שבועיות לבנגקוק דרך בומביי. הוספת הטיסה דרך ניו-דלהי תגדיל את מספר הטיסות השבועי לבנגקוק לשלוש.
פתיחת הקו לניו-דלהי מהווה שלב נוסף בהתרחבותה של חברת אל על במזרח יבשת אסיה.

אל על - מס' 1 למזרח התיכון

הירחון היוקרתי הבינלאומי לנוסעי עסקים (BUSINESS TRAVLER INTERNATIONAL) בחר בחברת אל על כחברת התעופה הטובה ביותר למזרח התיכון. זו השנה השלישית ברציפות שחברת אל על זוכה בתואר זה.
הירחון ערך סקר בין 2000 קוראיו באמצעות חברת "סימונס סקרים שיווקיים" שהיא חברה עצמאית בארה"ב.
אחרי אל על זכו חברות התעופה: בריטיש איירווייס - במקום השני, סי.ת.אי. - במקום השלישי, לופטהנזה - במקום הרביעי, סוויסאייר - במקום החמישי.

בשנה מתקיימות 3000 תערוכות מומלצות ב-78 מדינות, כמה מהן מתאימות לך ... וכולן נמצאות במדריך איטקס לתערוכות וירידים בחו"ל 1995

כל הנושאים שבמודעה זו מופיעים בין אלפי התערוכות שבמדריך.
אנא, סמן בעיגול את הנושאים שבהם אתה מתעניין, מלא פרטיך ושלח אלינו את המודעה.
אנו נעדכן אותך במידע נוסף ושוטף לגבי נושאים אלה ו/או אירועים שונים במשך השנה.

220	אביזרי אופנה	63	הידראוליקה	11	מזון טבעי	161	פרמצבטיקה
20	אודיו וויזואל	64	הי פי	106	מזון קפוא	162	פרסום
21	אוטומציה	65	הימורים	278	מזון-משקאות אלכוהול	16	צבע
22	אופטומטריה	66	הנדסת עיצוב	41	מזון-אפיה	166	ציוד משרדי
26	אופנה תחתונה	67	הנעלה	108	מזון-כשר	167	ציוד עיוני
28	אופנועים	68	הסרטה	107	מזון-חלב ומוצריו	169	צילום
29	אופניים	69	הקלטות	257	מזון-מיכון	170	צינורות
25	אופנת גברים	70	השקיה	109	מזון-ממתקים	7	צנרת [illegible]
23	אופנת ילדים	71	וידאו	277	מזון-משקאות קלים	171	צעצועים
24	אופנת נשים	274	זהוי אוטומטי אמצעי	111	מזרנות	172	קבלנות משנה
247	אופנת ספורט	72	זכוכית	112	מחצבות	178	קוסמטיקה
31	אחזקת הבית	73	חוטים	113	מחשבים	176	קרמיקה
32	אחזקת מפעלים	237	חומרי בידוד	114	מחשבים-תוכנה	177	קירור
33	אחסון	75	חידושים והמצאות	116	מיזוג אויר	179	קרמיקה-יצור ומוצרים
34	איכות הסביבה	76	חימום	117	מיחזור	181	רדיו
35	אינסטלציה בית ותעשיה	77	חינוך והדרכה	217	מיכון משרדי	214	רהוט-בתי ספר
268	אלקטרוניקה-מיקרו	78	חיתוך	118	מים	232	רהוט-גן
36	אלקטרוניקה ורכיבים	80	חלקי חילוף לרכב	240	מים-השבחה	183	רהוט-בית
262	אמבטיות וחדרי שרותים	81	חנויות-ציוד	119	מכבסות	184	רהוט-מטבח
37	אמנות	269	חניה	120	מכונות ממכר	182	רהוט משרדי
38	אמצעי תצוגה	261	חקלאות-בעלי חיים	251	מכונות-כלים	12	רהוט מתכת
39	אמצעים דידקטיים	223	חקלאות-דשנים	121	מכשירי כתיבה	186	רובוטיקה
40	אנרגיה	266	חקלאות-פרחים ומשתלות	122	מכשירנות	187	ריתוך
14	אריזה	83	חקלאות-תשתית	123	מלונאות	189	רפואה
42	אש-מניעה	229	חשמל תעשייתי	255	מנופים	225	רפואה אלטרנטיבית
43	אשפה-אחסון ופינוי	216	חתונות-אביזרי כלה וכד'	124	מסעדות-ציוד ואספקה	265	רפואה-בתי חולים
27	בגדי ים	85	טבע ובריאות-מוצרים	126	מעבדות-ציוד	191	שידור
246	בגדי ספורט	272	טבק-עישון	249	משאבות	192	שיווק
275	בגדי עבודה	86	טיפול בשטח	244	משחקי מחשב	193	שיט
271	בולים ומטבעות	87	טכנולוגיה-אמצעי יצור	128	משחקים	194	שינוע
44	בטחון	88	טלויזיה	132	מתכת	196	שיקום נכים
45	בטיחות וגיהות	252	טלקומוניקציה	17	מתנות וקידום מכירות	218	שלטים
46	בידור-ציוד לארועים	264	טקסטיל לבית	134	נייר	233	שמנים
47	ביוטכנולוגיה	263	טקסטיל-חומרים	235	נעלים	9	שעוני לחץ
15	בניה	238	טקסטיל-מכונות תפירה	136	נקיון-ציוד וחומרים	197	שעונים
270	בניה-גגות וקירות	90	ילדים ותינוקות-ציוד	137	[illegible]	198	שעות הפנאי
279	בניה-חידוש ושיפוץ	219	יציקות	139	[illegible]	276	שעשועים
48	בניה-ציוד וחומרים	92	כבלים	140	ספורט	199	שפופרות
273	בניה-שיש	95	כלי חיתוך	141	[illegible]	5	שקילה
49	בנקאות	93	כימיה	143	[illegible]	200	תאורה
10	בקרה	94	כיסוי רצפה וקיר	144	עור-מוצרים	201	תחבורה
254	בקרת איכות	98	כלי שולחן ואוכל	145	עיבוד נתונים	202	תחביבים
1	ברביקיו	215	כלי בית	147	עיצוב פנים	203	תחנות דלק
51	בריאות וכושר	242	כלי כסף	149	עיצוב תעשייתי	204	[illegible]
52	בריכות שחיה	96	כלי עבודה	195	[illegible]	6	תיוק
53	גומי	97	כלי רכב ואביזרים	222	[illegible]	205	תיירות
260	גיאולוגיה	99	ליזרים	151	[illegible]	207	תכנון עירוני
55	גינון	267	[illegible]	152	[illegible]	221	תכשיטי אופנה
56	גרפיקה	100	מדידה	153	[illegible]	208	תכשיטים ואבני חן
57	דיג	253	מולטימדיה	154	[illegible]	209	תעופה
230	דוור	101	מוסיקה	155	[illegible]	210	תערוכות וקידום מכירה
59	דפוס	102	מוסכים	259	[illegible]	211	תעשיות קלות
243	דפוס משי	103	מוצרי חשמל ביתיים	157	[illegible]	212	תקשורת
60	הגברה	213	מוצרי פרסום	156	[illegible]		
61	הגנה	104	מוצרי צריכה לבית ולמשרד	159	[illegible]		
245	הוצאה לאור וספרים	224	[illegible]	162	[illegible]		

שם החברה: ______ איש הקשר: ______
תפקיד/תואר: ______
כתובת: ______ מיקוד ______
טלפון: ______ פקס: ______
פעילות החברה: (אנא סמן) ☐ ייצור ☐ יבוא ☐ יצוא
☐ הפצה ☐ שרותים ☐ שווק ☐ ייעוץ ☐ חנות
☐ חברת סחר ☐ אחר (אנא פרט) ______

איטקס שרותי תערוכות ומידע (1991) בע"מ
itex היצירה 18 רמת-גן ת.ד. 32154 תל-אביב 61321 טל: 03-5754520 (24 שעות ביממה) פקס: 03-5754525

מקבץ מן העולם

מיכשור בקרה מדידה ואוטומציה בדיסלדורף

יצרנים ישראלים מוזמנים להשתתף בתערוכת '95 INTERKAMA - התערוכה מס' 1 בעולם למיכשור, בקרה וטכנולוגיה, מדידה ואוטומציה שתתקיים במרכז התערוכות בדיסלדורף בין התאריכים 30.10 עד 4.11 1995.

זוהי תערוכה המתקיימת אחת לשלוש שנים והיא המציגה את החידושים האחרונים בתחום המיכשור, בקרה מדידה ואוטומציה.

התערוכה כוללת: מכשירי מדידה, נתוני איזון, יחידות שליטת קצה, הנעות, מפעילים, מערכות שליטה מעגליות, עיבוד נתונים, תקשורת, כלי עבודה, קונפיגורציות ושימושי תוכנה ועוד.

בתערוכה הקודמת, בשנת 1992 השתתפו כ-1,700 חברות על שטח של כ-70,000 מ"ר וביקרו בה כ-90,000 מבקרים (23% מהם הגיעו מחוץ לגרמניה).

ממציאים בתערוכה

מרכז התערוכות של ג'נבה מארח מדי שנה (השנה היא התערוכה ה-23 ברציפות) תערוכה מיוחדת בבינה המציגה חידושים, המצאות ופטנטים. בתערוכה הקרובה (31 במרץ - 9 באפריל 1995) ישתתפו 682 ממציאים אשר יחשפו כ-1,000 המצאות חדשות. הם פוגשים בתערוכה תעשיינים ויצרנים מכל העולם ולפי דוחי המארגנים 45% מכלל הממציאים קשרו בתערוכה האחרונה קשרים עסקיים בשווי של 30 מליון פרנקים שוויצרים.
בעייתה היחידה של התערוכה היא בעובדה שהיא פתוחה גם לקהל הרחב ועקב כך הגישה אל המציגים קשה. בתערוכה הקודמת ביקרו 102,856 איש. שעות הפתיחה מעשר בבוקר עד שש בערב ומחיר כרטיס הכניסה 10 פרנק.

POLAGRA בפולין מוותרת על בעלי חיים

התערוכה החקלאית "פולגרה" בפוזנן פולין, גדלה והתרחבה עד כדי כך, שמנהלה LASKOVSKI נאלץ לוותר על ענף גדול מתוך התערוכה - גידול בעלי חיים, לטובת גידולים חקלאיים.

הוא התנצל על כך במסיבת עיתונאים (זה מזכיר את אפרים קישון שלנו שכתב אחרי מלחמת ששת הימים "סליחה שניצחנו") אך הבטיח שלנושא זה תקום תערוכה נפרדת.

התערוכה שנערכה באוקטובר 1994 השתרעה על שטח של 88,000 מ"ר ומשכה אליה כ-230,000 חקלאים. כדי לאכלס את התערוכה הבאה (6-11 באוקטובר 1995) היא תעבור למרכז חדש כ-50 ק"מ מפוזנן. יהיו הסיבות אשר יהיו (לדעתנו הסיבה האמיתית היא הצורך לעבור לתערוכות מתמחות - י.ש.) יש לשים לב מעתה לפיצול הנושאים.

תערוכת EIBTM לקידום תיירות, מתרחבת

קרוב ל-2,000 מחליטנים מתחומי התיירות, הנסיעות העסקיות ותעשיית האירועים התארחו על חשבון מארגני תערוכת EIBTM בז'נבה בסוף שנת 1994. היתה זו השקעה שהצדיקה עצמה הן מכיוון המארגנים והן מכיוון המציגים. התוצאה המיידית לכך היא העובדה שהתערוכה הבאה 16-18 (במאי) 1995 תיגדל מ-9,600 מ"ר ל-10,500 מ"ר ומספר המציגים יעבור את ה-1500 (1,410 בתערוכה הקודמת). בסה"כ, ביחד עם אורחי המארגנים, השתתפו באירוע כ-4,500 קניינים מתחומי התיירות, בתי מלון, חברות תעופה, סוכני נסיעות, מארגני כנסים, אולמות ומרכזים לתערוכות וקונגרסים וכדו'.
מספר מדינות כבר הבטיחו השתתפותן בתערוכה הקרובה וביניהן: בחריין, בלגיה, ברזיל, קנדה, סין, הולנד, פינלנד, מלטה, ניו זילנד, פורטוגל, ספרד וארה"ב.

כרטיס הטיסה שלך
לתערוכות וירידים ברחבי העולם
EL AL אל על

יריד מוסיקה ותקליטים בקאן

מאז 1967, קאן מהווה מרכז אירופי להפצת סרטים, תקליטים ומוסיקה. היריד הקרוב של תעשיית המוסיקה והתקליטים MIDEM יתקיים בין התאריכים 30 בינואר - 3 בפברואר 1995. 72 מדינות מיוצגות ביריד. כ-10,000 אנשי מקצוע וקניינים מאכלסים אותו ומבקרים אצל 400 היצרנים והמו"לים המציגים ביריד.
שורה ארוכה של מופעים וקונצרטים מלווים את היריד והוא מכוסה ע"י כ-600 עיתונאים מרחבי העולם.

בניה במינכן

BAUMA - התערוכה החשובה בעולם לציוד כבד, מיכון לבניה ומכונות לייצור חומרי בנין תיפתח במינכן בין ה-3-9 באפריל 1995.

BAUMA משתרעת על שטח של כ-400,000 מ"ר. בתערוכה משתתפות 1,450 חברות מ-34 מדינות ברחבי העולם. מספר המבקרים - קניינים ואנשי מקצוע הגיע ביריד האחרון ל-300,000.

COLOGNE, FEBRUARY 21–24, 1995

DOMOTECHNICA

דומוטכניקה – התערוכה המובילה בעולם לציוד חשמלי לבית ולמטבח
קלן, גרמניה, 21 - 24 בפברואר 1995

מפגש מקצועי בין יצרנים וקניינים.
למעלה מ-1,300 מציגים מ-50 מדינות.
ביניהם 15 מן המובילים בישראל.
70,000 קניינים ואנשי מקצוע מרחבי העולם.

◀ טכנולוגיות חדשות
◀ עיצובים עדכניים
◀ מוצרים חוסכי אנרגיה

בשיחת טלפון אחת למספר 03-5754520 תבינו עד כמה ניתן ליעל את הביקור הקרוב ב-DOMOTECHNICA ולחסוך גם זמן וגם כסף.
נשמח לשרת אתכם ולהעמיד לרשותכם כרטיסי כניסה מוזלים. נסביר לכם כיצד ליהנות משרותי תחבורה אל היריד וממנו ללא תשלום וכן נפנה אתכם לבתי-מלון ולחדרים פרטיים בקלן ובסביבה. אינכם חייבים לבוא למשרדנו. בשיחת טלפון אחת נסביר לכם הכל.

איטקס שרותי תערוכות ומידע (1991) בע"מ
itex היצירה 18 רמת-גן ת.ד. 32154 תל-אביב 61321
טל: 03-5754520 (24 שעות ביממה) פקס: 03-5754525
KölnMesse

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

הפועל פ"ת תבחן היום את המרוקאי מוקדים במשחק נגד בית"ר ת"א

מאת שלומי ליה

הקשר המרוקאי נורדין מוקדים יערוך היום את משחק המבחן הראשון במשחק האימון של הפועל פתח תקוה נגד בית"ר תל אביב. בינתיים בחן גיא לוי, המנהל המקצועי של הפועל פ"ת, את הכדורגלן באימונים פעמיים בהם הפגין מוקדים יכולת טובה. היום יהיה לקשר המרוקאי מבחן במשחק. ביום רביעי ייבחן במשחק נוסף, הפעם נגד צפרירים חולון. מוקדים התלונן אתמול על עייפות לאחר שהתקשה להירדם בלילה, מאחר שבחדר השכן לו היה רעש חזק. בהפועל פ"ת מתאמן גם קשר הפועל ת"א טל אוסבסקי, המחזיק בכרטיס השחקן שלו. עדיין לא התקבלה החלטה אם להחתימו.

אתמול הגיע למבחנים בפ"ת קשר נוסף, סליפה נובוקי מילר, בן 23 מברזיל.

החלוץ הברזילאי סלבו ג'וניור הגיע ביום שישי לבית"ר ת"א. ג'וניור יבחן היום במשחק נגד הפועל פ"ת וימשיך להיבחן בבית"ר ת"א משך שבוע נוסף, לפני שתתקבל החלטה לגביו. מגן בני יהודה יניב שרעבי עבר לבית"ר ת"א.

מרקו בן ברוך ייעדר 3 שבועות

קשר צפרירים חולון, מרקו בן ברוך, ייעדר כשלושה שבועות לאחר שפרק את הכתף במשחק האימון מול מכבי חיפה ביום שישי. ההערכה היא שבן ברוך ייאלץ להיעדר כשלושה שבועות. במשחק האימון גברה צפרירים חולון על מכבי חיפה 1–2 (2–0). אסי טובי וחזי שירזי כבשו לחולון שלטה במחצית הראשונה. אייל ברקוביץ' מחיפה צימק בסיום. חיפה שיחקה בלי חיים רביבו הפצוע ואלון חזן נטש במחצית הראשונה בגלל פגיעה בקרסול (ראה ידיעה נפרדת). מוקד תשומת לב השחקן הזר של מכבי חיפה ווילפרד מובאי שהפגין ניידות רבה וטכניקה מעולה.

לוי והרד חזרו מהשתלמות באייאקס

רמי לוי מאמן הפועל צפרירים חולון והמאמן ויקו הרד חזרו בסוף השבוע מאייאקס אמסטרדם, שם היו בהשתלמות. השניים היו אורחי המועדון. גם מאמן מכבי ת"א אברהם גרנט היה יומיים באייאקס לפני שטס למדריד.

אוקראינים ניצחו 0–2 את מכבי ת"א

מאמן מכבי תל אביב אברהם גרנט חזר ביום שישי לארץ, לאחר שבוע בחו"ל. גרנט ביקר באייאקס אמסטרדם כאורח המועדון, המריא למדריד שם חזה במשחק בין ריאל מדריד לבין ברצלונה. ביום חמישי צפה בסלוניקי במשחק בין מכבי ת"א לבין פאוק. בסוף השבוע קיימה מכבי תל אביב שני משחקים. ביום שישי ניצחה את עירוני ראשון לציון 3–2. השערים למכבי: מני בסון, ניר סביליה, אבי כהן. לראשל"צ: דודו חפר, איציק סיסה. אתמול נוצחה מכבי בקרית שלום 2–0 ע"י הקבוצה האוקראינית שחטיור־דוניצק. 300 צופים ראו את מכבי ת"א משחקת היטב ומחמיצה הזדמנויות רבות.

נתניה לא מקבלת את תקוה מליאז'

מכבי נתניה ביקשה להעביר את הקשר שלום תקוה לשורותיה עד סיום העונה. תקוה שנותח לפני שבועיים יוכל לחזור לשחק רק בעוד כארבעה חודשים. למאמן סטנדארד ליאז', המחזיקה בכרטיס השחקן של תקוה, בקשה זו לא נראתה. המאמן רוברט ואוס הודיע לתקוה שעליו לסיים את העונה בבלגיה, ולכן הקבוצה הבלגית השיבה בשלילה לבקשת נתניה.

שטראובר חוזר ויועמד לדין

שוער בני יהודה לירן שטראובר חזר שלשום לארץ והשתתף באימון הקבוצה. בבני יהודה זועמים עליו על שאיחר לחזור כחמישה ימים, והוא יעמוד לדין משמעתי פנימי ויוטל עליו קנס. יצחק אימירלי נפצע בכף רגלו וייעדר כ־3 שבועות. בבני יהודה שוררת דריכות לבחירות לוועד האגודה מחרתיים. צפויה מיני מהפיכה, כאשר דוד סולמי, ממייסדי בני יהודה, לא יבחר להנהלה לראשונה מזה 50 שנה.

אלון חזן נפצע

אלון חזן, קפטן מכבי חיפה, נפצע שלשום במשחק האימון בחולון. מצילום הרנטגן התברר שהפגיעה אינה רצינית ותוך יומיים שלושה יחזור לפעילות. אתמול עזב את הקבוצה לכמה ימים וילפרד מובאי שטס להשתתף במשחק נבחרת זימבבואה נגד קמרון.

מיקי ברקוביץ' פרש במפתיע מהפועל תל אביב. "לא ציפיתי לשחק רק 3–2 דקות. מעמדי נפגע"

גדול הכדורסלנים בישראל הודיע ביום ששי, במפגש עם עיתונאים על החלטתו. מאמנו צבי שרף לא נכח במעמד הפרישה. מיקי הבהיר כי פרישתו אינה ממשחק פעיל. חוזהו עד סוף העונה יכובד. יו"ר הפועל ת"א, שלומי גרונר: "לכל שחקן לוקח זמן להסתגל. למיקי לא היה זמן". יו"ר מכבי ת"א, שמעון מזרחי: "לא מן הנמנע שנכבד בעונה הבאה את רצונו של מיקי לסיים במכבי את הקריירה שלו"

מיקי ברקוביץ'. חיוכים של כדורסלן גדול שלא ניבאו, ביום החתימה, את הסיום העגום שלו במדים האדומים — תצלום ארכיון, שוקי קרן

מאת רון קופמן

חמישה חודשים ושלושה ימים החזיק מיקי ברקוביץ' מעמד בהפועל תל אביב. ביום ששי בשעות אחר הצהריים, הודיע על פרישתו מהקבוצה.

במפגש עיתונאים שאירגנה הנהלת הקבוצה במועדון פאנץ' ליין בתל אביב, מסרו שני הצדדים הודעות מעורפלות שהסתיר בתוכן רב על הגלוי. מאמן הקבוצה, צבי שרף, לא נכח באירוע וסרב לפניות למסור את גירסתו על הפרישה. יו"ר הנהלת הקבוצה, שלומי גרונר, מסר כי שרף התנגד לצעדו של ברקוביץ', אך אחרי שמיקי מסר את החלטתו באסיפת שחקנים ביום ששי בבוקר, נפרדו השניים בלחיצת יד.

ברקוביץ', בן 41, הכדורסלן המצטיין בהיסטוריה של הכדורסל הישראלי, ואחד הספורטאים המצטיינים בישראל בכל הזמנים, נשמע מאולץ מעט כאשר הסביר את הצעד שנקט.

"ידוע שהעונה תיכננתי לפרוש במכבי תל אביב. זה לא יצא לפועל, ואני לא רוצה להיכנס לפרטים. לכן החלטתי שאמשיך לשחק, כפי שאני נוהג מגיל 10. הזמן הזה בדרך כלל (הכוונה לחודש ינואר) היה עבורי תמיד שיא העונה. אני לא חושב שטעיתי. אני באמת האמנתי שהפועל תל אביב תצליח לעלות לשלב שמינית הגמר באליפות אירופה לקבוצות, ותצליח גם בליגה ובגביע המדינה. אבל נוצרו דברים העונה שפגעו לי במשחק ובאורח החיים שלי, לכן פרשתי".

לשאלה אם פרש מפני שלא זכה לדקות משחק בקבוצה, ענה ברקוביץ': "ידעתי שלא אהיה שחקן חמישיה. זה נאמר לי גם על ידי המאמן צבי שרף, אבל לא ציפיתי לשחק רק 3–2 דקות במשחק. לשחקן במעמדי זו החלטה מאוד קשה. לא רציתי ששחקני הקבוצה ישמעו על החלטתי באמצעות התקשורת, לכן דחיתי את פרסומה עד אסיפת השחקנים ביום ששי".

ברקוביץ' ציין, כי גיבש את החלטתו לפרוש מהקבוצה בשבוע האחרון, בשיחות עם היו"ר גרונר, כאשר שהתה הקבוצה בריגה למשחק עם ברודצ'ני במחזור הששי בגביע אירופה לקבוצות. לשאלה אם שוחח עם המאמן שרף על החלטתו, ענה ברקוביץ': "לא. תכננתי לדבר איתו בסיום האימון, אבל הוא מיהר לפגישה".

בהמשך אמר עוד: "אני מתנצל על העיתוי של מסירת ההודעה. ההחלטה התקבלה אצלי רק הבוקר. היא התבשלה תקופה מסויימת. קשה לי לסיים כך את הפעילות העונה, אבל לא יכולתי להמשיך כאשר הפכתי לגורם מישני ולא הייתי דומיננטי. תמיד פעלתי לפי אינטואיציה. גם כאשר עזבתי את מכבי תל אביב ועברתי למכבי ראשון לציון ואחרי זה להפועל ירושלים. אבל בהפועל תל אביב זה היה שונה. אני אומר שוב, זה פגע במעמדי ובאורח החיים שלי. היו לילות שלא ישנתי, כי ידעתי שאני יכול לתרום לקבוצה, אבל לא איפשרו לי. אחרי התייעצות עם המשפחה החלטתי להתנתק, ומהר".

מיקי הוסיף, כי הפועל תל אביב הציעה לו להישאר במועדון בעונה הבאה בתפקיד ניהולי־מקצועי, אך הוא טרם גיבש דעה בענין זה. לשאלה אם הפרישה מהפועל, היא למעשה פרישה כמשחק פעיל, השיב בשלילה ואמר כי יחליט בתקופה הקרובה, ואז יפרסם את החלטתו.

היו"ר גרונר מסר את עמדת הקבוצה. "מיקי ביקש להשתחרר ממשחק גביע אירופה נגד ריגה, בגלל מחוייבות לעסקיו. בימים האחרונים, כאשר היתה הקבוצה בריגה, התקבלה החלטה משותפת לשני הצדדים. מבחינתנו, זו אפשרות לקדם צעירים, כי להפועל אין עוד סיכוי בגביע אירופה והיא הודחה מגביע המדינה. לכל שחקן לוקח זמן להסתגל. למיקי לא היה הזמן הזה, הוא רצה להשתלב מיידית. הצענו לו תפקיד לעונה הבאה".

על השאלה באיזה תפקיד מדובר, סרב גרונר לענות, וטען כי העיתונות צריכה להבין לבד. באופן תיאורטי ברור שמדובר בתפקיד ניהולי־מקצועי, אך כאמור שני הצדדים לא פירטו בענין זה.

נודע, כי ביום חמישי, בפגישה בין מיקי ברקוביץ' לבין נציגי הפועל תל אביב, הובטח לו שחוזהו עד תום העונה יכובד, והוא התבקש להימנע מפגיעה בקבוצה באמצעות פירסום דעתו על הקבוצה בתקשורת. גם בפגישה עם שחקני הקבוצה ביום ששי, שהוגדרה מרגשת, נמנע ברקוביץ' מלהטיח האשמות או עלבונות בגורמים בקבוצה.

על האפשרות שמיקי יסיים בעונה הבאה את הקריירה במכבי תל אביב, הגיב אמש יו"ר הנהלת המועדון, שמעון מזרחי: "זה בהחלט הגיוני. לא מן הנמנע שאנחנו נכבד את רצונו של מיקי. אנחנו נדון ונשקול את כל האפשרויות, וברור שזה מותנה בסגל הקבוצה בעונה הבאה. לא תתקבל החלטה לפני הקיץ".

לשאלה מה השתנה הפעם לעומת הקיץ האחרון שבו נדון העניין והוחלט שלא ליישמו, ענה מזרחי: "כל מקרה לגופו. בקיץ זה לא התאפשר, הפעם נדון פעם נוספת".

הבלם שהנבחרת מחכה לו חוזר למגרש

רבים ציפו שרן בן שמעון, הכשרון הגדול של מכבי פתח תקוה, יפתור את הבעייה הכאובה של היעדר בלם טוב לנבחרת. אבל פציעה קשה בברך השביתה אותו למשך ארבעה חודשים וחצי. עתה הוא חוזר לפעילות ואולי יגשים את חלומו – ללבוש את חולצת הנבחרת. רן: "עברה עלי תקופה של ריקנות וחוסר אונים. הייתי בטוח שזו הולכת להיות שנת הקפיצה הגדולה שלי, אבל עדיין לא מאוחר. צובט לי בלב כשאומרים שאין לנבחרת בלם מתאים"

מאת שלומי ליה

"זה היה אחד המשחקים המיותרים בחיי. שיחקנו באיצטדיון המכביה, בארגז חול, נגד מכבי תל אביב. רציתי לבעוט בכדור, אבל הרגל נתקעה בחול. הגוף הסתובב, הרגל נשארה במקום ומייד הרגשתי כאבים חזקים בברך. ידעתי שזו לא פציעה קלה".

הבלם רן בן שמעון, חמישה חודשים אחרי שהרצועה הצולבת נקרעה, הניתוח והישיבה המתסכלת בחוץ.

בן שמעון היה אחד המועמדים המועדפים של המאמן הלאומי, שלמה שרף, לאייש את עמדת הבלם האחורי הפרובלמטית. הוא הציג יכולת טובה ורבים סברו שהכשרון הגדול ממכבי פתח תקוה, הבשיל סוף סוף. אבל אז באה הפציעה הקשה והלמה אותו. בן שמעון השתייך לנבחרת הנוער מרובת הכשרונות, שכללה את טל בנין, איציק זהר, סתיו אלימלך ובהמשך גם אייל ברקוביץ'. שנים לא גדל בישראל דור כזה של שחקנים מוכשרים. פציעה דומה עבר כדורסלן מכבי תל אביב, גיא גודס, שנאלץ להמתין שנה עד שחזר לפעילות מלאה.

● רן, אומרים על גיא גודס שהפציעה שלו מגבילה אותו עד היום. הוא לא אותו שחקן מלפני הפציעה. אתה לא חושש שזה יקרה גם לך?

קיבלתי חומר רפואי מהמנתח שלי, פרופ' מרטנס הבלגי, והתברר שהחלמה של כדורסלן מפציעה כזאת, ממושכת יותר מאשר כדורגלן. גודס נח שנה ואני אחרי ארבעה חודשים וחצי חוזר לפעילות מלאה. אני חושב שלגודס אין בעיה רפואית. מהבחינה הזאת הוא בריא במאה אחוזים. הבעיה שלו היא מכבי תל אביב ולא הברך. רציתי להתייעץ איתו, אבל זה לא הסתדר. שוחחתי עם גיא יצחק מקבוצתי, שעבר בדיוק אותה פציעה ואותו הניתוח.

כשמכבי פ"ת תפרוץ קדימה, גם אני אעשה את זה

● מה עבר עליך אחרי הפציעה? הרי בנו עליך בקבוצה וגם בנבחרת.

אין מלים כדי לתאר מה עבר עלי. ריקנות וחוסר אונים מוחלט. למזלי, לקח לי זמן קצר להתעשת ולהשלים עם הפציעה ואז היתה ההחלמה קלה יותר. אני יודע שבנו עלי, אבל מי שבנה עלי בצורה הרצינית ביותר, היה אני. הייתי בטוח שזו הולכת להיות שנת הפריצה שלי, שתקפיץ אותי קדימה, אבל עדיין לא מאוחר והעונה הזאת לא אבודה.

● שנים מדברים על הכשרון שלך. אתה לא חושב שבקבוצה אחרת יכולת לממש טוב יותר?

ללא ספק. עצרה אותי העובדה שלא רצנו בצמרת. מכבי פתח תקוה לא היתה בעניינים והיכולת הטובה שלי נבלעה. כשהקבוצה תפרוץ קדימה, גם אני אעשה את זה.

● נקודה כואבת בכדורגל הישראלי היא עמדת הבלם האחורי. שנים מחפשים אחד כזה ולבסוף ממלא את התפקיד הזה דווקא קשר, ניר קלינגר.

זה ממש צובט לי בלב כשאומרים שאין בלם מתאים לנבחרת. על דברים כאלה יכולים לענות רק במגרש. כל הזמן הייתי בציפיות גבוהות והן רק מדרבנות אותי להצליח. כבר בגיל עשרים וחצי שיחקתי בהרכב הראשון של הנבחרת הצעירה ולא נלחצתי. הבעיה בארץ היא שפוחדים לתת צ'אנס לצעירים. יש בלמים טובים, כמו גיא שרעבי וגדי ברומר. יש נטייה אצלנו, בגלל מכבי תל אביב ומכבי חיפה, להביא בלם זר, אבל שוכחים שהרבה קבוצות נפלו עם בלמים ולא רק הזרים הביאו אליפויות. רונן הרזי, אייל ברקוביץ' ואיציק זוהר הם דוגמאות של שחקנים שהביאו את קבוצתם לאליפות. אם לא נותנים לבלמים צעירים לשחק, איך מצפים שבמשחק רשמי במסגרת מחייבת ומלחיצה, יתן פתאום שחקן שלא ממלא את התפקיד הזה בקבוצתו, הצגה. אין פה קסמים.

בקבוצת צמרת הייתי מתפתח טוב יותר

● כמו בכל עונה, מכבי פתח תקוה מאוכזבת וההגמוניה בעיר היא שוב של הפועל, שזכתה לפני שנתיים בגביע והעונה אף הוליכה את הטבלה. מתי מכבי פתח תקוה תתעורר?

נכון שמכבי היא אכזבה גדולה. דווקא השנה, כשהליגה מאוזנת, היה לנו סיכוי להשתלב בחלק העליון של הטבלה, אבל החמצנו את זה. על הפועל יש לי רק מלים טובות. ההבדל בינינו מתחיל במחלקת הנוער. זו של הפועל לא נופלת מהנוער של מכבי תל אביב וחיפה ומספקת לבוגרים שחקנים בקצב מהיר. אצלנו יש בעיה שמחלקת הנוער לא מצליחה לייצר כשרונות. גיא יצחק שחקן נפלא, אבל זה כמו האימרה על התרנגול העיוור שמוצא לפעמים גרגיר. מאז לקח את מחלקת הנוער מנשה נוריאל, יש שינוי גדול בגישה.

רן בן שמעון. פוחדים לתת צ'אנס לבלמים צעירים — תצלום ארכיון, שוקי קרן

● באותה מהירות שבה נסקה הירייה אבי לוזון בחבילת הדולרים לנגד עיניו של האוזבקי סמיר אלקרוב, כך נעלם הרכש הזה. מה קורה איתו?

הוא שחקן מצויין שעובר תקופת התאקלמות קשה. צריך להבין שאוזבקיסטאן מדינה מפגרת לעומת ישראל והיה לו קשה להתרגל למנטליות ולציפיות הגבוהות. לאט לאט הוא נכנס לעניינים ואני מאמין שנראה ממנו דברים יפים.

● אתה חושב שבקבוצת צמרת היית מתפתח טוב יותר?

אני בטוח. השלמתי עם זה שאני בפתח תקוה ואני בין המאמינים שאפשר להצליח גם בבית שלך. עובדתית, זה נכון שהקריירה שלי נעצרה. אותם דברים בדיוק אפשר לומר על אייל בגלייבטר, שהוא הכשרון הכי מבוזבז בכדורגל הישראלי. אני רוצה להתעכב על כשרון גדול נוסף, גיא יצחק. שיחקתי בנבחרות עם השחקנים הטובים בישראל ולדעתי הוא לא נופל מאף אחד מהם.

אין לנו מספיק מחוייבות להישגים

● במכבי פתח תקוה יש שחקנים כשרוניים. מה מונע מכם לרוץ בצמרת?

המנטליות. אנחנו צריכים להעמיד את הניצחון בראש מעיינינו, להינעל על המטרה הזאת. חסר לנו הרוגע כמו אצל מכבי תל אביב שדואגת להבהיר מי בעלת הבית במגרש. אין לנו מספיק מחוייבות להישגים ואנחנו מסתפקים במועט.

● בכל פעם שנותנים לאוחיון אסי הזדמנות, הוא מנצל אותה. למרות זאת לא מעריכים אותו ורצו לשחררו. למה?

תמיד כשנשאלתי מה קורה עם אסי, לא רציתי להגיב, מחשש לניגוד אינטרסים. אני רוצה פעם אחת ולתמיד להבהיר את הנקודה הזאת, למרות שאנשים יאמרו שאני לא אובייקטיבי. בקבוצות לא מעריכים מספיק שחקני בית. חושבים שמה שיש בחוץ, טוב יותר. מי שנותן גולים ומכריע משחקים, כמו אסי, מגיע לו לשחק. הגיע הזמן ששמות יפסיקו לשחק תפקיד ראשי. אסי נותן מנשמתו לקבוצה ומגיעה לו הערכה.

● השתנית בחודשים שבהם ישבת בחוץ?

מאוד, ואני לא אומר את זה סתם. למדתי להתייחס בפרופורציה לכל דבר. הרבה מאוד דברים קטנים השתנו אצלי. כל המושגים שהכרתי השתנו, אני מקווה שהתבגרתי מבחינת הרצון להשקיע הרבה יותר".

ברקוביץ' באדום – מה־10 באוגוסט עד ה־13 בינואר

מאת אריה ליבנת

ב־10.50 בבוקר של ה־10 באוגוסט 94' הטיל מיקי ברקוביץ' את הפצצה הגדולה בתולדות הכדורסל הישראלי, כשהודיע שישחק העונה בהפועל תל אביב. "זה המקום הנוח ביותר עבורי אחרי מכבי תל אביב. זו החלטה קשה, אבל הכי טובה שיכולתי לקבל", אמר מיקי במסיבת עיתונאים.

"הכי טובה" – אבל כעבור 155 יום, ב־13 בינואר 95', הודיע ברקוביץ' על עזיבת הקבוצה. הוא הספיק להשתתף ב־28 משחקים מתוך 31 משחקים שקיימה הפועל תל אביב. לשני משחקים – נגד ברנו וריגה – הוא לא המריא עם הקבוצה. באחד, נגד מכבי ירושלים, הוא לא שותף. בסך הכל קלע ברקוביץ' 194 נקודות (7.0 בממוצע למשחק). שיא הנקודות היה 21 נגד אסוטי בית"ר רמת גן. משחק השיא היה נגד ברוצ'אני ריגה. בדרבי התל אביבי היחיד בחייו ששיחק במדים האדומים, קלע 11 נקודות.

להלן תאריכים מרכזיים של ברקוביץ' במדי הפועל תל אביב.

● 10.8.94: אחרי התלבטויות קשות היכן ישחק בעונה הבאה ואחרי שהחתימה במכבי תל אביב לא יצאה אל הפועל, חתם מיקי בהפועל תל אביב.

● 16.8.94: קלע 8 נקודות במשחק הראשון במדים האדומים, 61–97 במשחק אימון נגד לבסקי סופיה.

● 1.9.94: "מיקי מלך ישראל", שרו אוהדי הפועל תל אביב אחרי 4 הנקודות שקלע במשחק הבכורה הרשמי הראשון שלו בקבוצה, בניצחון 78–84 על הפועל גבעתיים.

● 25.9.94: שיא הנקודות בהפועל במשחק אחד – 21 נקודות בניצחון 50–166 על בית"ר רמת גן.

● 6.10.94: גם מיקי לא הושיע את הפועל שהודחה מאליפות אירופה לקבוצות בידי פאוק סלוניקי. הוא קלע 8, אך לא שיחק בדקות המכריעות כיוון שיצא קודם לכן בחמש עבירות.

● 7.10.94: מיקי שוקל לעזוב את המטוס מסלוניקי ולחזור בטיסה מסחרית רגילה, לאחר שלהבות עלות מהמנוע השמאלי שבמטוס. בסוף נשאר במטוס.

● 21.10.94: לא שותף במשחק הליגה נגד מכבי ירושלים. הקהל של הפועל תל אביב, שתמך בו לכל אורך הדרך, ממורמר על החלטת המאמן צבי שרף.

● 23.10.94: מיקי הודיע לראשי הקבוצה, כי לא ייצא לברנו מפני שהוזמן לטקס חתימת השלום עם ירדן וגם בגלל שלא שותף במשחק נגד מכבי ירושלים.

● 22.11.94: משחק השיא במדי הפועל תל אביב – 17 נקודות בניצחון 103–109 על ריגה.

● 11.12.94: בדרבי התל אביבי הראשון בחייו, שבו שיחק במדים האדומים, קלע מיקי 11 נקודות והפועל נוצחה 81–93 בידי מכבי.

● 21.12.94: מיקי נגרר אחרי אחת הקליעות הגרוע של הבריד לקבוצה מקו העונשין, כשהחטיא את כל ארבע זריקותיו במשחק נגד הפועל גבעתיים.

● 8.1.95: המשחק האחרון (כרגע) במדי הפועל – 2 נקודות בתבוסה 88–103 נגד בני הרצליה.

● 8.1.95: מיקי הודיע לראשי הקבוצה כי הוא לא ייצא לטאוגרס.

● 13.1.95: מיקי הודיע על פרישתו מהפועל תל אביב.

החלטה שגויה, סיום עלוב

מאת רון קופמן

התפאורה היתה עלובה, המעמד עלוב עוד יותר. מיקי ברקוביץ', הכדורסלן שמשך את הכדורסל הישראלי להישגים שטרם שוחזרו וספק גדול אם ישוחזרו בעתיד, אולץ/נאלץ לסיים את העונה, במועדון לילה בערב שבת. הנהלת הקבוצה שהחתימה אותו באוגוסט כגימיק, ניסתה לסחוט את הגימיק עד השניה האחרונה, באמצעות הלוגו פאנץ' ליין שהוצב מאחוריו.

המעמד והתפאורה היו מתאימים אולי להודעה של הנהלת הפועל תל אביב על פרישה לאלתר, ונטילת אחריות שממש נדרשת על הניהול הכושל שהביא מפלות בכל גיזרה שבה התמודדה הקבוצה בעונה הנוכחית.

מיקי טעה כבר באוגוסט, כאשר ניסה למשוך עונה נוספת בכדורסל, אחרי שמכבי תל אביב משיקולים שטרם פורסמו, אבל הם ברורים למדי – סירבה להחתימו לעונת פרידה.

הפועל תל אביב התעללה במיקי, והוא התבונה חמישה חודשים ועוד שלושה ימים, עד שקיבל החלטה. יש שיטענו שמיקי קיבל החלטה אמיצה. בפעם הראשונה ב־31 שנות משחק, הוא פורש באמצע העונה. נהפוך הוא. זאת נקודת שיא שלילי לספורט הישראלי שאחד מבכיריו מסיים כך את הקריירה.

בכל מקרה, מיקי הוא לא היחיד שטעה. מאמן הפועל ת"א, צבי שרף, לא היה רגיש מספיק למעמדו של מיקי בספורט שלנו, ונימוק של טובת הקבוצה לא עומד במבחן המציאות, לאור מערכת היחסים הטעונה בין שרף ומיקי, עוד מתקופתם המשותפת במכבי תל אביב ונבחרת ישראל. הנהלת הקבוצה טעתה כשאיפשרה מצב זה, כאשר כבר בפגרת הקיץ היה ברור שהקבוצה במשבר כספי שמאיים על קיומה.

התדמית הלקויה של הפועל תל אביב לא תצבור נקודות זכות עם פרישתו של כדורסלן במעמדו של מיקי ברקוביץ' באמצע העונה.

אגב, את ההודעה על סיום הקריירה, דוחה מיקי למועד מאוחר יותר, עוד פעולה שגויה אצל הכדורסלן שהצהיר שהוא פועל לפי אינטואיציה. בשלב זה לא הובהר סופית אם מכבי תל אביב תאפשר לו עונת פרישה מכובדת. ניסוחים של היו"ר שמעון מזרחי, בסגנון "אם יווצרו התנאים המתאימים", לא מובילים לכלום. ההווה במכבי מעונן חלקית, העתיד מעורפל עוד יותר.

בשביל מה הוא צריך את זה? השחקנים במכבי לא יתלהבו מהטקסים לפני כל משחק, על אף שמכבי הוכיחה כי באירגון פרידות, אין שני לה. ישראל איננה ארה"ב. שם כאשר נפרדו פילדלפיה 76' ולוס אנג'לס לייקרס, מג'וליוס אירווינג (ד"ר ג'יי) ומקארים עבדול ג'אבר בהתאמה, היתה כל ביזה של הקבוצות האלה למשחקי חוץ אטרקציה מקומית בנוכחות קהל שיא. אצלינו הקבוצות מתקשות למלא אולמות במצוצים מתפוסתם.

נתון חשוב לא פחות, הוא מיקי עצמו. על אף שב־17 בפברואר השנה יחגוג את יום הולדתו ה־41, הוא משוכנע שהוא יכול לשחק ברמות הגבוהות ביותר בארץ. אולי. השחקנים במכבי, לפחות אלה שישארו בה גם בעונה הבאה, חושבים אחרת. כוכבים שחולקים נלחם על דקות משחק, לא יקבלו את רצונו של מיקי לשחק יותר מ־2–3 דקות במשחק.

הפעולה הנכונה למיקי היא ליזום אירוע מכובד לספורטאי במעמדו, ולהודיע על פרישה ממשחק, ואז לשקול בנחת את החזרה לענף בתפקיד ביצועי־ניהולי. לא בהפועל תל אביב, אלא בקבוצה קטנה עם בסיס כלכלי יציב שמאפשר שקט תעשייתי. אם יצליח יגרום אולי למכבי תל אביב לנצל את כישוריו, במקום לצפות למחות על בסיס הישגי העבר.

מטה אשר הביסה את מכבי ת"א 3–0 בליגה בכדורעף

מאת מיכאל אמקין

האלופה הפועל מטה אשר הביסה אמש את מכבי תל אביב 0–3 (11–15, 8–15, 11–15) בליגה בכדורעף. אנטון פיציגוי ושמאי גל הצטיינו במטה אשר. המשחק נמשך 85 דקות. שפטו: גבי לוטן ועוזי ברצבי, 400 צופים בהיכל הספורט בנעמן.

יתר תוצאות המחזור ה־12: הפועל המעפיל – הפועל העמקים 1–3 (15–10, 8–15, 10–15, 8–15); הפועל בת ים – הפועל קרית אתא 1–3 (15–3, 9–15, 5–15, 12–15); הפועל כפר־סבא – מכבי הרצליה 0–3 (10–15, 7–15, 5–15).

הליגה בכדורעף

1. הפועל כפר סבא	12	18–29	21
2. הפועל מטה אשר	11	12–30	20
3. מכבי תל אביב	12	20–27	19
4. הפועל המעפיל	12	21–27	19
5. הפועל העמקים	11	15–27	18
6. הפועל בת ים	10	20–21	15
7. קרית אתא	12	33–11	14
8. מכבי הרצליה	12	38–2	12

אוהדי אייאקס התפרעו בתיקו 1–1 עם ר.ק.סי.

המשחק בין אייאקס לר.ק.סי. שלשום בליגה ההולנדית הסתיים ב־1–1, לא לפני שהופסק ל־20 דקות בגלל התפרעות של הקהל באמסטרדם. אוהדי אייאקס זעמו על הרחקתו של אדגר דייוויס ובין השאר זרקו חפצים ובקבוקים למגרש. אחד הבקבוקים פגע בקוון וגרם לחתך ליד עינו. אחרי שהקוון קיבל טיפול רפואי חודש המשחק.

התוצאות אתמול: מאסטריכט – גו אהד' 1–1; ברדה – ווילם 0–0. הצמרת אחרי 16 מחזורים: אייאקס 27, רודה 26, טוונטה 23.

איזק אבידור, אמסטרדם

● גביע צרפתי: קן מהליגה הראשונה הפתעה בביתה 1–3 על ידי סס. ברייה. מונפלייה ניצחה את סס. אטיין 2–0; מונאקו הביסה את ויטורה 5–0. תוצאות אחרות: ויטרול – לנס 0–1; מץ – דנקירק 0–2; פורבאש – בורדו 2–4; מארטיג – לה מאן 0–1; פו – ניס 1–2; סס – ליל 0–2; לה רוש סור יון – אוקזר 2–0.

● פורטוגל: בראגה – בנפיקה 0–2; טידשנשה – פורטו 2–0.

בני סכנין הגדילה יתרונה בצפון ויהוד חזרה לפיסגה בדרום

מוליכת מחוז צפון בליגה א' בכדורגל, בני סכנין, הגדילה את יתרונה, במחזור ה־14, ובדרום חזרה הפועל יהוד למקום הראשון.

צפון: הפועל כפר קנא – מכבי אור עקיבא 3–0 (0–0), מכבי עכו – מכבי עפולה 1–0 (1–0), בני סכנין – מכבי עוספיה 1–0 (1–0), הפועל גבעת אולגה – הפועל טירת הכרמל 2–0 (0–0), מכבי שפרעם – הפועל עכו 1–1 (0–0), מכבי אח"י נצרת – מכבי תמרה 1–2 (1–0), הפועל אום אל פאחם – מכבי חדרה 1–2 (0–2).

דרום: הפועל באר יעקב – הפועל כפר שלם 1–2 (0–2), מכבי רמת עמידר – בית"ר באר שבע 1–2 (1–0), הפועל אור יהודה – הפועל מרמורק 1–3 (0–2), הפועל ירוחם – הפועל קרית מלאכי 0–2 (0–0), הפועל דליית אל כרמל – הפועל מרחבים 0–3 (0–2), מכבי שעריים – הפועל קרית אונו 1–0 (1–0), בית"ר רמלה – הפועל יהוד 0–4 (1–0), צעירי יפו – לזרום חולון 0–0.

מחוז צפון

1. בני סכנין	13	8–32	21
2. מכבי עכו	13	14–22	19
3. אח"י נצרת	13	9–22	18
4. אום אל פאחם	13	9–13	17
5. מכבי תמרה	13	16–16	13
6. גבעת אולגה	13	16–14	13
7. מכבי חדרה	13	14–13	12
8. מכבי שפרעם	12	11–9	12
9. כפר קנא	13	15–12	11
10. אור עקיבא	13	20–15	11
11. הפועל עכו	13	17–12	11
12. נצרת עילית	13	13–7	11
13. מכבי עוספיה	13	14–10	10
14. מכבי עפולה	13	15–10	10
15. טירת הכרמל	13	23–7	7

מחוז דרום

1. הפועל יהוד	14	6–17	21
2. כפר שלם	14	8–17	19
3. קרית אונו	14	11–24	17
4. הפ. מרמורק	14	13–21	17
5. לזרום חולון	14	11–15	17
6. מכבי שעריים	14	9–13	16
7. ב. באר שבע	14	10–25	15
8. רמת עמידר	14	13–16	15
9. אור יהודה	14	14–21	14
10. הפועל מרחבים	14	17–22	14
11. הפועל ירוחם	14	20–18	14
12. בית"ר רמלה	14	20–17	13
13. צעירי יפו	14	25–10	11
14. באר יעקב	14	23–14	8
15. ד.א. כרמל	14	33–12	7
16. קרית מלאכי	14	26–6	5

הפועל ראשל"צ ניצחה בנס ציונה 29–23

מאת אמי רוזנברג

במשחק המרכזי במחזור ה־18 בליגה הלאומית בכדוריד, לא התקשתה האלופה הפועל ראשון לציון לנצח ביום שישי בחוץ את השלישית בטבלה א.ס. נס ציונה 23–29 (11–12). הירבו להבקיע לראשל"צ: לדיגין 7, מימון 7. לנס ציונה: ברסקי 6, ולבר 6.

מכבי ראשון לציון השיגה ניצחון ביתי קל על האחרונה, מכבי קרית שרת חולון 22–27 (8–11). הירבו להבקיע לראשל"צ: רום 5, שרבורוב 5. לקרית שרת: שוכל 4, דיין 4.

אס"א ת"א גברה באולמה על הפועל ר"ג 21–29 (9–12). הירבו להבקיע לאס"א: פרוכטר 8, יקותיאלי 7. לר"ג: בלודר 5, שמש 3.

מכבי ת"א ניצחה את מכבי רעננה 22–27 (10–13). הירבו להבקיע לת"א: מולדובן 15, רש 5. לרעננה: רובין 4, אהרונוביץ' 4.

הדרבי של רחובות בין הפועל למכבי הסתיים בתיקו 21–21, כשהפועל הוליכה במחצית 12–9. הירבו להבקיע להפועל: מוריץ 6, מולדובן 5. למכבי: ליבנר 7, זורש 5.

אליצור הרצליה גברה בביתה על מכבי פ"ת 15–16 (8–9). הירבו להבקיע להרצליה: צ'אשי 5, יונגק 3. לפ"ת: צ. מאיר 5, מגריל 3.

טבלת הליגה הלאומית

1. הפ. ראשל"צ	18	361–463	34
2. מכ. ראשל"צ	18	365–404	25
3. נס ציונה	18	366–391	23
4. הפועל פ"ת	18	326–367	22
5. מכבי ת"א	18	406–414	22
6. אס"א ת"א	18	365–380	20
7. מכבי נתניה	18	371–380	20
8. מכבי רעננה	18	363–362	20
9. הפ. רחובות	18	369–351	17
10. אל. הרצליה	18	390–371	17
11. מכ. רחובות	18	314–330	12
12. מכבי פ"ת	18	361–339	10
13. הפועל ר"ג	18	385–353	7
14. קרית שרת	18	422–345	3

ספורט

ליגה ארצית / מחזור 15

תצלום: עדי קרן

חלוץ מכבי יפו שמואל דאלורי (מס' 15) אחרי שנגח את הכדור לרשתו של שוער בת ים גבי אלבז (כורע) במשחק המרכזי של הליגה הארצית בשבת. יפו ובת ים סיימו ב–1–1

יפו איבדה נקודה, אשדוד נוצחה, נס ציונה ניצחה בכפר סבא

מאת משה הר-נעש

למרות שמכבי יפו הבטיחה את זכייתה באליפות החורף, בשלב מוקדם יחסית, הסתיים הסיבוב הראשון בכמה תוצאות מפתיעות. היפואים נעצרו במי־דה מסויימת וחזרו רק עם נקודה ממשחק החוץ בבת ים (1–1). הפועל אשדוד המדורגת שניה נבעטה במפתיע 3–0 להפועל רמת גן שניצלה היטב את בית־יותה. הכח רמת גן התקרבה להפועל אשדוד, אחרי ניצחון חוץ נאה 1–2 על הפועל ירושלים. הניצחון המפתיע ביותר הושג על ידי נס ציונה שגברה בחוץ 2–3 על הפועל כפר סבא והת־קדמה למקום הרביעי. זאת, למ־רות שבמהלך המחצית השניה הורחקו שני שחקני נס ציונה אריאל רוטמן (פגיעה ביריב) ואופיר חיים (פגיעה ביריב). שלושה שחקנים נוספים הורחקו במחזור ה־15: אילן חכים מהפו־על רמת גן בגלל פגיעה ביריב, חיים בכר מבת ים בגלל בעיטה בכדור בנגוד של שחקן במתכר־ח, ואולג שוסטקוב מחדרה בג־לל צהוב שני.

בתחתית החמיר מצב שמשון שנבעטה בחוץ 2–0 להפועל לוד. ניצחון חוץ נאה השיגה מכבי קרית גת, 3–0 על הפועל אשקלון.

הפועל רמת גן – הפועל אשדוד 3–0 (1–0)

● השערים: שמעון פרץ (41), אילן חכים (58), אילן בכר (86) ● המצטיין: שמעון פרץ ● שפט שמואל שטייף, 2,000 צופים, בגבעתיים. יוסף חכם

הכח רמת גן – הפועל ירושלים 2–1 (0–0)

● השערים להכח: ניר לוי (81), יובל פילוס (83) ● לירושלים: מישל דיין (90) ● המצטיין: ויאצ'סלאב סוקריס־טוב (הכח) ● שפט שבתאי נד־מיאס, 3,500 צופים, בטורי.

ס.ב. נס ציונה – הפועל כפר סבא 3–2 (2–1)

● השערים לנס ציונה: קובי רפאה (14), שלומי כנפו (33), רני משה (82). ● לכפר סבא: גבי ספיר (7), אופיר בן חיים (80) ● המצטיין: יובל קפכה (שוער נס ציונה) ● שפט רוד בריק, 2,000 צופים, בכפר סבא. אייל זעירא

מכבי קרית גת – הפועל אשקלון 3–0 (3–0)

● השערים: משה סבג (34), נתי בן דיין (44), גיל ססספורטס (45) ● המצטיין: משה סבג ● שפט אייל צור, 2,000 צופים, באשקלון.

הפועל טייבה – מכבי יבנה 2–0 (1–0)

● השערים: רמי ראהד (30), זהיב ג'בארה (50) ● המצטיין: מייקל אסאורה (טייבה) ● שפט משה אהרון, 1,800 צופים, בכפר יבנה.

יאנר מאסי

הפועל לוד – שמשון תל אביב 2–0 (1–0)

● השערים: יאיר סנדורי (8, ב־11 מ'), ג'ורג' סבקוזה (62) ● המצטיין: יאיר סנדורי ● שפט ריקרדו בוסקילה, 1,000 צופים, בלוד.

הפועל קרית שמונה – הפועל חדרה 0–0

● המצטיין: אבי ביטון (שוער קרית שמונה) ● שפט יהושע לויה, 1,000 צופים, בקרית שמונה.

ליפו שוב שיחק המזל

הפועל בת ים – מכבי יפו 1–1 (0–0)

מאת מנחם ויטל

"מזל של אלופים", אלה שלוש המילים השגורות שנשמעו בתום המשחק. אם ביום כזה, בו מכבי יפו שיחקה את אחד ממשחקיה הגרועים העונה ובת ים את אחד ממשחקיה הטובים, ולמרות כל זאת היפואים הצליחו לחלץ נקודה בחוץ – אזי אין ספק שהיפואים בדרך הבטוחה לליגה הלאומית.

המחצית הראשונה היתה טובה ומעניינת, עם יתרון ברור לבת ים, אך דווקא יפו יצרה את ההזדמנות הראשונה בדקה ה־4, כאשר דלאורי ניצב מול אלבז האחרון והחטיא. כעבור דקה בהתקפת נגד, התגיר ניסים כהן, השוער הותיק והטוב, את גודדנה מול שוער יפו, אלא שהזווית היתה חדה מידי והכדור לא נשלח למסגרת. הבת ימים נתנו את הטון בניצוחם של נסים כהן ויוסי גודדנה, בעוד היפואים שחסרו שניים משחקניהם היותר חשובים, גולד־פינגר ודגמי, הציגו יכולת חלשה למעט השוער בלושפקה שהד־גים יכולת טובה. בדקה ה–15, כאשר גוברילין היה לעימות מול בלושפקה, האחרון הציל. ההזדמנות הגדולה ביותר שהוחמצה היתה בדקה ה–28 כאשר ניסים כהן הגביה כדור עונשין לראשו של ליאור מזרחי שנגח היטב, בלושפקה הדף אינסטנקטיבית לרגלו של חיים בכר שמקרוב בעט לקורה.

המחצית השניה היתה שקולה ונוקשה יותר ובה הובקעו השע־רים. הראשון הובקע בדקה ה־53: נגיעת יד ברחבה של בת ים העניקה כדור 11 מטר ליפואים אותו בעט היטב מתמיד נידאל. כעבור 4 דקות בת ים השוותה. יואב אמזן ניצל קיפאון בהגנת יפו, פרץ והגביה מעל לשוער יפו וכאשר הכדור הגיע סמוך לקו השער הגיע לשם ניסים כהן ודחק פנימה. שוויון מוצדק.

כאשר נראה היה שבת ים על סף ניצחון על המובילה הארצית הניף השופט כרטיס אדום לשופנקה, חיים בכר, בגין התנהגות בלתי ספורטיבית. אירוע זה העניק יתרון ליפואים ועד לסיום היו התקפות הדדיות שרובן לא סיכנו את השוערים.

● מכבי יפו: בלושפקה 6, בילו 6, פישק 6, נצר 5, ספיר 5 (עידו), רחוליה 5, דלאורי 6, נידל 6, חלב 6, עופר ראובן 5, מרד 4 (אודי 6). המאמן: משה אזנה.

● הפועל בת ים: אלבז 6, אמזן 6, זכרוב 6, ליאור מזרחי 6, פלסטיאן 5, אהרונוב 5, בכר (הורחק), נסים כהן 7, אייל חיים 6, גוברילין 5, גודדנה 6. המאמן: גיל לנדאו. שפט חיים ליפקר־בייך, 2,600 צופים, באיצטדיון בת ים.

טבלת הליגה הארצית

1. מכבי יפו	15	9–24	34
2. הפועל אשדוד	15	18–28	25
3. הכח רמת גן	15	18–23	25
4. נס ציונה	15	21–25	24
5. קרית גת	15	26–26	22
6. הפועל כפ"ס	15	20–28	21
7. הפועל י־ם	15	25–26	20
8. מכבי יבנה	15	18–18	20
9. הפועל חדרה	15	17–22	20
10. הפועל בת ים	15	21–21	18
11. הפועל טייבה	15	16–13	18
12. הפועל ר"ג	15	23–18	17
13. הפועל לוד	15	27–15	17
14. הפו. אשקלון	15	28–19	16
15. קרית שמונה	15	25–12	14
16. שמשון ת"א	15	21–10	11

מלך השערים

1. יוסי גודדנה (בת ים)	10
2. גיל ססספורטס (קרית גת)	9
3. אלרי קורלנצ'וק (כפ"ס)	8
–. ניסים נורי (הפועל חדרה)	8
–. גוצ'ה סבוקצ'בה (אשדוד)	8
6. רני משה (נס ציונה)	7
–. נידאל מתמיד (מכבי יפו)	7

משחקי המחזור הבא (4 בפברואר)

מכבי יפו – נס ציונה
כפר סבא – הפועל אשדוד
הפועל ר"ג – הפועל חדרה
קרית שמונה – שמשון ת"א
הפועל לוד – קרית גת
הפועל אשקלון – הכח ר"ג
הפועל י־ם – מכבי יבנה
הפועל טייבה – בת ים

מהלך 2–10 בדקת הסיום הבטיח ניצחון הפועל ת"א 73–83 בגבת

באק ג'ונסון הורחק בדקה ה־24 ולא ישחק נגד מכבי ראשל"צ

מאת ספי בלסקי

הפועל תל אביב התאוששה אמש משני הפסדי ליגה, בניצחון חוץ 83–73 (35–37) על הפועל גבת, אבל איבדה את באק ג'ונסון שהורחק בדקה ה־24, לאחר שה־תפרץ לעבר השופט ג'וזף עלימי, ספג ממנו שתי עבירות טכניות, שהצטרפו לעבירה הטכנית הרא־שונה שספג במחצית הראשונה. ג'ונסון לא ישחק במשחק הדרבי נגד מכבי ראשל"צ ביום ראשון הבא.

המשחק היה שקול ברוב שלביו. שתי הקבוצות הרבו לאבד כדו־רים (תל אביב 12 וגבת 10) ולק־לוע באחוזים נמוכים. במחצית הראשונה בלטו דודי מונרו ואבי קסן בגבת, וליאור אדירטי בתל אביב.

תנוך מינץ מאמן גבת, לא שי־לב את גילי שוורצמן (משחק שלי־שי ברציפות), נתון שגרם לחסרון של רכז שיארגן את משחקה. שרון אברהמי התקשה למלא את מקומו ב־40 דקות. גם גיל סלע ומונרו שניסו להחליפו, לא היו המתכון הנכון לגבת.

המשחק הוכרע רק דקה לסיום. הפועל תל אביב הוליכה 73–71, אבל קלעה 10 נקודות (רובן מקו העונשין) לעומת 2 של גבת עד לסיום.

● לתל אביב: אדירטי 28, וגאנר 13, סדי 11, ג'ונסון 11, פליישר 11 כץ 10.

● לגבת: גרוזין 25, מונרו 15, קסן 12, אברהמי 5, סלע 5, אברמוב 5, לב 2.

שפטו ג'וזף עלימי ועידו ברגמן לעיני 1,000 צופים באולם בגבת.

הליגה הלאומית

1. מכבי תל אביב	16	1211–1500	31
2. מכבי ראשל"צ	16	1381–1539	29
3. הפועל אילת	16	1351–1458	26
4. הפועל תל אביב	16	1324–1449	26
5. הפועל ירושלים	16	1275–1344	26
6. הפועל חולון	16	1277–1488	26
7. גליל עליון	16	1327–1479	26
8. בני הרצליה	16	1356–1526	25
9. מכבי ירושלים	16	1407–1452	24
10. מכבי רמת גן	16	1478–1504	22
11. הפועל גבת	16	1429–1366	21
12. הפועל חיפה	16	1489–1344	20
13. הפועל גבעתיים	16	1486–1414	18
14. כתיר רמת גן	16	2191– 954	16

רק זר אחד במשחק גבעתיים – חיפה

במשחק התחתית הערב בין הפועל גבעתיים לבין הפועל חי־פה הערב ישחק רק זר אחד, באדי פלאמר מגבעתיים. גבעתיים תחסר את אדריאן בראנץ' המורחק, וחי־פה את מייקל קנדי הפצוע ואת רגיס וויליאמס שלא שב מחו"ל.

● הפועל תל אביב שוקלת לקיים את משחק הדרבי נגד מכ־בי ראשון לציון ביום ראשון באו־לם גורן יזרעאל.

● מכבי רמת גן זכתה בטור־ניר הנוער המסורתי על שמו של אהרון מילשטיין, לאחר שניצחה בגמר את מכבי תל אביב 70–41. במקום השלישי דורגה מכבי חיפה לאחר שניצחה את מכבי פתח תקוה 82–56. בחצי הגמר: מכבי רמת גן – מכבי פתח תקוה 53–34: מכבי תל אביב – מכבי חיפה 54–39.

אריה ליבנת

נצחונות לפאנתינייקוס ואולימפיאקוס

פאנאתינייקוס אתונה יריבת מכבי תל אביב ביום חמישי באלי־פות אירופה לקבוצות ניצחה אמש 91–74 (43–39) את א.א.ק אתונה במחזור ה־13 בליגה. לפאנאתינייקוס: פאספאלי 25 (12 מ־15 מהש־דה), וראנקביץ' 17 (כולל שלשה, 13 ריבאונדים), אלווזוס 15, יאר־נאקיס 11, איקונומו 7, סוקס 6, מירידיס 6, פאפיאניס 2, פצארס־קי 2. לאתונה: מילוסביץ' 22, בלקמן 12.

אולימפיאקוס פיראוס התאוש־שה מהתבוסה לפילון בניצחון בהפרש 65 נקודות על פנראסי 123–58. אדי ג'ונסון קלע 21 נקו־דות. פריסטרי הפסידה בביתה לפאניוניוס 51–64. לפריסטרי: קודוניס 18. לפאניוניוס: מייס 24.

אפולון פטראס ניצחה 102–92 בחוץ את אמפלוקיפי. רג'י ג'ורדן, שראשי הקבוצה רוצים להחליפו באנדרו גייז הצטיין עם 29 נקו־דות. תוצאות נוספות: רפני – ספורטינג אתונה 90–82: לאריסה – אריס סלוניקי 68–74.

הערב ישלם הסיבוב הראשון, בדרבי של סלוניקי בו תארח פאוק את איראקליס. למטס כולאנד תהיה זו הופעת הבכורה בפאוק, ולוולטר ברי שחקן איראקליס יהיה זה המשחק הראשון נגד קבוצתו אשתקד. המנצחת תעלה למקום השלישי.

צמרת הטבלה: 1. אולימפיאקוס 26, 2. פאנאתינייקוס 25, 3. פאנ־יוניוס 23, 4. הירקליס 22, 5. פאוק 22.

דנמרק זכתה בגביע הבין יבשתי

ניצחה בגמר בריאד את ארגנטינה 2–0. מקסיקו במקום השלישי

תצלום: איפי

קפטן נבחרת דנמרק בריאן לאודרופ מניף את גביע המלך פאהד, לאחר ניצחון 2–0 על ארגנטינה בתחרות הכדורגל הבין ארצית על הפרס הבין יבשתי, ביום שישי בריאד.

ריאד (רויטר). נבחרת דנמרק זכתה בגביע הבין יבשתי בכדור־גל, אחרי ניצחון 2–0 על ארגנטי־נה. האחים מיכאל ובריאן לאודרופ היו הטובים במגרש. מיכאל כבש את השער הראשון בבעיטת 11, בדקה העשירית, לא־חר שינוס הוכשל ברחבה הארגנטי־נית.

באמצע המחצית הראשונה נפ־צע מיכאל ואחיו בריאן עבר לש־חק במרכז. בדקה ה–74 הוא סיים מבצע נהדר ופריצה סוחפת במסי־רה מדוייקת לפטר ראסמוסן וזה הבקיע את השער השני. חוזה צ'אמוט הארגנטיני הורחק וגבריאל באטיסטוטה לא הורגש בגלל שמירה צמודה. זה היה ההפסד הר־אשון של ארגנטינה בהדרכת דני־אל פסארלה.

במשחק על המקום השלישי ניצחה מקסיקו את ניגריה 5–4 בבעיטות הכרעה מהנקודה הלב־נה, אחרי שהמשחק הסתיים ב־1–1. ראמירז הבקיע למקסיקו בד־קה ה–20 ואמוקאצ'י השווה בדקה ה־31.

● סקי: הצרפתי לוק אלפאנד, שמעולם לא ניצח בתחרות הולקה בגביע העולם, זכה אתמול בשני נצחונות ביום אחד.

פאוק סלוניקי מציגה את הכדורסל האינטליגנטי באליפות אירופה

אומר מאמן מכבי תל אביב מולי קצורין. הסיבות לתבוסה בסלוניקי (62–79) הן לדבריו הנחיתות בריבאונד וחוסר תיפקוד בהתקפה במחצית השניה. נגד פאנתינייקוס, הוא סבור, "יהיה קשה עוד יותר"

מאת אריה ליבנת

מכבי תל אביב חזרה ביום ששי בבוקר מיוון, שם הובסה 62–79 בידי פאוק סלוניקי במחזור השמי־ני בבית א' באליפות אירופה לק־בוצות. המאמן מולי קצורין, הצביע אמש על הנחיתות בריבאו־נד כליקוי המשמעותי במשחק. "ב־15 הדקות הראשונות הורדנו ריבאונדים בהגנה שאיפשרו לנו לצאת להתקפות מתפרצות. בה־משך קיבלו שחקני פאוק הזדמנות שניה או שלישית בזכות ריבאונ־דים בכל התקפה".

● בתחילת העונה האירופית נראה היה כי במשחקי החוץ רק דורון ג'מצ'י מתפקד. לאחרונה גם נדים קלמן הצטרף אליו, אבל בשמאוק למדה לנטרל את שניהם הסתיים למעשה פרק ההת־קפה שלכם במשחק.

העובדה שקלענו רק 22 נקודות במחצית השניה מעידה על חוסר תיפקוד בהתקפה. החטאנו הרבה זריקות חופשיות. אבל אני עדיין חושב שהפסדנו בגלל נחיתות בריבאונדים.

● נדב הנפלד זרק רק פעמיים כל המשחק וגם קלע. מדוע הוא לא ניסה לזרוק גם בהתקפה במ־קום לתת לקלמן ולג'מצ'י להתח־מיא מחוץ לקשת במחצית השנייה?

הנפלד תרם עבודת הגנה יפה על ברוניסלאב פרלוביץ' במחצית הראשונה ובהתקפה הוא לא היה דומיננטי. במשחקי חוץ לוקחים מה שההגנה נותנת ולפעמים יש מצב ששחקנים מסוימים לא מגי־עים למצבי קליעה.

● שניים משלושת הנצחונות של פאוק הושגו נגד מכבי. מה הסיבה?

פאוק מציגה את הכדורסל האינטליגנטי ביותר בגביע אירו־פה. עד עכשיו זה לא כמעט ולא עזר לה, אבל כשהשחקנים שלהם מקבלים ביטחון, כמו שקרה נגד־נו הם משחקים יפה. לכל משחק יש את הסיפור שלו. למשחק הר־אשון נגדם לא הגענו מוכנים, ובי־ום חמישי האחרון היתה לנו בעיה בריבאונד.

● גליל עליון, הקבוצה היחי־דה בליגה שניצחה את מכבי העונה, התמודד נגדכם מחר ביד אליהו היא גם אינטליגנטית?

גליל עליון היא קבוצה טובה, כמו קבוצות נוספות בליגה, ולא יהיה לנו קל נגדה.

● אם דאורן דיי ישחק זה יועיל להם או לכם? גליל ניצחה את מכ־בי 83–78 בלי זרים ופאוק ניצחה אתכם עם זר אחד.

זו טעות אופטית כי סטויאקו־ביץ' הוא בעצם זר, שלא יכול לש־חק בליגה. חסרונו של ג'דאך מוסטאפי לא פוגע בצעירים של פאוק.

● המשחק השבוע נגד פאנא־תינייקוס אתונה קשה יותר ממשחק החוץ בסלוניקי?

ללא ספק שהוא קשה יותר, כי ברגע פאנאתינייקוס היא הקבוצה הטובה בבית. יש לה הרכב שחק־נים מרשים, ומאז החלפת המאמן היא מבטאת את יכולתה האמי־תית.

השבוע בכדורסל

הערב

● ליגה לאומית, מחזור 17 (20.30): הפועל גבעתיים – הפועל חיפה (ישפטו: ביטון וסלע); בני הרצליה – מכבי ירושלים (קמינר רוזלברג); הפועל אילת – מכבי רמת גן (זריף ובכר)

יום שני

● ליגה לאומית, מחזור 17: מכבי תל אביב – גליל עליון (וירובניק וולברברג); מכבי ראשון לציון – הפועל חולון (דגן ודיינש)

יום שלישי

● גביע אירופה לקבו־צות, מחזור 7: טאוגרס ויטור־יה – הפועל תל אביב

● ליגה לאומית נשים, מחזור 17

● לאומית ב', מחזור 16

יום רביעי

● ליגה לאומית, מחזור 17: הפועל ירושלים – הפועל גבת (נרימן ואפריאט)

יום חמישי

● אליפות אירופה לקבו־צות, מחזור 9: מכבי תל אביב – פאנאתינאיקוס אתו־נה

● סמאפנל מילאנו הביסה את ורונה 94–63 במשחק מוקדם בליגה האיטלקית. למילאנו: דין בודיגה 28.

● חנן גוטרמן מונה למאמן קבוצת הנשים של אליצור ראשון לציון, במקום איציק מרקוביץ'.

בכורה לסייפות ישראל בתחרויות הגביע העולמי

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנשים בסיוף תשתתף בפעם הראשונה בתחרויות הגביע העולמי, האמורות להתחיל היום בבודאפשט. ישראל מיוצגת על ידי איילת אחיהו, לילך פריסקי, אירנה סלוקוצקיה ולידיה הסואל.

משחק הוקרה בחיפה לאנג'ליקה רוזיאנו

נבחרת ישראל בטניס שולחן זכתה אתמול בגביע ראש עיריית חיפה, לאחר שניצחה 4–1 את הפועל חיפה שהופיעה בהרכב מחוזק.

היה זה משחק הוקרה לאנג'ליקה רוזיאנו בת ה־73, יליד־ת רומניה, שהיתה אלופת העולם תשע שנים ונחזיקה ב־17 תארים עולמיים. לאחר שעלתה לארץ שיחקה בהפועל חיפה. ראש עיריית חיפה עמרם מצנע העניק לה גביע הוקרה.

דרור מרלשקוביץ

בהגרלת הגביע: מכבי יפו תארח את מכבי שיכון המזרח

מאת שלומי ליה

הגרלת משחקי הגביע, סיבוב ז', שיהיו ב־28.1, נערכה ביום ש־שי באולפני קול ישראל בתל אביב. בשלב זה עדיין לא נכנסות למערכה קבוצות הליגה הלאומית.

להלן סדר המשחקים: מכבי עכו – הפועל ירושלים, מכבי רמת עמידר – הפועל בת ים, סקציה נס ציונה – הפועל כפר סבא, הפועל קריית אונו – הפועל ביר אל מכ־סור, הפועל כרמיאל – מכבי אום אל פאחם, הפועל לוד – הפועל אשקלון, הפועל יהוד – הפועל קרית שמונה, מכבי יפו – מכבי שיכון המזרח, הפועל אזור – מכבי אור נצרת, מכבי שפרעם – הכח רמת גן, הפועל כרמורק – הפועל טייבה, הפועל כפר קאסם – א.ס רמת אליהו, מכבי יבנה – שמשון תל אביב, הפועל חדרה – הפועל רמת גן, הפועל כפר שלם – הפו־על אשדוד, מכבי עפולה – מכבי קרית גת.

בלקבורן פתחה פער 6 נקודות אחרי 3–0 על נוטינגהאם; איפסוויץ' 1–0 בליוורפול

אנדי קול לא יגיע היום לניוקאסל למשחק נגד יונייטד מחשש למהומות

מאת גיורא גורמן

לונדון (מיוחד ל"ספורט הא־רץ"). בלקבורן פתחה פער בן שש נקודות בצמרת אחרי ניצחון ביתי מוחץ 3–0 על נוטינגהאם פורסט. האלופה היוצאת מנצ'סטר יוני־טד, היחידה המסוגלת עתה להד־ביקה, תתארח היום אצל ניוקאסל.

המבקרים יוסיפו להשמיץ את סגנון משחקה, אך בלקבורן ממ־שיכה לנצח, לכבוש הכי הרבה שערים ולספוג הכי מעט. עם סטן קולימור בהרכב בחוץ, קשה היה לצ־פות שהפורסט תבקיע את ההגנה החזקה ביום בליגה, בהנהגת קולין הנדרי הסקוטי. ומן העבר השני, אמנם התמיד אלן שירר שלא כהר־רגלו, אך הסטה אכזרית מבעיטה של פול ווהרכסט העלתה את בלקבורן ליתרון ראשון בדקה ה־54. ג'ייסון וילקוקס ביסס יתרון זה בדקה ה–78 וכדור שנגח כריס סאטון פגע במגן, חדר פנימה וקי־בע את תוצאת הסיום בדקה ה–88.

עד השבוע היה סאטון החלוץ היקר בליגה. אנדי קול, שנקנה מנ־גו את התואר, לא יגיע היום לאי־צטדיון סט. ג'יימס פארק לצפות בקבוצתו החדשה מנצ'סטר יוני־טד משחקת נגד ניוקאסל, כי המשטרה חוששת ממהומות של אוהדים זועמים על מכירת קול.

בניוקאסל ייכנס פול קיטסון, שהולים, לנעליו הגדולות של קול, ואילו ביונייטד עלול מרק יוז לערוך את הופעתו האחרונה. אוורטון מגלה עניין בחלוץ הוו־לשי. פול אינס חוזר אחרי היעד־רות של חודש, ואולי גם לי שארפ. צפוי משחק גדול.

ארט סאנר היה גיבורה של אי־פסוויץ', שחוללה את הפתעת הי־ום כשניצחה את ליוורפול בביתה 1–0. סאנר שלח בעיטה אדירה בדקה ה–30, ולשוער ליוורפול די־ויד ג'יימס לא היה שום סיכוי לעצור את הכדור. ליוורפול לחצה נואשות, וכל הלחציה היו קרובים להבקעה, אולם המועמדת לירידה איפסוויץ' השיגה את ניצחונה הר־אשון אי פעם באנפילד.

טוטנהאם המשיכה במסע הצל־חותיה, 11 משחקים ללא הפסד, עם ניצחון 2–1 במגרשה של ווסט־האם. הסיפור בדרבי הלונדוני היה טוב: הפטישים ממהרו לנצחון שיחקו טוב אך הפסידו. ג'ורגן בור הוביל את ווסטהאם ליתרון בנגי־חה בדקה ה–11 אך טדי שרינגה־אם השווה בדקה ה–59 והסטה בראש של מיקי בארמבי, שחזר להרכב על חשבון רוני רוזנטל הפצוע, שיחררה את יורגן קלינס־מן לפריצה ולשער הניצחון – הר־אשון שלו אחרי חמישה משחקי בצורת.

החלוץ הסקוטי הבעייתי של אוורטון, דנקן פרגוסן, הורחק במחצית השניה של התיקו 1–1 עם ארסנל בהייבורי. פרגוסן, השווה ארבעה מיליון לי"ש – שעוד מחכה לדיון בבית משפט אזרחי בשל נגיחה בפני כדורגלן יריב בשיחוק בריינג'רס – השת־לח בג'ון ינסן אחרי שזה הכשילו. ג'ון הרטסון שנרכש מלוטון ערך הופעת בכורה, אולם היה זה איאן רייט שכבש לתותחנים כבר בדקה הרביעית. רייב הסטון השווה לאו־ורטון בדקה ה–13 בבעיטה אדי־רת טווח.

קריסטל פאלאס שמה קץ לבצ־רת ארוכה של עשרה משחקי ליגה בניצחון 2–0 על לסטר, האחרונה בדירוג, משערים של רי־קי ניומן (24) וג'ורג' נדה (44). לידס המצויה במשבר מתמשך סיימה שוב ב־0–0, הפעם עם סאו־תהמפטון. בלידס עדיין מחכים בקוצר רוח להסדרת רשיון עבודה לחלוץ הרכש הגנאי טוני יבואה.

שאר התוצאות: אסטון וילה 2 (פשאנו 7, אנגיוג 76) – ק.פ.ר. 1 (ייטס 87); צ'לסי 1 (ספנסר 34) – שפילד וונסדיי 1 (גולאן 90); מנצ'סטר סיטי – קובנטרי 0–0; נוריץ' – ווימבלדון 1–2.

● סקוטלנד: אברדין – פארטיק 3–1; סלטיק – קילמרנוק 2–1; פלקירק – ריינג'רס 2–3; הארטס – דאנדי יונייטד 2–0; מאדרוול – היברניאן 0–0.

הליגה האנגלית

1. בלקבורן	23	18–52	55
2. מנ. יונייטד	23	19–44	49
3. ליוורפול	24	20–44	45
4. נוטינגהאם	24	26–36	42
5. ניוקאסל	22	24–40	40
6. טוטנהאם	24	35–41	38
7. ווימבלדון	24	38–30	35
8. לידס	23	27–29	34
9. נוריץ'	24	25–22	33
10. שפילד וונסדיי	24	32–31	32
11. מנצ'סטר סיטי	24	38–33	31
12. צ'לסי	23	31–30	30
13. ארסנל	24	37–27	29
14. סאות'המפטון	24	39–34	28
15. ק.פ.ר.	23	40–35	27
16. ק. פאלאס	24	22–17	26
17. קובנטרי	24	40–21	26
18. אסטון וילה	24	34–29	25
19. ווסטהאם	24	30–22	25
20. אוורטון	23	32–22	23
21. איפסוויץ'	24	47–26	19
22. לסטר	24	43–22	15

מהלך 11–0 ברבע האחרון הבטיח לניקס ניצחון שמיני רצוף, 91–88 במילווקי

מילווקי (רויטר). ניו יורק ניקס ניצחה אור לאתמול את מילווקי באקס 91–88, נצחונה השמיני בר־ציפות של הקבוצה. הניקס פיגרו אחרי שלושה רבעים, אך פתחו את הרבע האחרון במהלך חד צדדי של 11–0. פטריק יואינג קלע 24 נקודות והוריד 14 ריבאונדים. יוברט דייוויס עלה מהספסל וקלע ב–21 הדקות שבהן שיחק 21 נקו־דות, כולל חמש שלשות, לניקס.

בוסטון – יוטה 93–95. ניצחון 11 ברציפות של יוטה מחוץ לבי־תה, שהעלה את מאזן החוץ שלה ל–11–4, הטוב בליגה. קרל מלון קלע 19 נקודות וג'ף הורנסק 17. הסלטיקס לא קלעו סל שדה ב־5:49 הדקות האחרונות. די בראון הוביל אותם עם 21 נקודות.

יוסטון – סן אנטוניו 103–100. ורנן מקסוול קלע שלשה ארבע עשיריות השניה לסיום, כדי להעניק לרוקטס ניצחון על ספרס. אקים אלאג'ואן קלע שיא עונתי של 47 נקודות ליוסטון. דייויד רובינסון הוביל את סן אנטוניו עם 23 נקודות ועשרה ריבאונדים.

אטלנטה – אורלנדו 96–101. באטלנטה קלע אנפרני הארדווי 26 נקודות, כולל ארבע זריקות עונשין ב־15 השניות האחרונות, כדי להוליך את המג'יק לניצחון דרמטי על ההוקס. לאורלנדו המאזן הטוב בליגה, 28–7. שאקיל אוניל קלע 21 נקודות והוריד 10 ריבאונדים.

לוס אנג'לס לייקרס – גולדן סטייט 115–104. ניק ואן אקסל קלע 23 מ־24 הנקודות שלו במח־צית השניה והוסיף 14 אסיסטים, בניצחון על הווריירס, שהיה זה הפסדם השביעי הרצוף שלהם.

סיאטל – לוס אנג'לס קליפרס 108–101. דטלף שרמפף קלע 23 נקודות והוביל את הסופרסוניקס לניצחון.

בקליבלנד ניצחה סקרמנטו קינג־גס 89–79 את הבולס, כשאולדן פולינייס קלע שיא עונתי של 25 נקודות. בוואשינגטון קלע רג'י מילר 31 נקודות והדייל דייוויס הו־סיף 25 נקודות בניצחון אינדיאנה 113–99 על הבולטס. קני אנדרסון קלע 40 נקודות והוליך את ניו ג'רזי נטס לניצחון 111–101 בפילדלפיה, שהיה זה הפסדה הש־ביעי ברציפות וה–12 ב–14 משח־קים. דאנה בארוס קלע 31 נקודות לפילדלפיה.

מינסוטה גברה על דטרויט 104–92 וקלעה לראשונה, אחרי 16 משחקים, מעל 100 נקודות.

אור ליום שישי הוליך תירל בראנדון את קליבלנד לניצחון 107–96 בפיניקס. בראנדון קלע שיא קריירה של 30 נקודות, כולל 18 נקודות מתוך 24 הראשונות של קליבלנד. זה היה הפסדה הבי־תי הראשון של פיניקס אחרי המי־שה משחקים והשני בלבד העונה. טיירון היל הוסיף 19 נקודות ועש־רה ריבאונדים לקאבס, ואילו דאני מאנינג קלע 33 נקודות לסאנס.

סן אנטוניו ניצחה את מיאמי 113–108 ללא דייויד רובינסון. שון אליוט קלע 32 נקודות. קווין וויליס היה הבולט במיאמי עם 30 נקודות. במשחק נוסף ניצחה דנוור נאגטס את דאלאס 94–78.

טבלות ה־NBA

מזרח

הבית האטלנטי

	נצ'	הפ'	%
1. אורלנדו	28	7	80.0
2. ניו יורק	20	12	62.5
3. בוסטון	14	20	41.2
4. ניו ג'רזי	14	23	37.8
5. פילדלפיה	10	23	30.3
6. מיאמי	10	23	30.3
7. וושינגטון	7	26	21.2

הבית המרכזי

	נצ'	הפ'	%
1. קליבלנד	22	11	66.7
2. שארלוט	21	12	63.6
3. אינדיאנה	20	13	60.6
4. שיקאגו	18	16	52.9
5. אטלנטה	15	20	42.9
6. מילווקי	11	23	32.4
7. דטרויט	10	22	31.3

מערב

בית המערב התיכון

	נצ'	הפ'	%
1. יוטה	24	10	70.6
2. יוסטון	22	10	68.8
3. סן אנטוניו	20	11	64.5
4. דנבר	17	16	51.5
5. דאלאס	15	16	48.4
6. מינסוטה	7	26	21.2

הבית הפאסיפי

	נצ'	הפ'	%
1. פיניקס	26	8	76.5
2. סיאטל	23	9	71.9
3. ל.א. לייקרס	21	11	65.6
4. סאקרמנטו	19	14	57.6
4. פורטלנד	18	14	56.3
6. גולדן סטייט	10	22	31.3
7. ל.א. קליפרס	5	29	14.7

אלפי ברזילים קיבלו את פניו של רומאריו

"אני חוזר אל ארצי, להיות בין בני עמי", אמר כוכב הכדורגל שחתם בפלאמנגו

מדריד, ריו דה ז'אנירו (רויטר). רומאריו חזר שלשום לברזיל וחתם בקבוצת פלאמנגו. "אני חוזר אל ארצי להיות בין בני עמי", אמר רומאריו במסיבת עיתונאים. "שיחקתי בקבוצה הטובה בעולם ואם אחזור יום אחד לאירופה זה יהיה רק לברצלונה, אם הם יקבלו אותי".

ברחובות ריו חיכו אלפי אנשים לרומאריו וערכו לו קבלת פנים חמה. "רומאריו הוא הכדורגל, הוא הגאווה הלאומית שלנו, הוא המ־לך", אמר אוגוסטו נובים, בן 17, שהיה אחד האלפים שחיכו לרו־מאריו בשמש קופחת.

רומאריו, לבוש בחולצה האדו־מה־שחורה של פלאמנגו, נסע על משאית פתוחה, ואמר בהגיעו לאיצטדיון של פלאמנגו: "אני אחזיר את פלאמנגו להיכן שהיא שייכת – לצמרת".

קאפו – מסאו פאולו לריאל סרגוסה

בינתיים עשה ברזילי אחר, קא־פו, את הדרך ההפוכה. קאפו, שח־קן סאו פאולו והנבחרת, חתם בריאל סרגוסה ואמר: "אני שמח לשחק סוף סוף בספרד".

לפני שנתיים הוא כמעט הצט־רף לריאל מדריד. מנכ"ל סרגו־סה, השניה בטבלה הספרדית, אמר כי קאפו הושאל עד לסיום העונה תמורת 270 אלף דולר.

וואה עשוי לעבור בסוף העונה מפאריס למילאן ב־9 מיליון ד'

רומא (סי"ג). ז'ורז' וואה, חלוץ ליבריה וסן ז'רמן, עשוי לעבור בסוף העונה למילאן. כך פורסם אתמול בעיתון האיטלקי "קוריירה דלו ספורט". העיתון מצטט מקו־רות במילאן לפיהם הציעה מילאן 15 מיליארד לירטות (כתשעה מי־ליון דולר) לסן ז'רמן עבור השח־קן.

עונשים וקנסות על התפרעויות באירופה

ז'נווה (רויטר). נאפולי ופנא־תינאיקוס הוענשו בקיום משחק ביתי אחד ללא קהל על ידי ועדת המשמעת של אופ"א. נאפולי הוע־נשה בגלל בקבוקים ואבנים שה־ושלכו למגרש בעת שאירחה את פרנקפורט בשמינית גמר גביע אופ"א, ופנאתינאיקוס בגלל עבי־רה דומה של אוהדיה במשחק נגד פ.צ. ברוז בגביע המחזיקות. תיג־רה בין שחקני פנאתינאיקוס וב־רוז עלתה לקבוצה היוונית 55 אלף פרנקים שווייציים ולבלגים 40 אלף.

מילאן נקנסה ב–20 אלף פרנק מפני שאוהדיה הציתו זיקוקים במשחק ליגת האלופות נגד אייאקס. מאמן קאזינו זלצבורג, אוטו באריץ', נענש בהרחקה מהקווים עד סוף השנה האחרונה. העונה כבר הודחה זלצבורג מגביע האלו־פות העונש יהיה תקף אם הקבו־צה תעפיל לאחד המפעלים האירופיים בעונה הבאה.

ברצלונה האריכה החוזה של קרויף

ברצלונה (רויטר). ברצלונה האר־יכה את חוזהו של יוהאן קרויף בעוד שנה. החוזה של המאמן ההו־לנדי היה אמור לפוג ביוני 1996 והוארך עד יוני 1997.

בינתיים עשתה ברצלונה לש־אול את פאולו פוטרה מרג'יאנה. רג'יאנה הודיעה כי היא תשאיל כנראה עד לסיום העונה לברצלו־נה או בנפיקה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו סבתנו ואחותנו היקרה

ציונה רבאו

לבית קמינסקי

דור ראשון לבני תל־אביב

ההלוויה תתקיים ביום ראשון יד' שבט תשנ"ה 15.1.95 בשעה 13.45
בבית העלמין קרית שאול ת"א. נפגשים ליד השער.

האבלים:

ילדיה: נורית כנען קידר וב"ב
יעל קציר וב"ב
מיכה רבאו וב"ב
אחיותיה: ידידה מילשטיין וב"ב
צפירה עוגן וב"ב

השבעה בבית רבאו, רח' יצחק לוי 21 תל־אביב

ביגון קודר
אנו מודיעים על פטירת יקירנו

ארנון טוראל

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ד בשבט תשנ"ה 15.1.95 בשעה 14.00
בבית העלמין של רמת־השרון (ליד צומת מורשה)

אבלים:

אשתו: עירית טוראל
ילדיו: שיר ועידו
הוריו: אביבה ומרדכי טוראל
אחיו ואשתו: מידן ואבישג טוראל וב"ב

כואבים את פטירת אמנו וסבתנו היקרה

זהבה ברגר

ההלוויה תתקיים מחר יום שני טו' בשבט תשנ"ה 16.1.95
בשעה 1.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

אבלים:

בנה וכלתה: אמנון וטובי ברגר
בתה וחתנה: גילה ודני הלפרן
נכדיה: עמית, תמר, ניר,
נורית וענת

השבעה בבית הלפרן, רח' אהרון קציר 17 תל־השומר

אנו משתתפים באבלה הכבד של המשפחה, על פטירתו של

משה נוידרפר ז"ל

בהערכה והוקרה למנהל מצטיין, עמית נכבד וידיד יקר, שהלך לעולמו

יו"ר הדירקטוריון
וחברי מועצת המנהלים
בנק ברקליס
פי.אל.סי, לונדון

The Chairman and
the Board of Directors
BARCLAYS BANK
PLC, LONDON

מינהלת המוסד לביטוח לאומי והעובדים
אבלים על מותו של

אייל בן נאים ז"ל

מנהל סניף טבריה

ומשתתפים בצער המשפחה

יקירתנו

לינה – לאה מאיר

לבית ירמק
איננה עוד עימנו

על מועד ההלוויה שתערך היום, יום א', י"ב בשבט תשנ"ה (15.1.95) נא להתקשר: 04-341913, או 04-344305

בעלה: חנן מאיר
כלתה ובנה: דליה ודב מאיר
בתה וחתנה: רבקה ועודד חברון
נכדיה: נעמה, צאלה, יפעה, חן ותרזה
וכל משפחתה

השבעה בבית המנוחה, הירקן 2, אחוזה, חיפה.

לרפי הרלב

מנכ"ל אל־על

אתך באבלך על מות

אמך ז"ל

צוות הניהול
וחברי הסגל הבכיר
של חברת אל־על

לרפי הרלב

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

אל־על נתיבי אויר לישראל
בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחנה והמשפחה

איתכם באבלכם על מות חברנו היקר באדם

משה נוידורפר ז"ל

אציל נפש ורב פעלים

בידרמן יהודית ותנינא
בוטקובסקי ברוריה
בן־עזר רחל ויעקב
ברודמן זהבה ודב
ברוך זהבה ואברהם
הרצפלד מרדכי ויפה
הרצפלד רותי ושמואל
ויינברג לאה
לויט אפרים
מישר לאה
סהר יהודית
סלוצקי צפורה ואליהו
פרידמן שולה ואלחנן
צ'רנובילסקי דינה
רפפורט בלהה וקלמן
שתיל צלינה

לטובה ביינרט, לעירית ולמשפחה

משתתפים באבלכם הכבד במותו של

ארנון

קיבוץ שובל

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו

שושנה שטרן ז"ל

נאסף לאזכרה ולגילוי המצבה

מחר יום שני ט"ו בשבט תשנ"ה 16.1.95
בשעה 15.30 בבית העלמין
בשיכון ותיקים בנתניה
הסעה תצא מבין שטרן, עין התכלת
רח' החיטה 10 בשעה 15.15.

תודתנו נתונה למנחמינו

המשפחה

לברוך פיינברג

משתתפים באבלך הכבד
במות

רעייתך ז"ל

רפי חיון
וצוות מגדל הנביאים
חברת הניהול

למלכה ועודד ברזילי

כואבים ומבכים איתכם

את **יוסי** כי איננו

החברים

אביבה ויצחק אסיאו
חנה ומרדכי פלדמן
רחל ויצחק פלוניק
חנה ואריה שטרר
ארזה וישי שלוי
אביבה ואלכס תואר

למשפחת ברזילי

משתתפת באבלכם הכבד
במות

עו"ד יוסי ברזילי ז"ל

חברת קרית בית הכרם – ירושלים

למשפחת ברוכשטיין

משתתפים באבלכם על פטירת אם המשפחה

ורה ברוכשטיין ז"ל

דיירי הבית
משה בן עזרא 15

את מות אחותנו האהובה

ורה ברוכשטיין

אנו כואבים

ריקה, אנני, אברשה
ומשפחותיהם

סגן ראש השב"כ לשעבר טבע

מאת יוסי המנדי

סגן ראש השב"כ לשעבר יעקב סלע, בן 50 מרעננה, טבע אתמול למוות בחוף השרון בהרצליה.

סלע, שהיה איש עסקים לאחר פרישתו מהשב"כ, שחה בחברת ראש אגף כוח אדם במטה הכללי, האלוף יורם יאיר. בסביבות שעה 11.30 נקלעו השניים למצוקה, כאשר גלים גבוהים סחפו אותם. האלוף יאיר ניסה למשות את סלע, אך לא הצליח. צוות של מגן דוד אדום קבע את מותו.

יעקב סלע השאיר אחריו אשה ושלושה ילדים.

איראן: ישראל מעכבת תהליך פירוק הנשק הגרעיני במזה"ת

ניקוסיה (ע"צ). איראן מאשימה את ישראל, כי בסירובה לאפשר ביקורת של מפקחים בינלאומיים במתקני הגרעין שלה, היא מעכבת את התהליך לפירוק הנשק הגרעיני במזרח התיכון.

"איראן דורשת זה שנים מהעצרת הכללית של האו"ם לקבוע, כי אין להחזיק במזרח התיכון נשק להשמדה המונית. המכשול הגדול ביותר הוא החימוש הגרעיני של ישראל", אמר סגן שר החוץ האיראני, חוסיין שייח אל־איסלאם בראיון לרדיו מונטה קרלו.

סגן השר האיראני הוסיף, כי "הפיכת האזור לריק מכל נשק גרעיני, ועריכת ביקורת בינלאומית במתקני הגרעין הישראליים יהוו אירועים היסטוריים".

לדעת מומחים צבאיים במערב, מחזיקה ישראל ב־100 עד 200 ראשי נפץ גרעיניים, וטילים ארוכי טווח. ישראל, שלא אישרה את המידע, עודה מסרבת לחתום על האמנה לאי־הפצת נשק גרעיני.

איראן הודיעה, כי היא נחושה בדעתה להגיב על כל תקיפה ישראלית אפשרית על מתקני הגרעין שלה.

הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה גרעינית מסרה ביום שלישי, כי אין בידה כל עדות על כך שאיראן מפתחת תוכנית גרעין, המנוגדת לתנאי האמנה לאי־הפצת נשק גרעיני, שעליה חתמה.

הוועדה למינוי שופטים תדון במינוי אלישבע ברק כשופטת בבית הדין הארצי לעבודה

מאת גדעון אלון

הוועדה לבחירת שופטים תדון היום במינויה של שופטת בית הדין האזורי לעבודה בירושלים, אלישבע ברק, לכהונת שופטת בבית הדין הארצי לעבודה.

השופטת ברק היא רעייתו של המשנה לנשיא בית המשפט העליון, השופט אהרן ברק.

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, החברה בוועדה למינוי שופטים לבית הדין לעבודה, אינה נוטה לתמוך בבחירתה של ברק, אלא בממונה על יחסי העבודה במשרד העבודה, נחמן אורי. לפיכך, ספק אם מינויה של השופטת ברק יאושר.

ייתכן שבעקבות חילוקי הדעות בין חברי הוועדה, יוחלט לדחות את המינוי למועד אחר.

בישיבת הוועדה לבחירת שופטים, שהתקיימה לפני כחודשיים, עלה שמה של השופטת ברק כמועמדת לשופטת בבית הדין הארצי לעבודה, במקום השופטת עדינה סורת, הפורשת לגמלאות, ואולם בשל הרגישות הנובעת מהיותה רעייתו של המשנה לנשיא בית המשפט העליון, הוחלט על־פי הצעתו של יו"ר הוועדה, שר המשפטים דוד ליבאי, לדחות את ההכרעה למועד אחר.

בעוד כששה חודשים, עם פרישתו לגמלאות של נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, ימונה השופט ברק לנשיא ולאחר שיעמוד בראש המערכת המשפטית, יקשה על הוועדה לבחירת שופטים לדון במינויה של רעייתו כשופטת בבית הדין הארצי לעבודה.

נירה (טקילה) מזרחי התפרעה בסניף בנק ועוכבה במשטרה

מאת משה מובאל

נירה מזרחי, המוכרת בכינוי טקילה, עוכבה שלשום במשטרה לאחר שהתפרעה בסניף בנק הפועלים ברחוב בן יהודה בתל אביב. מזרחי איימה על עובדי הבנק וקיללה אותם, אחרי שמנהל הבנק סירב לאשר לה משיכת יתר מחשבונה.

שלשום בבוקר באה מזרחי לסניף הבנק, וביקשה מאחד הפקידים למשוך אלפיים שקלים במזומן. בראשית השבוע משכה סכום דומה, ובשל יתרה שלילית ביקש הפקיד אישור למשיכה ממנהל הסניף. זה סירב, ואז שלפה טקילה מסמך – לטענתה, חוזה בינה לבין "מעריב", האומר שהיא צריכה לקבל כסף בעבור הראיון הבלעדי שנתנה לעיתון אחרי אשר פוזו של אסי דיין. לפי החשד, היא איימה על חייו של דיין ובעקבות זאת הוא ביקש את הגנת המשטרה.

מנהל הבנק עמד בסירובו ומזרחי החלה להתפרע. שוטרים שהוזעקו השתלטו עליה ועיכבו אותה לחקירה.

שמה של מזרחי התפרסם בראשונה כאשר נרצח המסעדן יחזקאל אסולין, היא ישבה סמוך לו במכונית ונפצעה קל. לפני שלושה שבועות טען אסי דיין, שהיא מאיימת עליו.

חייל נפצע קשה מפליטת כדור אקדח בביתו

(עי). חייל בן 20, תושב מזכרת בתיה שליד רחובות, נפצע אתמול באורח קשה מפליטת כדור אקדח בביתו.

ככל הנראה, שיחק החייל באקדח שאביו מחזיק ברשיון, וניסה להוכיח לחברתו שהיתה בביתו את בקיאותו בכלי הירי. בעת המשחק נפלט כדור, אשר פצע אותו באורח קשה.

החייל פונה לקבלת טיפול בבית החולים "שיבא" בתל־השומר.

לעודד רוזנר
באבלך הכבד על מות אמך

הארץ

נפלה עטרת ראשנו

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו בארה"ב של **ראש משפחתנו** בעלי, אבינו וסבנו היקר

ר' שמואל־אבא קלורמן

ב"ר דוד הכהן הי"ד   יליד קמין־קושירסקי (ווהלין)

ההלוויה תתקיים מחר יום שני, טו בשבט תשנ"ה (16.1.95) בשעה 14.30 בבית העלמין שבקרית שאול. נפגשים ליד השער בשעה 14.15
אוטובוס יצא בשעה 13.30 מרחוב הכרמל, (מול קופות היכל־התרבות), בתל־אביב. השבעה בבית המשפחה ברחוב קריניצי 80/45, רמת־גן

רעייתו: זיסל קלורמן

המתאבלים:

בנותיו וחתניו: צפורה ואמיתי בן־אביב
מנוחה מזרחי
דבורה קלורמן
דינה ואלן קרנץ

נכדיו: אורה, מיכל ומתן בן־אביב
דוד מזרחי
קרן וליאור ארג'י
קיילה־מאשה קרנץ

ניניו: שלי ודוד ארג'י

דחף

דיזנגוף 118
(מול כסית)
03-5246363
03-5239952
03-5440920 FAX

ירושלים
02-256335

חיפה
04-676666

תל-אביב
03-5601001

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס' 98/94 מגוש ע"י אבו עיאש חסן + חוסין סאיד מישוב עילות גוש 17486 חלקה 31/3 מהות ההקלה הקלה בקו בניה צידי + אחורי.

את ההתנגדות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ג'אק לאורו
יו"ר הועדה

חדשות חוץ

בתו של מלקולם איקס מואשמת בקשירת קשר להתנקש בחייו של לואיס פאראחאן

התכוונה לשכור את שירותיו של פעיל לשעבר בליגה להגנה יהודית כדי לבצע את הרצח

מאת שלמה שמיר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). פעיל לשעבר בליגה להגנה יהודית זוהה כאדם שאמור היה לבצע את ההתנקשות בחייו של מנהיג תנועת "אומת האיסלאם", לואיס פאראחאן. ההתנקשות היתה אמורה להתבצע בשיתוף פעולה עם בתו של מלקולם איקס, מנהיג התנועה לשעבר, שנרצח בניו יורק ב-1965.

בתו של מלקולם איקס, קיבילה שאבאז, נעצרה ביום חמישי במיניאפוליס והואשמה בקשירת קשר לרצוח את פאראחאן.

על פי כתב האישום, שאבאז התכוונה לשכור אדם שהיה אמור לבצע את ההתנקשות. זהותו של אדם זה נחשפה אתמול על ידי אמצעי התקשורת בארצות הברית. על פי הדיווחים, המדובר במיכאל פיצ'פאטריק, בן 34, שהוא כידיד ותיק של קיבילה שאבאז.

פיצ'פאטריק, בן לאם יהודיה, למד עם שאבאז בבית הספר של האו"ם בניו יורק. בזמנו הסתבך פעמים אחדות עם השלטונות בארה"ב.

בעבר נמנה פיצ'פאטריק עם פעילי הליגה להגנה יהודית בניו יורק. הוא נעצר כחשוד במעורבות בפיצוץ חומר נפץ בספרייה של נציגות ברית המועצות במנהטן. בשנת 78' הורשע בתכנון חבלה בבניין של הנציגות המצרית בניו יורק.

על פי הדיווחים שנמסרו אתמול באמצעי התקשורת, לאחר שהורשע במעורבות בפיגועי חבלה נגד יעדים סובייטיים וערביים בניו יורק, הציע את שירותיו לאף־בי־איי והעביר מידע על חבריו בליגה להגנה יהודית. בעקבות מידע זה נעצרו אחדים מפעילי הארגון היהודי הקיצוני.

נגד פיצ'פאטריק תלויה ועומדת תביעה על אחזקת סמים קשים, שנתפסו בדירתו.

לכידתה של שאבאז כחשודה בניסיון לארגן התנקשות בחייו של פאראחאן מיקדה אליה שלשום ואתמול את אמצעי התקשורת בארה"ב. הדיווחים בדבר החשדות על חלקה בקשר התפרסמו בעמודים הראשונים של העיתונים ושודרו בראש מהדורות החדשות בערוצי הטלוויזיה ותחנות הרדיו.

קביליה שאבאז עמדה לצדו של אביה בעת שנרצח ביריות. זה היה בתום נאום שנשא באולם בהרלם, בפברואר 65'. שאבאז היתה אז בת ארבע וחצי.

הירצחו של מלקולם איקס, שהיה בזמנו מנהיג המוסלמים השחורים בארצות הברית, נחשב אחד האירועים הסנסציוניים בתולדות המאבקים הפנימיים בקהילת השחורים. בעבר רווחה ההערכה כי הוא נרצח בגין מאבקי כוח בתנועת "אומת האיסלאם".

בני משפחתו של המנהיג טוענים כי אף שאין ראיות מוצקות לחלקו של לואיס פאראחאן בתכנון ההתנקשות במלקולם איקס, הרי לדעתם פאראחאן יצר אווירת משטמה כלפיו, ובכך עודד גורמים קיצוניים להתנקש בחייו.

פאראחאן עצמו הכחיש בהזדמנויות שונות כי היה לו חלק בתכנון הרצח. לפני שבועות אחדים העניק ראיון לברברה וולטרס, שבו התנער מכל מעורבות בהתנקשות בחיי מלקולם איקס.

מעצרה של קביליה שאבאז הנחשבת לדמות אהודה בקהילת השחורים בארצות הברית, התקבל בתדהמה ועורר ניחושים רבים.

בעוד יש הסבורים כי שאבאז ביקשה לנקום את רצח אביה, טען אתמול ראש תנועת "אומת האיסלאם" כי היא שימשה מכשיר בידי האף־בי־איי ובידי גורמי שלטון אחרים, המעוניינים להשתיק את פאראחאן.

בפרסומי הליגה למניעת השמצה מוגדר פאראחאן אנטישמי מוצהר, שונא לבנים וגזען קיצוני. פאראחאן, המתגורר בשיקגו, מרבה בהופעות ציבוריות ונאומיו שזורים בהתבטאויות גזעניות בוטות נגד יהודים ולבנים.

אחדים מפעילי הליגה להגנה יהודית לשעבר אישרו אתמול כי מיכאל פיצ'פאטריק היה בזמנו חבר פעיל בתנועה. אבל, לדבריהם הוא נחשב לטיפוס מפוקפק ובלתי רצוי בארגון.

ברוס ברגר, שהורשע בזמנו יחד עם פיצ'פאטריק, אמר לעיתון "ניוזדיי" כי לפיצ'פאטריק לא היו דעות פוליטיות והוא היה הרפתקן. "הוא ניסה לגרור אותנו לפעולות שלא רצינו לבצע", אמר ברגר.

ארבעה הרוגים במהומות שפרצו בליבריה בעקבות כישלון שיחות השלום

מונרוביה (רויטר). במהומות שפרצו אתמול במונרוביה, בירת ליבריה, נהרגו לפחות ארבעה בני אדם.

המהומות פרצו בעקבות כישלון היוזמה האחרונה להשכנת שלום במדינה. קהל זועם הסתער על מתחם האו"ם במונרוביה, לאחר שמפגינים שזעקו "אנו רוצים שלום" התרכזו במרכז העיר.

מקורות ביטחוניים אמרו כי בין ההרוגים היתה נערה שנדרסה למוות על ידי כלי רכב של כוח המשקיפים האפריקאי. שני אזרחים ושומר נהרגו בהתקפת רימונים על מטה של מפלגה פוליטית.

המפגינים שנשאו מקלות, עלי דקל וענפי זיתים, התרכזו במרכז העיר. הם התקדמו לעבר בתיהם של מנהיגים פוליטיים ומלון אפריקה, שבו שוהים רבים ממנהיגי הפלגים היריבים.

יחידות של כוח המשקיפים האפריקאי בליבריה, ECOMOG, ירו באוויר והדפו את המפגינים, שפנו משם למתחם האו"ם.

מנהיגי הפלגים היריבים חזרו שלשום לליבריה, לאחר שלא הגיעו להסכמה על הרכב מועצת השלטון האמורה לקום במדינה לתקופת מעבר. בבואם קידם אותם קהל מאוכזב בנמל התעופה.

חיילים של ECOMOG הבריחו את השליחים מנמל התעופה בנתיב צדדי ובמכוניות משוריינות. הדבר הכעיס את ההמון, שידה אבנים לעבר המכוניות.

בשעות הלילה הוטל עוצר על העיר, אולם אתמול בבוקר הוסיפו כמה מפגינים להקים מחסומים ולהתקדם למרכז העיר. הם צעקו "אנו רוצים את טיילור". צ'רלס טיילור, מנהיג המיליציה, מנסה לזכות בתפקיד יו"ר מועצת השלטון.

לפי הסכם השלום, אשר נחתם ב-21 בדצמבר באקרה, בירת גאנה, המועצה השלטת אמורה היתה לפקח על פירוק הפלגים היריבים מנשקם ועל ניהול ענייני המדינה עד לבחירות חדשות, האמורות להתקיים בנובמבר.

בעקבות הסכם החלה הפסקת אש ב-28 בדצמבר. עד עתה נראה כי היא מחזיקה מעמד. עם זאת, מנהיגי המיליציות איחרו את המועד הסופי שנקבע לכינון מועצת השלטון, 11 בינואר.

סומאלים חמושים שבו 15 אנשי או"ם במוגאדישו

מוגאדישו (רויטר). כ-30 אזרחים סומאלים, שעבדו בעבר בשירות האו"ם, שבו אתמול כ-15 עובדים של האו"ם במוגאדישו. קצין האו"ם, מייג'ור וואג'יד צ'אטהא אמר, כי עובדי הארגון "מוחזקים כבני ערובה". בין השבויים נמצא קצין התעבורה הראשי של משלחת האו"ם בסומאליה (UNSOM), ריי כוטהאם.

צ'אטהא מסר כי בין 25 ל-30 עובדים לשעבר של האו"ם, אשר דרשו משכורות שלטענתם לא שולמו להם במועד, פרצו לבית מגורים במתחם האו"ם ולכדו את העובדים הזרים. השובים, שהיו חמושים בנשק חם, התבצרו במשרד משעות הבוקר.

UNSOM פיטרה עד כה כ-600 מבין 2,500 עובדיה הסומאלים, והיא מתכוונת לפטר עובדים נוספים במשך תהליך הפינוי שלה מהמדינה, שיימשך עד סוף מארס.

צוותי הצלה בבנגלדש: 150 איש נהרגו בהתנגשות בין שתי רכבות

דאקה, בנגלדש (רויטר). בתאונת רכבות שהתרחשה שלשום בלילה בבנגלדש נהרגו כ-150 איש. כך מסרו צוותי חילוץ שהגיעו למקום התאונה. ראש ממשלת בנגלדש יצאה אתמול למקום אתר התאונה.

פקידי ממשלה טענו כי בהתנגשות נספו פחות מ-30 איש, אך כתבים דיווחו כי נראה שהממשל בניסיון להגביל את סכום הפיצויים שישולמו למשפחות הקורבנות.

"עד עלות השחר חולצו מבין ההריסות יותר ממאה גופות", אמר אחד מעובדי ההצלה. "מספר הנפצעים עולה על 500, ועשרות מהם נלחמים על חייהם".

ההתנגשות אירעה ביום שישי בלילה, בעת שרכבת נוסעים צפופה שנעה במהירות גבוהה פגעה ברכבת שעמדה בתחנת "הילי" שליד דינאג'פור. העיר נמצאת במרחק של 475 ק"מ מבירת בנגלדש, דאקה, סמוך לגבול ההודי.

ראש הממשלה, בגום חאלדה זיא, שטסה לאתר האסון בלוויית שר התקשורת, עולי אחמד, ביטאה הלם עמוק והודיעה על תשלום פיצויים לקורבנות. לדברי עדי ראייה, היא ביקרה גם כמה מהפצועים והתפללה להחלמתם.

התאונה היא אסון הרכבות החמור ביותר שאירע בבנגלדש מאז ינואר 89'. באותו אסון נהרגו 135 איש ויותר מאלף נפצעו, בעקבות התנגשות של שתי רכבות עמוסות נוסעים בטונגי, המרוחקת 24 ק"מ מדאקה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו — תיק הצהרות מוות 29/94

בענין: חוק הצהרות מוות תשל"ח–1978

ובענין: הצהרות מותם של נספי השואה המפורטים להלן:

המבקש: נחמיה ורטהיים

הודעה

להוי ידוע כי המבקש פנה אל בית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט הנכבד ידון בבקשה הנ"ל ביום 23.2.95 בשעה 12:00 בפני כבוד השופט המינוי.

וזה תיאורם של הנספים לפי הצהרת המבקש:

שם הנעדר, מקום לידתו ותאריך לידתו	מקום מגוריו הרגיל	מקום מגוריו הידוע האחרון	אזרחות ותעסוקה	התאריך והמקום הידוע לאחרונה שבו היה שהנעדר היה בחיים
אסתר מלכה ורטהיים, פולין	ראדום, פולין	לודז', פולין	פולנית עקרת בית	ראדום, פולין 1943
חיים הירל ורטהיים, פולין	ראדום, פולין	לודז', פולין	פולנית	ראדום, פולין 1943
סלומון לייב ורטהיים, פולין	ראדום, פולין	לודז', פולין	פולנית	ראדום, פולין 1943
אברהם אלטר ורטהיים, פולין	ראדום, פולין	לודז', פולין	פולנית	ראדום, פולין 1943
חוה שרה ורטהיים, פולין	ראדום, פולין	לודז', פולין	פולנית	ראדום, פולין 1943
פריידל ורטהיים, פולין	ראדום, פולין	לודז', פולין	פולנית	ראדום, פולין 1943
ליפא ורטהיים, פולין, 1908	בנדין, פולין	בנדין, פולין	פולנית	בנדין, פולין 1939
שרה ורטהיים, פולין	בנדין, פולין	בנדין, פולין	פולנית	בנדין, פולין 1939

השמות והכתובות של בני המשפחה הקרובים ביותר:

1. נחמיה ורטהיים, רח' בצלאל 12, ת"א.

סיבבים אחרים: אין

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל מתבקש להמציאם לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון ובין בעל־פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרה הנזכרת יתייצב בפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא כוחו, וינמק את התנגדותו, או כי ימסור לבית המשפט הצהרה כתובה שניתנה על ידיו שבה יפורטו טעמי ההתנגדות, או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט טעמי התנגדותו, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

(–) הדיה אלשייך, שופטת
רשמת בית המשפט המחוזי
תל־אביב־יפו

הוארך תוקפו של הסכם הפסקת האש בין ממשלת סרי לנקה והמורדים הטמילים

ג'אפנה, סרי לנקה (איי־פי). ממשלת סרי לנקה ונציגי המורדים הטמילים הסכימו אתמול להאריך את תוקפו של הסכם הפסקת האש שעליו חתומים הצדדים לזמן בלתי מוגבל. עם זאת, הצדדים לא הצליחו להתפשר על הסכם לביטול המצור על חצי האי ג'אפנה, שבו שולטים המורדים.

שני הצדדים הודו כי הסבב השלישי של שיחות השלום לא ענה על ציפיותיהם, וכי כישלונו יעכב את תחילת המו"מ הפוליטי, האמור לשים קץ למלחמת האזרחים המשתוללת בסרי לנקה זה 11 שנה.

"אנחנו חייבים לפתור את בעיותיהם היום־יומיות של תושבי הצפון, בטרם נוכל לפתוח בדיונים בסוגיות כלל־לאומיות", אמר טאמיל צ'לוואן, ראש משלחת המורדים למו"מ, לאחר שיחות שנמשכו חמש שעות. טרם נקבע מועד לפגישה הבאה.

סגירת נתיבי היבשה מג'אפנה תפגע בכאלפיים עולי רגל, המתכוונים לנסוע לבירה, קולומבו, כדי לשהות שם בעת ביקור האפיפיור, ב-20–21 בינואר. הדרך היחידה שבה יכולים אזרחים לצאת מהאזור היא חציית הלאגונה של ג'אפנה באמצעות סירת מנוע, נסיעה של שעתיים במים מלאי שרטונים. כמעט רבע מתושבי ג'אפנה הם קתולים, אולם מרבית הטאמילים בסרי לנקה הם הינדים.

הממשלה תמשיך לפקח על אספקת הדלק לאזור, שבו חיים 600 אלף תושבים. אלה סובלים כבר ארבע שנים מאספקה בלתי סדירה של חשמל ובנזין.

בסבב השיחות הקודם הסכימו שני הצדדים על הפסקת אש בת שבועיים, שעליה יפקחו משקיפים מנורווגיה, קנדה והולנד. אף על פי שהמפקחים טרם החלו בעבודתם, הסכם הפסקת האש מחזיק מעמד באופן כללי.

בקצרה

● פורט או פרינס. חייל אמריקאי נהרג בהאיטי ביום חמישי בבוקר, בחילופי אש שהיו בינו לבין נהג מכונית מסחרית שפרצה דרך מחסום. היה זה החייל האמריקאי הראשון שנהרג בהאיטי בארבעת החודשים שבהם נמצאים שם חיילי ארה"ב. באותה תקרית נהרג אזרח מהאיטי ונפצע חייל אמריקאי נוסף. התקרית אירעה בעיירה גונייווס, הנמצאת במרחק של 170 ק"מ מעיר הבירה של האיטי, פורט או פרינס. (ע"ר)

● אנקרה. ארבעה חברים בארגון שמאל קיצוני טורקי נהרגו ביום חמישי בערב בקרב יריות שניהלו עם המשטרה בדיארבאקיר. מקורות ביטחוניים מסרו כי הארבעה היו חברי חזית השחרור המהפכנית, סיעה בארגון המחתרת השמאלני המהפכני דב־סול. (ע"ר)

● קהיר. ארבעה קנאים מוסלמים נהרגו אתמול במצרים, בקרב יריות עם שוטרים. הארבעה החלו לירות על שוטרים שבאו לעצור אותם במקום מחבואם, בית קברות נוצרי בדרום המדינה. בהודעה של משרד הפנים נאמר כי הקנאים הסתתרו בבית הקברות במחוז מיניה, כ-220 ק"מ דרומית לקהיר, לאחר שביצעו באזור מספר התקפות. (ע"ר)

● ניאמיי, ניז'ר. תוצאות חלקיות של הבחירות בניז'ר, שהתקבלו אתמול, מצביעות על כך שהאופוזיציה במדינה מובילה ברוחק בהתמודדות מול הגוש הנשיאותי. מקורות רשמיים מסרו כי האופוזיציה זכתה ב-31 מתוך 56 המושבים שעמדו לבחירה. גוש הנשיאות זכה ב-25 מושבים. בפרלמנט הניז'רי 83 מושבים. ההצבעה היתה על שני שלישים מהמקומות בפרלמנט. (ע"ר)

● אלמה־אטה. יותר מ-100 אלף כורי פחם בצפון קזחסטאן פתחו ביום שישי בשביתה, בדרישה לקבל את משכורתם, שלא שולמה להם כבר כמה חודשים. השובתים מאיימים שלא לחזור לעבודה עד שתביעותיהם ייענו. "נמשיך בשביתה עד שהממשלה תשלם את שכרנו. היא חייבת לנו שלושה מיליון טנגה (50 מיליון דולר)", אמר ראש איגוד הכורים, וייצ'לב סידורוב. בינתיים לא מראה הממשלה כל סימן שבכוונתה להיענות לדרישות הכורים. (ע"ר)

● וואשינגטון. פרנסיסקו דוראן, שהואשם בניסיון לרצוח את נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, לאחר שירה לעבר הבית הלבן, יטען במשפטו לאי שפיות. ב-29 באוקטובר '94 ירה דוראן בנשק הצ'אושסקי 27 קליעים לעבר הבית הלבן. הירי גרם רק לנזקים מועטים. בשעת התקרית שהה קלינטון בדירתו הפרטית. ב-17 בנובמבר האשם דוראן על ידי חבר מושבעים בניסיון לרצוח. כן הואשם בעשרה סעיפי אישום נוספים, ביניהם התנגדות למעצר והחזקה בלתי חוקית של נשק. (ע"צ)

לאמברטו דיני יוצא מהפגישה עם נשיא איטליה, שהטיל עליו להרכיב ממשלה חדשה

תצלום: איי־פי

לאמברטו דיני, לשעבר שר האוצר, החל להקים ממשלה חדשה באיטליה

רומא (רויטר וע"צ). נשיא איטליה, אוסקר לואיג'י סקאלפארו, ביקש ביום ששי מלאמברטו דיני, שר האוצר לשעבר, להקים ממשלה חדשה.

דיני החל אתמול בהקמת הממשלה ה-54 באיטליה מאז מלחמת העולם השנייה. עיתוני איטליה שיבחו את סקאלפארו על המינוי, אך היו חלוקים בנוגע לשאלת העיתוי שבו יתקיימו הבחירות המוקדמות.

העיתון רב ההשפעה "קוריירה דלה סרה" הגדיר את בחירתו של דיני "פשרה מכובדת", ששמה קץ למחלוקת הקשה סביב ירושתו של סילביו ברלוסקוני, שהתפטר מראשות הממשלה ב-22 בדצמבר.

דיני כינס אתמול את עוזריו הקרובים במשרד האוצר כדי להתחיל בהקמת קבינט. לדבריו, הממשלה תורכב מטכנוקרטים שאינם חלק מעולם הפוליטיקה המפלגתית.

משקיפים אמרו כי רשימת השרים תהיה מוכנה באמצע השבוע הבא, וכי יש סימנים לכך שממשלתו תזכה לתמיכה רחבה בפרלמנט, לפחות בתחילת דרכה.

העיתונים היו תמימי דעים כי אנטוניו די פייטרו, השופט החוקר לשעבר ממילאנו, שהפך לגיבור בזכות מלחמתו בשחיתות, הוא מועמד מוביל למשרת שר המשפטים או שר הפנים. עם זאת, די פייטרו שב ואמר אתמול כי אין לו תוכניות להיכנס לפוליטיקה.

דיני עצמו אינו חבר במפלגה כלשהי. הוא החל את פעילותו הפוליטית רק לאחר שברלוסקוני מינה אותו, במאי 94', לשר האוצר. לדבריו, לממשלתו יש תוכנית ברורה המורכבת מארבע נקודות.

הוא אמר כי הממשלה חייבת להעביר הצעת תקציב מוקטנת כדי לצמצם את הגירעון התקציבי הענק של איטליה, לעשות בדק בית במערכת תשלומי הפנסיה, להבטיח ייצוג הוגן בכלי התקשורת לכל המפלגות הפוליטיות ולבצע רפורמה בשיטת הבחירות לפני הבחירות האזוריות, העתידות להתקיים באביב.

ברלוסקוני, שעלה לשלטון לאחר הבחירות הכלליות שהתקיימו לפני עשרה חודשים, אמר כי הפתרון של דיני יוכל לעבוד רק אם יתקיימו בקרוב בחירות כלליות חדשות. "איני אומר שלום, כי אם להתראות. ובקרוב", אמר ברלוסקוני לכתבים.

דובר מפלגתו של ברלוסקוני, "פורצה איטליה", אמר ליומון "לה סטאמפה" כי הממשלה תוכל להעביר את תוכניתה בפרלמנט עד אפריל. הדבר יסלול את הדרך לבחירות מוקדמות כבר ביוני.

אולם אומברטו בוסי, מנהיג הליגה הצפונית שהתמרדותה הובילה להפלת הקואליציה בת שבעת החודשים של ברלוסקוני, אמר כי מינויו של דיני יאריך את חיי של הפרלמנט הנוכחי לזמן בלתי מוגבל. "מים כה רבים יעברו בנהר עד אשר יתקיימו בחירות, עד כי ברלוסקוני ימות משעמום ומוקנה", אמר בוסי.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס' 76/94 מוגש ע"י צחי שלבי מחוסר עורטאן מישוב איכסאל גוש 16803 חלקה 63/166 מהות ההקלה הקלה בקו בניה אחורי.

את ההתנגדות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ג'אק לאורה
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס' 113/94 מוגש ע"י ג'מאמעה מישוב יפיע גוש 16880 חלקה 36/58/1 מהות ההקלה בקו בניה צדי+הקלה 3% בקומה א'

את ההתנגדות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 2/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ג'אק לאורה
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

תאריך: 11/01/95
ת.ב.: 25775

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בניית בית מגורים חדש על חלקה 45 בגוש 7932 (גוש חדש 8449 מגרש 9) רחוב מנחה

לתריגה/ות קומת עמודים, 2 קומות נוספות. 21% הקלה בשטח מותר הקלה בקו בנין צדדי במרתף עד 2.70 מ' בקיר אטום, מרפסות ופרגולות בלטות בקו בנין קדמי עד 2.50 מ', הקלה בקו בנין צדדי בקיר אטום עד 2.70 מ', הקלה בקו בנין צדדי עם פתחים עד 10%, הקלה עד 1 מ' במפלס גובה כניסה.

את התוכנית מס' 940601 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות ניתן להגיש בתוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

צבי פולג
יו"ר הועדה המקומית

עירית חיפה משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טל: 04-356807

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: קופת חולים מרכז

לאשר הקמת מחסן חירום במגרש המסווג למגורים, ברח' מיכל 7, כרמל, בגוש 10779, חלקה 69.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח רישוי על הבניה, בתיק בנין מס' בב־1333/54/13.

בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' - 08:00-11:30 15:00-17:00.
יום ד' - 15:00-17:00

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ד"ר י. חס
מהנדס העיר

עירית פתח תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה

על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6388 חלקה 38 ברחוב מינץ מס' 25 ת.ב. 9138 לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' בו מותר להקים בנין מגורים בן 4 קומות על קומה מפולשת וחדרים על הגג.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הקלה 10% בקו בנין לצד (3.6 מ' במקום 4 מ') והבלטת מזוזטראות

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

גיורא לב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

עירית חיפה - משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טל: 04-356807

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: לבנון חנוך. לאשר תוספת בניה, ברח' חלוצי התעשיה 17, בגוש 11602 חלקה 79. הבקשה כרוכה בבליטה למרווח אחורי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח רישוי על הבניה בתיק בנין שמספרו בב־1434/88/03 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה. בימים:
יום ב' - 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' - 15:00-17:00

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ד"ר י. חס
מהנדס העיר

עירית חיפה משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה טל: 04-356807

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: דכנר רוחמה

לאשר תקנות בית דו משפחתי, ברח' גרשון שופמן 21 בגוש 12252 חלקה 145. הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:

1. עודף שטח בניה מעל למותר
2. קומת עמודים נוספת.
3. בליטות למרווחים צדדים ואחורי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח רישוי על הבניה מתיק בנין שמספרו בב־816/94/000 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' 15:00-17:00

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ד"ר י. חס
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה.

למתן הקלה: באחוזי בניה, תוספת קומה קו בנין.

דהיינו: אחוזי בניה 56.6% (כולל מחסנים) במקום 48% המותרים באזור תוספת קומה שלישית באזור של שתי קומות וקומת עמודים קוי בנין 4.50 מ' בצד צפוני, דרומי ומזרחי במקום 5 מ' המותרים לפי תכנית המתאר.

שעל החלקה: 80 בגוש 18173 רחוב השיטה 2 עיר נהריה את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריה נהריה. לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

זקי סבג
ראש העיריה
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

הודעות בעניין תכנון ובנייה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי כרמיאל

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה כרמיאל מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/6985 המהווה שינוי לתכניות הבאות:

מתאר ג/4042

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: כרמיאל
גוש 18983 ח"ח 131, 132, 134, 136-138, 144-153.

עיקרי הוראות התכנית:
הקמת שכונת מגורים חדשה עפ"י תכנון הפנים המוצע.
יעוד אזור ציבורי פתוח למעבר הולכי רגל. הרחבת דרכים וחניות.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508

המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, כרמיאל עירית כרמיאל כרמיאל 20100 טל: 04-987961

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי אילת

הודעה בדבר אשר תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965

בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 42/135/03/2".

המהווה שינוי לתכניות הבאות: 37/135/03/2

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אילת
"מרים שכונת הדקל"
גוש 40011 חלקות 34-38, 53, 54, 171-209, 216-221.
גוש 40011 חלקות 604, 606, 610, 611, 729-735.
גוש 40011 חלקות 780-788, 790-793, 797, 807, 808.
גוש 40011 חלקות 910-912.
גוש 40011 ח"ח 796.

עיקרי הוראות התכנית:
שינוי בזכויות בניה במגרשים במיועדים לאזור מגורים א' מיוחד ולשטח לבנייני ציבור.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4092 התשנ"ג עמוד 1973 בתאריך 18/02/93.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז הדרום

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ראש העין

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר רנ/830/1 ד'".

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ממ/830, אפ/2000, ממ/830/1 ב

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ראש העין
בין רח' יהודה הלוי לשכ'
גוש 4270 חלקות 100, 103,
גוש 4270 ח"ח 33, 134, 137.

עיקרי הוראות התכנית:
א. קביעת דרך.
ב. קביעת שטח לחניה.
ג. קביעת אזור מסחרי.
ד. קביעת חזית מסחרית.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4231 תשנ"ד עמוד 4284 בתאריך 21/07/94.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראש העין וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

עירית פתח - תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה

על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6712 חלקה 16 ברחוב הפרטיזנים מס' 21 ת.ב. 8446 לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א' מיוחד בו מותר להקים בנין מגורים בן 2 קומות ועלית גג, 2 x 25% + 10%.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם העברת אחוזים מקומה לקומה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

גיורא לב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: חברת כביר. לאשר תכנית שינויים בבנין ברח' מבצע קדש 6 קרית חיים, בגוש 11584, חלקה 105. הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. ביטול קומת עמודים למגורים

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון העיר, בתיק בנין מס' בב־2213/36/02, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3 חיפה בימים: יום ב' 08:00-11:30, 15:00-17:00, יום ד' 15:00-17:00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה.

ד"ר י. חס
מהנדס העיר חיפה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס' 100/94 מוגש ע"י אבו עיאש פיסל מישוב עילוט גוש 17486 חלקה 31/3 מהות ההקלה הקלה בקו בניה צדי.

את ההתנגדות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ג'אק לאורה
יו"ר הועדה

חוק התכנון ובניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה בדבר אשור תוכנית המהווה שינוי תוכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בדבר אשור תוכנית המהווה שינוי תוכנית מתאר מקומית הנקראת: תוכנית מספר פת/782 א'

המהווה שינוי לתוכניות הבאות: פת/782

השטחים הכלולים בתוכנית ומקומם ישוב: פ"ת רח' פלפסון גוש 6383 חלקות 30, 204

עיקרי הוראות התוכנית:
א. לקבוע הוראה כי הוראות תכנית זו עדיפות על פני פת/2000
ב. הארכת תקופת ביצוע התכנית

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4103 תשנ"ג עמוד 2356 בתאריך 22/4/93

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה פ"ת וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס' 56/94 מוגש ע"י נדאור עבד אלרחים מישוב איכסאל גוש 16806 חלקה 24/4 מהות ההקלה הקלה בקו בניה קדמי

את ההתנגדות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ג'אק לאורה
יו"ר הועדה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל העליון

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה הגליל העליון מופקדת תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/8178 שמורת טבע הר מירון".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: הר מירון
גוש 14217 חלקות 1, 3, 4
גוש 14217 חלקי חלקה 2

עיקרי הוראות התכנית:
ליעד השטח לשמורת טבע לפי חוק גנים לאומיים ושמורות טבע התשכ"ב - 1962.
לשמור על החי, הצומח והחומם במצבם הטבעי.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, הגליל העליון מוא"ז גליל עליון קרית שמונה 10200 טל: 06-947372

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

שתי נשים וילדה מנסות להימלט מהלחימה בגרוזני. ארמון הנשיאות בגרוזני עלה בלהבות לאחר שהיה נתון תחת הפגזה כבדה

תצלום: איי־פי

הצבא הרוסי מסר כי כבש את בניין מועצת השרים של צ'צ'ניה, סמוך לארמון הנשיאות

דודאייב: מלחמתה של רוסיה בצ'צ'ניה תימשך זמן רב יותר מהתערבותה הצבאית באפגניסטן

מאת סוכנויות הידיעות

גרוזני. עמדת מפתח של כוחות המורדים בגרוזני נפלה אתמול בידי הרוסים, לאחר קרבות פנים מול פנים. הצבא הרוסי הודיע כי כוחותיו כבשו את בניין מועצת השרים. היתה זו ההתקדמות המשמעותית ביותר של כוחותיו לתוך מרכז העיר. הבניין שוכן במרחק כמה מאות מטרים מארמון הנשיאות, המעוז הסמלי של המאבק לעצמאותה של צ'צ'ניה.

ארמון הנשיאות עצמו היה נתון תחת הפגזה כבדה בשעות הערב, והחל לעלות בלהבות. בערב מסרו כתבים כי בארמון פגעו פגזים בקצב של "אחד בדקה".

אף שמדינות המערב מגבירות את הביקורת שהן מותחות על המתקפה הרוסית בצ'צ'ניה, אמר אתמול בן בריתו הקרוב ביותר של בוריס ילצין באירופה, הקאנצלר הגרמני הלמוט קוהל, כי אין לאפשר למחלוקותיה השונים של רוסיה לפרוש מהפדראציה, בשל חוסר היציבות שהדבר יגרום לאחת המעצמות הגרעיניות בעולם.

נשיא צ'צ'ניה, ג'והאר דודאייב, אמר אתמול כי מלחמתה של רוסיה ברפובליקה הפורשת תימשך ככל הנראה זמן רב יותר מהתערבותה הצבאית באפגניסטן, כך דיווח העיתון הגרמני "וולט אם זונטאג". העיתון דיווח כי דודאייב התראיין בטלפון מארמון הנשיאות ההרוס בלב הבירה גרוזני.

"אנו נלחמים על כל בית ועל כל רחוב. לנערים המסכנים שילצין שלח לקרב אין כל סיכוי. הצד השני נהנה אמנם מיתרון איכותי, אך חלק גדול מציודו המתקדם נפל בידינו", אמר דודאייב.

על רקע ההפגזות הבלתי פוסקות על גרוזני, חשף אתמול הקרמלין את תוכניותיו למנות ממשלת בובות בצ'צ'ניה ולקיים בה בחירות חדשות.

אולג סוסקובץ, סגן ראשון לראש ממשלת רוסיה, הבטיח אתמול כי בצ'צ'ניה תמונה "ממשלה לגיטימית", בהתאם לתוצאות "הבחירות הדמוקרטיות" שיתקיימו בה.

נראה כי אין זו אפשרות סבירה, ופקידים רוסים אמרו בעבר חוזר ואמור כי הרוסים ימנו ממשלה צ'צ'נית ברגע שגרוזני תיכבש.

מלחמת גרילה

האופי שתלבש הממשלה טרם ברור, וכן לא ברור עדיין כיצד תפעיל את סמכותה על אותם צ'צ'נים שנשבעו לנהל מלחמת גרילה לאחר נפילת גרוזני.

האופוזיציה בצ'צ'ניה נכשלה בניסיונה להדיח את הנשיא, ג'והאר דודאייב, למרות סיועה הצבאי של רוסיה והשנאה שחשו כלפיו רבים מתושבי הרפובליקה.

מועמד אחד עשוי לעלות בשיחות שיתקיימו ככל הנראה עם מנהיגי השבטים, זקני הכפרים ואנשי הדת בצ'צ'ניה. אולם עד כה, הקרמלין מהמר על השר הסובייטי לשעבר לענייני זיקוק נפט ופטרוכימיקלים, סלאמבק האג'ייב.

זמן קצר לאחר שהחלה הפלישה לצ'צ'ניה הוצג האג'ייב במסיבת עיתונאים מטעם הממשלה במוסקווה כ"ראש ממשלת התחייה הלאומית" של צ'צ'ניה.

בעת חברותו בפרלמנט הסובייטי, בשנותיה האחרונות של בריה"מ, נודע הטכנוקרט בן ה-53 כבעל דעות רפורמיסטיות.

יהיו תוכניותיה של מוסקווה אשר יהיו, הן אינן כוללות את דודאייב, גנראל לשעבר בחיל האוויר הסובייטי, אשר הכריז על עצמאותה של צ'צ'ניה לאחר שנבחר לנשיאות ב-91'.

הסרבים בבוסניה שיבשו המאמצים לפתוח מחדש את נתיבי האספקה לסרייבו

סרייבו (רויטר). הסרבים-הבוסנים שיבשו אתמול את מאמצי האו"ם לפתוח מחדש את נתיבי האספקה לסרייבו הנצורה. הם איימו כי יירו על הנוסעים באחד הכבישים שנפתחו לתנועה אזרחית, תוך הפרת הסכם שעליו חתמה מפקדתם העליונה.

דובר משלחת הסיוע של האו"ם בעיר, כריס יאנובסקי, כי הנתיב האזרחי בין הפרוורים אילידזה ולוקאוויצה, המוחזקים על ידי הסרבים, נפתח אתמול בבוקר כמתוכנן למשך שעתיים. אולם לאחר מכן חסמו הסרבים נתיב, הנשלט על ידי כוחות הממשלה והמוביל בין הפרוורים הסמוכים של דובריניה ובוטמיר, כשאיימו לירות במכוניות הנוסעות.

למרות הפגיעה בהסכם נפגשו אתמול שליחי חמש המעצמות המרכיבות את "קבוצת הקשר" הבינלאומית עם מנהיגיה המוסלמיים של בוסניה. הם ביקשו לקבל את הסכמת הבוסנים לגרסה שונה של ההסכם, שהוצג לראשונה בקיץ '94. השליחים ממדינות "קבוצת הקשר" – בריטניה, צרפת, גרמניה, רוסיה וארה"ב – מציגים כיום את התוכנית כנקודת מוצא להמשך המו"מ. בפגישתם שלשום עם הסרבים-הבוסנים הסכימו אלה לקבל רעיון זה.

ארבעה הרוגים בביהאץ'

לשכת האו"ם בזאגרב, בירת קרואטיה, דיווחה אתמול כי לפחות ארבעה אנשים נהרגו מהתפוצצות פגז שפגע בעיירה ביהאץ' בשעות הלילה. ארבעה אנשים נוספים נפצעו. דובר האו"ם, כריס גונס, אמר כי האו"ם מנסה לגלות מי ירה את הפגז.

הסרבים מבוסניה ומקרואטיה פתחו בנובמבר '94 במתקפה על המובלעת המוסלמית ביהאץ'. דובר האו"ם בסרייבו, פול ריזלי, תיאר את האירוע כאיום החמור ביותר על הסכם הפסקת האש שנחתם על ידי הסרבים-הבוסנים והמוסלמים, אך לא על ידי הסרבים-הקרואטים.

האפיפיור שיגר מסר לקתולים בסין בשידור רדיו מהפיליפינים

מאנילה (איי־פי). האפיפיור יוחנן פאולוס השני נשא אתמול בערב נאום בפני משתתפי יום הנוער העולמי העשירי של הכנסייה במאנילה. בנאום בפני קהל של כמיליון איש פנה האפיפיור לבני הנוער וקרא להם לדחות את דבריהם של "מטיפים מזויפים". האפיפיור קרא לצעירים לקבל אחריות על חייהם ולא לשעות להטפותיהם של אנשים המקדמים "תפיסת עולם צינית", ריקה מאידיאלים.

אף על פי שהמסר של האפיפיור היה נוקשה, האווירה בכנס הלילי היתה דמוית קרנבאל. הקהל צעק "יוחנן פאולוס השני, אנחנו אוהבים אותך", ופצח בשירה. האפיפיור הגיב, ועמד על הבמה כשהוא אוחז בידי נשים וגברים צעירים שהתנועעו קדימה ואחורה לקצב המוסיקה. הוא נופף במקל ההליכה שלו וחייך אל הקהל.

אתמול שיגר האפיפיור את ברכותיו ל-1.2 מיליארד תושביה של סין בשידור רדיו, אך עמד על דעתו כי רק אלה הנאמנים לכס הקודש ברומא יכולים לראות בעצמם קתולים אמיתיים.

מוקדם יותר שב יוחנן פאולוס בן ה-74 ואושש את מדיניות הכנסייה נגד הפלות, אמצעי מניעה ועיקור, אותם הגדיר "איומים על המתת האלוהית של חיי אנוש". הדברים נאמרו בנאום שנשא בפני הבישופים של הפיליפינים, המעוז הקתולי הגדול באסיה.

אולם בנאום שנשא בפני המשתתפים ביום הנוער העולמי העשירי של הכנסייה התרכזו בבריות העומדות בפני הדור הצעיר. "מורים מזויפים, שרבים מהם משתייכים לעלית אינטלקטואלית בעולמות המדע, התרבות והתקשורת, מציגים בפניו תפיסת עולם המנוגדת לכתוב בספרי הבשורה", אמר האפיפיור.

המסר של האפיפיור לתושבי סין שודר על ידי תחנת הרדיו הקתולית "רדיו וריטאס" ("רדיו האמת"), אשר חגגה אתמול את יום השנה ה-25 להקמתה. הוא נחשב לנקודת שיא במסעו של יוחנן פאולוס באסיה, שבמסגרתו יבקר עוד בגיניאה החדשה, באוסטרליה ובסרי לנקה.

בארבעים השנה האחרונות סירב השלטון הקומוניסטי בסין לאפשר לקתולים להכיר בעליונות האפיפיור. בעת האחרונה גברו המגעים בין הוותיקן לבייג'ין, והאפיפיור הביע את רצונו לבקר בסין. עם זאת, במסר המשודר הבהיר יוחנן פאולוס כי הנאמנות לאפיפיור היא תנאי הכרחי להתפייסות שלמה עם הכנסייה.

מזג האוויר

תחזית להיום

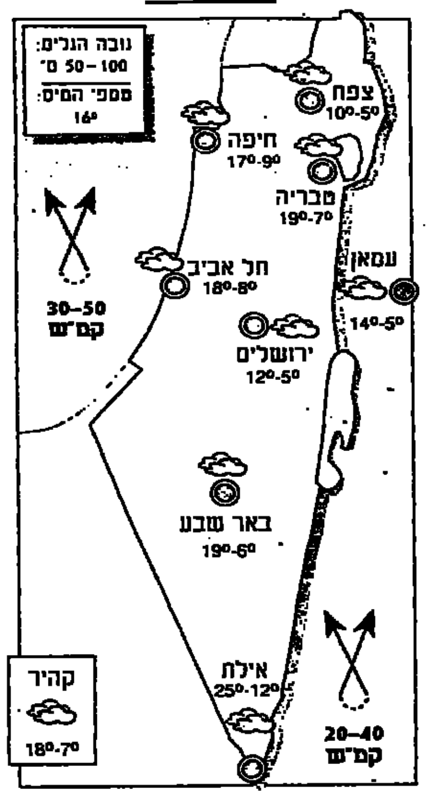

שני | שלישי | רביעי

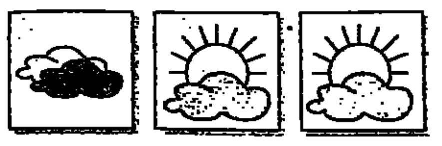

ייתכן גשם

היום יהיה מעונן חלקית בעננות בינונית וגבוהה. אחר הצהריים יצטברו עננים נמוכים וייתכן גשם. הים יהיה גלי, גובה הגלים מ-50 עד 100 ס"מ; טמפרטורת המים 16 מעלות. תנשב רוח דרומית-מזרחית עד דרומית-מערבית במהירות של 30 עד 50 קמ"ש, ולא ישררו תנאים טובים לדאייה. בחרמון אין תנאי גלישה.

המפה הסינופטית: שקע עמוק במרכז הים התיכון נע למזרח. גל פעיל קדמי של מזג אוויר יעבור את ישראל בשעות הבוקר-הצהריים ויגרום להתפתחות עננים ולאפשרות לגשם. השקע יגיע לישראל לא לפני יום רביעי. במרכז ומערב אירופה רמה הגורמת למזג אוויר יציב קר מאוד ושלגים פזורים. שרשרת שקעים בצפון אירופה נעה במהירות תוך יצירת גשמים ועננות מרובה.

מחר – מעונן חלקית בעיקר בצפון; ביום שלישי – מעונן חלקית בצפון ונאה בדרום; ביום רביעי – מעונן עד מעונן חלקית וייתכן גשם.

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 15.1.94 שעה 17:00

	הכמות שנרשמה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
תל אביב	--	594	560
הגליל המערבי	--	439	640
חיפה	--	414	540
דרום הכרמל	--	517	580
נתניה	--	610	570
השרון	--	576	580
יבנה	--	515	540
ירושלים	--	506	550
יריחו	--	148	165
באר שבע	--	237	205
אילת	--	11	32

מפלס הכנרת

זריחת השמש	שקיעת השמש	זריחת הירח	שקיעת הירח
06:41	16:57	15:57	05:17

זיהום האוויר

ריכוז תחמוצות חנקן, שנמדדו בימים 6.1 עד 12.1 (במיקרוגרם למ"ק אוויר)

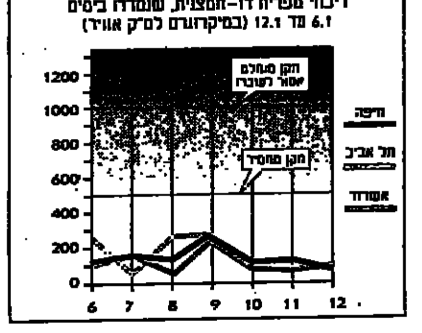

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	1	5	מעונן וגשם
אמסטרדם	5	7	מעונן
אתונה	3	9	מעונן וגשם
בריסל	1	3	מעונן
וינה	-3	-2	מעונן
לונדון	5	11	מעונן חלקית
מדריד	-3	8	נאה
מוסקווה	-7	-5	שלג
ניו יורק	9	14	גשום
פאריס	4	7	נאה
פרנקפורט	-3	-1	מעונן
ציריך	-10	-5	מעונן
קופנהאגן	1	2	מעונן וגשם
רומא	1	5	מעונן חלקית וגשם

תחזית מזג האוויר: חברת "מטאוטק", מיוחד ל"הארץ"

עלה על אוטוסטרדת המידע עם elroNet

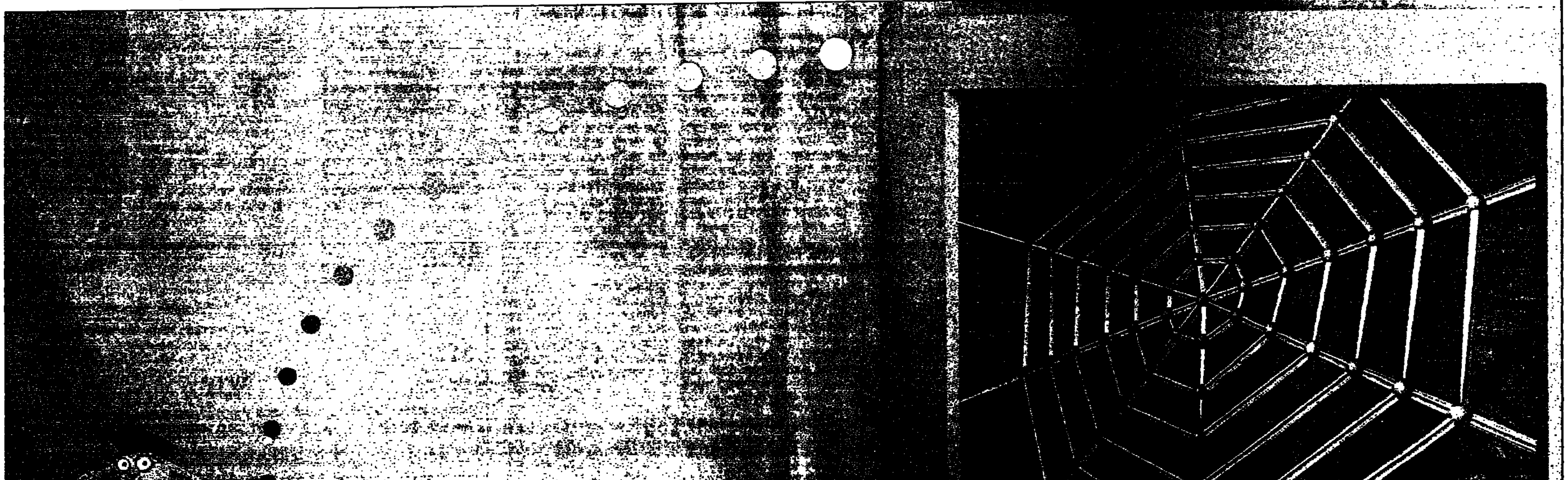

רשת התקשורת שלך לכל העולם
elroNet מספקת היום לחברות ישראליות קשר עם סניפיהן בחו"ל, ועם לקוחות וספקים ברחבי העולם בדמוי רשת פרטית (virtual private network), וכן קישוריות ל-Internet וגישה קלה ונוחה למידע המופיע ברשת.

קניין אלקטרוני
elroNet מציעה לך ערוץ יצוא חדשני: קניין אלקטרוני, באמצעותו תוכל לשווק ולמכור ביעילות את מוצריך. צוות מומחים מיוחד של elroNet יסייע לך בהקמת מערך השיווק החדשני הזה.

אבטחת מידע
elroNet מאפשרת לך היום אבטחת מידע ברמה גבוהה, בשיטה חדשה וייחודית.

שרות אישי
elroNet, כחלק מחברת אלרון – חלוצת-ההי-טק הישראלית – מחויבת לרמת שרות גבוהה ביותר. איש השרות האישי שלך ב-elroNet עומד לרשותך 24 שעות ביממה, לענות ולסייע בכל שאלה.

לפרטים נוספים ולתיאום פגישת היכרות
התקשר טלפונית: 04-545044

THE NEW WORLD OF BUSINESS. elroNet
Elron's Electronic Connection

הארץ
כלכלה
יום ראשון 15.1.95 העורך נחמיה שטרסלר

מבזק

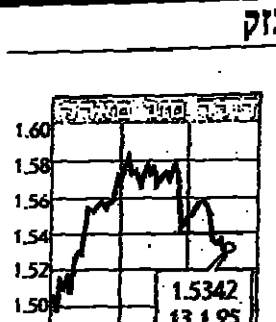

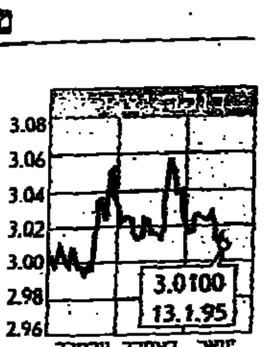

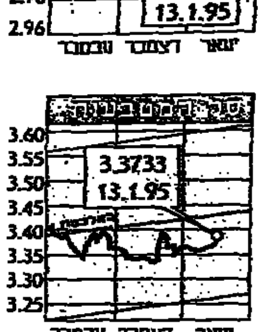

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר:

מארק	1.5342	-0.35%
ין	98.63	+0.07%
לישט"ש	1.5695	-0.28%
ריבית בנק ישראל	17.0%	
פריים ריים	18.5%	

8,000 מנויים הצטרפו לחברת סלקום בשבועיים וחצי (עמוד ג3)

משרד הבריאות פסל תשדיר של אגוזי קליפורניה (עמוד ג3)

מרתון – קרן הון למרחקים ארוכים (דו"ח על דו"ח, עמוד ג3)

מחיריהם של מצרכי מזון אורגניים גבוהים בעשרות ומאות אחוזים ממחירי מוצרי מזון אחרים (צרכנות, עמוד ג3)

מדד דאו ג'ונס נסק ביום שישי בכ־50 נקודות (עמוד ג6)

מדד האנג סנג צנח ביום שישי בהונג קונג ב־2.23% (עמוד ג6)

ירידה של כ־6% בתעודות ההשקעה של קרדי ליונה (עמוד ג8)

מבני נזית מכרה ב־94' דירות בשווי של 65 מיליון דולר החברה בונה כיום יותר מ־2,000 דירות (נדל"ן, עמוד ג9)

מחיר שיא בקרית אריה: 3 מיליון ד' ל־3 דונם (נדל"ן, עמוד ג9)

72% מהבנייה בארץ מקום המדינה – למגורים (נדל"ן, עמוד ג9)

"מתחם ראשון": 1,700 ד' למ"ר משרדים (נדל"ן, עמוד ג10)

ניו יורק: חברת סגס מרטין פרס מתרחבת (נדל"ן, עמוד ג10)

חברת רומשמיין תשקיע 69 מיליון דולר בבניית קריית האקדמיה במזרח נתניה, על שטח של 60 דונם (נדל"ן, עמוד ג10)

תקציב קקיל ב־1995: 196 מיליון דולר (נדל"ן, עמוד ג11)

עבודות פיתוח – המעיים "עושה שריר" (נדל"ן, עמוד ג11)

גבי קומיסר התפטר עקב התנגדותו לביזור הפעילות הביטחונית של תעש

מאת שרון שדה

מנכ"ל התעשייה הצבאית (תעש), ד"ר גבי קומיסר, הגיש ביום ששי מכתב התפטרות לשרי הביטחון והאוצר. המכתב הוגש בעת דיונים שהתקיימו שלשום עם ראשי תעש על מבנה ותוכניתה העסקיות, בעקבות הסיכום שהגיע אליו קומיסר יום קודם לכן עם ארגון העובדים של החברה על תוכנית פרישה ותוכנית עבודה ל־95' ו־96'.

מלשכת שר האוצר נמסר אמש, כי בדעת השר לזמן את קומיסר לשיחה, ולבקשו לשקול את החלטתו מחדש. יו"ר דירקטוריון תעש, דן שומרון, סירב להגיב על התפטרותו של קומיסר. "אנו נדון על כך בישיבת דירקטוריון שתכנס בקרוב", אמר.

קומיסר, שמונה למנכ"ל תעש בנובמבר 90', אמר אמש ל"הארץ" כי ביקש מהשרים לשחררו מתפקידו עקב חילוקי דעות מהותיים בינו לבין הדירקטוריון, על מתכונת פעילותה העתידית של החברה.

קומיסר הכחיש כי התפטרותו נובעת ממערכת יחסים עכורה עם שומרון. "כל האמירות בעניין הן בגדר רכילות", אמר בתגובה לדיווחים לפיהם שורר נתק בינו ובין יו"ר הדירקטוריון על רקע חילוקי הדעות ביניהם. "ביקשתי מהשרים לשחרר אותי מתפקידי במועד המוקדם ביותר האפשרי. אינני מאמין בדרך שאותה מתווה הדירקטוריון לעתיד תעש, ולכן כשהגעתי למצב שבו אינני מסכים להחלטות דירקטוריון, לא נותרה בידי ברירה אלא להתפטר", אמר.

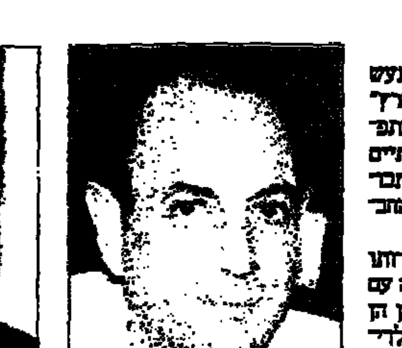
קומיסר. חילוקי דעות

שומרון. כהונתו הוארכה

מקורות כלכליים וביטחוניים הוסיפו, כי החלטת קומיסר לעזוב את תעש התחזקה לאור החלטת ראש הממשלה, יצחק רבין, להאריך את כהונת שומרון בשלוש שנים, עד אמצע 97', זאת חרף ביקורת שנמתחה במשרדי הביטחון והאוצר על כישוריו.

דירקטוריון התעשייה הצבאית והנהלת החברה נקלעו לעימות חריף בנוגע לאופן ניהולה העתידי של החברה, דבר שעיכב בחודשים האחרונים קבלת החלטות בדבר עתידה.

הדירקטוריון, שבו חברים נציגי משרדי הביטחון והאוצר, הורה לפני כשלושה חודשים להנהלת תעש להכין תוכנית לארגון מחדש של החברה, שעיקריה הפיכה מיידית של תעש לחברת אחזקות אסטרטגית, השולטת על שש חברות בנות בתחום הצבאי־ביטחוני בעלות עצמאות עסקית, וכן על חברות בנות נוספות בתחום האזרחי, שחלקן יפעלו בשיתוף עם משקיעים חיצוניים.

הנהלת תעש התנגדה לפיצול בתחום הביטחוני, שהוא תחום עיסוקה המרכזי של החברה. היא גיבשה עמדה שונה, לפיה יש לחלק את תעש לגוף ביטחוני, שייקרא 'תעש דיפנס', שיפעל כקונצרן, ולצדו יפעל גוף נוסף בשם 'תעש הפרטות', שבו יופרטו פעילויות שאינן קשורות לתחום הביטחוני, כגון תחומי הטלפונים, ההנדסה הכללית והאלקטרוניקה.

"פיצולה של תעש דיפנס לשש חברות בנות נראה לי שגוי", אמר קומיסר. כמו כן התנגד קומיסר ללוח הזמנים שהכתיב הדירקטוריון לביצוע השינויים במבנה הפעילות של החברה, לפיו יש להשלימם תוך כמה חודשים.

ההנהלה סבורה כי השינוי במתכונת הפעילות של תעש והקמת חברות בנות יימשכו כשנה וחצי עד שנתיים. דיון על עתיד תעש ואופן פעילותה בשלוש השנים הקרובות ייערך בממשלה ביום ראשון הבא.

לפי תוכנית הפרישה יעזבו את תעש כ־1,600 עובדים, שיקבלו פיצויים מופחתים בהשוואה לתוכנית ההבראה הקודמת שסוכמה בסוף 92'.

יצוין כי בתוכנית העבודה הסכימו העובדים לקשור קבלת תוספת שכר בתוצאות העסקיות במפעלים בשנתיים הקרובות, ולהימנע מדרישת תוספת שכר במפעלים מפסידים.

טורקיה החליטה לא לרכוש מטוסי תדלוק מישראל

מאת שרון שדה

טורקיה החליטה שלא לרכוש מטוסי תדלוק מישראל אלא מארה"ב – כך עולה ממידע שהגיע לאחרונה לישראל.

נודע כי הטורקים החליטו לרכוש מטוסי תדלוק מסוג KC-135 מעודפי הצבא האמריקאי, שהוצעו להם במחיר נמוך. המטוסים יושבחו בארה"ב, ולאחר מכן יימסרו לטורקים.

עם זאת ישראל ממשיכה במגעיה על השבחת מטוסי קרב מסוג פאנטום של חיל האוויר הטורקי, ובנוסף היא הגישה הצעה לביצוע תוכנית להשבחת המטוס, שנבדקת יחד עם הצעות נוספות שמסרו חברות מאירופה ומארה"ב. נראה כי לישראל מסתמנת עדיפות בתחרות על ביצוע ההשבחה.

בשבועות הקרובים יקבעו הטורקים את תכולת הפרויקט והיקפו, ולצורך זה הגישה התעשייה האווירית לטורקים כמה אופציות.

משרד האוצר הסכים לסייע לתעשייה האווירית במימוש העסקה, אם זו תצא לפועל, תוך מתן התחייבות לקבלת אשראי והענקת ביטוחות כספיים באמצעות החברה הממשלתית לביטוח סיכוני סחר חוץ.

יצוין כי לאחרונה נקלעה ישראל למצב עדין מבחינה מדינית כלפי טורקיה ויוון, על רקע הסכסוך ביניהן על השליטה באי קפריסין.

ראש ממשלת טורקיה, טנסו צ'ילר, ושר ההגנה היווני, גרסימוס ארסניס, הבהירו בביקורים שקיימו בישראל לפני כחודשיים כי הם מעוניינים להדק את קשרי הביטחון של מדינותיהם עם ישראל.

ישראל הבהירה כי אין בכוונתה לנקוט עמדה בסכסוך בין שתי המדינות. במגעיה עם יוון וטורקיה מסרה ישראל כי היא תפעל ללא משוא פנים, וכי לא תבצע פעילות ביטחונית משותפת עם מדינה אחת מבלי שימסר על כך דיווח למדינה האחרת, זאת כדי למנוע אי הבנות ותקריות דיפלומטיות.

עם זאת הבהיר לשר ההגנה היווני, כי מערכת היחסים בין ישראל ליוון תתפתח בהדרגה, ובשלב זה נבצרת ישראל ממתן התחייבות מפורשת להדוק הקשרים הביטחוניים והצבאיים עם יוון, כפי שהציע ארסניס.

הרמטכ"ל היווני, אדמירל קונסטנטין ליבניס, צפוי להגיע בקרוב לביקור בישראל ושתי המדינות בודקות היבטים שונים לפיתוח שיתוף הפעולה הביטחוני ביניהן.

בן־יאיר דורש לקבוע מחדש תנאים למתן מענקים אקדמיים

מאת גרשון אלון

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, הודיע לממונה על השכר באוצר, יוסי קוצ'יק, כי אם תוך ימים ספורים לא יקבעו ראשי האוניברסיטאות קריטריונים חדשים בעניין תשלומים של מענקים אקדמיים, הוא ייאלץ לפנות לבית המשפט, כדי שיורה בביטול הסעיפים הנוגעים לתשלום מענקים אקדמיים.

במכתב ששיגר בן־יאיר לקוצ'יק צוין, כי ב־8 בדצמבר התקיימה פגישה בהשתתפות נציגי הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה, נשיאי האוניברסיטאות ונציגי פרקליטות המדינה.

בסיכום הדיון נקבע, כי השאלה של חריגה מההסכמים שנחתמו עם ארגוני הסגל האקדמי הבכיר בעניין התשלומים של מענקים אקדמיים, הוצגה בפני ראשי האוניברסיטאות, והודגשה הבעיה הנובעת מקביעת קריטריונים שלא מבחינים בין עבודה רגילה לבין עבודה חריגה.

בן־יאיר הוסיף, כי על פי בקשת ראשי האוניברסיטאות ניתנה להם ארכה של חודש לפנות לוועדות הסגל באוניברסיטאות, כדי שאולי יבטלו את הקריטריונים שנקבעו וכדי שיקבעו קריטריונים חדשים, שיתאמו להסכמים.

כן נקבע, כי אם בתום הארכה לא ייקבעו הקריטריונים, תיבחן פנייה מטעם המדינה לבית המשפט לפי סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, כדי שיכריע במחלוקת, לרבות ביטול הסעיפים הנוגעים לתשלום מענקים אקדמיים.

מחריפים השיבושים באל־אופ עובדי "על המשמר" יפגינו

מאת חיים ביאור

עובדי מפעל האלקטרוניקה אל־אופ בנס ציונה יחריפו מהיום את השיבושים שהם נוקטים ויקיימו אסיפות מחאה בשעות העבודה.

העיצומים באל־אופ נכנסו לשבוע השני שלהם, ובין ההנהלה לנציגי העובדים שורר נתק. הנהלת המפעל רמזה, בהודעה ששיגרה ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, עמיר פרץ, כי תנקוט בהשבתת מגן או תפנה לבית הדין לעבודה בבקשה שיוציא צו מניעה נגד המשך השיבושים.

ביום חמישי שעבר הפסיקו עובדי אל־אופ את העבודה בשעות הצהריים ויצאו להפגנה מאורגנת, שנמשכה עד היום.

40% תוספת שכר

גם ועד העובדים במשרד הבינוי והשיכון ידון היום בהחרפת השיבושים מצד 800 העובדים, עקב האי היענות לתביעתם לתוספת שכר של 40%. הנהלת המשרד הודיעה שהיא תומכת בדרישת העובדים, מאחר שעומס המטלות במשרד גבר. ואולם לדבריה, שר האוצר, אברהם שוחט, טרם אישר את תשלום התוספת.

45 העיתונאים ועובדי המנהלה ב"על המשמר" יפגינו היום מול אולם "צוותא" בתל אביב בעת הכינוס של מרכז מפם, במחאה על כך שטרם נחתם עימם הסכם על פיצויי הפיטורים ותנאי הפרישה לקראת מכירת העיתון לאיש העסקים יצחק תשובה.

יו"ר ועד העובדים, אבשלום קוה, מסר כי עובדי העיתון ינקטו בצעדי מחאה שיחריפו בהדרגה "כי הקיבוץ הארצי, עימו אנו במגעים, מחזיק אותנו בערפל".

יומן

על מי היא מגינה

גמיר. לא רק תוספת כוח אדם

שרת העבודה והרווחה נזקקה בשבוע שעבר להגן על עובדי המוסד לביטוח לאומי ("מקצועיות ללא פניות", "הארץ" 12.1) מפני ביקורת שנמתחה עליהם במאמר מאת כותב שורות אלה (6.1). המאמר נכתב בעקבות הדרישות שהעובדים הציבו כתנאי לגביית דמי ביטוח הבריאות. במאמרה מחלקת השרה שבחים לעובדי המוסד ומגנה את השוואתם למאפיה.

ההשוואה אמנם קשה, אך אפשר להצדיקה כל עוד מדובר בהיבט שבו עסק המאמר. מדובר בשיטה נלוזה, שלפיה עובדי ציבור המתפקדים על צמתי שירותים רגישים תובעים לעתים הטבות חומריות לרגל שינויים חלים במבנה או בתפקוד אירגונם, ומתנים את המשך מתן השירותים במילוי דרישותיהם. האין בזה ניצול בוטה של כוח לשם סחיטת הטבות? במקרה הנדון שיבשו עובדי המוסד את מתן השירותים בסניפים ב־1.1.95 ואיימו להשבית את העבודה כליל – תוך גרימת סבל למאות אלפי המבוטחים מהשכבות החלשות ביותר באוכלוסיה – אם תביעותיהם המפליגות לא ייענו.

בניגוד גמור לרושם העולה מדבריה של גמיר, הביקורת לא היתה על תוספת כוח אדם שנדרשה לצורך הגבייה. המוסד, באישור האוצר, הועיד למטרה זו 87 תקנים חדשים, וכן קיבל פטור מחובת קיצוץ של 3% בכוח האדם – חובה שחלה השנה על משרדי ממשלה. לא על תוספת העובדים רגנו עובדי המוסד; הם רגנו על התביעה לתוספות שכר ל־3,500 עובדי המוסד, לרגל ההזדמנות החגיגית שמתחילים לגבות דמי ביטוח בריאות. מתוספת השכר עמדו ליהנות (ובסופו של המיקוח ייהנו בפועל) אלפי עובדים שאין להם ולא כלום עם המטלה החדשה, או שהיא משפיעה עליהם רק בשולי השוליים. כמה אופייני, שבתגובתה מדברת השרה על תביעות לתוספת כוח אדם (שאושרו כאמור ממילא) ולא מזכירה את התביעות לתוספת שכר, שלפי אומדן מקור מהימן הסתכמו בשלב המיקוח הראשון ב־70%.

במבט לאחור יש מקום לחרטה על שגביית דמי ביטוח הבריאות הופקדה בידי המוסד לביטוח לאומי. אפשר היה לגבות את 6–5 המיליארדים הנוספים באמצעות מנגנון מס הכנסה – יותר בזול, באותה יעילות וביתר צדק סוציאלי. רק התחושה – שבפועל מסתברת יותר ויותר כאשליה – שיש קשר בין מתן השירות לבין התשלום בעבורו, הביאה להחלטה השגויה (שבה תמך בשעות גם כותב שורות אלה), להטיל את הגבייה על המוסד לביטוח לאומי ולא על מס הכנסה.

אברהם טל

AEG זכתה במכרז חברת החשמל למפסיקי זרם ב־97.4 מיליון ד'

מאת עמירם כהן

קונצרן AEG מגרמניה זכה במכרז חברת החשמל למסדרים משוריינים 170 קילוואט (מפסיקי זרם לתחנות מיתוג גדולות) בסך 97.4 מיליון דולר.

ועדת המכרזים של דירקטוריון חברת החשמל, בראשות היו"ר עדי אמוראי, החליטה לקבוע את הקונצרן הגרמני כזוכה בחלקו הראשון של המכרז. AEG תספק בתוך שלוש שנים עשרה מסדרים משוריינים שיותקנו בתחנות משנה במרכזי הערים הגדולות.

המכרז המקורי היה ל־19 מסדרים משוריינים אך בשלב זה החליטה ועדת המכרזים לקבוע את הזוכה בעשרה מסדרים בלבד.

במכרז השתתפו: אי־בי־אי משווייץ; ג'י־איי־סי אלסטום מצרפת; סימנס ו־AEG מגרמניה.

TCP/IP Applications for Windows

יותר אפליקציות לחלונות מאשר כל חבילה אחרת ל-TCP/IP

- 100% Windows DLL
- דורש רק 6KB of base memory
- התקנה תוך חמש דקות, תחת חלונות.

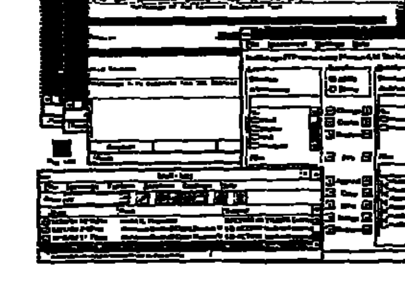

Applications:
Telnet (VT100, VT220, TVI), NT3270, TN5250, FTP, TFTP, SMTP Mail with MIME, NewsReader, PROFS Mail, LPR/LPD, Ping, Bind, Finger, WhoIs, Gopher, Phonetag, Scripting, Statistics, Custom, SNMP Agent

First ever NFS client and server for Windows NT

גירסה חדשה תומכת ב-WindowsNT ver. 3.5

- Up to 24 network drives
- Long file name support
- FAT and NTFS file system
- support Included in Chameleon32NFS
- Chameleon32NFS applications include Telnet terminal emulation (VT100, VT220, TN3270) FTP, mail (client & server). NewsReader, TFTP, Ping, Bind, Finger and WhoIs. Available for Intel platform.
- Runs on WindowsNT ver. 3.5 (Daytona)

Internet Chameleon

התוכנה המקשרת אותך לאינטרנט.
DAIL-UP, SLIP and PPP

- חמש דקות התקנה, התקנה תחת חלונות
- קלה להפעלה

Applications:
Electronic Mail (SMTP, POP), Internet News Reader, Gopher Client, File Trasfer: FTP, TFTP, and TFTP Server, Telnet, Utilities: Ping, Finger, WhoIs: SLIP & PPP Dial-Up Connection

להזמנות ופרטים התקשרו:
04-550123
NETMANAGE™

e-mail: sales@netmanage.co.il
VISA

צווארון לבן / צבי הראל

שוחד בכיוון אחד

מנהל הרכש של קופת חולים הכללית, שלמה רובנוב, זוכה מחמת הספק מקבלת שוחד ממנכ"ל חברת פרומדיקו – שהורשע במתן השוחד. עם זאת קבע השופט כי רובנוב היתמם, וכי מעשיו לא היו בבירור ב"משבצת הלבנה"

השופט כספי. ציטט מפסק דין שניתן בעניינו של פלאטו שרון

שופט בית משפט השלום בתל־אביב, זכריה כספי, נתן לפני שבוע ביטוי ללבטים שהיו לו כשהחליט לזכות, מחמת הספק, את שלמה רובנוב (49), מנהל מחלקת הרכש במינהל האספקה של קופת חולים הכללית. בפרשה זו בולטת גרסתו המיתממת של הנאשם, שאינה נעלמת מקביעותיו של השופט. כתב האישום נגד רובנוב הוא גם דוגמה נוספת לתיק שוחד "בכיוון אחד": בעוד רובנוב שנאשם בקבלת השוחד זוכה, הורשע אלכסנדר אייזנברג בנתינתו.

מינהל האספקה של קופת חולים מטפל ברכישתם ובאחסונם של תרופות וציוד רפואי והפצתם למוסדות הרפואיים השונים של קופת חולים. אלכסנדר אייזנברג הוא מנכ"ל חברת פרומדיקו, יבואנית של תרופות וציוד רפואי. כחלק מעבודתו ניהל אייזנברג משא־ומתן עם קניינים שונים ובכללם עם רובנוב.

בראשית אוקטובר 88' טס רובנוב עם אשתו לארצות הברית ולקנדה, ובדרכם לשם ובחזרה עשו חניה בהולנד. כעבור חודש חזרו בני הזוג לישראל. הנסיעה הוסדרה באמצעות משרד הנסיעות דיזנהויז. עלות הנסיעה הכוללת, עבור שני בני הזוג, היתה 2,755 דולר. כל אחד משני הכרטיסים של בני הזוג עלה 978 דולר. כרטיס אחד שילמה פרומדיקו.

התובע, עו"ד מיכה פסמן, טען כי אייזנברג מימן את נסיעתו של רובנוב במטרה להביא לכך שפרומדיקו תזכה ביחס מועדף בקידום מכירותיה לקופת חולים. הסניגורית של רובנוב, עו"ד דרורה הראל, טענה כי רובנוב כלל לא ידע על התשלום הזה וכי הוא, מצדו, שילם את הסכום שנדרש לשלמו במשרד הנסיעות, ולא ידע את המחיר המדויק של הכרטיסים. עוד טענה עו"ד הראל, כי רובנוב לא נהג במשוא פנים כלפי אייזנברג ופרומדיקו.

השופט: קשה לי לתת אמון בנאשם המיתמם הזה, אך איש מבין העדים הנוגעים בדבר לא העיד על ידיעה כזו של הנאשם

בשלב מוקדם יותר של המשפט הודה אייזנברג במתן השוחד לרובנוב ונגזר עונשו – מאסר על תנאי וקנס כספי. הוא הוזמן להעיד מטעם התביעה נגד רובנוב. התביעה הוכיחה, כי אייזנברג היה זה שהורה להנהלת החשבונות של החברה שבניהולו לשלם את הסכום של 978 דולר לחברת הנסיעות. בעדותו סיפר אייזנברג: "אני אישרתי את החשבונית שהגיעה מדיזנהויז שעליה צוינה נסיעתו של רובנוב. איני זוכר בדיוק למה אישרתי".

במרכז העדות במשפט ניצבה ויקטוריה מסינג מחברת דיזנהויז. לדבריה, מי שנתן את ההוראה להנפיק את כרטיס הטיסה לרובנוב – ועל חלקה של חברת פרומדיקו בתשלום הכולל – היה אייזנברג. יחד עם זאת לא אמרה מסינג, כי רובנוב ידע על אודות חלוקה כלשהי של התשלומים.

במלים אחרות: לגרסתה, לא ידע רובנוב איזה סכום משלמת חברת פרומדיקו. עוד העידה הפקידה, כי את החשבון הסופי ערכה ימים אחדים אחרי מועד הטיסה של בני הזוג רובנוב.

בעדותו סיפר רובנוב, כי הכיר את אייזנברג עוד כשעבד בחברות לתרופות וציוד רפואי, קודם לתחילת עבודתו בקופ"ח. גם במהלך עבודתו בקופה, סיפר הנאשם, פגש לעתים קרובות את אייזנברג, שהיה מגיע למינהל האספקה.

עוד סיפר רובנוב בעדותו: "הוא (אייזנברג) שמע שאני מדבר על הנסיעה ושאל אותי אם קניתי כרטיסים. השבתי שלא. הוא אמר שימליץ על משרד שאנו (פרומדיקו) עובדים איתו. הוא אמר לי לפנות לגברת ויקטוריה (מסינג), ואחרי יום־יומיים באמת פניתי אליה. ממראה פניה הבנתי, כי כבר דיברו איתה על הנסיעה. בערך שבוע לפני הטיסה היא התקשרה אלי ואמרה לי שזה מוכן. באתי ושאלתי כמה אני צריך לשלם. נקבע סכום, ושילמתי בשני תשלומים. לא היתה לי אמת מידה לגובה התשלום. לא התווכחתי. שילמתי את המבוקש".

בעדותו אמר רובנוב, בין היתר, כי רק במשטרה ראה את החשבונית ששילמה חברת פרומדיקו (978 דולר). לדבריו, הוא הבין כי בעקבות המלצתו של אייזנברג הוא יקבל "דיל טוב, זול יותר", אולם לא ידע כי חברת התרופות שילמה עבורו 978 דולר. לימים, כשנשאל במשטרה מדוע אייזנברג שילם את הסכום הנ"ל, השיב כי אינו יודע. עוד סיפר, כי עם הגעתו ארצה שאל אותו אייזנברג אם קיבל טיפול טוב בדיזנהויז, ובזה הדבר נגמר. לדבריו, לא אמר לו אייזנברג כי הורה לשלם את הסכום שיצא מקופתה של פרומדיקו.

עוד לפני שהשופט כספי מגיע לתוצאה המזכה הוא מוצא מקום לפתוח ביקורת על הנאשם. השופט מציין, כי מחיר שני כרטיסי הטיסה עבור בני הזוג רובנוב, 978 דולר כ"א, נקוב בכל כרטיס שנמסר לידי הנאשם. מחיר שני הכרטיסים יחד (1,956 דולר) עלה על מה המחיר שנדרש רובנוב לשלם לחברת הנסיעות (1,777 דולר).

מדוע, איפוא, החליט השופט לזכות את רובנוב?

אין הוכחה, קבע השופט, כי הנאשם ידע על הוראת אייזנברג לתשלום הנ"ל, ואין הוכחה כי ידע מה היה מחירם של שני הכרטיסים. "אם צריך אני להסיק מסקנות מהתרשמות העובדתית הזו", כתב השופט, "הרי שחושד אני בנאשם כי הוא מיתמם. חשד בלבי, כי הנאשם ידע כמה דברים אחרים, ובהמשך – בחר להתעלם מן המחיר שננקב בחברת הנסיעות, מתוך שידע כי המחיר הזה נמוך משמעותית מן המחיר שצפוי היה לשלם (...) קשה לי לתת אמון בנאשם המיתמם הזה, אך מנגד, איש מבין העדים הנוגעים בדבר, משמע אייזנברג ומסינג, לא העיד על ידיעה כזו של הנאשם.

השופט: חשד בלבי, כי הנאשם בחר להתעלם מהמחיר שננקב בחברת הנסיעות מתוך שידע כי הוא נמוך משמעותית ממה שצפוי היה לשלם

"אייזנברג עצמו אינו אמין בעיני, והוא משקר במצח נחושה בבית המשפט כשאינו 'זוכר' מדוע שילם את הסכום, שקודם לכך הודה, במשפטו שלו, בנתינתו כשוחד לנאשם.

"מסינג עצמה חשודה עלי גם היא באי־אמירת האמת בכל הנוגע להוראות ולתשלום על ידי אייזנברג על חשבון פרומדיקו.

"עובדת היותם של שניים אלה בלתי אמינים בעיני, אינה יכולה למלא את החסר בראיות התביעה. הפער אינו ניתן לגישור באמצעות ההשערות הקיימות (...)

"מצפה הייתי, אמנם, מאדם במעמדו ובניסיונו של הנאשם, שעיסוקו היומיומי ברכישה ובכספים, כי ישים לבו היטב לפרטי העסקה המוצעת לו, למחיר הכרטיס הנקוב בו ולאשר הפרטים הנוגעים לסיכום התשלומים שנדרשו ממנו כששני מחירי הכרטיסים לבדם (1,956 דולר) עולים בערכם על מה שנדרש לשלם (1,777 דולר)".

בסוף פסק הדין מבסס השופט כספי פסק דין בדיני שוחד של שופט בית המשפט העליון דב לוין בעניינו של שמואל פלאטו־שרון. השופט לוין הגדיר "משבצת לבנה", המלמדת על טוהר המעשה – ו"משבצת שחורה" המעידה על פסלותו. בהקשר של מקרה שלפנינו, משפטו של רובנוב, כתב השופט כספי: "איני יכול לקבוע כי מקומו של הנאשם על גבי 'המשבצת השחורה' – בלשון השופט דב לוין – וזה מהעדר ראיות מספיקות. ואידך, בשל קיומם של החשדות שציינתי, איני מוכן לקבוע כי מקומו על גבי 'המשבצת הלבנה'".

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח על דו"ח / אורלי פלנר

מרתון – קרן למרחקים ארוכים

מרתון, שספגה בשנים האחרונות הפסדים, מציעה לרוכש מניותיה תשואה דולרית של כ-3.5% לשנה, בשבע וחצי השנים הקרובות

תמצית מאזן

ליום 30 בספטמבר, 1994

בש"ח מותאמים לחודש ספטמבר 1994*

	30 בספטמבר 1994	30 בספטמבר 1993	31 בדצמבר 1993
	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
	באלפים		
רכוש			
רכוש שוטף:			
מזומנים ושווי מזומנים	5,880	36,367	2,987
ניירות ערך סחירים	27,096	18,136	43,573
חייבים ויתרות חובה	2,176	2,461	1,426
סך רכוש שוטף	35,152	56,964	47,986
השקעות בחברות:			
חברות כלולות, ראה באור 2	6,403		
חברות אחרות, ראה באור 3	16,862	13,830	22,087
	23,265	13,830	22,087
	58,417	70,794	70,073
התחייבויות והון			
התחייבויות שוטפות			
זכאים והצטברויות	2	23	316
הון:			
הון המניות	75,950	75,950	75,950
קרן הון	(4,968)	(4,673)	(4,968)
יתרת הפסד	(12,567)	(506)	(1,225)
	58,415	70,771	69,757
	58,417	70,794	70,073

• על בסיס השנויים במדד המחירים לצרכן.

מרתון – קרן הון לפיתוח בע"מ, התאגדה ב-14 בפברואר 93' כחברה ציבורית, והחלה בפעילותה ב-16 באוגוסט 93'.

באמצעות הקצאת מניות למייסדי הקרן: מוטי גורה, י.ל.ב. שוקי הון (בשליטה עקיפה של אורי רקנאטי וחברת הפניקס), יעקב ריכטר, משה גורפונג וכמה משקיעים נוספים, וכן באמצעות הנפקה לציבור שנעשתה באוגוסט 93', גייסה הקרן כ-71 מיליון שקל נטו (שקלי ספטמבר 94').

הקרן הוקמה במטרה להשקיע ב-START-UP, המדובר בחברות למחקר ופיתוח שנמצאות בשלבי פיתוח או ייצור ראשוני, וזקוקות להון לשם המשך תהליך פיתוח ייצור או שיווק פירות המחקר ופיתוח שלהן – בעיקר בתחומי התקשורת, מערכת וציוד רפואי, אלקטרוניקה, ביוטכנולוגיה, טכנולוגיה וכדומה.

הסיכון הכרוך בהשקעה בחברות אלו גדול, מאחר שקיימת אי ודאות ביחס לעצם הצלחת המחקר והפיתוח; ביחס לאפשרות ליישום מסחרי של תוצאותיה; הקדמת פיתוח המוצרים על ידי מתחרים, וגובה ההשקעה ועיתוי הבשלת המחקר.

מאידך, התשואה הגלומה בהשקעות אלו יחסית לסך ההשקעה יכולה להיות גבוהה, ולכן על ידי פיזור מחושב של תמהיל ההשקעות ניתן להקטין את ההסתברות לכישלון כולל.

הרכב ההון של הקרן (אלפים) ליום ה-30.9.94 כולל: 10,080 מניות רגילות בלתי מוגנות, 56 אלף מניות רגילות מוגנות 17,920 כתבי אופציות שניתנים למימוש למניות לא מוגנות תמורת תוספת מימוש של 1 שקל לא צמוד עד ליום ה-20.8.95.

לגבי המניות המוגנות קיימת התחייבות של ענבל חברה לביטוח, בבעלות המדינה, לרוכשן במועד הקובע (בין 7 ל-9 שנים ממועד ההנפקה) בסכום של 80% מערכן הנקוב בהצמדה לדולר מיום ההנפקה, (בניכוי דיווידנדים שישולמו). למעשה, המניות המוגנות הללו מהוות השקעה דולרית כמעט חסרת סיכון שמהוות נכון ליום ה-10.1.95 בתשואה שנתית בשיעור של כ-3.5% לפדיון כעוד שבע שנים וחצי בהתבסס על שער מניה של 67 אגורות, והנחת מועד קבע בעבור 9 שנים מיום ההנפקה.

לפיכך, מהות היחידות המוגנות השקעה סולידית שמבטיחה תשואה מינימום של כ-3.5% (כיום הריבית חסרת סיכון דולרית היא כ-7.5%), עם פוטנציאל לרווח גבוה בהתאם להצלחת ההשקעות השונות.

בבורסה לניירות ערך בתל-אביב נסחרות כיום בנוסף לקרן מרתון עוד 3 קרנות הון סיכון: מופת, פורז ותעוזה. להבדיל מ-3 הקרנות האחרות, עוד לפני תאריך התשקיף התקשרה מרתון עם חמש חברות למחקר ופיתוח בהסכמים לרכישת מניות, דבר שהיווה יתרון מבחינת המשקיעים מאחר שבדרך כלל עם תחילת הפעילות בקרנות, קצב ההשקעות אטי, ולעומת זאת דמי הניהול שמשולמים בשיעורים גבוהים שוחקים את הון הקרן, עם הנפקתה.

כבר בדו"ח הדירקטוריון ל-93', 4 חודשים לאחר ההנפקה, דווח על ביצוע 4 מתוך 5 ההשקעות שפורסמו בתשקיף, והשקעה נוספת, בסך כולל של כ-22 מיליון שקל (שקל ספטמבר 94') כדלקמן:

א.ג.ר אראקום נתיבי תקשורת בע"מ – השקעה בסך כ-8.2 מיליוני שקל; אופטיביים בע"מ – השקעה בסך כ-4 מיליוני שקל; פגסוס בע"מ – השקעה בסך כ-2.3 מיליוני שקל; אראל תקשורת ותוכנה בע"מ – השקעה בסך כ-4.1 מיליון שקל; נאנומושן בע"מ – כ-3.4 מיליון שקל.

ב-94' ביצעה הקרן השקעות נוספות בסך 9.8 מיליון שקל בחברות: פגסוס בע"מ – כ-0.8 מיליון שקל; בי.או.אס בטר אונליין סולושנס בע"מ – כ-3.8 מיליון שקל; מרגן פיתוח עסקי בע"מ – כ-2.7 מיליון שקל; והשקעה נוספת בפגסוס ואופטיביים בסך 1.8 מיליון ש' ו-0.7 מיליון ש' בהתאמה.

מתוך שמונה ההשקעות הללו השקעה אחת נכשלה, לגבי שתיים אחרות עלה שווי ההשקעות (כפי שמתבטא בעסקות רכישה שוק-בות) המתייחס להשקעות אלה, אשר טרם הבשילו.

סקירת השקעות

א.ג.ר אראקום נתיבי תקשורת בע"מ (בשליטת אראקום טכנולוגיות – להלן אראקום). הקרן השקיעה בחברה כ-8.2 מיליון שקל – ההשקעה הגדולה ביותר שעשתה עד היום, שהיוו כ-11% מכספי ההנפקה, תמורת 13.7% מהון מניות החברה. החברה עסקה בתחום נתיבי תקשורת למחשבים.

בתכנון ההשקעה, מימון פעילות א.ג.ר עד הגעתה לאיזון תפעולי תוכנן להתבצע מכספי ההשקעה של הקרן והיתרה על ידי חברת אראקום טכנולוגיות. במשך 94' נקלעה אראקום לקשיי נזילות, כתוצאה מכך, ובניסיון להציל את הספינה הטובעת, מנהלי הקרן הציעו למוטה גורה הבעלים, להכניס משקיע נוסף במקום אראקום. גורה סירב עד שביולי 94' מונה לאראקום כונס נכסים.

עקב כך נוצרה בא.ג.ר בעיית נזילות שלא איפשרה את המשך פעילותה, ובהמשך גם התפזרו עובדיה לאחר שלא מולאו דרישותיהם. א.ג.ר הפכה לחברה שסיכוייה לשוב להיות עסק חי – קלושים. בדיווח מיידי של מרתון מה-18 באוגוסט 94' נאמר שהנהלת הקרן סבורה שהסיכויים להפעלת א.ג.ר במתכונת הנוכחית הם קלושים, כי יש חשש שההשקעה תרד לטמיון, ולכן כבר בדו"חות הכספיים ביוני נרשמה הפרשה לירידת ערך של ההשקעה בחברה במלוא עלות ההשקעה.

יש לציין שהקשר המשולש מרתון-גורה-אראקום (א.ג.ר אראקום) כבר במועד ההנפקה, עורר חשש בקרב המשקיעים, בעיקר לאור העובדה שחלק ניכר מההשקעה של הקרן תוכנן להיעשות בחברות שקשורות לגורה. אולם באותה תקופה גורה צבר מוניטין כ"גורו" פיננסי שנראה מתאים לתפקיד יו"ר ראש חברת הניהול של קרן מרתון. אין ספק כי צריך להקים חומות גבוהות בין חברות של בעלי עניין להשקעות הקרן. כיום גורה אינו מכהן במועצת המנהלים של החברה החברה המנהלת, ואולם עדיין מחזיק דרך חברת גורה בכ-32% ממניות חברת הניהול של הקרן. יצוין, כי קיים עדיין קשר עסקי בין מרתון וגורה כחלק מהשקעה משותפת נוספת – חברת אופטיביים בע"מ.

חברת אופטיביים עוסקת בתחום המולטימדיה, מפתחת ומייצרת מוצרי תוכנה וחומרה לדחיסה ופריסה של תמונה וקול בשטח תמונות נייחות ווידאו – המשמשים בתעשיית התקשורת, הבידור ועיבודי התמונה. השליטה בחברה בידי חברת מודיה שבשליטת מוטי גורה, עוד מחזיקים בה חברת שרם, מרתון ויזמים מקוריים.

הקרן השקיעה עד ליום ה-30.9.94 כ-4.4 מיליון שקל בהון החברה שהקנו לה 13.7% בהון המניות. בנוסף, רכשה כ-0.3 מיליון שקל אג"ח להמרה של החברה ללא ריבית, צמודות לדולר ועומדות לפירעון עד ה-28.2.96.

ב-93' הסתכמו מכירותיה בכ-1.8 מיליון דולר, ברבעון הראשון של 94' הסתכמו מכירותיה בכ-1.55 מיליון דולר, ובנוסף קיים צבר הזמנות בסך כמה מיליוני דולרים. יצוין כי העלייה בקצב המכירות נובעת מהתבססותה בשוק הווידאו.

בדצמבר 94' חתמה חברת אופטיביים על שני הסכמי הקצאת מניות. ל-IPC Corporation ו-UOB Venture Investments. ההקצאות נעשו לפי מחיר של 3.7 דולר למניה. כזכור, מרתון השקיעה באופטיביים לפי מחיר של 2.03 דולר למניה (נומינלי). ערך אחזקותיה, לפי מחירי העסקות האחרונות, הוא כ-2.5 מיליון דולר. בספרים מוצגת השקעה זו על פי עלותה: כ-1.4 מיליון דולר. לאחר השלמת ההקצאה מחזיקה הקרן ב-11.6% בדילול מלא מהון מניות אופטיביים.

למרתון עוד שש השקעות: אראל תקשורת ותוכנה שעוסקת בתחום התמיכה במערכות תקשורת היא השקעה נוספת שלה.

בתחילת דצמבר 94' התבצעה הנפקת החברה בבורסה מעבר לדלפק בניו-יורק. החברה גייסה כ-6.5 מיליון דולר תמורת כ-24% מהון מניותיה. מחיר המניה בהנפקה הסתכם ב-5.06 דולר, מרתון השקיעה באראל לפי מחיר של 3.06 דולר למניה, כלומר, שווי אחזקותיה באראל לפי מחיר ההנפקה מסתכם בכ-2 מיליון דולר לעומת השקעה של 1.3 מיליון דולר (נומינלית).

השקעה אחרת של החברה היא בחברת פגסוס. החברה פיתחה עכבר אלחוטי לשימוש תלת ממדי במחשבים ובמשחקים אלקטרוניים שמיועד לשוק האמריקאי, היפאני והאירופי. לדעת הקרן, הפוטנציאל שגלום במוצר גדול, וההשקעה בפגסוס היא אחת מההשקעות המוצלחות של הקרן.

לחברה צבר הזמנות שמסתכם ביותר מ-3 מיליון דולר. האמון שיש למנהלי הקרן בחברה בא לידי ביטוי ב-26.7.94, תאריך בו החליטה הקרן לממש את האופציה שיש לה בחברה והשקיעה 0.6 מיליון דולר נוספים. לפיכך, בהתחשב בהשקעה המקורית בסך 0.7 מיליון דולר, ההשקעה הדרושה הזו עונקת 1.5% נוספים ממניות פגסוס למרתון בחינם (וזאת לאות הערכה על תרומת הקרן לפיתוח עסקי החברה) על ידי פגסוס מגיעת החזקות הקרן לכ-25% בחברה.

השקעה אחרת של הקרן, שהצלחתה כבר הוכחה, היא בי.או.אס בטר אונליין סולושנס שעוסקת בתחום הקישוריות בין מחשבים. השקעה זו צפויה לסיים את השנה ברווח של כ-1 מיליון דולר, ול-

תמצית נתונים על השקעות הקרן

שם החברה	סכום ההשקעה	שיעור החזקה ליום 30 בספט' 1994	שיעור החזקה בהון החברה בדילול מלא
	אלפי ש"ח מותאמים לחודש ספט' 1994	%	%
אופטיביים	4,700	13.73	11.60
אראל תקשורת ותוכנה	4,100	10.48	10.00
פגסוס	4,100	25.10	25.10
בי.או.אס. בטר אונליין סולושנס	3,800	10.00	10–20.33
מרגן פיתוח עסקי	2,700	30.96	30.96
נאנומושן	3,400	15.27	18.60
פנטסק	800	22.50	27–31.50
א.ג.ר. אראקום נתיבי תקשורת	8,200 (החברה מחקה את עלות ההשקעה)	13.70	

הכפילו ב-95'. הקרן השקיעה סך של כ-3.8 מיליון שקל בהון החברה בתמורה ל-10%, 12.5% או 16.6% מהון המונפק של החברה (בדילול מלא), והכל בהתאם לנוסחת הצלחה שסוכמה בין החברה לבין הקרן. נוסחת ההצלחה מבוססת על המכירות החזויות והרווח החזוי ל-95'. בנוסף קיימת לקרן אופציה לרכישת 3.7% נוספים ממניות החברה.

השקעה נוספת היא מרגן פיתוח עסקי, העוסקת במחקר ופיתוח וייצור מכשירים לדגימת מי תהום לשם בקרת ניקיונם. לחברה פוטנציאל גדול בארצות הברית, וישנן כבר כמה התקשרויות בשוק זה. החברה נכנסה לפרויקט גדול לפינוי בסיס צבא שהיקפו נאמד ב-85 מיליון דולר, ושיימשך כשבע שנים. החברה השקיעה במרגן כ-2.7 מיליון שקל תמורת 31% ממניות החברה. השקעה זו מוצגת על בסיס השווי המאזני וגרמה להפסד של 0.4 מיליון שקל ב-94'. שאר השקעות החברה בחברות Start-Up מסתכמות בכ-4 מיליון שקל.

בסיס הערכת ההשקעות בדו"חות הכספיים

קרנות הון סיכון הן קרנות השקעה שעיקר השקעתן היא בחברות עתירות סיכון, בעלות תוחלת צמיחה גבוהה העוסקות בדרך כלל במחקר ופיתוח.

לפיכך, עולה השאלה על פי אילו כללים חשבונאיים יש להציג את הדו"חות הכספים שלה.

בארץ ההצגה נעשית בהתאם לשיעור האחזקה בחברה – עד 25% על פי עלות מותאמת ומעל 25% לפי השווי המאזני (עלות בתוספת רווחים/הפסדים צבורים בחברה). בארה"ב מאפשרים למנהלי הקרן להעריך את השווי הכלכלי של ההשקעות לתאריך הדיווח מאחר שלגבי חברות Start Up ההנחה היא שמדידה על פי עלות או שווי מאזני – יוצרת עיוות ואינה תורמת להבנה, ואולי אף מטעה את המשקיע הסביר. דוגמאות לכך יכולות להיות גם חלק מהחברות בהן מחזיקה מרתון. בעוד שרוב אחזקות הקרן מוצגות על פי עלות היסטורית או בחלקן על פי שווי מאזני, ולכן נזקפות הוצאות המחקר ופיתוח לרווח והפסד – לא ניתן ביטוי להשבחת ערך ההשקעות, המקבל ביטוי ברמת שערים גבוהה יותר בעסקות האחרונות שבוצעו בפועל.

מצב כספי

ההון העצמי של קרן מרתון ליום ה-30 בספטמבר 94' הסתכם ב-56 מיליון שקל. הרכוש השוטף ליום ה-30 בספטמבר 94' הסתכם ב-35 מיליון שקל שהושקע ברובו באג"ח ובמלוות קצרות מועד של מדינת ישראל.

סך ההפסד ב-9 החודשים הראשונים של 94' הסתכם ב-11.3 מיליון שקל, מתוכו דמי ניהול שהסתכמו ב-2.1 מיליון שקל. אין ספק שבקרן מסוג זה, שהסיכון באיבוד ההשקעה בה גבוה, יש חשיבות מכרעת לאופן הניהול. הקרן מנוהלת על פי הסכם ניהול שנחתם בין מרתון לדיונקים שבשליטת י.ל.ב שוקי הון, גורדונית תקשורת ויושל השקעות, שיעקב ריכטר מכהן כמנכ"ל בה. הקרן התחייבה לשלם לחברת הניהול דמי ניהול שנתיים בשיעור 4%, 5.8% מתמורות ההנפקה נטו של המניות המוגנות והבלתי מוגנות בהתאמה, ו-10% מכל סכום שייחד עד לחלוקת דיווידנד.

יש לציין כי דמי הניהול משולמים באופן קבוע ללא תלות בביצועי הקרן. ייתכן שהיה אפשר לחשוב על צורת תשלום אחרת התלויה בביצועי הקרן ומנהליה, וזאת בדיוק כפי שהקרן עצמה דורשת מחברות המטרה כחלק מהשקעותיה (דוגמת השקעת הקרן בחברת בי.או.אס), שמבוססת על הצלחת החברה בעתיד. זאת במיוחד לאור העובדה שהסיכון של מנהלי הקרן בכישלון הקרן הוא קטן, מאחר ששיעור האחזקה שלהם בקרן עצמה נמוך.

יתרת ההפסד ב-94' נבעה בעיקרה ממחיקת ההשקעה בא.ג.ר אראקום בסך 8.2 מיליון שקל, הפסד מימון כתוצאה משחיקת היתרות הנזילות של הקרן והפסדים בחברות כלולות.

יצוין, כי הקרן מממנת את כל פעילותה מתוך ההון העצמי.

סיכום

קרנות הון סיכון נחשבו בעבר להשקעה המבטיחה ביותר בבורסה, מאחר שהמשקיע בתחום ההייטק שיקרין למשקיעים המקומיים והזרים. אחרי הנפקת מרתון ירדה היחידה בכ-20% לשער של 75 אגורות, בהמשך החלו עליות בשוק המניות ואיתן גם עליות במרתון. זמן קצר לאחר מכן, בתחילת 94', פרץ המשבר בבורסה שהביא לירידה חריפה גם בשערי מניות מרתון. כיום, עקב ירידות אלה, לרוכש מניות מוגנות של מרתון מובטחת תשואה דולרית של כ-3.5% לשנה בשבע וחצי השנים הבאות.

בנוסף, לדעת המנהלים, לאחר מחיקת ההשקעה בא.ג.ר. אראקום, שאר ההשקעות הן השקעות טובות שיניבו רווחים גבוהים, אך זאת ימים יגידו.

הכותבת נמנית עם סגל ההוראה בחוג לחשבונאות באוניברסיטת תל-אביב

יוגדל מספר משווקי הביצים

מאת עמירם כהן

שר החקלאות, יעקב צור, חתם על כללים המגדילים את מספר משווקי הביצים והעופות המוסמכים. הכללים מאפשרים למגדלים לשווק את תוצרתם בעצמם, ובכך לחסוך בעלויות התיווך.

סמנכ"ל לייצור במשרד החקלאות, דליה הראל, ציינה כי כיום פועלים בישראל 11 משווקי ביצים ו-12 משווקי עופות מורשים. לדברי הראל, הגדלת מספר המשווקים תאפשר להקטין את פער התיווך הסיטונאי המוערך ב-25% ממחיר הביצה (6.5 א"ג), וב-10% (כ-40 א"ג) ממחיר העופות.

עד כה ניתן מעמד של משווק מורשה למי שיכול היה לשווק 40 מיליון ביצים בשנה או 4,000 טונות פטם. הכללים החדשים מסירים את המגבלות הכמותיות, ומגיש הבקשה יצטרך להוכיח כושר מיון ואיכסון בהיקף אותו יבקש לשווק.

8,000 מנויים הצטרפו לסלקום בשבועיים וחצי

מאת אבי בליזובסקי

לחברת סלקום הצטרפו בשבועיים וחצי הראשונים לפעילותה כ-8,000 לקוחות. כך עולה מדבריו של סגן נשיא בלסאות, מרטי דייקס, החבר בדירקטוריון סלקום. דייקס אמר את הדברים לחברי המועדון לשיווק מתקדם של המרכז הישראלי לניהול ביום חמישי.

בשיחה עם "הארץ" אמר דייקס, כי התעריפים הנמוכים שהציעה סלקום נועדו לקדם את סיכויי זכייתה במכרז, אך הם מאפשרים החזר השקעה. "סלקום נמצאת כאן כדי לנצח, השיקול שלה הוא ארוך טווח. לא בלסאות ולא שאר השותפים עשו את הונם מצדקה ומתרומות, וגם הפעם הם אינם מתכוונים לעשות זאת", אמר דייקס.

בוטל הפרסום למבצע גיוס נאמני בעלי חיים

מאת זוהר בלומנקרנץ

המשרד לאיכות הסביבה ביטל מסע פרסום לגיוס נאמנים לבעלי חיים, שאמור היה להתחיל לפני כשבוע, בנימוק של חוסר בתקציב – זאת למרות שלשכת הפרסום הממשלתית השלימה את כל הדרוש לביצועו.

מדובר במסע פרסום בהיקף של 200 אלף שקל, שאמור היה ללוות מבצע ארצי לגיוס 200 נאמני בעלי חיים.

לפי סעיף 7 לחוק צער בעלי חיים, לנאמן בעלי חיים המציג כרטיס נאמן תהיה סמכות לדרוש את פרטיו האישיים של מי שעובר על חוק צער בעלי חיים, לצורך הגשת תלונה נגדו.

תגובת דוברת המשרד לאיכות הסביבה: "רק מסע הפרסום שנועד ליצור הד ציבורי רחב – בוטל, אך המבצע הארצי יתקיים. לאחר חישוב התברר כי לצורך מסע הפרסום עומדים כ-110 אלף שקל בלבד. השר שריד העדיף להקצות את הכסף לטיפול מעשי בבעלי חיים, ולא להפנותו למסע פרסום".

רז: העובדים אינם מכירים את ההצעות להפרטת המספנות

מאת יעקב צלאל

חיים רז, יו"ר ועד העובדים במספנות ישראל, הכחיש בסוף השבוע את הדברים שיוחסו לו בכתבה שפורסמה ב"הארץ" (יום ו', 13.1.95).

רז אמר כי העובדים אינם מכירים את ההצעות השונות להפרטת המספנה, וציין כי הם היו מעדיפים שהמספנות יופעלו על ידי רשות הנמלים והרכבות.

רז הוסיף כי הביקורת על מנכ"ל המספנות, זאב אלמוג, שיוחסה לו – אינה מדויקת, וציין כי כיום מצב התעסוקה במספנות, תחת ניהולו של אלמוג, הוא מצוין. "הדאגה היחידה של העובדים", אמר רז, "היא שמצב התעסוקה זה יימשך תחת כל מנהל".

אנשים ועסקים

צאדק. 2.5 מיליון שקל

באום. ינהל מלון

לפיד. מודיעין עסקי

חברה חדשה

היום תחל לפעול חברת "ידע הצצה לאור". החברה היא שותפות בין חברת ידע ובית התוכנה אינובה. החברה תעסוק במתן פתרונות מיחשוב להוצאה לאור, בעיקר לעיתונים. מנכ"ל החברה יהיה דיוויד ריצ'ארדסון.

שתי החברות השקיעו בחברה החדשה 200 אלף דולר.

אבי בליזובסקי

נשיא לוריאל מגיע

נשיא לוריאל, לינדזי אוון ג'ונס, יגיע היום לביקור ראשון בארץ, ומחר תתקיים לכבודו קבלת פנים במלון הולידיי־אין בתל אביב, בהשתתפות ליאון רקנאטי, יצחק שרם, דן פרופר, גד פרופר, בינו צדיק, דוד בלומברג, דוד וינשל ועוד.

קונצרן לוריאל יתרום בשנה הקרובה מיליון דולר למאבק בתאונות הדרכים בארץ.

זוהר בלומנקרנץ

"סערה בכוס מים"

"סערה בכוס מים", הגדירה מבקרת המדינה, מרים בן־פורת, את "פרשת הייצוג הכפול" של משרד עורכי הדין ש. הורוביץ.

כזכור, הקים דירקטוריון חברת החשמל ועדה מיוחדת לבדיקת הטענה, לפיה משרד עורכי הדין ש. הורוביץ, המשמש יועץ משפטי לחברת החשמל, פעל בניגוד עניינים בעת שייצג בעת ובעונה אחת את חברת החשמל ואת בעלי השליטה בחברת אלקו, שלהם נתן ייעוץ בנושא מסוים.

כידוע, לחברת החשמל מחלוקת כספית ארוכת שנים עם אלקו, לאור שלטענתה של חברת החשמל גבתה ממנה אלקו מחיר מופרז עבור שנאים בעת ששימשה ספק יחיד של החברה.

דבריה של בן־פורת השמעו בסיכום הדיון בפרשה, שנערך בוועדה לביקורת המדינה, לאחר שהמבקרת הוזמנה להגיש לוועדה חוות דעת בנושא. קודם לכן שמעה הוועדה את השגותיהם והסבריהם של יו"ר חברת חשמל, עדי אמוראי, ושל היועץ המשפטי של החברה, עו"ד אריה נתיב.

עמירם כהן

מודיעין עסקי – לימודי הכשרה בניהול

מודיעין עסקי משמש היום כלי עיקרי לקבלת החלטות בידי מנהלי הפירמה המודרנית. יום עיון בנושא יתקיים באוניברסיטת ת"א, ביום ד' הקרוב.

ביום העיון יציגו המשתתפים את המשמעויות השונות של השימוש במודיעין עסקי, הדרכים להשגתו – כולל ביקורת תקופתית של רו"ח, שילובו בפעילות הפירמה וכן כיווני התפתחות עתידיים.

בין המרצים: פרופ' יגאל אייל – מרצה בפקולטה לניהול באוניברסיטת ת"א; אשר גרינבאום – מנכ"ל חברת ברום ים המלח; אפרים לפיד – מנכ"ל יפעת; שלום גלדר – ראש תחום מודיעין עסקי באלבית; מיכאל בלקין – מנהל מודיעין תחרותי בחברת ש.פ.ר.ג; משה ברטוב ומייק שליף – סמנכ"לים לתכנון אסטרטגי ופיתוח עסקים בחברת אי.סי.איי סלקום.

ציוד דיגיטלי מתקדם

ציוד צילום ועריכה דיגיטלי מהמתקדמים בעולם התקון באולפני ג'"ג בנווה אילן בהשקעה של 25 מיליון דולר. בשבוע שעבר נחנך אולפן מספר 3, ממנו יוזלו ביום א' הבא שידורי ערוץ 3 של רשות השידור.

עירית רוזנבלום

פסטיבל הזית הראשון

בספטמבר 95' מתוכנן להתקיים פסטיבל הזית הראשון בישראל. הפסטיבל יתקיים מדי שנה בכפרי המיעוטים בגליל. כך הודיע סגן שר החקלאות, האליף צאדק, שנתן חסותו לאירוע.

בפסטיבל יוקמו דוכנים לממכר זיתים, במות בידור ופולקלור, מסיק שיופעל על ידי המבקרים, סמינרים מקצועיים למגדלי הזית וביקורים בבתי בד.

משרד החקלאות הקצה השנה 2.5 מיליון שקל לקידום ענף הזית בכפרי הגליל.

עמירם כהן

מינויים

- רו"ח דוד בירקה מונה למנהל הכספים בחברת גרפיטי; ברוך רבינוביץ מונה למנהל הרכש.
- קופל בין מונה לסגן מנהל אחזקה בארקיע.
- דורון באום מונה למנהל מלון הולידיי־אין בטבריה.
- גדי פרינר מונה לסמנכ"ל מלון הולידיי־אין קראון פלזה בירושלים.
- זאב בירנבוים נבחר ליו"ר מועצת המנהלים של רשות התעריות "קנה ובנה" במקום דוד אלפנדרי, נשיא שופרסל.
- דוד שורק מונה ליו"ר פורום ארגוני ההתנדבות לקליטת עלייה במרכז להתנדבות בישראל.

ועד עובדי השקם דורש להעביר כספי קרן הפיצויים לבנק כללי

מאת זוהר בלומנקרנץ

הוועד הארצי של עובדי השקם פנה למשרד האוצר בדרישה להעביר את כספי קרן הפיצויים – 20 מיליון שקל לפיצויי העובדים שיפרשו או יפוטרו – לנאמנות בבנק כללי, על מנת שתופעל במקרה של פיטורי עובדים.

כספי הקרן נמצאים היום למשמרת בידי החשב הכללי באוצר, בשל מחלוקת שפרצה בין ההנהלה לעובדים קודם למכירת גרעין השליטה, לגבי תקנון השימוש בכספי הקרן.

תקנון העובדים לשימוש בכספי הקרן הוכן עם היועצים המשפטיים של ועד העובדים, בהתאם לקריטריונים שקבעה רשות החברות הממשלתיות.

הפנייה לאוצר באה לאחר שהוועד הארצי הגיע להסכם עם בנק כללי על חברת נאמנות, בה יופקד הכסף. כמו כן, מועצת העובדים הארצית אישרה בשבוע שעבר פה אחד ובהצבעה חשאית את התקנון, ואף בחרה הנהלה לניהול הקרן, מטעם עובדי השקם, בהתאם לתקנון שאושר.

בראש הנהלת הקרן יעמוד יו"ר הוועד הארצי, יצחק מזיאל, וחברים בה הרצל יצחק, יו"ר ועדת הכספים של ועד העובדים; פליקס סוכר, יו"ר ועד העובדים של אזור השפלה; אבני יהודית, חברת הוועד הארצי; ועקבי צברי, יו"ר מועצת העובדים.

על פי תקנון העובדים, ישמשו כספי הקרן כהשלמה לעובדים שיפרשו או יפוטרו ב-3 השנים הקרובות. התקנון הועבר לאישור האוצר.

ועדי העובדים של השקם באזור חיפה והצפון יתכנסו היום כדי להחליט על מועדי אסיפות הסברה של העובדים במתקנים השונים באזור, במחאה על כוונת ההנהלה לפטר מאות עובדים. בסוף השבוע התקיימה בנושא אסיפה של ועדי העובדים באזור תל אביב והמרכז.

הוסרו העיקולים מכספי פניציה

(ע). בית המשפט המחוזי בבאר שבע הסיר ביום ו' את העיקולים שהוטלו בשבוע שעבר על כספי מפעל הזכוכית פניציה בירוחם, לאחר שהמועצה המקומית ירוחם טענה כי לא קיבלה תשלומי ארנונה מהמפעל.

השופט ד"ר אשר גרוניס ציווה ביום ה' שעבר לעקל את חשבונות הבנק של המפעל וכספים המגיעים למפעל, בסכום של 2,078,199 שקל.

שלשום הציגו נציגי המפעל לשופט התורן, גלעד גלעדי, אישור על הפקדת צ'ק בנקאי בסך מחצית מסכום העיקול, שהופקד בקופת בית המשפט, וכן הציגו ערבות בנקאית על המחצית השנייה של סכום העיקול.

נפסל תשדיר של אגוזי קליפורניה

מאת עירית רוזנבלום

מנהל המחלקה לתזונה במשרד הבריאות פסל תשדירי שירות לטלוויזיה, לפיהם ניתן להוריד כולסטרול בדם ב-12% בממוצע, על ידי צריכת אגוזי קליפורניה (אגוזי מלך). התשדיר נפסל בנימוק שהוא סותר את תקנת בריאות הציבור, הקובעת כי אין לייחס סגולות ריפוי למוצר מזון.

יובל ברנר, נציג מועצת אגוזי קליפורניה בארץ, העומד מאחורי הפקת הגרסה הישראלית לתשדירים אלה, פנה בסוף השבוע למנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' מרדכי שני, בבקשה לבטל את הפסילה. לדבריו, מסע הפרסום של האגוזים הוא בינלאומי, והדברים הנאמרים בו מבוססים על תוצאות מחקר של ד"ר ג'ון סבטה מאוניברסיטת לומה לינדה שבקליפורניה, שאושש ע"י מחקרים נוספים.

כן טוען ברנר, כי חוות דעת של בכירי הקרדיולוגים בארץ קובעת כי עודף כולסטרול אינו מחלה, ולכן אין בהורדת כולסטרול משום ריפוי – כך שהנימוק לפסילת התשדיר מתבטל מאליו.

ברנר הוסיף, כי מי שהתיר תשדירים ופרסומות כ"תפוח אדמה אינו משמין", אינו יכול לאסור מידע כמו זה המועבר בתשדיר שלו.

דוברת משרד הבריאות מסרה בתגובה, כי כולסטרול הוא סימפטום ברור של מחלה ולכן נוגד התשדיר את התקנה שאין לייחס ריפוי או מניעה של מחלות – למזון.

עסקים טובים ביסיטי
ב- סייסטה
אתמול בצהרים:
39 ש"ח
בר סלטים חופשי
מנה עיקרית + משקה
• שוק מעושנת על מצע עדשים ביין אדום
• סלמון אצילסל – פילה על מצע אורז + רוטב פטריות יער וטרגון
• קיש ירקות
• קנפי אווז עם פולנטה ועשבי תיבול
קינוח + קפה
• עוגת אפרסקים (קיש'ן)
• פרפה רום וצימוקים
סייסטה Siesta
סייסטה מסעדה כפרית
סמטיפירי 32 (פינת יבנה) ת"א טל' 03-203502

עו"ד רו"ח
שירותי המפעיל לשרותך (1962) בע"מ
בכל הקשור ברשם החברות
רשום חברות חדשות רשומים במחשב הרשם * מידע מחשב
מרכז כלל חדר 703 מתחת למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-248989
פקס 02-250202

BOCA המודם-פקס המבצעי הטוב ביותר בעולם
מודם-פקס מהיר במיוחד 14.4K BPS תוצרת BOCA, ארה"ב, כולל תוכנות תקשורת ל- DOS ו- WINDOWS, ב-$225 (799 ש"ח כולל מע"מ)
והמבצעים – תוכנה במתנה, בשווי של עד $179, לבחירתך:
■ NORTON pc ANYWHERE 5.0
■ STACKER 4.0
■ QEMM 7.5 FOR DOS/WINDOWS
■ PC TOOLS 2.0 for WINDOWS
■ NORTON COMMANDER 4.0 כולל ספרות בעברית.
אשור משרד התקשורת מס': 503-0-1971-7
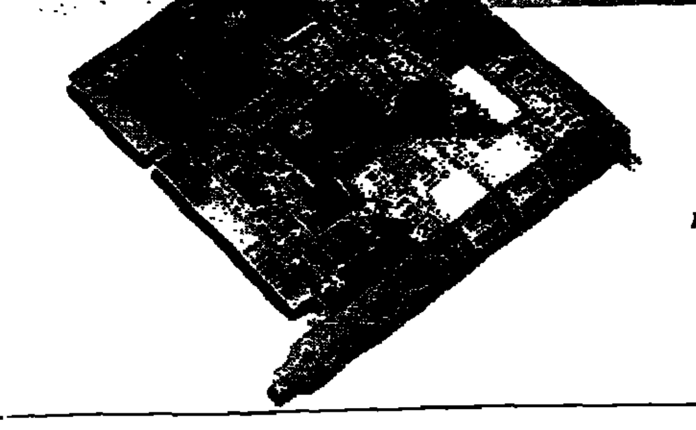
אזסק מערכות בע"מ
מוצרי איכות ל-PC
רח' נתניהו 5
אור יהודה 60200
טל: 03-5333838
פקס: 03-5333848

צרכנות

עורכת לאה פורת

גזלנים ברשות החוק

חור בכיס / אברהם טל

הנה תולדותיו של מגרש בנ־תניה, או ליתר דיוק מה שנשאר ממנו אחרי שתי הפקעות והקפאה אחת, על פי הפרטים שסיפקה לי בעלת המגרש, עלמה שפיר.

בשנות ה־30 רכשו יוצאי הג־דודים העבריים חלקות באזור "פרדס הגדודי". בין הרוכשים היה אביה של שפיר, שרכש חלקה של 12 דונם. על השטח ניטעה חור־שת אורנים.

אחרי קום המדינה הפקיעה העירייה 40% מהשטח כדי לנטוע בהם פארק. רעיון הפארק לא יצא לפועל, ובראשית שנות השמונים הכינה העירייה תוכנית מתאר חדשה לאזור. מאחר שבעל החל־קה הלך לעולמו ויורשיו, שפיר ואחיה, נחשבו לרוכשים חדשים, הפקיעה העירייה פעם נוספת 40% מהמגרש לצורכי ציבור, בטענה שיש תוכנית מתאר חדשה. כיום נותרו ליורשים כ־4,000 מ"ר.

אחרי פעמיים הפקעה הגיעה גם הקפאה: זה כ־15 שנה השטח מוקפא לצורך אישור תוכניות מתאר ופרצלציה של החלקות, כלומר, אי אפשר למכור אותו (אלא כמוקפא) ואי אפשר לבנות עליו. התוכניות נעות הלוך ושוב מוועדה מקומית לוועדה מחוזית, ואין רואים סוף לפרשה. החורשה שהיתה במקום נגדעה והשטח שהופקע עומד שומם.

בכל התקופה הארוכה מאז הוקפא המגרש, נדרשים בעליו לשלם לאוצר המדינה מס רכוש בסכומים שלטענתם אינם מסוג־לים לשלם. לדברי שפיר, החוב על מחצית המגרש השייכת לה עומד כיום (אחרי הסדר תשלומים עם מס רכוש) על 600 אלף שקל, וכן יש חוב בסך 40 אלף שקל לעירייה בגין היטלי סלילת כביש ומדרכה. שפיר ובעלה חוששים, שלבד ממגרש מוקפא יצטרכו להוריש לבניהם חובות גדלים והולכים.

ביקשתי את תגובת מס רכוש למקרה זה, כמוהו יש רבים בארץ. רב שטאנג, סגן נציב מס הכנסה ומס רכוש, מסביר כי המס מוטל על קרקע בהתאם לשוויה בשוק החופשי סמוך לתחילת שנת המס, ומביאים בחשבון את כל המגב־לות המוטלות על הקרקע באותה עת. במלים אחרות: גובה המס מותאם לעובדה שהקרקע מוק־פאת. לדברי שטאנג, רוב הקרק־עות בארץ אינן מותרות לבנייה, ומס הרכוש עליהן נמוך בהרבה מהמס על קרקע המותרת לבנייה, כך שהמתלוננת "אינה מקופחת לעומת בעלי קרקעות אחרים".

עוד כותב שטאנג: "מנהל מס רכוש התחשב בגילה המופלג של בעלת הקרקע והסכים לגבות רק 10% מהכנסתה השנתית (רק) ואת יתרת המס לדחות עד להפ־שרת הקרקע לבנייה או למכיר־תה".

התשובה אינה משכנעת אותי כלל. אין נחמה בעובדה שהמת־לוננת אינה מקופחת בהשוואה לבעלי קרקעות אחרים הנמצאים באותו מצב, כי כולם מקופחים: ההקפאה הממושכת כמוה כהפק־עה – עוול בפני עצמו – ועל זה נוסף עונש המס, שבמצב זה כמו־הו כגזל. העובדה שהמדינה גוז־לת "רק" 10% מההכנסה של אשה באה בימים (השאר נרשם כאמור כחוב) ממחישה את העוול. איפה המחוקקים, שמתעסקים בכל מיני שטויות, ולא שמים קץ לגזל זה ברשות החוק?

המס חוזר למשלם. בתיאבון

לא מזמן קיבלתי מראש העי־רייה שלי בקריית אונו הזמנה מודפסת באותיות כחול־זהב לט־קס הענקת אזרחות כבוד לשמעון פרס, שר החוץ. בתוכנית: קבלת פנים, ברכת ראש העיר, טקס הענקת אזרחות כבוד, ארוחת צה־ריים חגיגית. על ההזמנה כתוב: הזמנה אישית ליחיד. לטובת כל אלה שלא קיבלו הזמנה, אני מו־סר להלן דו"ח קצר על האירוע:

בעוד יום עמלו פועלי העירייה ותלו את דגלי הלאום והקריה על עמודי החשמל ברחובותיה הרא־שיים של העיר. מוכר הירקות והפירות הנייד ברחובנו הראשי התבקש לעזוב את מקומו הקבוע, כדי שלא לקלקל את הנוף בחלוף שיירתו של אורח הכבוד המיועד.

סמוך לתחילת הטקס מתחילים המוזמנים להתכנס באולם השמ־חות המקומי. שעת אחר הצהריים המוקדמת לא מונעת מכמה מהג־ברות מלהופיע בשמלות ערב שחורות ארוכות. באולם נאספים כ־350 איש ליד שולחנות ערו־כים. על צלחת המנה הראשונה נראים בין השאר סלמון מעושן וסימני קאוויאר אדום.

שכנתי לשולחן, נערה צעירה, שואלת אותי: כמה זמן אתה פעיל? ככל שאני תוהה יותר על השאלה, היא נשמעת לי מביכה יותר. אחרי היסוס מה אני שואל: פעיל במה? במפלגה, אני מתכוו־נת, היא עונה. אה, לא, אני משיב, אני לא פעיל. סתם הוזמנתי.

אורח הכבוד המיועד נכנס, הקהל מתבקש לקום על רגליו ומגיב במחיאות כפיים. בא לש־בת. אחד מנכבדי המקום נושא נאום פתיחה קצר אל "נכבדי אור־חי קריית אונו" שהתאספו כאן ומרעיף שבחים על פרס. אורחים מנבחרי האורחים לא מתאפקים ומתחילים לזלול.

הנואם מסיים ומזמין את יו"ר העירייה דוד בירנבאום לנאום. אני לומר שפרס הוא אורח הכבוד השלישי של קריית אונו. הראשון הוא יצחק שמיר (פעם שלט אצל־נו הליכוד) השני חיים הרצוג. על פי הצדק היה צריך לקבל עכשיו את התואר עזר ויצמן או לפחות יצחק רבין, אבל שניהם לא שיי־כים למחנה הנכון במפלגה. היו"ר מעתיר דברי קילוסין על חתן הפ־רס כפי שעסקן מפלגתי נאמן צפוי להעתיר על מנהיג נערץ. "תמיד שאפתי להידמות לך", הוא מודה, "עלה התלמיד על רבו", הוא מוסיף בסמיכות לאזכור שמו של דוד בן גוריון. פרס עומד בצד ולא נראה סובל במיוחד. אני תו־הה כמה כבוד מסוגל האיש המכו־בד הזה עוד לספוג לפני שיעלה על גדותיו. כנראה די הרבה, כי השבוע עורכים לו מנהלי מלון המלך דוד בירושלים טקס מתן פרס לרגל קבלת פרס נובל.

היו"ר מעניק לפרס את מגילת אזרחות הכבוד ואורח הכבוד מציג אותה בגאווה לצלמים. אחר כך הוא נושא דברים. אם חסרו דברי קילוסין לאישיותו בנאומי שני קודמיו, הוא משלים את החו־סר, אבל בצניעות מופגנת. מחי־אות כפיים סוערות.

המוזמנים מתבקשים להרים כוסית לכבוד חתן השמחה ולכ־בוד מדינת ישראל – וקדימה אר־כל. מבט אל 350 המנות המתכלות במהירות מזכיר לי מיד את שובר הארנונה העירונית שהגיע אלי זה לא כבר ומבשר על העלאה של 18% במסים לער־מת אשתקד. אני מתנחם בסיסמה שמס הכנסה מרפיס על המעט־פת הדיוקת: "המס חוזר אל המשלם". בתיאבון.

איך נדע שהגזור אורגני?

על אף שעד היום אין תקן המגדיר מזון אורגני, הולך וגדל הביקוש למזון זה. מנהל מחלקת התזונה במשרד הבריאות טוען שחובת ההוכחה על יתרונותיו היא על המגדלים

מאת הילה קומם

מי שמאמין ביתרונות המזון האורגני ומוכן לשלם בעבורו יו־תר מאשר בעד מזון "רגיל", יכול למצוא כיום מבחר ממוצרי מזון זה בכל רשתות השיווק שגילו את הפוטנציאל הכלכלי הגלום בו. ביצים אורגניות ממשקים רבים, לחם אורגני מתוצרת "ארמה", שימורים אורגניים מתוצרת "זגל־כל", מוצרי חלב של "כליל בג־ליל", קפה אורגני של עלית ועוד, הם רק חלק מן המוצרים המוצעים במרכולים. עד לאחרו־נה נמכר המזון האורגני בעיקר בחנויות טבע.

ראשוני המגדלים הם מושב יודפת וקיבוץ שדה־אליהו, העוס־קים כבר 20 שנה בגידולים חקל־איים אורגניים. עד כה נמכרו בארץ עודפי יצוא של החקלאים האורגניים, שעיקר תוצרתם מיועדת ליצוא. אולם עם עליית הביקוש, יש להניח שהחלק המ־שווק בארץ גם יגדל.

יש היום 200 חקלאים אורג־ניים, המאוגדים ב"ארגון לחקל־אות ביולוגית אורגנית בישראל" (נוסד ב־1983), והם מייצאים יות־ר בסכום של 20 מיליון דולר בשנה. המוצרים מיוצאים לארצות מערב אירופה, ארה"ב וקנדה וכוללים ירקות ופירות אורגניים ומוצרים מעובדים כגון שמן זית של פי־רות וירקות. התוצרת האורגנית שזוכה לאישור הארגון, על סמך התקן הפנימי שלו – Israeli-Standard for Bio-Organic Agriculture – רשאית לשאת את הסימן "טוב השדה".

הצרכנים שמעדיפים מוצרים אורגניים מנמקים זאת בכך שהם נקיים מחומרים משמרים, מחומרי הדברה ומדשנים כימיים. אבנר כהן, מחנות הטבע "העיקר הבריאות" טוען שחלק מהלקוחות שלו הם אנשים שהרופא המליץ להם על תזונה אורגנית, לאחר שמצא אצלם עודף במינרלים מסוימים, שמקורם בחומרי הדברה; לקוחות אחרים הם אנשים בעלי מודעות גבוהה לבריאות, ויש גם אנשי טעם שלדעתם המוצרים האורג־ניים הם בעלי טעם משופר.

אנשי הארגון לחקלאות ביולו־גית־אורגנית מצביעים גם על ני־מוק אידיאולוגי: "החקלאות הקונבנציונלית, בניגוד לחקל־אות האורגנית, מפרה את האיזון הביולוגי בטבע ואינה שומרת על שלמות הקרקע", אומר מריו לוי, המדריך הראשי וראש ועדת הת־קינה של הארגון.

"ההיגיון שלי מסכים עם כך שבמזונות רגילים יש שיעור לא מבוטל של תוספות, שלא קיים במזונות אורגניים", אומר הפרופ' צבי בנטואיץ, מנהל מחלקה פני־מית בבית החולים קפלן ברחו־בות, הידוע בפתיחותו לרפואה אלטרנטיבית. "עם זאת קשה לי להאמין, שיש נוסחה שבה אכילת מזון אורגני שווה לבריאות ולהי־פך", הוא מוסיף.

גם הפרופ' אילנה בלום, מנה־לת המכון האנדוקריני במרכז הר־פואי ביילינסון, מסכימה שמבחינה תיאורטית מזון אורגני עדיף על קונבנציונלי. "מצד אחד חומרי הדברה, דשנים והורמונים אינם טובים לאדם, כי הם רעלים. מצד אחר מזונות שאישר משרד הבריאות לא נמצאו על ידו כמזי־קים לבריאות. כנראה שמינון הרעלים בהם זניח", היא אומרת.

בדיקת מעבדה שערך המכון למיקרוביולוגיה, בהנהלת הד"ר שושנה וייסמן, לתוכנית הטלוו־יזיה "כלבוטק", לא גילתה הבד־לים בכמות חומרי ההדברה בין ירקות רגילים ובין ירקות אורג־ניים. בשני הסוגים הכמות היתה כמעט אפסית. לדברי מריו לוי, מהארגון לחקלאות ביולוגית־או־רגנית, הבדיקה שהציגה "כלבו־טק" לא היתה מספקת. עם זאת, אין בידיו ממצאים תומכים המו־אים על מציאות כמות מסוכנת של חומרי הדברה בגידולים קונ־בנציונליים. ולי רוס, מזכיר האר־גון, מסכים. שאם הגידול הקונבנציונלי נעשה "לפי הס־פר", לא יימצאו בו שאריות חומ־רי הדברה. במקרה כזה, הריסוס נעשה זמן רב לפני שמגיעים הגי־דולים לשוק. בפרק זמן זה מספי־קים חומרי ההדברה להתפרק.

ביפאן, בארה"ב ובארצות הש־וק האירופי יש תקן למוצרים או־רגניים. מזכיר הארגון לחקלאות ביולוגית־אורגנית אומר, שהאר־גון נמצא בתהליך שבסופו כנראה יקבל הכרה קבועה מצד נציגות מדינות האיחוד האירופי כיצוא־נים של תוצרת אורגנית.

"התוצרת שלנו מיוצאת היום בזכות חתימה שלנו, של משרד החקלאות (גידולים) ושל המכון לביקורת איכות והדרכה לתעשי־יית המזון שבמשרד התעשייה והמ־סחר (מוצרים מעובדים)", אומר רוס. "הסימון שלנו מקובל באר־צות אלו כערובה לכך שהתוצרת היא אכן אורגנית ורק משרד הב־ריאות אומר שאין ביכולתו לפקח על אורגניות של מוצרים."

רוס מתכוון לפנייה של האר־גון ללשכה המשפטית של שירו־תי המזון של משרד הבריאות, שנעשתה לפני למעלה משנה. הארגון ביקש לתקן תקנה שתג־דיר מזון אורגני בחוק, כדי שהש־ימוש במלה "אורגני" לתיאור מוצרי מזון לא יהיה פרוץ, אך עד היום הבעיה לא טופלה.

יפעת בן־חי, דוברת משרד הב־ריאות, אומרת שמשרד הבריאות פועל למען חקיקה בנושא בעניין המוצרים האורגניים, אך כל עוד זו אינה קיימת, המשרד מכיר בנוהלים של הארגון לחקלאות־ב־יולוגית בישראל, שהינו גוף המו־כר על ידי גופים בינלאומיים מקבילים". רוס אומר, שגם אם משרד הבריאות מכיר בנוהלי הארגון – כדברי דוברת משרד הבריאות – אין זה פותר את הב־עיה של הארגון. "היום יכול כל אחד לכתוב על מוצריו שהם או־רגניים, בלי שיהיה בסיס חוקי לתבוע אותו", הוא אומר.

הד"ר אברהם רשף, מנהל מחל־קת התזונה במשרד הבריאות, מביע עמדה שונה מזו של הדוב־רת. "אין באפשרות משרד הברי־אות לבדוק אם חקלאים אכן מצייתים לכללי הגידול האורג־ני", הוא אומר, ומוסיף שאי אפשר לאשר תקינות של מוצר על בסיס אמון וללא תוצאות מעבדה. "אנשי החקלאות האורגנית באים אלי עם הרבה מלים יפות, אך ללא תוצאות מעבדתיות המראות על עדיפות התוצרת שלהם", או־מר רשף. "אין לי ספק שאלו הם אנשים הגונים, אבל צריך להוכיח את הטענות האלה. כשאנשי החקלאות האורגנית יביאו תוצ־אות של בדיקות המראות מה ההבדל בין מזון אורגני למזון רגיל – יהיה על מה לדבר אתם."

צורת הפיקוח של הארגון שונה מאוד מהפיקוח של משרד הברי־אות. הפיקוח מתמקד בעיקר בחק־לאים, אם כי גם חומרי הדישון שבהם משתמשים החקלאים והמ־וצרים המעובדים עוברים בווע־דת התקינה. חקלאי שרוצה להצטרף לארגון מתקבל רק אם השטח שלו מרוחק מספיק משדות מרוססים; עליו להשתתף בסדנה של חמישה ימים, העוסקת בעק־רונות האידיאולוגיים המנחים את הארגון ובשיטות הגידול. לאורך שלוש שנים, התקופה הדרושה להסבת שדה לאורגני, מלווה את החקלאי מערך ההדרכה של האר־גון בראשות המדריך הראשי. בתום התקופה נבדקת הקרקע וה־תוצרת הראשונה לייצוא. "יש אצלנו הקפדה על כללים מאוד נוקשים", מדגיש לוי. "אנו לא מאשרים, למשל, שימוש בזבל עופות רגיל, שלא עבר תהליך של קומפוסטיזציה (בתהליך זה הוא מאבד את השפעות הרעות של ההורמונים וזריקות ויטמינים שקיבלו העופות)."

הד"ר רשף אומר, שבדיקת שאריות חומרי הדברה באדמה שעושה הארגון אינה מספקת: "יש המון סוגים של חומרי הדב־רה, ואם בבדיקה לא מצאו אנשי הארגון לחקלאות ביו־אורגנית שאריות של די־די־טי, אין זה או־מר שאין באדמה שאריות של חומרי הדברה אחרים".

איך יוכל אם כך הצרכן לדעת שהמוצר האורגני, שבעבורו שי־לם 30%–300% יותר ממחיר מוצר רגיל מקביל, אכן אורגני? לדברי הד"ר רשף, במצב הקיים היום, או־רגניות היא עניין של אמון ביצרן ובספקים שלו. רוס אומר, שצרכ־נים יכולים לפנות ישירות לאר־גון ולשאול אם ספק זה או אחר מוכר כמשווק מזון אורגני על ידי הארגון. חברת עלית לדוגמה אי־נה מוכרת על ידי הארגון. מן הס־תם העדיפה לעלות עכשיו על הגל, ולהסתפק באישור בינלאו־מי.

שאלה לא פחות חשובה היא אם בכלל יש הצדקה לשלם עש־רות ומאות אחוזים יותר בעד מזון אורגני. מאחר שעד עכשיו לא הוכח הדבר וגם לא היפוכו, נותר לכל אחד להחליט בעצמו. מי שבכל זאת מחליט שהוא הולך על מזון אורגני – שיוודא לפחות שהוא אכן כזה.

מבחר מוצרים אורגניים. האם כדאי לשלם בעדם 30%–300% אחוז יותר?

השוואת מחירים (בשקלים) של מוצרים אורגניים ורגילים

רשת היפרשוק (שימורים)

המוצר	אורגני (זגלכלי)	רגיל (יכין)	רגיל (יפרי הגליל)
שעועית ירוקה חתוכה 550 גר'	3.90	3.83	3.72
אפונה וגזר	4.15	3.70	3.96
תירס גרעינים	4.70	3.99	2.99

רשת קואופ הריבוע הכחול

המוצר	אורגני	רגיל
12 ביצים מס' 1	8.70	4.65
ליטר חלב	4.67	2.63

גבינות, שוקולדות ועוד

טעמים/דניאל רוגוב

שתי גבינות בולגריות חדשות הופיעו באחרונה בשוק, האחת של "משק צוריאל" והשנייה של "מחלבות רד". שתיהן על טהרת חלב הכבשים, ארוזות במי מלח, בקופסאות פלסטיק קשיח נוחות לאחסון. הגבינות לחות, ולשתיהן טעם מעניין השומר על איזון טוב בין מליחות, חמיצות ופיקנטיות.

שתי הגבינות מצוינות כתוס־פת לסלט יווני, וכדאי לנסות לפ־זר פירורים שלהן גם על סלט של חסה, בצל, תפוחי־אדמה מבוש־לים חמים, צנוברים קלויים קלות וזיתים שחורים.

הגבינה של משק צוריאל מכי־לה 17% שומן וזו של מחלבות רד 16% שומן, ושתיהן משתלמות מאוד במחיר כ־4.30 שקלים ל־100 גרם. גם אחרי כמה טעימות לא הצלחתי לקבוע שאחת מהן עולה על רעותה, שכן שתיהן מצטיינות בכל התכונות המתב־קשות מגבינה מצוינת.

גבינת מסקרפונה מתוצרת הארץ

כידוע לכל מי שביקר פעם במילאנו או באזורי הכפר בלומ־ברדיה, הגבינה האיטלקית "מס־קרפונה" היא אחד ממוצרי החלב העשירים ומלאי הטעם בעולם. הגבינה עשויה מחלב פרה ללא מלח, עם אחוז שומן גבוה במיו־חד, והיא קצת יותר חמוצה וסמי־כה משמנת מתוקה.

הגבינה נמכרת על־פי רוב בש־קיקי מוסלין או בצנצנות קטנות, ומשמשת כמעט אך ורק להכנת קינוחים אפויים או לא אפויים. אפשר גם להקציפה עם פירות או להגישה כפי שהיא, בתוספת שב־בי שוקולד או פירות מסוכרים.

אני אוהב את הגבינה הזאת כבר שנים, ולכן שמחתי לשמוע שמחלבות גד הציאו מסקרפונה מתוצרת הארץ לשוק. על מכלי הגבינה של גד כתוב שלגבינה תכולת שומן בשיעור של 42% – ממבט ראשון פחות מאשר בגבי־נה האיטלקית. אלא שהמחלבות באירופה ובישראל משתמשות בשיטות מדידה שונות, כך שלמ־עשה המסקרפונה של גד עשירה ממש כמו המקבילות האיטלקיות.

לגבינה של גד צבע שמנת לבן כמו למסקרפונה איטלקית, אך למרות זאת הגבינה הישראלית גרגרית יותר במרקמה ולא חלקה כראוי.

אחרי סדרה של ניסויים במט־בח הגעתי למסקנה שהגבינה אמ־נם מתאימה לקינוחים כמו הטיראמיסו האיטלקית, אולם אין היא מהווה תחליף טוב למסקרפו־נה מתוצרת איטליה לאכילה כמו שהיא או עם פירות. הכנתי מגב־ינה גם רוטב לפסטה, על־פי הצ־עת המתכון של גד. נראה כי אותו רוטב יהיה מוצלח יותר עם שמנת מתוקה. מחירה – 8.50 שקלים לחבילה של 250 גרם.

עוד חרדל אמריקאי משובח

כפי שפורסם כאן ב־27 בנו־במבר 94', שמחתי לגלות שחר־דל מתוצרת "היינץ" נכנס לשוק המקומי. השבוע שמחתי לא פחות לשמוע שאפשר להשיג כאן גם חרדל של חברה אמריקאית נוס־פת, "גולדנס".

על התווית כתוב באנגלית Guldens spicy Brown Mustard, והמדובר בחרדל סמיך וגרג־רי מעט במתכונו, המיוצר על טהרת המרכיבים הטבעיים. יש בו כמויות מדויקות של כורכום, חר־מן ופלפל, והוא אידיאלי לכרי־כים, במיוחד לכריכי בשר משומר, רוסטביף, פסטרמה או לשון מעושנת. מצוין גם עם סלט תפוחי אדמה בנוסח גרמני.

200 גרם חרדל גולדן עולים 5.80 שקלים, והמחיר משתווה פחות או יותר לזה של חרדלי היינץ. שני הסוגים מצוינים, ועד־לים בהרבה על כל חרדל מתוצ־רת הארץ. מומלץ לנסות צנצנת אחת של גולדנס ואחת של היינץ, כדי להחליט איזה חרדל הולם יו־תר את טעמכם האישי.

שוקולדות של לינט

חברת "לינט" מייצרת שוקולד משובח מאז 1836, וגם הסדרה האחרונה שהוציאה לשוק איננה מספקת כל עילה לשנות את דע־תי הטובה על מוצריה. בסדרת Fioretto יש שני שוקולדים שו־נים, האחד במילוי מרציפן מעורב בליקר אמרטו והשני במילוי נו־גט. הבונבונייריות הקטנות ארו־זות בקופסאות ורודות וכחולות, ובכל קופסה שש שוקולדות בע־טיפות אישיות.

שני הסוגים בסדרה מצוינים: השוקולד הוא שוקולד חלב כשר בה במיוחד, המליות גרגריות בדיוק במידה הנכונה לפה והטע־מים נפלאים. בונבונייריות טובות מאלה אפשר למצוא רק בחנויות המיוחדות בבריסל או בלונדון, המייצרות אותן בעבודת יד. המ־חיר – 24 שקל לאריזה של 138 גרם (או 4 שקלים לבונבון) גבוה מעט, אבל האיכות הגבוהה בהח־לט מצדיקה אותו.

שוקולד משובח פחות

עם כל אהבתי לשוקולד, קשה לי להתלהב מחטיפי שוקולד בט־עם פירות שהוציאה חברת "טעם ישראל" בסדרת פיאסטה. לא ברור אם מה שמפריע לי הוא המ־תיקות המופרזת, הגרגריות המ־יותרת או טעם הפרי המלאכותי. אפשר רק לומר ששנות ניסיון ארוכות מובילות אותי למסקנה שלתפוח, תות־שדה, דובדבן או אננס אמיתיים אין טעם כזה. אפילו במחיר הנמוך יחסית – 1.10 שקל לחפיסה של 75 גרם – ספק אם אשוב לטעום מהשוקול־דים האלה.

לא ממש סיני

האכזבה השנייה בטעימות השבוע היתה מוצר המזון המוקפא החדש של "פוד קלאב". המוצר, "צ'ונג־צ'ונג" שמו, מוזהר על התוו־ית כ"רצועות חזה הודו בסגנון סיני", והוא הפתיע אותי בכמה אופנים. ראשית, לא ידעתי שת־רנגולי־הודו הם מזון פופולרי במ־יוחד בסין.

סקרנותי התעוררה, אבל החי־פוש בשמונה ספרי מתכונים סי־ניים גילה מאות דרכים להכנת עוף, ברווז ושאר עופות, אך אפי־לו לא מתכון אחד להודו. בדקתי גם בשלוש רשימות של מנות מזון סיניים, ואף שנודע לי כיצד אוכלים עוף, ברווז, ואפילו נייר מואלם בכבית מנדרינית, לא גי־ליתי זכר לתרנגול־הודו.

איני מתייאש על נקלה, ומשום כך הפשרתי באומץ ובישלתי את רצועות הודו המצופות וה־מוקפאות בדרכים המומלצות על האריזה – בטיגון בשמן עמוק ובתנור. ההכנה היתה פשוטה, אך עם כל מאמצי הדמיון ולמרות המונוסודיום גלוטמט והזרעוני השומשום, לא הצלחתי למצוא בעניין כל סיניות.

בעיה רצינית יותר היתה המר־קם והטעם נעדרי המעלות, שב־גללם לא היתה האכילה מהנה במיוחד. אם זהו טעמו של הודו בסגנון סיני, לא פלא שהסינים נמנעים ממנו. אריזה בת 400 גרם עולה 14.95 שקל, ואינני סבור שזוהי קנייה מוצלחת.

מחיר הזלזול בקונים

תביעה קטנה

ב־30 באוקטובר 1993 הזמינו ע"ג וד"ק מערכת רהיטי סלון אצל "רהיטי ויסמן בע"מ" בירושלים. בתמורה שילמו 3,937 שקל במזו־מן. מועד האספקה נקבע ל־90 יום מתאריך ההזמנה, אך המער־כת סופקה רק ב־20 במארס 1994, כלומר באיחור של 48 יום. אם לא די בכך, התברר למזמינים שהרהיטים היו פגומים. לכן רשמו על תעודת המשלוח את ההערה הבאה: "בין הכריות ישנו רווח גדול מדי ורואים את תחתית הס־פה". בו ביום גם פנו טלפונית לחברה והתלוננו על המערכת הפגומה. בחברה הבטיחו לשלוח אדם שיבדוק את התלונה.

אבל הזמן נקף והעובד לא בא. רק אחרי 22 יום, בעקבות תזכו־רות טלפוניות חוזרות ונשנות, נשלח לבית המזמינים אדם מט־עם החברה, שאישר את הפגם. לאחר שהתובעת קיבלה אישור מהעובד שלה על הפגם, שלחה ללקוחות מכתב ובו שלוש הצעות לפתרון הבעיה.

הלקוחות בחרו באפשרות של החזרת מערכת הריהוט וקבלת הכסף בחזרה. אבל הם חשבו שב־כך לא די, ודרשו מהחברה פיצוי בגין אי הנעימות שנגרמה להם. החברה דחתה דרישה זו, והלקו־חות החליטו לתבוע אותה בבית המשפט לתביעות קטנות בירוש־לים. התובעים טענו שמגיע להם פיצוי בגין "עוגמת נפש, הוצאות נסיעה, טלפונים, טרחה ויחס מזלזל, פוגע ומעליב". בכתב ההגנה טענה החברה כי במכתב ששלחה לתובעים, שבו הציעו להם שלוש אפשרויות לפתרון הבעיה, מילאה את חובותיה כל־פיהם כספקית הראויה. לכן, הס־בירה, אין מקום לתלונתם של התובעים.

השופטת בלהה כהנא קבעה בפסק הדין כי הפגם בספת הסלון, דהיינו, רווח בין הכריות באופן שרואים את הבטנה, הוא פגם של ממש. במקרה זה, קבעה השופטת, זכותו של הקונה לבטל את העס־קה. ואכן, העסקה בוטלה וכספי התובעים הוחזרו להם. אולם השופטת קבעה שהתובעים זכאים גם לפיצוי בגין הנזק שנגרם להם. "אין ספק כי שהות בת מספר חודשים בלא מערכת ישיבה מהו־וה הגבלה וגורמת הפרעה", כתבה השופטת בפסק הדין. "לא שמעתי מנציגי הנתבעת כל הסבר שהוא, ראשית לפשר האיחור בהגעת מערכת הסלון במשך 48 ימים שהיו מעבר ל־90 יום שהקונים נדרשו לחכות... שנית, ובכך סבו־רה אני כי מדובר של הנתבעת גדול עד יותר – משנודע לה באותו יום (או למחרת) כי במער־כת הסלון פגם וכי התובעים אינם מעוניינים להשתמש בה, היה עליה לשלוח אדם כעבור יום לבדוק את התלונה. העובדה שהיא של־חה אדם מטעמה כעבור 22 יום ולאחר שהתובעים המתינו למ־ערכת הסלון 138 יום, אין לי להגדירה אלא כזלזול, ולא שמע־תי כל הסבר לסיבה שלא נשלח אדם מטעמה תוך זמן סביר, דהיי־נו, יום או לכל היותר ימים בוד־דים לאחר התלונה".

השופטת הסכימה כי לתובעים נגרמו הוצאות נסיעה, אובדן זמן, עוגמת נפש וטרחה עקב הפניות הרבות לנתבעת, והם נשארו בלא סלון כחצי שנה. השופטת פסקה שעל הנתבעת לשלם לתובעים פיצויים בסך 800 שקל. כן קבעה כי הפיצויים יהיו צמודים למדד ויישאו ריבית, מיום מתן פסק הדין ועד התשלום בפועל.

כדאי מאוד שבתי עסק ילמדו את הלקח מפסק הדין הזה, ויידעו כי לזלזול בקונה, הגורם לו נזק כספי ועוגמת נפש, יש מחיר. כד־אי גם שהצרכנים ילמדו שאם בעל עסק מתייחס אליהם בצורה מחפירה, יש דין ויש דיין.

המחשב של משרד הרישוי

דין פרוטה/לאה פורת

כל מי שמוכר מכונית יודע כמה חשוב להקפיד על כך, שהעברת הבעלות על שם הבע־לים החדש תיעשה ביום המכי־רה, אחרת הוא מזמין לעצמו צרות. השכיחה שבהן היא מעורבות המכונית בעבירות תנועה, או עבירות חניה, ומשי־לוח הדו"ח לבעליה הקודמים.

כשמכר גלעד שילה מתל אביב את מכוניתו, ב־17 במאי אשתקד, מיהר ברביים עם הקו־נה לסניף הקרוב של בנק הפוע־לים, כדי להסדיר שם את העברת הבעלות. מסתבר שהצ־רות לא נחסכו.

באחד מימי נובמבר, חצי שנה לאחר שמכר את המכונית, הופתע שילה לקבל דו"ח מעי־ריית חולון על עבירת חניה שבוצעה ב־30.5.94, כלומר 13 יום לאחר שהרכב כבר לא היה ברשותו ובבעלותו. מן הדו"ח הבין שילה, כי ביום ביצוע עבי־רת החניה הוצמד דו"ח ראשון לשמשת חלון הרכב. כמקובל במקרים כאלה – ללא ציון שם בעל הרכב, שכן פקח העירייה אינו יכול לדעת באותו זמן למי שייך הרכב. כיוון שבעל הרכב לא שילם את הקנס, נשלח דו"ח שני אל מי שאותר כבעל הרכב.

שילה נאלץ לפנות לעיריית חולון כדי להוכיח שאינו בעל הרכב. הדו"ח שנשלח אליו בו־טל. אבל בכל זאת הטרידה אות־נו המחשבה שאותו מוכר רכב צפוי לכך שחצי שנה אחרי המכירה, המכונית עדיין רשו־מה על שם הבעלים הקודם.

כיוון שגם לדעתנו הבעיה חמורה, החלטנו לבדוק את הדבר במשרד הרישוי. פנינו ללשכת דובר משרד התחבורה ואורית לב, עובדת הלשכה, קיבלה על עצמה את עבודת הבירור לאחר שנחוזה מגורמים במשרד הרישוי. היא הש־תדלה מאוד להשיב על שאלותינו, אבל לא הצליחה לתת תשובה פשוטה לשאלה פשוטה: כיצד נשארה המכונית של גלעד שילה על שם הבע־לים הקודם.

הבירור ביניגו נמשך שבועיים, ובכל פעם מסרה לנו לב פיסת אינפורמציה קטנה, שלא קידמה אותנו. טענתה כי לא ניתן להעביר בעלות על רכב בבנק, אלא בסניפי הדואר, התבררה כבלתי מדויקת במק־רה שלפנינו, מפני שההוראות האלה הן חדשות. בשיחה אחרת טענה שאם הדו"ח הגיע על שמו של המוכר, ייתכן שהוא אשם בכך שלא ידע את עירי־ית חולון על מכירת הרכב. כש־הסברנו שלא היתה כל סיבה שיעשה כך, שהרי רק אחרי חצי שנה ידע שהמכונית מעורבת בעבירת חניה, טענה שאולי עי־ריית חולון אשמה מפני שכנר־אה לא טרחה לעדכן את שם בעל הרכב. בעיריית חולון גיחכו, כמובן, מפני שבעירייה ני־זונים מהמחשב של משרד הרישוי ואם מישהו לא מעדכן – הרי זה המחשב.

בניסיון אחרון לחלץ סוף סוף תשובה אמינה מלשכת הדובר, נמסר לנו תגיגית שיש ברורך מכתב. במכתב, שעליו היתה חתומה אורה סלומון מלשכת הדובר, נאמר כי בבדי־קה שנערכה הסתבר שהעברת הבעלות על הרכב לא נקלטה, כיוון ששטר המכר לא היה תקין – שם המוכר נמחק. במק־רים כאלה מקבל שהודעה על אי ביצוע העברת הבעלות מגי־עה למוכר, אבל מסיבה לא ברורה הדבר לא נעשה. אף שלא הגיע שטר מכר מתוקן, בישרה לנו סלומון, עידכן מש־רד הרישוי את העברת הבעלות על שם הקונה החל מיום המכי־רה, כלומר, מ־17 במאי 94'.

מהתשובה הזאת התברר סוף־סוף מדוע נבצר מעובדת לשכת הדובר לומר מתי הועב־רה בעלות הרכב על שם הקונה החדש: הבעלות פשוט לא הוע־ברה, אלא רק בעקבות פנייתנ־ו. מהתשובה התברר גם כי לא המוכר, לא הקונה ולא עיריית חולון אשמים במחדל, אלא משרד הרישוי.

המסקנה המתבקשת: לא די בהסדרת העברת הבעלות בס־ניף הבנק או בסניף הדואר. יש לוודא שהדבר בוצע גם במחשב של משרד הרישוי.

זהירות עם אמצעי חימום

בתחילת החודש פורסמה בעיתונות ידיעה על זוג קשיש־ים מחיפה שנפגעו משאיפת גזי שריפה רעילים שנפלטו מתנור חימום. הגבר מת ואילו בת זוגו הועברה לטיפול רפואי בבית חולים. צר לומר זאת, אבל הזוג הוא קרבן שוא של חוסר זהי־רות וחוסר תשומת לב.

הוראות הבטיחות החד משמעיות הן שאין לחמם בת־נור נפט או בתנור גז (שבהם האש פתוחה) לא חדרי ילדים, לא חדרי קשישים ולא חדרי שינה. כלומר, בכל מקרה אין ללכת לישון כשתנור כזה דו־לק. פרט לסכנה של דליפת אדים רעילים קיימת גם סכנה של התלקחות או אפילו התפ־וצצות. אשר לאמצעי חימום אחרים, כלומר, תנורי חשמל מסוגים שונים, אלה נחשבים לבטוחים יותר, אבל גם בהם קיימות סכנות כמו התחשמלות או כוויה.

המעוניינים בפרטים נוספים על כללי הבטיחות בשימוש בתנורי חימום ובפרטים עיקרי־ים אחרים על אמצעי החימום השונים (מחירים, הוראות שי־מוש, זכויות הקונים) יפנו לרש־ות להגנת הצרכן בהסתדרות, רחוב ארלוזורוב 93 תל אביב, טלפון 03-6917063, ותישלח אליהם החוברת "אמצעי חימום לחורף 1995".

סליחה, טעות במספר הקלוריות

באחרונה יצאה חברת מעד־נות לשוק עם מוצר חדש שהוד־לה לייבא מארה"ב. המוצר, שנקרא "טוסטר שטרודל", הוא מאפה קפוא ממולא בפירות, שכדי להכינו לאכילה יש להכ־ניסו לטוסטר או לטוסטר־אובן לכמה דקות. עד כאן הכל בס־דר, ואפילו די טעים.

הבעיה היא עם הסימון התז־ונתי. על פי מה שכתוב על המדבקה בעברית, ב־100 גרם מוצר יש 180 קלוריות, כלומר כ־100 קלוריות בלבד לטוסט אחד שמשקלו 54 גרם. זה נש־מע טוב מדי, החלטתי להסיר לאט לאט את המדבקה העברית שכיסתה את הסימון התזונתי בשפה האנגלית. להפתעתי האכזרית גיליתי כי 180 קלוריות יש במנת הגשה (54 גרם) ולא ב־100 גרם. ממפעל מעדנות מיהרו להתנצל והודיעו כי יתקנו מיד את הסימון.

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

אופציות: כמה סדרות מתוך ה-16 יממשו? אחת התופעות הנגזרות מהמשבר בשוק הראשוני היא הידלדלותה של רשימת האופציות מסוג Warrants. מרבית ההנפקות של חברות חדשות שיצאו ב-'94 כללו מניות בלבד. הסיבה העיקרית לכך, היא העובדה שבמקביל לירידת המחירים בהנפקות, נטו בעלי השליטה להדליל כמה שפחות. הם הנפיקו מניות אך לא מיהרו להנפיק עימם ניירות ערך המירים.

בשל המפתן המועטה של אופציות בהנפקות, הולכת רשימת האופציות ומתקצרת מדי חודש בחודשו. בסוף ינואר בלבד יפקעו 16 סדרות של אופציות. אם מצב הזהה מהשוק הראשוני יימשך כפי שהיה עד כה, נישאר בסוף השנה עם רשימת אופציות קצרה באופן משמעותי מאשר היום.

האופציות הפוקעות בינואר וסיכויי מימושן

יום מסחר אחרון	האופציה	מרווח מהכסף	סכום הגיוס
24.01	חסין אש	-51.09%	1.4
29.01	אלישב 1	-60.37%	1.7
	גיא 1	-9.82%	3.5
	דפרון 2	-7.51%	5.8
	מנדלסון 1	-0.95%	17.1
	בנק ספנות 5	6.11%	10.6
	אשלד 2	8.06%	4.2
	מפעלי פלדה 1	8.11%	19.2
	אלרוב 1	10.50%	42.9
	הידראוליקה 1	28.86%	6.7
	דריה 1	29.91%	4.4
	סולג 1	141.70%	6.2
	אופמן 1	355.36%	5.8
30.01	רדניץ 1	24.56%	4.5
	מי עדן 1	78.60%	27.1
	גמביט 1	190.21%	12.9
	סה"כ		171.7

– מרווח מהכסף שלילי – האופציה בתוך הכסף.
– מרווח מהכסף חיובי – האופציה מחוץ הכסף.
– סכום הגיוס במיליוני שקלים.

לו כל האופציות הפוקעות החודש בתוך הכסף, היו 16 החברות מגייסות סכום נכבד של כ-172 מיליון שקל. אלא שבכך יש רק מעטות שעליהן ניתן לומר היום בוודאות, כי הייתן יתממשו במימוש. האופציות המעניינות מכולן הן אלה הקרובות מאוד לנקודת הכסף. כיום עומד על הגדרה זו בעיקר האופציה של מנדלסון. תוספת המימוש של אופציה זו היא 4.17 שקל, ואילו המניה נסגרה ביום חמישי על 4.21 שקל. ביום חמישי הודיעה מנדלסון, כי קיבלה רשיון לייצא את מוצרי ארמסטרונג, מה שעשוי להגדיל את מחזורה בכ-1% עד 3%. עיתוי ההודעה החיובית אינו מנותק, מן הסתם, מעיתוי הפקיעה של האופציה.

גם אופציה 5 של בנק הספנות קרובה במידה מסוימת לנקודת הכסף. המניה צריכה לעלות בשבועיים הקרובים בכ-6% על מנת שהבנק יגייס את 10.6 מיליוני השקלים המתוכננים. בניגוד לאמיר גבע, מנכ"ל הבנק, שתנאי המימוש של האופציות שברשותו הוסבו לפני כשבועיים בעקבות נפילת המניה ב-'94, מחזיק הציבור אופציות שמחיר המימוש שלהן לא ירד – 21 שקל – גבוה ב-6% ממחיר המניה בבורסה.

סכום הגיוס הגבוה ביותר מאופציות החודש שייך לחברת אלרוב. היום נמצאת תוספת המימוש 10% מעל מחיר המניה, ואם מצב זה לא ישתנה תאבד אלרוב כמעט 43 מיליון שקל.

בשתי סדרות של אופציות כמעט בטוח שיהיה מימוש – חסין אש, "מניית הברזל" המופלאה, תגייס 1.4 מיליון שקל ואלישב 1.7 מיליון שקל נוספים.

שלמה פרידמן

IRA – תנו לנו חופש בניהול החיסכון לפנסיה הפטור ממס

השבוע בבורסה

גיא רולניק

בסוף השבוע פירסמו מרכזת קרנות הגמל את תשואותיהן בשנת '94. הגם שלמרבית העמיתים בקופות לא היתה זאת הפתעה גמורה, משום שהם כבר הבינו כי גם קופותיהן סובלות בים הבורסאי הסוער, יש להניח כי לרבים מהם יהיה זה רגע של חשבון נפש; רגע שבו הם יהרהרו האם הם מעוניינים להמשיך ולחסוך באפיק שרמת הסיכון בו עלתה משמעותית – אפיק שבו ניתן להפסיד ריאלית בשנה אחת גרועה 8%, 9% וגם 11%.

בחירת אפיק חיסכון לטווח ארוך היא קשה היום מאי פעם. זאת לא רק הבורסה המתנודדת ומס רווחי ההון החדש אלא בעיקר שורה של עיוותים מבניים ושאלות שלא ניתן לתת עליהן תשובות, שהופכים את ההחלטה לכמעט בלתי אפשרית.

מערכת החיסכון הפנסיוני בישראל מציבה היום בעיות ושאלות לא פתורות לפני כל החוסכים על כל סוגיהם. הנה מקצת מהשאלות הלא פתורות שעומדות היום לפני כמה סוגי חוסכים:

1. חוסכים בקרנות פנסיה – אלה אינם יודעים כיצד ומתי תנוסרל בסופו של דבר מצבת הזמן של קרנות הפנסיה, ומה שיותר חשוב: מי ישא בפועל בנטל של הגירעון האדיר. אלה השוקלים לנטוש את הקרן לטובת אפיק אחר – עומדים לפני אותן דילמות העומדות לפני חבריהם לשאר אפיקי החיסכון. מצבו של מי שהחליט שהוא מעוניין לנטוש את הקופה – אינו טוב יותר. התקנונים של הקופות מסובכים, במרבית המקרים לא ניתן לחלץ מהן כסף אלא לאחר תשלום קנסות כבדים.

2. חוסכים בקופות הגמל – אלה אינם יודעים מהו הסיכון האמיתי בקופת הגמל שלהם. האם היא מתכוונת להתפער היום על המניות ולהגדיל את רכיבן בתיק ל-20% בשלוש השנים הקרובות, או שמנהליה החליטו בעקבות מאורעות '94 שדי להם ב-10% של מניות – חדשי כבדות. קופות הגמל אמנם מרוויחות את תשואותיהן ומציגות מדי רבעון את הרכב נכסיהן, האולם, המדיניות של כל קרפה איננה ידועה. אחת יכולה להגדיל את רכיב המניות ל-20% ומתוך זה 10% בכר"ם והשנייה יכולה לקבוע שהיא יורדת ל-5% – רק במעו"ף. אחת יכולה להדליש שהיא מתרכזת באג"ח לא סחירות של קונצרנים וחברות ממשלתיות, השנייה תבחר להדדיק בעיקר אג"ח ממשלתיות ל-15 שנה.

3. חוסכים בביטוחי מנהלים שהצטרפו לאחר '91 – מצבם של אלה גרוע במיוחד. פוליסות ביטוח המנהלים ה"משתתפות ברווחים" הן אפיק החיסכון הפנסיוני היחיד בישראל היום שאין לו שום רכיב של הבטחת תשואה מצד הממשלה.

בניגוד לקופות הגמל שנותרו בהן עוד שרידים של אג"ח מיועדות וקופות הפנסיה שעדיין מחוברות לעטין של החשב הכללי המנפיק להן אג"חים בתשואות מסודרות של 5% – המבוטחים שהצטרפו לביטוחי המנהלים לאחר '91 – לא זוכים לשום הבטחת תשואה. כספי הפוליסות מושקעים בעיקר באג"ח ממשלתיות סחירות, פקדונות בבנקים, אג"ח קונצרניות ומניות – הכל בשוק החופשי, הפתוח ובשנה האחרונה גם הבוגדני.

זאת ועוד – חוסכים אלה הם היחידים שאינם מקבלים שום סוג של דיווח על חסכונותיהם. הם אינם יודעים מהי התשואה הריאלית של הקופה בניכוי דמי ניהול, הם כלל לא יודעים מהו הרכב התיק – כמה אג"ח, איזה סוגי אג"ח ומהן המניות.

נכון, עבור חלק מהחוסכים, ההדיוטות הפיננסיות – גם אם היו יודעים את ההרכב, זה לא היה אומר להם הרבה. אבל מה שחשוב הוא שגם לפרשנים, היועצים, העיתונאים, המנתחים את אופיים של אפיקי החיסכון – אין מידע כדי לתת בידי המשקיעים כלים לבחור את אפיק החיסכון שלהם.

בקרוב אמורות חברות הביטוח לפרסם את נכסיהן ותשואותיהן בדומה לקופות הגמל, אלא שכל הבעיות של עמיתי קופות הגמל חלות כמובן גם על המושקעים במשתתפות.

כמו קרנות הפנסיה, כך גם על המבוטחים בפוליסות המשתתפות ברווחים, מטילות החברות הגבלות רבות אם הם מעוניינים לעבור לחברה אחרת או לאפיק חיסכון אחר. במקרים רבים זה הפך לבלתי כדאי. גם אם הם לא מרוצים מהביצועים או מרכיב הסיכון – הם ייאלצו לעיתים להישאר בפוליסה בשל מגבלות אלה.

במקום שנידחף בעל כורחנו להשקיע את הכסף אצל מנהלי קופות גמל או ביטוח שלא מתאימים את עצמם להעדפותינו האישיות, ולעיתים דואגים בעיקר לאינטרסים שלהם – יוכל כל משקיע לנהל את חסכונותיו פטורי המס – בעצמו

כמעט בכל אשר נפנה במערכת החיסכון הפנסיוני בישראל נגלה, כי לפני החוסכים לסוגיהם – צעירים, ותיקים, קיימים וחדשים, חוסכים שכבר יצאו לפנסיה וחוסכים שעדיין עובדים, חוסכים שקופות הגמל שלהן כבר נזילות וחוסכים שעדיין בתוך ה-15 שנים של ההפקדות – איש מהם לא יכול לקבל החלטה, השקעה מושכלת בשל היעדר מידע, הגדרות ברורות וקשיים אדמיניסטרטיביים רבים שמטילים התקנונים.

בניגוד להשקעה לזמן קצר, קרנות נאמנות, פקדונות, תוכניות חיסכון, מניות וכדומה – בה כל משקיע חופשי לעשות את אשר ירצה – הרי לתוך האפיקים הפנסיוניים מרבית החוסכים "נדחפים" בעל כורחם בשל המונופול שלהן על הפטור ממס. איש מבין החוסכים בקרנות ההשתלמות לא בוחר את הקרן שלו על פי מדיניות ההשקעה שלה, רמת הסיכון שלה, הביצועים שלה והשירות שהיא מעניקה לו. הוא חוסך שם כי זוהי השקעה פטורה ממס.

אף אחת מקופות הגמל או קרנות ההשתלמות הישראליות המנהלות יותר מ-90 מיליארד שקל לא פנתה לחוסכיה לפני 4 שנים, והודיעה להם על כוונתה להגדיל את רכיב המניות ל-15%. אף אחת מהם לא הציעה לחוסכים קופה חלופית שתמשיך להשקיע ב-100% אג"ח בלבד. כספי החוסכים נותבו בעל כורחם לשוק המניות. בשלוש השנים הראשונות הם היו מרוצים – כי זה עלה – אבל עכשיו, שזה נופל, הרי לאלה מהם שהחליטו שהם מעוניינים בהשקעה חסרת סיכון לא מוצעת שום אלטרנטיבה אחרת.

העיוותים במערכת החיסכון הפנסיוני בישראל אינם מתמצים בכך שיש קבוצה גדולה של חוסכים שמקבלת הבטחת תשואה וקבוצה אחרת שהושלכה במסגרת הרפורמה לתוך השוק הפתוח בעל כורחה. העיוותים מחריפים בשל הקושי במעבר בין סוגי החסכונות (קרנות פנסיה, קרנות פנסיה פרטיות, קופות גמל, קרנות השתלמות, ביטוח מנהלים) ומעבר בין המנהלים (מדוע משקיע בקופת גמל אינו יכול לעבור לביטוח מנהלים ומדוע משקיע בביטוח מנהלים אינו יכול בדרך כלל לעבור לקרן פנסיה פרטית?)

חוסכים רבים שמאסו באפיק ההשקעה הנוכחי שלהם בגלל ביצועיו, הסיכון הנמוך/גבוה מדי עבורם, דרכי ניהול הכסף, הפרסומים על שחיתויות, דמי הניהול, עתידו הבלתי ברור – מוצאים עצמם לכודים בתוכו בשל מגבלות שונות שנועדו לשרת בעיקר את הבנקים, חברות הביטוח או ההסתדרות, ולא את החוסכים.

חוסכים רבים שמאסו באפיק ההשקעה הנוכחי שלהם בגלל ביצועיו או הסיכון שבו, מוצאים עצמם לכודים בשל מגבלות שונות שנועדו לשרת בעיקר את הגופים המנהלים – הבנקים, חברות הביטוח או ההסתדרות – ולא את החוסכים

גם האוצר וגם בנק ישראל מסכימים, כי התוכניות לפתרון הסבך הפנסיוני בישראל צריכות לכלול את הדברים הבאים:

1. ביטול האפליה בין האפיקים השונים על ידי הפסקת הנפקת האג"ח המיועדות. מכסור של קרנות הפנסיה בשל גרעונן האקטוארי יעשה במישרין ובגלוי.

2. ביטול הפטור ממס על הכנסות מריבית מאג"ח (עם הפעלת מס רווחי ההון גם ביטול הפטור ממס על השקעה בשאר ניירות ערך).

אם הממשלה במסגרת סדרי עדיפויותיה ורצונה לעודד חיסכון לטווח ארוך תחליט לתמוך בחיסכון ארוך הטווח – הדרך לעשות זאת היא על ידי סבסוד ישיר וגלוי ולא על ידי פטורים ממס אשר פוגע בתפקוד שוק ההון.

3. הטלת חובת דיווח של תשואות והרכב נכסים על כל אפיקי החיסכון.

הרפורמה בתחום החיסכון הפנסיוני היא קשה לביצוע ותארך כנראה שנים רבות – לא רק בגלל קשיים פוליטיים ותקציביים, אלא גם בשל בעייתיות ההפרדה בין עמיתים וחוסכים קיימים מול עמיתים חדשים: איזה זכויות להעניק לחוסכים של מערכת הפנסיה הישנה ומה יהיה דינן של הזכויות שנצברו במערכת הישנה כאשר עמית בוחר לעבור למערכת החדשה.

ישנה תוכנית נוספת, שאותה ניתן לבצע במהירות רבה יחסית, ולמרות שהיא לא תיתן תשובה לכל הבעיות, בעיקר לא לבעיות האפליה בין האפיקים – היא תפתור שתיים מהבעיות החמורות של החיסכון לטווח ארוך:

1. היכולת להחליף בכל רגע את המנהל של חסכונותיך.

2. היכולת לתפור לעצמך תיק השקעות המתאים בדיוק לרמת הסיכון שבה אתה מעוניין.

זאת ועוד – פתרון זה יביא להגברת התחרות בכל ענף ניהול הכספים הפנסיוני, ומכאן שהוא יביא לשיפור הביצועים של המנהלים ולהורדת דמי הניהול.

כמובן שזאת לא המצאה ישראלית. כמו תמיד, אנחנו צריכים רק לייבא רעיונות טובים מאמריקה. קוראים לזה שם IRA‏ (Invesime- Retirement Account) (חשבון השקעה לפנסיה). הרעיון הוא כל כך פשוט: במקום שנידחף בעל כורחנו להשקיע את הכסף אצל מנהלי קופות גמל, פנסיה או ביטוח שכופים עלינו מגבלות שונות, לא מתאימים את עצמם להעדפותינו האישיות, ולעיתים דואגים קודם לאינטרסים שלהם ואחר כך לאינטרס של החוסך – יוכל כל משקיע לנהל את חסכונותיו הארוכים הזוכים לפטור ממס – בעצמו.

המגבלה היחידה שמוטלת על החוסך היא חסימת הכסף לתקופה מסוימת (15, 20 שנה, כל תקופה אחרת או עד גיל הפרישה). את הכסף יכול החוסך לנהל בעצמו או באמצעות מנהל תיקים, קרנות נאמנות, קופות הגמל. מה שחשוב הוא שיש לו שליטה מלאה על דרך ניהול הכסף, ואם הוא לא מרוצה לו, הוא תמיד יכול להחליף אותו.

הפעלת חשבון IRA בישראל תפתור את בעיית ניגודי האינטרסים. לא נדרש עוד לחומות סיניות שאף פעם לא ברור עד כמה הן גבוהות, וגם לא נאלץ להמתין לבנקאים עד שיחליטו לעקוד את המושחתים מתוכם. ברגע שיהיה חשבון IRA תהפוך כל מערכת החיסכון לטווח ארוך לתחרותית. חלק מהחוסכים יבחרו לנהל את כספי החיסכון שלהם לפנסיה בעצמם, ואחרים יפנו אל קרנות נאמנות או למנהלי תיקים שיציגו ביצועים ושירות טוב. הפתרון של ה-IRA הוא פשוט וקל לביצוע – הבעיה העיקרית היא שהוא מנוגד לאינטרסים של קרנות הפנסיה, הבנקים וחברות הביטוח – בקיצור לאינטרסים של מחצית מהסקטור העסקי. ואולם, אם האוצר הצליח להעביר את מס רווחי ההון – IRA נראה כמשימה קלה יותר.

מתנדי התאוצה הקצרים מאותתים על תיקון

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

בשבוע שחלף נסחרו מדדי המניות בתל אביב בסימן ירידה, כשמחזור המסחר השבועי מקביל בערך למחזור המסחר היומי בימי זוהרה של הבורסה. מדד המשתנים נסוג ל-164.79 נקודות (2.91%-) בחישוב שבועי; מדד המעו"ף ל-167.24 (1.92%-); מדד הכר"ם ל-142.48 (4.52%-); ומדד המניות הכללי ל-154.45 (2.91%-).

מה קרה לאפקט־ינואר הזולי, שבה הרבו לדרוש בו, וכה מבושש לבוא? הגרוה לשלגי־פברואר, לערפילי־מארס לאדרי־אוגוסט, או שמא לגשמי־ינואר 1996? מתי ישיל המשקיע הישראלי התבול ההבוס את פרוות הדוב העבה שלו וישעט קדימה בעוז, כשהוא עוטה מחלצות פריחה, כבימים הטובים והערטילאיים, הנראים היום כהזיה מתוקה והזויה – כשיגיע משיח בדרוך מגגות האינפלציה וישפיל את הריבית? כשייחתם חוזה־שלום בין אסד לנתניהו או בין שהל לשהם? כשיכריזו הנגיד ו/או שר האוצר שהגיעה הבועה הבורסאית לפריקה, ותורה לתפוח ולשגשג שוב?

או שמא נגזר על הפרים המסורסים שבינינו להתמיד בתסכול ולהמתין בדריכות עד שיפסוק יעקב שיינין את פסוקו (בפעם המי־יודע־כמה) כי שוק המניות שורץ מציאות מדיטיות: מניות ששוויין השוקי נחות הרבה מערכן הכלכלי "האמיתי"? ואולי, עד שתחליט הממשלה שבשלה העת לחשוף את אחזקותיה לתנודות השוק הדורסן, ותאריך את קצב ההפרטה במשק? ואולי, מי יודע, יתאשר בואו של המהפך המיוחל רק כשתחליט פניה רוזנבלום והיורות והאגודה להנפיק לציבור נתח נדיב מנכסיה המבורשמים, כסחורה עוברת לסוחר בע"מ?

טכנית, מוזקרת סתירה בין עקום מדד המשתנים, שהבקיע בשבוע שחלף קו־תמיכה משמעותי, לעקום המעו"ף, שטרם הבקיע קו־תמיכה זהה. יתר על כן, רוב מתנדי התאוצה קצרי־המועד מורים על מצב של יתר־מכירות, המחייב תיקון, ולו צנוע.

על פי ניתוחיו של זאב ויזל הרוחבותי, רוב סוחף ברמ"ה אביזו ובשס"ה גידוי, עשוי תיקון כזה להוביל לרמה שבין 169.50 ל-170.50 נקודות; ובמקרה קיצון, עד 174.34 נקודות. היעד המינימלי בכיוון מטה, אליבא דזאב ויזל, מצוי ברמת 148-145.5 נקודות.

מועדים בבורסה

תאריך	נייר	אירוע
16.1	הכשרה ביטוח אג"ח א	– אקס ריבית.
	קסטל	– אקס דיווידנד 100%, תשלום 20.2.95.
17.1	איתן אג"ח א	– אקס ריבית.
	באמטל משה	– הנפקה לציבור שלב ב'.
20.1	תאר"ם אג"ח א	– יום אחרון להמרה על פדיון רגיל.
22.1	מרטכניקה אג"ח א	– אקס ריבית, תשלום 5.2.95.
	מגם הנדסה אג"ח א	– אקס ריבית, תשלום 5.2.95.
	בית הזהב אג"ח 1	– אקס ריבית, תשלום 5.2.95.
	טבע אג"ח 5	– יום המרה סופי, הפסקת מסחר באג"ח.
24.1	חסין אש אופ' 1	– יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 26.1.95.
26.1	מאיר עזרא אג"ח 3	– אקס ריבית, תשלום 14.2.95.
29.1	יום מסחר אחרון באופ' – מימוש אחרון 31.1.95	אלרוב 1, אשלד 2, מנדלסון 1, אופמן 1, אלישב 1, סולג 1, דריה 1, הידראוליקה 1, מפעלי פלדה 1, גיא 1, דפרון 2, בנק ספנות 5.

• מקור: בנק המזרחי

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העלייה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. עשות	+20%	1. אזורית	-41%
2. עבודי	+16%	2. יונידרם	-30%
3. נורדן נפט	+14%	3. גרופית	-29%
4. אלתי	+13%	4. עמיגר	-27%
5. ממד	+12%	5. אנרי	-25%
6. פיטון	+12%	6. לוניק בנין	-24%
7. גילתק	+11%	7. יוסי	-24%
8. בן יקר גת	+10%	8. יוחמה	-23%
9. סיני	+8%	9. קלדור	-22%
10. ניקוב	+8%	10. עורב	-21%

• מקור: בנק הפועלים

קרנות הגידור חוזרות לכותרות

בורסות בעולם

אריה חשביה

תולשתם של המשקים במדינות מתפתחות בתחילת השנה החדשה, חוללה טלטלות בשוקי ההון וניירות הערך במדינות המפותחות, ומשקיעים נעשו זהירים מאוד. כלכלן בכמיקל בנק בלונדון אמר בסוף השבוע שעבר, לדברי פיליפ קוגן, כתב כלכלי של "פיננשל טיימס": "משקיעים חדלו לשאול במה כדאי להשקיע והחלו שואלים היכן לא כדאי להשקיע".

התגובה המבלטת ביותר לזהירות הזאת היתה התמקדות מחודשת בקרנות גידור, שעל פי הנחתם, לפחות, יודעים מנהליהן כיצד "להלך בין הטיפות" ולצמצם את סיכוני ההשקעה.

"וול סטריט ג'ורנל" הקדיש כתבה נרחבת בעמוד הראשון של המדור הכלכלי שלו, לקרנות הגידור ולפעילותן בשווקים המתפתחים באסיה ובאמריקה הלטינית. לצד הסקירה הזאת הופיעה כתבת פרשנות פרי עטו של ג'ין קולטר, שעיקרה: הגידור הוא המפתח לצמצום הסיכון בבורסות בכל העולם.

מדד	סגירה יום ו'	שינוי שבועי ב-%	שינוי מ-1.1.94 ב-%
דאו ג'ונס (ניו יורק)	3,908.46	+1.28	+1.93
אס אנד פי (ניו יורק)	465.97	+0.94	+1.46
אימקס (ניו יורק)	436.13	+0.29	+0.57
נסדק קומפ' (ניו יורק)	759.23	+0.75	+0.97
פיננשל טיימס (לונדון)	3,048.3	+0.5	-0.56
דקס (פרנקפורט)	2,055.62	-0.76	-1.15
סי.איי.סי (פאריס)	1,853.98	+0.54	-1.44
מיבטל (מילנו)	10,268	+2.55	+0.68
אס.אם.איי (ציריך)	2,600.2	-0.01	-1.09
איי.אי.אקס (אמסטרדם)	412.61	+0.53	-0.40
ניקיי (טוקיו)	19,331	-0.41	+1.99
האנג סנג (הונג קונג)	7,252.34	-2.23	-13.79
משתנים (תל אביב)	164.79	+0.19	-5.06

בינתיים התרחשו כמה אירועים מאלפים בבורסות החשובות בעולם. מדד דאו ג'ונס נסק ביום שישי בקרוב ל-50 נקודות – או 1.3% – העלייה התלולה ביותר מתחילת השנה. במשך השבוע הצפו הכלכלנים, האנליסטים והמשקיעים בנתונים מן המשק האמריקאי – נתונים שהפירוש שניתן להם תרם לא מעט להתנהגות הדאו. א) מדד המחירים ליצרן לדצמבר בארה"ב, הצביע על עלייה של 0.2%, כשעלייה השנתית מסתכמת ב-1.7%. ב) גידול בשיעור 2.6% בהזמנות מבתי הדרושת, בנובמבר, אחרי ירידה של 0.4% באוקטובר. ג) גידול של 2.47 מיליארד דולר בהלוואות למסחר ולתעשייה, שנתנו בנקים אמריקאיים. בשבוע שהסתיים ב-4 בינואר הסתכמו ההלוואות הללו ב-313.56 מיליארד דולר. ד) הגידול במכירות קמעוניות בעונת החגים היה מאכזב – פחות מ-5% מעל למכירות של '93. לנתון זה השפעה ממתנת על החששות מפני אינפלציה, החששות הנלווים מפני העלאת הריבית על ידי פדרל ריזרב, כחלק מן המלחמה באינפלציה.

בבריטניה צפו עודף גדול במאזן המסחרי ב-'94. מדובר בכ-7.4 מיליארד ליש"ט (כ-12 מיליארד דולר) עודף במאזן השוטף, שעשוי לגדול ל-12.6 מיליארד ליש"ט ב-'96. עודף כזה יחזק את המטבע הבריטי ויעשה את השווקים הלונדוניים אטרקטיביים למשקיעים מכל העולם.

בשווקי המניות באירופה היתה בדרך כלל מגמה שלילית במשך השבוע, ואולם בסופו היו עליות, גם ברומא שבה סבלה הבורסה מחוסר ודאות בזירה הפוליטית.

בניגוד למערב, היו ירידות במזרח – ובבורסה של הונג קונג היתה הירידה חדה במיוחד.

לנעשה במשק הסיני עשויה להיות השפעה גדולה על הבורסה של הונג קונג. משום כך מעניינת הערכה רשמית של ממשלת סין, שהתוצר הלאומי הגולמי של סין ב-1995 צפוי לגדול ב-9%, עם אינפלציה שנתית של 15%. ב-1994 עלה התוצר המקומי הסיני ב-11.8%, לאחר צמיחה שנתית של יותר מ-13% בשנים 1992-1995.

ניו־יורק / 14.1.1995

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראלית	111.79	0.0	---	---	112.76	110.35	---	---	115.32	108.68	---	---	---	---	---	---
מאיטקס	16¾	-1.5	16½	16⅞	16⅞	16½	21,000	349,125	26⅞	15¼	-32	736.0	62.6	682.0	709.7	11
מבטן	22¼	0.6	22	22¼	22¼	21⅞	214,300	4,741,388	34½	21⅜	-27	254.0	69.0	558.0	1213.3	18
אי.סי.איי.	13⅛	1.9	12⅞	13⅛	13⅛	12⅞	158,600	2,081,625	28½	11¼	-45	283.0	62.0	340.0	997.5	16
אדיומיקס	1⅜	-4.3	1 5/16	1⅜	1½	1⅜	32,300	44,412	14	1¼	-90	15.8	-2.7	8.4	8.2	---
אדיוסופט	7	-6.7	7	7¾	7	7	500	3,500	19	6¼	-53	16.5	1.7	9.9	32.5	19
אורבוטק	9	0	8¾	9	9	8¾	3,500	31,500	14¾	7⅛	-35	47.4	6.8	107.0	114.8	17
אי.איי.אס	2 5/32	1.6	1 15/16	2⅛	2 5/32	1⅞	34,200	69,468	26	1⅞	-85	68.0	-5.3	94.8	28.3	---
אי.אס.ו.	1 94/128	0	1½	1¾	---	---	---	---	11	1⅜	-83	5.1	-3.3	4.2	8.7	---
אלבים	19¾	1.3	19½	19⅞	19¾	19½	3,700	73,075	44¼	17	-54	325.3	38.8	709.0	355.3	9
אלדין	7¾	5.1	7⅜	7¾	7¾	7⅜	10,000	77,500	11½	4	-9	11.0	2.4	6.8	33.1	14
אלסינט	1⅞	7.1	1¾	2	1⅞	1¾	18,800	35,250	5	1¾	-62	173.0	12.9	228.0	149.1	12
אלרון	9⅝	5.5	9⅜	9⅝	9⅝	9⅛	31,000	298,375	21¼	6¾	-55	187.0	7.6	216.0	167.3	22
אמ. סיסטמס	3⅞	-1.6	3¾	4¼	3⅞	3⅞	1,000	3,875	14	2⅝	-72	6.2	-2.9	5.4	21.1	---
אריח	1⅜	0	1 5/16	1½	---	---	---	---	6¾	1 34/128	-78	10.1	-3.7	26.7	11.1	---
אשד	78/128	0	½	⅝	---	---	---	---	3¼	½	-82	10.5	-0.7	8.8	6.1	---
בי.ו.אר	4¾	-2.6	4¾	5⅛	4¾	4¾	1,000	4,750	19⅝	3½	-75	13.7	-1.0	17.6	27.8	-28
ביוטכנולוגיה	2 7/16	8.3	2 5/16	2 7/16	2 7/16	2 5/16	81,600	198,900	5⅞	1½	-54	19.0	-18.7	11.7	105.8	---
גילת	12 13/16	2.5	12¾	12⅞	12⅞	12¼	25,700	322,856	15	8	-7	35.0	5.5	23.0	105.1	19
די.אס.אס.איי.	4⅞	-4.9	4¾	5⅛	5⅛	4¾	27,800	135,525	13¾	4¼	-62	39.0	2.7	73.3	34.7	13
הכשרת ישוב	10⅜	6.4	9¾	10⅜	10⅜	10⅜	1,000	10,375	30¼	8¼	-65	124.1	3.8	156.0	91.8	24
הלת'קייר	1 11/16	6.9	1 9/16	1 11/16	1 11/16	1 11/16	4,000	6,750	3¼	1⅜	-46	16.3	0.1	7.4	18.9	189
סימד רביעי	4⅛	3.1	3⅞	4⅛	4⅛	3⅞	6,000	24,750	24½	3	-83	33.8	-10.7	24.6	45.3	---
מאאר	11⅝	-3.1	11⅝	12	12	11⅝	14,900	173,212	15	10	-52	56.0	5.5	48.9	---	---
סי.וי.ג'.	1	0	⅞	1	---	---	---	---	4⅝	¾	-89	5.6	-0.1	2.5	5.5	---
מבוטמיקס	4½	0	4⅝	5	4½	4¼	5,600	25,200	12¾	3⅝	-49	30.5	-1.0	19.0	35.7	---
מלגרף	2⅞	0	2⅝	2⅞	---	---	---	---	10	1¾	-71	7.3	-4.9	2.4	10.9	---
מלדמה	5⅞	9.3	5¾	6	6¼	5½	137,300	806,637	18	4⅛	-66	54.3	7.4	32.7	60.9	8
ישמק	7/16	0	13/32	½	---	---	---	---	2 9/16	5/16	-81	10.7	-1.5	0.4	8.8	---
כרמל	7½	0	7⅜	7¾	---	---	---	---	11⅞	7⅛	-27	17.8	2.5	74.5	18.7	7
לן-ום	23¼	3.3	23	23½	24	22½	301,800	7,016,850	24¾	6	96	76.4	6.3	64.2	248.1	40
לייזר	5⅛	0	5⅛	5¼	5⅛	5⅛	4,100	21,012	9¾	4⅜	-46	10.0	3.8	38.0	30.6	8
לנאופטיקס	6⅝	-2.8	6⅝	7	6⅝	6⅝	700	4,637	18¾	5⅛	-64	34.0	2.3	21.3	39.7	17
מג'יק	5⅞	0	5⅞	6⅛	---	---	---	---	17¾	4⅜	-57	15.7	-0.1	20.9	23.5	-235
מגל	3	4.3	2⅞	3⅛	3	2⅞	6,000	18,000	9⅜	2⅞	-63	13.8	1.3	14.7	14.2	11
מדיסאל	1⅝	0	1⅜	1⅞	---	---	---	---	13⅝	1½	-86	4.2	-2.6	0.4	14.0	---
נייר חדרה	47½	0	---	---	---	---	---	---	52	36½	6	145.0	10.6	252.0	180.5	17
נקסוס	4½	0	4⅛	4½	---	---	---	---	5⅞	2⅜	6	3.7	-1.8	1.5	24.7	---
סילוקום	3½	0	3½	4⅛	---	---	---	---	6	2¾	-18	5.9	0.5	2.6	14.0	28
שומרפ	1⅞	0	1⅞	2	---	---	---	---	6	1¾	-61	9.4	-0.1	23.4	13.0	---
עידן	5/16	0	5/16	⅜	---	---	---	---	1 15/16	5/16	-81	13.1	-2.2	11.0	9.2	---
עין לבוד	6¼	0	6	6¼	---	---	---	---	11⅞	5½	-41	25.0	2.9	97.0	19.7	7
פיברוניקס	⅞	0	15/16	1⅛	---	---	---	---	3	⅝	-72	1.7	-7.1	43.0	7.1	---
ראדא	3⅝	3.6	3⅝	3⅞	3¾	3⅝	29,000	105,125	10⅛	2½	-63	13.0	0.2	33.0	19.4	97
קומס	3⅛	-11.1	3⅛	3¼	3⅝	3⅛	28,900	90,312	7⅛	1½	-68	4.5	0.6	4.3	---	---
ת.א.פ.	3⅜	0	---	---	---	---	---	---	3⅞	2¼	-57	43.3	-3.7	123.7	83.7	---
תאת	2 7/16	5.4	2 5/16	2 7/16	2 7/16	2⅝	11,300	27,543	8⅝	2⅛	-69	11.0	4.2	16.5	21.6	5
תרו	7 5/16	0.9	7	7⅜	7⅜	7	22,100	161,606	8⅝	4½	-72	8.3	2.8	37.7	73.1	26
תדיראן	20⅝	-0.6	20⅝	20¾	20¾	20⅝	7,200	148,500	26½	14½	-21	223.0	36.1	813.0	404.5	11
אמפל	6⅛	2.1	---	---	6⅛	6	12,500	76,562	13⅛	6	-46	173.0	14.4	81.0	173.3	12
אלקטריק פיול	5⅜	0	5⅜	5⅜	5⅜	5⅜	500	2,687	14¼	5⅜	-53	23.5	-0.6	4.2	42.5	---
אינדיגו	17¼	1.5	17	17¼	17¼	17	14,900	257,025	20¾	13	-14	26.0	-20.6	60.0	862.5	---
אפי	27	2.9	26¾	27¼	27¼	26¼	546,900	14,766,300	29½	13¼	61	102.0	15.8	107.0	338.8	21
ויאומק	8	-1.5	7⅞	8¼	8⅛	7⅞	79,000	632,000	16	6⅜	-47	80.0	-37.0	64.0	399.7	---
די.אס.פי.	17 7/16	0.4	17	17½	17¾	17	84,700	1,476,956	27¼	12¼	11	34.1	3.0	14.7	164.6	55
ישראמקו	1 5/16	-1.2	1¼	1⅜	1 7/16	1 5/16	151,200	198,450	2 11/16	1	-36	21.2	3.3	4.7	28.6	9
מרקורי	14¼	0	13½	14¼	14¼	13½	15,200	216,600	21¾	7	-17	36.4	3.7	19.5	189.4	51
ספיאנס	15/16	25.0	⅞	15/16	1	¾	220,800	207,000	23¼	½	-95	28.9	-6.3	40.0	16.3	---
פי.אי.סי.	25¾	1.0	25½	26	25¾	25	11,400	293,550	34¾	23⅛	-17	307.0	34.2	33.0	484.1	14
קומברס	12⅝	-1.9	12⅝	12¾	12⅞	12⅝	67,000	845,875	15⅜	8	-13	99.0	12.7	92.0	255.8	20
קרן ישראל	9¾	0	---	---	9¾	9¼	2,700	26,325	20¼	9½	-33	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדיווח של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתחת לקו חייבים במס.

טלדטה הוסיפה עוד 9.3% למחירה, והגיעה ל-6 דולר

וול סטריט

צבי רבין

מסחר דל עם עליות קלות נרשם בסוף השבוע במניות הישראליות, כאשר במקביל המשיך הדאו ג'ונס לטפס בתנופה; בסיום יום המסחר עלה המדד ב-49.5 נקודות (עלייה של 1.28%).

העליות בדאו נרשמו עם פרסום נתוני המכירות הקמעוניות – שהיו חלשות מהצפוי – והקטינו את חששות המשקיעים מפני הידוק התגורה על ידי הבנק המרכזי ומפני העלאת הריבית. ההתאוששות שנרשמה בסוף השבוע במקסיקו, תרמה אף היא לעליית הדאו ג'ונס.

מספר מניות רשמו ביום שישי בלילה עליות חדות, כשהבולטת בהן היא טלדטה. המניה עלתה ב-9.3%, והגיעה למחיר של 6 דולר; בשיא נסחרה המניה ב-6.25 דולר. גם המחזורים במניה המשיכו לגדול, והסתכמו ביום שישי ב-137 אלף מניות.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה	מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
אפי	27.0 ⇧	2.9%	14.7
לנבט	23.3 ⇧	3.4%	7.0
טבע	22.2 ⇧	0.6%	4.7
אי.סי.איי	13.2 ⇧	2.0%	2.0
די.אס.פי	17.5 ⇧	0.4%	1.4
מדד דאו ג'ונס	3908.5 ⇧	1.3%	
מדד נאסד"ק	759.2 ⇧	0.6%	

משקיעים בטלדטה מעריכים, כי החברה עתידה להודיע בקרוב על מספר עסקות חדשות בנוגע למוצריה החדשים. טלדטה זכתה באחרונה במכרז של בזק בהיקף של 2 מיליון דולר, ועל פי ההערכות היא עתידה לזכות במכרז נוסף של החברה.

בנוסף לכך ניגשה טלדטה למכרז גדול בפיליפינים לאספקת מאגרים. גם אי.סי.איי, אגב, ניגשה לחוזה זה שמוערך ב-150-180 מ' ד'; החוזה יחולק בין מספר חברות. ככל הנראה, עוד שתי חברות גדולות בעולם הגישו בקשות למכרז בפיליפינים.

השחיקה האיטית נמשכת באיי.איי.אס, והמניה נסחרה בסוף השבוע מתחת ל-2 דולר.

איי.איי.אס. – תהליך השחיקה נמשך והמניה מתחת ל-2 דולר

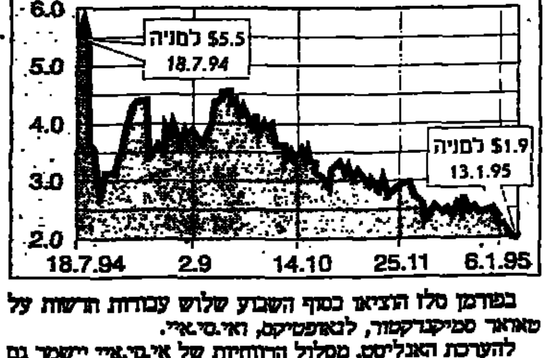

בפודמן סלו הציגו בסוף השבוע שלוש עבודות חדשות על מאגאר סמיקונדקטור, לנאופטיקס, ואי.סי.איי.

להערכת האנליסט, מסלול הרווחיות של אי.סי.איי יישמר גם ברבעון הרביעי של '94. הדבר יושג בעיקר על ידי מכירות מוצרי ה-DCMA. החברה צפויה לזכות בכמה חוזים ועסקות חדשות בקרוב. האנליסט גם צופה, כי אי.סי.איי תסיים את '94 ברווח של 1.02 ד' למניה, וב-'95 ב-1.15 ד' למניה.

אלקטרה צריכה: 5 שנות צמיחה, מכפיל 13, 50% ייצוא, מנהלים אופטימיים, ושוק ספקן

מאת יורם גביזון

אלקטרה צריכה היתה אחת מ–17 החברות היחידות בבורסה שמכירותיהן והרווח הנקי שלהן צמחו ברציפות בחמש השנים האחרונות. ראשי החברה משוכנעים שגם ב–'95 תימשך הצמיחה בעיקר על ידי התרחבות מהירה בחו"ל. השוק – משוכנע פחות – חושש מעצירת עסקי המזגנים, ומגודלה של ההשקעה הגדולה בצרפת ובספרד

כשגרשון ולקינר, בעל השליטה בקבוצת אלקו, שמע ב–17 באוקטובר כי זכה במכרז לרכישת מניות המדינה בשקם, בוודאי שמח, אבל כשהתפרסמו ידיעות כי ההצעות של המתחרים נפלו כנראה ב–30% עד 50% מתחת למחיר שהוא הציע – ייתכן שלרגע איש העסקים המנוסה הזה הזיל גם הוא לפקפק האם לא שילם מחיר יקר מדי.

אחרי הכל, השקם, שכבר זמן רב מייצרת הפסדים תפעוליים, נרכשה לפי שווי חברה של 125 מיליון דולר. מחיר זה היה נמוך אמנם ב–15% משוויה הבורסאי, אך על פניו נראה שזהו מחיר הוגן מאוד ואף מלא עבור חברה שלא היתה מעולם שותפה לרווחים הגבוהים של השופרסל, ולשיפור החזק ברווחיותה של הרשת בשנתיים האחרונות.

שלושה חודשים לאחר הרכישה

מחזור המכירות של אלק' צריכה שיסתכם ב–'94 ב–630 מ' ש' עשוי לצמוח באמצעות גידול במחזור של המפעל הצרפתי שעבר לרווח כבר ב–'94

התבסס שוויה הבורסאי של השקם למחיר שבו נרכשה על ידי ולקינר, ואולם העובדה כי בניגוד למניות אחרות לא התרסקה המניה למרות הדו"חות הגרועים של הרבעון השלישי מוכיחה כנראה שהשוק מוכן עדיין לתת פרמיה לחברה על הניהול של ולקינר.

ואמנם דרכו הבורסאית של ולקינר זרועה קבלות, ואין זו הפעם הראשונה שהוא מראה שמחיר הבורסה אינו מרשים אותו כשהוא שוקל החלטת השקעה. ביוני '91 רכש גרשון ולקינר את השליטה (58%) באלקטרה מקונצרן כלל תמורת 28 מיליון שקל, מחיר שהיה גבוה ב–30% ממחיר הבורסה. אלקטרה של אותם ימים הצמיחה הפסדים ושכרון לב לקונצרן כלל. שנה לאחר שנרכשה, נערך באלקטרה הארגון של הייצור והשיווק.

3 שנים וחצי לאחר שקונצרן כלל נפרד מחבילת מניות בשווי של 28 מיליון שקל, הפכה החברה תחת ניהולה של קבוצת אלקו לשתי חברות מצליחות: אלקטרה, שעוסקת בייצור מערכות מיזוג המרכזי, המעליות והדיגנרטים, ושוויה הבורסאי הנוכחי 220 מיליון שקל; ואלקטרה מוצרי צריכה, העוסקת בייצור מזגנים ויבוא של מוצרי חשמל, ונסחרת בבורסה לפי שווי של 290 מיליון שקל.

אלקטרה צריכה, שהונפקה בסוף ספטמבר '93, היא בין החברות הבודדות שגייסו הון מהציבור ב–'93 ומניותיהן עדיין נסחרות מעל מחיר ההנפקה. התשואה העודפת של החברה מובנת על רקע נתוני הצמיחה שלה: רכישת מפעל המזגנים של אלקו וחברת הסחר מאלקטרה, העלייה התלולה ברמת החיים וכנראה שלא מעט בזכות הניהול של הקבוצה – כל אלה העבירו את אלקטרה צריכה לצמיחה מתמשכת במכירות וברווחים. בארבע השנים האחרונות צמח הרווח התפעולי של החברה בשיעור שנתי של 170% והרווח הנקי גדל בשיעור שנתי של 157%. לאור העובדה שאלקטרה צריכה נסחרת במכפיל 13 ובמכפיל הון 2.1, נשאלת השאלה האם ימי הצמיחה המהירה של החברה מאחוריה או שמא מהירה מבטא הערכת חסר של השוק?

אחד הגורמים העלולים למתן את שיעורי הצמיחה של החברה בעתיד הוא ירידה במספר הרכישות הראשונות של מזגנים. בשנים האחרונות עלה מספר המזגנים שנרכשו מדי שנה, מרמה ממוצעת של 20 אלף ל–108 אלף מזגנים ב–'88, ירד לשפל של 55 אלף ב–'91, טיפס ל–80 אלף ב–'92, ומשם צמח ל–125 ב–'93 (בין היתר הודות לפטור ממסים לעולים מחבר המדינות). ב–'94 נמכרו בישראל, להערכת אלקטרה צריכה, 130 אלף מזגנים, וזאת בניגוד לציפיות לירידה במכירות של 10–15 אלף מזגנים, בשל פקיעת הפטור למרבית העולים. עלייה זו הסתייעה בהורדת שיעורי מס הקנייה מ–45% ל–30%, באוגוסט '94.

סמנכ"ל השיווק של החברה, רפי פרידמן, אינו סבור כי פוטנציאל המכירות הראשוניות מוצה, בין השאר, בשל ההתבלות הצפויה של מזגנים מיושנים. יחד עם זאת נזהרים בחברה מלתת תחזית שנתית, מכיוון שרכישות המזגנים מושפעות מנתונים בלתי ניתנים לחיזוי כמו מזג האוויר. גורמים אחרים שישפיעו על רמת המכירות, להערכת החברה, הם הגידול במספר מזגני האוויר במכוניות; כוונתו של משרד השיכון להשקיע ב–5 השנים הקרובות 150 מיליון שקל במיזוג כיתות הלימוד; וזכייתה של אלקטרה צריכה בשני שליש ממכרז מע"צ לאספקת מזגנים למשרדי הממשלה עד סוף '96.

מלבד אלקטרה צריכה שולטות בשוק המזגנים המקומי שתי חברות תדיראן מוצרי צריכה ואמקור. להערכת אליעזר בן משה, מנכ"ל אלקטרה צריכה, מחזיקות שלוש החברות ב–85% מהשוק המקומי. לדבריו, חלקה של אמקור הצטמצם ל–15%, ואילו אלקטרה צריכה מובילה את השוק. בן משה מציין, כי התחרות שחקה ריאלית את המחירים, ומביאה את החברה להחדיר לשוק מוצרים חדשים כמו סדרת הפנטהוז ואלקו הייטק.

התחרות בשוק המקומי צפויה להחריף עם הירידה במכסים על מזגנים ממדינות העולם השלישי ל–12% ב–'96. אלקטרה צריכה נערכת לכך על ידי התייעלות, התרחבות לתחום המסחרי ופיזור התלות בשוק המקומי על ידי הגדלת היצוא. באפריל '94 רכשה החברה 33.3% ממניותיה של יבואנית ומשווקת מוצרי החשמל סנמר תמורת 27.9 מיליון שקל. סמנכ"ל השיווק, רפי פרידמן, סבור כי היה זה צעד הכרחי לנוכח הסגירה ההדרגתית של רשתות השיווק בפני ספקים, כתוצאה מהשקעה של ספקים מתחרים במניותיהם של רשתות כמו א.ל.מ (מניי ליין ולימפו) אלקטרוליים (רשף) ואלקטרוליין (שף).

סנמר בניגוד לכל החברות הבורסאיות בענף החשמל (טופליין, קריסטל, שף, רשף, ומיגילייק) שמפסידות או שנמצאות בגסיסה, הצליחה לשמור על רווחיות גם בתנאי התחרות הקשים השוררים. בתשעת החודשים הראשונים של '94 הרוויחה החברה 4.4 מיליון שקל במחזור של 163.9 מיליון שקל. רכישת השקם על ידי קבוצת אלקו תשפר עוד יותר את נגישותה של אלקטרה צריכה לשוק הקמעונאי.

המהלך השני של אלקטרה צריכה במטרה להקטין את תלותה בשוק המקומי היה הפיכתה לחברה בינלאומית. החברה הגדילה את נפח היצוא ל–50% מהמחזור בתשעת החודשים הראשונים של '94, לעומת 38% לפני ההנפקה. שיעור זה ישאר דומה, ככל הנראה, מהמחזור של אלקטרה צריכה ב–'94 כולה, שיסתכם ב–630 מיליון שקל.

לקראת סוף '93 הזולה אלקטרה צריכה במסע רכש נמרץ בחו"ל. החברה ניצלה את קשייה של חברת השיווק הספרדית שלה – ג'ונסון ורכשה 97% ממניותיה תמורת 1.4 מיליון דולר לבעלי המניות ומיליון דולר נוספים שהוזרמו לחברה. שנה וחצי לאחר מכן באפריל '94, רכשה החברה מבונס נכסים את המפעל הצרפתי L'AIR CONDITIONNE תמורת 15 מיליון דולר. יצוין כי עוד כשתוצאות המכרז היו רחוקות מלהיות ברורות, כבר הכשירה אלקטרה צריכה צוות ניהולי למפעל. פעולה זהה לחלוטין עושה אלקטרה צריכה בימים אלה, כאשר היא מכשירה צוות ניהולי למפעל אותו היא מתכוונת להקים בעיר צנג שאן בסין, בשיתוף עם חברה סינית (40%) ובהשקעה ראשונית של 4 מיליון דולר.

הריקוד של השקעות ישראליות בחו"ל עד כה אינו מרשים. מלבד טבע שפרצה לשוק האמריקאי לאחר שרכשה את חברת למון, קשה להיזכר מתי עודדה השקעה זרה של החברה הבורסאית שמחה אצל משקיעיה. גם אלקטרה צריכה חוזה עתיד דומה להשקעותיה בטווח הקצר. עם השלמת רכישת L'AIR CONDITIONNE צפתה החברה כי המפעל הצרפתי יפסיד 1–1.5 מיליון דולר ב–'94. בן משה מסביר את הסיבה לתחזית הפסימית: "בדיוק כפי שהיה כשרכשנו את אלקטרה מכלל, מצאנו ב–L'AIR CONDITIONNE כושר ייצור גדול, ציוד חדיש לחלוטין ומוצרים בפיגור של שני דורות".

אך למרות ש–L'AIR CONDITIONNE איבד מנתח השוק שלו בצרפת – שעמד בשיאו על 35% וירד ל–18% בזמן הרכישה – הצליחה אלקטרה צריכה להעלות אותו מהר מהצפוי על פסי רווחיות, וכבר ב–'94 ירוויח המפעל הצרפתי במחזור מכירות של 56 מיליון דולר. בחברה מתכננים לנצל את כושר הייצור של המפעל הצרפתי להרחבת סל המוצרים למכשירי חימום, ועד '96 צופים שיוחזר לנגוס ב–35% מהשוק הצרפתי, תוך ניצול יתרון טכנולוגי יחסי שיש למפעל, להערכת פרידמן, על פני המתחרות האירופיות.

גם ג'ונסון הספרדית – העוסקת בייצור מערכות מיזוג מרכזיות ובשיווק מזגני אלקטרה – סיימה את '94 ברווח קטן במחזור מכירות של 25 מיליון דולר, למרות הרעות לשנתו של המטבע הספרדי. ג'ונסון אוחזת כיום ב–6%–7% משוק הספרדי, ובאלקטרה צריכה מעריכים כי כבר ב–'95 תצא מהקטגוריה של "אחרים" בשוק זה הודות לצמיחה של 20% לפחות, אותה חוזה פרידמן, לחברה הספרדית ולצרפתית ב–'95.

חולשת המטבע הספרדי והאי-שלקי ב–'94 היא איום נוסף על רווחיותה של אלקטרה צריכה, המתמודדת עם החשיפה לשינוי מטבע באמצעות עסקות חיסוי, וניסיון לאחר את הרכב המטבעות בצד העלויות עם הרכבן בצד ההכנסות. גורם נוסף שמסייע לחברה לשמור על רווחיות לנוכח הפוסה הולידמה הצפויים היא העובדה שהגידול בהיקפי הפעילות של המפעל עתיד להוון משפר משמעותית את הרווחיות הגולמית, את כוח המיקוח שלה מול הספקים ומאריך את אשראי הספקים אותו היא מקבלת. הגידול המחיר בפעולות הגדיל את שיעור הרווח הגולמי עד ל–26.8% בתשעת החודשים הראשונים של '94, לעומת 22.9% בתקופה המקבילה ב–'93.

מנהל הכספים אהוד לוריא סבור שאלקטרה צריכה אינה מתומחרת כחברת צמיחה: "המחיר הנכון של המניה הוא 3,000 נקודות". כמעט כפול ממחירה הנוכחי

הציפיות להמשך הצמיחה המואצת, מסבירות מדוע חושב מנהל הכספים, אהוד לוריא, כי אלקטרה צריכה אינה מתומחרת כחברת צמיחה. המחיר הנכון של המניה לדעתו הוא 3,000 נקודות. לוריא, שוודאי היה שמח לראות את אופציה 1 – שפוקעת בסוף אוגוסט '95 – נכנסת לכסף. מימושה אמור להכניס לקופת החברה למעלה מ–20 מיליון שקל. כיום נסחרת אלקטרה צריכה במחיר של 1,678 נקודות כמה אחוזים טובים מתחת למחיר היעד שקבע לה לוריא ומתחת לתוספת המימוש שלה – 19.06 שקל.

לוריא ושאר המנהלים באלקטרה צריכה קיבלו ללא תמורה 345 אלף אופציות שמתכם 100 אלף הוקצו למנכ"ל אליעזר בן משה למימוש בתוך שנתיים עד ארבע שנים.

אחד השותפים לאופטימיות של לוריא הוא בעל השליטה, גרשון ולקינר, שרכש במשך השנה האחרונה מניות בלמעלה מ–5 מ' ש' כשמחצית מרכישותיו לפחות התבצעו במחיר ממוצע של 18.8 שקל למניה.

אלקטרה צריכה – הונפקה בשיא האופוריה ב–93 ולמרות זאת – גבוהה מעל השוק

אלקטרה צריכה
באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	191,851	94,083
רווח גולמי	54,706	24,032
הוצאות הנהלה	8,210	1,702
רווח תפעולי	20,229	11,729
הוצאות מימון	5,374	5,899
רווח נקי	9,544	4,841
9 חודשים	**'94**	**'93**
מכירות	473,636	259,013
רווח גולמי	127,158	59,308
הוצאות הנהלה	28,597	6,170
רווח תפעולי	43,701	26,061
הוצאות מימון	11,210	9,405
רווח נקי	20,790	13,249
רווח למניה (ש"ח)	1.34	1.10
מחיר המניה (ש"ח)	16.87	
הון עצמי	141,908	
שווי שוק	292,000	

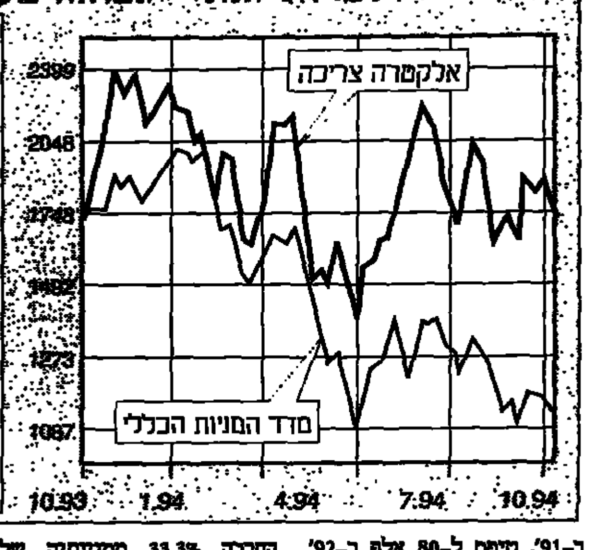

הריבית הריאלית עלולה לעלות לפני שתרד

מחיר הכסף

מרית גילת

קשה להניח שהריבית תרד לפני מארס. אבל גם כשהיא תופחת, זה יהיה בזהירות, שלא בהכרח תדביק את ההאטה בקצב האינפלציה

שוק האג"ח נרגע השבוע אחרי מכת הביקושים של השבוע הקודם. היה מי שניסה להסביר זאת בקיטון מסוים באטרקטיביות של ההשקעה באפיקים הסולידים בשל שחיקה בתשואות – בעיקר באפיק השקלי. אך נדמה שדווקא ההסבר האלטרנטיבי שסופק לנו יותר תואם את המציאות: "המוחזרים ירדו לא בגלל העדר קונים, אלא בגלל העדר מוכרים. המדינה לא מנפיקה ואף אחד לא רוצה להיפרד מהסחורה שלו".

כך או כך, גם במחזור ממוצע של פחות מ–60 מיליון שקל ליום, שוק האג"ח נראה עליו בהשוואה למצבו העגום של שוק המניות. בשבועיים הראשונים של ינואר הספיקו מניות המשתנים לבצע ירידה ריאלית של 5.4% ומניות הבר"ם – של 7.32%. אגרות החוב – למעט צמודות הדולר מוכות הגורל – מציגות עד כה ביצועים ריאליים חיוביים: הגילונים טיפסו בשבועיים האחרונים ב–0.71% ריאלית, המק"מ ב– 0.47%, והצמודות הארוכות ב–1.21%.

תופעה זו איננה מפתיעה בהתחשב ברמת הריבית כיום. אמנם, היו זמנים שבהם בשל קצב הצמיחה במשק ורווחיות גבוהה של החברות, הבורסה שיגשגה בתקופות של העלאת ריבית. וגם בארה"ב, למרות שש העלאות ריבית רצופות ועצבנות גוברת – מדד הדאו ג'ונס עדיין קרוב כיום לשיאו. אבל בעקרון, ריבית ריאלית חיובית בשיעור של כמה נקודות אחוז מיטיבה עם שוק האג"ח ומרעה את מצבו של שוק המניות. ולא פלא: כאשר האג"ח מציעות תשואות ריאליות גבוהות בסולות סיכון, מי רוצה להתעסק במניות?

ההנחה כי מזה מספר חודשים הריבית הקצרה במשק היא ריאלית חיובית – לא נתונה לויכוח. עובדה היא כי בשיאה הגיעה האינפלציה ב–'94 לקצב שנתי של כ–15.5%, ואילו הריבית של בנק ישראל לשיעור של 17%, וריבית הפריים – ל–18.5%. על-פי נתונים אלה, בנק ישראל גובה מהבנקים ריבית ריאלית חיובית של כ–1.5%; ריבית הבסיסית במשק נמצאת בשיעור ריאלי של כ–3%; ומשקי הבית – המשלמים כיום ריבית אוברדרפט של כ–25% – משלמים, למעשה, ריבית אפקטיבית ריאלית של כ–10%.

אלא, שאם להאמין להערכות של החזאים, קצב האינפלציה כיום ובחודשים הקרובים – נמוך יותר. ניקח לדוגמה את בנק הפועלים. לגבי מדד דצמבר, שיתפרסם היום, חזה הבנק עליה של 0.8% – קצת מעל התחזית של מחצית האוצר, שנדמה שהפכה לקונצנזוס בשבועות האחרונים. באשר לינואר, מרבים בבנק הפועלים על 0.5%, ובחמשת המדדים הבאים צופים בבנק עליות של 0.8%, 0.9%, 1.4%, 0.7% ו–0.7% בהתאמה. מדדים אלה נמוכים כולם מ–1%, למעט מדד אפריל, שהוא מסורתית המדד הגבוה ביותר בשנה וב–'94 עלה ב–2%.

בהתחשב בעובדה שמאז חודש פברואר '94 לא היה לנו ולו מדד אחד שעלה בפחות מ–1%, יש כאן האטה משמעותית בקצב האינפלציה. מצרפית, מסתכמים ששת המדדים הראשונים של '95 בתחזית בנק הפועלים ב–5.1% בלבד, כלומר בקצב אינפלציה שנתי של 10%–11%. נזכיר כי תחזית האינפלציה של בנק הפועלים לשנה הבאה, כמו גם של מרבית הבנקים האחרים, מתייחסת לנתון של כ–12%. בקצב אינפלציה שכזה, ריבית של 17% במשק, פירושה ריבית ריאלית של יותר מ–5%.

על נתונים אלה בדיוק מתבססים השחקנים בשוק ההון כאשר הם צופים ירידה בשיעור הריבית – וכבר בתחילת חודש פברואר. "זו ריבית רצח", אמר לנו שחקן נרגש בסוף השבוע. אלא, שבמסקנה שלו שכח אותו שחקן עובדה אחת פשוטה: התחזית של בנק הפועלים – כמו גם של יתר הגופים במשק – היא בסך הכל תחזית. וכמו חזאי מזג האוויר, חזאי האינפלציה לא תמיד קולעים. דוגמה חיה לכך קיבלנו ב–'94 כאשר כל החזאים למיניהם הוכו ע"י העלייה המטאורית של מחירי הירקות והפירות.

כפי שציינו כבר בשבוע שעבר, בנק ישראל איננו מעוניין לנהל מדיניות זיג-זג. כדי לסטות מהמדיניות המוניטרית המרוסנת שבה נקט בחודשים האחרונים – הוא צריך להיות סמוך ובטוח שלא יידרש להדק מחדש את החגורה בתוך תקופה קצרה. וכדי להגיע לרמת ביטחון סבירה, הוא זקוק להוכחות.

אם תפרסם היום הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מדד נמוך, יהיה זה צעד בכיוון הנכון – וכל שהמדד יהיה נמוך יותר, כן ייטב. אבל, מי שעוקב אחרי בנק ישראל, יודע שהוא אינו נוהג להתבסס על מדד בודד. יש להניח אפוא שיעדיף להמתין לפרסום של עוד מדד אחד נמוך מאוד. לפיכך, קשה לצפות לתזוזה בריבית לפני סוף פברואר.

יש נתונים התומכים בהורדה של הריבית. בסיס הכסף (M1) עלה מתחילת השנה ב–5% בלבד, וגם באשראי השקלי הלא צמוד חלה בתקופה האחרונה ירידה. גם אם ישנה עדיין השפעת קצה של הצפת המשק בכסף במחצית השנייה של '93, היא שולית למדי: בבנק ישראל מרבים על מתאם בין כמות הכסף לקצב האינפלציה בפיגור של שלושה עד חמישה חודשים.

ועם זאת, ניתן להניח שקצב ההורדה של הריבית יהיה זוחל. הרי גם בתקופות של האצה בקצב האינפלציה, הפעיל בנק ישראל בלמים בהעלאות ריבית מתונות של חצי אחוז; רק כשנוכח שהרכבת ממשיכה לדהור, עבר לקפיצות של 1.5% בכל פעם. אין סיבה לחשוב שבתקופה של התמתנות בריבית הוא לא ינהג באופן דומה – מה גם שיעד האינפלציה שקבע בנק ישראל ל–'95 נמוך גם מתחזיות האינפלציה של מרבית הגופים במשק.

מסקנה אחת שניתן להגיע אליה היא שכפי שהריבית פגרה אחרי המדדים כשאלו היו במגמת עלייה, כך תפגר הריבית אחרי האינפלציה, כשזו תיכנס לפסי האטה. ואם כך, הרי שלפני שנראה ירידה בריבית הריאלית במשק, יתכן מאוד שנראה תחילה עלייה בריבית הריאלית.

בתנאים כאלה, אפשר לצפות למספר התפתחויות: השחיקה בתשואות המק"מ תהפוך איטית יותר, ותתאים את עצמה לקצב הורדות הריבית בפועל; השחיקה בתשואות של האג"ח הקצרות תהיה עוד יותר איטית, וייתכן כי נראה אפילו עלייה מחודשת של התשואות בטווח המאוד קצר; ועקום התשואות לפדיון יישאר בינתיים "הפוך" – כלומר יורד משמאל לימין – וזאת כיוון שבו ישנה ציפייה לירידת האינפלציה והריבית בטווח הבינוני-ארוך.

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע)	17.01%
ריבית דביטורית	
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	17.07%
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	18.46%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	19.50%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	25.00%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף ש"ח	13.64%
פח"ק ליום – חצי מליון ש"ח	13.87%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף ש"ח	14.93%
מק"מ לחודשיים	16.57%
מק"מ לשנה	15.71%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	2.30%
אג"ח צמוד מדד ל-5 שנים (נטו)	2.35%
אג"ח צמוד מדד ל-10 שנים (נטו)	2.10%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל-3 חודשים	6.250%
שטרלינג – ליבור – ל-3 חודשים	6.438%
מארק – ליבור – ל-3 חודשים	5.063%

מה עשתה הבורסה מתחילת השנה

	נומינלי	ריאלי
מניות הבר"ם	-6.99%	-7.32%
מניות המשתנים	-5.06%	-5.40%
אג"ח צמוד מדד	0.90%	0.54%
אג"ח צמוד מט"ח	-0.36%	-0.73%

(מדד המחירים לצרכן עלה מתחילת השנה ועד היום (הערכה) ב- 0.36%)

ועידת העיר

שיווק 95'

ועידת השיווק השנתית של ישראל

מרכז הקונגרסים החדש - דן פנורמה תל אביב ■ ימים ג'-ד' 31.1-1.2.95 ■ 08:00 - 17:00

יום שלישי, 31 בינואר

08:00 התכנסות והרשמה
09:00 TELECOMMERCE - ON LINE MARKETING
13:30 ארוחת צהריים
16:30 סיכום

יום רביעי, 1 בפברואר

08:00 התכנסות והרשמה
10:00 COMPOSITIONING ל- POSITIONING - תפיסה חדשה בשיווק ופרסום
10:30 הפסקת קפה
13:30 ארוחת צהריים
15:00 M.S.R

דעות

שוקו | בנק דיסקונט | goldnet בזק זהב שרותי מידע ותקשורת | ועדת העיר

לפרטים והרשמה: 177-022-7177

הפוטנציאל החקלאי של שוק ההון

מאת ד"ר דורון גרינברג וד"ר אהרון רוזנפלד

מנכ"ל מועצת הירקות, אפרים שלום, מתח לאחרונה (21.12.94) ביקורת על משרד האוצר המשהה, לדבריו, את גיבוש התוכנית לקביעת מחיר מובטח למגדלי הירקות. לטענתו, אם לא תמומש התוכנית, תמשיך אי היציבות בענף.

בטענה ששלום מגביל את רצונו ליציבות רק למקרה שבו המחיר נמוך (ולא שמענו את קולו בשעה שמחיר העגבניות נסק ל–10 שקלים לקילוגרם), מעניין לשאול לאיזו יציבות כוונתו?

אם כוונתו ליציבות בכמות ללא שימוש במכסות, הבטחת מחיר גבוה מהעלות תביא לגידול מתמיד בכמות המוצעת.

אם כוונתו ליציבות במחיר, נשאלת השאלה לאיזו מטרה נדרשת יציבות מחירים וזו מדוע לא לתת לכוחות השוק למצוא את מחיר שווי המשקל בין ההיצע לביקוש. המחיר שימצא בצורה זו יביא לידי ביטוי את תנאי גידול העגבניות האקלים לנוכח הביקוש בכל תקופה. כך יגדלו החקלאים עגבניות רק אם עלות גידולן נמוכה ממחיר השוק, והציבור יצרוך עגבניות רק אם מחיר השוק יהיה נמוך מהשווי שהוא מייחס להן.

טענתם של החקלאים הינה, כי לא ניתן להסתמך על כוחות השוק בתנאי אי הודאות, כאשר לא ניתן לצפות מראש את מחיר שווי המשקל.

דרכם של החקלאים להתגבר על אי הוודאות הינה באמצעות קביעת מכסות, התערבות הזהה כמעל עם הממשלה לאבטחת הכנסתם. אם יקטנו היבולים, יוכרז אסון טבע, והם יזכו בביטוח נזקי טבע. יחד עם זה, אם יגדלו היבולים ויביאו לירידת מחירים, הם מבקשים לזכות במחיר מובטח.

דרך יותר יעילה עבור המשק להתמודד עם סיכונים אלו הינה לאפשר לחקלאים לרכוש חוזי ביטוח מגופים עסקיים כנגד אסונות טבע מחד, וכנגד ירידת מחירים מאידך. ביטוח כנגד אסונות טבע ניתן לבצע באמצעות חברות ביטוח עסקיות, ואת הביטוח כנגד ירידת מחירים ניתן להשיג בעזרת חוזים עתידיים על מחיר התוצרת. נתבונן כיצד מגיבה השיטה לסיכונים השונים:

אם כמות היבול תקטן כתוצאה מאסון טבע, יפוצה החקלאי לפי רמת הכיסוי הביטוחי שנכל. עלות הכיסוי הביטוחי תתווסף לעלות העגבניה, ותעלה את מחירה בהתאם. הציבור שישלם במרכול את המחיר האמיתי של העגבניה, הכולל את פרמיית הביטוח, יתאים את הכמות הנצרכת ויביאנה לרמתה היעילה. גם כיום משלם הציבור את פרמיית הביטוח, אך זו נאכפת עליו באמצעות תשלומי העברה אשר אינם מביאים את השוק לרמתו היעילה. חקלאים שיעדיפו להסתכן ולספוג את הסיכון הנובע מאסון טבע, יוכלו להרוויח את פרמיית הביטוח כנגד חשיפה לסיכון.

הבעיה השנייה הינה עלייה בלתי צפויה בעודף ההיצע הנובעת משלוש סיבות עיקריות: חוסר תיאום בין מגדלים שונים בענף, שיפור לא צפוי בתנאי הגידול וירידה לא צפויה בביקוש. חוסר התיאום בין החקלאים מתבטא לדוגמה בכך שכל חקלאי רואה את המחיר הגבוה אשתקד כאומדן למחיר בשנה הקרובה, ומתכנן את גידוליו בהתאם. כך, עלייה במחיר אשתקד תביא לעלייה בכמות המוצעת, אך כשזו תגיע לשוק ייווצר עודף היצע, המחיר יירד והחקלאי יספוג הפסד. הפתרון המיושם כיום הינו תכנון מרכזי באמצעות מכסות ייצור.

באופן דומה, תנאי גידול משופרים, כגון פתיחת הסגר וטמפרטורה טובה לגידולים, יכולים להביא לעלייה ביבול אצל כל החקלאים, אשר תתבטא שוב בירידת מחירים. הפתרון המיושם היום במקרים קיצוניים הינו השמדת יבולים.

הסיבה השלישית לעודף ההיצע הינה ירידה בביקוש לעגבניות. ירידה זו יכולה לנבוע לדוגמה כתוצאה מהופעת תחליפים זולים לעגבניות או כתוצאה מפרסום מחקר המצביע על נזק בריאותי הנגרם מאכילת עגבניות וכיו"ב.

בכל המקרים הנ"ל, גורמת ירידה במחיר אשר הסבה הפסד לחקלאים. כיצד, אם כן, קיום של שוק חוזים עתידיים על מחיר העגבניה יתמודד עם גורמי הסיכון שהועלו?

כנגד ירידת מחירים הנובעת מחוסר תכנון מרכזי, יוכל החקלאי להתבסס על ידי מכירת חוזה עתידי. ככל שחקלאים יגדילו את הכמות הנזרעת, כך תגדל כמות החוזים העתידיים שיימכרו, ובעקבותיה ירד המחיר העתידי. כאשר יראה החקלאי שהמחיר העתידי יורד, הוא יצמצם את הכמות שיזרע. כך יופעל מנגנון ויסות אוטומטי ללא צורך בקביעת מכסות כפי שנעשה היום. יתרה מכך, חשיפת המחיר העתידי (מחיר פורוורד) תאפשר גם לחקלאים שלא יתגמו על חוזה לשפר את החלטות הגידול שלהם. מחיר זה מהווה אומדן עדיף למחיר הצפוי בהשוואה למחיר אשתקד. זאת משום שהמחיר העתידי משקף את הקונצנזוס הכולל בשוק אודות המחיר בעתיד. יתרונה של השיטה בכך שתביא לייצור הכמות המתאימה למפגש הרצונות של החקלאים והציבור, ובכך שההקצאה בין המגדלים תהיה על בסיס כלכלי בלבד.

כנגד ירידת מחירים הנובעת משיפור בלתי צפוי בתנאי הגידול, חקלאי שירצה בכך יוכל לצמצם את חשיפתו לירידת מחירים באמצעות מכירת חוזה עתידי. בשעה שמכירת החוזה העתידי תבטח את המחיר לחקלאי בעתיד, היא לא תמנע ממחיר השוק בעתיד להגיב לתנאים הכלכליים שיתגלו, ובכך היתרון. במקרה קיצוני של ירידת מחירי העגבניות לשקל אחד, לא ישמידו אותן אלא יאפשרו לציבור ליהנות מהמחיר הנמוך.

כנגד הקטנת ביקוש לא צפויה בעתיד, יוכלו החקלאים להציע את החוזים העתידיים לציבור במחיר נמוך מהמחיר הצפוי בעתיד, ובלבד שיזכו באבטחת מחיר ליבולם העתידי. ירידת המחיר העתידי תביא את נציגי הציבור (מרכולים ובתי מזון) לרכוש חוזים אלו, ובכך לספק את הביטוח הנדרש לחקלאים.

יישומה של שיטה זו המוצגת לעיל אינו מוגבל לענף הירקות. בעיה דומה שוררת בענף החלב ובענף הביצים. השיטה מתאימה לכל ענף חקלאי הסובל מבעיית תאום בתנאי חוסר וודאות.

נראה איפוא שעיקרון השוק, כאשר מפנימים בו חוזים ביטוחיים וחוזים עתידיים, מאפשר תכנון יעיל. אך כאשר ניתן לקבל סובסידיה בדמות ביטוח נזקי טבע והבטחת מחיר, מי צריך תכנון?

נראה איפוא שעיקרון השוק, כאשר מפנימים בו חוזים ביטוחיים וחוזים עתידיים, מאפשר תכנון יעיל. אך כאשר ניתן לקבל סובסידיה בדמות ביטוח נזקי טבע והבטחת מחיר, מי צריך תכנון?

הכותבים הינם מרצים וחוקרים בתחומי שוק ההון, והמנהלים כשותפים בג'י אנד אר, ייעוץ כלכלי

هكذا من الأصل

مكز من الأصل

שווקים

עלייה תלולה למדד דאו ג'ונס

על רקע רפיון במכירות קמעוניות בארה"ב, וההתאוששות במקסיקו

מאת אריה חשביה

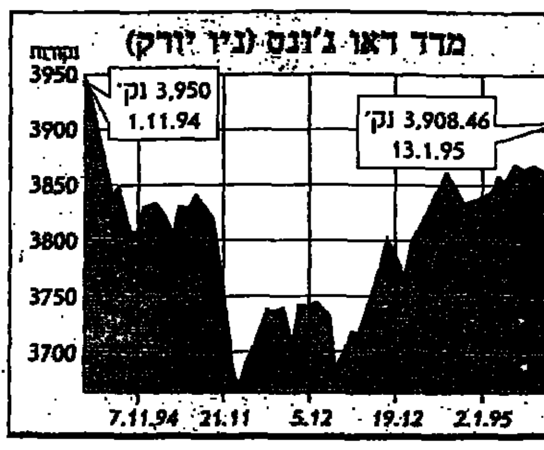

מדד דאו ג'ונס עדיין לא חזר לרמה של 3,900 נקודות, עליה עמד בתחילת נובמבר אשתקד, אך הנסיקה של יום ששי קירבה אותו ב־50 נקודות לרמה הזאת

וול סטריט

מדד דאו ג'ונס נסק ביום ששי בקרוב לחמישים נקודות – או 1.3%. זו היתה העלייה הגדולה ביותר מתחילת השנה, וזה הזנה הדאו כלפי מעלה את הקו של 3,900 נקודות, שבו נעצר ביום שלישי שעבר. במדד סטנדרד אנד פורס נרשמה עלייה של קרוב לאחוז אחד.

בוול סטריט הצביעו על שורה של גורמים לעלייה הזאת:

א) המכירות הקמעוניות בדצמבר היו חלשות מאוד. חולשה זו ריסנה את החששות מפני האצת האינפלציה. בפועל יוצא מכך, הצטננו החששות מפני מדיניות מוניטרית נוקשה יותר מצד פדרל ריזרב, שנוטה להעלות את הריבית כל אימת שמתעורר החשש מפני האינפלציה.

ב) עלייה מתונה של מדד המחירים לצרכן בכל 1994, וגם בדצמבר, תרמה גם היא לצינון החששות מפני אינפלציה בארצות הברית.

ג) חל שיפור מסוים במשבר הכלכלי במקסיקו, שכנתה הדרומית של ארצות הברית, הקשורה לה בקשרי סחר הדוקים.

נתון כלכלי אחר שפורסם ביום ששי בנוגע למשק האמריקאי, היה גידול של 2.47 מיליארד דולר בהלוואות למסחר ולתעשייה, שנתנו בנקים אמריקאיים. בשבוע שהסתיים ב־4 בינואר הסתכמו ההלוואות הללו ב־313.56 מיליארד דולר.

אירופה

בבורסות של אירופה היתה ביום ששי מגמה של עליות, אם כי רובן היו קטנות ובכל השווקים היו מחזורי המסחר מצומצמים, מסיבות שונות, רובן מקומיות.

בבורסה של לונדון נרשמה עלייה במדד פיינגשל טיימס, בעיקר הודות לעלייה במסחר המוקדם בוול סטריט ולהתחזקות שוק איגרות החוב. ואולם, נפח העסקות היה קטן משום שמשקיעים נזהרו מנקיטת עמדות בשעה ששוקי המטבע בעולם סובלים מטלטלות.

חששות השוק הבריטי מפני העלאת הריבית בבריטניה, נרגעו ביום ששי עם פרסום הידיעה בדבר ירידה מפתיעה בשיעור הצמיחה של התעשייה הבריטית. הייצור פחת בנובמבר ב־0.7%, שעה שה"סיטי" של לונדון ציפתה להמשך הצמיחה.

גם בפרנקפורט היו עליות, אם כי צנועות ונבעות בעיקר מהתחזקות בשוק איגרות החוב. המחזור היה קטן והסוחרים הביעו ספקות בדבר התרשותה של מגמת העליות, בקרוב. מדד דקס נע ברצועה שבין 2,070–2,050 נקודות. כלכלנים חיוו את דעתם, שאם הנטייה תהיה לכיוון 2,050 נקודות, עלול הדקס לגלוש לקו של 2,000 נקודות.

מניית דוישה בנק התאוששה מעט לאחר הירידה שנבעה מן החששות שמא המשבר במשק המקסיקאי ישפיע על הבנק הגרמני הגדול הזה. מניית דוישה בנק עלתה ביום ששי בשני מארקים ונסחרה במחיר 706.50 מארק.

מניית תיסן עלתה גם היא, בשעות המסחר האחרונות של השבוע שעבר.

שתי חברות גרמניות היו בכותרות בסוף השבוע שעבר, בגין השקעות בחוץ לארץ, ולידיעות אלה עשויה להיות השפעה על שערי המניות שלהן בימים הקרובים. דיימלר־בנץ הודיעה כי תשקיע באסיה בחמש השנים הבאות כ־3.2 מיליארד דולר. מנכ"ל החברה הוסיף ואמר, כי החברה תחפש שותפים למאמץ התרחבות הזה, שמטרתו להבטיח את המשך הצלחתה של דיימלר־בנץ.

חברת פולקסוואגן הודיעה כי תפסיק לשבועיים את הייצור במפעל הרכב שלה במקסיקו, בגלל משבר הפזו. כמו כן, יגדל בכל הנראה מספר עובדי החברה שיוצאו לפרישה מוקדמת, השנה.

מגמת העלייה חלה גם על הבורסה של פאריס. כאן אמרו סוחרים כי העלייה נבעה בעיקר מחוסנו של שוק איגרות החוב, מהתחזקות הדולר ומן החולשה של המכירות הקמעוניות בארצות הברית בדצמבר, שריסנה את החשש מאינפלציה בארצות הברית ומהעלאת שיעור הריבית על ידי פדרל ריזרב.

מדד סי.איי.סי עלה בשיעור 0.54%. נפח העסקות הסתכם ב־3.07 מיליארד פרנק.

מניית מישלן עלתה בקרוב לאחוז אחד אחרי שחברת מורגן פרסמה המלצת קנייה. ההמלצה מבוססת על ההערכה שתהיה העלאת מחירים בשיעור 3%–5%, בענף הצמיגים לרכב, בגלל התייקרות הגומי בעולם.

מניית קארפור נפגעה על ידי התערערות המטבעות של ספרד ושל אמריקה הלטינית. 17% מעסקי קארפור הם עם ספרד ו־27% – עם ברזיל וארגנטינה.

עלייה נרשמה במניית רון־פולנק, העומדת לרכוש את החטיבה הווטרינרית של סאנופי. רון־פולנק מכרה את פלח המיעוט שלה בחברת ליפה, תמורת כשני מיליארד פרנק.

גם מניית פיג'ו עלתה, אחרי שמנכ"ל החברה צפה גידול ברווחים השנה, אם כי בשיעור קטן מזה של השנתיים הקודמות.

הגדילה לעשות הבורסה של מילנו, שעלתה ביום ששי בשיעור 2.5% מכוח הציפייה ששר האוצר היוצא, למברטו דיני, הוא שיתבקש להרכיב את הממשלה החדשה באיטליה. ברוקרים במילנו חיוו את דעתם שהעלייה תימשך מחר, בתנאי שלא יתבצעו עד אז ידיעות שליליות מן הזירה הפוליטית. דיני מבטיח ממשלת טכנוקרטים לא מפלגתית, שתילחם בגירעון התקציבי ותגבש רפורמה בקרנות הפנסיה ובשיטת הבחירות.

מדד מיבטל עלה ב־2.55%.

מניית קרדיטו איטליאנו נהנתה מעלייה תלולה במיוחד משום שצופים שהבנק הזה יעשה ניסיון חדש לרכוש את בנק קרדיטו רומגנולו. רווחו שמועות שקרדיטו אטליאנו והבנקיהאת בנקה קומרצ'אלה איטליאנה ישתפו פעולה במאמץ הזה.

ידיעה שעשויה להשפיע על ענף התקשורת באיטליה, נוגעת לקביעתה של הרשות המפקחת על הגבלים עסקיים, שטלקום איטליה, חברת התקשורת הממשלתית, ניצלה לרעה את מעמדה השולט בשוק וסירבה להקצות קווים לחברת תקשורת קטנה ומתחרה, טלסיסטם. הרשות הורתה לטלקום איטליה להקצות את הקווים המבוקשים.

מזרח רחוק

בניגוד למערב, היו ירידות במזרח – ובבורסה של הונג קונג היתה הירידה חדה במיוחד.

מדד ניקיי ירד ביום ששי בטוקיו בגלל גל של היצעי ארביטראז' שנבע מחולשת הדולר מול הין. כמו כן, היה השוק חלש לפני סוף שבוע ארוך, בן שלושה ימים (כולל יום חג), והעדרם של תמריצים חדשים שיעניקו כיוון לשוק.

מדד ניקיי איבד כ־80 נקודות.

בבורסה של הונג קונג היתה ביום ששי צניחה בשיעור 2.23% במחזור עסקות שעלה מ־2.83 מיליארד דולרים של הונג קונג ל־3.66 מיליארד דולרים מקומיים. הסיבות העיקריות שעליהן הצביעו סוחרים מקומיים, היו התערערות בריאותו של מנהיג סין דנג סיאו־פינג, החשש ממלחמת סחר בין ארצות הברית ובין סין, חולשתו הנמשכת של ענף הנדל"ן בהונג קונג, והערכה שתועלה הריבית לאחר שהבנק המרכזי של הונג קונג העלה את הריבית הבין־בנקאית בשיעור ניכר.

בראיון ל"ניו יורק טיימס" הודתה בתו של דנג כי חלה התערערות במצב הבריאות של אביה. התוצאה המיידית היתה, ירידה בשיעור 3.69% במדד האנג סנג ציינה.

מניית HSBC צללה בדולר מקומי לשער של 77.75 דולר הונג קונג. מניית הונג קונג טלקום איבדה 35 סנט ונסגרה בשער של 13.30 דולר הונג קונג. סון הונג קאי פרופרטיז גלשה ב־20 סנט ל־38.60 דולרים מקומיים. ומניית האצ'יסון ירדה ב־85 סנט ונסגרה במחיר 25.40 דולר הונג קונג.

מטבעות

הדולר סגר את השבוע שעבר בירידה זניחה מול הין ובהתחזקות מול המארק הגרמני והלישט.

שוק המטבע האמריקאי יהיה סגור מחר לרגל חג. הבנקים יעבדו במתכונת מצומצמת.

סוחרים בניו יורק הודו שהם מושכים את ידיהם מן השווקים האסיאתיים המתפתחים ומחפשים נמל מבטחים ביפאן. הם הצביעו על טלטלות שפקדו בעת האחרונה את המטבעות של הפיליפינים ושל הונג קונג, שחולשתם תרמה להתחזקות הין.

המשבר שפקד את המשק המקסיקאי הרתיע משקיעים רבים מן המשקים המתפתחים האחרים (מחוץ לאסיה), אף על פי שבסוף השבוע שעבר הסתמנה התאוששות במקסיקו.

בניו יורק היה שער החליפין של הדולר מול המארק, בעת הסגירה ביום ששי, 1.5350 מארק לדולר, ללא שינוי משער הפתיחה. מול הין היה שער הדולר 98.60, בהשוואה לפתיחה ברמה של 98.80 ין לדולר.

הדולר יצא נשכר במידה מסוימת מהחולשות המארק מול מטבעות אירופיים אחרים.

הלירה האיטלקית התחזקה מעט, ושמועות שלפיהן עשוי ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס, להתפטר, חיזקו את הפזטה הספרדית.

הדולר הקנדי התאושש מן השפל של תשע שנים שאליו צנח ביום חמישי שעבר, ברמה של 1.4205 לדולר אמריקאי. כלכלנים בכירים בטורונטו אמרו, כי שתי העלאות ריבית מצד הבנק המרכזי של קנדה, בשבוע שעבר, חיזקו את אמון המשקיעים במטבע הקנדי.

הלישט עלתה בניו יורק מ־1.5685 דולר אמריקאי, ל־1.5690 דולר.

הדולר האוסטרלי נסחר בשער של 0.7572 לדולר.

במערכת המטבע האירופית התחזקה הלירה האיטלקית המבורדת אחרי שנמסר כי שר האוצר בממשלת ברלוסקוני, מועמד לכהונת ראשות הממשלה. אלברטו דיני הבטיח תקציב מאוזן ורפורמה בקרנות הפנסיה ובשיטת הבחירות. הלירה החליפה ידיים בשער של 1,056.50 למארק, אחרי שירדה לרמה של 1,063.90.

הפזטה הספרדית עלתה במשך יום ששי מ־87.35 למארק ל־87.12 למארק, אחרי שנפוצו שמועות כי ראש הממשלה פליפה גונזאלס יפרוש מכהונתו.

הפרנק הצרפתי התחזק ל־3.46 למארק, אחרי שצלל לשפל של 14 חודש.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הפרשות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.1215	0.76
פרנק בלגי	20.59	0.3
מארק גרמני	1	0.22
לירה אירית	2.376	8.73
פרנק צרפתי	3.454	6.87
כתר דני	3.9422	6.58
אסקודו פורטוגלי	103.3	5.49
פזטה ספרדית	86.75	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קנייה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.5342	1.5335	1.5299
פרנק שווייצרי	1.2895	1.2885	1.2823
לישט*	1.5695	1.5688	1.5687
ין	98.63	98.58	98.60
דולר קנדי	1.4108	1.4103	1.4154
פרנק צרפתי	5.298	5.295	5.2930
אקי*	1.2351	1.2341	1.2342
ד' אוסטרלי*	0.7577	0.7572	0.7534
ד' סינגפור	1.455	1.453	1.4460
לירטה	1612.36	1612.35	1612.48

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חודי	6 חודי	שנה
דולר	6.266%	6.750%	7.516%
שטרלינג	6.438%	6.948%	7.750%
ין	2.375%	2.391%	2.609%
פר"ש	4.063%	4.354%	4.646%
מארק	5.125%	5.375%	5.830%
אקי	6.375%	6.744%	7.250%
פר"צ	6.000%	6.461%	7.000%
גילדן	5.180%	5.400%	5.920%
ד' קנדי	7.560%	7.930%	8.750%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.50%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	6.180%	5.130%
6 חודשים	6.620%	5.380%
1 שנה	7.370%	5.880%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.70%
שנה	6.88%
10 שנים	7.68%
30 שנה	7.79%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ־30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3908.46	49.46	1.28%	3924.27	3852.61	4.11%
	S&P 500	465.97	4.33	0.94%	466.43	461.64	-0.11%
טוקיו	ניקיי 225	19331.17	-78.84	-0.41%	19408.3	19265.23	10.99%
הונג קונג	האנג סנג	7844.5	-165.71	-2.23%	7400.81	7138.27	-34.01%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2219.59	-21.63	-1.03%	2103.86	2071.79	-6.50%
לונדון	FTSE 100	3065.5	15.1	0.50%	3048.5	3016.1	-10.32%
פרנקפורט	דקס	2055.62	-15.65	-0.76%	2063.85	2052.01	-9.31%
פאריס	CAC 40	1853.98	9.92	0.54%	1859.75	1824.92	-18.25%
מילנו	MIBTEL	10260	255	2.55%	10288	9987	2.60%
ציריך	SMI	2600.2	-0.3	-0.01%	2604.5	2578.7	-12.10%
אמסטרדם	EOE	412.61	2.19	0.53%	415.22	410.14	-0.40%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב ינואר (דולר לאונקייה)	378.9	-2
כסף ינואר (סנט לאונקייה)	479.3	-5.8
פלטינה ינואר (דולר לאונקייה)	412.9	-3.9

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	379.3
כסף (דולר לאונקייה)	4.85
פלטינה (דולר לאונקייה)	416
פלדיום (דולר לאונקייה)	156

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	0
בדיל ספוט (דולר לטונה)	0
עופרת ספוט (דולר לטונה)	0
אבץ ספוט (דולר לטונה)	0
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	0
ניקל ספוט (דולר לטונה)	0

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	2741	28
קקאו מרץ (לישט לטונה)	982	-28
גומי ינואר (דולר לקילו)	165.25	2.75

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ינואר	104.25	1.05
כותנה מרס	98.94	-0.49
קפה מרס	169.8	2.1
קקאו מרס (דולר לטונה)	1308	-56
סוכר מרס	14.26	-0.95

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ינואר (סנט לבושל)	551.25	1.25
חיטה מרס (סנט לבושל)	379.75	-3.75
תירס מרס (סנט לבושל)	234	-0.25
בקר חי פברואר (סנט לליברה)	72.4	-0.65

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.25
ברנט פברואר	16.1
דובאי ספוט	16.05
מואין ספוט	14.9
מקסט קרוד ספוט	17.53
נפט להיטמים ספוט	44.05

מוצרים מזוקקים (דולרים לטונה)

איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להזרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	167
נפטא פו"ב	153

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
233.41	-1.95	-0.82%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 13.1.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קנייה	לאומי מכירה	הפועלים קנייה	הפועלים מכירה	דיסקונט קנייה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קנייה	לאומי מכירה	הפועלים קנייה	הפועלים מכירה	דיסקונט קנייה	דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.93	3.07	2.94	3.07	2.94	3.07	2.9821	3.0242	2.9811	3.0232	2.9833	3.0247	3.0100	-0.20%	-0.27%	-0.27%	-0.66%
1 מארק גרמני	1.92	2.01	1.93	2.01	1.91	2.01	1.9493	1.9769	1.9510	1.9786	1.9481	1.9753	1.9687	0.41%	1.01%	1.01%	0.61%
1 לירה שטרלינג	4.60	4.82	4.63	4.84	4.67	4.89	4.6920	4.7583	4.6892	4.7554	4.7010	4.7664	4.7361	0.68%	0.47%	0.47%	0.07%
1 פרנק צרפתי	0.54	0.58	0.55	0.58	0.55	0.58	0.5630	0.5709	0.5626	0.5706	0.5626	0.5705	0.5686	0.16%	0.76%	0.76%	0.36%
100 ין יפני	2.97	3.11	2.98	3.11	2.96	3.11	3.0183	3.0609	3.0242	3.0669	3.0167	3.0587	3.0475	0.80%	0.69%	0.69%	0.29%
1 גילדן הולנדי	1.71	1.79	1.71	1.79	1.71	1.79	1.7411	1.7656	1.7372	1.7618	1.7426	1.7669	1.7557	0.39%	0.88%	0.88%	0.48%
1 פרנק שווייצרי	2.28	2.39	2.29	2.40	2.29	2.40	2.3243	2.3571	2.3236	2.3564	2.3310	2.3634	2.3479	0.53%	2.03%	2.03%	1.62%
1 כתר שוודי	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.41	0.3984	0.4040	0.3978	0.4035	0.3981	0.4037	0.4027	0.15%	-0.44%	-0.44%	-0.84%
1 כתר נורבגי	0.44	0.46	0.44	0.46	0.43	0.46	0.4456	0.4519	0.4446	0.4510	0.4455	0.4517	0.4494	0.47%	0.69%	0.69%	0.29%
1 כתר דני	0.49	0.51	0.49	0.51	0.48	0.51	0.4943	0.5013	0.4939	0.5009	0.4954	0.5023	0.4990	0.32%	0.50%	0.50%	-0.10%
1 מארק פיני	0.62	0.65	0.62	0.65	0.62	0.65	0.6310	0.6399	0.6300	0.6390	0.6328	0.6417	0.6389	0.46%	0.20%	0.20%	-0.19%
1 דולר קנדי	2.06	2.17	2.07	2.16	2.06	2.16	2.1013	2.1309	2.1011	2.1309	2.1003	2.1295	2.1217	-0.38%	-1.29%	-1.29%	-1.69%
1 דולר אוסטרלי	2.21	2.33	2.18	2.34	2.20	2.33	2.2694	2.3014	2.2563	2.2882	2.2637	2.2952	2.2896	-1.31%	-2.28%	-2.28%	-2.67%
1 ראנד דרא"פ	0.74	0.86	0.61	0.87	0.66	0.85	0.8462	0.8581	0.8458	0.8578	0.8480	0.8599	0.8543	0.04%	0.32%	0.32%	-0.08%
10 פרנק בלגי	0.93	0.97	0.92	0.98	0.93	0.98	0.9453	0.9587	0.9450	0.9584	0.9472	0.9605	0.9546	0.33%	0.67%	0.67%	0.27%
10 שילינג אוסטרי	2.72	2.85	2.73	2.85	2.72	2.85	2.7689	2.8080	2.7697	2.8088	2.7692	2.8078	2.7979	0.42%	0.99%	0.99%	0.58%
1000 לירטה איטל'	1.80	1.90	1.80	1.92	1.82	1.91	1.8377	1.8636	1.8368	1.8628	1.8390	1.8646	1.8537	-0.14%	-0.20%	-0.20%	-0.60%
100 פזטה ספרדית	2.18	2.32	2.21	2.36	2.20	2.31	2.2355	2.2670	2.2347	2.2663	2.2390	2.2701	2.2525	-0.12%	-1.62%	-1.62%	-2.01%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6880	3.7400	3.6847	3.7367	3.6971	3.7485	3.7229	0.35%	0.55%	0.55%	0.15%
1 דינר ירדני	4.17	4.42	4.13	4.40	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2742	-0.20%	0.80%	0.80%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0182	-0.55%	-0.55%	-0.55%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.90	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9482	-0.19%	-0.26%	-0.26%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3420	3.3890	3.3416	3.3888	3.3419	3.3884	3.3733	0.12%	0.23%	0.23%	-0.16%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהריים / 13.1.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6355	1.5289	0.9877	1.2820	5.2937	1.7144	1.6238	3.1533
1 לירה שטרלינג	1.5735	---	2.4057	1.5541	2.0172	8.3294	2.6976	2.5549	4.9616
1 מארק גרמני	0.6541	0.4157	---	0.6460	0.8385	3.4624	1.1213	1.0620	2.0624
100 ין יפני	1.0125	0.6435	1.5480	---	1.2980	5.3597	1.7358	1.6440	3.1926
1 פרנק שווייצרי	0.7800	0.4957	1.1926	0.7704	---	4.1293	1.3373	1.2666	2.4597
1 פרנק צרפתי	0.1889	0.1201	0.2888	0.1866	0.2422	---	0.3239	0.3067	0.5957
1 גילדן הולנדי	0.5833	0.3707	0.8918	0.5761	0.7478	3.0878	---	0.9471	1.8393
1000 לירטה איטל'	0.6158	0.3914	0.9416	0.6083	0.7895	3.2601	1.0558	---	1.9419
10 פרנק בלגי	0.3171	0.2015	0.4849	0.3132	0.4066	1.6788	0.5437	0.5149	---

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
הטיסות בטוחות
EL AL אל על
CARGO מטענים

ניהול מערכות מידע
בעידן
שרת/לקוח
ומערכות פתוחות
קורס למנהלים ביחידות מחשב ומערכות מידע
קורס בן 13 מפגשי אחה"צ, בימי ג' החל מ־14.2.95, בתל־אביב
מטרת הקורס לסייע למנהלים ביחידות מחשב ומערכות מידע להערך באופן מעשי ויעיל לעידן "שרת/לקוח ומערכות פתוחות".
מנהל אקדמי ומרצה ראשי:
מר יעקב גור, מנכ"ל ענבן ניהול ומיחשוב מערכות בע"מ.
תכנית הקורס:
● מערכות פתוחות / תפיסת שרת/לקוח - מבוא ● היבטים ארגוניים/מערכתיים ● סקירת טכנולוגיות שרת/לקוח - חומרה ותקשורת ● תוכנה בסביבת שרת/לקוח ומערכות פתוחות ● שילוב טכנולוגיות מתקדמות במערכות שרת/לקוח ● מערכות מידע למנהלים ● מעבר ארגון למערכות שרת/לקוח ● הדגמת ארגונים הנמצאים בתהליך מעבר לשרת/לקוח ● סדנה - מעבר ארגון לטכנולוגיה של מערכות פתוחות.
לפרטים נוספים נא לפנות לאביגיל טל: 03-6957202, 03-6990234 פקס. 03-6953104, 03-6995207
המרכז הישראלי לניהול

תכנון ויישום מערכת איכות
ISO 9000
עם מינימום תיעוד ובירוקרטיה
ומקסימום הצלחה לפירמה
נושאים מרכזיים:
● הבנת דרישות תקן האיכות ISO 9000 (מהדורת 1994).
● התאמת דרישות תקן ISO 9000 לדרישות העסק במקום "אילוץ" החברה לפעילויות זרות "המדרשות" ע"י התקן.
● כיצד לזכות בהבנה ובמחויבות לתוכנית מעובדי הארגון.
● כיצד לפתח מינימום ביורוקרטיה ותיעוד הנדרש לבקרת הפעילויות הקריטיות.
● הבנת תהליך ההסמכה.
● תחזוקה ושיפור של מערכת האיכות לאחר ההקמה.
מנחה: Mr. Alan Rix
השתלמות בת יום – יום א' 19.2.95 בתל־אביב
ההשתלמות תועבר בשפה האנגלית.
Bywater England
מיתוג 2000
התאחדות התעשיינים בישראל
המרכז הישראלי לניהול
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

האומנות שבניהול עובדים
השתלמות מודולרית בשלבים
שלב ב' - שיפור מיומנויות הניהול
קורס בן 8 מפגשים סדנאיים התנסותיים החל מ־24.1.95 בתל־אביב
הנושאים:
● תהליך קבלת החלטות בשיתוף
● כיצד להתגבר על מעצורים בתקשורת
● מנהיגות מעצבת
● נימוסים ותדמית עיסקית
● ניהול משא ומתן
● כיצד לתכנן את הקריירה האישית
● כיצד להאציל סמכות ולהניע אנשים
● תהליך קבלת החלטות בתנאי אי ודאות
הבטיחו מקומכם והקדימו הרשמתכם - מספר המקומות מוגבל
לפרטים והרשמה: טל 03-6957202, פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול

יזמות
תכונה מולדת או תכונה נלמדת
ערב עיון
יום ד', 8.2.95, בת"א
לרגל פרסום המהדורה העברית של הספר "יזמים נוצרים לא נולדים" מספריית המרכז הישראלי לניהול, בהוצאת מטר.
מרצה אורח:
Mr. Lloyd E. Shefsky, מחברו של הספר, מחב' עו"ד "שפסקי את פרוליך בע"מ", ארה"ב
המרצים (לפי סדר הופעתם):
דר' מירי לרנר, אוניברסיטת תל־אביב
מר גב בכוולד, מנכ"ל סי. איי. סיסטמס
מר דוד סינגליה, יו"ר IRI השקעות בע"מ, לשעבר מייסד ומנכ"ל נורת' הילס
מנחה: דר' ליאורה קצנשטיין, מנכ"ל פורום אינטרנשיונל
(מרבית ההרצאות באנגלית)
מי הם היזמים האמיתיים? מדוע הם לא נרתעים מנסיונות חוזרים? האם רק להם תכונות "נולדו"? ובכלל – האם נולדים או לומדים להיות יזם?
המרכז הישראלי לניהול
פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

בעולם

מקסיקו תשגשג, אבל לא במהרה

ההיסטוריה של השקעות זרות באמריקה הלטינית היא היסטוריה של ציפיות גדולות, רווחים זמניים, תקוות שנכזבו ופשיטות רגל

New York Times

ב–1863 לא היתה מלחמת האזרחים האמריקאית המלחמה היחידה בחצי הכדור המערבי. כוח משימה צרפתי הגיע למקסיקו סיטי, אחרי שפלש למדינה בשל סירובה לפרוע את חובותיה.

ההיסטוריה של השקעות זרות באמריקה הלטינית היא היסטוריה של ציפיות גדולות, רווחים זמניים, תקוות נכזבות ופשיטות רגל. יש באזור פוטנציאל גדול, אבל נראה שלכל דור יש אסון משלו. עוד ב–1825, כמעט הרסו התוצאות של שגשוג שהפך למפולת את הבנק אוף אינגלנד.

כדי להיות הוגנים לאמריקה הלטינית, בעיות אלו משותפות למדינות מתפתחות, לפחות לאלה המסוגלות למשוך הון. "הבריטים רומו שוב ושוב", אומר גרט פון דר לינדה, הכלכלן הראשי לשעבר של דונלדסון, לופקין את ג'נרט, על ההיסטוריה האמריקאית.

בין אם היו אלה כבישי אגרה, תעלות או מסילות ברזל, את צמיחתה של אמריקה מימנו בעיקר זרים, שלעתים קרובות רומו.

שוחחנו עם פון דר לינדה משום שהוא חזה את העתיד להתרחש ההזהר באביב האחרון, שמקסיקו חיה מעבר לאמצעיה ויש לה היסטוריה של פיחות הפסו בשנים של בחירות נשיאים, כמו 1994.

עד לימים אחדים לפני חג המולד אהבו הכל בוול סטריט את מקסיקו. היא הצמידה את המטבע שלה לדולר, עם פיחותים הדרגתיים במטבע שלה, שלכאורה ביטלו כל סיכון. היא נחשבה לאחד השווקים המתפתחים הבטוחים ביותר, בחלקו הודות לשוק הייצוא שהובטח בהסכם נאפט"א. הבעיות במאזן התשלומים שלה נחשבו לנתונות לשליטה. אך אז התמוטט הפסו ויחד איתו הרווחים של משקיעים אמריקאים רבים.

> "התפתחנו, וכך תתפתח גם מקסיקו בסופו של דבר. אנשים צודקים כשהם אומרים שמקסיקו היא סיכוי טוב בטווח הארוך"

התוכנית הפיננסית החדשה של מקסיקו נמכרה בצורה מבריקה על ידי שר האוצר החדש שלה, גיירמו אורטיז, שהרשים את כל אלה שאיתם נפגש בניו יורק. כאשר הקשבנו לו, גילינו שאנו מאמינים שהכל יפעל: שהעובדים יסכימו לקיצוץ ברמת חייהם, שהממשלה תקצץ בהוצאותיה, שהמשקיעים הזרים ישתכנעו לא להוציא את כספם מן המדינה, ושהשקעות חדשות יזרמו פנימה כדי לנצל את השכר הריאלי הנמוך. מנהלי כספים לא מעטים שהאזינו לו, רכשו לאחר מכן ניירות ערך מקסיקניים, אבל למחרת נחלש הפסו שוב, וכבר הפסיד יותר מ–40% מערכו לעומת הדולר. מקסיקו לוותה מיליארדים באמצעות אג"ח קצרות בלתי רגילות המכונות טסובונוס, הנקובות בדולרים אבל נפרעות בפסו. לפיכך, יוכלו המלווים להוציא את כספם כשיגיע מועד הפירעון של הטסובונוס בחודשים הקרובים, ככל הנראה ללא הפסדים, משום שהמקסיקאים יצטרכו לשלם יותר כדי לאזן את הפיחות.

היה זה סימן של חולשה, כיוון שמקסיקו לא יכלה להשיג די השקעות זרות ללא התרגיל הזה. האתגר הקשה ביותר, שעומד בפני אורטיז, הוא למצוא דרך לשכנע את המשקיעים לא להוציא את כספם ולברוח, בלי לשלם שיעורי ריבית גבוהים עד כדי גיחוך. למקסיקו יש כסף, הודות להלוואות מארצות הברית וממדינות אחרות, כדי לפרוע את החובות הללו. אבל אם יהיה עליה לעשות זאת, עלול הדבר לגרום למחזור הרסני של פיחותים ואינפלציה שיהרוס כל סיכוי הצלחה שיש לתוכנית המקסיקנית.

"התפתחנו", אומר פון דר לינדה על ארצות הברית. "וכך תתפתח גם מקסיקו בסופו של דבר. אנשים צודקים כשהם אומרים שמקסיקו היא סיכוי טוב בטווח הארוך". אבל הוא מוסיף שהמדינה אינה שווה סיכון בטווח הקצר.

החלטות הניהול הגדולות של '94

העסקות הדרמטיות וההתאוששויות יוצאות הדופן של השנה, שתוצאותיהן עוד ישפיעו על הכלכלה האמריקאית והעולמית למשך שנים רבות

FORTUNE

לאנד רובר. ב–מ–ו זכתה בחברה במחיר מציאה

סידר את המתחרים

לפני עשר שנים לעגו ענקי הטלוויזיה כאשר רופרט מרדוק הודיע על תוכנית ליצירת רשת טלוויזיה רביעית מאוסף של תחנות מקומיות עלובות. הם כבר לא צוחקים.

פוקס ברודקאסטינג, חלק מניוז קורפ התקשורת העולמית של מרדוק, שילמה 1.6 מיליארד דולר תמורת הזכות לשדר את משחקי ה-NFL, ליגת הפוטבול האמריקאית, וגברה על CBS, שהחזיקה זמן רב בזכויות השידורים והציעה סכום נמוך יותר. אחר, כשהיא בונה על עוצמתה בספורט, משכה פוקס 16 תחנות שהיו קשורות לשלוש הרשתות הגדולות, NBC, ABC ו-CBS. אומר צ'ייס קרי, היו"ר המנכ"ל של פוקס: "בעסק המתקדם במהירות כמו העסק הזה אתה חייב להיות מוכן להמר".

לפוקס, שהתחילה לשדר בסתיו את שידורי הפוטבול, לא יהיה ככל הנראה רווח תפעולי מן החוזה שלה לארבע שנים. אבל אנליסטים רואים בצעדה דוגמה מצוינת לניהול לטווח הארוך ולראיית התמונה כולה – בענף שבו רוב המנהלים אינם עושים את שני הדברים. קודם לא ידעו רוב האנשים מי היא התחנה הקשורה לפוקס באזור שלהם. עכשיו הם יודעים, כי הם צופים במשחקים. גם המפרסמים יודעים. ההזמנות לזמני פרסום בפוקס הגיעו ליותר מ–700 מיליון דולר, לעומת 500 מיליון בשנה הקודמת.

מיזוג מן השמים

בשנה שבה הוכה שיגעון המיזוגים, נראית עסקת ענק אחת מבריקה במיוחד. לוקהיד ומרטין מאריאטה, יצרני לוויינים, טילים ומטוסי קרב הודיעו על תוכניות ליצור את חברת הייצור הביטחוני הגדולה בעולם, בעלת הכנסות שנתיות בסך 20 מיליארד דולר. אומר סטיב קפלן, פרופסור לפיננסים באוניברסיטה של שיקגו: "זהו מיזוג בעל יתרונות ברורים ומוחשיים – מן הסוג שהבורסה אוהבת".

אבל לוקהיד מרטין, כפי שתכונה החברה החדשה, לא היתה באה לעולם אילו מנהליה של לוקהיד לא היו מוכנים להסתכן. במשך תשעה חודשים חיפשו מנהלי לוקהיד חברה לרכישה. אומר דניאל טלפ, היו"ר והמנכ"ל: "נכשלנו שוב ושוב בשל העובדה שכל המועמדים המתאימים היו גדולים מדי לרכישה. לבסוף, אחרי אלפי שעות דיונים, נדלקה סוף סוף הנורה. במקום לבצע רכישה, מדוע לא נגיע למיזוג בין שווים?"

בעסקת לוקהיד מרטין כרוכה החלפת מניות בשווי 10 מיליארד דולר. בעלי המניות של כל חברה יקבלו מניות בחברה החדשה – מניה תמורת מניה במקרה של בעלי המניות של מרטין, 1.63 מניות חדשות תמורת כל מניה ישנה של לוקהיד. באמצעות איחוד המחקר והפיתוח שלהן, ביטול כושר ייצור מיותר וחדירה לשווקים אזרחיים חדשים, צריכה לוקהיד מרטין להיות מבצר איתן בענף מצטמק ונהרס.

בווארים בשער

זו היתה שנה טובה לשלוש הגדולות מדטרויט, אבל שנה טובה עוד יותר לב–מ–ו. יצרנית המכוניות הגרמנית גנבה את ההצגה כאשר גנבה מבריטיש איירוספייס את קבוצת רובר הבריטית. סביר אפשר לומר שהרכישה בסכום של 1.2 מיליארד דולר לא היתה גניבה, אבל אנליסטים חושבים שהחברה מבוואריה קיבלה שני מותגים – את כלי הרכב השימושיים של רובר ואת המכוניות במחיר הבינוני שלה – במחיר של מותג אחד. למעשה רכשה ב–מ–ו את כל הפעילות של רובר במחיר של לאנד רובר בלבד.

ב–מ–ו השתלטה על רובר במהירות של נסיעה באוטובאן והדגימה בכך את החשיבות של שלושה כללי ניהול: אסטרטגיה ברורה לטווח ארוך, פעולה החלטית כאשר נקרית ההזדמנות הנאותה, ומזל. מאז אמצע שנות ה–80 היתה ב–מ–ו נחושה בדעתה להפוך את עצמה מיצרנית של מכוניות יוקרה יקרות, בעלת נוכחות גוברת בשוק הגרמני, לחברת מכוניות גלובלית. כחלק מן התוכנית פתחה החברה באחרונה את המפעל המלא שלה מחוץ לגרמניה בספרטנבורג, דרום קרוליינה.

כל ענף הרכב ידע שרובר תעמוד למכירה בסוף 1993, כאשר תסתיים תקופת חמש השנים שבה הבטיחה בריטיש איירוספייס לממשלת בריטניה שלא תמכור אותה. בינואר שעבר, יום אחד בלבד לפני אסיפת הדירקטוריון של בריטיש איירוספייס, פתחה ב–מ–ו בהצעה לרכישת רובר. בריטיש איירוספייס, שהיתה מעוניינת לשוב ולהתמקד בעסקיה העיקריים, הסכימה להצעה. יצרניות מכוניות אירופיות אחרות, שסבלו עדיין מן המיתון, לא היו מסוגלות להציע הצעות רכישה. כך גם הונדה, שכבר החזיקה בבעלותה 20% מרובר.

ב–מ–ו מתכננת לקיים מחלקות ייצור ושיווק נפרדות לחברה הבת הבריטית החדשה שלה, אסטרטגיה הגיונית בהחלט. היא עשויה אפילו לעזור למיזוג להצליח, שלא כמו מיזוגים אחרים בין מדינות שונות בענף הרכב.

הניו דיל של סאותווסט

המשקיעים נמלטו בדצמבר מן המניות של סאותווסט איירליינס, אבל לא יהיה זה מפתיע אם הם ישובו אליהן. חברת התעופה הדהימה את וול סטריט כאשר הודיעה על רווח לרבעון הרביעי, שהיה נמוך בהרבה מציפיות האנליסטים. סאותווסט, שהותקפה על ידי מתחרים אגרסיביים חדשים, קיצצה רבים מן התעריפים שלה, שהיו כבר קודם לכן זולים ביותר. בטווח הקצר זה יפגע ברווחיות, אבל לא יפגע בביטחון בעתידה של החברה. לחברה מדאלאס יש עדיין יתרון עלויות גדול על פני מתחרותיה.

סאותווסט נקטה צעד גדול לחיזוק יתרונה כאשר הגיעה להסכם חדשני עם טייסיה. ההסכם, שהטייסים אמורים לאשר החודש, יקפיא את השכר ברמות הנוכחיות למשך חמש השנים הקרובות. בתמורה תעניק החברה לטייסים אופציות למניות מדי שנה בשנה בעשר השנים הקרובות. ראשי איגוד הטייסים חושבים שיש להם סיכויים טובים יותר להתעשר מן האופציות מאשר מתוספות שכר בשיעור 2%–3% לשנה.

ההסכם מראה עד כמה חשוב לחברות חדשניות בענפים בעלי אי שקט תעשייתי להמשיך בחדשנותן. אהרון גלמן, מנהל מרכז התעבורה באוניברסיטת נורתווסטרן, תוהה כיצד מצליח המנכ"ל של סאותווסט, הרב קלהר, להקדים תמיד את מתחריו. "יעשו חברות התעופה האחרות כל שיעשו, הרב יחסל אותן בדרכים שאפילו לא חלמו עליהן". נראה שהדבר הקשה ביותר לאחרים לחקות הוא הנשק הסודי של קלהר – האמון והכבוד שרוחשים לו עובדיו.

שגשוג גדול בתיירות למקסיקו

הפיחות של יותר מ–40% בפסו של מקסיקו הבריח אמנם מן המדינה הון השקעות, אבל התיירים האמריקאים יתחילו בקרוב להגיע בהמוניהם

New York Times

בעוד פיחות הפסו גרם ליציאה המונית של דולרי השקעות ממקסיקו, אומרים סוכני הנסיעות שתיירים אמריקאים יילכו בכיוון השני ויגיעו בהמוניהם למקסיקו, שם הדולר יוכל לקנות עכשיו הרבה יותר.

לפי הערכות ראשונות, המפסיד הגדול ביותר יהיה אזור הים הקאריבי, שניהל מסע פרסום נמרץ למשיכת תיירים אמריקאים במספרים גדולים יותר.

"מקסיקו ואזור הים הקאריבי מושכים את אותו סוג הלקוחות – תיירים אמריקאים בגיל העמידה, כולל הרבה תיירים המגיעים לשם בפעם השנייה והשלישית וגם צעירים רבים", אומר ריצ'רד ד'אמברוזיו, דובר של חברת הנסיעות תומס קוק/אמריקן אקספרס. "לקוחות אלה נוטים להיות רגישים למחירים, לכן עכשיו, שהדולר בעל כוח קנייה גדול הרבה יותר במקסיקו, זה עשוי לקחת עסקים רבים מן הים הקאריבי".

ג'ואן מוסה, סגנית הנשיא של פרגולי הולידייס בלייק סקסס, ניו יורק, מסכימה לדבריו. "הרבה אנשים חושבים, 'מדוע לא ניסע למקום שבו אתה מקבל את התמורה הגדולה ביותר לכספך', וכרגע זה מקסיקו".

אבל בשביל מקסיקאים המתכוננים לבלות חופשה בארצות הברית או במקומות אחרים הנסיעות נעשו לפתע יקרות יותר.

"אנחנו כבר מרגישים את התוצאות", אומר מוכן של תומס קוק בגוואדלחרה. "מחירי כרטיסי הטיסה של חברות התעופה הבינלאומיות נקובים בדולרים, לכן כרטיס של 2,000 דולר שעלה בחודש שעבר 7,000 פסו, שלה עכשיו יותר מ–9,000. כתוצאה מכך, ביטלו לקוחות רבים את הזמנותיהם".

לא צפויים שינויים מיידיים במחירי חבילות תיור מארצות הברית למקסיקו. מחיריהן של חבילות כאלה נקבעים בדרך כלל חודשים רבים מראש והתשלום הוא בדולרים.

לפני הפיחות של החודש שעבר הציעו סוכנויות הנסיעות חבילות של נסיעה מניו יורק לקנקון ושהייה שם במשך שבעה ימים תמורת 425 דולר, כולל בתי מלון וטיסה הלוך ושוב, ועד לשהייה של שמונה ימים באקפולקו תמורת 479 דולר, כולל כרטיסי טיסה. המחירים לאתרי נופש בים הקאריבי מתחילים ב–315 דולר תמורת שלושה ימים בג'מאיקה ועד ל–959 דולר לשבעה ימים באתר נופש הכוללים ארוחות ובידור.

אבל מנהלי הטיולים חושבים שהמחירים יירדו באביב אם שיעור האינפלציה במקסיקו יהיה יציב.

כרגע המחירים הזולים יותר מוצעים לתיירים עצמאים המזמינים בעצמם מקומות בבתי מלון במקסיקו.

"הדבר שיהיה מציאה של ממש לאמריקאים במקסיקו", אומר פני קוראל, מנהל המכירות של מלון ריץ קרלטון בקנקון, "הוא קניות של מזון ומשקאות, מתנות, נסיעות מקומיות ובילויים".

פקידים של ארגון התיירות הקאריבי בטוחים שהפיחות לא יפגע בהם. "אנחנו מודעים לו היטב, אבל איני רואה בו גורם חשוב, לפחות לא לעת עתה, לחורף הזה", אומר מייקל יאנגמן, מנהל השיווק של הארגון המונה 31 מדינות חברות. "למעשה, החורף של השנה שעברה הביא לנו הרבה הזמנות מוקדמות, וכך גם התחזית לחורף של השנה".

התיירות באזור הקאריבי צפויה לעלות השנה ב–5%–6% מעל ל–13.3 מיליון המבקרים של השנה שעברה, אומר יאנגמן. 52% מן המבקרים מגיעים מארצות הברית.

לפני שלוש שנים קבעו להם אנשי התיירות של מקסיקו מטרה של 10 מיליון מבקרים ב–1994, לעומת 6.4 מיליון ב–1990. אבל ב–1993 הגיע המספר הכללי ל–6.6 מיליון תיירים, שהכניסו יותר מ–4 מיליארד דולר למקסיקו. בששת החודשים הראשונים של 1994 ביקרו במקסיקו 3.4 מיליון תיירים – כ–70% מהם מארצות הברית – שהוציאו יותר מ–2.15 מיליארד דולר.

אבל אפילו ענף תיירות שאינו עומד בציפיות חשוב למקסיקו: בדו"ח שפירסמה באחרונה חברת הברוקרים סלומון ברדרס נאמר, שההכנסות של מקסיקו מתיירות הוכפלו ויותר מאז 1986. נאמר גם כי התיירות היא הענף השני בגודלו במדינה, אחרי הנפט.

כחלק ממסורתה להגדיל את התיירות מארצות הברית, הקלה ממשלת מקסיקו על אוטובוסי תיירים מארצות הברית לפעול במקסיקו. בפגישות עם מנהלי חברות אוטובוסים התחייבו הרשויות המקסיקניות לשפר את כבישי המדינה ולקצץ בביורוקרטיה הנרחבת שלה, כולל ביטול הדרישה שנהגים יעברו לאוטובוסים מקסיקאים וישתמשו במדריך תיירים מקסיקאי אחרי שעברו את הגבול למקסיקו.

"הם עשו כל דבר שהבטיחו שיעשו", אומרת ג'ין אנדרסון מחברת תיירות מיססון, הלוקחת מדי שנה כ–100 קבוצות באוטובוסים למקסיקו. כתוצאה מכך גדל מספר התוכניות האמריקאיות המכבדות את קבוצות מאורגנות של תיירים למקסיקו מ–14 ב–1991 ל–150 ב–1994.

עדיין לא ברור עד כמה יסבלו ערים אמריקאיות מפיחות הפסו. "התיירות הגדולה ביותר ממקסיקו היא תיירות יומית מטיחואנה, שמרביתה נועדה לקניות בקליפורניה", אומר הד"ר צ'רלס נתנסון, מנכ"ל סן דייגו דיאלוג, ארגון מחקר של האוניברסיטה של קליפורניה בסן דייגו. "אבל הם לא באים רק בשל המחירים, אלא גם בשל יכולתם לרכוש מוצרים איכותיים המגיעים תמיד".

יותר על כן, 40,000 מקסיקאים חוצים מדי יום את הגבול כדי לעבוד באופן חוקי בדרום קליפורניה ומרוויחים כ–700 מיליון דולר לשנה, כעשירית מן התוצר האזורי הגולמי של טיחואנה. ויותר מ–200,000 מבקרים לחודש מטיחואנה לאזור סן דייגו באים לשם ביקור [illegible].

"לכן אם מוסיפים את השלכות הדולר החזק וכל הרכישות של אמריקאים בטיחואנה", אומר הד"ר נתנסון, "קרוב לוודאי שהפיחות מהווה חדשות טובות לתושבי טיחואנה".

מוכרים כובעים לתיירים. בשל הפיחות הגדול בפסו צפוי שגשוג גדול ברכישת מזכרות בידי תיירים מארצות הברית

למדו את הלקח יותר מדי טוב

יצרני מעילי צמר באוקראינה הצליחו בשוק האמריקאי. הדבר גרם להטלת מכסה על ידי ואשינגטון

New York Times

במשך שלוש שנים הטיפה ממשלת ארצות הברית, ללא הצלחה יתרה, לאוקראינה פשטות הרגל על יתרונותיה של כלכלת השוק החופשי. אבל כמה מפעלים בעלי רוח יזמה הבינו. הצרה היא שהם הבינו יותר מדי טוב.

מעילי צמר לנשים בעלי גזרה אופנתית היו ללהיט כזה בשדרה השביעית בניו יורק שהממשל האמריקאי הטיל עליהם בנובמבר מכסת יבוא.

תעצור את הצמיחה

ההגבלה מאיימת לעצור את הצמיחה החזקה בענף יצוא חדש שאוקראינה זקוקה לו ביותר. כלכלת אוקראינה נמצאת בצניחה חופשית מאז זכתה בעצמאותה מברית המועצות ב–1991, והדבר מעורר חששות לגבי יציבותה של המדינה החדשה.

ממשל הנשיא קלינטון הדגיש שוב ושוב שאוקראינה – מדינה המצויה בין רוסיה לבין מרכז אירופה ובעלת אוכלוסייה של 52 מיליון בני אדם – היא בעלת חשיבות אסטרטגית לאמריקה. בו בזמן שוואשינגטון מגבילה את הגישה המסחרית שלה לארצות הברית, אוקראינה היא אחת ממקבלות סיוע החוץ האמריקאי הגדולות ביותר – 700 מיליון דולר ב–1994.

נראה שוואשינגטון מסכנת את מטרות מדיניות החוץ שלה רק כדי להגן על קומץ יצרני מעילים במדינת מיין ובמקומות אחרים. אבל פקידים בוואשינגטון טוענים שהמכסה היתה בעיקר מקרה שגרתי של יישום חוקי הסחר האמריקאיים.

יצרני המעילים והעובדים באוקראינה ראו בצעד האמריקאי סטירת לחי, משום שהוא גרם לפתע לאי בהירות לגבי עתידם. במפעל המעילים יונוסט תששים שהממשלות של מעילי צמר גבלים, הנושאים את השם רוניברוק, יהיה ההזמנה הגדולה האחרונה מארצות הברית.

עד לאחרונה הגדיל המפעל את מספר עובדיו כדי לעמוד בעלייה בעסקים, וההזמנות ל–1995 גדלו בצורה חדה. אבל המכסה על יבוא מעילים מאוקראינה פגעה קשות בתוכניות המפעל ל–1995. כדי לעמוד בהאטה הצפויה בהזמנות כבר פיטר המפעל 300 עובדים, כשליש מכוח העבודה.

מעילי הצמר – מכל מין וסוג, כולל מעילי גשם – נמכרים בחנויות כלבו וחנויות בגדים בכל רחבי ארצות הברית במחירים הנעים בין 89 ל–139 דולר. הם עוררו מחאות על סחר בלתי הוגן מצד תעשיית בגדי הצמר האמריקאית.

היבוא של מעילי צמר מאוקראינה, המוערך בכ–30 מיליון דולר לשנה, זעום לעומת יבוא הביגוד הכללי של ארצות הברית, בסכום של 30 מיליארד דולר לשנה. אבל המשלוחים גדלו בצורה חדה, וכך סוף השנה שהסתיימה בספטמבר ייצאה אוקראינה לארצות הברית 88,898 תריסרי מעילי נשים – 1,066,776 מעילים – עלייה של 155% לעומת השנה הקודמת.

ב–1994 צמח יצוא המעילים לארצות הברית במידה כזאת שרק מעילים מן הרפובליקה הדומיניקנית וגואטמלה, שתי מדינות הזוכות ליחס מועדף בסחר עם ארצות הברית, עלו עליה. לפי הסכם הסחר של אגן הים הקאריבי, אין מכסות על מעילים מתוצרת שתי מדינות אלו.

העלייה הפתאומית ביצוא מאוקראינה גרמה ללחץ להגבלת היבוא מצד יצרני מעילים מקומיים, שבהם תמכו הסנאטור ג'ורג' מיצ'ל ממיין ומשרד המסחר. טקסטילים וביגוד נמנו בין המגזרים המוגנים ביותר של הסחר במדינות המערב, אף שהכללים החדשים של הסכם גאט"ט יבטלו רבים ממחסומי הסחר הללו. ואפילו ללא המכסות מוגנים היצרנים האמריקאים על ידי מכס בשיעור 21.5% על יבוא מעילי צמר.

יבוא "מפריע"

יבוא המעילים מתגוריה הוגדר "מפריע" לתעשיית בגדי הנשים האמריקאית. הגדרה זו, אף שהיא מעורפלת, הספיקה כדי להצדיק הטלת מכסה בנוסח של ייצור הביגוד האמריקאי, שבו התעסוקה יורדת כבר שנים אחדות.

לדברי פקיד בכיר במשרד נציג הסחר האמריקאי, אחרים מן המעילים מגיעים לארצות הברית במחיר של 212 דולר לתריסר, מחיר זול מאוד יחסית למעילים מסוג זה. למעילים מאוקראינה יש מוניטין של איכות גבוהה יותר מאלה המיוצרים במדינות מתפתחות אחרות.

בתיאודיה ניהל משא ומתן על המכסה עם ממשלת אוקראינה. אבל לפקידי אותה ממשלה נמסר מוואשינגטון שארצות הברית יכולה להטיל באורח חד־צדדי מכסות יבוא אם הם לא יסכימו להגבלות מרצונם. מלבד אוקראינה, יש לארצות הברית הסכמי מכסות למעילי צמר לנשים עם 15 מדינות כולל הונגריה, סלובקיה, בולגריה, רומניה ופולין.

המכסה על המעילים מאוקראינה נקבעה לפי כמות היבוא של השנה הקודמת, והיא עומדת על 85,000 תריסרים ל–1995. אפשר יהיה להוסיף מכסה נוספת של 250,000 מעילים ל–1995.

אבל ההגבלות יאטו את הצמיחה ב–1995 בצורה חדה. יצרני מעילי הצמר באוקראינה אומרים, שהמכסה כמוה כהוצאת מן המדינות שתעשיית המעילים שלהם קיבלה מארצות הברית בשביל 1995.

לגבי ממשלת אוקראינה מהווה המכסות על המעילים כישלון של התעבים ברפורמה, המתחילים עכשיו לכבה במלחמה על הליברליזציה של כלכלת המדינה.

אומר פקיד במשרד לקשרי חוץ כלכליים: "זה עתה ביצענו ליברליזציה במדיניות היצוא שלנו, ואף נהגו לא חושבים שארצות הברית צריכה לפגוע ביצוא המכניס לנו מטבע זר". כאשר שוחחנו עם פקידים במחלקת המדינה, הם לא ידעו מה לעשות לנו".

היבואן הגדול ביותר, רונלד לוי, שקנה מאוקראינה קרוב למיליון מעילים ב–1994, תיאר את המכסה כ"דבר המגוחך ביותר ששמעתי אי פעם. זה מגוחך משום שהוא אינו מציל דבר כאן בארצות הברית. הייצור כאן גוסס ממילא", אומר לוי, שמותגיו כוללים את רוניברוק.

המכסה תפגע באוקראינים הרוקים לעסקים אבל לא תשפיע עליו, אומר לוי. אם ימנעו ממנו להשיג את כמות המעילים הדרושה מאוקראינה, הוא ימצא אותם במקומות אחרים.

יבואן אחר, אירווין ברקוביץ, אומר: "אוקראינה מייצאת את כוח העבודה שלה ומייבאת את המטבע שלנו. זה יכול רק לעזור למדינה. אני לא מבין מדוע ואשינגטון עושה זאת".

שני היבואנים אומרים שבעוד שיוכלו עדיין לקנות מעילים מאוקראינה, אף שלא בכמויות הדרושות להם, הרי עצם קיום המכסות עושה את העסק פחות מושך ויותר ביורוקרטי.

התכנון המרכזי עזר

תעשיית המעילים של אוקראינה חייבת את קיומה בחלקו להתמוטטות ברית המועצות, אבל גם נעזרה בתכנון המרכזי הסובייטי. יבואני האופנה האמריקאים, הסורקים בקביעות את כל העולם בחיפוש אחר מקורות חדשים של מוצרים זולים, גילו את אוקראינה אחרי התמוטטות ברית המועצות ב–1991. הם גילו שמסורת של 100 שנה של תפירה ברמה טובה לא הושחתה כליל על ידי הקומוניזם, ובשל החלטת תכנון של המדינה ב–1989 להעלות את רמתה של תעשיית הטקסטיל, מצוידים כמה מפעלים, כמו יונוסט, בציוד אירופי ויפאני מודרני.

המפעל המודרני של יונוסט, למשל, כולל יצירת דגמים ממוחשבת.

לדברי לוי וברקוביץ, לא כל המפעלים באוקראינה מודרניים כמו יונוסט. אחרים, המייצרים מעילים אופנתיים אחרי שנים של ייצור מדי צבא, ממוקמים באזורים נידחים הקשים לגישה.

מרבית יצרני המעילים באוקראינה הם בעיקרו של דבר סדנאות לגזירה ותפירה. היבואנים מספקים בדרך כלל את האריג – שנקנה ברוסיה אבל לעתים גם באירופה – וכן את הדגמים הבסיסיים, ואפילו את התוויות.

המנהלת של יונוסט אומרת, שהיבואנים האמריקאים משלמים למפעל שלה 4.50 דולרים תמורת כל מעיל. המחיר מכסה את עלות העבודה של גזירה, תפירה, גיהוץ ואריזה. עובדיה מרוויחים כ–40 דולר לחודש.

לדבריה, ההחלטה האמריקאית להגביל את היבוא מאוקראינה משחקת לידיהם של הכוחות הריאקציונריים בממשלה, המתנגדים למדיניות הליברליזציה של הנשיא ליאוניד קוצ'מה.

המנהלת הטכנית של מפעל המעילים יונוסט בודקת את המעילים. "אנשינו בבית ללא משכורת בשל המכסות"

[illegible] من الأصل

مكنو من الأصل

בעולם

עבר שבוע / רפי פרסיץ

המשקיעים נחרדו משלוותם

המפולת הכלכלית־פוליטית במקסיקו מטלטלת את השווקים בברזיל, בארגנטינה, בצ'ילה ואף במזרח הרחוק. המשברים הפוקדים את איטליה, ספרד ושוודיה מעיקים על שערי מטבעותיהם. במצבים כאלה מנתבים משקיעים את הונם למרכזים פיננסיים ולאפיקים הנחשבים יותר יציבים

הון להם מורכב מכספים נזילים, הנודדים בעצבנות ממרכז פיננסי למשנהו, בחיפוש אחרי מקלטי־השקעה יציבים ואחרי תשואות קוסמות.

תדיר כרוכות תשואות קוסמות בסיכון גבוה, שאינו מתיישב על נקלה עם בטיחות מדינית־כלכלית, או עם יציבות מטבעית. במקרים כאלה, נתקפים משקיעים בהלה ונחפזים להעתיק את נכסיהם לנווה־מדבר יותר סולידיים.

תסמונת מקסיקו

כך קרה באחרונה למקסיקו, שעד אשתקד היתה מוקד לכספים חמים, בין בהשקעות ישירות במשק, בין בהשקעות עקיפות בבורסתה. תהליך זה צבר תאוצה עם הצטרפותה, לפני כשנה, לברית־סחר (נאפט"א) עם ארה"ב וקנדה.

כשהתפוצצה הבועה, בעקבות מרד הזאפטיסטס ופיחות כפוי בשיעור של כ־40% בשער הפסו (חלקו יזום, חלקו תולדה של כוחות־שוק), הודרדו משקיעים, זרים כמקומיים, לחסל את השקעותיהם במקסיקו ולהעתיק את תמורתן למרכזים פיננסיים אחרים, בעיקר לארה"ב ולדרום אפריקה ולשכנותיה, שהיו לאפיקי־השקעה אופנתיים.

עד מהרה, חלחלה הבהלה שתקפה משקיעים במקסיקו לברזיל, לארגנטינה ואף לצ'ילה, חביבת של האיחוד האירופי. בשבוע שעבר צברה הנדידה תאוצה וגררה תגובות־שרשרת במדינות רחוקות במזרח, כאינדונזיה, תאילנד, מאלייזיה, סינגפור, הונג קונג ועוד – שהיו לפתע, בעיניהם של משקיעים מבוהלים, ממדינות עתירות־סיכוי למדינות עתירות־סיכון.

סיוע מאסיווי

כשהבריזו חברות זרות, כמרצדס־בנץ ופולקסוואגן, על הפסקת עבודה עד סוף החודש במפעלים שהקימו במקסיקו, ספג מדד המניות במקסיקו־סיטי את המהלומה הכבדה ביותר שניחתה עליו מאז מפולת 1987. התמורה במצב דרבנה את נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, בתמיכת הקונגרס, להעמיד לרשותה של ממשלת מקסיקו ערבויות בשיעור של 40 מיליארד דולר, בתוספת לקווי־אשראי בשיעור של כ־20 מיליארד דולר שהקצתה הקהילה הבינלאומית (ובראשה ארה"ב, קנדה והאיחוד האירופי) למקסיקו ימים אחדים לפני כן.

בתמורה לצעדים אלה, מעריכים פרשנים, תפעל ממשלת מקסיקו להפסקת ההגירה הלאומית של תושביה לארה"ב, ותקפיד על איכות הסביבה.

אף שביום ששי נרגעו הרוחות במקצת הן בבורסה המקסיקאית (שטיפסה בכ־4%), הן בשוקי החליפין, סביר שהפרשה תוסיף להדהד זמן רב.

כרגיל בעתות אי־וודאות, התנקזו חלק מן הכספים הלוהטים, שנעקרו ממקסיקו וממדינות בעייתיות אחרות, לעברם של אפיקי־מקלט מקובלים, כמתכות יקרות. בחישוב שבועי, התייקר הזהב מ־371.95 ל־378.60 דולר לאונקיה; הכסף מ־4.64 ל־4.82 דולר לאונקיה; והפלטינה מ־408.50 ל־415.50 דולר לאונקיה.

אם לשפוט על פי התנהגות שערה של הפלטינה בעת האחרונה, דומה שהיא נהנית מתמיכה טכנית איתנה בסביבות 397–405 דולר לאונקיה.

נתונים רפלציוניים

בארה"ב, רדופת החששות להתלקחות אינפלציונית על רקע של צמיחה מתמשכת (יש גורסים: מואצת), ראו אור כשבוע שחלף כמה נתונים אנטי־אינפלציוניים מובהקים, כגון: עליות חודשיות צנועות (0.2%+) במדד התשומות (מחיר המוצר היוצא מבית החרושת) ובמדד המחירים לצרכן (בחישוב שנתי: 2.7%+); עלייה בכ־10% במספרם השבועי של התובעים דמי־אבטלה; וירידה ב־0.1% במכירות הקמעוניות, הראשונה זה כמחצית השנה.

נתונים מיתנים אלה, בערך האחרון, הפיחו תקווה בשוקי הריבית והמניות שבהתכנסות הקרובה, בסוף החודש, לא יראה הפדרל ריזרב, הבנק המרכזי בארה"ב, צורך לייקר את הריבית בפעם השביעית תוך שנה. תקווה זו, ולצדה ההשערה שארה"ב לא תחשוש להוסיף לצרותיו של הפסו, עודדה הפחתות בשערי הריבית לאורך כל החזיתות. התשואה השנתית על איגרת החוב התלולית הארוכה התכרסמה מ־7.86% ל־7.79%, כשמחסום ההתנגדות הטכני, העשוי לבלום כרסומי־ריבית נוספים, שוכן ברמת־שערים המקבילה לתשואה שנתית של 7.77%. הריבית על שטרי־אוצר לשלושה חודשים התכרסמה מ־5.92% ל־5.72% בשנה.

בגרמניה נשחקה הריבית הארוכה מ־7.69% ל־7.52% ובבריטניה מ־8.66 ל־8.61%.

שפל לפזוטה ולדולר הקנדי

להערכה שלא יהיה צורך מיידי בייקור הריבית הדולרית נודעה השפעה שלילית על מעמדו של המטבע האמריקאי, ששערו נסוג במשך השבוע מול רוב המטבעות המובילים. בשוק המסחר בניו יורק ביום ששי בערב, הוליך הדולר ידיים ב־1.5350 מארק (1.8%– בחישוב שבועי), 1.2880 פרנק שווייצי (1.8%–), 98.60 ין (2.8%–) ו־1.5690 מול הלישט"ש (1.5%–).

במסחר הצולב, שפלה הפזוטה הספרדית לתחתית של 87.50 מול המארק ונזקקה לזריקת־עידוד של הבנק המרכזי, כמבנה למנוע התדרדרות נוספת. הדולר הקנדי נסחר בשפל בן תשע שנים: 70.91 סנטים אמריקאיים.

מאחר ששיקולי ריבית מרכזיים לבריאותן של בורסות, הגיבו מדדי המניות בארה"ב בחיוב לתקוות ולתעודות שהפיחו הנתונים הרפלציוניים בזירת הריבית; ומדד דאו ג'ונס חתם את השבוע ב־3,909 נקודות (1.1%+ בחישוב שבועי).

עדנה לדאו

מדד דאו ג'ונס (המצבק 30 מניות מובילות) – ובמידה פחותה, מדד סטנדרד ופורס (המצבק 500 מניות מובילות) – נכונים כעת להסתער על פסגותיהם ההיסטוריות. אוויר־הפסגות דליל־החמצן שבו הם משייטים חושף אותם לתיקונים תלולים. יתר על כן, לפי ניתוחים טכניים אחרים, עשויה הגיאות בבורסה האמריקאית להגיע לקצה במארס, אם לא לפני כן.

לא מן הנמנע שבהשראת תחושות התעלות שאפפו את המסחר בוול סטריט בסוף השבוע שעבר, יתנבו מדדי הבורסות המובילות בעולם את שבוע המסחר בסימן עלייה. אבוי, בשבוע שעבר לא שפר גורלן. מלבד הירידות הכבדות שניחתו על בורסותיה של מרכז אמריקה ודרומה (תולדות המשבר במקסיקו) נרשמו ירידות חדות במדדי המניות במזרח הרחוק: כ־6%– במאלייזיה ובסינגפור, כ־5.2%– בהונג־קונג. בטוקיו נסוג מדד ניקיי ל־19,391 נקודות (1%– בחישוב שבועי) ובסידני ב־0.5%.

באירופה השילו מדדי המניות בפאריס, במילאנו ובציריך כ־1.7%, באמסטרדם 0.6%, ובלונדון 0.5%. מדד דאקס בפרנקפורט ננעל ב־2,055, בלא שינוי. ביוהנסבורג התבטאה הנפילה השבועית ב־1.7%.

שיא לניקל, מכה לסוכר

שלא כמתכות־לוס, אין המתכות התעשייתיות מבוססות לאחור: עדות להתאוששות הכלכלית שהיא מנת חלקן של מדינות תעשייתיות. בשבוע שחלף, זינק שער הניקל מ־9,090 ל־9,620 דולר לטונה (5.8%+): שיא בעשור זה. עליות יותר צנועות נרשמו בשעריהם של הנחושת, הבדיל, האבץ, העופרת והאלומיניום – המובאים בעמוד ג6.

בקרב הסחורות הרכות, הידקרה הצניחה בשער הסוכר. אחרי חודשים ארוכים של עליות, שהובילו אותו מרמה של 10.60 סנט לליברה באפריל, לרמה של 16 סנט לליברה בתחילת השנה, נשחק שערו (חוזה מארס) בשבוע שעבר מ־15.71 ל־14.38 סנט לליברה (8.5%–). פרשנים מנמקים מהפך זה בעליית התפוקה בהודו ובקליטתן של הוראות לקטיעת הפסדים, שהגבירו את עוצמת התיקון.

גם שער קפה ערביקה למסירה במארס נסוג מ־1.7450 ל־1.6910 דולר לליברה, ושער הקקאו למסירה במארס מ־1,342 ל־1,130 דולר לטונה. רכז התפוזים (חוזה־מארס) נסוג מ־1.1090 ל־1.0830 דולר לליברה.

בתבואות בלטה ירידה בשער החיטה מ־3.95 ל־3.7950 דולר לבושל (חוזה־מארס). שערי התירס ופולי הסויה מובאים בעמוד ג6.

אולפני ספילברג קצנברג וגפן ייקראו "דרים וורקס ס־ק־ג"

נציגי החברה החדשה מנסים לצוד אמני הנפשה מאולפני וולט־דיסני

לוס אנג'לס (בלומברג). ה"טרויקה" קצנברג־גפן־ספילברג חשפה שלשום שם ולוגו חדשים לאולפני הסרטים השאפתניים ביותר שהוקמו בהוליווד זה עשרות שנים, במקביל לחיפוש מתמשך של מנהליה אחר אמני הנפשה באולפני וולט־דיסני.

האולפנים החדשים יכונו "דרים־וורקס SKG". ראשי התיבות הם קיצור שמותיהם של שלושת מייסדי החברה. הלוגו מורכב מנער, דייג כמפרקיב ועננים המזכירים סצינה מהסרט "אי־טי" של סטיבן ספילברג.

על פי מקור המקורב למשא ומתן שמנהלים אנשי החברה החדשה, עד כה הצטרפו לפחות ארבעה אמני הנפשה לחברה, כולל ברנדה צ'אפמן, מפתחת סיפורים מהשורה הראשונה שעבדה על הסרט "מלך האריות" של אולפני דיסני, וכן אמן ציורי רקע שעבד על הסרט "אלאדין".

מנהלים מהחברה החדשה פונים לאמני הנפשה בכירים, המועסקים באולפני וולט־דיסני ומציעים להם חוזים, מסרו עובדי הנפשה בדיסני ומנהלים אחרים בענף. אחד הפיתויים המוצעים להם הוא תוכנית לחלוקת רווחים.

עם זאת, אמר מנהל בכיר בחטיבת הסרטים של דיסני, כי קצנברג, לשעבר מנהל אולפני דיסני, יתקשה לפתות את מנהלי הנפשה הבכירים של דיסני, שרבים מהם חתומים על חוזים ארוכי טווח.

אחד ממסרטי ההנפשה ששוקלת החברה להפיק הוא סרט אודות משה רבנו, מסר מנהל הנפשה המקורב לחברה החדשה.

קצנברג, שנחשב למשקם חטיבת ההנפשה של דיסני ולאחראי להפיכת יחידת הסרטים של דיסני לאולפן הפורה ביותר בהוליווד, התפטר באוגוסט שעבר, לאחר שהיו"ר מייקל אייזנר סירב למנותו לסגנו. ביחד עם ספילברג ואיל המוסיקה, דייוויד גפן, הוא חשף ב־12 באוקטובר את תוכניתו להקמת אולפנים שיפיקו סרטי קולנוע, מוסיקה ותוכניות טלוויזיה ומולטימדיה.

שמה של החברה החדשה היה סוד שנשמר היטב, בשעה שמנהלי החברה בדקו אם הוא אינו פוגע בסמלים מסחריים קיימים.

עזיבתם האפשרית של אמני הנפשה בכירים מדיסני באה בעת שהחברה, שנודעה בעבר בזכות יציבותה הניהולית, נתונה בתקופה של אי שקט תעשייתי. נשיא יחידת הסרטים, דייוויד הוברמן, התפטר השבוע במטרה להקים חברת הפקה משלו.

בחודש שעבר מינתה חברת ההפקה החדשה של ה"טרויקה" את גוזר דיסני לשעבר לתפקיד האסטרטג הפיננסי הראשי שלה, ומקורבת של קצנברג, הלן האון, לאחת ממנכ"לי החברה.

בית משפט בארה"ב ישמע טיעונים נוספים נגד ההסדר עם מיקרוסופט

וואשינגטון (בלומברג). השופט המפקח על המאבק המתמשך שמנהלת חברת מיקרוסופט עם משרד המשפטים בנושא החוקים נגד מונופולים, הסכים שלשום לשמוע עדויות נוספות של גורמים המתנגדים להסדר אליו הגיעה הממשלה עם ענק התוכנה.

במה שנחשב לצעד חריג, הוציא השופט המחוזי סטנלי ספורקין, צו שבו נכתב כי ישמע את טיעוניהם של מתחרים המקווים עדיין לכפות שינויים בהסכם שחתמה מיקרוסופט עם הרשויות הפדרליות האחראיות על המאבק במונופולים ביולי 94'. השימוע חריג, שכן הוא בא זמן רב לאחר שחלפו 60 יום שאיפשרו תגובה פומבית להסכם, על פי החוקים הפדרליים נגד מונופולים. לדברי השופט, הוא מעוניין להבטיח בעצמו כי ההסכם נאות.

ביום ששי הקרוב ישמע השופט את טיעוניו של גארי רבאק, פרקליט המייצג כמה חברות תוכנה מעמק הסיליקון, אשר מסר השבוע מסמכים מהם משתמע כי אין די בהסדר הקיים כדי למנוע ממיקרוסופט להשתמש במעמדה המוביל בתוכנות מערכות הפעלה, כדי לזכות בשליטה גם בשווקים אחרים. רבאק כבר נמצא בקשר עם פקידים ממשרד המשפטים, והעלה באוזניהם את אותם הטיעונים נגד המיזוג המוצע בין מיקרוסופט וחברת אינטואיט.

שלשום הוסיף השופט, כי הוא ישמע גם את טיעוניה של חברת I.D.E. מבילריקה, מאסצ'וסטס, להתערבות בית המשפט נגד מיקרוסופט. I.D.E טוענת, כי מדיניות הרישוי של מיקרוסופט דורשת מהיצרנים לשלם מראש תמלוגים על תוכנות מתוצרת מיקרוסופט בסכומים כה גדולים, עד כי כמה מהם מעולם לא יצליחו למכור די מוצרים כדי להחזיר לעצמם את התמלוגים.

החברה, אשר שילמה מראש 2 מיליון דולר למיקרוסופט, גורסת כי ההסדר של חברת התוכנה עם הממשלה – שהתרכז בסוגיות הנוגעות לנוהגי הרישוי של מיקרוסופט – צריך להתייחס גם לסוגיית התמלוגים המשולמים מראש.

ירידה של כ־6% בערך תעודות ההשקעה של קרדי ליונה הצרפתי

הירידה באה לאחר שמחקר חדש מתח ביקורת קשה על מערכת הבנקאות בצרפת

פאריס (בלומברג). תעודות ההשקעה של קרדי ליונה, הבנק הממשלתי הצרפתי הסובל מהפסדים, ירדו שלשום בשיעורים שהגיעו לכדי 6%, לאחר שמחקר חדש מתח ביקורת על האופן שבו התירה הממשלה לבנק לצבור חובות אבודים.

מחיר התעודות ירד ב־13 פרנק ל־394 פרנק (73 דולר). התעודות אינן מקנות לבעליהן זכות הצבעה, והן ניירות הערך היחידים של קרדי ליונה שבהם מתנהל מסחר. התעודות מהוות 21.94% מהונו של הבנק.

"כישלונו של קרדי ליונה... אינו מקרה בודד", נכתב במחקר, אלא "צירוף של היתרונות והחסרונות של מערכת הבנקאות של צרפת שהפכה לקריקטורה".

המחקר פורסם על רקע כניסתו של המשא ומתן בין הבנק לבין משרד האוצר הצרפתי על גודלה ואופיה של תוכנית הסיוע הממשלתית לבנק, השנייה בתוך שנה, לשלבים סופיים.

המחקר פורסם על ידי קבוצת חוקרים המכונה "אקינוקס" ונכתב על ידי אנרי לוזן, יועץ פיננסי ועיתונאי ביומון העסקים "לאפי". לוזן עבר על המחקר בין החודשים מאי ודצמבר 94', ולצורך כך ניהל שיחות עם פקידי הבנק ועובדיו. הקבוצה כוללת דמויות מובילות בחיי הפוליטיקה והכלכלה של צרפת, אך שמם לא נמסר לפרסום.

קרדי ליונה צבר ב־1993 הפסדי שיא בסך 6.9 מיליארד פרנק (1.3 מיליארד דולר), ומסר כי אינו מצפה כי הפסדיו ב־94' יעלו על סכום זה.

ועדת החקירה הפרלמנטרית שחוקרת את המשבר הפיננסי בבנק מתחה ביקורת חריפה על הנהלת החברה ועל פקידים בכירים במשרד האוצר הצרפתי. אולם התגובה הרשמית לדו"ח הוועדה לא כללה הטלת סנקציות.

המסקנות העיקריות של המחקר שפורסם שלשום הן, שבעיותיו של קרדי ליונה משקפות את הבעיות של משרדי הממשלה ומערכת הבנקאות של צרפת. בדו"ח נאמר, כי הבנק אשם בשיפוט לקוי של סיכוני שוק ובהתערבויות מופרזות בספקולציות בשוק הנדל"ן.

עם זאת, בניגוד לדו"ח ועדת החקירה, קבע הדו"ח החדש כי אין כל סיבה להאשים יותר על המידה את מנהלי הבנק.

מערכת הבנקאות הממשלתית של צרפת היתה יעילה מאוד בשנות ה־50, כאשר משרד האוצר והבנקים מימנו את שיקומה של צרפת לאחר המלחמה. כך היה גם בשנות ה־60 וה־70, נכתב בדו"ח. אולם הבנקים לא הצליחו להתאים את עצמם לצורכי הלקוחות בתקופה שלאחר מכן.

הדו"ח מאשים את ועדת החקירה כי לא התרכזה בעיקר – הסקת מסקנות לגבי המערכת הפיננסית של צרפת.

בתחילת 1994 קיבל הבנק 4.9 מיליארד פרנק מממשלת צרפת ומשני בעלי מניות נוספים. עם זאת, באמצע ספטמבר העביר הבנק בקשה לממשלה לסיוע נוסף בקנה מידה גדול.

3 הגדולות מדטרויט מעלות מחיריהן במקסיקו בכ־10%

דטרויט (בלומברג). ג'נרל מוטורס, פורד וקרייזלר מעלות את מחירי כלי־הרכב מתוצרתן הנמכרים במקסיקו בכ־10%, במטרה לפצות עצמן על הירידה בערך הפסו, מסרו שלושה פקידים בחברות.

ממשלת מקסיקו התירה לחברות האמריקאיות להעלות את מחיריהן בשיעור זה, כחלק מהסכם עם אנשי עסקים ואיגודי עובדים. ההסכם נעשה בניסיון להפחית את הלחץ על רווחי סוחרים ומשכורות העובדים כדי לבלום את האינפלציה. "לאחר צניחת הפסו, ביקשו חברות רבות לפצות את עצמן", אמר דובר פורד, אל צ'יימברס. "אולם שיעור ההתייקרות קטן בהרבה מהירידה בערך הפסו".

מאז פוחת הפסו ב־20 בדצמבר, ירד ערכו ביחס לדולר ב־34%, ולאחר מכן נזיד שערו להתאושש. ההפחתה גם גרמה לעלייה חדה בשערי הריבית שבעקבותיה צמצמה ממשלת מקסיקו את אומדני הצמיחה הכלכלית ל־1995.

ההחלטה של יצרניות המכוניות מדטרויט באה לאחר שחברת ניסאן היפאנית הודיעה בשבוע שעבר כי תעלה את מחיר תוצרתה במקסיקו בשיעור של כ־10%, כדי לפצות את עצמה על הפיחות בערך הפסו.

"אנו עושים עסקים במקסיקו כבר 80 שנה, ויש לנו מחויבות ארוכת־טווח לשוק זה", אמר צ'יימברס. "לדעתנו, מקסיקו היתה ועודנה שוק מבטיח, אולם האירועים האחרונים היו קשים. התוצאה היא שנוף כלי הרכב קפא על שמריו".

במקביל, הודיעה שלשום השלוחה של מרצדס־בנץ במקסיקו כי הפסיקה לייצר מכוניות, משאיות ואוטובוסים בשני המפעלים שלה במונטריי ובסנטיאגו טיאנקיסטנגו מה־4 ועד ה־23 בינואר.

חברת פולקסוואגן דה מקסיקו הודיעה ביום חמישי על השעיית ייצור המכוניות למשך שבוע בשל הירידה במכירות.

קוויקר אוטס ובורלאנד עשויות להיות יעדי השתלטות

ניו יורק (בלומברג). כתב רשת CNBC, דן דורפמן, דיווח כי קוויקר אוטס ובורלאנד אינטרנשיונל עשויות להיות יעדים להשתלטות.

לאחר שקיבלה את אישורו של וורן באפט, המחזיק ב־7.7% ממניותיה, הציגה חברת קוקה־קולה לקוויקר אוטס הצעת רכישה בסך 60 דולר למניה. בעקבות דחיית ההצעה, עשויה קוקה־קולה לנסות השתלטות עוינת על החברה, דיווח דורפמן.

דורפמן דיווח עוד, כי מינויו של גארי וטסל למנכ"לה החדש של בורלאנד, עליו נודע ביום רביעי שעבר, עשוי להיות הקדמה למכירת החברה, במחיר העשוי לנוע בין 15 ל־20 דולר המניה.

הקונים המשוערים אחר בורלאנד הם אינפורמיקס, יבם ואורקל סיסטמס. עוד נמסר, כי לאחרונה רכש המשקיע ג'ורג' סורוש 3.5% ממניות החברה.

עלייה של 6.3% במכירות פלאסטיק אומניום הצרפתית

פאריס (בלומברג). קומפני פלאסטיק אומניום, יצרנית זכוכית ופלסטיק מצרפת, הודיעה כי הכנסותיה עלו בשנה האחרונה ב־6.3% – מ־4.41 מיליארד פרנק ב־1993 ל־4.7 מיליארד פרנק (887 מיליון דולר) אשתקד.

"הרווח הנקי יעלה ב־1994 על 100 מיליון פרנק", מסרה החברה בהודעתה.

מניות פלאסטיק אומניום עלו ביום חמישי מ־530 ל־535 פרנק.

טייסי סאותווסט איירליינס אישרו הסכם עבודה לעשר שנים

במקום העלאות שכר בחמש השנים הבאות, יוכלו הטייסים לרכוש אופציות של החברה

דאלאס (בלומברג). חברת התעופה סאותווסט איירליינס מסרה שלשום כי טייסיה אישרו חוזה חסר־תקדים לעשר שנים, המעניק להם אופציות לרכישת מניות במקום העלאות שכר במשך חמש השנים הקרובות.

סאותווסט היא חברת התעופה הגדולה הראשונה בארצות הברית המחתימה את טייסיה על חוזה ארוך־טווח, ואחת המעטות שהשכילו להשתמש במניות כדי לצמצם את עלויות כוח האדם שלה. במרבית חברות התעופה חתומים הטייסים על חוזים תלת־שנתיים.

הסכם השכר בסאותווסט שנחתם בנובמבר, זכה אז לשבחי האנליסטים, שכן הוא יוצר זיקה בין שכר הטייסים לבין רווחים וביצועים של מניות החברה.

על פי ההסכם החדש, שאושר על ידי שני שליש מחברי התאחדות הטייסים של סאותווסט איירליינס, טייסים בעלי ותק של 12 שנה או יותר לא יקבלו העלאות שכר בחמש השנים הראשונות להסכם. טייסים בעלי ותק של פחות מ־12 שנה מקבלים העלאות ותק שנתיות. לאחר חמש שנים מיום הפעלת ההסכם יקבל כל טייס העלאת שכר של 3% בשנה.

הטייסים יקבלו אופציות לרכישת 1.4 מיליון מניות רגילות של סאותווסט במשך כל עשר השנים, במחיר של 20 דולר האחת. מספר האופציות שיחולקו לכל טייס מבוסס על מפתח ותק. הכמות המירבית היא אלף אופציות לשנה לטייסים בעלי ותק של 12 שנה או יותר.

הטייסים עשויים גם לקבל, לפי שיקול דעתה של החברה, תשלומי חלוקת רווחים בשנים בהן לא יתעורר צורך בהעלאות שכר.

לאחרונה, סבלה סאותווסט מתחרות גוברת מצד חברות תעופה אחרות, הגובות תעריפים מוזלים. היא נאלצה גם לספוג עלויות גבוהות מהצפוי לאחר שרכשה את אייר מוריס בשנה שעברה.

חברת התעופה הפתיעה בחודש שעבר אנליסטים רבים בוול סטריט, לאחר שהודיעה למשקיעים כי רווחיה ברבעון הרביעי יהיו נמוכים במידה משמעותית לעומת השנה הקודמת, אז הגיעו רווחיה ל־38.4 מיליון דולר.

למרות שהיא מתאפיינת בשיעור הגבוה ביותר של עובדים מאוגדים מבין חברות התעופה בארצות הברית, סבלה החברה מדאלאס מהמספר הנמוך ביותר של סכסוכי עבודה.

חברה בת של סאצ'י קיבלה חוזה פרסום ב־100 מ' ד'

לונדון (בלומברג). בייטס וורלדווייד, חברה בת של סאצ'י את סאצ'י בארצות הברית, זכתה בחוזה ששוויו נאמד ב־100 מיליון דולר, לניהול הפרסום הכלל־עולמי למוצריהן של שתי חברות בנות של BAT אינדסטריז – בראון אנד וויליאמסון ובריטיש־אמריקן טובאקו (BAT).

הבשורה הטובה באה לסאצ'י לאחר שהחברה איבדה חוזי פרסום רבים, ביניהם עם קבוצת מירור. כיום עומדת החברה בפני אפשרות של אובדן חוזים נוספים הנשקלים כיום מחדש, לאחר שמוריס סאצ'י פוטר מתפקידו כיו"ר החברה ב־16 בדצמבר. החברות בהן מדובר הן בריטיש איירווייס, חברת הממתקים האמריקאית מארס, ודילט המפלגה השמרנית של בריטניה.

סאצ'י את סאצ'י הגישה תביעה נגד מוריס סאצ'י ושלושה דירקטורים בכירים שפרשו בשבוע שעבר מהחברה. דוברו של מוריס סאצ'י אמר, כי הארבעה עוסקים בהקמת חברת פרסום בריטית שתכונה "הסוכנות החדשה של סאצ'י" אשר תיהנה מ"נוכחות בינלאומית משמעותית". הדובר סירב למסור פרטים נוספים.

אם תזכה חברת סאצ'י בתביעתה המשפטית, ימנע הדבר ממוריס, סאצ'י ושלושת עמיתיו – מיידה, קישו וסינקלר – להקים את החברה החדשה, כך מסר דובר מטעם סאצ'י את סאצ'י. הדיון בתביעה צפוי להתחיל בסוף החודש.

לווס קיבלה אישור לרכישת מניות נוספות בסי־בי־אס

וואשינגטון (בלומברג). חברת לווס קיבלה את אישור נציבות הסחר הפדרלית (FTC) להעלות את אחזקותיה בסי־בי־אס לשיעור של 25% מהמניות הרגילות של החברה.

לווס, המחזיקה כיום ב־17.92% ממניות רשת הטלוויזיה מניו יורק, הגישה ל־FTC את בקשתה ב־29 בדצמבר.

חברת לווס מניו יורק, בעלת מניות בענפי הביטוח ומוצרי הטבק והמלונאות, קיצצה למעשה את שיעור אחזקותיה בסי־בי־אס באוגוסט האחרון, בכך שהשתתפה בתוכנית לקנייה חוזרת של מניות, אשר מומנה על ידי רשת הטלוויזיה.

לווס קיבלה כ־266 מיליון דולר במזומן כחלק מעסקה שבה קנתה סי־בי־אס בחזרה מניות במחיר של 325 דולר למניה.

לאחר מכן, חילקה רשת הטלוויזיה מניות הטבה בשיעור של 5 ל־1 ששווי כל אחת מהן כיום הוא 65 דולר.

פורד קנדה עשויה לייצר את הטנדר החדש של החברה האם

מונטריאול (בלומברג). חברת פורד קנדה עשויה להיבחר לחברה הבת שתייצר את הטנדרים מסדרת F החדשה של החברה, במפעל ההרכבה שלה באוקוויל, אונטאריו, דיווח העיתון "פיננשל פוסט".

נשיא פורד קנדה, מארק הוצ'ינס, אמר כי המפעל באוקוויל, שהוקם ב־1965, עשוי לעבור לעבודה בשתי משמרות, צעד שיגרום להוספת 700 מקומות עבודה חדשים. כיום, מעסיק המפעל באוקוויל 900 מבין 14 אלף העובדים של פורד קנדה.

ב־1994, מכרה פורד קנדה 50,554 טנדרים – 30% יותר מאשר בשנה שקדמה לה.

שר האוצר ההודי מזהיר: הרפורמות נתונות בסכנה

ניו דלהי (ע"צ). הרפורמות הכלכליות המקיפות שמבצעת הודו, צפויות לסכנה אם לא תתאושש מפלגת הקונגרס השלטת ולא תתגבר על פילוג וכיתתיות המפוררים את כוחה, הזהיר שר האוצר בממשלת הודו, מנמוהאן סינג, שלשום.

"הרפורמות הכלכליות עלולות להיעלם, אם חילוקי הדעות במפלגת הקונגרס לא ייפסקו ואם יימשך הדרס הפנימי במפלגה בידי כתות קטנות והלחמות ביניהן", אמר השר יום לפני בואו של שר המסחר האמריקאי, רון בראון, לביקור בניו דלהי. השר האמריקאי מבקר בהודו במסגרת מאמצי הממשל להרחיב את הסחר של ארצות הברית עם הודו.

לפני ארבע שנים, הנהיג ראש ממשלת הודו, פ.וו. נאראסימה ראו, שורה של רפורמות כלכליות שנועדו לפרוץ את חומות המגן על הסחר, ולהפריט חלק ניכר מן התעשיות המוחזקות בידי הממשלה. התוצאה היתה זרם של השקעות זרות וצמיחה מהירה של הכלכלה המקומית.

ראו נחלש

אולם מצבו הפוליטי של ראו נחלש, בעקבות מפלות קשות שנחלה מפלגת הקונגרס בבחירות בכמה מדינות מפתח בתת היבשת ההודית. תוצאות הבחירות מעידות, לדעת מתנגדיו, על דחיית הרפורמות הכלכליות שלו, אשר לטענתם עלולות להגדיל את האבטלה.

שר האוצר שמבצע את הרפורמות של ראו, מנהל מדיניות של ליברליזציה שאין ממנה דרך חזרה. ראו עצמו אמר, כי "הכה בראה להודו ולעולם, כי תוכנית הרפורמה שלנו ניצבת על בסיס איתן".

פורד תחזיר 133,476 מיני־ואנים עקב פגמים במערכת החשמל

תוציא 400 מיליון דולר על הרחבת מפעל המשאיות שלה במישיגן

דירבורן, מישיגן (בלומברג). חברת פורד תחזיר 133,476 מהמיני־ואנים הפופולאריים שלה מדגם "ווינדסטאר" (שנת ייצור 1995) עקב שני פגמים נפרדים במערכת החשמל.

החברה מסרה כי עד כה, גרמו הפגמים ל־13 דליקות, אם כי ללא נפגעים.

הפגם הראשון נוגע לחיווט לוח השעונים, העלול להתקצר ולהישרף. כ־72,100 כלי־רכב יוחזרו בעטיו.

61,376 כלי־רכב נוספים יוחזרו במטרה לתקן חיבור רופף בתיבת המפלג שמתחת למכסה המנוע.

הדבר עלול לגרום להתחממות מופרזת העלולה להצית את מבודדי החוטים ואת הרכיבים הסמוכים להם.

פורד סירבה למסור מה תהיה עלות ההחזרה.

עוד מסרה החברה, כי תשקיע 400 מיליון דולר בהרחבת כושר הייצור במפעלה בוויין, מישיגן. במפעל מיוצרים טנדרים מסדרת F ומכוניות ספורט שימושיות.

תרחיב את כושר הייצור במפעל טנדרים

ההרחבה, הכוללת את הקמתה של מחלקת פחחות רכב חדשה בעלות של 200 מיליון דולר, מבוצעת כדי להתאים את המפעל לייצור כל הדגמים החדשים לשנת 1997, מסרה חברת פורד.

כ־350 עובדים חדשים יועסקו בשנתיים הקרובות במחלקת הפחחות, מסר שלשום דובר מטעם החברה.

עובדים אלה יתוספו לתוכנית ארוכת־טווח יותר, עליה הוכרז באוגוסט שעבר, להוספת 900 מקומות עבודה במפעל ולהגברת כושר הייצור שלו ביותר מ־15%.

העובדים יעבדו, החל מ־3 בפברואר, במשמרת שלישית.

ההרחבה מעידה על כך שפורד צופה כי הביקוש לטנדרים שלה ימשיך לגדול למרות העלייה בשיעורי הריבית. אשתקד, הסתכמו מכירות הטנדרים בארה"ב ב־40.1% מתוך כלל מכירות כלי־הרכב, עליה מ־38.5% ב־1993.

יו"ר פורד, אלכס טרוטמן, אמר כי אחוז מכירות זה עשוי לגדול עד 1996 או 1997 ל־50% ויותר.

גם מכונית ספורט

על פי המתוכנן, עתיד מפעלה של פורד במישיגן לייצר ב־1997 גם מכונית ספורט שימושית גדולה, בת ארבע דלתות, כתשובה לדגמי טאהו/יוקון של ג'נרל מוטורס.

בשבוע שעבר, ציטט העיתון "דטרויט פרי פרס" את פקידי האיגוד המקצועי יונייטד אוטו וורקרס, שאמרו כי פורד תייצר במישיגן גם גרסת פאר של אותה מכונית ספורטיבית שימושית, שתימכר על ידי חטיבת לינקולן.

פורד סירבה להגיב על כל הידיעות בדבר תוכניות הייצור העתידיות שלה.

מכללת מיטב לשוק ההון מודיעה על פתיחת

קורס ניתוח טכני

פתיחת המחזור 10.2.95,
הקורס יתקיים בימי ו', בין השעות: 12:15 – 09:00
כולל 24 שעות לימוד, בשישה מפגשים שבועיים.

הקורס יכלול תרגול ודוגמאות מעשיות.
המרצה: מר רפי פרסיץ – מומחה לניתוח טכני.

מכללת מיטב לשוק ההון

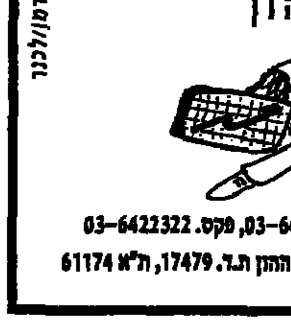

פרידמן/לכנר

לפרטים והרשמה: טל. 03-6423555, פקס. 03-6422322
או בדואר אל: מכללת מיטב לשוק ההון ת.ד. 17479, ת"א 61174

רוצה לדעת מה שער הדולר ברגע זה?

שקל/דולר, השירות החדש של "קו מנחה", מאפשר לך להשתלב במהפכה שחלה בשוק המט"ח בישראל. שירות זה מאפשר לעקוב אחר המסחר במט"ח של כל הבנקים בארץ לאורך כל שעות העסקים. אנו נותנים לך את כל הכלים לבצע את העיסקה הטובה ביותר.

והכל במחיר 8 ש"ח ליום. הזמן עוד היום. כדאי לך.
עתה גם במהירויות של 14,400 סל"ש
אם יש לך P.C. ומודם, העולם כולו שלך.
טלפון מכירות: 03-6388226
פקס: 03-6388288

קו מנחה

מידע ממוחשב בקצה הקו
רשיון משרד התקשורת מס. 5-8006-2-501

נדל"ן

מבני גזית מכרה ב–94' דירות בשווי כולל של 65 מיליון דולר

החברה בונה כיום יותר מ–2,000 יחידות דיור ברחבי הארץ

מאת זיו מאור

חברת מבני גזית, בבעלות זוהר פייבלין וחיים מורן, מכרה בשנת '94 דירות וקוטג'ים בשווי כולל של כ–65 מיליון דולר, לא כולל מע"מ. המכירות כוללות גם דירות אותן מכרה החברה כקבלן מבצע, בשותפות או במסגרת עסקת קומבינציה.

להערכת ערן וולף ויואב מורן, ממנהלי החברה, מעורבת מבני גזית כיום בפרויקטים הנמצאים בשלבי בנייה שונים, בהיקף של 2,000 יחידות דיור. מנהלי החברה מעריכים שב–'95 יגדלו היקפי המכירות והבנייה של החברה.

חברת מבני גזית עומדת לבנות בקרוב 440 דירות וקוטג'ים בגבעת שמואל ו–208 דירות בשותפות עם חברת האחים גינדי בראשון לציון. ואולם, הבנייה מתעכבת בגלל בעיות משפטיות.

מבני גזית חתמה על הסכם עם עמותת שי לידידי ויז'ניץ לרכישת הקרקע בגבעת שמואל תמורת 19 מיליון דולר. עד כה שילמה החברה 10 מיליון. התוכנית עברה את הוועדות השונות, אך היא מתעכבת כיוון שברוך גרינברג, בעל זכות החתימה בעמותה, עדיין לא צירף את חתימתו.

התוכנית כוללת בניית 440 יחידות דיור, אך החברה מקווה לנצל את התקנות החדשות ולהרחיב את הפרויקט ב–60 דירות נוספות. החברה פנתה לבית משפט. הדיון ראשון בעניין יתקיים מחר. בפרויקט ייבנו גם 84 קוטג'ים, אך ייתכן שהחברה תחליט לצמצם את מספרם, כדי לבנות על מגרש גדול יותר.

בראשון לציון זכתה החברה יחד עם האחים גינדי במתחם לבניית 208 דירות, במסגרת מכרז חולות ד'. הפרויקט מעוכב בגלל עימות בין החברה הכלכלית לפיתוח ראשון לציון האחראית על פיתוח המתחם לבין רשויות המע"מ.

החברה הכלכלית לפיתוח ראשון לציון מעכבת את עבודות הבנייה ולא מספקת לחברות שזכו בפרויקט את האישורים הנדרשים, בשל סירובה לשלם לשלטונות מע"מ תשלום על עבודות הפיתוח.

בפרויקט מתוכננת כרגע בניית בניינים בני 6 ו–8 קומות. לדברי ערן קליין ויואב מורן, ממנהלי החברה, המתכננים הדרכו לנצל את מירב ההקלות בבנייה לגובה, כדי לצמצם את מספר הבניינים ולרווח את המתחם. לפי המכרז, שטח ממוצע של דירה בפרויקט הוא 110 מ"ר, כולל כל השטחים. בחברה שוקלים להגדיל את מספר הדירות בכ–10%, בהתאם להקלות החדשות ולהגדיל את מספר הדירות הקטנות, בנות 3 חדרים. עלות הפרויקט, לא כולל הקרקע, מוערכת בכ–14 מיליון דולר.

בחדרה בונה החברה שלושה פרויקטים: מגדלי ביאליק, בשיתוף עם חברת זכרון אשר נמצא בשלבי סיום; פרויקט גלי החוף, הכולל 184 דירות על חוף הים, מהן כבר נמכרו כ–45, ונמצא בסיום שלב א'; והפרויקט השלישי, גני ברנדייס, בנבנת 280 יחידות דיור.

גני ברנדייס נמצא סמוך לכפר ברנדייס ובו יהיו 220 דירות בבנייה רוויה ו–60 קוטג'ים. החברה עדיין לא החלה בבנייה ושיווק הפרויקט יחל בשבועות הקרובים. היקף המכירות המשוער בגני ברנדייס הוא כ–42 מיליון דולר. בבניינים יהיו דירות 3.5, 4 ו–5 חדרים. הקוטג'ים המתוכננים הם בני 5 עד 7 חדרים, בשטח בנוי של 150–180 מ"ר. מחירי הקוטג'ים נעים בין 180 ל–210 אלף דולר.

בנתניה, במסגרת עסקת קומבינציה של 35% אחוז עם האחים משה ויגאל גינדי, בעלי הקרקע, בונה מבני גזית פרויקט של 143 דירות. לכל דירה מיזוג אוויר, ריצוף שיש ואינטרקום. בכל קומה בבניינים יהיו שתי דירות וגובה הבניינים הוא החל משמונה קומות.

בשבועיים האחרונים מכרה החברה 10 דירות בפרויקט, בהיקף מכירות של כ–2.5 מיליון דולר. בין השאר רכש משקיע מארה"ב דירת 5 חדרים, בקומה השישית, 146 מ"ר ברוטו, במחיר של 246 אלף דולר. עו"ד מנתניה רכש דירת פנטהאוז, 346 מ"ר, מהם 96 מ"ר גג, תמורת 550 אלף דולר.

הפרויקט נמצא בדרום מערב העיר והוא משקיף לים. היקף המכירות הצפוי בפרויקט נאמד ב–30 מיליון דולר. החברה החלה בבניית שלב ב' בפרויקט ובשלב א' נותרו כמה דירות 6 חדרים, בשטח 160 מ"ר, שהחברה מוכרת תמורת 212 אלף דולר.

במודיעין בונה החברה 235 דירות. עלות הפרויקט מוערכת ב–18 מיליון דולר והיקף המכירות המשוער הוא 27 מיליון דולר. עבור הקרקע במכרז שילמה החברה כ–1.88 מיליון דולר, לא כולל הפיתוח (8,000 דולר ליחידה). הפרויקט מלווה על ידי חברת תבנ. בחברה בנה במרכז הפרויקט קאנטרי קלאב.

גם כאן, כמו בראשון לציון, החליטה החברה להוריד את מספר הבניינים מ–40 ל–30 כדי לאפשר בנייה גבוהה יותר. מנהלי החברה טוענים כי מכירות החברה במודיעין טובות ועד כה נחתמו 116 חוזים, לאחר שנרשמו לפרויקט 140, כלומר 24 ביטולים – כמות ביטולים נמוכה בהשוואה לפרויקטים אחרים במקום.

מחיר דירת 3 חדרים בפרויקט, בשטח של 85 מ"ר ברוטו, הוא 125 אלף דולר. מחיר דירת 4 חדרים נע בין 165 ל–179 אלף דולר ומחיר דירת גן של חדרים הוא 207–209 אלף דולר, כאשר בראשית הפרויקט ניתן היה להשיג דירות גן דומות ב–187 אלף דולר.

בשכונת אחוזה בחיפה עומדת לבנות החברה פרויקט בן 25 דירות. הפרויקט נמצא ברחוב יקינתון והוא בנוי על צלע הר ומשקיף לכוון צפון. בפרויקט יהיו דופלקסים, דירות גן ודירות 5 חדרים בשטח של 125 מ"ר ברוטו עם מרפסת. הגינות יהיו בשטח של כ–150 מ"ר. את הפרויקט תכנן האדריכל טוביה איבריל.

באשקלון בונה החברה בעסקה משותפת עם חברת שיכון ופיתוח 116 דירות. הקרקע היא בבעלות שיכון ופיתוח. מבני גזית הבונה את הפרויקט תקבל 81% מהתקבולים. בפרויקט יהיו דירות 3, 3.5 ו–4 חדרים. מחיר דירת 3 חדרים הוא כ–83 אלף דולר. בפרויקט שני בניינים של 10 קומות, בהם 6 דירות בכל קומה. הפרויקט, "נוף הים", נמצא פחות מקילומטר מחוף הים, סמוך לפארק הלאומי.

בקריית ביאליק מסיימת החברה 191 דירות, בפרויקט נווה גזית. החברה בונה בקריית ביאליק פרויקט נוסף, של 190 דירות, כקבלן מבצע עבור חברת מליסרון. הפרויקט נמצא בשלבי בנייה ראשונים.

הדמיית מחשב של "גני ברנדייס". הפרויקט יכלול 220 דירות בבנייה רוויה ו–60 קוטג'ים

בניית 440 יחידות דיור בגבעת שמואל מתעכבת לאחר שאחד מראשי עמותת שי לידידי ויז'ניץ עדיין לא צירף חתימתו למכירת הקרקע לחברת מבני גזית. זאת, למרות שהתוכניות קיבלו את כל האישורים הנדרשים מוועדות הבנייה

עליה של 192% בהתחלות בניה עירונית של משרד השיכון

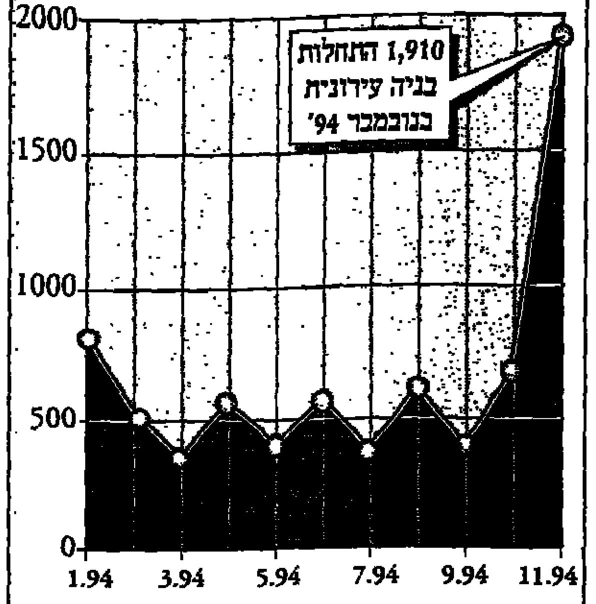

נובמבר '94 היה חודש שיא בשנתיים האחרונות במספר התחלות הבנייה העירונית. בחודש נובמבר נרשמו 1,910 התחלות בנייה, לעומת 675 התחלות בנייה באוקטובר '94 – עלייה של 192%. כמחצית מהתחלות הבנייה בנובמבר – 944 – היו באזור הנגב.

160 מהתחלות הדירות היו בשטחי יהודה ושומרון. במחוז ירושלים, כולל 160 הדירות שבשטחים, נרשמו 519 התחלות בנייה של דירות באמצעות משרד השיכון ועיר מודיעין החלו בבניית 182 דירות.

מתחילת השנה נרשמו 7,183 התחלות דירות בבנייה העירונית, לעומת 5,467 התחלות בשנת '93 כולה

סקר: 72% מהבנייה בארץ מאז קום המדינה – למגורים

סקר של מחלקת המחקר של אנגלו־סכסון קבע, כי מתוך 204.5 מיליון מ"ר שנבנו במדינת ישראל מאז קומה ועד סוף שנת '93 – 148 מיליון מ"ר נעשו במסגרת בנייה למגורים (72.3% מסך הבנייה).

בתקופה זו נבנו מבני ציבור בהיקף של כ–20.1 מיליון מ"ר; הבנייה לתעשייה היתה בהיקף של 18.1 מיליון מ"ר; הבנייה למלונאות ולמשרדים היתה בהיקף של 10.3 מיליון מ"ר ובנייה מסחרית או אחרת באותה תקופה – 8 מיליון מ"ר.

בסקר מצוין, כי שנת 72' היתה שנת שיא בבניית מבני ציבור (922 אלף מ"ר) ומלונאות ומשרדים (448 אלף מ"ר).

שנת 91' היתה שנת שיא בהתחלות בנייה למגורים (8.7 מיליון מ"ר), כאשר בשלושת הרבעים הראשונים של '94 החלו בבניית 4.225 מיליון מ"ר (בממוצע שנתי של 5.63 מיליון מ"ר). שנת 76' היתה שנת שיא בהתחלות בנייה מסחרית או אחרת (422 אלף מ"ר).

שטח ממוצע של דירות שנבנו ב–'94 – 97 מ"ר

מתוך התחלות הבנייה בשנת 91', 5.15 מיליון מ"ר נבנו בבנייה הציבורית (59% מסך התחלות הבנייה) ו–3.58 מיליון מ"ר נבנו בבנייה פרטית. בשנת 91' – שהייתה שנת העלייה הגדולה ממדינות חבר – הוחל בבניית 83,510 דירות.

בשנת 91' ירד גם השטח הממוצע של דירות אותן החלו לבנות, מ–92.4 מ"ר לדירה בשנת 90' ירד ב–91' שטח הדירות הממוצע ל–85.3 מ"ר. בשנת 93' קפץ שטחה הממוצע של דירה עד ל–104 מ"ר ובשנת '94 עמד השטח הממוצע, בחודשים ינואר־נובמבר, על 97.3 מ"ר.

זיו מאור

מחיר שיא בקריית אריה – 3 מיליון דולר ל–3 דונם

חברת מדטכניקה, שבשליטת המשפחות שטרינסקי והאוזר, העוסקת ביבוא ושיווק ציוד רפואי ומדעי, רכשה בשבוע שעבר מגרש בשטח של 3 דונם בקריית אריה, תמורת 3.5 מיליון דולר, כולל מע"מ (1.17 מיליון דולר לדונם).

על המגרש קיים היום מבנה ישן המיועד להריסה. תוכנית בניין העיר הקיימת מאפשרת בנייה של 150%. מנכ"ל מדטכניקה, הלל שטרינסקי מסר, כי החברה תגיש לעירייה בקשה להגדלת אחוזי הבנייה המותרים על השטח.

מדטכניקה, הפועלת כיום בבניין שכור בגבעת שמואל, מתכוונת לבנות בקריית אריה מבנה שישמש את פעילותה.

פז – מבנה על שטח של 9.5 דונם ב–9 מ' ד'

חברת פז מכרה לפני כחודש מבנה שבבעלותה, על שטח של כ–9.5 דונם, תמורת 9 מיליון דולר, לא כולל היטלים ומע"מ. הרוכשת, חברה העוסקת בענף השירותים, תשתמש במבנה למשרדים. לפי תוכנית בניין עיר באזור, ניתן להגדיל את אחוזי בנייה במבנה.

המבנה, הכולל שתי קומות, שימש את חברת פוגז, עד למיזוגה עם חברת פטרולגז. לאחר המיזוג עבר המבנה לבעלותה של חברת פז. פז תפנה את המבנה, ששימש אותה וכמה חברות שבבעלותה כמשרדים וכמעבדה, במאי '95.

המחירים באזור התעשייה של קריית אריה עלו בשנה האחרונה בעשרות אחוזים. לפי נתונים שהציג השמאי אהוד המאירי בכנס שנתי של ענף הנדל"ן, שהתקיים בדצמבר '94, מחיר דונם קרקע לתעשייה בקריית אריה, שהיה בתחילת '94 550 אלף דולר, מגיע ל–800 עד 900 אלף דולר.

באחרונה אף נמסר על כמה עסקות שנחתמו באזור במחירים של 800 אלף דולר עד 900 אלף לדונם.

הביקוש לשטחים באזור גבר, ועימו עלו המחירים, לאחר שעיריית פתח תקוה, בשיתוף עם יזמים, פעלה לשינוי ייעוד של חלק מהקרקע החקלאית במקום לתעשייה. עם חלק מהיזמים הגיעה העירייה להסכמה על השתתפות בפיתוח התשתיות לפרויקטים, בתמורה לוויתור מצד העירייה על הפקעות. בנוסף, מאפשרת עיריית פתח תקוה חריגות באחוזי הבנייה עד 150% ולעתים אף עד 180%.

זיו מאור

חי מידן – 82 דירות ביקנעם בהיקף מכירות של 11 מ' ד'

חברת חי מידן, שבבעלות יעקב חי, תחל בחודש מארס השנה בבניית 82 יחידות דיור ביקנעם, בהיקף מכירות של 11 מיליון דולר. את הקרקע, בשטח של 15 דונם במערב יקנעם, רכשה החברה ממינהל מקרקעי ישראל במסגרת הפרוגרמה של משרד השיכון.

החברה תציע קוטג'ים דו־משפחתיים בשטח של כ–130 מ"ר, 6 חדרים, במחיר שעדיין לא נקבע. כל יחידת דיור בפרויקט תכלול גם גינה בשטח 150 מ"ר. אכלוס הפרויקט צפוי בתוך שנה וחצי.

כמו כן, בונה החברה בימים אלו 42 יחידות דיור בשדרות בן גוריון בעיירה שלומי, בפרויקט שייקרא נאות שלומי. היקף המכירות בפרויקט עומד על 3.7 מיליון דולר. החברה רכשה את הקרקע, בשטח של 4 דונם, לפני כמה חודשים ממינהל מקרקעי ישראל.

החברה תבנה בפרויקט דירות 3.5 ו–4 חדרים. מחיר דירת 3 חדרים, בשטח 87 מ"ר, הוא 92 אלף דולר, ומחיר דירת 4 חדרים, בשטח של 95 מ"ר, הוא 95 אלף דולר. הפרויקט יכלול שני בניינים בני 3 ו–4 קומות, וחנייה צמודה לכל דירה. דירות הקרקע בבניינים יכללו גינה בשטח הנע בין 100–250 מ"ר.

אהוד יצחקי יבנה 128 דירות בת"א בעלות של 25 מ' ד'

מאת גד פרץ

החברה לבניין א. יצחקי והשקעות בע"מ, בבעלותו של אהוד יצחקי, עומדת לבנות פרויקט של 100 דירות, בשכונה ל' החדשה בצפון תל אביב. עלות הפרויקט מוערכת ב–20 מיליון דולר.

הקרקע, בשטח של 16 דונם, נרכשה לפני שנים מספר על ידי החברה ומוערכת כיום על ידי יצחקי בכ–140 אלף דולר לדירה (14 מיליון דולר למתחם). הבנייה תחל בעוד כמה חודשים, לאחר קבלת היתרי הבנייה. בפרויקט יהיו דירות 4–5 חדרים, בשטח 110–130 מ"ר, לפי 100 אלף דולר לחדר.

ברחוב דיסנצ'יק בתל אביב, בסמוך לשכונת צהלה, יחל יצחקי בעוד כחודשיים בבניית 28 דירות בעלות של 5.5–6 מיליון דולר. בפרויקט יהיו דירות 5 ו–6 חדרים. מחיר דירת 5 חדרים, בשטח של 130–140 מ"ר, נע בין 450 ל–500 אלף דולר. מחיר דירת גג של 6 חדרים, בשטח של 150 מ"ר – מיליון דולר.

את הקרקע, בשטח של שני דונם, רכשה החברה לפני כשנה. יצחקי מעריך כיום את ערכה בכ–150 אלף דולר לדירה. הפרויקט יאוכלס בתוך שנתיים.

כמו כן, מסיימת החברה בימים אלו את בניית המשרדים עבור חברת כלל בשטח של 4,500 מ"ר בגבעת שמואל.

אהוד יצחקי בנה בימים אלו ברמת השרון 24 דירות בהיקף מכירות משוער של כ–7 מיליון דולר, על קרקע שרכש בעסקת קומבינציה לפי 50%.

לוינשטיין ינושבסקי – בניין משרדים בת"א ב–4.5 מ' ד'

מאת גד פרץ

חברת לוינשטיין ינושבסקי בע"מ, בבעלות דן לוינשטיין ואלי ינושבסקי, החלה לבנות בימים אלו בניין משרדים שייקרא "בית ישראלי", ברחוב המסגר 20 בעלות של 4.5 מיליון דולר. הקרקע, בשטח של דונם וחצי, נרכשה לפני שנתיים בעסקת קומבינציה, לפי 42%. המבנה מיועד למכירה בלבד לפי מחיר של 2,800 דולר למטר.

המבנה, שבנייתו החלה לפני חודש וחצי, יכלול 3,000 מ"ר משרדים ו–3,500 מ"ר מרתפים. כמו כן, יכלול הבניין קומת תעשייה שיימכרו ב–4,500 דולר לכמ"ר. בפרויקט יוצעו למכירה 80 מקומות חניה, במחיר של 20,000 דולר כל אחד. עד עתה נמכרו השטחים בבניין, שתוכנן על ידי משרד האדריכלים רפפורט בן פלג, והם יאוכלסו תוך שנתיים.

בנוסף, נמצאת החברה בעיצומה של בניית 12 דירות ברחוב שנקר בחולון, בהיקף מכירות של 2.2 מיליון דולר.

החברה בנתה גם אולמות תצוגה עבור מוזיאון תל אביב, בכמה של 350 מ"ר ובעלות של 2 מיליון שקלים.

וקסלמן בונה 340 דירות בצורן בהיקף מכירות של 60 מ' ד'

מאת זיו מאור

חברת וקסלמן, בבעלותו של ראובן וקסלמן, החלה בבניית פרויקט הכולל 340 דירות ביישוב צורן הנבנה סמוך לצומת בני דרור, ליד תל מונד. וקסלמן זכה בקרקע במכרז שערך מינהל מקרקעי ישראל ביוני השנה.

היקף המכירות הצפוי בפרויקט נאמד בכ–60 מיליון דולר. עד כה מכרה החברה 15 דירות בפרויקט, בכ–2.6 מיליון דולר. עלות הקרקע בפרויקט – כ–17.5 מיליון דולר, כולל הפיתוח. היקף הפרויקט, כולל כל העלויות וההכנסות, הוא כ–100 מיליון דולר.

לפני חודשיים החל וקסלמן בבניית שלושת הבניינים הראשונים בפרויקט, אשר שטח כל אחד מהם הוא 2,700 מ"ר בנוי. מדובר ב–17 מגרשים במרכז צורן, משני צדי הרחוב הראשי, בשטח של שני דונם כל מגרש.

לדברי וקסלמן, בכוונת החברה לגשת גם למכרזים עתידיים בצורן. בתום הקמת הפרויקט של וקסלמן, יסתיים שלב ב' של הקמת היישוב, ואז יהיו בו כ–1,500 יחידות דיור. כיום מתפקדת בוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה תוכנית לבניית יותר מ–1,000 יחידות דיור נוספות בצורן.

מחיר דירת גן של 4 חדרים, בשטח של 115 מ"ר, הוא כ–156 אלף דולר. מחיר דירת גן בת 5 חדרים, 130 מ"ר וגן בשטח של כ–80 מ"ר – 185 אלף דולר; מחיר דירת 4 חדרים בקומה א' – 148 אלף דולר; מחיר דירת 5 חדרים בקומה ראשונה – 173 אלף דולר.

מחיר דופלקס של 3 חדרים – 153 אלף דולר ודופלקס דומה עם שני חדרים על הגג נמכר ב–199.5 אלף דולר. מחיר דופלקס בן 4 חדרים, 173.5 אלף דולר ומחיר דופלקס דומה עם שני חדרים על הגג – 223 אלף דולר. דופלקס בן 5 חדרים נמכר ב–193 אלף דולר ומחיר דופלקס דומה עם 2 חדרים על הגג – 237.5 אלף דולר. שטח החדרים על הגג 50 מ"ר.

במסגרת מכרז קודם בו זכתה בצורן בונה החברה 124 קוטג'ים. המתחם, "פסגת השרון", נמצא בשלבי סיום ו–70% ממנו כבר מאוכלסים. מחיר קוטג' דו־משפחתי של 5 חדרים 130 מ"ר, על מגרש בן 600 מ"ר – 265 אלף דולר.

לדברי חזי לוי ממנהלי החברה, קוטג' זהה נמכר ביולי 93', עם התחלת השיווק, ב–150 אלף דולר בלבד (עלייה של 76%). פסגת השרון נמצאת בצפון צורן, בגבול היישוב עם הפרדסים. היקף המכירות הצפוי – כ–25 מיליון דולר.

באזור התעשייה הישן ברחוב נתניה, עומדת חברת וקסלמן לבנות מבנה לתעשייה ומסחר בהיקף של 15 אלף מ"ר. הקרקע, בשטח 25 דונם ברוטו לפני הפקעות, היא בבעלות היסטורית של החברה. היקף הפרויקט כ–45 מיליון דולר.

התוכנית הוגשה לוועדה המקומית. לפי התוכנית יהיו בבניין 120% בנייה, בשלוש קומות. בבניין יהיו מפעלי תעשייה קלה, אולמי שמחות וסופרמרקט. החברה מתכננת למכור מחצית הפרויקט ולהשכיר את השאר.

וקסלמן מתכנן לבנות, במסגרת הסכם עם גורם נוסף, גם מלון בן 600 חדרים באילת. התוכנית עדיין לא אושרה בוועדות התכנון. באילת יש כיום כ–70 אתרי מלונאות הכוללים יותר מ–6,500 חדרים. כ–30 אתרים נוספים נמצאים בשלבי תכנון ובנייה שתים כמה מהם מלונות חדשים ואחרים הרחבות של מלונות קיימים.

חברת וקסלמן בונה בשיטת איזורסט, שיטת בנייה בה יוצרים תבניות בצורות שונות ולתוכם יוצקים בטון, כך שמתקבל קיר בעובי של 17 ס"מ. וקסלמן הוא המשווק של תבניות אלה, המיוצרות בקיבוץ משמר הנגב על פי שיטה גרמנית.

איור של הפרויקט בצורן. עלות הקרקע כ–17.5 מיליון דולר

איזור המגורים האיכותי של מערב ראשון לציון יוצא לדרך

הצפון החדש

בן־יקר גת | מליבו ישראל | ארא

תחילת מכירות שלב א' 17.1.95 טל: 03-5625799

מודיע מודיעו/שפיר

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ

סניף שיכון דן - בתי יוקרה
1. בצהלה - בית דו-משפחתי, 500 מ"ר מגרש במיקום שקט! סולידי !!
2. בתל ברוך - במיקום מעולה !! מגרש 340 מ"ר ליחידה אחת.
3. בבניה ברמות צהלה - דירת גג יפייפיה 4 חד' + מרתף ענק + מחסן.
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. למכירה ברמת השרון דירת 5 חד' בסוקולוב + 2 כניסות, למגורים/משרד !!
2. למכירה ברמת השרון דירת 3.5 חד', ק"ב במיקום מעולה, שקטה ומוארת !!
3. למכירה בנווה רום בית במיקום מעולה !! שקט !! + אפשרות הרחבה !!!
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

מחלקה מסחרית! באזור השרון
1. למכירה/השכרה - בבניה 18,000 מ"ר מסחרי + תעשיה קלה והיי-טק
2. למכירה-אולם שמחות 2,000 מ"ר
טל. 03-6486126.
FIABCI

למכירה באה"ת אשקלון
מבנה תעשייתי 1,000 מ"ר על מגרש 2 דונם
בוריס

להשכרה חדש עבור מסחר/תצוגה
ליד צומת גהה 1,700 - 100 מ"ר מרכזי, חשיפה
יובל

טל' 03-5371450

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

תעשייה ומשרדים

"מתחם ראשון": 1,700 דולר למ"ר במגדל משרדים

"מתחם ראשון", הממוקם בלב אזור הקניונים בראשון לציון, מול קניון הזהב, מציע שטחי משרדים למכירה. המחיר הממוצע המבוקש למ"ר הוא 1,700 דולר. שטח המינימום למכירה הוא 150 מ"ר.

מתחם ראשון, ששמו המסחרי "אם 1", כולל קומה מסחרית ומעליה מגדל משרדים. על פי התכנון המקורי ייבנו במגדל תשע קומות, בשטח 2,000 מ"ר כל אחת, אולם הוגשה כבר בקשה להגבהתו ל-12 קומות. שני שלישים משטחי המגדל מיועדים להשכרה. בקומה המסחרית יהיו 10 אלף מ"ר ברוטו, ובהם אולמות תצוגה של שבעה יבואני רכב גדולים – ביניהם פיאט, לנדרובר ויו.אם.איי.

מתחם ראשון מוקם על ידי קרדן נדל"ן, יוניבסל משווקי ישראל וחברת המזרח לשיווק מכוניות, והשקעה של יצרנית המכוניות האמריקאית, ג'נרל מוטורס. שיווק הפרויקט נעשה על ידי האגף לשיווק פרויקטים מסחריים באנגלו סכסון. סיום הבנייה צפוי בתחילת 1998.

הייקלאס בכרמיאל: 9–6 דולר למ"ר

חברת חי מידן מקימה מרכז עסקים באזור התעשייה בכרמיאל – "היי קלאס". השטחים בפרויקט מוצעים להשכרה בלבד. שטח המרכז, הסמוך לפארק גלרם, הוא 3,000 מ"ר. הפרויקט יכלול שלוש קומות המיועדות לתעשיות היי-טק, משרדים ואולמות תצוגה ו-80 מקומות חניה.

המחירים המבוקשים הם 9 דולר למ"ר בקומת התצוגה בשטחי החזית, שיש בהם לפחות קיר ויטרינה אחד. ובקומות א' וב' – 6 דולר למ"ר. שטח מינימום לשכירות הוא 40 מ"ר והשטח המרבי ליחידה נקבע ל-160 מ"ר נטו, אך ניתן לשכור כמה יחידות ולחברן.

קניון אורות: 25 ד' למ"ר

בימים אלו נשלמת הקמת קניון אורות קיסריה, הנמצא על כביש חיפה-תל אביב הישן, בכניסה הראשית לקיסריה ואור עקיבא. יזם הקניון, האמור להיפתח במארס השנה, הוא חברת הבנייה יעקב אנגל. הקניון בנוי במפלס אחד, בשטח 12 אלף מ"ר וכולל גם חניון ל-600 כלי רכב.

מן החברה נמסר, כי 75% משטחי הקניון כבר הושכרו לרשתות ארציות: ביניהן היפרכל, קרביץ, סטימצקי, כלל פארם, מוסיקוין, מקדונלדס וקולנוע רב חן.

נותרו להשכרה חנויות בשטח של 25 מ"ר ו-60 מ"ר, במחיר 25 דולר למ"ר. לחנויות אופנה, אומרים המשווקים, מוצעים מחירים אטרקטיביים, במטרה לגוון את היצע השוכרים בקניון.

קניון אורות מכוון לקהל יעד פוטנציאלי של כ-150 אלף איש – חדרה ופרדס חנה בדרום וזכרון יעקב בצפון, וכמו כן אור עקיבא והיישובים הקטנים באזור.

10 ד' למ"ר ב"לב מגור" בחולון

בפרויקט "לב מגור" – הנמצא ברחוב המכתש באזור התעשייה בחולון, הושכר שטח של 625 מ"ר לחברת ציון טקסטיל במחיר ממוצע של 10 דולר למ"ר. החוזה הוא לשלוש שנים עם אופציה לשלוש שנים נוספות.

"לב מגור" הוקם ב-94' ומנוהל על ידי חברת מגור החזקות. בבניין שלוש קומות (שתיים בנות 4,200 מ"ר ואחת ששטחה 1,100 מ"ר) וחניה מקורה ל-360 כלי רכב. דמי השכירות בפרויקט, המשווק על ידי אנגלו סכסון סניף חולון, נעים בין 9.5 דולר למ"ר ל-10.5 דולר למ"ר.

ניו יורק

חיים הנדוורקר

מגדל באוויר בפורדהם

אוניברסיטת פורדהם, שברובע ברונקס, תיאלץ להרוס מגדל שהקימה בשטחה, בהיתר של מחלקת הבניינים של עיריית ניו יורק, ולהעבירו למרחק של 2.3 מ"ר. ההיתר ניתן במאי 94' לבניית מגדל בגובה של 480 רגל (כ-160 מטר), המיועד לשמש משדר לתחנות רדיו לא מסחריות, שמתוכם נבנו עד עתה כ-180 רגל. שלושה חודשים לאחר מתן ההיתר הוצא צו להפסקת העבודה, בגין התנגדותו של הגן הבוטני הסמוך, שטען כי המגדל "נבנה במקום לא מדויק לפי התוכניות". למנהלי הגן הבוטני התנגדות עקרונית לפרויקט, כיוון שלטענתם הוא יפגע בנוף בסביבה.

נראה שדרך הדרישה להזיז את המגדל מטרים ספורים מקווים מנהלי הגן הבוטני לגרום להפסדים לאוניברסיטה, שתבטל בעקבות כך את תוכניות הבנייה.

עלות הקמת הפרויקט היא 1.3 מיליון דולר, שמתוכם הושקעו עד כה מיליון דולרים.

אלכס בראון: מהשביעית לששית

אלכס בראון, בנק ההשקעות הוותיק ביותר בארצות הברית, שכר 7,900 מ"ר בשדירה השישית מספר 1290 בהצטלבות עם רחוב 52. בנק ההשקעות מעביר את משרדיו מבניין בשדירה השביעית מספר 787 – "מגדל אקויטבל", שם שכר כמחצית מהשטח ששכר עתה. החוזה נחתם לתקופה של 18 שנים וערכו הכולל 35 מיליון דולר.

בשנתיים הקרובות אמורים להתפנות שטחים גדולים בבניין, הנמצא בבעלות אולימפיה אנד יורק. בין הדיירים העומדים לעזוב – מחלקה של דוישה בנק. נראה שבסך הכל עומדים להתפנות 46,500 מ"ר.

סנט מרטין פרס מתרחבת

חברת ההוצאה לאור סנט מרטין פרס, שהיא חברה בת של מקמילן לימיטד אוף בריטן, חתמה על חוזה שכירות לשטח בן 4,100 מ"ר בבניין בפארק אווניו סאות' מספר 345 (סמוך לרחוב 25). סנט מרטין פרס שוכנת כיום בבניין "פלטאיירן", שם היא שוכרת כ-7,000 מ"ר, שבכוונת החברה להמשיך ולהחזיק בהם.

עסקות אחרונות

- מנהטן, באטרי פארק, דופלקס, 4 חדרים בשטח 170 מ"ר, שלושה חדרי שירותים, בבניין קונדומיניום, מרפסת ששטחה 110 מ"ר עם נוף לנמל, דמי אחזקה חודשיים של 1,800 דולר. הבעלים ביקשו 1.1 מיליון דולר וכעבור 22 שבועות נמכרה הדירה תמורת 866 אלף דולר.
- מנהטן, חלק מערבי, רחוב 72, 3 חדרים בשטח 100 מ"ר, 2 חדרי שירותים, בבניין קו-אופ, בבניין שנבנה בשנות ה-30, שוער 24 שעות ביממה, דמי אחזקה חודשיים בסך 1,500 דולר. הבעלים ביקשו 235 אלף דולר והדירה נמכרה לבסוף תמורת 175 אלף דולר.
- קווינס, גלנדייל, בית הכולל שתי דירות מאוחדות, ובסך הכל 3 חדרים, חדר שירותים אחד ומרתף. חניה למכונית אחת. הבעלים ביקשו 150 אלף דולר וכעבור חודש נמכר הבית תמורת 142 אלף דולר.
- מנהטן, טרייבקה, פנטהאוז בן ארבעה חדרים בשטח 140 מ"ר, 2 חדרי שירותים, בבניין קונדומיניום, דמי אחזקה חודשיים של 900 דולר. הדירה הוצעה למכירה ב-1.375 מיליון דולר וכעבור חודש נמכרה ב-1.35 מיליון דולר.

מחקר: יש ליזום שיתוף מוניציפלי בניהול אזורי תעשייה ותעסוקה

מאת זיו מאור

הקמת חברות מוניציפליות משותפות יכול להוות פתרון לסוגיית האחריות האזורית על מרכזי תעשייה ותעסוקה, כך מעריך סקר העוסק בפיתוח מרכזי תעשייה ותעסוקה בדגש על אחריות השלטון המקומי.

במסקנות המחקר, שנערך על ידי ערן רזין ואנה חזן עבור מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות, נכתב ששיתוף בין הרשויות באמצעות הקמת חברות כאלה תורם לרציונליזציה של החלטות מיקום ויסייע לריכוז תעשייתי במוקדים גדולים. צורך כזה קיים בעיקר בשל התחרות בין רשויות על מיקום אזורי תעשייה בתחומן, בגלל ההכנסות שהן מניבות לקופתן בעיקר מתשלומי הארנונה.

החוקרים קבעו כי הקמת מועצות מקומיות תעשייתיות, בנוסף לשתיים שברמת חובב ומגדל-תפן, אינה מומלצת כיוון שבמועצה כזו קיימים סיכונים בתחום הפיקוח על איכות הסביבה. כמו כן יש להן השפעה שלילית על תקציבי הרשויות הסמוכות.

מפעלים מעוניינים להקים מרכזים כאלה, כדי להשתחרר מנטל המסים. רזין וחזן מוסיפים שרוב הלחצים לשינוי המערך הקיים באים מצד גופים ומפעלים גדולים הרוצים להתנתק מהשלטון המקומי.

פ.א. כץ – 200 דירות בחדרה בהיקף מכירות של 20 מ' ד'

מאת גד פרץ

חברת פ.א. כץ לבניין, פיתוח, נכסים והשקעות בע"מ, בבעלות זאב כץ, החלה לפני כמה חודשים בבניית 200 דירות בפרויקט אביב חדרה. הפרויקט, בהיקף מכירות של 20 מ' ד', ייבנה על שטח של 17.5 דונם שנרכש לפני שלוש שנים, ברחוב חטיבת גולני, בעלות של 3.5 מיליון דולר.

החברה בונה דירות 3 חדרים בשטח של 75–80 מ"ר, במחיר 310 אלף שקלים ודירות 4 חדרים בשטח של 95–100 מ"ר במחיר של 370 אלף שקלים. הפרויקט יכלול 6 בניינים של 7 קומות אשר בכל אחת מהן 4 דירות. עד עתה מכרה החברה 100 דירות. איכלוס החלק הראשון בפרויקט יחל בתחילת השנה. אדריכלי הפרויקט – רוחם פרג'ון מחישה.

בוני התיכון מכרה 38 קוטג'ים מתוך 102 שהיא מקימה ברמלה

מאת סופר "הארץ"

חברת בוני התיכון, שבשליטת האחים אברהם ועמרם פרץ, מקימה בצפון רמלה שכונת קוטג'ים, שתכלול 102 יחידות, על הכביש הראשי ללוד. השכונה תיקרא – "נווה התיכון". חברת לור"ם הממשלתית, בשיתוף עיריית רמלה, השקיעה בתשתיות בשכונה במטרה למשוך לאזור אוכלוסיה במצב סוציו אקונומי גבוה יחסית.

בוני התיכון מכרו עד היום בפרויקט 38 קוטג'ים. קוטג' בשטח 170 מ"ר, הבנוי על מגרש בשטח 350 מ"ר, נמכר תמורת 240 אלף דולר (כולל מע"מ). קוטג' בשטח 150 מ"ר הבנוי על שטח זהה נמכר תמורת 206 אלף דולר.

החברה קנתה את השטח לפרויקט ממינהל מקרקעי ישראל. תחילת האכלוס של השכונה תהיה עד סוף 1995.

משה גלבאום ובניו משקיעים 1.5 מ' ד' בבניית קניון בפ"ת

מאת גד פרץ

חברת הבנייה משה גלבאום ובניו בע"מ, בבעלות משה, גדי ועמר גלבאום, החלה בבניית קניון בשכונת הדר גנים (עמישב) בפתח תקוה, בהשקעה של 1.5 מיליון דולר. הקניון, שבנייתו החלה לפני חודשים אחדים, יכלול 28 חנויות בגודל של 32 מ"ר נטו וארבע חנויות גדולות בשטח כולל של 450 מ"ר.

החנויות הקטנות בקומה הראשונה של הקניון יוצעו למכירה במחיר של 130 אלף דולר ואלו שבקומה השנייה ב-90 אלף דולר. הקניון נבנה בעסקת קומבינציה לפי 40% עם בעל הקרקע ויתלווה אליו מגרש חניה ל-50 מכוניות. אכלוס החנויות צפוי לקראת סוף השנה.

כמו כן, בונה החברה 28 דירות ברחוב שטמפר בפתח תקוה, בעלות של 2.5 מיליון דולר. בבניין, דירות 3 חדרים בשטח של 87 מ"ר במחיר של 170 אלף דולר, ודירות 4 חדרים בשטח של 127 מ"ר במחיר של 190 אלף דולר. אכלוס הבניין צפוי לקראת סוף השנה.

רוטשטיין תשקיע 69 מ' ד' בבניית קריית האקדמיה בנתניה

מאת גד פרץ

חברת הבנייה ר. רוטשטיין, בבעלות יעקב גונצ'ירובסקי ויהודה ויסלר, תחל לבנות בחודשים הקרובים את פרויקט קריית האקדמיה במזרח נתניה בהשקעה של 69 מיליון דולר. הפרויקט ייבנה על שטח של 60 דונם נטו שנרכש ממינהל מקרקעי ישראל בפברואר 94' תמורת 11 מיליון דולר.

הפרויקט יכלול 372 דירות ו-66 קוטג'ים בשטח של כ-48 אלף מ"ר, 24.5 אלף מ"ר למשרדים ותעשייה נקייה, 31 אלף מ"ר של שטחי שירות ו-4,000 מ"ר לשטחים מסחריים. מהחברה נמסר, שמחיר דירת 5 חדרים בפרויקט, לפי הערכת שמאי, הוא כ-165 אלף דולר.

שטחי המסחר, התעשייה, המשרדים והחניון, נמכרו לחברת סיבל הצרפתית בחודש אוגוסט 94' במחיר של 4.8 מיליון דולר. בנוסף, נחתם הסכם עם החברה הצרפתית, לפיו תבנה חברת רוטשטיין עבורה את כל המבנים שרכשה סיבל בפרויקט ושיאושרו על פי התב"ע. שווי עסקת הבנייה כ-26 מיליון דולר.

בנוסף, משפצת החברה בימים אלו את קולנוע רינה בחולון, אותו רכשה בשנת 93' במחיר של 1.4 מיליון דולר. עלות השיפוץ, שיימשך חצי שנה, מוערכת ב-800 אלף דולר ובמקום ייבנה מרכז מסחרי על שטח של 3,800 מ"ר המיועדים להשכרה וכן אולמות קולנוע. החברה מעריכה שדמי השכירות הכוללים במקום יסתכמו ב-64 אלף דולר בחודש.

החברה רכשה לפני יותר משנה גם את קולנוע הבירה בירושלים תמורת 5 מיליון דולר, ועתה היא עוסקת בשיפוצים ובהשכרת כמה מהשטחים שכבר שופצו למשרדים ומסחר. דמי התקבולים מהשטחים שהושכרו עד עתה מסתכמים ב-12 אלף דולר לחודש. המבנה כולל שטח של 4,120 מ"ר וההשקעה בשיפוצו תסתכם בכ-3 מיליון דולר.

המבנה החדש יהיה בן 5 קומות כולל קומות מרתפים וחנייה. מהחברה נמסר, שההחלטה אם למכור את השטחים או להשכירם, תתקבל לפי קצב המכירות בפרויקט ולנוכח מיקום הנכס במרכז העיר. שמאי שהעריך את שווי הפרויקט עבור החברה, מצא כי עלות המכירה של כל השטחים תסתכם בכ-13 מיליון דולר. כמו כן, מנהלת החברה מו"מ עם כמה דיירים מוגנים לרכישת זכויותיהם.

בנוסף, מקימה החברה בימים אלו בניין המיועד למשרדים ומסחר בירושלים ברחוב בן סירא, בשטח של 1,670 מ"ר. הפרויקט שייקרא בלוקו יכלול מגרש חנייה ל-43 מכוניות. עלות הפרויקט, המיועד להשכרה, היא 3 מיליון דולר, ושווי הפרויקט מוערך בכ-6.5 מיליון דולר. החברה צופה שהמבנה יושכר בשלמותו במחיר של 50 אלף דולר בחודש.

החברה גם רכשה 11 דונם בצרפת כנות המיועדים לבניית 18 אלף מ"ר לתעשייה, מלאכה ומסחר, תמורת 2.1 מיליון דולר. עלות הפרויקט, שיאוכלס בעוד שנתיים, היא כ-5.4 מיליון דולר וטרם נקבעו מחירי השכירות בו. אזור התעשייה כנות כולל 250 דונם נטו, לפי 105% לבנייה.

דמי שכירות בבתי יוקרה

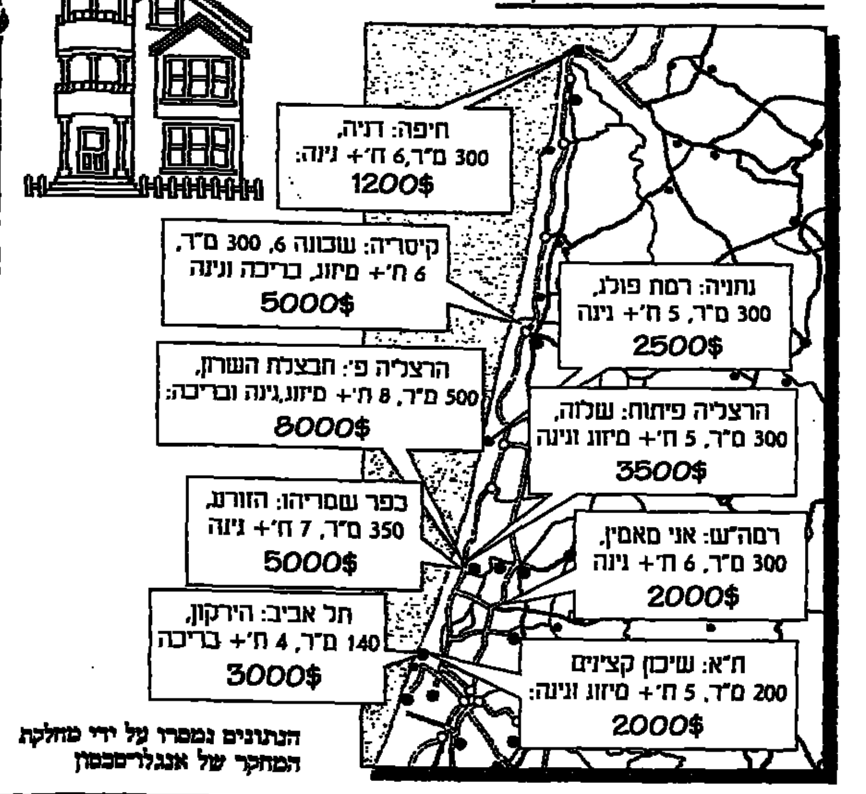

הנתונים נמסרו על ידי מחלקת המחקר של אנגלו-סכסון

ביזנסנטר 1
יום אחד אתה תודה לנו!

פו-שיווק מתקדם

"ביזנסנטר 1", מרכז העסקים החדש בכניסה לחיפה, מציע לך עכשיו מגוון שטחים להשכרה ולמכירה. כל שעליך לעשות הוא לבחור...

ביזנסנטר 1 ממוקם בפארק התעשיה החדש טירת כרמל בכניסה לחיפה, בקרבת פארק מת.מ. האזור מיועד להיות מרכז מסחרי סואן, קרוב למיקומם העתידי של מנהרות הכרמל, מרכז הירידים והכנסים ופרוייקטים מסחריים גדולים נוספים.

ביזנסנטר 1 כולל קומפלקס בנייני מסחר ומשרדים בשטח כולל של כ- 20,000 מ"ר. בכל בניין 3 קומות: קומת הקרקע בגובה 6 מ' מיועדת לשטחי תצוגה ומסחר וכן למשרדים, ושתי קומות משרדים המותאמים לכל דרישות העסק המודרני של שנות ה-2000.

ביזנסנטר 1 מציע לך גימור ואיבזור מעולים לפי דרישותיך, אולמות כנסים והדרכה, קפיטריה, חדר כושר, חנייה בשפע וחברת ניהול ואחזקה מיומנת.

כדאי שתגיע עכשיו!
התקשר עוד היום אל מר שמואל דונרשטיין, מנכ"ל ביזנסנטר 1 - ונעשה עסק.

נותרו גם יחידות אחרונות למכירה!

ביזנסנטר 1
מרכז העסקים החדש בכניסה לחיפה

ביזנסנטר 1 פארק תעשיה חדש, ת.ד. 220 טירת כרמל 39101, טל. 04-572712 פקס. 04-572846 מקבוצת מקדסי ושותי (1993) בע"מ

עבודות פיתוח – המע"מ "עושה שריר"

החברה הכלכלית לפיתוח ראשון לציון מסרבת לשלם את המס. בינתיים, מתעכבת בניית 2,000 דירות במתחם חולות ד' בעיר

מאת זיו מאור

בשבוע שעבר הודיעה החברה הכלכלית לפיתוח ראשון לציון, כי בשל מחלוקת עם שלטונות מע"מ היא מסרבת לספק, בשלב זה, היתרים הדרושים לקבלנים להתחיל את עבודות הבנייה של 2,166 דירות במתחם חולות ד' בעיר. לטענת החברה הכלכלית, אגף המע"מ דורש תשלום על הפיתוח שהיקפו מגיע במתחם זה ל-80 מיליון שקלים, מהם על החברה לשלם מס המסתכם ב-13.6 מיליון שקל – סכום שלא מתוכנן בתקציבה.

אחר העימות בין שלטונות המס לחברה הכלכלית עוקבים בעניין לא רק הקבלנים שעבודתם מתעכבת, אלא גם חברות אחרות העוסקות בפיתוח והכנת תשתיות. עד לאחרונה הצליחו רשויות מקומיות רבות, בעיקר בגוש דן, לעקוף את תשלום המע"מ לעבודות הפיתוח, בדרכים שונות.

הקבלנים שזכו בקרקעות במכרז לפני כמה חודשים, שכרו את שירותיו של עו"ד רם כספי, בניסיון לקדם את עניינם. הקבלנים ביקשו לשלם לחברה הכלכלית את תשלום הפיתוח, אך זו מסרבת בינתיים לקבל את הכסף, כדי שלא ינוכה ממנו המס.

כל עוד לא מסרה החברה הכלכלית את החזקה במגרשים לקבלנים לאחר סלילת דרכי הגישה התנאי, הם אינם יכולים להתחיל בפעולות הדרושות לתחילת הבנייה, כמו קידוחי ניסיון. זאת, בעוד שהם חתמו על התחייבות לסיים את הבנייה בתוך שנתיים מיום זכייתם במכרז.

להערכת עו"ד כספי, משרד השיכון יתחשב בקבלנים וייתן להם, בסופו של דבר, תוספת זמן בתמורה לזמן המתבזבז עתה. לדבריו, החברה הכלכלית, עיריית ראשון לציון ומינהל מקרקעי ישראל הם אותו צד למכרז.

מנכ"ל החברה הכלכלית, אנוש גבעתי, אמר, כי עד כה העבודה עם שלטונות מע"מ התקיימה על פי נוהל קבוע. החברה היתה משלמת את דמי המע"מ על עבודות הפיתוח, אך מתקזזת בהמשך ומקבלת את הסכום בחזרה. הנימוק לקיזוז הוא שהפיתוח מהווה רק מוצר משני ולא מוצר סופי, בדרך ליצירת הדירה.

כיוון שהמע"מ נגבה ממחירה הסופי של הדירה, נכללות בו את כל העלויות, כולל פיתוח. גבעתי הדגיש, עם זאת, שהחברה הכלכלית היא חברה עם כוונות רווח וככזאת היא לא זכאית להקלות מיוחדות במס.

לדבריו, החברה מבצעת עבודות פיתוח לטובת מינהל מקרקעי ישראל כקבלן מבצע. "אם רוצים לפתור את הבעיה", הוא מוסיף, "צריך להגיע לפשרה בין שלטונות מע"מ לבין ראשי המינהל".

מינהל מקרקעי ישראל מעדיף שלא להתייחס בינתיים לנושא, אך אנשיו כבר פתחו במגעים עם שלטונות המע"מ בניסיון לפתור את הבעיה.

לא מקרה בודד

לדברי אנשי אגף המכס והמע"מ במשרד האוצר, מתחם חולות ד' בראשון לציון הוא רק מקרה אחד מתוך רבים. האגף משקיע, לדבריהם, בשנה האחרונה מאמצים בניתוח סיכומים שהושגו בין עיריות לגופים מפתחים. שיטת החברות הכלכליות – חברות למטרת רווח הקשורות לעיריות – היא שיטה חדשה יחסית שאומצה בעיריות רבות. לטענת מקור במע"מ אחת הסיבות להקמת חברות כאלה, היא כדי לחסוך תשלומי מע"מ. לדבריו, התברר אף שכמפגשים בין ראשי עיריות, הם אף המליצו זה לזה לעבוד בצורה כזו.

אגף המכס והמע"מ גילה את העלמות המס בעסקת נדל"ן בראשית '94 ומאז החל בבדיקת פרויקטים שנותמו, בעיקר באזור המרכז, ברשויות בהן מתבצעת בנייה בהיקפים גדולים במיוחד. ראשון לציון היא אחת מאותן הערים. כמה מהמקרים שהתגלו במשך השנה האחרונה מתבררים כיום בבתי משפט אזוריים ומקרים אחרים התגבעים הם קבלנים. ממע"מ נמסר כי במקרים רבים שוכנעו החייבים במס לשלם, כדי לא לעכב את הפרויקט.

בביקורת נערכה במע"מ בראשית השנה התברר שכדי להתחמק מתשלום המס, העבירו רשויות מקומיות רבות את עבודות התשתית והפיתוח לקבלני פיתוח, באמצעות יזמים פרטיים שיכלו לנכות את המס מתשלום. בתמורה, קיבלו היזמים מהעיריות הנחות ופטורים מתשלומי אגרות והיטלים שונים.

במקרים אחרים, נעשו עסקת "בארטר" בין היזמים לעיריות, כאשר גם עליהן לא שולם מס. לפי הסכמים כאלה, קיבלה העירייה מבנים או אחוזים מהפרויקטים, בתמורה להטבות כמו הגדלת אחוזי בנייה ליזמים.

העימות בין מע"מ לחברה הכלכלית אינו הגורם היחיד לעיכוב עבודות הבנייה בחולות ד'. המכרז התעכב בכמה חודשים בעקבות פנייה של התאחדות קבלני ראשון לציון לבית המשפט המחוזי בתל אביב. הקבלנים מחו על כך שהמכרז מקפח אותם, מכיוון שהוא מתיר השתתפות במכרז רק לקבלנים שבנו בשלוש השנים האחרונות לפחות 300 דירות.

לטענת הקבלנים, סעיף זה קיפח 90 מתוך 93 קבלנים בעיר. בית המשפט המחוזי החליט בסופו של דבר לא לשנות את תנאי המכרז, אך משרד השיכון הבטיח שהמכרזים הבאים יאפשרו גם לקבלנים בינוניים וקטנים להשתתף.

ירידה של אחוז בעסקות בדירות בנובמבר '94

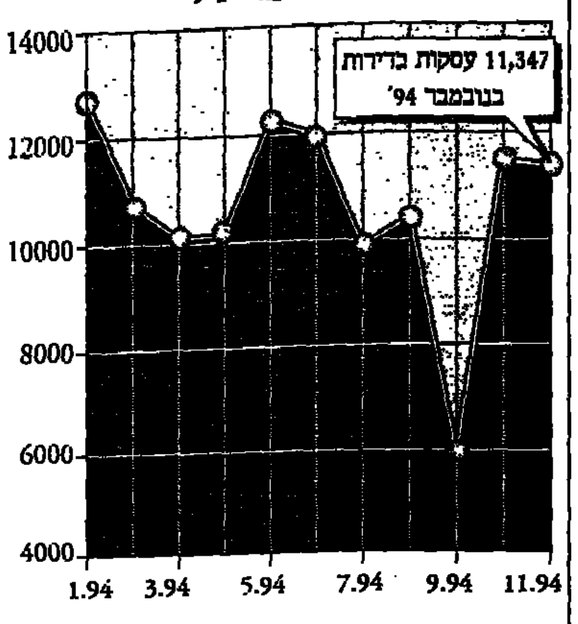

בחודש נובמבר '94 נרשמה ירידה של כאחוז בעסקות בדירות לעומת חודש אוקטובר של שנת '94. בנובמבר בוצעו 11,347 עסקות, לעומת 11,458 באוקטובר. הנתונים הם לפי תנועת התיקים במשרדי מס רכוש ומס שבח. הנתונים כוללים דירות חדשות ודירות יד שנייה. בחודשים ינואר-נובמבר '94 נעשו 116,846 עסקות בדירות, לעומת 122,873 עסקות ב-'93 כולה. כ-41% מהעסקות במשק בוצעו בינואר-נובמבר '94 על ידי זכאי משרד השיכון, לעומת 50% מכלל העסקות ב-'93.

נדל"ן

שקד נתנאל תקים את בניין המכללה בנתניה ב-3 מ' ד'

מכרה בינואר דירות יוקרה בנתניה בהיקף של 3 מיליון דולר

מאת זיו מאור

חברת ת.ג.י, שהיא חברה נכדה של שקד נתנאל, החלה בבניית מבנה המכללה האקדמאית בנתניה. החברה חתמה על חוזה בנובמבר '94, לפיו תקבל 3 מיליון דולר עבור הביצוע. בניית הפרויקט, הנמצא במזרח העיר, תסתיים עד אוקטובר '95, לקראת פתיחת שנת הלימודים האקדמאית הבאה.

המבנה, שיהיה בן 3 קומות בשטח של 6,000 מ"ר ברוטו, יכלול קפיטריה, אולמות הרצאות וחדרי מנהלה. על הפרויקט, שתוכנן על ידי האדריכל שול רוזאל, ממונה מטעם העירייה חברת פ.ר.י. פלנינג ריסורס. המכללה תפעל בחסות אוניברסיטת בר אילן.

היקף הפרויקטים שביצעה ת.ג.י. בשנת '94, מוערך בכ-13 מיליון דולר. אביב שקד, ממנהלי שקד נתנאל, מסר כי המבנה שמקימה החברה הוא בינתיים המבנה היחיד של המכללה, אך ייתכן שהיא תורחב בעתיד.

באזור בו נבנית המכללה, הנמצא בין שני אזורי התעשייה של העיר, נבנים כיום אלפי יחידות דיור. לאורך רחוב רגניה, בין שני אזורי התעשייה, בונה חברת משהב פרויקט דיור בן יותר מ-1,000 דירות. בסמוך מוקמת בתקופה זו שכונת עמליה, בה נבנות 1,000 יחידות דיור נוספות.

חברת נתנאל שקד בונה פרויקטים נוספים למגורים בנתניה. באחרונה מכרה 4 דירות יוקרה תמורת 3 מיליוני דולרים.

במלון כרמל, בכניסה הדרומית לעיר, מכרה החברה פנטהאוז בשטח של 350 מ"ר תמורת 1.6 מיליון דולר. הפנטהאוז, הנמצא בקומה 18, נמכר לתושב חוץ. עוד מכרה החברה דירת 5 חדרים, ששטחה 150 מ"ר, תמורת 600 אלף דולרים.

ברחוב דנקנר בעיר בונה שקד נתנאל בניין בן 7 קומות שיכלול 24 דירות. המגרש עליו מוקם הבניין נמכר בעסקת קומבינציה של 50% והחברה החלה בשיווק 12 הדירות שבבעלותה. עד כה נמכרו 4 דירות.

דירת 4.5 חדרים, בשטח של 140 מ"ר, הנמצאת בקומה השלישית של הבניין, נמכרה תמורת 450 אלף דולר במזומן. דירה אחרת, בת 4.5 חדרים, בקומה החמישית של הבניין, נמכרה תמורת 485 אלף דולר.

הסיירת הירוקה איתרה ב-'94 200 אלף דונם אדמות חקלאיות שהוזנחו

מאת עמירם כהן

היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים ("הסיירת הירוקה"), איתרה בשנת '94 200 אלף דונם אדמות חקלאיות שהוזנחו בשנים האחרונות על ידי חקלאים. כך מגלה ביטאון המושבים, "הדף הירוק". האדמות שאותרו הן בשרון, באזור המרכז ובנגב.

מדובר בקרקעות שהוחכרו על ידי מינהל מקרקעי ישראל לחברי מושבים ולחקלאים פרטיים בחוזים ארוכי טווח. הזנחת השטח והפסקת עיבודו, ללא החזרתו למינהל, היא הפרת החוזה ועבירה על החוק.

יתר על כן, על חלק גדול מהשטחים שהוזנחו השתלטו גורמים לא חקלאיים ללא כל אישור או חוזה מהמינהל. חלק מהשטחים נמסרו, שלא כחוק, לעיבוד חקלאי או למרעה לתושבים שמעבר לקו הירוק תמורת תשלומי רנטה לחקלאי.

לאחרונה החל במינהל מקרקעי ישראל בביצוע הסדרים לפתרון הבעיה. במסלול הראשון מחזיר החוכר את הקרקע למינהל והמינהל מחכיר אותה שוב לחקלאי אחר בחוזה חד-שנתי. במסלול זה נשמרות זכויות החוכר הראשון והוא יכול לקבל את הקרקע בחזרה בהתרעה קצרה.

במסלול השני מועברות זכויות עיבוד הקרקע של החקלאי לאגודה אזורית לעיבוד חקלאי. מן הסיירת הירוקה נמסר, כי בשנת '94 הוחזרו באמצעות שני המסלולים 43 אלף דונם לעיבוד חקלאי. לתכנית מסייעת גם הקרן הקיימת, על ידי עקירת המטעים הנטושים והכשרת החלקות לעיבודים חלופיים.

כפרית תבנה את מסוף המעבר ברפיח ב-5 מ' ש'

מאת סופר "הארץ"

חברת כפרית, שבבעלות הקבלן מישל זוהר, זכתה בפרויקט להקמת מסוף מעבר ברפיח, שישמש את רשות האוטונומיה. המסוף יוקם בשתי קומות בשטח של 1,600 מ"ר. ההשקעה בפרויקט מוערכת ב-5 מיליון שקל.

בניית המסוף, כמו גם בניית המסוף בגשר אלנבי, בו זכתה החברה במכרז, ממומנת על ידי ממשלת ישראל, בהתאם להסכמי אוסלו.

כפרית מסרה, כי בניית הפרויקט תיעשה בשיטה המתועשת, על מנת שיהיה אפשר לעמוד בלוח הזמנים הקצר שהוקצב לבניית המסוף – 15 שבועות בלבד. פתיחת המסוף נקבעה ל-30 באפריל.

בפרויקט הקמת המסוף בגשר אלנבי מבצעת היום כפרית את עבודות הסיום והוא ייפתח בעוד כחודש. בפרויקט זה, המשתרע על שטח של 1,300 מ"ר, הושקע סכום של כ-4 מיליון שקלים.

כפרית, שנוסדה ב-'85, מתמחה בביצוע פרויקטים מיוחדים ומבני ציבור בירושלים והסביבה.

בית גלים – השכרת שטחים ב-12 ד' למ"ר, או מכירה ב-1,800 ד' למ"ר

מאת סופר "הארץ"

בימים אלו החל שיווק שטחים בבניין המשרדים בית גלים – פרויקט משותף של חברות י. מושקוביץ ואזורים. הבניין נבנה בכניסה הדרומית לעיר, בצמוד לבניין "פזדר". שטחו של הבניין 10 אלף מ"ר והוא יכלול 12 קומות ובנוסף שתי קומות חניה.

בבניין בת גלים ניתן לרכוש שטחים במחיר ממוצע של 1,800 דולר למ"ר או לשכור שטחים במחיר ממוצע של 12 דולר למ"ר. יזמי הפרויקט מנהלים בימים אלה מו"מ לקראת השגת הסכמי שכירות ארוכי טווח עם גורמים בענף הבנקאות ומשרדי ממשלה.

בית גלים יהיה מוכן לאכלוס בתוך 18 חודש בלבד, ויהיה, ככל הנראה, בניין המשרדים הגדול הראשון שיאוכלס בעיר התחתית.

תקציב קק"ל ב-'95: 196 מיליון דולר

מאת זיו מאור

תקציב קרן קיימת לישראל בשנת '95 יהיה כ-196.2 מיליון דולר. להערכת החברה, יגיע היקף הכולל של פעילותה לכ-267 מיליון דולר. התקציב שם דגש על הכנת בסיס קרקעי לפיתוח התיירות בנגב, עמק בית שאן, אזור הכנרת ולאורך הגבול עם לבנון.

לדברי יו"ר דירקטוריון החברה, משה ריבלין, תבצע קק"ל בשנת '95 גם עבודות פיתוח מיוחדות לאורך הגבול עם ירדן. שטח הנטיעה השנה יגדל בכ-30 אלף דונם לעומת '94. החברה אף תקים שני פרויקטים בירושלים – הכשרה והקמת פארק אירועים ליד קניון מלחה והקמת "גן ילדי ישראל" בפארק השלום.

פריץ לוזון – 26 קוטג'ים בבאר שבע ב-3.5 מ' ד'

מאת גד פרץ

חברת פריץ לוזון לבניין ופיתוח בע"מ תבנה בשכונת נווה מנחם בבאר שבע 26 קוטג'ים, במסגרת פרויקט נווה פז. עלות הבנייה מוערכת על ידי החברה בכ-3.5 מ' ד'. הפרויקט יוקם על קרקע בשטח של 7 דונם, שנרכשה לפני 3 חודשים.

מחיר קוטג' בן 5 חדרים, בשטח 135 מ"ר, יהיה 151 עד 160 אלף דולר – בהתאם לשטחי המגרשים, שינועו בין 250 ל-350 מ"ר. עד עתה מכרה החברה בפרויקט, שתיכנן משרד האדריכלים מרש שרשבסקי, 5 קוטג'ים, שיאוכלסו ביוני '96.

מדורגי חן – 120–190 אלף דולר לדירה

מאת סופר "הארץ"

חברת הבנייה גרניום החלה לשווק בימים אלה 64 דירות בפרויקט מדורגי חן בחיפה. היקף ההשקעה בפרויקט, נאמד ב-8 מיליון דולר.

בפרויקט 64 דירות-גן, דופלקסים, ופנטהאוזים של 3–6 חדרים אשר מחיריהם נעים בין 120 ל-190 אלף דולר לדירה.

לדברי דורון צנקין, מקונטקט נדל"ן, משווקת הפרויקט – במטרה למשוך קונים תציע גרניום, הקשורה לחברת פטרולגז השקעות, הלוואה בגובה 100 אלף שקל ללא ריבית, ל-8 שנים.

201 דירות בהר-נוף בהשקעה של 30 מ' ד'

מאת גד פרץ

החברות ש.י.פ.א, אפרים חג'ג ואחים כהן, החלו בשבועות האחרונים לבנות 201 דירות בפרויקט "גני הר-נוף", שבשכונת הר-נוף בירושלים.

היקף המכירות בפרויקט מוערך על ידי חברת ש.י.פ.א ב-40 מיליון דולר. הוא יכלול 8 בניינים על שטח של 20 דונם, שנרכש לפני כמה חודשים תמורת 12.5 מיליון דולר. ההשקעה הכוללת בפרויקט תהיה 30 מיליון דולר.

מחיר דירת 3 חדרים בפרויקט, בשטח 90 מ"ר, יהיה 180 אלף דולר; מחיר דירת 4 חדרים, ששטחה 130 מ"ר – 240 אלף דולר; מחיר דירת 5 חדרים, בשטח 135 מ"ר – 280 אלף דולר; ומחיר דירת פנטהאוז, 6 חדרים בשטח 160 מ"ר, יהיה 350 אלף דולר.

השכונה, שאכלוסה צפוי בעוד כשנתיים, תכלול גן בשטח 7 דונם. עד עתה נמכרו 50 דירות בפרויקט, שתיכנן האדריכל אייל איצקין.

מרכז העסקים – נעמן

מכירת שלב ב' בעיצומה

מרכז עסקים עם חניה בשפע, ללא פקקי תנועה על כביש מהיר חיפה – קריות, 5 דקות מהקריות.

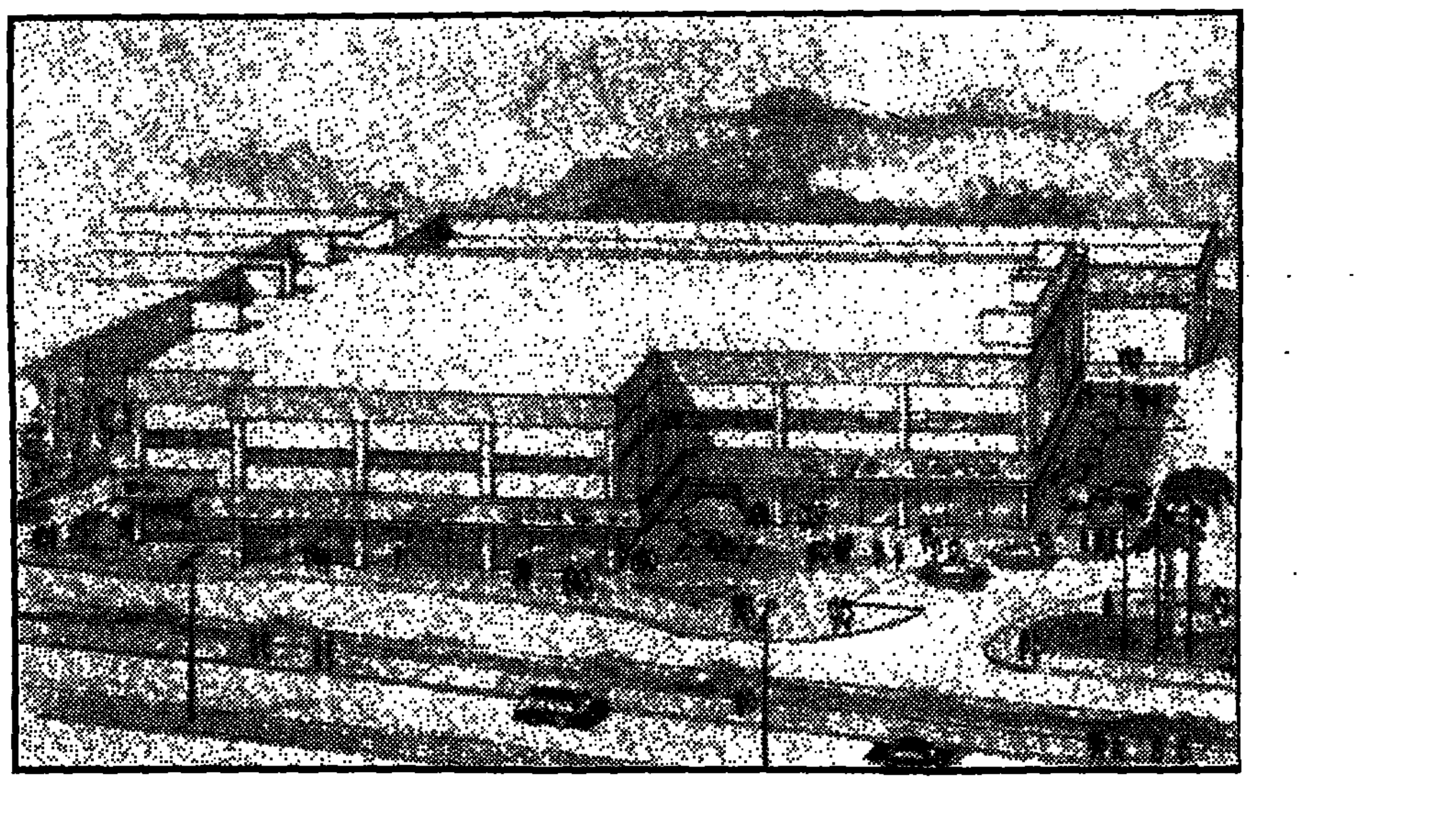

השילוב המושך ביותר בנדל"ן:

במרכז משולבים מסעדות, בתי קפה, יבואני הנעלה וטכסטיל, שרותי רכב, סוכנויות רכב, דואר, מוניות ובנקים.

השקעה בטוחה

חברת "סער השקעות" מעמידה לרשותך משכנתאות מוגדלות ומסלול תשלומים אטרקטיבי.
השקעה במרכז נעמן-תהווה השקעה בטוחה !

עיצוב חדשני

מרכז נעמן נבנה תוך הקפדה על גימור מושלם ופיתוח סביבתי הכולל: משטחים ירוקים וצמחיה עשירה.

העיסקה

מרכז נעמן מאפשר לך להרכיב את עיסקת החבילה לפי צרכיך ויכולתך.
המרכז מציע לבחירתך:
חנויות, סוכנויות, משרדים, תעשיות "HI-TEC"
בגדלים שונים מ-20 מ"ר ועד 1000 מ"ר,
במחירים אטרקטיביים, לקניה והשכרה.

חברת הניהול

תטפל בגינון, שמירה ואחזקה של הקומפלקס כולו.

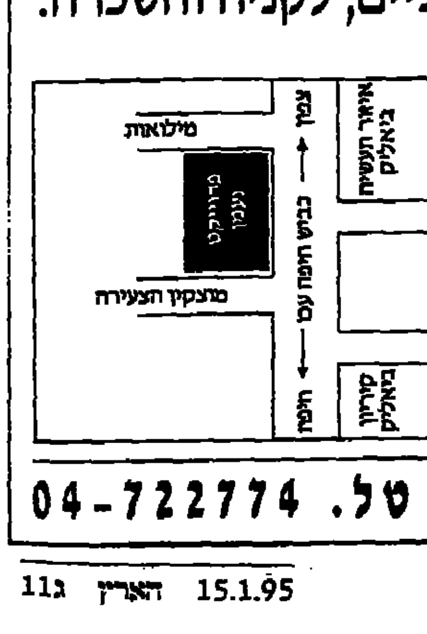

סער השקעות חב' לבנין בע"מ
קרית אתא שד' העצמאות 40 טל' 04-453788/9 פקס' 04-454255

משרד מכירות: אנגלו סכסון קריות - מחלקה מסחרית - טל. 04-722774

רשף נכסים
המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ

למכירה משרדים
מול הקריה בת"א
700 מ"ר, $2300 למ"ר
בנין חדש, גימור מלא
טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אנחנו רוצים להכין אותך ליום בו הבן שלך ישאל אותך:

אבא, מה זה בנק?

ת (בנחת): בנק, בן, זה משהו ששומר לנו על הכסף. זה משהו ששומר על ערך הכסף שאמא ואני מרוויחים. כשאנחנו צריכים כסף אנו יכולים להוציא אותו מהכספומט או ששולחים לנו אותו הביתה עם שליח. אפשר לקבל הלוואות לכל מיני דברים, אני יכול לטלפן ולבקש שיפתחו לנו תוכנית חסכון ותמיד יש לי עם מי להתייעץ במה להשקיע. בקיצור, הם מסדרים לנו את כל מה שקשור בכסף, מתי שאנחנו צריכים ובלי שנצטרך לצאת מהבית.

ע: אז אבא מה זה "סניף"?
ת: משהו שצריך ללכת אליו.

הישיר הראשון: מרימים טלפון ומקבלים שירותים בנקאיים:
- ■ טובים יותר וזולים יותר.
- ■ ללא חורים; 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע, עד הבית.

לטעם שבתות וחגים, החל משעה לפני כניסת השבת/החג ועד שעה לאחר צאת השבת/החג.

177 022 1024
03 538 97 00

הישיר הראשון
אין עוד בנק כזה
בנק לאומי לישראל בע"מ

הארץ

יום ראשון י"ד בשבט תשנ"ה
15 בינואר 1995

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הסבלה 2, טל' 02-254245-6, ת"ד 273 י־ם 91002 פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-623166-7, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715
שירות תלונה למנויים 03-5121333, 03-5121344 מודעות לוח הדרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper. P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

קודם כל שגריר ראוי

ביקורו של יצחק רבין, בראש פמליה של אחד־עשר בעלי תפקידים בכירים, לרבות שרים ונציגי המגזר האזרחי של מערכת השלטון הישראלי, אמור להמחיש למלך חוסיין ולציבור הירדני עד כמה ישראל מחשיבה את הממלכה ההאשמית הירדנית; נוכל רק לקוות כי הפגנה מאסיווית זו של ידידות מצד ישראל לא תורגש ברבת עמון כמטרד.

לשני הצדדים עניין משותף לגמור את המלאכה שהוחל בה עם חתימתו של חוזה השלום. הממשל הירדני רוצה בהחזרת השטחים בערבה שישראל התחייבה להשיב לה. החקלאים הירדנים רוצים לייצא את תוצרתם לשוק הקטנים שבישראל; חברת התעופה הלאומית הירדנית שואפת להיתר טיסה למטוסיה מעל שמי ישראל. ישראל, מצדה, מעוניינת ביציבותה וברווחתה של השכנה הערבית, שעמה כרתה חוזה שלום.

ראש הממשלה הבטיח על כן למארחו כי צה"ל ישלים את פריסתו לאורכו של הגבול הבינלאומי עד ל־10 בפברואר; ושני הצדדים קבעו את 25 בפברואר כמועד אחרון לחתימה על שורה של הסכמים דו־צדדיים בענייני כלכלה, מסחר, תיירות ותחבורה.

יצחק רבין לא התגלה, במשא ומתן בדבר יישומו של הסכם אוסלו עם הנהגת אש"ף, כמוסיף מושבע של הקפדה על שמירת מועדים שנקבעו בו. וכזכור אמירתו בדבר אי־קדושתם של תאריכים. בנוגע ליחסים עם ירדן הוא דווקא קובע עכשיו תאריכים תוך התחשבות במשאלותיו של המלך חוסיין. ועדת המעקב שבראשותו של אליקים רובינשטיין קיבלה הוראה להחיש את עבודתה כדי להביא את ההסכמים על העניינים האלו להשלמה מהירה.

ההשהיה במינויו של שגריר ישראלי בעמאן עומדת בניגוד בולט למהירות שראש הממשלה מכתיב בנוגע למו"מ על כל ההסכמים הנועדים למלא את החורים שהותיר חוזה השלום. יצחק רבין רוצה כי אפרים הלוי יתמנה לשגריר ישראל בירדן, בעוד ששמעון פרס גורס כי מן הראוי שהתפקיד הזה יאויש באיש מקצוע שייבחר מבין אנשי שירות החוץ.

לירדנים לא נוח שסגן ראש המוסד למודיעין ולביטחון ייצג את ישראל בבירתם: הם רגישים לתגובה שלילית ברחובי העולם הערבי. נניח כי חשש זה אינו צריך להפריע לנו, אם כי אין לבטל את משקלו. אולם גם אם נביא בחשבון כי המועמד של רבין פעל בהצלחה כדי להניח את היסודות לחוזה השלום, מן הדין כי המוסד יסתלק מהזירה אחרי שסיים בהצלחה את שליחותו, ויפנה את המקום למשרד החוץ. ניסיונם של אנשי המוסד יאה למרקם קשרים ושאר הנדרש בנסיבות מדיניות קיצוניות, ואין זה נכון – ולו למראית עין – להפעיל איש מוסד בבניית מרקם יחסים גלוי ופתוח שיאפיין את עידן השלום.

הסמיכות הגיאוגרפית בין ירושלים לעמאן אינה הופכת את השגרירות הקבועה בבירת ירדן למיותרת. אין להשאיר את טיפוח היחסים בין שתי המדינות בידי ועדת מעקב היושבת בירושלים. דרושה עבודה דיפלומטית מתמדת בבירה השכנה כדי לנווט את התפתחות היחסים בכיוון הרצוי לנו. זוהי משימה הצריכה להיות מופקדת מעתה ואילך בידי שר החוץ, ולא בידי ראש הממשלה, גם אם הוא להוט אולי לעסוק בה בעצמו ובעזרת אנשי משרדו.

שגריר ישראלי בעמאן צריך להיות איפוא דיפלומט בכיר, או לחלופין אישיות ציבורית בעלת שיעור קומה, אשר יתקבל על ידי האליטה הירדנית, יהיה כפוף לשר החוץ וייהנה מאמונו של ראש הממשלה. אין לעכב עוד את מינויו של שגריר ראוי בעמאן; להמשך האנומליה הנוכחית אין תירוץ ואין צידוק.

שבעה עשר ראשי ממשלה

מאת עוזי בנזימן

כפי שאלף כבאים לא יכבו את האהבה, כך אלף התחייבויות לא ישככו את השאפתנות האישית של הפוליטיקאים הישראלים. שבוע לאחר שראש הממשלה הכריז כי יעשה סדר בממשלתו ויקבל הכרעות קשות, הוא ניצב כבלי ריק מול חבורת שרים סוררת המטילה צל על אמינותו. אם נפוליאון צדק באבחנתו שבתרמילו של כל חייל טמון שרביט המרשל, הרי קל וחומר שבתיקו של כל שר ישראלי מבצבצת היומרה להיות ראש ממשלה.

הדימוי השגור של רבין הוא של ראש ממשלה הרודה בשריו, מתנשא עליהם ובסתר לבו גם בז להם. האבחנה הזאת מסבירה את דפוס התנהגותו: את נטייתו הקיצונית לרכז בידיו את תהליך קבלת ההחלטות, את מעורבותו המוגזמת בכל פרט של קביעת המדיניות בכל תחום, ואת תגובות הזעם האימפולסיוויות שלו, המטיחות האשמות לכל עבר, כאשר מתברר לו שמבוקשו לא עלה יפה.

לרבין יש אולי מוח אנליטי, ודאי שאין לו מוח פסיכולוגי: הוא לא ניחן בתבונות המגע האנושי, בחכמת הניהול המחייבת יכולת לגלות רגישות לציפיות עמיתיו, בעידון הנדרש לאחר בעבודה באבה התלקויות בתחום היחסים האישיים והתחכום הנחוץ לשפוך עליה צונן. "לך עם האנשים" הוא המוטו של שמעון פרס, לא של יצחק רבין.

ובכל זאת, קשייו של רבין לשלוט על ממשלתו, הצפים על פני השטח יותר ויותר, אינם אך ורק נגזרת של אישיותו ושל תרבות הניהול שלה במידה שהם נובעים מאישיותם של 17 השרים הסובבים אותו ושל התרבות הפוליטית שהם חיים בה.

רבין אינו עומד בראש חבורה של 17 שרים הסרים לפקודתו; עליו לנהוג 17 ראשי ממשלה. אף שלכאורה ממשלה זו המונהגת יותר מרבב קודמותיה (12 מ־17 השרים הם חברי מפלגת העבודה) ואף שהיא מאוחדת לכאורה סביב מצע פעולה מוסכם יחסית, דומה הנהגת המדינה ל־17 ממשלות, נוסף על זו שבראשה עומד רבין. כל שר והשאפתנות שלו, כל שר והתכונות הפוליטי שלו המכתיב לו לראות בראש וראשונה את ענייני משרדו (שלא לומר את ענייניו האישיים), כל שר והחשבונות שהוא מנהל עם מתחריו ליד שולחן הממשלה, כל שר וההרגל שפיתח להתעלם מצורכי הממשלה כולה ולא להכיר במחויבותו לפעול בסולידריות עם עמיתיו.

בממשלה זו יושבים לא מעט אנשים שכבר הצהירו על כוונתם להתמודד על ראשות הממשלה או שמאמינים באמונה שלמה כי הם ניחנים בסגולות הדרושות לכך. הרי כמה תזכורות: שמעון פרס, משה שחל, בייגה שחוח, שמעון שטרית, דוד ליבאי, בנימין בן אליעזר, עוזי ברעם, יוסי שריד, ישראל קיסר – הם (וספק אם כולם נמנו) קראו תיגר על מנהיגותו של רבין, או שהודיעו, במפורש או על־ידי שליח, שהם רואים את עצמם יורשיו לכשיפרוש, או שרמזו, בחוגים סגורים, שהם יודעים טוב ממנו כיצד לנהל את ענייני המדינה.

רבין עומד איפוא בראש ממשלה שרוב חבריה מתרים בו בדרך זו או אחרת. בניגוד לרושם המקובל, זה אינו גוף צייתני; זה גוף תחרני, מרדני, שאין בו ג'נטלמניות, עזרה הדדית, ומידה מספקת של סובלנות פנימית.

השבוע החולף המחיש יפה את הפן הזה של הממשלה: רבין ושר חס שגו כאשר הוציאו את שרי מרץ ממעגל מקבלי החלטות על הנהגת הצעדים הכלכליים: שרי מרץ, בראשות יוסי שריד, הסתערו באופן כוחני על הטעות ואף הגיעו לידי הצהרה כי החלטת "שריגה" (היינו, קיצוץ בתקציבי הממשלה) לא תחייב אותם. אי אפשר לומר שאנשי מרץ גילו במקרה זה מופת של ריסון פנימי.

לאחר מכן פרץ כל אחד משרי הממשלה בתאניה ואניה על הקיצוץ שנגזר על תקציב משרדו. מצד אחד, זו תגובה צפויה, לגיטימית במשטר קואליציוני. מצד שני, עוצמת האוושות מפני הנזקים התמורים שייגרמו למדינה כתוצאה מכך אינה מתיישבת בדיוק עם המושגים המקובלים על אחריות משותפת: מה אמור האזרח לחשוב על תבונת ממשלתו, שכל אחד משריה תוקף בחרי אף כזה את החלטותיה הכלכליות.

הגדיל לעשות השר משה שחל, שחיבר, לא פחות ולא יותר, חוברת של ממש ובה מנה את כל שגיאות הממשלה וכישלונותיה. מול דו"חות ההישגים של הממשלה שמוציא מתחת ידיו שמעון שבס עומדת עתה להשוואת הציבור הבשורה על פי שחל.

מילא ריכוז המחדלים שנכללו בקונטרס של שחל ושמציעים לבחור די אסמכתאות מדוע הגיעה השעה לסלק את הממשלה הזאת מהשלטון, אבל חשבו על הדחף האישי העומד ביסוד ההחלטה לחבר את המסמך ולהוציאו לאור – שחל כמו אומר לרבין: אני (בניגוד לך) יודע מה עליך לעשות, הנה המרשם לפניך. וכמו שחל יש לרבין עוד 16 ראשי ממשלה בעיני עצמם.

ירושלים, ינואר 1995 / צילום: אלכס ליבק

המשבר הוא אמיתי

מאת אורי ניר

בשעה שיאסר ערפאת נשא ונתן עם שמעון פרס במחסום ארז בשבוע שעבר, קראו משתתפיה של ועידת מחאה עממית נגד ההתנחלויות, שהתכנסה ביריחו בחסותה של הרשות הפלשתינית, להשעות מיד את המשא ומתן עם ישראל. המו"מ לא הושעה, וגם לא נראה שערפאת ועמיתיו יקפיאו אותו בקרוב. המו"מ מבוסס על הסכם אוסלו, והצהרת העקרונות של אוסלו היא עדיין בסיס קיומה של הרשות הפלשתינית ומקור הלגיטימציה שלה. אבל ברור שזו לה תמורה של בהילות באווירת המשא ומתן.

הלחץ העממי הפלשתיני בעניין ההתנחלויות, שהוא לחץ אותנטי, יכול, כמו בעבר, להפוך את חולשתה של ההנהגה הפלשתינית למקור כוח במו"מ עם ישראל. למרות תחושת הבהילות שערפאת ועמיתיו ניסו להנחיל לישראל בסיבובי השיחות הקודמים, הם התקשו עד כה לשכנע בכך את בני שיחם הישראלים.

בא משבר ההתנחלויות החדש ועורר נחשול אדיר של זעם עממי. בעיני פלשתינאים רבים, משבר ההתנחלויות הנוכחי הוא שיאו של תהליך התפכחות שעיתונאים פלשתינאים הרבו לתאר בשבוע שעבר. "בכל יום שעובר מעמיקה ההכרה בנפשנו, כי מה שנתתם בינינו לבין ישראל הוא סיומת עידן מסוג חדש, וכי מה שנאמר על ההתפייסות ההיסטורית בין שני העמים אינו אלא ניסיון שטחי לצבוע תמונה שחורה, או מליצה לשונית שיש בה מידה רבה של הפרזה מרודית שגורה", כתב נביל עמר, מנהלו ובעליו של השבועון החדש "אלחיאת אל־ג'דידה", הנותן ביטוי לחוגי האופוזיציה המשכילה בפתח בשטחים. עמר, שהיה מנהל תחנת הרדיו "קול פלשתין" בבגדד ואחר כך התמנה לשגריר אש"ף במוסקווה, הוא מהמבקרים המרכזיים של ערפאת בקרב מנהיגי פתח בשטחים.

הנדי פראג', מבולטי הכותבים של האופוזיציה השמאלית לערפאת בשטחים, כתב בשבוע שעבר בטור שלו בעיתון "אל־קודס": "אפשר לומר היום כי גילויי השלב השני של תוכנית השלום הישראלית־פלשתינית הללו להכביד על הרחוב הפלשתיני; על העם הפלשתיני, על ההנהגה שלו, על האדמה שלו, על חלומותיו ועל מאווייו". בשלב הזה, כתב פראג', לומד העם הפלשתיני כי "הרשות (הפלשתינית) החדשה, ששיקה ואף האמינה לשקריה, משוללת כל כוח להרתיע את מגמותיהם של שותפיה לשלום..."

ההתפכחות, והתסכול שבא בעקבותיה, באו לידי ביטוי בשבוע שעבר בוועידה העממית בעניין ההתנחלויות ביריחו. עד מהרה הפכה הוועידה הזאת לזירה של תלונות נגד הרשות הפלשתינית. דוברים מן הקהל העלו עוד ועוד טענות על חוסר המעש של הרשות נוכח המדיניות הישראלית. היו שהציעו לאסור על פועלים פלשתינאים לעבוד בבניית ההתנחלויות, ואחד המשתתפים אף הציע להפעיל את המשטרה הפלשתינית נגד המתנחלים.

מצב הרוח המלנכולי של הציבור הפלשתיני מאיים על הרשות הפלשתינית, אבל הוא גם מעניק לתנועה העממית שממנה הרשות שואבת את כוחה, תנועת פתח, תוכן לוחמני חדש שסביבו אפשר להחזיר את התגייסות ההמונים לפעילות ציבורית ולמאבק. תנועת פתח גילתה כי בהעדר עימות האינתיפאדה עם ישראל, אין לה תכנים מלהיבים דיים לגיוס המונים. לכן אפשר היה לשמוע בשבוע שעבר את מזכ"ל פתח בגדה, מרואן אל־ברגותי, מדבר בעצרת המונים בחברון על שתי חזיתות מלחמה של תנועתו. בחזית אחת נאבקת פתח באווירת הייאוש בגדה. "הייאוש לא ייכנס ללבנו", אמר, "נילחם נגדו". חזית נוספת היא המערכה נגד ההתנחלויות. ראש עיריית חברון, מוסטפא נתשה, קרא ל"אינתיפאדה נגד התמנון ההתנחלותי".

הזעם הציבורי והשחיקה באמינותה של הרשות הפלשתינית יכולים לשמש (כנראה כבר החלו משמשים) אמצעי לחץ על ישראל במו"מ. נציגי הרשות טוענים, ובצדק, כי האשראי הציבורי שלהם הולך ואוזל. לא רק אמינותה של הרשות הפלשתינית אלא גם אמינותו של תהליך השלום תלויה על בלימה.

הצד הפלשתיני יצר כמה משברים במו"מ מאז מדריד. לרוב היו אלה משברים מלאכותיים. הפעם המצב שונה. המשבר אמיתי, והוא מחייב החלטות ישראליות־פלשתיניות הדדיות כדי לעצור את הסחף. ממשלת ישראל לא תוכל עוד לשקם את אמינותה בעיני הציבור הפלשתיני, אבל היא עדיין יכולה להציל את אמינותה של הרשות הפלשתינית בעיני תומכיה, ואת אמינותו של תהליך השלום בעיני תומכיו הישראלים והפלשתינאים.

מקורות התסמונת

מאת דני רבינוביץ

מי שיטרח לפתוח ספר בסיסי בפסיכיאטריה, יגלה משנה סדורה למדי בנוגע למקור התסמונת המכונה אנורקסיה נרבוזה והטיפול בה. שלוש הגישות המקובלות להבנת התסמונת מתחשבות, כל אחת בדרכה, במשפחת החולה וביחסים שרווחו ושוררים בה. הגישה הדינמית מרגישה קונפליקטים ארופליים בלתי פתורים, או, בסוג אחר של חולות (כ־95 אחוז מהמקרים הן נערות), שאיפה אובססיווית להתקרב לדמות שאותה ביקשו לעצב ההורים, אפילו במחיר הרס עצמי.

הגישה ההתנהגותית מייחסת את התסמונת להתמודדות עם מצבי לחץ בינקות ובילדות. הגישה המשפחתית מדברת על ארגון משפחתי קשיח המונע פתרון בעיות, הכרוך בחודרנות והגבלת האוטונומיה של בני המשפחה, שבו ילדים לוקחים על גבם קונפליקטים בין ההורים, ומציעה את האנורקסיה כמבטאת שעבוד פתולוגי של בני המשפחה לחולה.

אינני פסיכולוג ואין לי כישורים לשפוט איזו מבין שלוש הגישות מציעה את הבסיס הטיפולי היעיל ביותר. מה שברור הוא שמדובר בתסמונת של הפרעה נפשית קשה; שנוסף על טיפול פיסי חייב להיעשות טיפול נפשי; ושכדי לרדת לעומק הבעיה צריכה משפחת החולה להיות מוכנה להתחלק לפחות בחלק מן האחריות להתפתחות התסמונת. נגה אנקורי מתה בשבוע שעבר בתום גסיסה של 11 שנה. גילה במותה, 21, היה גבוה יותר ממשקלה בקילוגרמים. בימים שלפני מותה ואחריו נתן אביה פומביות דרמטית להאשמה שלחולים באנורקסיה בישראל אין למעשה מסגרת טיפולית נאותה.

מערכת הבריאות, הוא הסביר, תנתב אותם בסופו של התהליך לבתי חולים פסיכיאטריים רגילים. הצעירות הן בדרך כלל נערות אינטליגנטיות מאוד ורגישות, שהשהייה במוסדות כאלו עלולה להיות הרסנית בעבורן. האב השכול צודק כמובן: כל התמורות היא מבורכת, ואם יקום בישראל מרכז רפואי המתמחה באנורקסיה, יקדם הדבר בהרבה את מצבן של החולות ואולי יציל חיים.

הבעיה היא שהופעותיו בתקשורת הבליטו גם כמה טיעונים בלתי ענייניים ומזיקים, שכדאי להאירם. רוב הנערות האנורקטיות בישראל מחלימות כתוצאה מהטיפול שניתן להן. לכן הצגת הסינדרום כתחום לא מטופל היא שגויה ומטעה. המערכת מציעה מה שהיא מציעה, אך במקרים רבים נוטה הבעיה הנפשית המקורית להתפתח לסינדרום מסוכן מהסיבה הגופנית בגלל סירוב הנערות ומשפחותיהן לשתף פעולה עם פסיכולוגים ופסיכיאטרים. השתלחות חסרת רסן במערכת הבריאות בטענה שאין לה מה להציע יכולה להרחיק חולות נוספות מטיפול העשוי להציל את חייהן.

מהופעותיו של האב אפשר להקיש, שבכל הקשור לאנורקסיה הוא אינו מאמין בפסיכולוגיה, בפסיכותרפיה ובפסיכיאטריה. זכותו של כל אדם להאמין או לכפור בגישה טיפולית זו או אחרת למרות שזו או אחרת אינה מוטלת בספק. הבעיה היא שכאשר מדובר בחזרה לטיפול בהפרעה דוגמת אנורקסיה, בני משפחה קרובים עומדים בנקודה בעייתית מאוד.

אם ניקח כנקודת מוצא את המשותף לכל הגישות שהוזכרו – כלומר שמדובר גם ואולי בעיקר בפתולוגיה שמקורה במערכת המשפחתית ולא רק בנערה כנשאית יחידה של מחלה – הרי ברור שכל טיפול המתבסס על תובנות פסיכולוגיות יחדש מכל בני המשפחה, ובעיקר מההורים, בדיקה יסודית ומקפת של עצמם ושל המשפחה אשר בגו. יוצא שהחלטת ההורים על תהליך טיפולי לבת לא מסתכמת רק בתהליך שיעבור עליה. היא משקפת גם נכונות שלהם להצטרף לתהליך, לקבל אחריות למקור ההפרעה, לשאת בסטיגמות ולהשתתף בתהליך הריפוי.

פסיכולוגים המתמחים בילדים ובמתבגרים מדווחים שסיבה מרכזית לכישלון תהליכי טיפול היא סירובם של הורים להפנים את העובדה הכואבת שבעיות נפשיות של ילדים – יש האומרים כולן – משקפות בראש וראשונה בעיות במערכות היחסים בינם לבין הוריהם, לפעמים מגיל ינקות. אביה השכול של נגה אנקורי חי באמונתו, ואין כל ביטחון שהגישה הבאה לידי ביטוי כאן, השונה מגישתו, היתה מצילה את חיי בתו.

גם מעיתונאי מיומן כמו גבי גזית אפשר היה לצפות ליותר אחריות בהצגת מקרה נגה אנקורי בתוכניתו בטלוויזיה. מתפקידו היה להביא בחשבון שהופעה כזאת בעצם יום הלוויה היא בעלת כוח רגשי עצום שמקהה מאוד את יכולתו של הצופה להפעיל ביקורת עניינית. גזית עצמו, נראה היה מהתוכנית, מקבל את טיעוני האב בלי מחשבה שנייה של ממש, תוך הזנחה תמוהה של הצורך להביא דעה נגדית. זה קשור כמובן לטבע המדיום הטלוויזיוני: אנשי בריאות הנפש, אם היו מוזמנים להסביר באולפן את שיטות הטיפול העומדות לרשות חולות, היו מצביעים מן הסתם על הקטרוג הכאוב והצווחני, וממתנים את ההצלחה התקשורתית שזכה לה המשדר.

בינתיים / אמנון דנקנר

מה יש בשם?

השבוע ביליתי בירושלים וכמו תמיד חשתי בקסם של שהות בעיר שבה תוכרתי יהודי. זו תחושה נעימה ללכת ברחוב ולהחליף ברכות עם בעלי חנויות שמכרו לך מצרכים כשעוד היית ילד ותחושה לא כל כך נעימה לזהות איש קשיש וכבוי ולהבין בתדהמה פתע כי הוא למד אתך באותה כיתה בבית הספר העממי.

אני הייתי ילד ירושלמי ברמול: מחלון חדרי יכולתי לראות את הנוף היפה בעולם. מדי בוקר הייתי מתעורר ומשקיף אל העיר העתיקה, אל כיפות המסגדים שניצבצו בשמש ואל הרי אדום ומואב שנפרשו במרחק והחליפו צבעים במשך היום מוורוד שקוף לסומק עז ואחר כך לתבלכל סגול של הערב.

עכשיו, מאותו חלון רואים רק את חלונותיו של הבית ממול. הכל חסום והרווח כביכול שביכולת ללכת אל המקומות שאז אפשר היה רק לראותם מרחוק אינו יכול להתממש עוד בגלל האיבה. הרבה התחדש בעיר הזאת מאז עזבתי אותה, אולם המפתיע הוא שדבר אחד נשאר כשהיה למרות מאמצים רשמיים כפייתיים לשנותו.

באחד מסיולי עברתי ליד שכונה חדשה שסוללקה עדיין הולכת ונבנית, רחוקא בחלק המערבי של העיר, ולפתע שמתי לב לשלט הגדול שהפנה אליה את הנוסעים ושאמר: מנחת. תחילה חשבתי שמדובר במנחת הליקופטרים, עד שהבנתי כי זה שמה של השכונה. המפתיע לא היה בכך שאני הכרתי את המקום כמלחה, אלא שלמרות השם הרשמי אין ירושלמי שאינו משתמש בשם הישן, הערבי, ואין ירושלמי הקורא לה בשם החדש.

יש שם קניון גדול והכל קוראים לו הקניון של מלחה. יש שם איצטדיון על שם טדי קולק והכל קוראים לו האיצטדיון במלחה. ממש בסמוך יושבת שכונת קרית יובל. כאן יש הישג לבולדוזר השמות הרשמי: פעם קראו למקום בית מזמיל והוא היה כפר ערבי. היום רק ותיקי־ותיקים מגיליים מעט נדרשים לשם הישן. אבל זה הישג בודד. כאשר תפנה בירושלים, אומרים תלפיות, שיש להם תחושת מקום חריפה בביזוזו, "לא" מפורש ומצלצל לניסיון המתמשך של השלטונות למחוק את סכות העבר.

שכונת הבגודים המהודרת והיקרה ביותר בלב העיר עדיין נקראת בפי כל בשמה הערבי טלביה. אם תשאל ירושלמי כיצד מגיעים לשכונת קוממיות – זה שמה הרשמי – הוא יקרקף במבוכה את קרקפתו ולא יידע לענות. כך גם קטמון, שרווחה מעליה את השם גונן. לשכונת הגבול לשעבר מוסררה מתעקשים המוסדות לקרוא מורשה, ללא הועיל. בקעה, שהחלה להיעשות יוקרתית כשכונת השמנים, מתעקשת לדחות מעליה את השם גאולים. התעקשות הזאת היא ירושלמית ייחודית. אינני מדבר רק על המובן מאליו – היישובים הממלאים את הארץ שקמו על חורבות כפרים ערביים ומחקו את השמות הישנים; אני מדבר גם על שכונות בערים שמיהרו לעשות שמות עבריים רשמיים. רק בירושלים עדיין אין השתלת השמות מצליחה.

הנוף משתנה, שכונות יהודיות חדשות וגדולות מתפשטות כאן לכל כיוון וסוגרות על המובלעת הערבית, אבל בעורף מתקתקים השמות הערביים ואי אפשר להשתיק אותם. האם זה אומר משהו על המאמצים להפוך את העיר לירושת מאוחדת תחת שלטון ישראלי? לירושלים זיכרון ארוך וייחוד משלה. מה שנמחק במקומות אחרים מתעקש לבצבץ בין הסלעים ובתי האבן שלה. יש בה איזו חמרה אירונית המביטה בקיסום מצה לגלגני על הודים וסבלים המתיימרים לנכס אותה לעצמם לנצח. היא מעלה על הדעת אשת אהבים מנוסה ומקמקמה המצודדת בדרכה את מאהביה ותולמת על אלה שעוד יבואו. היא נקראת בפי רבים עיר נצח, אבל מי שמכיר אותה יודע שהכל בה גם זמני.

עוד מעט יחגגו בה את חגיגת המפנוריקת מעט של 3,000 שנה לדוד המלך. קשה להבין שהעניין יחלוף בלי המנה הצפויה של סקנדלים. הרי חתן החגיגה עמד במוקד של סערוריה פרלמנטרית התית אידיאולוגית רק לא מזמן. הטענה הצודקת תהיה כי בקרב תושביה היהודים רב מספרם של אוסרי התהילים המיוחסים לדוד ממספרם של אלה הרואים אותו ראייה היסטורית חילונית. הנה עוד דוגמה להתקבלותה של העיר הזאת: עוד אנו חוצבים בהר, מתפרצים חלעים ומקססים את הגבעות בשכונות חדשות כדי להכניס את האתוס הציוני של רוב מבריע לנו בירושלים – וכבר הולכת העיר ונעשית לריכוז החרדי הלאומני הגדול במדינה, שיחד עם הדתיים הלאומיים צפוי שישימו שם את המלכון בקרוב. וכך שוב תיעשה העיר הזאת זרה ומוזרה לרוב תושבי המדינה הנותקת כתב באהבה ודבקה, רחוקה ומתרחקת ומגמגמת לייצר את הבעיות שהביאו לה כה מסוכסך כל כך לאורך דברי ימיה. אחרי הכל רב השיטוי שבעיר הזאת עם הכם והכבע את המשפט: תפסת מרובה – לא תפסת.

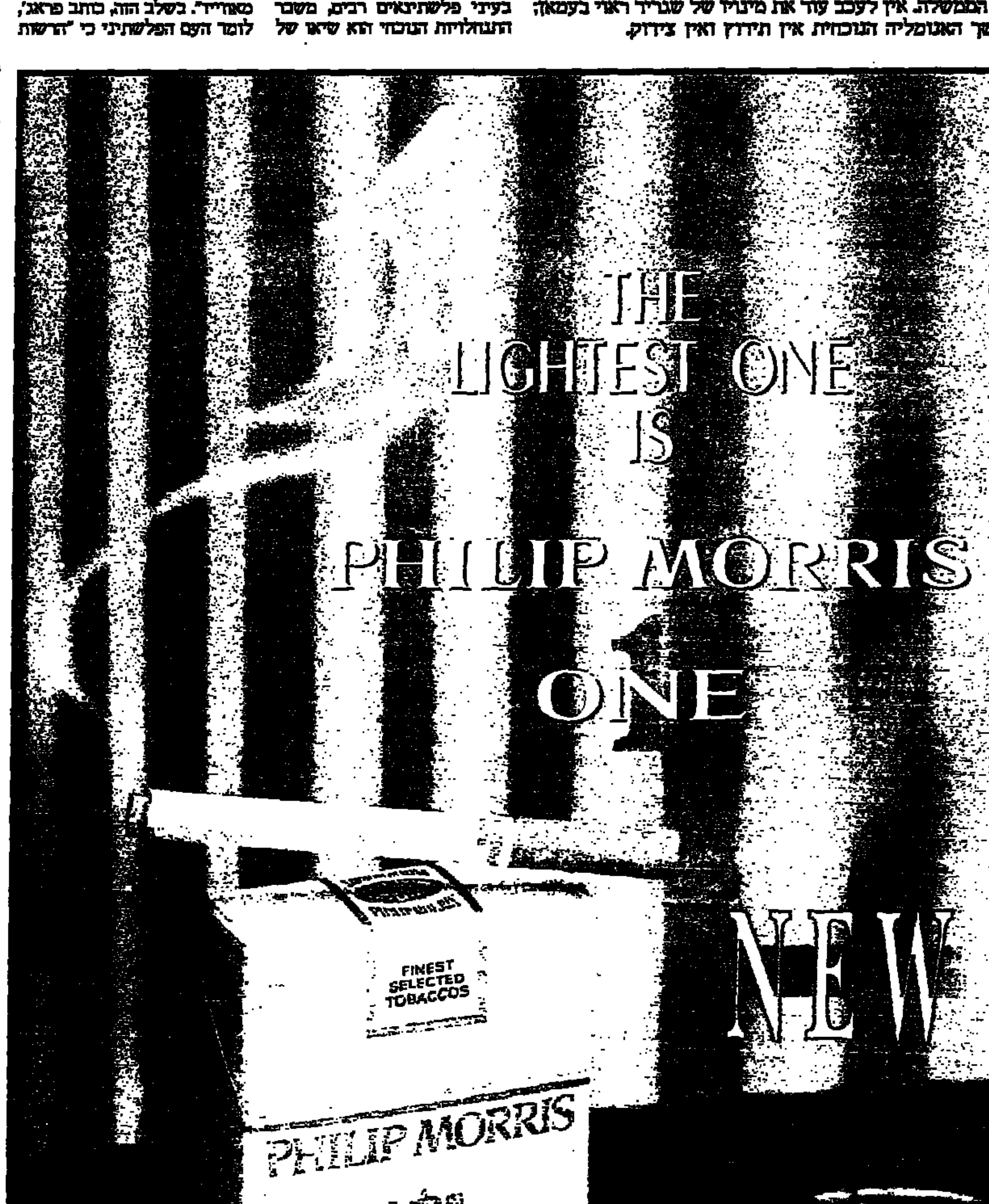

רוסיה על הכף

מאת פלורה לואיס
ניו־יורק טיימס

פאריס

המלחמה הקטנה והמזוהמת בצ'צ'ניה כבר חוללה שינוי דרמטי בעמדתם של בוריס ילצין ושל רוסיה במערב. אין זה אפשרי עוד לארצות הברית ולממשלות אירופה להעמיד פנים כי מה שהן מכנות "העניין הפנימי" הזה כלל אינו מעניינן, וכי הסכמת צקצוק לשון על אכזרות אוזרחיות מנקה אותן מהאחריות לתוצאות.

הסוכנות הבוטפירה שהף גילו עד כה להפרה הרוסית של מחויבות לזכויות האדם נבעה מחשש שהחלופה לילצין תהיה גרועה בהרבה. אבל הקליקה שלו בקרמלין נגררת בכיוון אפילו לביקורת המתונה של פקידים מערביים, ודיבריה משמיעים התבטאויות אפילות על הדוקה של מדינת המשטרה והיכ תוכנית הרפורמה.

אנו עדים כעת לנבוא גילויים. חלק גדול נובע מהסיכוי התרשותי והאר התקדים של הקרבות. בחלקו הוא אפשרי בגלל הקשורות הלוויין מאבצעות פלאפונים ותלקט. בחלקו הוא שילוב בין עיתונאים רוסים נחושים בדעתם שאינם מוכנים עוד להציג במהדך לב ובין חולשתה של הממשלה המרכזית הכושלת.

העקרים של מוסקווה לסיוח מפלתה התקפנית וכישלונותיה הם כללי כבדים סטליניסטיים סלה, עד כי קל לראותם כמנוד בים ומצביעים על בהלה ולא על שליטה מיוצבת במצב. מוסקווה מכחישה שזו מלחמה וטוענת רק ב"פעולה משטרתית", שמטרתה "לפרוק מנשק את הכנופיות המזוינות" ו"לעמוד לצד הצ'צ'נים".

היא טוענת שהצבא מוצא מהסחה את מקומו תופסים כוחות משרד הפנים, שהצ'צ'נים מפציצים ומפגידים את עצמם, שגרוזני נפלה, אך שיש לתגבר את ההסתערות.

כתבים שחזרו באחרונה למוסקווה אומרים כי הם לא טרחו להאזין להודעות הרשמיות ולטענות הרשמיות. הם פשוט נסעו כדי לראות מה קורה תוך סיכון רב אך בהתערבות מועטה בלבד מצד הצדדים בשטח. תופעה זו חדשה ברוסיה והיא בהחלט בעלת השפעה. אף כי הצ'צ'נים אינם מאהדים כולם הם מבינים זאת ואומרים להם, "אתם אחד מכלי הנשק הטובים ביותר שלנו".

סבסטיאן סמית מסוכנות הידיעות הצרפתית אמר כי דיווחים כאלה עוררו גם אי־נוחות, אבל בדומה לאחרים שהתגנבו בהפצצות והפגזות אין לו שום כוונה להכחיש את מה שקורה. לראשונה ראו רוסים בטלוויזיה כיצד האנשים שלהם נלחמים ומתים. העיתון "מוסקובסקי קומסומולסט", שאינו רוחש אהדה לשר ההגנה פאבל גראצ'ב בגלל רצח הכתב שלו שחקר שחיתויות במשרד ההגנה, פירסם צילום של השר בשדה הקרב. הגנרל עומד מחייך חיוך רחב בשדה מלא בגופות חיילים רוסים. לא יהיה זה קל להסתיר ולהפיל מידע זה. הדבר יהיה אפשרי רק באמצעות גל טרור ממלכתי חדש שיעודד לפעולה אנשים שכבר יודעים טוב מדי לאן הוא יכול להוביל.

גילוי אחד הוא הבלבול, האי־סדר והדמורליזציה בצבא הרוסי. סמית אמר כי הרוסים היחידים שראה היו מתים, כולם בני עשרה. שבויים רוסים אומרים בראיונות שהם צעירים, שנאמר להם שאינם נשלחים להילחם אלא רק להיות מוצבים בצ'צ'ניה, ושהם כלל לא ידעו בכלל במה מדובר. סטיוון ארלנגר מה"ניו יורק טיימס" אמר כי השימוש הזה בטירונים בעלי הכשרה מועטה, כשהמחלקות הטובות יותר משארות בעורף, הראה שהמתקפה ב־11 בדצמבר נערכה בחיפזון לאחר הכישלון של מבצע "המורדים" הלא כל כך חשאי בנובמבר, בלי עבודת בינה או הכנות נאותות.

זו הפשלה מבירה לממסד הצבאי הרוסי. המריבות ואי־ההסכמה בתוכו בולטות לעין. כל עוד שהוא מחזיק בידיו את העניינים, תגובתו של גראצ'ב היא להפגין משנה תוקפנות, אבל הוא אינו יכול אפילו להישען על הצבא, לאחר שעודד סליחה בתובכיו הראשונים. הוא יכול רק לחפש ישועה בחצר הקרמלין.

בעוד שהמלחמה נמשכת, צונח התקציב הרוסי ומסכן את מלוות הייצוב של קרן המטבע הבינלאומית, שאת תנאיה לא תוכל מוסקווה לקבל. כמה מבקרים מאמינים שזה מכוון. נועד לשלש את התקציב הצבאי השנה (ל־22% מהסך הכולל) ולהסל את הרפורמות הכלכליות. מדברים על הלאמתן מחדש של תעשיות מסוימות.

ילצין נראה קרוב לשלב שבו היה מיכאל גורבצ'וב בתקופת ההפיכה באוגוסט 1991 – נראה שהוא על סף תהום ומאבד את שליטתו. אין זה סביר שתיוותר לו כעת דרך אמצע כלשהי. אם לא ינוס נסיגה חדה ויקדיש עצמו מחדש לרפורמה ולדמוקרטיה – הוא יסולק. המערב חייב להזהיר לעצמו את תחושת יעדיו הבסיסיים ולהתמקד לא בגודל המנהיג אלא בגודל המדינה, שכן זה הדבר הנוגע לו. אותה רוסיה, שהעולם יצטרך לחיות אתה, היא העומדת על הכף.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מעברו השני של האוקיינוס קל יותר ליטול סיכונים

ניוט גינגריץ', יו"ר בית הנבחרים של ארצות הברית, נוטה לתמוך בשיגור כוחות אמריקאיים לרמת הגולן, אך אומר כי הציבור בארצות הברית יציג שאלות קשות למי שירצה לנקוט צעד כזה. בעשור הקרוב, הוא מאמין, רוב המדינות במזרח התיכון לא יסכנו את ישראל. הסכנה האמיתית היא הטרור, וצמיחת כוח גרעיני באיראן. ראיון

מאת עקיבא אלדד

וואשינגטון

ביום חמישי שעבר התקשורת מזכירתו של ניוט גינגריץ' והתנצלה על שעליה לדחות את הראיון עם יושב ראש בית הנבחרים, כיוון שהוא נקרא בדחיפות לפגישה בבית הלבן עם הנשיא, ביל קלינטון. ביום שישי התנצל גינגריץ', עונד עניבה מעוטרת בפילים (סמל המפלגה הרפובליקאית), באומרו כי יהיה עליו לקצר מעט את הראיון. הפעם נועדה לו פגישה עם הילרי קלינטון בבית הלבן, בלוויית אמו, שסיפרה ש"לחשה" בימים האחרונים באוזנה של קוני צ'אנג, שדרנית סי־בי־אס, כי ניוט נהג לכנות את הגברת הראשונה "כלבתה".

אורח לרגע שהיה מציץ בעיתונים בארצות הברית, או שהיה צופה בתחנת טלוויזיה אקראית, היה מרוויח הביתה שבבית הלבן מתגורר איש כסוף שיער, מהיר דיבור, שלא יוצא לרחוב בלי המסמך שחיבר, "עשרת הדיברות", או "החוזה עם אמריקה". פרשנים אומרים שמעולם לא היה לבית הנבחרים יושב ראש שבידיו עוצמה כזו, וצופים כי עוצמה זו אכן תהפוך את גינגריץ' לדייר קבע בבית הלבן. השאלה האם ינסה לעשות זאת בעוד שנתיים, או שמא ימתין לשנת 2000, תלויה במידת הצלחתו לממש את ההבטחה לתרגם בתוך 100 ימים את הניצחון הגדול שנחלו הרפובליקאים ב־8 בנובמבר לעשרה חוקים חדשים.

בעלי טורים מכנים את וואשינגטון "ניוט־וויל" ומרבים להשתמש בביטוי "קלינטון נייט" (על משקל רבין "הנמרץ"). עשרות החברים החדשים בסיעה הרפובליקאית בבית הנבחרים, הממתינים למוצא פיו של גינגריץ', מזכירים מעט את היחסים בין רפאל איתן ובין שבעת חברי הכנסת הצעירים של צומת לאחר הבחירות האחרונות בישראל. לפני המרד נגד איתן, כמובן. בעצם, גינגריץ' מזכיר מעט את הנטייה של מנהיג צומת להיכשל בלשונו, ולעתים גם במעשיו. הסיפורים החמים שהוא סיפק לתקשורת מאז נפתח מושב הקונגרס ה־104, הקדימו במהדורות החדשות אפילו את תחילת משפטו של או־ג'יי סימפסון: המקדמה שקיבל מרופרט מרדוך תמורת כתיבת שני ספרי עיון, בסך 4.5 מיליון דולר, והוויתור עליה, ופיטורי הבזק של ההיסטוריונית של הקונגרס, כריסטינה ג'פרי, שכתבה שתוכנית הלימודים בבתי הספר היסודיים בארה"ב אינה נותנת ביטוי להשקפת עולמם של הנאצים.

תגובתך המהירה לדבריה של ג'פרי עוררה תגובות חיוביות בקהילה היהודית ועשתה כותרות בישראל. האם נכון יהיה לפרש את המהלך הזה כניסיון לחזר אחרי הקהילה היהודית?

זו היתה תגובה כנה וישירה על דברים לא נכונים, ואני מקווה שכך זה יובן בקהילה היהודית. בעצם, כל אדם הגון היה חש עלבון למשמע דברים כפי שהיא אמרה על הנאצים והקו־קלאקס־קלן. לפעמים אתה צריך לעשות את הדבר הנבון, רק משום שזה מה שנבון לעשות. זו לא היתה תגובה מחושבת. קראתי את דבריה, ואמרתי שזה בלתי אפשרי.

כלומר, פיטוריה של ג'פרי לא היו מעשה פוליטי?

אם תקרא את הנאומים שלי בוועידות אייפא"ק ובקורסים שלי, תקבל את התשובה. זה מקרה עצוב. אינני מאמין שבאמת היא התכוונה בדרך כלשהי להזיק כפי שהמלים שבהם השתמשה היזק. אבל המלים הללו קיימות, ומי שאמר את הדברים הללו, או כתב אותם, אינו יכול לשמש היסטוריון של בית הנבחרים.

גינגריץ': "אסד הוא דיקטטור, וקשה להצביע על שינוי מהותי בסוריה. עם השלום נוכל לפתח עמה יחסי מסחר, אבל יהיה קשה מאוד לשכנע את הקונגרס לתמוך במתן סיוע לסוריה"

ישראל שבה ביקרת לפני בחירות 92', ובה תמכת, היתה שונה במידה רבה מזו שתפגוש היום. לא כולם מרוצים מהשינוי הזה. יש אומרים שאין מקום לסמוך על הערבים. האם אתה חושב שאפשר לסמוך עליהם?

לא. אינני מאמין להם, אבל יחסי חוץ אינם מבוססים על אמון. לפעמים אתה מוצא בין מדינות יחסי ידידות עמוקים, כמו יחסינו עם ישראל, בריטניה וקנדה, אך אלה מקרים נדירים. בדרך כלל היחסים הבינלאומיים מתקיימים בין מדינות שאינן ידידות אינטימיות. לדוגמה, אם תשאל אותי אם יש לי אמון במשטר הנוכחי במצרים, תשובתי תהיה חיובית. אבל מה יקרה אם למצרים יהיו בעיות נוסח אלג'יריה? מה יקרה אם טוטליטריות וקיצונים דתיים ישתלטו על המדינה? לקח ההיסטוריה הוא שעליך לעשות הכל כדי להגיע ליחסי ידידות וגבולות פתוחים. עליך להיות מודע לכך שמשטרים יכולים להשתנות, ולדאוג לכך שתוכל להתקיים אם הם ישתנו. לכן אני מאמין כי חיוני שתמיד יעמוד לרשותך כוח צבאי.

עם זאת, אני מניח שבעשור הקרוב רוב מדינות המזרח התיכון לא יסכנו את ישראל. הסכנה המאיימת על ישראל היא הטרור, שעל כולנו מוטל להתמודד אתו, וצמיחתו של כוח גרעיני באיראן. בהשוואה לשני אלה, אפילו סוריה היא בעיה שאפשר להתגבר עליה.

ישראל שפגשת סירבה להחזיר שטחים בתמורה לשלום. המצב היום שונה. אילו משתי הגישות נראית לך יותר?

אימצתי שני עקרונות ביחס לקיומן של מדינות אחרות. הראשון הוא שזה הסיכון שלכם, ואיני מתיימר לדעת מה טוב בשבילכם בצורה טובה יותר ממישהו שגר בתל אביב, בירושלים, או למרגלות רמת הגולן. השני הוא שכאזרח אמריקאי איני יכול לדעת מה כדאי לישראל טוב יותר מיצחק רבין, שהוא מנהיג צבאי בזכות עצמו. ראש הממשלה רבין היה רמטכ"ל הצבא הישראלי. הוא היה רמטכ"ל מוצלח ביותר. קל מדי לשבת מעברו השני של האוקיינוס, להרגיש שאתה מעצמת־על ולהמליץ לישראל ליטול סיכונים, שלאמריקאים הם נראים כעניין של מה בכך. אתה חושב בצורה אחרת אם אתה מדינה קטנה מוקפת אויבים פוטנציאליים, ובלי שמץ אסטרטגי.

צריך להתייחס לבעיה בהקשר אחר. יש לשאול האם יש דרך לנטרל את סוריה, כך שהעולם יוכל להתמקד בשתי הבעיות המרכזיות באזור – צמיחתה של קיצוניות טוטליטרית, המעורבת בטרור, והסכנה האמיתית של הפיכת איראן למדינה גרעינית. אני חושב שיש לכך חשיבות אסטרטגית רבה.

האם היוזמה להגבלת שיגור כוחות אמריקאיים אל מעבר לים, בכוחות האו"ם, תשפיע על ההחלטה לשגר מפקחים אמריקאים לגולן? מזכיר המדינה הקודם, ג'יימס בייקר, אמר בעדות בקונגרס שאם הצדדים יבקשו לשלוח מפקחים אמריקאים, על ארצות הברית להיענות בחיוב. אתה מקבל את גישתו?

ראשית, הניסיון שיש לנו משיגור המפקחים לסיני הוא חיובי ביותר, ויש לכך חשיבות פסיכולוגית. שנית, אני נוטה לתמוך בשיגור כוחות אמריקאיים לגולן, אך עדיין אינני מתחייב שהדבר ייעשה. היתה לי פגישה טובה מאוד עם רבין. למעשה, זו היתה הפגישה הראשונה שלי עם מנהיג של מדינה זרה מיד אחרי הבחירות, וחשבתי שזה מראה על המהירות שבה הוא פועל. למדתי ממנו רבות.

אזרחי ארה"ב ישאלו שתי שאלות קשות, ויהיה צורך להשיב עליהן לפני שנסכים להציב חיילים בגולן. ראשית, הטרור בלבנון הביא לאובדן חייהם של חיילים אמריקאים. אחת הסיבות לכך שכוחות האו"ם אינם סובלים מהטרדות בדרך כלל, היא שאינם יעדים במיוחד. חיילים אמריקאים הם כמובן מטרה רבת ערך, שכן אנחנו המעצמה היחידה בעולם. השאלה השנייה שתועלה היא, מה יהיה תפקידו של הכוח האמריקאי במקרה שמשהו משתבש? האם אנחנו מספקים כוחות תגבורת מאסיביים, או שבמקרה שהטנקים הסורים חולפים על פנינו אנחנו מנפנפים להם לשלום? אינני חושב שיש לסגור את הדלת בפני ההצעה, אך צריך לחשוב על הכל, גם על האפשרויות הגרועות ביותר. אמנם רבין הרגיע אותי, אבל אני רוצה לקיים שימועים ולחשוב על כך יותר. אינני רוצה לתת צ'ק פתוח.

אני מכבד את ג'יימס בייקר, וגם למזכיר המדינה הנוכחי, וורן כריסטופר, היתה השפעה חיובית על המזרח התיכון. מגיע לו אשראי על כך. אני רוצה להאזין גם למזכיר ההגנה, ויליאם פרי, ולדעת שחשבנו גם על ההיבטים השליליים של הנושא, כיוון שאם אנחנו מתחייבים, עלינו לעמוד בדברנו. אינני רוצה ליצור מצב דומה למצב בבוסניה, או ברואנדה. אנשים שם נתנו בנו אמון, עד שלפתע אירע משהו וארצות הברית הפרה את התחייבותה, או שלא הצליחה לספק את מה שהם חשבו שמוסכם עליה.

מדובר על כך שההסכם עם סוריה יכלול את ניקוי לבנון מטרור. החיזבאללה והחמאס אינם נתונים באופן מוחלט למרותה של סוריה. ייתכן שסוריה תהיה מוכנה לנקות את בקעת הלבנון. השאלה היא האם אפשר לעשות זאת, או שהדבר דווקא יגרום לארגונים אלה לרדת עמוק יותר למחתרת, כפי שקרה לבריטים בצפון אירלנד.

מאז ומתמיד אין ארצות הברית רואה עין בעין עם ישראל את עניין ירושלים. נוכח השינויים המתחוללים במזרח התיכון, האם תתמוך בהעברת השגרירות שלכם לבירת ישראל?

מאז 1980 הצבעתי בעד העברת השגרירות לירושלים, ואני תומך נלהב בצעד כזה. זה אבסורד שאנו מתייחסים לישראל כאל מדינה שאנחנו מגדירים היכן צריכה להיות הבירה שלה. אם הרוסים יחליטו מחר בבוקר שהם רוצים להעביר את בירתם לסנט פטרבורג, אני מניח שנלך בעקבותיהם. זה יהיה מגוחך מצדנו לא לקבל זאת. איש, אפילו הערבים, אינו חושב שישראל תוותר על כל ירושלים. אפילו בחלומותיהם הם מקווים שיקבלו רק חלק מירושלים. כך שלא נראה שיש בכלל שאלה לגבי הלגיטימיות של ירושלים כבירה. זכותה של ישראל להגדיר את בירתה ואנחנו, כבעלי ברית שלה, צריכים להסכים לכך. אם הדבר יובא השנה בפני הקונגרס, אתמוך בכך. איני יכול לומר לך עכשיו מה בדיוק נעשה. אין בדעתי לעשות צרות לממשל קלינטון, אך אני מציע בתוקף לנשיא ולמזכיר המדינה: הבה נעביר את השגרירות לירושלים.

גינגריץ' עם הסנאטור הרפובליקאי רוברט דול. "זכותה של ישראל להגדיר את בירתה ואנחנו, כבעלי בריתה, צריכים להסכים"

תצלום: אי־פי

ממשלת ישראל מאמינה שהסיוע לפלשתינאים חיוני להצלחת ההסדר. האם תתמוך בהמשך הסיוע לרשות הפלשתינית? מה יעלה בגורל הסיוע לירדן, ואולי לסוריה, כאשר נחתום על הסכם שלום עמה?

קשה לי לראות מדוע עלינו לתמוך בסוריה. אין לנו מחויבות מוסרית לשלוח כסף לכל מי שצץ בשטח. סוריה תהיה האחרונה. מצרים זכתה בסיוע כיוון שהיתה הראשונה שחתמה על הסכם שלום עם ישראל. אסד הוא דיקטטור, וקשה להצביע על שינוי מהותי בסוריה. עם השלום נוכל לעשות משהו פשוט, כמו לפתח יחסי מסחר עמה. אבל יהיה קשה מאוד לשכנע את הקונגרס לתמוך במתן סיוע לסוריה.

ירדן היא סיפור אחר. למרות מדיניותו של המלך חוסיין במלחמת המפרץ, ולמרות חולשתו של הממשל שם, ירדן היתה מאז ומתמיד המדינה הערבית ששיתפה אתנו פעולה יותר מכל האחרות. לכן הסיכויים שתמשיך לקבל את הסיוע טובים למדי. באשר לסיוע לאש"ף – משיחותי עם רבין התרשמתי שממשלת ישראל מייחסת חשיבות מכרעת לניסיון להקים ממשלה פלשתינית יציבה. אינני רואה מנגנון מתאים יותר לייצוב הרשות בעזה ובגדה, ואני נוטה ללכת בעקבות עצתה של ישראל. אם היא ממליצה לפעול לחיזוק הממשל הפלשתיני, אנסה להיות לעזר. יותר מדי מונח על כף המאזניים מכדי שננסה לנהל את מדיניות היום־יום של הרשות הפלשתינית ממרחק של 6,000 מיל.

הצעת התיקון הכלולה ב"חוזה עם אמריקה", המחייבת תקציב מאוזן, עתידה לפגוע גם בסיוע לישראל?

ייתכן, אבל אינני חושב שזה יקרה. נמשיך לפעול כדי לשמור על סיוע החוץ, אבל זה לא יהיה קל. כיוון שאנחנו עומדים לקצץ תוכניות. מטריד אותי יותר שמא ישראל לא תלך בעקבות שאר מדינות העולם, להפרטה מרבית ולהנהגת יותר תחרותיות עם דגש על יצוא. בטווח הארוך, אם הסיוע האמריקאי הוא אחד האמצעים שבעזרתם ישראל נמנעת מלהנהיג את השינוי הנחוץ לכלכלתה, למעשה אנחנו פוגעים בה. למרות הכל, אני חושב שנתמוך מאוד בסיוע החוץ.

איראן טוענת שחברות אמריקאיות הן השותפות העסקיות הטובות ביותר שלה. מדיניות הבלימה הכפולה נכשלה כנראה. מה האסטרטגיה הנכונה מול הסכנה האיראנית?

בכנות, אינני יודע. השאיפה צריכה להיות שאיראן תהיה שותפה יציבה כמו טורקיה, או מצרים. אך לאיש אין כרגע אסטרטגיה שתוכל לממש זאת. בעיית הטרור והסכנה הגרעינית הטמונה בדיקטטורה האיראנית היא הבעיה העקרונית והחשובה ביותר שעמה עלינו להתמודד בטווח הקרוב.

ודאי ידוע לך שהחמאס משתמש לרעה בהכנסת האורחים של ארה"ב ובתיקון הראשון לחוקה האמריקאית. אנשיו מתאמנים כאן ומגייסים כספים לפעולות טרור נגד ישראל.

זה נושא שאני מקווה שיו"ר ועדת החוץ של בית הנבחרים, בנג'מין גילמן, יעלה בשיחותיו עם הממשל. עלינו להוציאו לאור ולבחון מה מתרחש.

האם הנהגת תפילות בבתי ספר לא תחבל במאמציכם להשיג תמיכה יהודית רחבה יותר?

אינני תומך בהנהגת תפילה רשמית, אבל זכותם של תלמידים להתפלל. הוצאתן של התפילות אל מחוץ לבתי הספר הציבוריים היא צעד מרחיק לכת. אני חושב שהקהילה היהודית באמריקה משתנה. היא יותר מודעת היום. מנהיגים יהודים מוטרדים מהבזבוז וכישלון הממשל, שבעטיים התחזקו. הם מבינים שמדינת הרווחה נכשלה, ואם המפלגה הרפובליקאית תשכנע אותם שהיא דואגת בכנות לעניים, אני מאמין שתהיה לכך השפעה.

הקהילה היהודית הענישה את המועמד הרפובליקאי האחרון לנשיאות, ג'ורג' בוש, על הזיקה שקיים בין ההתנחלויות לערבויות. באיזו מידה אתה תומך במדיניות הזו?

התנגדתי לכך בשעתו. זה היה אחד הנושאים שבהם חלקתי על דעתו באופן מוחלט. אין זה מתפקידנו לומר לישראל אילו סיכונים עליה ליטול על עצמה. ההישגים האחרונים הם פועל יוצא של מנהיגותו של רבין. אני שומע גם את בנימין נתניהו ורוחש כבוד לדעות המוצקות והאינטליגנטיות שלו.

בבחירות הבאות יבחרו אזרחי ישראל, לראשונה, את ראש הממשלה בנפרד מהפרלמנט שלהם. יש בהם הצופים בדאגה בשלטון הדו־ראשי שלכם.

חלוקת העוצמה בין שתי הרשויות היא דבר חיובי, אך זה מתסכל למדי. הבעיה בשיטה בישראל היא ניפוח כוחן של מפלגות קטנות והקושי הנובע מקואליציות חלשות. בטווח הארוך נוצר אצלנו מאזן כוחות באופן שמקל לבלום חוקים רעים, אך מקשה להעביר חוקים טובים.

כחול וירוק על גבעות הטרשים

הידברות אינטנסיווית עם הצדדים המתעמתים ואיפוק רב מצד השוטרים – אלה הם כמה מדפוסי הפעילות שקבעה המשטרה באירועי הכפר אל־חאדר שליד היישוב אפרת ואשר מנעו הידרדרות המצב לכדי עימות אלים. האירועים האחרונים באדיב, אומרים קציני משטרה, מחזקים את הצורך בהתערבות משטרתית בעת חיכוכים עם מפגינים

מאת ראובן שפירא

אילו המשטרה היתה מטפלת באירוע הזה הוא היה נגמר אחרת, ללא אלימות, אומרים קציני משטרה על אירועי יום רביעי שעבר בכפר אדיב ליד התנחלות עלי זהב באזור רמאללה. ההפגנה שם, שהפכה להתנגשות אלימה בין המפגינים לבין חיילי צה"ל, המחישה ביתר שאת – לדעת הקצינים – את הצורך בהתערבות כוחות משטרה בעת חיכוכים עם מפגינים, כפי שנעשה באירועי השבועות האחרונים בגבעות הכפר אל־חאדר ליד היישוב אפרת שבשומרון. המשטרה ומשמר הגבול (שיפעל תחת פיקוד המשטרה), הם אומרים, מיומנים בטיפול בהפגנות, ויש להפקיד בידם סמכות דומה לזו שיש להם בתחומי הקו הירוק.

ואכן, השילוב בין היחידות המשטרתיות והצבאיות תחת פיקוד משטרתי באירועי הכפר אל־חאדר הוכיח עצמו. דפוסי הפעילות שקבעה המשטרה – בין השאר, הידברות אינטנסיווית עם הצדדים המתעמתים ואיפוק רב מצד השוטרים – מנעו הידרדרות המצב בשטח לכדי עימות אלים, ונראה כי ייושמו בעתיד באירועים דומים בשטחים. אירועי הכפר אל־חאדר יירשמו כמפנה בכל הקשור בתפקידה של משטרת ישראל בהשלטת סדר ובטיפול בהפגנות, בעצרות ובאירועים בעלי אופי אזרחי בשטחים.

בפעם הראשונה נטלה המשטרה באופן ברור ובולט פיקוד ישיר על הפעילות המבצעית בשטח, והיתה אחראית להשבת הסדר על כנו ולריסון המפגינים המתפרעים משני צדי המתרס – התושבים הערבים ואנשי השמאל מזה ומתנחלים ואנשי ימין מזה. במהלך האירועים הללו התקיים שיתוף פעולה בין כוחות המשטרה ויחידות מג"ב ליחידות צבא, בהן היחידה המיוחדת לפיזור הפגנות של המשטרה הצבאית, שאנשיה מאומנים לטיפול באירועים דומים. קציני משטרה בכירים בראשות מפקד מחוז ש"י (שומרון ויהודה), ניצב אליק רון, פיקדו על הנעשה, והם נעזרו במפקדי צה"ל.

את מחוז ש"י, הגולש על מרחבי שומרון ויהודה (כל הגדה), הקימה המשטרה לפני חודשים אחדים. תפקידו לרכז את הפעילות המשטרתית בגדה ולאחדה בכל התחומים ומול כל הגורמים, לרבות צה"ל – כדי להגביר את יעילותה של הפעילות המשטרתית בכל התחומים: חקירות פשעים, שמירה על הסדר הציבורי, מניעת עבירות, אכיפת חוקי תנועה ומעצר חשודים בביצוע עבירות פליליות. המחוז החדש אמור לתת מענה לליקויים שאיפיינו במשך שנים את תפקוד המשטרה בגדה, כפי שבאו לידי ביטוי בין השאר בממצאי ועדת שמגר, שחקרה את הטבח במערת המכפלה.

בין השאר קבעה ועדת שמגר בהמלצותיה, כי "מתחייבת הגדרה מדויקת של תפקידי המשטרה לגבי כל התחומים שבהם תעסוק וכן הקצאת כוח אדם מספקת. נוהלי תיאום בין הצבא למשטרה יבטיחו סיוע צבאי למשטרה במתן ליווי או בדרך אחרת, ינהיגו וזרימה שוטפת של מידע על עבירות וקביעת הסדרים שיקלו את פעולת החקירה של המשטרה... מאחר שאכיפת החוק היא תפקידה המרכזי של המשטרה, והיות שאנשי משטרה מיומנים יותר לטיפול בהפרות סדר – תינתן במידת האפשר עדיפות להפעלת המשטרה (לרבות משמר הגבול) במקרים של הפרות סדר של יהודים, במקום להפעיל בנדון חיילים בשירות סדיר או בשירות מילואים".

בפיקוד המשטרה של מחוז ש"י מאמצים בשביעות רצון את המלצות הוועדה ומבקשים לפעול על פיהן. "אנחנו מרחיבים את ההמלצות והפרשנות ומחילים את עניין הטיפול בהפרות סדר ובאירועי סדר ציבורי גם על אירועים שבהם משתתפים ערבים תושבי השטחים, בדיוק כפי שאנחנו פועלים בתחומי הקו הירוק", אומר קצין משטרה בכיר במחוז. "אנו סבורים שיש לתת למשטרה עדיפות בטיפול באירועי סדר ציבורי ובהפרות סדר, שאינם גובלים בפעילות חבלנית עוינת ומעורבים בהם יהודים או ערבים, ולעתים יהודים וערבים גם יחד.

"מדובר בהפגנות, בעצרות מחאה, בתהלוכות, בסכסוכי קרקעות ובעימותים מקומיים מכל סיבה שהיא. זה צריך להיות בדיוק על פי הדגם של ירושלים וסביבותיה, הנמצאות תחת ריבונות ישראלית. בירושלים מג"ב (תחת פיקוד המשטרה הכחולה) מטפל בבעיות הביטחון השוטף ובאבטחה מפני גורמים עוינים ופיגועים, והמשטרה הכחולה מטפלת בכל האירועים הנוגעים לענייני סדר ציבורי. בעת הצורך מבקשים תגבור מהצבא ומקבלים אותו. בשטחים צריך שכוחות צה"ל יהיו בטבעת חיצונית לאבטחה מפני פיגועים, והמשטרה תטפל בטבעת הפנימית, באירוע עצמו. שמירת הסדר הציבורי וטיפול באירועי סדר ציבורי – אלה משימות קלאסיות של המשטרה. זה גם נראה טוב יותר כאשר אנשי משטרה מנוסים מתעמתים עם מפגינים ומפירי סדר – יהודים או ערבים – ולא חיילים צעירים ולא מנוסים".

לדברי קציני משטרה, השוטרים מנוסים ובשלים יותר. הם מצויים היטב בנוהלי טיפול בהפגנות ובחוק ויודעים כיצד לטפל במצבים השונים, מה המשמעות של הפעלת כוח סביר נגד מפגינים, ומתי ואיך יש להפעיל אותו בכפוף לנהלים. ואכן, קיימים נוהלי וסדרי עבודה ברורים לטיפול באירועי סדר ציבורי, החל בניהול משא ומתן עם המפגינים או המתקהלים, השמעת אזהרות ודרישה מהם להתפזר, וכלה בפיזורם בכוח ועצירתם של מי שמסרבים להתפזר. לעומת זאת, חייל צעיר אינו מצוי בדקויות החוק והנהלים לפיזור הפגנות, ומטבעו הוא מאבד שליטה מהר יותר, לעתים בלא צורך.

במשטרה מעלים נימוק נוסף מדוע עליהם לטפל באירועי סדר ציבורי בשטחים – המשכיות הטיפול גם לאחר שהאירוע עצמו הסתיים. להליכי החקירה וההעמדה לדין, להגשת דו"חות וזיהוי ומעצר מסודרים על ידי מבצעי המעצר ולזיהוי המתפרעים והעצורים נודעת חשיבות רבה. כלומר, חייב להיות קשר רציף בין ההתרחשויות במקום האירוע ובין הדברים המובאים לפני בית המשפט. ניסיון של שנים מוכיח כי רצוי שהגוף הפועל בשטח ימשיך בשאר שלבי הטיפול, לרבות תיק החקירה והתביעה.

כיום, יש הסכמה בין המשטרה לבין צה"ל בעניין הזה. נראה אפילו שצה"ל שמח לפטור עצמו מהטיפול באירועי הפרת הסדר הציבורי – בין בידי ערבים ובין בידי יהודים – עד כמה שניתן, וכל עוד אין סכנה של הידרדרות המצב ושימוש בנשק חם. בכל מקרה – כאמור – אמורים כוחות צבא להימצא בטבעת החיצונית, כדי שיוכלו להתערב בנעשה בעת הצורך, אם בשל העדר התרעה מוקדמת שתאפשר התארגנות כוחות משטרה ואם בשל מחסור בכוח אדם במשטרה. שכן במשטרה קיים מחסור בכוח אדם וביחידות זמינות בשטח, שיאפשרו התארגנות, גישה והתערבות מהירות באירועי סדר ציבורי. העניין מועלה כל העת לפני הדרגים המחליטים, אך הגדלת המסגרות ותוספת השוטרים הן פועל יוצא של תוספות תקציב בעיקר, ואין בנמצא פתרון מהיר.

אך גם בהעדר תקציבים מוקמת בימים אלה במחוז ש"י יחידת סיור מיוחדת – יס"מ – המצויה בכל מחוז. זו אמורה להיות "יחידת המחץ" המשטרתית, והיא תהיה מוכנה להתערבות מהירה בכל אירוע של סדר ציבורי. כמו כן תשמש היחידה זרוע מבצעית של מחוז ש"י לטיפול בבעיות פשיעה.

בכל מחוז מונה היס"מ כמה עשרות שוטרים־לוחמים. היחידה שבמחוז ש"י תהיה הגדולה ביותר במשטרה והיא תמנה כ־100 שוטרים מאומנים ומצוידים היטב לטיפול במפגינים ובמתפרעים וגם להתמודדות עם בעיות ביטחון. שוטרי היחידה יעברו אימונים ויקבלו הכשרה מיוחדת, וקציניה יהיו ברובם יוצאי היחידה המיוחדת למלחמה בטרור של מג"ב. בניגוד לשוטרים שתפקידם לפזר הפגנות ולשמור על הסדר הציבורי בתחומי הקו הירוק, צריכים השוטרים הפועלים בשטחים להיות ערוכים בכל רגע להתפתחות עימות מזוין ושימוש בנשק חם. במשטרה מקווים, שעם כניסתה של היחידה לפעילות מבצעית מלאה, בעוד חודשים אחדים, יוכלו אנשיה לתת פתרון טוב ומהיר לבעיות סדר ציבורי בשטח ולהגביר את מעורבות המשטרה בנעשה.

לצד יחידת הסיור המיוחדת מבקשים להקים במחוז יחידת פרשים מיוחדת לסיוע בטיפול באירועי סדר ציבורי. האירועים באל־חאדר לימדו כי יש צורך, בייחוד בגדה, בפרשי משטרה רכובים על סוסים, היכולים להגיע במהירות לכל מקום בשטחים ההרריים הטרשיים. בפיקוד המחוז מבקשים להקים בהקדם יחידת פרשים כזאת וכן לצייד את היס"מ במספר גדול ככל האפשר של ג'יפים שיוכלו להתגבר על תנאי השטח.

אל־חאדר. "זה נראה טוב יותר", אומר קצין משטרה בכיר, "כשאנשי משטרה מנוסים מתעמתים עם מפגינים ומפירי סדר ולא חיילים צעירים ולא מנוסים"

תצלום: אלכס ליבק

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

השיבה הביתה – שלל הגרסאות

"יצחק, יש מגעים לשובו של חיים רמון לעבודה שאני לא יודע עליהם?" שאל מזכיר מפלגת העבודה נסים זווילי את ראש הממשלה יצחק רבין ביום חמישי אחר הצהריים. השיחה ביניהם התנהלה זמן קצר לפני כינוס לשכת המפלגה.

באותו יום התקיימו שתי מסיבות עיתונאים, במפלגת העבודה ובהסתדרות. שתיהן עסקו בחיים רמון. את האחת אירגן שר המשטרה משה שחל, שעמד בראש הוועדה שבדקה את תבוסת העבודה בבחירות להסתדרות. את האחרת יזם רמון עצמו, שביקש להגיב מיד על הדין וחשבון של שחל.

אבל עם כל הדיונים וההצהרות, נראה כי המצב בתוך מפלגת העבודה מסתבך והולך. עד כדי כך המצב מסובך שמזכ"ל המפלגה זווילי נזקק ביום חמישי לפרשנות של רבין כדי להבין מה קורה.

במסיבת העיתונאים עמו אמר רמון: "אם מפלגת העבודה תחזור בה ותבטל את כתב הגירוש, אני וחברי חוזרים אוטומטית להיות חברים במפלגה כאילו לא קרה כלום". על ההצהרה הזאת של רמון, שאמרה במהדורות החדשות, ביקש זווילי הבהרות מראש הממשלה, וקיבל את התגובה הקצרה הזאת: "אני לא חושב שקרה משהו מיוחד", אמר רבין. "זוהי התשובה הסטנדרטית של רמון".

אם הפתרון לשובם של רמון וחבריו, חברי הכנסת עמיר פרץ ושמוא"ל אביטל, הוא קל ופשוט כל כך, מדוע אין העבודה מבטלת את מכתבי הגירוש? זווילי: "אינני חושב שזה פשוט כל כך. אינני חושב שחיים מתכוון למה שהעיתונות הבינה".

כדי שרמון ישוב, טוען זווילי, לא די לבטל את מכתבי הגירוש. גם אם ישוב, תישאר בעיית קיומן של שתי הסיעות בהסתדרות. סיעת העבודה, בראשות חיים הברפלד, ורם בראשות רמון. ויש שורה של שאלות, שלפי שעה אין בצדן תשובות: מה יהיה מעמדה של רם לאחר שובו של רמון לעבודה? סיעת רם היא קואליציה של רמון עם סיעות מרצ וש"ס. האם יביא רמון את חלקו בסיעת רם כנדוניה לעבודה? ומה יהיה על הברית שכרת עם שתי הסיעות האלה?

זווילי טוען שרמון ישקול את צעדיו לפי התוצאות של סקרי דעת הקהל, וההחלטה תיפול רק שישה עד שמונה חודשים לפני הבחירות, "אלא אם כן יעשה צעד דרמטי".

רבין לא מתכנן פרישה

ראש הממשלה רבין קיים באחרונה כמה שיחות נוקבות עם אוהדים מבכירי המפלגה, ובהם זווילי ושחל. כמו בשיחות אחרות, בעיקר עם יועציו הקרובים, גם במפגשים אלה נדון המשבר הקשה שאליו נקלעה הממשלה והדימוי הירוד שלה בציבור. הדוברים גם לא התעלמו מאחריותו הגדלות של רבין לחלק מהאירועים האלו.

לכל המשתתפים בשיחות הנפרדות הללו היתה התרשמות דומה. זווילי: "ראש הממשלה מבין שהוא עובר תקופה קשה, אך הוא מאמין שיעבור אותה בשלום". רושם נוסף שעוררו הפגישות הוא, שלרבין אין תוכניות פרישה מהחיים הפוליטיים.

ביום חמישי, לפני הישיבה של לשכת המפלגה, נפגש גם שחל עם ראש הממשלה. באחרונה צבר שחל יותר "שעות רבין" מכל שר אחר. גם בשל השתתפותו בדיוני משרד הביטחון, המתקיימים בימי שישי בלשכתו של רבין, וגם עקב תפקידו כמתאם בין ראש הממשלה לבין הכנסת.

"רבין", אומר שחל, "איננו יצחק שמיר. קראתי מה שכותב משה ארנס בזיכרונותיו. הוא מציג את שמיר כאדם נעדר דעה, שאיננו חש ואיננו מרגיש. שמיר כראש ממשלה היה מנותק. רבין הוא היפוכו של שמיר. הוא מנתח את המצב בדיוק כמוני. הוא מכיר את המציאות לפרטי פרטים. לרבין יש זיכרון טוב".

אז מה הבעיה? שחל: "הבעיה היא במסקנות שרבין מגיע אליהן".

שוחט צופה בטלוויזיה

שחל מדבר בעיקר על מסקנות בתחום הכלכלי. במסמך שהגיש לרבין לקראת סוף השבוע תוקף שחל את המדיניות הכלכלית של האוצר ובעיקר את הדרישה לקצץ 720 מיליון שקל מתקציב המדינה שאושר רק לפני שבועיים. שחל מאשים את שר האוצר בייגה שוחט ביצירת אווירה של חוסר ביטחון ובנקיטת צעדים הפוגעים באמינות הממשלה. לפגיעה הזאת, הוא מזהיר, עלול להיות מחיר פוליטי כבד.

על קיומו של המסמך הזה שמע שוחט הנזעם, לראשונה, בטלוויזיה ביום שישי. שמונה שרים התקשרו לביתו של שוחט לאחר השידור כדי להביע את זעומם מפרסום המסמך. שר האוצר עצמו החליט למלא את פיו מים, כנראה עד ישיבת הממשלה הבוקר.

אחמד טיבי כתופעה

טיבי. בדרך לכנסת

הד"ר אחמד טיבי, יועצו של יאסר ערפאת לענייני ישראל, מגרה את סקרנותם של אנשי מחקר מהאקדמיה, בעיקר כתופעה פוליטית וציבורית. אחד מאלה, הפרופ' סמי סמוחה מאוניברסיטת חיפה, מעוניין להתחיל במחקר שדה שיבדוק את בעיות היסוד של הערבים החיים במדינת ישראל. חלק מרכזי במחקר יעסוק בתודעתם הפוליטית ובסוגיות הקשורות בזהותם כאזרחי המדינה. שתיים מהשאלות שניסח סמוחה לצורך המחקר הן: האם ערבי האומר שהוא פלשתיני אומר באותה נשימה כי אינו ישראלי, ומהי משמעותה של אוטונומיה לערביי ישראל. לא בגדה המערבית, אלא בגליל.

כבר היום, עוד לפני שהתחיל במחקר, שותף סמוחה לתחזית כי טובים סיכוייו של אחמד טיבי להיבחר לכנסת הבאה. הד"ר טיבי, אומר סמוחה, מייצג תופעה יוצאת דופן: ערבי המצליח לתפקד בהצלחה בשני המגזרים – הערבי־ישראלי והפלשתיני. טיפוס כמו טיבי, אומר סמוחה, הוא מודל להזדהות בחברה הערבית־ישראלית.

בעקבות הסכם אוסלו, קובע הפרופ' סמוחה, נוצר מצב חדש – התנועה הלאומית הפלשתינית, הלא היא אש"ף, נעשתה לגיטימית. היא מקבילה להסתדרות הציונית. המציאות החדשה הזאת תאפשר לערביי ישראל להיות חברים במועצה הלאומית הפלשתינית, שהיא הקונגרס הפלשתיני. השינוי הזה פותר בעיה שניצבה בפני ערביי ישראל: עתה יוכלו לפעול כשדרולה ולהשתתף בפעילות הציבורית הישראלית בלי לסתור את זהותם.

עם זאת, הפרופ' סמוחה סבור כי על טיבי לשקול בזהירות את דרכו. למשל, אילו שאל טיבי לדעתו אם להצטרף לרשימה פוליטית שיקים, אולי, חיים רמון, היה משיב לו בשלילה. התרומה של טיבי לרשימה כזאת, אומר סמוחה, תהיה שולית.

לדעת סמוחה, סיכוייו של טיבי לגרוף קולות רבים בקרב ערביי המדינה תלויים ביכולתו לבנות חזית שתייצג קבוצות אינטרסים של החברה הערבית הישראלית. האם יחבור לרשימה האיסלאמית, או אולי לעבד אל־ואהב דראושה? "היום, לא מספיק שטיבי יאמר, אני מייצג את הפלשתינאים", אומר סמוחה, "ערביי ישראל לא יקנו את זה. תהליך השלום מעמיד אותם בפינה. הוא איננו פותר את הבעיות שלהם. הם מרגישים מוזנחים על ידי אש"ף וישראל. מועמד שיאמר 'אני תיווכתי, אני מייצג את ערפאת', לא יציע סחורה המייצגת את הבוחר".

פוליטיזציה בלי הקצנה

בסדרת מחקרים שעשה הפרופ' סמוחה מאז אמצע שנות ה־70 הוא מצא אצל ערביי ישראל מגמה ברורה, המוגדרת בפיו "פוליטיזציה בלי הקצנה". התודעה הפוליטית מתחדדת. ערביי ישראל נעשים מיליטנטים יותר. אינם מוכנים להשלים עוד עם תופעות של אפליה ואי־שוויון. עם זאת, אין הם נעשים קיצוניים או מנוכרים למדינה.

מן התיאור של סמוחה עולה בבירור דמותו של אחמד טיבי. נוצר ערבי פלשתינאי שהוא ישראלי, סגמנט חדש בתוך האומה הערבית. הוא דו־לשוני, דו־תרבותי. הוא אימץ, לצד התרבות הערבית, גם את התרבות הישראלית. "דרך התרבות הישראלית", אומר הפרופ' סמוחה, "רוכש לו הערבי־ישראלי מיומנויות המאפשרות לו לתפקד ביותר מחברה אחת. אני מצפה שהוא ישמש בעמדות תיווך בין ישראל לעולם הערבי".

עכשיו צריך הפרופ' סמוחה לאשש את הנתונים. יש לו רק בעיה אחת: הוא עדיין לא הצליח לגייס את התקציב הדרוש למחקר. 60 אלף דולר.

למרות שאני פרופסור ודירקטור ועורך דין ושר

שר הכלכלה שמעון שטרית לא יתנגד להתחיל במו"מ על הסדר הקבע. עמדה מפתיעה בהתחשב בקונסנסוס הלאומי ששירטט

מאת דליה שחורי

בישיבת הממשלה האחרונה בשבוע שעבר כינה השר יוסי שריד את השר שמעון שטרית "ליכודניק" – בתגובה על עמדתו בעניין ההתנחלויות. שטרית השיב לו "אתה מחוץ לקונסנסוס הלאומי", ובשיחתנו הוא לא חסך משריד מלה רעה. "אני יותר מפלגת העבודה מכל שר אחר, אם הקוד הפוליטי הלגיטימי הוא מה שנקבע במצע מפלגת העבודה והחלטות הוועידה", אומר שר הכלכלה והתכנון. עם שריד, הוא מרגיש, אין לו כלל ויכוח. "פתאום הוא הסיר את המסכה שחבש בזמן האחרון ואמר בדיוק מה הוא חושב. הוא מציע בממשלה לדווח לרשות הפלשתינית על כל הפקעת קרקע. מה עוד צריך לעשות? זה באמת מחוץ לקונסנסוס הלאומי".

אלא שגבולות הקונסנסוס הזה, כך נראה, גמישים. יומיים לאחר ישיבת הממשלה הודיע שר החוץ שמעון פרס ליו"ר הרשות הפלשתינית יאסר ערפאת, שישראל תדווח לרשות הפלשתינית על כל מקרה של הפקעת קרקע לצורך בניית כבישים עוקפים. האם גם פרס חצה את הקווים?

את שאלותי העדיף השר שטרית למיין ולהגדיר לפני שהשיב עליהן. הוא מבכר שאלות המוצגות מנקודת ראותו של האזרח הרגיל, מי שנמצא במרכז המפה, כהגדרתו. שאלות "המוצגות כשמם של האנשים הנמצאים בקצה השמאלי", כפי שאמר, אינן מקובלות עליו.

הוא עמד מאחורי יוזמת החקיקה של חוק שריון הגולן, והיה מעורב בניסוח הצעת החוק. הוא התנגד לפינוי נצרים ותומך בסגירת האוריינט האוס במזרח ירושלים ובאיסור הפעילות הפוליטית של אש"ף בעיר. הוא דורש הדדיות באיסור על הקמת יישובים חדשים בגדה בתקופת הסדר הביניים ליהודים ולערבים, והיה היחיד בממשלה שהסתייג מהראיון שנתן שר החוץ הסורי פארוק אל־שרע לשדרן הטלוויזיה אהוד יערי.

תצלום: מני אוחיון
שמעון שטרית: "אותי אף פעם לא אהבו ולא יאהבו"

מהחלטת הממשלה לעבות את אפרת באמצעות בנייה על גבעת הזית שטרית מרוצה. הוא מקפיד לתאר את עצמו כפרגמטיקן ואיש פשרות. "מה שמציין אותי, לעומת הפנטיות של השמאלנים, הוא שאני פרגמטי. מה אמרתי בדיון על אפרת? בואו נהיה פרגמטיים. הרי יש להם רישיון בעלות כדין. גבעת התמר רחוקה, גבעת הזית קרובה, ואני בעד פשרה".

ביומים האחרונים הוא שמח על הצטרפות יעוד לממשלה ורק הביע צער על שצומת והמפד"ל נמצאת בחוץ. יחד אתם "זאת היתה ממשלה הרבה יותר טובה לעם ישראל. לכן אנחנו נמצאים כרגע במצב שהציבור לא כל כך תומך בכל מעשי הממשלה".

שטרית מתרגז כששואלים אותו אם אינו נצי גם ביחס לחבריו השרים ממפלגת העבודה – ולא רק ביחס ליוסי שריד. "אני דבק במצע מפלגת העבודה, המורכב מביטחון ושלום. אני בעד שלום של פשרה, לכן אני מוכן לנסיגה חלקית בגולן. אני לא רוצה את כל הגולן; אחרי שהתפשרנו בגולן ב־74' עדיין עלינו להתפשר שוב.

"גם בגדה אני בעד נסיגה חלקית. בניגוד לליכוד – אני בעד פשרה טריטוריאלית, חלוקת ארץ ישראל עם הפלשתינאים. אני מחויב למצע מפלגת העבודה, מצע שהוא בעד פשרה והיפרדות מאזורים צפופי אוכלוסין, אך גם בעד שמירה על הביטחון ועל גוש עציון".

האם חלוקת הארץ בין ישראל לפלשתינאים מחייבת הסכמה למדינה פלשתינית?

"אני לא בעד מדינה פלשתינית, אלא בעד ישות פלשתינית, שכבר נוצרה. באילו נסיבות, ואם בכלל, תגיע הישות הזאת להגדרה של מדינה במובנה המלא – זו תהיה תוצאה של תהליך פרגמטי".

אם יתברר שקשה להגיע להסכמה על הסדר הביניים, הוא אומר, לא יתנגד להתחיל במו"מ על הסדר הקבע. אך הוא מעריך שהמו"מ על הסדר הקבע יארך לפחות שלוש שנים. לכן עדיף מבחינתו ליישם את שלב הביניים בכפוף לניסיון שנצבר עד כה, ועל פיו, אי אפשר להתיר את האחריות לביטחון בידי הפלשתינאים. "אמרתי ליוסי ביילין: ההבדל בין ההצעה שלי להצעה שלך קטן מכפי שחושבים".

חלק מהעיתונים לא התמיאו לשטרית על תפקידו במשבר הקואליציוני שנוצר עקב תביעתו של יו"ר הקואליציה, ח"כ אלי דיין, להנהיג יום לימודים ארוך. שטרית תואר כמי שתיווך מטעם רבין הממשלה, אבל למעשה הסית את אלי דיין לעמוד על שלו. שטרית לא מכחיש. "אני תומך בדברים ש[illegible] אני בעדם". על פי גרסתו, הוא שלא היה כלל קונפליקט בין הממשלה למתמרדים בסיעת העבודה בכנסת, שהרי גם הממשלה היא בעד יום לימודים ארוך.

בהיותו בן 14 היה שטרית חתן התנ"ך הראשון לנוער. מאז, הוא אומר, התקדם ללא קושי בלימודים ובקריירה. הוא סיים את לימודיו התיכוניים בציון ממוצע של 9.26, ואת לימודי המוסמך למשפטים בהצטיינות יתרה. "הייתי תמיד בחמשת האחוזים העליונים". השאלה החברתית קרובה ללבו, אך מעולם לא ניסה לפלס לו הדרך כמקופח מבני עדות המזרח. "אין לי טענה כזאת, אף כי צמחתי במקום קשה. באתי משיכון א' בטבריה, שם רוב האנשים לא הגיעו להיות פרופסורים".

משפחתו עלתה לישראל מארפוד, עיירה קטנה במרוקו, כאשר שטרית היה בן שלוש. משם בא גם הבאבא סאלי. שטרית העריץ את הבאבא סאלי, שנתן למשפחתו מכתב המלצה כשעלתה לארץ, וכיום הוא מעריץ את הבאבא ברוך – כשהוא בא אליו לנתיבות הוא מנשק את ידו.

לשטרית זיכרונות לא נעימים מתקנות הסלקציה שהיו נהוגות כאשר משפחתו עלתה לארץ. סבתו לא הורשתה לעלות לישראל, כי היתה בת 80, ונותרה לבדה בארפוד. בסופו של דבר בוטלו התקנות וגם היא עלתה. לכן היה נסער כל כך כאשר השרה אורה נמיר תיארה את אוכלוסיית העולים החלשה הבאה ממדינות החבר. "ישראל היא מדינתם של כל היהודים. אין לאיש שיושב פה זכות לחסום את היהודים". כל מי שהיה בנעליהם בכה, אני בכיתי – הוא מעיד על עצמו. "מי שלא מבין מה מניע את שמעון שטרית, לא קולט מאיפה הוא צמח. למרות שאני פרופסור ודירקטור בבנק לאומי ועורך דין ושר – את הרקע החברתי אני לא שוכח".

עד לכניסתו של נתן שגב לממשלה היה שטרית השר הצעיר ביותר – בן 48. אך אף שהוא יכול להצביע על מסלול הישגי, הוא אינו מרפה מהמאבק. עוזריו בהווה ובעבר מצביעים על מערכת יחסים גרועה של שטרית עם כל השרים. גם עיתונאים אינם אוהדים אותו. הוא מוגדר "חולה תקשורת", וקשה לו כאשר עובר יום בלי שכתבו עליו בעיתון. יוסי שריד כבר העיר בפרסום בשבוע שעבר, ביציאה מישיבת הממשלה, כי "יש שר אחד בממשלה שאוהב ליצור מהומות כדי לרוץ ולספר לחבר'ה, והחבר'ה זה העיתונאים".

שטרית מודע לתדמיתו כאיש המנהל מאבקים. בעבר כבר אמר: "אותי אף פעם לא אהבו ולא יאהבו. כל מה שאני מקבל הוא תוצאה של מאבקים. אם יש לי דעה – אני נאבק עליה. על כל דבר אני הולך לפייט". מאבקיו הם עקרוניים, הוא אומר. מאבקו בחיים רמון אידיאולוגי ולא אישי. הוא מזמין את רמון וחבריו לחזור לעבודה, אך דורש לקבוע תאריך, כדי "שלא להשאיר הכל פתוח לגמרי".

מאז החל בתפקידו כשר הכלכלה והתכנון התחלפו אצלו שלושה מנכ"לים וכמה דוברים. הוא ידוע כבוס בוטה, חסר סבלנות, הדורש מעובדיו. עוזרו אבי בלבינקיב עזב אותו בימים אלה כדי להיות יועצו הפוליטי של יריבו, שר האוצר אברהם שוחט. שטרית טוען ש"גם אצל אחרים התחלפו מנכ"לים. זו לא הבעיה". לדבריו, "היה איזה מקרה אחד או שניים שהוציאו את דיבתו רעה. זה הכל".

כשנשאל בילדותו מה הוא רוצה להיות כשיהיה גדול, השיב "ראש הממשלה". היום הוא אומר שאינו יכול לענות על השאלה הזאת בפשטות. "האופציה קיימת. ואם אני מסתכל סביבי – הרי ביכולת של שילוב בין כוח ללב אני בהחלט יכול להיות מנהיג. אך עד היכן המנהיגות תוביל אותי איני יודע. זו סיטואציה של נסיבות גלובליות, גיאו־פוליטיות".

מי עדן קלאסיקה

המשכן לאמנויות הבמה
בית האופרה

קלאסיקה עם דם חדש.
בלט שטוטגארט במשכן

בלט שטוטגארט, אחת מלהקות המחול המובילות באירופה, בהופעה שלא נראתה כמותה בישראל. הלהקה בהנהלת מרסייה היידה, משלבת בתכניותיה יצירות מחול קלאסיות עם יצירות מודרניות וחדשניות. חוויה אמנותית שאסור להחמיץ.

היפהפיה הנרדמת
יצירתו הקלאסית של מריוס פטיפה, למוסיקה של צ'ייקובסקי. הפקת ענק מדהימה, עשירה בתלבושות ותפאורות ותזמורת מלאה. מרסייה היידה הופכת את האגדה התמימה למלחמת בני אור בבני חושך.

יום שבת	25.2	20:30
יום א'	26.2	20:30
יום ב'	27.2	20:30
יום ג'	28.2	20:30

הסימפוניה השביעית ויצירות נוספות
הסימפוניה השביעית של בטהובן בכוריאוגרפיה של אווה שולץ ובליווי תזמורת סימפונית, תפאורה ותלבושות בהשראת הצייר האמריקני מוריס לואיס.

יום ה'	2.3	20:30
יום ו'	3.3	13:30
יום שבת	4.3	20:30
יום א'	5.3	20:30

לקראת בכורה –
שיחה עם מרסיה היידה.
הדגמות – רקדני בלט שטוטגארט.
שבת 25.2.95 בשעה 11:00
כרטיסים – 20 ש"ח

"האכסדרה הפתוחה" – האכסדרה הראשית של המשכן, פתוחה כל יום מ־10.00 בבוקר ועד 01.00 בלילה.

מחול במשכן
בשיתוף עם "ארטיס"

מי עדן
הנחות והטבות לבעלי מי עדן בר
בשיתוף
ישראכרט

כרטיסי מנוי בקופת המשכן, שאול המלך 19, ת"א טל. 03-6927777

هكذا من الأصل

המחקרים והאירועים המדעיים החשובים של 1994

רשימת המחקרים החשובים, לדעתנו, המובאת בהמשך היא למעשה בסיס לשינויים שיוכנסו בה, ללא ספק, בעתיד. לפעמים קשה לעמוד ממבט ראשון על חשיבותם ותרומתם של מחקרים מדעיים. משמעויות עמוקות, שעשויות לעלות מתגליות חדשות, לא תמיד מתגלות עם הדיווח המיידי על תוצאות מחקר. עם זאת, כל תהליך של ברירה ובחירה מתחיל בצעד אחד. הרשימה הזאת היא אפוא צעד ראשון כזה.

אבולוציה

הוחל להיבדק האפשרות שחרקים מעופפים התפתחו במים, ולא על היבשה. לפי ההשערה הנחקרת עדיין, כנפי החרקים התפתחו ממעין סנפירים שתפקדו גם בקולטי חמצן מהמים (בדומה לזימים).

אימונולוגיה

מחקרים שהתמקדו בשליח הכימי של המערכת החיסונית, אינטרלוקין 12, העלו את האפשרות שלחומר זה יש סיכויים טובים מאוד לממש ולקיים את ההבטחות שהבטיחו בעבר קודמיו, האינטרפרון והאינטרלוקין 2.

נראה שריבוי אינטרלוקין 12 במערכת משפיע על התמיינותם של תאי T מסייעים, ולמעשה הוא גורם לריבוי של תאי T מסייעים שבמקרה של זיהום נוטים להעסיק תאי T רוצחים, המתאימים במיוחד למלחמה בתאים של הגוף שנכבשו על ידי פולש זר (תאי T מסייעים אחרים עשויים "להעדיף" ולהעסיק תאים יוצרי נוגדנים). ריבוי תאי T רוצחים בשטח עשוי להעלות במידה ניכרת את כושר ההתנגדות של הגוף כנגד תאים "איביים". רשת צפופה יותר של תאי T רוצחים עשויה גם לעצור ולהשמיד תאים סרטניים שכתוצאה מתהליך הסרטני חל שיבוש מסוים בחלבוני זיהוי ייחודיים שהם מציגים על קרומיהם, דבר שגורם להם להציג את עצמם לפני תאי ה־T כמי שמכילים זרים פולשים.

הפרופ' גדעון ברקה ממכון ויצמן מצא שתאי T רוצחים מבצעים את מלאכתם כשהם מפעילים בתא המטרה "תוכנת התאבדות" הטבועה בכל אחד מתאי

הירח הזעיר המקיף את האסטרואיד אידה, כפי שצולם על ידי חללית המחקר גליליאו

הגוף. הפעלת תוכנת ההתאבדות מתבצעת בדרך של הפעלת "מתג מולקולרי" מיוחד שמצג על קרומי התאים.

התברר שתאי T רוצחים שנושאים קולטנים המתאימים לחומרים הטבעיים של הגוף מתאבדים בעצמם בבלוטת התימוס, סמוך לזמן הלידה. אם התאים הרוצחים האלה היו נשארים בחיים, הם היו תוקפים והורסים את הגוף. המנגנון שגורם לתאים הרוצחים לאבד את עצמם לדעת עדיין נחקר.

אסטרונומיה

טלסקופ החלל האבל תוקן במבצע החלל המורכב והמתואם ביותר שבוצע מעולם על ידי צוות של אסטרונאוטים במעבורת החלל. בטלסקופ הוחלפו כמה מכלולים, וכתוצאה מכך שופרה איכות התצפיות והתצלומים שאפשר לבצע באמצעותו.

בוצעו מדידות חדשות של קבוע האבל המתאר את היחס שבין מרחק הגלקסיה מאתנו לבין מהירות התרחקותה מאתנו. על פי הקבוע הזה, בצירוף תצפיות, אפשר לחשב את גבול היקום ואת גילו. אבל חלק מהמדידות החדשות חיזקו את הפרדוקס, שלפיו היקום צעיר מהכוכבים הזקנים ביותר שבו.

תועדה התנגשותם של יותר מ־20 שבריו של השביט שומייקר־לוי בכוכב הלכת צדק. מדובר בתופעה נדירה יחסית, היכולה ללמד רבות על תהליכי ההתפתחות של מערכת השמש. ההתנגשות צולמה באמצעות טלסקופ החלל האבל, באמצעות טלסקופים ארציים, ובנוסף לכך, תועדה במכשירי המדידה השונים של חלליות מחקר. נראה שעיבוד הנתונים שנאספו יימשך עוד זמן רב.

התגלה ירח זעיר שמקיף את האסטרואיד מספר 243, המכונה "אידה", המצוי בחגורת האסטרואידים שבין מסלולי כוכבי הלכת מאדים וצדק. זו הפעם הראשונה שהתגלה ירח הנע סביב אסטרואיד. הירח התגלה על ידי חללית המחקר הלא מאוישת "גליליאו", העושה את דרכה לעבר כוכב הלכת "צדק".

שיירת השברים של השביט שומייקר־לוי בדרכם להתנגשות בכוכב הלכת צדק

גלקסיה M100, כפי שצולמה באמצעות טלסקופ החלל האבל לאחר תיקונו

אקולוגיה

חוזקה השערה שזכרים המפתחים נטיות מיניות נקביות, מציגים אורח התנהגות "נקבי" ובונים בגופם איברי הולדה נקביים, עושים זאת כתוצאה מחשיפתם של חומרים מזיקים ומזהמים מלאכותיים שונים, בים, ביבשה ובאוויר.

מדובר במזהמים סביבתיים שונים, שהתברר שהם יכולים לפעול על מערכות הגוף כאילו שהם "הורמונים נקביים סביבתיים". נראה שחומרים אלה מחקים את פעולתם של הורמוני המין הסטרואידיים הנקביים מקבוצת ה"אסטרוגנים" וגורמים לזכרים רבים לפתח נטיות נקביות מובהקות ואף לאבד עניין מיני בבנות זוגם.

לדוגמה, בסנטה ברברה שבקליפורניה (אזור מזוהם בשיעור גבוה למדי של די־די־טי), נצפו נקבות של שחפים המקיימות "יחסי מין לסביים", וכן התגלו זכרי שחפים צעירים שבגופם נמצאו רקמות שככל הנראה נועדו להרכיב איברי הטלה נקביים (שחלות, אמות ביצים).

תופעה דומה נצפתה גם באליגטורים שחיים באגם אפופקה שבפלורידה. מביצי אליגטורים שנאספו באגם הזה, שלתוכו פעלה בעבר תעשייה מזהמת, בקעו זכרים שגופם הפיק כמויות גדולות יחסית של הורמונים נקביים, ונקבות שהפיקו כמויות גדולות במיוחד של הורמונים כאלה.

בדמם של צבים ודגים זכרים שנאספו במקווי מים הסמוכים לאתרי סילוק אשפה רעילה נמצאו כמויות גדולות של החלבון ויטלוגנין, שבדרך כלל מיוצר רק בגופן של נקבות.

חוזקה התפיסה שלפיה ככל שסביבה עשירה יותר במיני בעלי חיים, גדלה יכולתה להתאושש לאחר פגיעות ואסונות שונים.

אתיקה

ועדת חקירה של המחלקה לענייני הגינות מדעית של ה־NIH פרסמה את ממצאיה שלפיהם החוקרת תרזה אימנישיקרי אחראית ל־19 מקרים

תרזה אימנישיקרי

של התנהגות מדעית בלתי הולמת. מספר זה עושה אותה לשיאנית עולמית בתחום הלא מכובד הזה. המחקר שבו התבצעו הזיופים נעשה על ידי אימנישיקרי לפני כשמונה שנים, בשיתוף פעולה עם הפרופ' דייוויד בולטימור, חתן פרס נובל לפיסיולוגיה ולרפואה לשנת 1975. הקריירה של בולטימור ניזוקה קשה מהפרשה, אף שהוכח שהוא עצמו לא נטל חלק בזיופים ונכשל בעיקר במתן גיבוי גורף מדי לשותפתו. אימנישיקרי כבר הודיעה שתערער על קביעת הוועדה.

החוקרים רוברט סטילמן וג'רי הול הודיעו לפני יותר משנה כי הצליחו לשבט עוברים אנושיים, כלומר, ליצור מעובר אחד עוברים אחרים, זהים מבחינה גנטית. על פי הודעתם, אושר הניסוי מלכתחילה על ידי ועדת מחקר אוניברסיטאית וכן על ידי ועדת האתיקה שלה. השנה התברר שהשנים לא דייקו: האישורים אמנם ניתנו להם, אלא שבאותו זמן הניסוי כבר בוצע והושלם. כלומר, האישורים ניתנו שלא בידיעת חברי הוועדות למחקר ולאתיקה בדיעבד. יותר מזה: האישורים התנו בקבלת הסכמה מראש, ובכתב, של תורמי התאים שהשתתפו בניסוי. אלא שבזמן נתינת האישור (לאחר שהניסוי כבר בוצע) אי אפשר היה לקבל את הסכמתם של תורמי התאים, מכיוון שהחוקרים השתמשו בתאים שנתרמו על ידי תורמים אנונימיים.

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הודיע שהממשל האמריקאי לא יממן עוד מחקרים ניסויים מסוג זה, בעוברים אנושיים.

ביולוגיה

הושגה הבנה של ה"מכונה המולקולרית" שמאפשרת לחיידקים לפרק את הרב־סוכר תאית למולקולות של הדו־סוכר גלוקוז המרכיבות אותו. מיליארדי טונות של פסולת תאית, הנכללת בנייר משומש, בנסורת עץ, בגבעולי תבואה ובחומרים צמחיים רבים אחרים, לרבות פסולת מזון, נקברים כיום ביבשה ומהווים מטרד סביבתי חמור. יכולת לפרק את התאית למרכיביה הדו־סוכרים עשויה לסייע בפתרון הבעיה הזאת.

הד"ר אד באייר והד"ר אלי מורג מהמחלקה לחקר ממברנות וביופיסיקה שבמכון ויצמן למדע ברחובות, בשיתוף עם הפרופ' רפאל למד מאוניברסיטת תל אביב, חקרו את מבנה האברון שמאפשר לחיידקים לפרק תאית למרכיביה. מניפולציות שונות באברון זה, הקרוי צלולוזום, עשויות לאפשר צמיחתו של ענף ביו־טכנולוגי חדש.

הזהרתי אותו מההורמונים הסביבתיים הנקביים שבמי הברז

איור: מאדוקס

גנטיקה

זוהו גנים שאחראים להתפתחות אלרגיות, סרטן השד וסרטן המעי הגס.

אובחנו מחלות גנטיות בעוברים אנושיים בשלבי התפתחות מוקדמים (דבר שמעלה שאלות אתיות הקשורות ביכולת לבצע הנדסה גנטית, או ריפוי גנטי מונע בעוברים אנושיים, טרם לידתם).

בוצעו ניסויים מוצלחים בטכניקות של ריפוי גנטי. בניסוי אחד הופחתה רמת הכולסטרול בדמו של מטופל. בניסוי אחר הועבר גן תקין לתאי הריאות של חולה סיסטיק פיברוזיס. הגן, שנועד לבצע את מלאכתו של גן פגום שהוא הגורם למחלה, אכן נקלט בתאי הגוף והחל להתבטא (כלומר, לגרום לייצורו של החלבון שהוא מקודד לו).

הושלמה מפה חדשה של גנום העכבר. המפה כוללת יותר משני שלישים מהכרומוזומים המכילים את החומר הגנטי האצור בגרעיני כל התאים בגוף העכבר. זוהי המפה המפורטת ביותר בתחומה (פי 12 מהמפה הגנטית המפורטת ביותר שהיתה קיימת עד לאחרונה) והיא תהווה כלי חשוב בתכנון ובביצוע מחקרים עתידיים.

ייתכן שהתגלה השורש הגנטי של תופעות התנהגותיות כמו תוקפנות, אומץ ונטייה לנטילת סיכונים. עכברים שנהרסו בהם גנים מסוימים גילו תופעות התנהגותיות חריגות מסוג זה. הרס הגן נקשר ליצירת מחסור במתווך העצבי (נירוטרנסמיטר) סרוטונין. נראה שהמחסור הזה הוא הגורם להופעת התופעות ההתנהגותיות.

חקר חומרים

פותח צמיג מולקולרי שמבוסס על מולקולות פולימריות שנאחזות אלה באלה.

נמצאה דרך לייצר מעין טרנזיסטורים שיהיו עשויים מפולימרים אורגניים.

כימיה

התגלה איזוטופ של יסוד חדש שמספרו האטומי 110 ומשקלו האטומי 270.

נמצאה דרך להרכיב ולייצר באופן תעשייתי את

בועת גז נוצרת על פני צדק כתוצאה מפגיעת השבר השלישי של השביט שומייקר־לוי

התרופה הנגד סרטנית טקסול. חומר תרופתי זה הופק עד כה מקליפת עץ הטקסוס ברוויפוליה. מספרם של העצים האלה מוגבל וצמיחתם אטית מאוד, ולכן מחיר התרופה היה גבוה מאוד. היכולת לייצר טקסול מלאכותי תביא להפחתה ניכרת במחיר. תרופה זו משמשת בעיקר לטיפול בסרטן השד ובסרטן השחלות.

פותחה מולקולה מלאכותית דמויית המוגלובין. ההמוגלובין נושא את החמצן בזרם הדם. מחסור בהמוגלובין יכול לגרום למחסור חמור באנרגיה בגוף. במקרים כאלה, תחליפי המוגלובין מלאכותיים אולי יוכלו לספק פתרונות זמניים.

הפרופ' חיים לבנון ותלמידיו באוניברסיטה העברית פיתחו מערכת מודל שמחקה את תהליך הפוטוסינתזה המתחיל (לאחר פגיעת פוטון בצמח) בהעברה מהירה של אלקטרון מעורר בין מולקולות של כרומופורים שונים. ההעברות הראשונות בשרשרת הן כל כך מהירות, עד שאי אפשר היה לעקוב אחר שלבי התהליך. מערכת המודל שפותחה (המוסת בגביש נוזלי) מאפשרת להאט את שלבי התהליך ולצפות בו במעין "הילוך אטי". מחקרים בתחום זה עשויים להוביל בין היתר לפיתוח מכונות ביולוגיות ומתגים מולקולריים.

מתמטיקה

פותח מודל מתמטי שמבצע הדמייה של מקטע די־אן־אי הנתון בתמיסת מלח. שינויים ברמת המלח שבתמיסה גורמים שינויים במצב הפיסי התלת־ממדי של מקטע הדי־אן־אי. אם תפותח היכולת המתמטית הזאת, היא עשויה לאפשר לבצע חיזויים והדמיות של תהליכים מולקולריים מורכבים שונים (לא רק בתחום הגנטיקה).

בניסוי ראשון מסוגו נפתרה בעיה מתמטית ממשפחת המסלולים ההמילטוניים באמצעות טכניקות של גנטיקה מולקולרית. תכונת המפתח שעומדת בבסיס הרעיון החדש היא ההתאמה הייחודית שבין נוקלאוטידים בדי־אן־אי.

מספר בן 129 ספרות שמורכב ממכפלת שני מספרים ראשוניים פורק ושני גורמיו התגלו. (מספר ראשוני מתחלק רק ב־1 ובעצמו). עד למחקר הזה, שהתבצע בשיטות פירוק חדשות ובשיתוף פעולה בין מחשבים מסביב לעולם, נראה היה שמלאכת פירוקו של מספר בסדר גודל כזה יחייב עבודה שתימשך מיליוני שנים. למחקר זה חשיבות בתחום הצפנת מידע.

הופצה ההוכחה המתוקנת והמקוצרת למשפט הגדול של פרמה. המאמץ לניסוח ההוכחה הזאת נמשך 300 שנים.

נמצאה דרך לניסוח הוכחות מתמטיות הולוגרפיות. הוכחות כאלה מאפשרות לבדוק אם נפלה בהן טעות באמצעות בדיקת מספר קטן של נקודות מקריות (20 סימני דפוס בלבד) במקום לבדוק את ההוכחה במלואה.

הפיסיקאים אדוארד ויטן ונתן זייברג פיתחו דרך חישוב חדשה, שנועדה לאפשר הבנה טובה יותר של הסיבה להתפצלות הכוחות הפיסיקליים ל"מצבי צבירה" קבועים (הכוחות השונים הידועים במציאות המוכרת). דרך זו מאפשרת גם לפשט במידה ניכרת את נוסחאות ה"שמורות", שבאמצעותן אפשר להשוות תפיסות שונות של יקומים ארבעה ממדיים.

נירוביולוגיה

פותחה דרך ראשונה מסוגה לאבחון מוקדם של מחלת אלצהיימר. השיטה מבוססת על טפטוף חומר שמעכב את פעולתו של המתווך העצבי אצטיל־כולין לעין, ועל מדידת קוטר התרחבות האישון המתחוללת בעקבות הטפטוף.

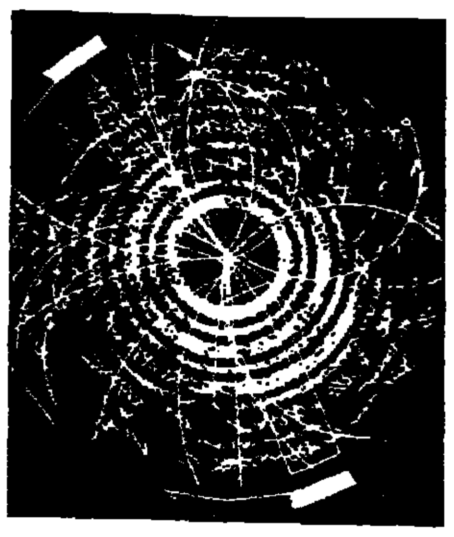
הדמיית התנגשות החלקיקים שבה נצפו הוכחות לקיומו של הקווארק עליון

פותחה תרופה ניסיונית למחלת לו גריג. התרופה, המכונה ריילוזול, מתמקדת בפעולתו של המתווך העצבי גלוטמט ובתהליך שגורם למות תאי עצב.

פיסיקה

במעבדות "פרמי" שליד שיקאגו התגלו עדויות תומכות לקיומו של הקווארק "עליון", החלק האחרון שחסר ב"תצרף" חלקיקי החומר. העדויות נמצאו באחד מהניסויים הפיסיקליים המורכבים והיקרים שבוצעו מעולם. השתתפו בו קרוב ל־1,000 פיסיקאים מכל העולם.

הגילוי חיזק את התיאוריה המקובלת המתארת את מבנה החומר הקרויה "המודל הסטנדרטי". לפי התיאוריה הזאת, החומר מורכב מ־12 חלקיקים. ששה "לפטונים" וששה "קווארקים". הלפטונים כוללים את האלקטרון, המיואון (גרסה כבדה יותר של אלקטרון), ואת חלקיק הטאו (חלקיק דמוי אלקטרון הכבד עוד יותר מהמיואון). לכל אחד מהחלקיקים האלה יש בן־זוג בדמותו של חלקיק ניטרינו.

קבוצת הקווארקים מורכבת גם היא משלושה זוגות. הזוג הראשון כולל את הקווארקים "עילי" ו"תחתי". הזוג השני כולל את הקווארקים "קסם" ו"מוזר", והזוג השלישי כולל את הקווארקים "תחתון" ו"עליון" (שיש המעדיפים לכנות אותם "יופי" ו"אמת"). עד לניסוי שבוצע במעבדות פרמי נמצאו הוכחות לקיומם של כל החלקיקים האלה, למעט הקווארק "עליון". עובדת הסרתו של הקווארק השישי איימה על המודל הסטנדרטי כולו.

הושגה התקדמות ביכולת ללכוד ולקרר אטומים ניטרליים באמצעות שימוש בשילוב של אור לייזר עם שדות מגנטיים וחשמליים. טמפרטורת האפס המוחלט (אפס מעלות בסולם קלווין, או מינוס 273

כור המיזוג הגרעיני הניסיוני

מעלות צלסיוס), נחשבת יעד שאי אפשר להגיע אליו ממש אלא רק להתקרב אליו במידה רבה. השאיפה והמאמץ להתקרבות מרבית לטמפרטורה זו נובעים, בין היתר, מהרצון לצפות ולאמת תהליכים פיסיקליים שונים שאינם מתרחשים בטמפרטורות גבוהות יותר.

לדוגמה, אחד מהניבויים של מכניקת הקוונטים אומר שחלקיקי יסוד בעלי תכונות ידועות שיקוררו לטמפרטורה של מיליונית מעלת קלווין יתארגנו במצב צבירה ייחודי, הקרוי "נחל קוונטי בחוני". השאיפה לקרר חלקיקים לטמפרטורה זו נובעת מרצון לצפות בנחל קוונטי כזה ולאמת את הניבוי. בניסוי הנוכחי הצליחו החוקרים לקרר את האטומים לטמפרטורה של ארבע מיליוניות מעלת קלווין.

כור המיזוג הגרעיני הניסיוני שהופעל באוניברסיטת פרינסטון רשם שיא חדש בהפקת אנרגיה בשיטה זו. בתהליך המיזוג הגרעיני גורמים למיזוג של איזוטופי מימן (דויטריום וטריטיום). כאשר השניים מתמזגים לאטום הליום, נפלטת אנרגיה. הבעיה היא, שכדי לגרום למיזוגם של הדויטריום והטריטיום, יש לחמם אותם לטמפרטורה של 100 מיליון מעלות צלסיוס, לפחות.

כל הדרכים המוצעות להשגת התנאים הדרושים ליצירת מיזוג גרעיני מחייבות השקעת אנרגיה. למעשה, עד כה האנרגיה שנדרשה להפעלת הכורים האלה היתה גדולה מהאנרגיה שהופקה בהם. כלומר, הכור "בלע" אנרגיה במקום לספק ("לייצר") אנרגיה. המאמצים שמושקעים בתחום זה מיועדים למציאת דרך להגברת יעילותו של הכור ולהעברתו ממצב הפסד למצב רווח. הכור הניסיוני של פרינסטון השיג ב־1994 שיא בתחום זה: תשעה מיליון ואט. כדי להרוויח אנרגיה, יש צורך בכור שיפיק יותר מ־30 מיליון ואט.

פליאונתולוגיה

ייתכן שבודד די־אן־אי דינוזאורי.

התגלו שרידים מאובנים של לוויתן קדום בעל "רגליים" שיכול היה גם לשחות בים וגם להלך מעט על היבשה.

תואר מבנה גופו של האנומלוקאריס, טורף העל הקדום ביותר בעולם, שחי במי הימים בעידן הקמבריון, וניזון, בין היתר, מטרילוביטים.

התגלו שרידי המיניד בן 4.4 מיליון שנה, שמייצג את השלב הראשון באבולוציה העצמאית של האדם, מיד לאחר התפצלות הענף האבולוציוני המשותף לאדם ולקופי האדם.

שלד "הלוויתן המהלך"

פנינת המדבר

ארכיאולוגיה

מאיר בן דב

לא הרחק מעמאן, כשריד מארמון מתקופת הכיבוש הערבי, נותר בשלמותו בית מרחץ שתקרתו המעוטרת מכונה "הקפלה הסיסטינית של המדבר"

במחצית השנייה של המאה הקודמת יישבו הסולטאנים העותמנים קבוצות של צ'רקסים בספר המדבר הסורי־ערבי. היו אלה נאמני השלטון העותמני שארצות מושבם בקווקז נכבשו בידי רוסיה. בכך הם השיגו שתי מטרות בה בעת: הם השיבו לצ'רקסים בגמולם על נאמנותם לשלטון העותמני, ומצד אחר, יישובם באזורי הספר הבטיחו את הגנת הארץ הנושבת מפני פלישות השבטים הבדווים. כך נבנו כמה כפרים בצפון רמת־הגולן, ובמרכזם קונייטרה, וכמה כפרים בירדן, ובהם ג'רש ועמאן.

כשנתמנה עבדאללה לאמיר עבר הירדן המזרחית, הוא העדיף לקבוע את בירתו בכפר הצ'רקסי עמאן ולא בעיירה א־סאלט הצפונית לעמאן, שהיתה המרכז המינהלי החשוב של עבר הירדן בתקופת השלטון העותמני.

עמאן הצ'רקסית נבנתה על חורבותיה של אחת החשובות בערי הדקאפוליס, פילדלפיה, שנבנתה מצדה על שרידיה של רבת עמון, בירת העמונים בתקופת המקרא. העמונים בחרו בעיר הזאת לבירתם בשל מעמדה הגיאוגרפי המיוחד: גובה העיר, כ־800 מ' מעל פני הים, השולט על הסביבה ומשום שלמרגלותיה נובע מעיין איתן, אחד ממקורותיו של הנהר יבוק. קרבתה לצומתי הדרכים המוליכות למסופוטמיה, וישיבתה על דרך המלך החוצה את עבר הירדן מצפון לדרום, תרמו רבות לפיתוחה.

כמה עשרות ק"מ ממזרח לה משתרעים שוליו של המדבר הסורי־ערבי, מקום שבו התגוררו שבטי נוודים שפשטו מעת לעת על הארץ המיושבת ועל שיירות המסחר ההולכות בדרכים. ואכן, כבר בתקופת עמון בשיאה נבנתה שרשרת מצודות בשולי המדבר, ותחת שלטון רומא נבנו כמה מצודות גדולות שהבטיחו את קו הגבול המזרחי של האימפריה. קו זה שוכלל תחת שלטון הביזאנטים, והיה הראשון שנכבש בידי הערבים המוסלמים בפריצתם הגדולה מערבה במחצית הראשונה של המאה ה־7 לסה"נ.

ראשוני המפקדים הערבים התיישבו במצודות האבן, ואלפי חייליהם ומשפחותיהם התמקמו באוהלי שיער מסביב. כשהורחב הכיבוש והערבים עברו מערבה, נבנו מרכזי השלטון בערים הבנויות. כך נבנתה קריית שלטון בעמאן, ששרידיה המרשימים מצויים עד היום בפסגת גבעת המצודה סמוך למוזיאון הארכיאולוגי. גם בג'רש נחשפו שרידים חשובים מתקופת בית אומייה, שושלת הכליפים הראשונה. עם הרחבת הכיבושים הועברו מרכזי השלטון לארץ הנושבת: דמשק נעשתה לבירת האימפריה, וירושלים הוסבה לאחת החשובות בין ערי הקודש המוסלמיות.

אבל השליטים הערבים לא נטשו את צור מחצבתם, המדבר. בשוליו, במקום שבו היה קו הגבול הרומי־ביזאנטי, בנו ארמונות פאר. כ־50 ק"מ מצפון מזרח לעמאן מצויים שרידיו המרשימים של ארמון חלאבת ומעט מזרחה לו בית מרחץ מפואר, שהצטיין ברצפת פסיפס משובחות, המוכר בשם חמאם סרח. אבל המבנים היותר מרשימים מצויים דרומה לאלה האחרונים.

בדרך ההולכת לעבר נאת המדבר הגדולה של אזרק, שבה אזור ביצות ואגמי מים, כ־70 ק"מ ממזרח לעמאן, עומד בלב המדבר ארמון־מצודה ערבי מן המאה השמינית לסה"נ, ארמון חראנה, שנותרו בו שרידי כיור וציורי קיר.

אבל פנינת המדבר מצויה כ־15 ק"מ ממזרח לו. שם ניצב מבנה המוכר בשם קוסייר עמרה, כלומר הארמון הקטן של עמרה. מארמון זה נשתמר בשלמותו בית מרחץ בסגנון רומי, הכולל חדרי רחצה, חדר מבואה ומלתחה. התקרה, המכונה בפי המקומיים "הקפלה הסיסטינית של המדבר", מעוטרת בדמויותיהם של הכליף ושל כמה מאויביו כמו מלך הוויזיגוטים, הנגוס של אתיופיה ומלך ביזאנטיון, בבעלי חיים, בסצינות ציד, בנשים בעירום, ובמערכת גרמי השמים ומזלותיהם. ב־1970 העמידה ממשלת ספרד לרשות ירדן חבורת בעלי מקצוע שניקו את הציורים מפיח מדורות רועים שחיו במרחץ העזוב.

בהמשך הדרך מצוי מבצר אזרק, מבצר רומי ששוקם בימי הביניים בידי אמירים ממשפחת צאלח אדין ושימש לפני כן כארמון של מארמונות המדבר של הכליפים האומאים. מדרום, סמוך לשדה התעופה של עמאן, נמצא הארמון הגדול מכולם, ארמון המוכר בשם מושתה, כלומר, ארמון לימי הגשם. עיקרי שרידיו, ובהם גילופים מעוטרים באבן, הועברו למוזיאון בברלין כשי לקיסר גרמניה מידידו, הסולטאן העותמני. אבל גם לאחר פירוק הארמון נותרו ממנו שרידים מרשימים דיים להבנת תופעת ארמונות המדבר הערביים.

בפאתי דרום־מזרח מצויים עוד כמה שרידי ארמונות ערביים, ובהם קאסר טובה, זכר לשליטים שהקימו אימפריה אדירה אך שמרו בלבם חיבה למקורם במדבר.

76 שנות הארץ / 13־15 בינואר

1920
טרומפלדור נשדד

בשבוע שעבר התנפלו בדואים בגליל העליון (מחוץ לאזור השמירה האנגלית) על ה' יוסף טרומפלדור מי שהיה מפקד הגדוד העברי בגליפולי. פרטי המקרה עוד אינם ידועים. ה' טרומפלדור היה נוסע לבדו ממושבה למושבה ופגע בקבוצת בדואים מזוינים. הם הקיפו אותו וגזלו את כל חפצי הדרך שנמצאו אתו.

1940
היהודים בא"י – 32%

הסוכנות היהודית אומדת את מספר הישוב היהודי בארץ היום הזה ב־477,500 נפש והיהודים כ־32% מכל האוכלוסיה הארצישראלית.

במשך שנת 1939 נוספו לישוב מן עליה 32000 נפש ומן הריבוי הטבעי 7500 נפש.

1945
עם ישראל חי בפולין

לובלין, 13 (ע"י). עם ישראל חי קרא ד"ר אמיל זומרשטיין, חבר היהודי בועד השחרור הפולני, הערב בנאום ששודר בראדיו לובלין. בנאומו, שנישא באידיש, אמר:

יהודים, אחינו בארץ ישראל, באנגליה ובאמריקה ובכל אשר שם, קול יהדות פולין קורא לכם, קול המעטים שנשארו בחיים.

אנו, יהודי פולין, נלחמנו לא רק בוורשה, אלא בכל מקום שידינו השיגה. אחינו הלכו למות של כבוד כראוי לעם גדול...

מיליוני אחינו נהרגו ונטבחו – ועל אף הכל אני קורא לכם היום, דווקא אליכם, אחינו בארץ ישראל, בשפה שלנו: "עם ישראל חי" אנו נמשיך לחיות.

(כמה קטעים מנאומו של ד"ר זומרשטיין לא נשמעו כאן, מחמת הפרעות מרובות בשידור).

1948
עשרות אבידות לערבים בהתקפה על גוש עציון

עשרות אבידות בהרוגים ופצועים נגרמו לכנופיות ערביות שמנו מאות איש שהתקיפו במשך כל יום אתמול את ארבע הנקודות העבריות שבגוש עציון: עין צורים, משואות יצחק, כפר עציון ורבדים. כל ההתקפות נהדפו. 2 מגינים נהרגו ו־4 נפצעו. ההתקפה נמשכה עד שעות הלילה.

1958
בגלל העדר חוקת יסוד

"העדר חוקת יסוד במדינה היא הסיבה העיקרית להגבלת חופש האזרח אצלנו" אמר ביום א' חבר הכנסת מר ג. שוקן בהרצאתו על "חירויות האזרח במדינה" בלשכת בני ברית "תיאודור הרצל" בתל אביב.

...כדוגמה לכך הוכיח, בין השאר, את הגבלת הנסיעה לחוץ לארץ, הפיקוח על מטבע החוץ והפיקוח בשטחים כלכליים שונים המנומקים בצורך באיזון כלכלי במדינה.

הפיקוח מתערב בחייו הכלכליים של האזרח ומגביל את חופש פעולתו בחייו הפרטיים.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" המצוין והמובאים כלשונם בעת הפרסום

עורך: אוריאל רייכנבלד

הבימה | הקאמרי של תל אביב | תיאטרון חיפה | תיאטרון באר שבע | בית ליסין | האופרה הישראלית־ת"א | תיאטרון החאן

גלריה

מאיפה הכסף, לעזאזל

שנה קשה כל כך עברה על הוליווד, עד שהאקדמיה ממש התקשתה למצוא חמישה סרטים שיהיו מועמדים לאוסקר. אבל למרבה הפלא, ככל שהכישלונות גדולים יותר, מתנפחים תקציבי הסרטים וגדלים הסכומים שמוענקים לכוכבים

מאת ברנרד ויינראוב
ניו יורק טיימס

מאז הופיע הסרט המדבר בשנות העשרים, או לפחות מאז מהפכת הווידאו של שנות השבעים, לא ידעה תעשיית הקולנוע תרדה שכזאת. למרות חוות הזוהר והסכומים המדהימים שהיא מעתירה אפילו על מנהלים, קולנוענים ושחקנים מהשורה השנייה, מאיימת על התעשייה תערובת של פחדים כספיים, מבוכה יצירתית וחששות משתקים במעט. אחרי שנה של זעזועים במבנה הכוח של הוליווד, וחוסר הצלחה מרשים של האולפנים לייצר סרטים מליגה אל"ף, קשה לה להוליווד למצוא חמישה סרטים שיהיו מועמדים לפרס האוסקר לסרט הטוב ביותר.

התוצאות במישור הכספי מאכזבות לא פחות: מתוך 332 סרטים שיצאו השנה לאקרנים בארצות הברית, כמעט שיא, פחות משליש צפויים להכניס רווחים. "המצב הולך ומידרדר", אומר סידני שיינברג, נשיא אמ.סי.איי השולטת באולפני יוניברסל.

בלת הסרטים משתגעת. עשייתו של סרט ממוצע עלתה השנה 30 מליון דולר, פי שניים מאשר לפני עשור. עלויות השיווק השלשו ב–15 השנים האחרונות, והגיעו עד 15 מיליון דולר, אם לא הרבה יותר. לעתים קרובות דרושות הכנסות של 100 מיליון דולר כדי להחזיר את ההשקעה בסרט, כך שרוב הסרטים, אולי 70%, לא מכניסים אגורה שחוקה.

האחים וורנר יכולים לצפות להפסד של 100 מיליון דולר לפחות משני פספוסים יקרים, "ואייט ארפ" ו-"Love Affair". פוקס המאה העשרים יפסידו ככל הנראה סכום זהה עם סרטים חדשים כמו "נס ברחוב 34", "Trapped in Paradi" ו-"The Pagemaster" לסרטים חדשים – שיש הרואים בו דרך נוספת לעשות המון כסף. וזוהי הדי תמציתה של הוליווד. בניגוד לכל תעשייה אחרת, שבה לכישלון יש מחיר, בעסקי הקולנוע מעלימים עין מנפילות. מנהלים, רבים מהם בשנות השלושים לחייהם, המרוויחים משכורות קרובות לשבע ספרות בדולרים, מחזיקים במשרותיהם וממשיכים הלאה, לפרויקטים חדשים. שחקנים, במאים, תסריטאים ומפיקים המייצרים כישלונות, לא זו בלבד שיוצאים ללא פגע אלא אף דורשים תוספת שכר בפרויקט הבא.

מצבה המשונה של התעשייה ניכר לאחרונה כאשר סילווסטר סטאלון חתם עם אולפני סבני עסקה שלפיה יקבל 20 מיליון דולר לכל הפחות תמורת סרט שטרם נבחר. ההדף הורגש בהוליווד כולה: כוכבים גדולים אחרים יעלו גם הם את חלקם. במאי פעולה יבקשו מיליונים נוספים. העלויות ימשיכו להסתחרר. ומה הסיבה לעסקה? סבני, חברה עצמאית, נכשלה בשנתה הראשונה והיא זקוקה נואשות ללהיט.

רוברט שאי, יו"ר "ניו-ליין", מהחברות הדינמיות המתחרות באולפנים הגדולים, ניסח זאת כך: "יש איזה תהליך עסקי עקום ומעורפל שבו אנשים משקיעים הרבה. זאת תאוות בצע. זה מגיע לכך ששחקן לא רוצה, למשל, לצאת לסיור פרסום גדול באירופה אם לא תוסיף לו כל מיני דברים. אולי מכוניות? אולי תכשיטים? וזה נתקע לך בגרון. מצד שני, אתה לא רוצה לעצבן את הלקוחות הבינלאומיים".

אבל עלויותיהן של ההפקות מתגמדות לנוכח המשכורות והתקציבים. תקציב הסרט "Waterworld" של יוניוורסל הגיע לבין 120 ל–150 מיליון דולר, ובסכומים כאלה תידרש לו הצלחה כמו של "פארק היורה" או "פורסט גאמפ" כדי להרוויח. קווין קוסטנר, כוכב הסרט, נכשל ללא הרף ב–18 החודשים האחרונים, אבל הוא מקבל לפחות 15 מיליון דולר ונתח מההכנסות. כמוהו גם ארנולד שוורצנגר, שסרטו האחרון "ג'וניור" הוא אכזבה קופתית.

אחד המפיקים הגדולים בהוליווד, שהסכים לדבר רק בעילום שם, אומר שהעיר מלאה בשחקנים שמקבלים שלושה עד חמישה מיליון דולר לסרט והם פשוט לא כוכבים. "ג'ו פשי, דניס קווייד, אלק בולדווין: אלה חבר'ה שלא מוכרים סרט, ובכל זאת מקבלים סכומים אדירים. למה? כי צריך סרט – סרט לחג המולד. סרט לקיץ. ואם לא מצליחים להשיג את טום קרוז, מחליטים ללכת על השורה השנייה או אפילו השלישית".

השאלה מדוע אין האולפנים ממתנים את המשכורות ועלויות הסרטים נדונה ללא הרף, אך איש אינו מצליח להשיב עליה ממש. קח למשל את הקומדיה החדשה של פרמאונט, "איי-קיו", שנראית מועדת לכישלון. היא עלתה קרוב ל–40 מיליון דולר, הוצאה שהאולפן הצדיק משום שהיה זקוק נואשות לסרט לחג המולד. כוכבת "איי-קיו", מג ריאן, קיבלה חמישה מיליון דולר. טים רובינס, המככב לצדה, קיבל 3.5 מיליון; וולטר מתאו קיבל 2.5 מיליון דולר, והבמאי, פרד שפסי, שלושה מיליון. חוץ ממג ריאן, לאף אחד מהם לא היה להיט כבר שנים.

האולפנים הגדולים מסתבכים פחות בהפקת סרטים שיש להם פוטנציאל למצוינות אך יש בהם גם סיכון, בניגוד לרבי-מכר או חזרות על הצלחות העבר. בשיאה של הוליווד, בשנות הארבעים והחמישים, הציגו אולפנים כמו האחים וורנר ופוקס המאה העשרים שפע מערבונים וסרטי הרפתקאות, אך גם נתח נכבד של דרמות עירוניות וקומדיות שנונות שהיעדרן מורגש כיום.

לחלל הריק נכנסו אולפנים עצמאיים, או הצי-עצמאיים, כמו מיראמקס וניו-ליין, שתי חברות השייכות לחברות וולט דיסני וטד טרנר אך שומרות על אוטונומיה ניכרת. בין ההצלחות הכספיות הגדולות של השנה אפשר למצוא את "ארבע חתונות ולוויה", קומדיה בריטית שעלתה כ–7.5 מיליון דולר והכניסה 250 מיליון.

אבל אם מצבה הנוכחי של תעשיית הקולנוע אומלל, הרי שכמה אישי מפתח בשטח מדברים בביטחון, גם אם מסויג, על העתיד. הם מצביעים על שווקים מתרחבים בחו"ל שבהם יש סרטים אמריקאיים המכפילים את הכנסתם, ועל שוק הווידאו המתרחב במהירות. כיום, הכנסותיהם של האולפנים מקלטות וידאו ביתיות כפולה מההכנסות מאולמי הקולנוע. שוק השכרות הווידאו צמח ב–1994 ל–9.4 מיליארד דולר, לעומת 1.8 מיליארד ב–1984.

בנוסף להווידאו ולשוק החוץ צפוי השינוי בטכנולוגיה הביתית, שיקשר את מכשירי הטלפון, המחשבים ומכשירי הטלוויזיה ויהפוך אותם למרכז בידור ביתי של סרטים, ספרים, קניות ומשחקים. יש מנהלים בתעשייה הסבורים שמפריזים בחשיבותו של העשור הדיגיטלי. אחרים, כמו מייקל אוביץ, יו"ר סוכנות קריאייטיב ארטיסטס, שהימר במשאבי החברה על העתיד האינטראקטיבי, נחרצים בביטחונם. "אם אני אופטימי?" אומר אוביץ. "שמתי על זה הרבה מאוד". אוביץ אומר שהטכנולוגיה החדשה לא רק תעלה את הביקוש לבידור אלא גם תפתח אפשרויות חדשות ומבוססות בפני במאים, תסריטאים ושחקנים. השאלה הפתוחה היא אם ההזדמנויות החדשות האלה ישפרו את איכות הקולנוע והטלוויזיה.

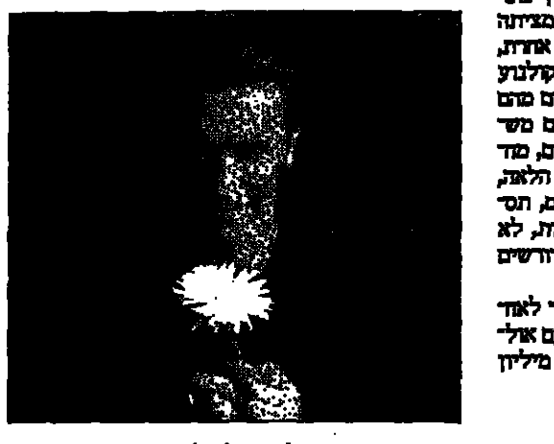
שוורצנגר. 15 מיליון דולר למרות האכזבות

ריאן. 5 מיליון דולר על "איי-קיו"

סטאלון. 20 מיליון דולר לסרט שטרם נבחר

קצנברג, ספילברג וגפן. עוד מתחרה בתעשייה שמצבה מעורפל

"הסרטים עולים יותר ויותר, יש פחות ופחות רווחים ויותר ויותר אנשים מגיעים למסקנה שזה לא כזה עסק נפלא".

סדרה של זעזועים רק הדגישה את מצבה המסוכן של התעשייה. סוני, המחזיקה באולפני קולמביה וטריסטאר, מחקה בנובמבר חובות בסכום המדהים של 2.7 מיליארד דולר, אחרי כמה שנים של כישלונות גדולי תקציב, הטבות-ענק למנהלים (שהזרימו כסף לכיסי האחראים לכישלונות) ושיפוצים יקרים. מצושיטה, חברה יפאנית נוספת, נכנסה לוויכוח פומבי הצורם עם הנהלתה בהוליווד – לו וסרמן, יו"ר אמ.סי.איי, ושיינברג, נשיא החברה – בעיקר על אופן ניהולה של חברת הבידור. אפילו דיסני, אחרי עשור של ניהול יציב, סבלה מקרע חמור בין מייקל אייזנר, יו"ר החברה, לבין ג'פרי קצנברג, מנהל האולפן. התוצאה היתה הקמתו של אולפן מתחרה-בכוח, בבעלותם של קצנברג, הבמאי סטיבן ספילברג, ודייוויד גפן, ענק הקלטות המיליארדר.

כל זה התרחש על רקע מגמות מתמשכות ומדאיגות. שולי הרווח הצטמצמו בעשור האחרון, הקהל באולמות הקולנוע קטן והכל-se". סוני תפסיד סכום דומה עם כישלונות כמו "פרנקנשטיין של מרי שלי", "I'll Do Anything", "The Road to Wellville" ו-"Mixed Nuts".

אם כך, איך ממשיכים האולפנים הגדולים להתקיים? ראשית, המכירות בווידאו ובחו"ל מרפדות את הפספוסים. חברות כמו סוני, יוניוורסל, פרמאונט ודיסני מרוויחות תמלוגים נכבדים מתוכניות טלוויזיה ומהסכמי סינדיקציה. שנית, רבי-מכר קולנועיים כמו "פארק היורה" או "מלך האריות" מרוויחים כסף רב כל כך בארצות הברית ובחו"ל, עד שהרווחים יותר ממכסים את הכישלונות המרובים שהפיקו יוניוורסל ודיסני במשך השנה.

אין כל ספק שמצב הרוח בהוליווד קודר, אבל סוכנים ומנהלים בכירים טוענים בתוקף שיש סימנים חיוביים. שיעור התעסוקה בתעשיית הקולנוע עלה בכ–40% בעשור האחרון, בין השאר בגלל העלייה בייצור סרטים.

עניין נוסף הוא החזון המעורפל בדבר עתיד אינטראקטיבי – המבטיח 500 ערוצי כבלים, מערכת שתעודד דרישה מטורפת

הסוד: להמשיך לתמוך זה בזה

מחקרים רבים מצאו ירידה בשביעות רצון בנישואים בעקבות המעבר להורות. פרופ' רחל לוי-שיף מאוניברסיטת בר אילן מצאה שירידה זו קטנה ככל שהאב מעורב יותר בדאגה לרך הנולד

מאת הילה קומם

"המעבר להורות נחשב אבן דרך משמעותית במעגל החיים", אומרת פרופ' רחל לוי-שיף מהמגמה לפסיכולוגיה קלינית של הילד באוניברסיטת בר אילן, שחוקרת את השפעתם של משתנים התנהגותיים, אישיותיים וסביבתיים על מידת הירידה משביעות הרצון בנישואים לאחר המעבר להורות.

"הזוג חווה שינוי משמעותי באורח חייו אחרי הלידה", היא אומרת. "יש ירידה בכמות הזמן שבני הזוג מבלים ביחד, בעוד שרמת הקונפליקט ביניהם עולה. חלוקת התפקידים במשפחה הופכת למסורתית יותר". לדבריה, גם בתקופתנו רוב העול של טיפול בתינוק ובבית מוטל על האשה. "גם זוגות שהיו שוויוניים מאוד חוזרים פעמים רבות לדפוסי תפקידים מסורתיים אחרי הלידה. השנים של גידול הילדים הן שנים של התבססות כלכלית ופעמים רבות הבעל הוא זה שנעדר יותר מהבית לצורכי פרנסה". ואמנם, מחקרים שבדקו את המעבר להורות מצאו שהירידה בשביעות הרצון מהנישואים גדולה יותר אצל האשה.

במחקרה של שיף, שפורסם באחרונה, השתתפו 102 זוגות מאזור גוש דן, משכבות סוציו-אקונומיות שונות, שהיו במעקב בטיפת חלב בזמן ההריון ואחרי הלידה. 60% מהם היו ממוצא מערבי ו–40% ממוצא מזרחי. נשים בגיל 19–35 וגברים בגיל 22–39. רוב ההריונות (74%) היו מתוכננים. כל אחד מבני הזוג מילא שני שאלונים של שביעות רצון והסתגלות לנישואין – פעם אחת בחודש השביעי להריון ופעם שנייה בחודש השביעי-שמיני לחייו של התינוק.

השאלון כלל שאלות על שביעות רצון מהיבטים שונים של הנישואים – חיי המין, חלוקת התפקידים, תקשורת בין-אישית ותדמית הדדית – ושאלות על הסכמה בין בני הזוג ביחס לנושאים שונים הנוגעים לנישואים. כמו כן מילאו הנבדקים שאלון אישיות, שאלון עמדות כלפי הורות, שאלון שבדק סיפוק בתמיכה חברתית וקהילתית ושאלון לבדיקת מרכזיות הקריירה בחיים לעומת תפקידים אחרים. בחודש השמיני-תשיעי לחיי התינוק גם ביקרו בכל בית תצפיתנים, שצפו במשך ארבעה ערבים באינטראקציה המשפחתית, ובוקר אחד באינטראקציה אם-ילד. בד בבד בדקה לוי-שיף גם קבוצת ביקורת, שהיתה מורכבת מזוגות באותה קבוצת גיל, ללא ילדים.

מהמחקר התברר שמעורבות האב בטיפול בתינוק היא המשתנה החשוב ביותר במידת שביעות הרצון מחיי הנישואים. ככל שהאב היה מעורב יותר בטיפול בילד – החלפת חיתולים, רחצה, האכלה וכו' – הירידה בשביעות הרצון של בני הזוג מהנישואים בעקבות לידת התינוק היתה קטנה יותר. אמנם, מעורבותם של אבות בטיפול בילדים עלתה בשנים האחרונות ועמדותיהם כלפי המעורבות השתפרו, אבל גם הציפיות מהם השתנו, אומרת לוי-שיף. לפיכך, "אם פעם אשה קיבלה בטבעיות את מלוא האחריות על גידול הילדים, היום, אם רוב העול נופל עליה היא ממורמרת".

קשר הפוך נמצא בין דאגה לתינוק אצל האם לבין שביעות הרצון אצל האב. "כשהאם מטפלת יותר בתינוק, זה בא על חשבון בן הזוג", אומרת לוי-שיף. לפעמים האב גם מרגיש מחוץ למערכת היחסים הקרובה שנוצרת בין האם לתינוק.

אבות שתפסו את עצמם כבעלי אישיות דואגת (Caregiving) חוו ירידה קטנה יותר בשביעות הרצון מהקשר הזוגי. לוי-שיף קוראת לגברים אלו ה"מזינים". "אלו הם גברים בעלי אופי של נתינה ורצון להעניק חום. הם בדרך כלל גם בעלים טובים יותר".

נשים שתפסו את עצמן כבעלות אישיות אימפולסיבית חוו ירידה גדולה יותר בשביעות הרצון מהנישואים. "לנשים אלה קשה להתמודד עם תוספת המטלה של גידול ילדים", מסבירה לוי-שיף, "גם נשים שתפסו את עצמן כבעלות אישיות אוטונומית היו ממורמרות יותר".

שביעות הרצון ירדה במידה רבה יותר גם אצל נשים שהקריירה נתפסה אצלן בעלת חשיבות רבה. "נשים אלה אינן רוצות לוותר על כל אחד מהתפקידים – אשת קריירה, אשה, אמא – והתשישות מעומס המטלות מתבטאת אצלן בירידה בשביעות הרצון מהקשר הזוגי".

מהמחקר עלה שאמהות ממוצא מזרחי טיפלו בילד יותר מבני זוגן, וגברים ממוצא מערבי היו מעורבים יותר בגידול הילד מגברים מזרחיים. כמו כן התברר שאצל זוגות מערביים האמהות היו פחות מרוצות ככל שעסקו יותר בטיפול בתינוק. אצל בעליהן עלתה שביעות הרצון ככל שהיו מעורבים יותר בטיפול בתינוק. באופן כללי, נשים ממוצא מזרחי התלוננו פחות על בן זוגן מנשים מערביות. אצל רובן הקריירה לא נמצאה בערכן האישיות והן הראו יותר התנהגות של דאגה לתינוק. לוי-שיף מסבירה שהקונטקסט המסורתי, השורר עדיין במשפחות מזרחיות רבות, מקטין אצל נשים ממוצא מזרחי את הקונפליקט בעקבות המעבר להורות ונטילת רוב העול על כתפיהן. אצל יותר נשים מערביות, לעומת זאת, נטילת העול עומדת בניגוד לדימוי העצמי שלהן, ולפיכך התמרמרותן רבה יותר.

מהניתוח הסטטיסטי עולה שתינוק בעל מזג קשה הוריד את רמת שביעות הרצון מהנישואים באורח ניכר רק אצל הורים בעלי אישיות פחות מסתגלת: אמהות שתפסו את עצמן כאימפולסיביות ואבות בעלי עמדות חיוביות פחות כלפי הורות.

מי שמביא ילד לעולם כדי לשפר את הנישואין, טועה בשיקוליו, מסכמת לוי-שיף. "בשנים של גידול הילדים יש ירידה מתמשכת בשביעות הרצון מהנישואים (לעומת קבוצת הביקורת, שבה נמצאה עלייה בשביעות הרצון באותה תקופה). חשוב להבין שהתקופה הראשונה של מעבר להורות קשה לשני בני הזוג", היא מסבירה. "בן הזוג, שהוא מקור התמיכה הרגשי החשוב ביותר, נמצא גם הוא במשבר וזקוק לתמיכה, והיחסים נפגעים. ההורות משאירה פחות זמן וכוח לקשר האינטימי והמיני, ושביעות הרצון פוחתת. אבל חשוב להבין את הדינמיקה של התהליך ולהמשיך לתמוך זה בזה". "אחרי הכל יש קשר הדוק בין טיב הנישואים לטיב ההורות".

התעמלות בוקר

1. מה הפירוש המקראי לגולם?
2. איזה פזמון עברי כולל הכי הרבה מלים?
(התשובות בעמ' 6ב)

אשר פיש מונה למנצח הראשי של תזמורת ראשל"צ במקום נועם שריף

אשר פיש מונה למנצח הראשי של התזמורת הסימפונית ראשון לציון. הוא יחליף את נועם שריף שיפרוש באוגוסט '95. המשא ומתן עם פיש מתנהל זה כמה חודשים, וככל הידוע פיש אף היה מועמד לשמש מנצח הבית של התזמורת הקאמרית של תל אביב. על התפקיד התמודד גם אורי סגל, ישראלי המנצח על תזמורות ביפאן ובארצות הברית.

עם מינויו של פיש תם פרק ארוך שבו ניצח על התזמורת נועם שריף, שמיקם אותה במקום מכובד בתחום הזה בארץ. מינויו של פיש ופרישתו של שריף קשורים בסכסוך שנתגלע בין מנכ"ל התזמורת מנחם שי, ראש עיריית ראשון לציון מאיר ניצן, ושריף. בעקבותיו הודיע שריף כבר לפני שנה על פרישתו מהתזמורת.

לאחר הפרישה מתעתד שריף לכתוב את האופרה "Gesualdo", ויצירה אורטורית גדולה לקראת חגיגות ה–3,000 לירושלים, בהזמנת קרן ירושלים. באפריל תצלם התזמורת הפילהרמונית בעת ביצוע יצירתו "תחיית המתים" ביד ושם, והשידור יועבר בגרמניה, באוסטריה ובשווייץ.

שריף אמר אתמול כי מינויו של פיש הוא בחירה מצוינת. "אני מברך על כל ישראלי צעיר ומוכשר שמוצא את מקומו בארץ. הייתי נוהג באותה הדרך".

פיש, 34, החל את דרכו המוסיקלית באקדמיה למוסיקה בירושלים. הוא למד פסנתר וניצוח וזכה במלגות לימודים בשני התחומים מקרן התרבות אמריקה-ישראל. בישראל ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, סינפונייטה באר שבע והתזמורת הקאמרית הישראלית. הוא שימש כמנצח הבית של האופרה הישראלית החדשה, וניצח על מספר גדול של אופרות. כן ניצח במרכז לימודי האופרה בבלגיה ובאופרה של אוסלו, ובימים אלה הוא מנצח באופרה הממלכתית של ברלין. באחרונה הוצע לו להיות מנצח הבית של האופרה העממית בוינה החל מעונת '97.

לבד מהיותה תזמורת האופרה, תזמורת ראשון לציון היא תזמורת סימפונית שמציעה למנויים שבע סדרות קונצרטים, בראשון לציון ובתל אביב, וכן סדרות למשפחה. פיש ינצח על מחצית הקונצרטים, ועל השאר מנצחים אורחים. הוא יבקר בארץ במאי, וייכנס לתפקיד בספטמבר.

ציפי שוחט

דודו אלהרר ונעמי לויצקי הצטרפו ל"רדיו 10" המתמודדת במכרז

קבוצת "רדיו 10" המתמודדת על הזיכיון לתחנת רדיו מסחרית באזור תל אביב וגוש דן, צירפה לשורותיה את דודו אלהרר, שאמור להגיש תוכנית של שיחות נפש אל תוך הלילה; ואת העיתונאית נעמי לויצקי, שארבע פעמים בשבוע אמורה להגיש ראיונות במסגרת "אולפן פתוח" בנושאי האזור והקהילה, ובשבת – ראיון אישי בשם "אחד מול אחד". את תחום הספורט תרכז ענת דרייגור.

הקבוצה התארגנה לפני כשנתיים לצורך ההתמודדות על המכרז, והיא כוללת אנשי תקשורת ישראלים ובינלאומיים וכן יובל אליצור, לשעבר סגן עורך מעריב (יו"ר); חזי כרמל, מנכ"ל הקבוצה והמנכ"ל לשעבר של חברת ג'נרל סטלייט שיזמה את פרויקט לוויין התקשורת הישראלי "עמוס"; וג'יימס רוזנפילד, לשעבר נשיא סי-בי-אס וכיום מנכ"ל בחברה בינלאומית לתקשורת. מנהלת השידורים היא רחל הרמתי, שעבדה שנים רבות ברשות השידור, ולצידה יצחק בן נר, דני רופ, דניאלה שמי, יאיר לפיד, ישעיהו בן פורת, גילי בוכולצר וכרמל בן אפרים.

ועדת המכרזים אמורה להיפגש לקראת סוף חודש מארס כדי לקבוע מיהם הזוכים בזיכיונות לשלב הראשון של המכרזים.

עירית רוזנבלום

הערוץ הלוויני של רשות השידור יעבור לשידור מלא בשבוע הבא

הערוץ הלוויני של רשות השידור, ערוץ 33 בכבלים, יעבור לשידור במתכונת מלאה החל ב–22 בחודש. מנכ"ל הרשות, מרדכי קירשנבאום, אמר כי מלבד שידורי הכנסת ועדותיה, המגמה של ערוץ זה הוא לשדר למדינות ערב ולהציג את ישראל לשכניה הערבים "כמו שאנחנו מכירים אותה". הדבר נחוץ במידה בלתי רגילה, כי שמי המזרח התיכון עומדים להישטף בלוויינים זרים דוברי ערבית".

השידור יכלול תוכניות מן הערוץ הראשון, כולל שידור חוזר של כתבות נבחרות מה"יומן" – כולן בתרגום לערבית; משדר אקטואליה בשם "הטור השבועי" עם פרופ' שלמה בן עמי, עו"ד אמנון זכרוני, ד"ר יוסי אולמרט והעיתונאי דני בן סימון; "שיח רופאים", עם פרופ' אליעזר רחמילביץ, תוכניות בנושאי כלכלה, קולנוע ותרבות, בהן תוכניות דת, ועוד. כן מתנהל מו"מ עם משרד הקליטה להפקת תוכנית יומית בשפה הרוסית. לדברי קירשנבאום, כשהערוץ הראשון משדר אופרה, רק מעטים צופים בה והערוץ "נסתם". אבל, הוא אומר, "רשות השידור מחויבת לדברים הללו, ומהפקות הבי-בי-סי ייהנו גם תושבי ישראל וגם תושבי חוץ".

בישיבת המליאה העלתה הצעה לשדר את "מבט", שעתה אמור להיות משודר ברבזמן בשני הערוצים, ב–21:00, בלווית תרגום לערבית, וכך להחזיר את הרשות לשעה זו וגם לקרב אותן לצופים הערביים.

לשנה הקרובה הקציב משרד האוצר לערוץ החדש 15 מיליון שקלים, והמשך התקצוב תלוי בסקרי הצפייה שייעשו בארצות השכנות. הרשות הגיעה להסכם עם בזק כי זו תרכוש תשדירי שירות בסכום השווה למחצית מעלות שני הלוויינים שהיא מעבירה לרשות רשות השידור לשידורים בערוץ 1 ובערוץ 33, שהיא כ–4.5 מיליון דולר בשנה. את התוכנית היומית ברוסית יממן חלקית משרד הקליטה, שאמור לרכוש תשדירי שירות.

מנכ"ל הרשות השנייה, נחמן שי, אמר בתגובה כי לרשות השידור יש אגרה למימון צרכיה ויש לקבוע הגדרות ברורות למימון של ערוצי התקשורת. "ועדת הפרסום מיועדת בחלקה לממן את הערוץ המסחרי ו–6 מיליון השקלים של בזק היו צריכים להגיע לערוץ 2".

עירית רוזנבלום

תמש זולה כבזיליו ולואיג'י קוליקו כברטולו

"הספר מסוויליה" באופרה הישראלית

אתמול העלתה ההצגה הראשונה של "הספר מסוויליה" באופרה הישראלית החדשה, ומחר תתקיים הבכורה הרשמית. זהו למעשה חידוש של ההפקה שהועלתה באפריל '93. הבמאי הוא ארתורו קורסו, שהתפרסם לעבודה בתיאטרון ובאופרה של דריו פו האיטלקי זה כמה שנים. קורסו רואה בעלילה, בהשראת פו, אירוע מובהק של הקומדיה דלארטה. הספר שלו לא מסוויליה אלא מעיר חוף מסגנית באיטליה, ומלבד שירה נתבעים הזמרים להפגין כושר גופני.

ג'ואקינו רוסיני היה בן 42 כשהתבקש לכתוב את "הספר מסוויליה", ועד אז כבר הספיק לכתוב 15 אופרות. על פי השמועות, כתב את האופרה ב–18 יום. הליברית היא של צ'זארה סטרביני, על פי קומדיה של בומארשה – אותו מחזאי שימש השראה ללורנצו דה פונטה ב"נישואי פיגארו" של מוצרט. באופרה מספר רב של אריות ידועות, אבל בערב הבכורה ברומא, ב–20 בפברואר 1816, היא נחלה כישלון.

את הבמה והתלבושות עיצב דריו פו. המנצח הוא סטיבל סלואן הישראלי, המנצח כיום בגרמניה. על כמה מההצגות ינצח המנצח הצעיר אביב רון, שזו הופעתו הראשונה עם האופרה. את התאורה עיצבה פליס רוס ברילב.

ציפי שוחט

דורונה בן-דור, מנהלת הדרמה והאמנות של קול ישראל, התפטרה

דורונה בן-דור, שנבחרה לפני שנה לנהל את מחלקת הדרמה, הספרות והאמנות של קול ישראל הגישה את התפטרותה. היא תעזוב את התפקיד בסוף החודש הבא. באותו מכרז הגיע למקום השני פנחס עידן, איש גלי צה"ל. אם לא יסכים לקבל עליו את התפקיד, ייפתח מכרז חדש.

לפני שהגיעה לקול ישראל ניהלה בן דור את מרכז התיאטרון ב"אמנות לעם" במשך ארבע שנים. על התפטרותה אמרה בן-דור: "באתי עם חלום לתת לאמנויות את המקום שמגיע להן ברדיו. לקח לי זמן להבין שאין לרשות השידור שום עניין להשקיע בזה, לא פרסום ולא כסף. שמתי רצועת שידור חדשה שרצה כבר חצי שנה בשידור חי. בשבילי זו היתה רק התחלת הרפורמה ובשבילם זה הספיק". לדבריה, בקשות ורעיונות שהתקבלו בברכה בתחילה, נותרו לאחר זמן ללא תקציב.

מנהל הרדיו, אמנון נדב, אמר שהוא מכבד את מכתב ההתפטרות. לדבריו, הוא אינו שולל את טיעוניה של בן-דור שבמסגרת כוח האדם הקיים, התקציבים והסכמי העבודה ברשות השידור, קשה מאוד להתמרן, "אבל כדי לאפשר לה לפעול היה צריך לשנות את רשות השידור". עוד אומרים ברשות השידור שלפי הסקרים התוכנית "קול האמנויות" איבדה גם את אותם 10,000 אוזנים שהיו לה קודם.

עירית רוזנבלום

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

הגלריה בנמל

פתוחה למבקרים
אחרי סגירה זמנית מסיבות אדמיניסטרטיביות.
בגלריה מוצגים האמנים: אלי גור אריה, גדעון גכטמן, עצמון גנור, אירית חמו, אורית חסון-ולדר, הגר רבר, אורלי שבי, וליכך ששון

הגלריה פתוחה בימי שישי ושבת
בשעות 11.00 עד 15.00
בימים ב' עד ה' 14.00 עד 20.00
נמל תל אביב. רח' יורדי הסירה תל אביב. טל' 6042591

עיצוב / אריה ברקוביץ

מהחדר בקיבוץ להרצליה פיתוח

זה זמן רב שריהוט העשוי במבוק לא מתקשר אסוציאטיבית עם דירה סטודנטיאלית או חדר בקיבוץ, אלא הפך להיות מרכזי בתצוגות עיצוב יוקרתיות, וכמעט שאין ירחון רציני לעיצוב שלא סוקר עיצובים עכשוויים למוצרים העשויים קליעת במבוק.

סיבי הבמבוק שעוברים תהליך של חימום בטמפרטורה גבוהה, מאפשרים למעצבים ליצור עיצובי קליעה חדשניים ומגוונים, ואפשר לראות מוצרים מוכרים כמו ספת ישיבה, כורסאות וגופי תאורה עשויים מהחומר הזה. מעניינים במיוחד הם השילובים בין מתכת ועץ לבין קליעת במבוק בגלל הניגודים הנוצרים בין הקליעה האוורירית לבין תחושת החוזק והיציבות שמעבירים העץ והמתכת.

רהיטי במבוק אפשר להשיג ב"ארטאף" – חנות לרהיטים בהרצליה פיתוח, שהיא מעין משכן לרהיטי במבוק בשילובים שונים. מקצת מן הריהוט מיוצר בארץ ומקצתו מיובא. המגוון מעניין ואפשר למצוא בו פריטים שיתאימו כמעט לכל חדר בבית.

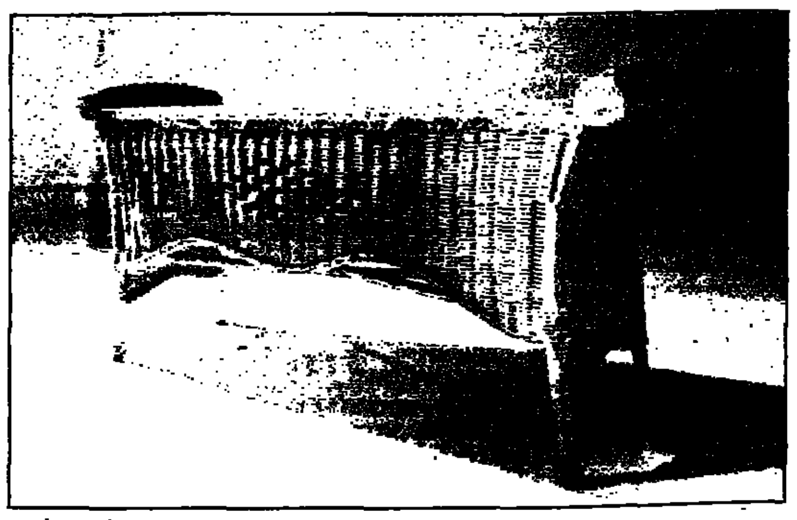

תצלומים: אייל גרין

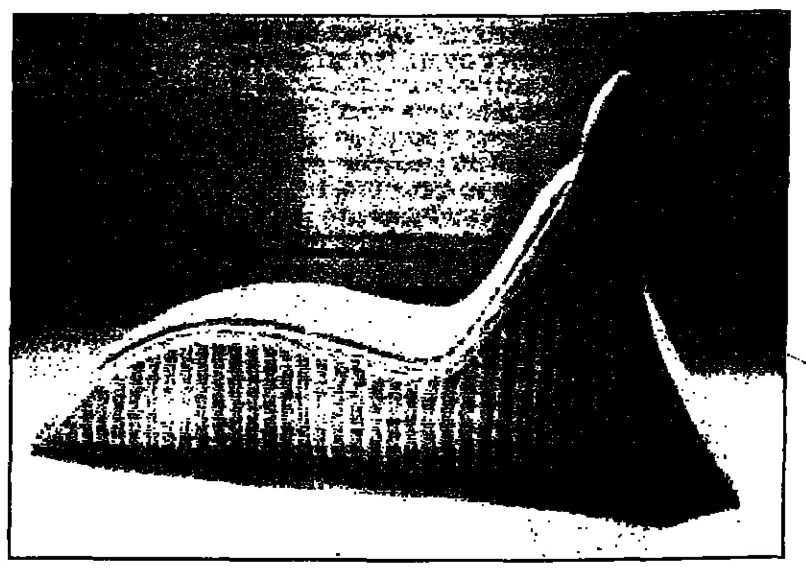

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה תל-אביב

סידרת הג'אז – קונצרט מס' 2
"מהבלוז ועד ימנו"
מוצ"ש 21.1 בשעה: 20.30
עורך ומנחה: **עמיקם קימלמן**
אבי אדריאן – פסנתר
סטיב פסקוף – גיטרה
אריה וולניץ – בס
רוני הולנד – תופים
כרטיסים: 45-35 ש"ח
★★★
תזמורת יד-חריף
יום ג' 24.1 בשעה: 20:30
מנצח: **משה אפשטיין**
סולנים:
איריס גלוברזון – צ'מבלו
אייל שילוח – כינור
משה אפשטיין – חליל
טלמן: סוויטה בלה מינור לחליל ותזמורת
י.ס.באך: קונצ'רטו במי מז'ור לכינור ותזמורת
י.ס.באך: קונצ'רטו ברה מינור לצ'מבלו ותזמורת
כרטיסים: 40-30 ש"ח
אודיטוריום
רח' שטריקר 19, תל-אביב, טל': 03-5466228
המשרד פתוח בימים א'-ו',
10:00-13:00 ובערב הקונצרט מ-19:00

מרקס, סטיוונסון ושלו בעם עובד ב-1995

מאת שגיא גרין

רשימת הספרים של סידרת המבורים "הספרייה לעם" של עם עובד לשנת 95' וספרים אחרים שיראו אור בהוצאה הוצגו ביום חמישי בתל-אביב.

הסדרה תוציא לאור השנה ארבעה ספרי מקור: "מזכרת אהבה" מאת יצחק בן-יוסף; "זה עם הפנים אלינו" מאת רונית מטלון; ו"עומרי-גאר", ספרה הראשון של דורית רביניאן, שזכתה השנה בפרס לסיפורת חדשה על שם יצחק וטובה וינר. כמו כן יראה אור "רישומים לקורות חיים", מאת אידה פינק, סופרת החיה בישראל וכותבת בפולנית (בתרגום דוד ויינפלד).

ששה ספרים מתורגמים יראו השנה אור בסדרה: "ילדות" מאת מקסים גורקי, בתרגום נילי מירסקי; "האדם הראשון" מאת אלבר קאמי, ספר לא גמור של המחבר, שראה אור רק בשנה שעברה בצרפת בתרגומה של אילנה המרמן; "קנדידו או חלום בסיציליה" ו"מועצת מצרים", שתי נובלות מאת לאונרדו שאשא, בתרגום מרים שוסטרמן; "מנהטן טרנספר" מאת ג'ון דוס-פסוס שתירגמו דן דאור ואלי הירש; "על אהבה ושדים אחרים", ספר חדש של גבריאל גרסיה-מרקס, בתרגום ריטה מלצר ואמציה פורת; ו"סיפורים מים הדרום" מאת הסופר הסקוטי רוברט-לואי סטיוונסון, בתרגום אברהם יבין.

חמשת ספרי הבחירה של "ספרייה לעם" הם: "חיו ומעלליו של אלכסיס זורבס", בתרגום חדש מיוונית של אמיר צוקרמן; "בעיקר על אהבה", סדרת הרצאות על ספרות שהעביר מאיר שלו בשנה שעברה באוניברסיטה העברית; "שביה בולומה", תולדות היישוב כפי שהן משתקפות בנאומי מנהיגים, כרוזות קיר, מודעות בחירות, מאמרים בעיתון, יצירות ספרות, סרטי קולנוע ותכנית טלוויזיה, מאת נורית גרץ; "לב פתאומי", פרקים מחייו של המשורר דן פגיס; ו"היה היתום שני קופים", ספר ילדים חדש של דוד גרוסמן. מחיר המנוי ל-1995: 305 שקל.

במסגרת סדרת אופקים בעריכת אלי שאלתיאל יראו אור ספרו של זאב שטרנהל שסוקר את תנועת העבודה בישראל בשנים 1905–1940 וכן ביוגרפיה של חנה רובינא מאת כרמית גיא.

בשנה הבאה תוציא עם עובד לאור את האנציקלופדיה "אביב" בפורמט של ספר וגם בפורמט של תקליטור. השנה תחל עם עובד בפרסום סדרה חדשה של סיפורת מקורית, שאותה תערוך נילי מירסקי, ותחדש הוצאת ספרי שירה.

היקף המכירות הכללי של עם עובד עמד ב-94' על 14.5 מיליון שקל לעומת 12.3 מיליון ב-93'; סך הכל מכרה עם עובד ב-94' 660 אלף ספרים, לעומת 590 אלף ב-93'.

בשנה החולפת ראו אור ב"עם עובד" 80 כותרים, לעומת 78 בשנה שקדמה לה; 202 ספרים ראו אור ב-94' בהדפסה מחודשת לעומת 192 ב-93'. מנכ"ל ההוצאה, אהרון קראוס, ציין כי גם עם חילופי ההנהגה בהסתדרות לא נשקפת כל סכנה להוצאה.

נורמלי, בנאלי

"יפיפות על אבנים להמות" – תיאטרון הסטודיו. מאת ריינר ורנר פסבינדר; תרגום: טל הרן; בימוי: אסתי זקהיים

תיאטרון
מיכאל הנדלזלץ

גבר מבוגר ומנוסה, קצת דקדנטי, מפתה גבר צעיר והשניים מתחילים להיות כזוג. יחסיהם מתפתחים למאבק של כוח, שליטה וקנאה, ובסופו של דבר חודרות לחייהם הנשים שהיו חברותיהן בעבר, היחסים מקצינים ומביאים למותו של אחד מהם, כששלוש הדמויות האחרות לא מתרגשות מזה במיוחד.

מבחינת הבכונות הפוליטית, זה עשוי היה אולי להיות מחזה חשוב לקהלים של ההומוסקסואלים בעלי דימוי עצמי מסוים, וגם לקהלים של הטרוסקסואלים התופסים את העולם ההומוסקסואלי תפיסה מעוותת. כי הנה מתברר שהומוסקסואלים יכולים להיות בדיוק כמו הטרוסקסואלים: ביחסים בין בני הזוג מתפתחים אותה קנאות ואותם מאבקי כוחות.

אבל מבחינה התיאטרונית החשיבות הזאת היא בעוכרי ההצגה. כי הנה מתברר שדמויות ההומוסקסואלים מסוגלות להיות משעממות כמו דמויות של לא-הומוסקסואלים. הטיפות שבכותרת המחזה לא נוחתות על אבנים להמות כי האבנים לא להוטות. להיפך, הן קרות ועגומות.

וכשבתפקיד הגבר המבוגר מביא גיל אלון מעט יותר ניסיון אבל לא הרבה עניין, וכשאריק לבנת לא מסוגל להכניס בדמות הגבר הצעיר הרבה יותר מחן ותמימות נעורים, וכששלומית ארנון ואסי לוי אינן מביאות לבמה אלא משחק בוסרי, לא יעזרו שום משחקי צלליות רומנטיים ואפילו לא השמעה חוזרת של הרקויאם של מוצרט. המסקנה העצובה היא: כמה נורמלי, כמה בנאלי.

עוד שימוש לפרוזאק

גלולה חדשה, "פלובוקסאמין", עתידה לשנות את חייהם של הסובלים מתסמונות שונות של התנהגות כפייתית, ובכלל זה מחלת הקניות. הגלולה משחררת במוח חומר כימי שבולם את התנהגות הכפייתית. אבל הפלובוקסאמין עדיין נמצאת בשלבי ניסוי, ובינתיים מקבלים חולי הקניות את הפלא הכימי פרוזאק, שהתפרסם בעיקר כפתרון לדיכאון והערכה עצמית ירודה, ומתברר שהוא גם מונע מהם להגזים.

כריסי איילי מה"סנדיי טיימס" השתמשה בפרוזאק במשך שבוע וגילתה שהרגלי הקניות שלה השתנו לחלוטין: בדרך כלל היא טורחת לקנות מתנות מוצלחות למקורביה לקראת חג המולד, והפעם נאלצו רבים מהם להסתדר ללא מתנה. "בכלל לא אכפת לך מה את קונה", כתבה איילי, שלא הכירה עוד את עצמה, "וזה היה משחרר ומפחיד גם יחד". היא הסתכלה בהיצע המפתה, ובפעם הראשונה החליטה שאינה רוצה לקנות שום דבר הביתה. אחת מחברותיה של איילי שמשתמשת בפרוזאק סיפרה לה כי בשעת מגע מיני הרגישה כאילו היא מחוץ לעצמה וצופה במישהו אחר. כך גם הקניות, כמותן כמו לצפות במישהו אחר שקונה.

שירות "הארץ"

הצעת היום / נירה רוסו

פלאן פירות יבשים

זה לא רק לט"ו בשבט, אלא לכל השנה, הרעיון של שריית פירות יבשים בתה ארל גריי בא מאוסף מתכונים צרפתי ושוכלל בבית לפי התנאים בציון.

קחו בחשבון זמן השריה.

חומרים:

- 12 משמשים יבשים
- 18 שזיפים מיובשים
- 100 גרם צימוקים כהים
- 100 גרם צימוקים בהירים
- 3 שקיות תה ארל גריי

לבלילה:

- 250 גרם קמח
- 3 כפות סוכר
- 4 ביצים טרופות
- 2 כוסות חלב
- קורט מלח
- חמאה לשימון התבנית
- אבקת סוכר לקישוט
- קורט קינמון

הכנה:

1. מגלענים את השזיפים וחוצים אותם. חוצים גם את המשמשים. שמים את כל הפירות בקערה גדולה. מכינים תה חזק משקיות הארל גריי, בתוספת 3 כוסות מים רותחים, ויוצקים על הפירות.
2. מניחים לשרות ולתפוח שעתיים, מסננים היטב.
3. מערבבים את הקמח, הסוכר, המלח, הביצים, עם החלב והקינמון.
4. סוחטים קלות את הפירות המסוננים, מוסיפים לתערובת.
5. מחממים תבנית ל-200 מעלות צלזיוס, משמנים תבנית, ואם יש לכם תבנית חרס, המאפה יתאים לה מאוד. מקצפים מעט את שולי התבנית ויוצקים לתוכה את תערובת הפירות.
6. אופים שעה, עד לצבע שחום זהוב יפה. מאבקים באבקת הסוכר, ומגישים חמים או בטמפרטורת החדר.

תשובות
1. המונח מופיע במקרא פעם אחת בלבד, שם הוא מתאר חומר שטרם קיבל את צורתו או עובר (תהילים קל"ט).
2. "שיר השכונה" מונה 550 מלים שחיבר חיים חפר, הלחין סשה ארגוב ושרו "התרנגולים".

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו–1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל-אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 03-5652251
ובדף 417 בטלטקסט

ליציע הקהל הרחב
אנו מתנצלים בפני חובבי מוסיקה רבים – שאינם מנויים בפילהרמונית – אשר מפאת הביקוש הגדול, לא יכלו להשיג כרטיסים לקונצרטים שהתקיימו מפתיחת העונה. על-מנת להבטיח את מקומכם בקונצרטים הבאים, הננו להציע לכם לרכוש – במהלך חודש ינואר – מנוי ליתרת הקונצרטים בעונה.
פרטים בטל': 03-5251502

גנדי רוז'דסטוונסקי, מנצח
ויקטוריה פוסטניקובה, פסנתרנית
אלכסנדר רוז'דסטוונסקי, כנר

בתוכנית:
היידן: סימפוניה מס' 30
היידן: קונצ'רטו לכינור ולפסנתר
שניטקה: קונצ'רטו גרוסו לכינור ולפסנתר
צ'ייקובסקי: "פטום", פואמה סימפונית
פרוקופייב: סואיטה סקיתית

קונצרט מס' 3
יום ד', 18.1.95, 20:30, אוד' חיפה/סדרה ב'/חיפה
יום ה', 19.1.95, 20:30, אוד' חיפה/סדרה א'/חיפה

גנדי רוז'דסטוונסקי, מנצח
ויקטוריה פוסטניקובה, פסנתרנית
אנדרו בליו, חצוצרן

בתוכנית:
אופנבך: "הבשמת היפה", פתיחה
דבוז'ק: 2 מחולות סלבוניים
שוסטקוביץ': קונצ'רטו לפסנתר מס' 1
שברייה: "מרש עליז"
ירנפלט: שיר ערש
סיבליוס: ולס נוגה
שטראוס-רוז'דסטוונסקי: "ניקו פולקה" ו"מחווה לקהל הרוסי"

קונצרט מס' 3
מוצ"ש, 21.1.95, 20:30, היכל התרבות
מוסיקה קלאסית קלה, ת"א

★ **רביעיית בורודין**
יום ד' 1.3.95, 20:30
בטהובן – רביעיית אופ. 95
שוסטקוביץ – רביעייה מס. 4
בטהובן – רביעייה אופ. 59 מס. 1 ("רזומובסקי")

★ **קונסורט אוף מיוזיק**
יום ב' 24.4.95, 20:30
יצירות דתיות מאיטליה
חלק א': לוטי, מונטוורדי, קאריסימי
חלק ב': האורטוריה "יפתח" של קאריסימי

★ **רביעיית אלבן ברג**
יום ו' 5.5.95, 16:00
היידן – רביעייה אופ. 76 מס. 3
בריטן – רביעייה מס. 3
בטהובן – רביעייה אופ. 130 (עם "הפוגה הגדולה")

★ **איוו פוגורליץ'**
יום א' מוצאי שבועות 4.6.95, 21:00
מוסורגסקי – "תמונות בתערוכה"
שופן – פרלוד בדו דיאז מינור אופ. 45,
ארבעה סקרצי: במי מינור, בסי במול מינור, בדו דיאז מינור, במי מאז'ור

כרטיסי מנוי בקופת המשכן
שד' שאול המלך 19, ת"א טל. 03-6927777
"האכסדרה הפתוחה" – האכסדרה הראשית של המשכן, פתוחה כל יום מ-10.00 בבוקר ועד 01:00 בלילה.
סדרת "מוסיקאים גדולים במשכן" בשיתוף עם ארטיס

מי עדן – השמפניה של הטבע
הארץ – שעתון אחד טוב מול כל הצבא

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל אמנותי ומנצח ראשי: פיליפ אנטרמון

יאן פסקל טורטלייה, מנצח
דליה שכטר, מצו-סופרן
סולני התזמורת
"קולות וגונים" 5, "קולות" 3
"ערב מוצארט"
◆ סימפוניה קונצ'רטנטה לאבוב, קלרנית, בסון וקרן
◆ אריות מתוך האופרות: "נישואי פיגארו", "טיטוס"
◆ סימפוניה מס. 39
ת"א, המשכן לאמנויות הבמה, יום ב' 23.1.95 סד' 1+2
מוזיאון ת"א, יום ד' 25.1.95 סד' 3
אודיטוריום חיפה, יום ג' 24.1.95 ◆ תאטרון ירושלים, יום ה' 26.1.95
◆◆◆
הקונצרטים מתחילים בשעה 20.30
לפרטים ולרכישת כרטיסים ניתן להתקשר 24 שעות ביממה:
☎ 03-6388858
בתזמורת: 03-6961167

גלריה

האם מאריה סיינט ג'אסט (מימין) מיטפחת את התלות שטנסי ויליאמס פיתח שפיתח כלפיה

אל תדאגי, את בצוואה שלי

כתבה ב"ניו יורקר" טוענת שליידי מאריה סיינט ג'אסט, ידידתו הקרובה של טנסי ויליאמס, ואחת מנאמני עזבונו וכתביו, לא היתה מסורה לו ולטובתו. יש מי שנרתם ללחום את מלחמתה

על אף העדפתו לגברים, קיים המחזאי האמריקאי טנסי ויליאמס במשך יותר משלושים שנים קשר עמוק וקרוב עם הליידי מאריה סיינט ג'אסט. לאחר מותו, היתה סיינט ג'אסט לאחת מנאמני עזבונו ולמופקדת על כתביו. לפני פחות משנה נפטרה, והגיליון האחרון של "הניו יורקר" הקדיש מאמר ענק לדמותה, פרי עטו של ג'ון לאהר. אותו לאהר, שהיה גם הביוגרף של המחזאי הבריטי ההומוסקסואל ג'ו אורטון, לא חסך מאמצים בתיעוד ובדיקה והוציא תחת ידיו מסה בת 16 אלף מלה ששינתה את ההתייחסות לסיינט ג'אסט מן הקצה אל הקצה. לדבריו, סיינט ג'אסט "לא היתה ליידי, לא היתה קדושה וגם לא צדיקה", ואף לא היתה המוזה של ויליאמס, בדיוק כפי שלא היתה מסורה לו ולטובתו. הדמות שהוא מצייר כל כך רבת ניגודים וזוועתית, שיכלה בקלות להיות גיבורה במחזה שלא היה שונה בהרבה ממחזותיו המאוחרים של ויליאמס.

מאריה סיינט ג'אסט נולדה בסנט פטרסבורג ב-1921, וכשהיתה בת שנה הבריחה אותה אמה יחד עם אחיה לאנגליה, ואילו אביה נשאר בברית המועצות. סיינט ג'אסט טענה כי אביה הוצא להורג על ידי הבולשוויקים, אבל לאהר חקר והעלה כי הוא שירת בצבא האדום ואמנם הוצא להורג ב-1930, אך לא בידי הבולשוויקים כי אם בידי עושי דברו של סטאלין. לאהר בדק ביסודיות את האוטוביוגרפיה של סיינט ג'אסט ואת הפרטים שמסרה על חייה וידידותה עם ויליאמס, ולדבריו היא סילפה, עיוותה ושיקרה לאורך כל הדרך.

בצעירותה היתה בלרינה מבטיחה אך פרשה בעקבות פציעה, וניסתה להיות שחקנית. היא היתה מעורה בחוגי הבוהמה, והתחבבה על שחקנים כמו ג'ון גילגוד וסופרים כגור וידאל, שהמשיכו להיות ידידיה במשך כל חייה. היא לא הצליחה להתקדם בתיאטרון ולזכות בתפקיד הגדול שיהולל לו, אולי גם מפני ש"פינטזה יותר מדי מחוץ לבמה וכך לא יכלה עוד לפנטז עליה", כפי שמביא לאהר מדבריו של אחד ממדריכי השחקנים.

ב-1948 פגשה את טנסי ויליאמס בביתו של גילגוד. "לפתע ראיתי איש קטן, בורך נורא, שגרב גרב אדום אחד וגרב כחול", סיפרה לימים. ויליאמס כבר היה מחזאי ידוע, ואף שלא היה מעוניין בקשר רומנטי עם מאריה נהנה מאוד מחברתה, מאישיותה הסוערת, מביטוייה הפרועים. הוא בילה אתה בלונדון והזמין אותה לניו יורק; הוא נתן לה כסף, קנה לה מתנות וכתב לה מכתבים רבים. היא הכירה דרכו את המו"ל שלו, ג'יי לאפלין, המיליונר, והם התארסו — אבל לאפלין נרתע ברגע האחרון וביטל את הנישואים.

ב-1956 התחתנה עם בנקאי אמיד לא פחות, הלורד סיינט ג'אסט. אין ספק שהיה חשוב לה מאוד להינשא לאיש עשיר לאחר שנוכחה כי ניסיונותיה לפתוח קריירה מבריקה אינם עולים יפה, מה עוד שגדלה בתנאי מצוקה כלכלית. אלא שהיא שילמה תמורת הפריווילגיה הזאת ביוקר: סיינט ג'אסט סבל מהתקפים קשים של דיכאון שהיו רצופים בכי ועוויתות, ונזקק לאשפוזים תכופים.

כשהיה חולה נהג לבוא אליה, והיא תמיד טיפלה בו והיתה לצדו, אולם ברגע שהחלים נהג להתנכר: היו להם שתי בנות, אך לדברי לאהר הוליד הלורד לפחות עוד שני ילדים מחוץ לנישואים, ולא פעם אף הכה את אשתו.

לאהר מספר כי מאריה סיינט ג'אסט טיפחה את התלות שוויליאמס פיתח כלפיה. לדבריו, היא היתה אחראית לקרע בינו לבין אודרי ווד, שהיתה הסוכנת שלו במשך 35 שנים, פשוט מפני שהתקנאה בהשפעה המקצועית והאמנותית שהיתה לה על המחזאי. סיינט ג'אסט דאגה לאספקה סדירה של נערים וסמים לוויליאמס המזדקן — אף שסלדה מהסמים כמו גם מההומוסקסואליות — כדי לחזק את שליטתה בו. היא נהגה להתלונן ולציין שהיא מודאגת לגבי עתידה הכלכלי, וויליאמס היה משתיק אותה באומרו: "אל דאגה, את בצוואה שלי".

לטענתו של לאהר, ויליאמס לא התכוון בכלל להפקיד את סיינט ג'אסט על הטיפול בכתביו, אלא רק על הקרן שהקים כדי לדאוג לרווחתה של אחותו האהובה, שנפגעה בניתוח מוח. לדבריו, בשל האי־בהירות בצוואה התגלגל העיסוק הספרותי לידיה.

היא אמנם דאגה לעורר עניין בהעלאת מחזותיו וביצירת הכנסות לקרן, אך בגלל חוסר ההשכלה שלה לא ידעה כיצד לנהוג בקהילה האקדמית שביקשה גישה ליומניו של ויליאמס ולחומרים נוספים שהיו ברשותה. בסופו של דבר, אומר לאהר, היא גם ביזבזה את הירושה שהניח על טיסות ב"קונקורד" ועל שהיות ממושכות במלונות פאר בניו יורק.

הליידי סיינט ג'אסט לא יכולה להשיב להאשמות, אך האביר שמינה את עצמו ללחום את מלחמתה הוא בעל טור הרכילות ב"סנדיי טיימס", "טאקי". הוא מיליונר יווני שהתחנך בבריטניה ומעדיף להסתובב בעולם עם חוג הסילון ולכתוב לעיתון. טאקי יודע הרבה על אנשים רבים, וכבר סיפר סיפורים מצמררים מעוררי ראייה ואיש מעולם לא תבע אותו. הוא מעוניין לנקוט עמדה לא פופולרית כשהוא מדבר בשבחו של ... למשל, או הנסיך ..., ואינו חושש לצאת בפרהסיה נגד לאהר.

טאקי הכיר את מאריה סיינט ג'אסט — לדבריו אהבתו של ויליאמס אליה היתה "אגרית" — והוא יודע להסביר את זעמו של לאהר כלפיה: לאהר, מספר טאקי, רצה לכתוב את הביוגרפיה הרשמית של ויליאמס, אבל סיינט ג'אסט, שבתחילה התייחסה לכך בחיוב, חזרה בה כשהתברר שלאהר פירסם ללא רשותה שיר שכתב לה ויליאמס. טאקי מסכם בטור כי לאהר מונע על ידי נקמה, ומבטיח לסגור אתו חשבון כאשר "ייתקל בו".

דורית לנדס

היום בטלוויזיה / רותה קופפר

נוף מוזר, סיפורי סבון

"לוס אנג'לס היא המפלצת", אומרת טרי, אחת הדמויות המרכזיות של הסדרה "רחוב וינטקה", לבנה, כשהם נמלטים מהעיר שבחוף המערבי אל אוק בלאף, אילינוי — מקום הימצאו של הרחוב שעל שמו נקראת הסדרה. זה המסר שמבקש להעביר המפיק ארון ספלינג, שהתפרנס לא רע מהמפלצת הזאת ("בוורלי הילס", "מלרוז פלייס" ו"דוגמניות בע"מ"). עכשיו, כשכבר ברור שעיירות נידחות ושכונות־אל כמו טווין פיקס, סיסלי ("חשיפה לצפון") ורומא ("סודות העיר") יכולות להיות מרתקות ביותר, הולך ספלינג לשלוח יד גם הוא, באיחור מסוים אבל בטוח, ביצירה פוסט מודרניסטית על דמויות ביזאריות באחד מה"שום־מקומים" של ארצות הברית.

אפשר להבין את הרצון של תרנגולת הזהב ההפקתית הזאת להצטרף לגל האיכותי (והמצליח לא פחות) הזה; מה שאי אפשר להבין הוא הירידה הגדולה של ספלינג לבאר הלוס אנג'לסית שממנה שתה לרוויה. ירידה זו באה לידי ביטוי בספסוף השמצות על העיר ומגיעה לשיא בשיחה שמתקיימת בין נזירה לטרי — יפהפיית העיירה שעזבה להוליווד כדי להיות כוכבת קולנוע, שיחקה רק בסרטים סוג ב' בנוסח "תתיכות קיברנטיות", ניהלה רומן עם גבר נשוי, הרתה לו וילדה לו ילד, התאכזבה מעיר הסרטים וחזרה לעיירה החמה והטובה. הנזירה מספרת סיפור "ידידקי" על עברה, שממנו אפשר ללמוד על יחסה לבירת החוף המערבי. בצעירותה, מגלה הנזירה, התכוונה להתנדב לשרת בשבט של קניבלים באינדונזיה שנהגו לקיים בו יחסי מין עם ראשים כרותים. כמיהתה נבעה מהרצון להיטיב אפילו עם הנחותים שבבני האדם. המונסיניור האחראי עליה הציע לה במקום זאת לעבוד בלוס אנג'לס, אבל לזה, היא אומרת, לא הסכימה. גם לה יש גבולות.

סיפור ספק מצמרר ספק רכילי? זה הוא רק אחד מהפנינים שמציעה לנו הסדרה שתוליך מעתה את הסדרה "אחיות", שהמשותף לשתיהן מסתכם בכך שהן מתרחשות במקום שנקרא וינטקה ושבשתיהן ישנה אשה שקוראים לה ג'ורג'. את הג'ורג' ב"וינטקה" מגלמת מג טילי, הזכורה לטוב ולרע מהסרט "החברים של אלכס". היא הפאם פאטאל של העיירה — תפקיד שמשום מה נוטים להעניק לה ולא מפני שהיא ממלאת אותו בהצלחה. היא צלמת חובבת ("אומרים שתצלומים שלי פרו...ק...סי...ויים..."), וגם נשואה לאיש מבוגר ועשיר, וגם מפתה בחורים צעירים בכך שהיא מלמדת אותם לקרוא שירה רומנטית כמו זו של קיטס ושלי, וגם היתה לה ילדות קשה.

דמויות אקסצנטריות טעונות סימבולים אחרות הן: הכומר העיוור (טרזיאס מהמיתולוגיה), ילד שרואה את המלך כפי שהוא (באופן אישי אני מעדיפה ילדים בתכניות לילדים), מוכר בספריית וידאו המצטט משפטים מסרטים ("אר יו טוקינג טו מי?"), בעל־צורילה של מה שנהוג לכנות ג'ימפונית, שוטר שהיה כוכב הפוטבול של התיכון המקומי, גבר שעזב את אשתו כדי להיות עם מדריכת מחול אירובי עם נטיות התאבדותיות ועוד הרבה אחרים.

ומה אומרות הדמויות האלה? דברים משונים ומלאי משמעות כמו: "המינגוויי הלך לפאריס, הדור שלך הלך לבית ספר למינהל עסקים. הכסף היה סקסי וכמוהו גם הסקס. עכשיו אין לאיש לא את זה ולא את זה". או דברים מרומזים עם קריצה פוסט־מודרניסטית, כמו שאלתה של אחת הדמויות (פרי יצירה של מי שיצר גם את "דיינסטי") את עמיתתה, "את אוהבת לצפות באופרות סבון?" ותשובתה של אחרת: "לא, רק את זאת אני אוהבת כי כולם משקרים לכולם על הכל, ואני מזדהה עם זה". ומשפטים תמימים לכאורה ומבשרי רעות כמו "באתי לווינטקה כי זה המקום הכי נורמלי".

אבל "רחוב וינטקה" איננה רק ניסיון לצבוע עיירה אמריקאית אפורה בגוונים קסומים. היא גם סדרה המשלבת בתוכה את התמחותו של ספלינג — אופרות סבון. בתוך כל הנוף המוזר של העיירה יש סיפורים סבוניים שגרתיים כמו זוג שהתגרש אבל עדיין אוהב, אשה שחושה מאוימת מנוכחותה של אשה אחרת ולכן סוטרת לבן זוגה על פניו מפעם לפעם, אב שנעלב מכך שבנו חושב שלא גידל אותו כראוי וכו'.

אחרי מעט מאוד זמן צפייה ברור ש"הנוף המוזר הזה" הוא לא יותר מנוף — תפאורה המקשטת את הבנאליות שבאופרות הסבון — ובדרך כלל רק מפריע להתקדמותה הטבעית. חובבי "פלקון קרסט" ו"נוטס לנדינג" כנראה יחבבו גם אותה, אוהדי "טווין פיקס" ו"חשיפה לצפון" יעדיפו לתת ל"סודות העיר" עוד צ'אנס.

לשתות כשהוא צעיר

יין

דניאל רוגוב

מעטים היינגים שזכו לכבוד מעמיתיהם כמו אנדרי צ'ליסטשף, שנחשב מאז 1937 ועד למותו, לפני שישה חודשים, ל"דיקאן" תעשיית היינות של קליפורניה. לפני כמה שנים, כשתלמיד שאל אותו על חשיבות הבציר, השיב צ'ליסטשף במימרה מרוסית מולדתו: "אם היה לך בציר טוב, אלוהים יעזור לך לעשות יין טוב. אם היה לך בציר גרוע, מוטב שתתפלל לאלוהים שהיינן שלך יודע לעשות יין טוב".

בעיקר בגלל העודף החום מדי אשתקד, בציר 1994 בארץ היה רחוק מטוב, והרוב המכריע של הענבים תואר במלים שנעו בין בינוני לקטסטרופלי. אי אפשר להוציא משנת בציר גרועה יינות גדולים, אבל על פי כישורי היינן אפשר לקבל משנה כזאת יינות סבירים. במונחים של צ'ליסטשף, זאת שנה של יינגים, ואם אכן נמצא יינות טובים, הם יהיו רק של היינגים שידעו לקטוף חלק מהבציר מוקדם וחלק מאוחר, ידעו איך לנקות מחומצות את המיץ המתוק מדי, הוסיפו סוכר בכמויות הנכונות בדיוק כדי לקבל אלכוהול מבלי לשוות ליין טעם של ריבה, ושבעיניהם ערבוב יינות הוא דבר בעל אופי מקודש ומסתורי.

היינות הצעירים, אדומים ולבנים מ-1994 שלא ישנו באלון, התחילו להופיע, ובין הראשונים שטעמתי היו שישה של יקבי רמת הגולן. בעיקר הודות לכישרונותיו של היינן ויקטור שנפלד, אין היינות מעידים על צדדיו הגרועים ביותר של הבציר. לעומת זאת, מגבלות הבציר מכתיבות חובה לשתות את כל היינות האלה צעירים, רצוי לפני שיתחילו היינות מבציר 1995 להופיע בשוק, בעוד כשנה.

אמרלד ריזלינג: יין קל ונעים זה, בסדרת גולן, ימצא חן במיוחד בעיני המעדיפים יינות לבנים פריים, פרחוניים וחצי יבשים. הוא עשוי על טהרת ענבי אמרלד ריזלינג, שאותם העביר היינן תהליך התססה בקור רב, והיין מתוק פחות מזה של 1993 וטוב ממנו בהרבה. באופן כללי זהו יין עם צבע טוב וצלול וניחוח נקי, המזכיר מאוד תפוחי עץ ופירות הדר. יין לא מסובך זה לא ימשוך אולי לגומים מתוחכמים, אולם הוא יפנה לקהל כללי רחב ומציע תמורה טובה לכסף, 18.90 שקל הבקבוק.

סמגיה: חבר נוסף בסדרת גולן של היקב, גם הוא יין פריי וחצי מתוק. השנה, כמו אשתקד, הוא מבוסס על הרכב, יותר מ-90% ענבי סוביניון בלאן מעורבבים עם כמות קטנה של ענבי מוסקט. היין הרענן והקל עבר התססה קרה שהשאירה אותו עם אופי פרחי מושך ושכבות של פירות הדר, פירות טרופיים ועשבי תיבול. כמו האמרלד ריזלינג, גם יין זה מספק שתייה חלקה וקלה, אם גם לא מתוחכמת במיוחד, וגם הוא פונה לקהל רחב. שוב, משתלם, במחיר 18.90 שקל.

קברנה בלאן: כמו בעבר, יין סמוק וחצי יבש זה מיוצר כולו מענבי קברנה סוביניון שהושארו במגע עם הזגים רק עד שהתאפשרה התפתחותו של הצבע הורוד. יש שיתלוננו, ועמם כותב שורות אלה, שהיין קל מדי ומזכיר מדי מיץ פירות, אבל דווקא הקלות הזאת וניחוח התותים והדובדבנים הם שהופכים אותו לבחירה טובה למי שרק מתחילים לשתות יין. 18.90 שקל.

הר חרמון לבן: זה כמה שנים אני מוצא שהיין הר־שתייה ביותר, הפעם, למרות בעיות הבציר, זהו אולי היין הטוב ביותר מסוגו שיוצר אי־פעם. היין, בסדרת ירדן היוקרתית יותר, יוצר מענבי סוביניון בלאן שעורבבו עם אחוז קטן של ענבי אמרלד ריזלינג. יש לו צבע נקי וצלול, רמת יובש טובה, ניחוח פריי נעים ולא מופרז, ורמזים לפומלות, אבטיח ודשא קצוץ. את היין הזה בכוונתי לשמור במקרר, מוכן להגשה, כשיבואו חברים לארוחה, במיוחד אם תהיה זו ארוחה של עוף קר, עגל קר או דגים, חמים או קרים. בהחלט משתלם במחיר 23 שקל הבקבוק.

גולן ויליאז': כמו אותם יינות בוז'ולה פופולריים וקלים לשתייה, גם יין זה של יקבי רמת הגולן מכיל אחוז גדול של ענבי גמאי שהותסס חלקית באמצעות הכנסת אשכולות של ענבים שלמים למכלים רווי פחמן דו־חמצני. יש גם הבדלים בין היינות, והבדל העיקרי הוא שלעומת יינות בוז'ולה, שרובם מיוצרים אך ורק מענבי גמאי, הרי שב"גולן ויליאז'" 50% גמאי בלבד, והשאר ענבי קברנה סוביניון, פינו נואר וסירה. זהו יין פריי, כמעט ללא טאנין, יין יבש עם הרבה פרי, הן בטעמו והן בניחוחו, וקל לשתייה, בעיקר כשהוא קר. הפגם היחיד בו, שאפשר לייחסו בעיקר לאיכות הבציר, הוא שהוא קצת קל מדי, הן בצבע והן בגוף. למרות זאת זהו יין "רב תכליתי", סביר שיתאים למאכלים פשוטים כמו המבורגר, סלט עוף, חסילונים קרים או פסטה. היקב ממליץ להגיש את היין בקירור קל. אני אעדיף להגיש אותו קר כמעט כמו יין לבן. תמורה טובה למחיר של כ-23 שקל לבקבוק.

הר חרמון אדום: זה אולי המוצלח מכל יינות 1994 שהוציא עד כה היקב. הוא מיוצר מתערובת ובה 80% ענבי קברנה סוביניון, כ-15% ענבי מרלו ו-5% ענבי גמאי. היין דל יחסית בטאנין, יבש לגמרי, עם רמת עפיצות נמוכה ואיזון טוב. בנוסף לדומדמניות שחורות מצאתי בבוקה רמז חביב גם לעשבי־תיבול. כמה משותפי לטעימת היין גילו בבוקה שלו גם סמך שוקולדה. היין יושב בפה בנחת וקרוב יהיה למצוא יין ארוחה טוב במיוחד לשתייה של יומיום. כשמגישים אותו לאחר קירור קל הוא מתאים במיוחד לסטייק וצלעות כבש בגריל, צלי עוף, המבורגר, נזיד ברוטב גבינה ומאכלי פסטה רבים.

קלאסי לשישי
תזמורת סימפונית חיפה
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
עיריית חיפה
מינהל לחינוך, תרבות ורווחה
בשיתוף קרן תרבות אמריקה ישראל
הוד מוסיקלי
מנצח: יובל בן־עוזר
סולן: אוהד בן ארי — פסנתר
סמטנה: "הכלה המכורה" פתיחה
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
ליסט: "הפרלודים" — פואמה סימפונית
יום שישי 20.1.95 בשעה 11:00
באודיטוריום חיפה
כרטיסים במחיר -.10 ש"ח ניתן לרכוש:
◆ במשרדי התזמורת: רח' פבזנר 50 חיפה, טל. 640004
ימים א'–ה' 8:30–13:00, 16:00–18:00, יום ו' 8:30–12:30
◆ ביום הקונצרט בקופת האודיטוריום החל משעה 9:00
המקומות מסומנים

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור
מנהל מוסיקלי: דוד שלון | העונה ה-57 תשנ"ה

יואב תלמי, מנצח **ריצ'ארד בלאי**, סולן
רחמנינוב קפריצ'יו בוהמי
מוצארט קונצ'רטו לבאסון, ק. 191
דבוז'אק מחולות סלאביים
המנוי הפופולארי קונצרט מס' 3
יום שלישי, 17.1 סדרה ד
יום רביעי, 18.1 סדרה ה
המנוי הקלאסי קונצרט מס' 3
יום חמישי, 19.1 סדרה ג

יואב תלמי, מנצח **אינגריד הבלד**, סולנית
מוצארט קונצ'רטו בסול מג'ור לפסנתר ותזמורת, ק. 453
ברוקנר סימפוניה מס' 4 ("רומנטית")
המנוי השלם קונצרט מס' 4
יום רביעי, 25.1 סדרה א־ב
קונצרט מס' 4 למנויים ב"היכל התרבות" כפר סבא
יום חמישי, 26.1 ב-8.30 בערב
כרטיסים - בקופת "היכל התרבות"

איתן
שרתוק את גופר
ממתקי ירושלים

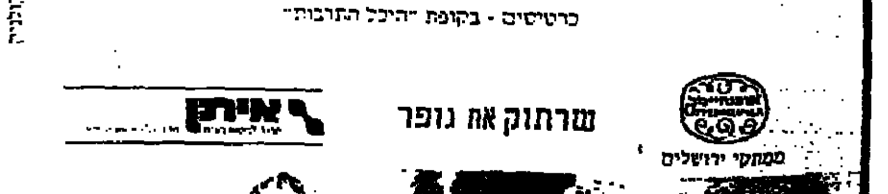

קופת התזמורת טל. 611498-9 ימים א־ה 16-19 שישי 10-13

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית. קראוס, מוצרט, ביזה, קרמטר
07.07 היידן, י. כריסטיאן באך, שוברט, במתנה, שבריה
08.05 באך, טלמן, מוצרט, בוהדין
09.05 קונצרט בוקר. קורלי "לה פוליה". בטהובן: סונטה מס' 23 בפה־מינור, אופ. 57, "אפסיונטה". שוברט: סימפוניה מס' 2 בסי־במול מז'ור, ד. 125. שומאן: קונצ'רטו לוויולונצ'לו ולתזמ. אופ. 129. ברהמס: שישייה מס' 2 בסול־מז'ור, אופ. 36. יוזף סוק: אגדות, אופ. 16
11.57 ביקשת שיר. אנדר אלדן קורא משיריו
12.00 קלאסיקל. דבוז'אק: מחולות סלאביים, מתוך אופ. 46 ואופ. 72. ברהמס: מחולות הונגריים (תז. פסטיבל בודפשט/ איבן פישר
13.00 אמן השבוע. היינץ הוליגר. אלבינוני: קונצ'רטו באבוב ולכלי קשת, אופ. 9/8. מרצ'לו: קונצ'רטו בדו־מינור לאבוב, לאבוב ולתז. פרנק מרטן: ... לאבוב ולקונטרבאס
14.06 הדרן. צלילים ושלוות בעקבות הזמן
15.00 מגוף התקליטיה
16.00 מוסיקה ליום ראשון. באך: "סנקטוס" ברה־מז'ור. באך: פרלוד ופוגה ברה־מז'ור, לעוגב. פולנק: 4 מוטטים לעת חג המולד. פרוקופייב: "מה האהוב". שוברט: "סטאבאת מאטר" בפה־מינור (הלך הזה/ יוזף פרנצקה/ ידמיך מישר־ריסקאן/ הפק. התז. סימפ. רדיו בוואריה/
הלמבג מאבאלישה, התזמורת ... מהליפורניה של יוהן כריסטמוס (תמרי קורין/ מתיו בסט)
18.00 תקליטורים חדשים. בתוכנית: ... אורשטיין, ויוולדי: "ארבע העונות". פרויין קייזלר: קונצ'רטו לכינור ולתז. בסגנון ויוולדי. תקליטורים שיניקו ברגע האחרון
20.05 באולמי הקונצרטים שלנו. התז. הפיל. הישראלית/ קורט מאזור (הקלטה 14.10.94). בתוכנית: סימפוניה מס' 5 בדו־מינור, אופ. 67. מאהלר: סימפוניה מס' 1 ברה־מז'ור; התז. הפיל. הישראלית/ זובין מהטה (הקלטה 17.7.95). סולנים: אלכסנדר ... — מסך. וולפגנג ... — ... ויבצ'רו לה סקלה — סנר. מיאם הלה — כנ. המק. הפיל. פראג/ בפרדכת מאול קלק. הדר: רקויאם
22.57 ביקשת שיר. "כחול" — אלה לספר־שילה, המישים שנה למותה
23.00 צלילים לסיומו של יום. האנסמבל הפלוריאני. ביצירות מאת ארצליני, מרינו, לוק, בלהא, מריני, ג'מיניאני ופורסל

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 פתוחים באלף. מבין בוקר עם משה טימור
12.05 עיתונות בבוקר
13.00 תרשות ותכביות באנגלית ובצרפתית
14.05 שירים של פעם
15.05 בראש צעיר
16.05 חנבה. בני הבדל

17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול הגבעות. סביבת עין. יובל מסקין
18.05 הכל מדשת
19.05 יומן מדשת
19.50 עוד סיפור אחד וד'. מיכל שמואלי
20.00 מבט לחדשות
21.00 אולפן לילה. נבי ופר
22.05 עיתונות בבוקר (ש.ח)
23.05 דיון בעקבות. אולפן לילה. מבחר רבקה סנהדרין

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. וליה יאירי
10.05 הכל דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 בנתי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. ענת הידוב
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 מה אתה אומר. עדנה פאר
20.00 מבט לחדשות
20.30 אחר על אחר. ספורט
23.05 כל היום מוסיקה
01.05 לתוך הלילה. אבישי פלוד

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן ג'
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר
11.05 היאם הזה. יוסי טיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 לוהט. שרש עמרי
14.05 חדש חדיש ומחודש
15.00 תולה הדיו. דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים

17.05 מקום בצמרת
20.05 M.T.V בגימל
21.05 אמבע הדרך
22.05 שיר לאוזניים. ר"ש
23.05 לילה כחול עמוק

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אנחנו טיפה משודרת. סדרה המודרנית. בראשית העידן הפוסטלי. מרצה ד"ר יוסי אלפרט
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 שבירת על הבוקר
10.05 נבון לעכשיו
12.50 בילוי היום. ביותו חמיבר
13.15 מטעל במקום. טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר. גבי מרחי־ברין
16.00 שעה לפני. רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה. נבצי דנצגר
18.30 האמת מהו. רחרי בראון
20.00 חדשות. ערוץ 2
20.30 צעד וחצי. בחרחבל בשירותי. אלי ישראלי ואיתן ברין
23.05 — 24 היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משוחחות. בועז רייבר
02.00 לא רוצים לישון. מוסיקה

גלגל"צ

07.05 פרינה ברוך. אביר אשר
09.05 התרוממות. לילך ברנע
10.05 שמש. אלי ישראלי
12.05 מיתג אחיה. אבי שמחי
13.05 ספקס. מיון דורון
15.05 יואב קטנר
16.05 חבה בבביש. דן לוינטל
18.05 בלגלאגה. לאה עין
20.05 מתחת לתגורה
22.05 לילה טוב. לילך ברנע

קולנוע

תל אביב

גורדון המונדו — האשה שיצרה שמן שמשות. 18.00, 20.00. החוכן של נבי מורשה. 22.00
גן העיר — פריסילה — מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 21.45
גת — הכם על גדולים. 16.50, 19.25
דיזנגוף 1 — אל המערב הקסום. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2 — שמש בוגדנית. 11.00, 13.40, 16.20, 19.00. רומן על אבנים. 21.50
דיזנגוף 3 — מה עובר על גילברט. 11.00, 15.10, 19.30. בלבי אשמורות. 13.05, 17.15, 21.50
דקל — צבע הלילה. 19.30, 21.45
הוד 1 — נהר הפרא. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 2 — פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3 — פריסילה — מלכת המדבר. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4 — ארץ הרשעה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
חן 1 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 — ספרות זולה. 13.15, 16.10, 19.05, 21.55
חן 3 — ספרות זולה. 19.05, 21.55. פרנקנשטיין. 11.30, 14.30
חן 4 — שירת השירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 — חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
מילדן 1 — מיימקום. 17.00, 19.30, 22.00
מילדן 2 — המכמונת. 17.00, 19.30, 22.00
מילדן 3 — הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 — תמונות של תקוות. 12.00, 14.20, 17.00, 19.20, 22.00
לב 2 — סיפור חיים. 12.05, 14.20, 17.00, 19.30, 21.50
לב 3 — בשם של אבנים. 12.05, 14.00, 19.20. רגעים סליחה. 16.50, 21.50
לב 4 — משמעות החורשות. 12.00, 14.00, 19.30. עיזות. 17.00, 22.00
מוזיאון — חורת המלאכים. 17.00, 19.30, 22.00
מקסים — מוויו. 19.15, 21.40
סינמטק — ביחות הפאפיה הרוקה. 17.00, 19.30, 21.45
צפון — אקמותיקה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 1 — אהובה הקטנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 — מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 4 — אמא מרושעת. 21.50. ברצלונה. 17.00, 19.30
רב־אור 5 — השיגו לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1 — נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 — פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 1 — חשיפה. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 — ראיון עם הערפד. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 — שודדות על עקבים. 17.00, 19.30, 22.00
רב מור 4 — ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30
רב מור 5 — פרנקנשטיין. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6 — מה עובר על גילברט. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7 — פורסט גאמפ. 16.00, 18.45, 21.30

ירושלים

גיל 1 — חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2 — נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3 — אקמותיקה. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 4 — ראיון עם הערפד. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5 — פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 6 — ארץ הרשעה. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7 — שודדות על עקבים. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 8 — תמונות של תקוות. 16.30, 19.00, 21.45
חן 1 — חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 — ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 3 — אהובה הקטנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.25, 21.55
חן 5 — ברצלונה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 6 — השיגו לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50
חן 7 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
רון 1 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.00, 21.30
רון 2 — שירת השירנה. 19.00, 21.30
אי־הי 17.00, 19.00, 21.30
תיאטרון ים — סיפור חיים. 19.00, 21.30

חיפה

אורדי — סיפור חיים. 18.45, 21.15
סינמה קפה מורה — ביחות הפאפיה הרוקה. 19.30, 21.30
סינמה קפה עמבר — צבע הלילה. 19.00, 21.15. פריסילה מלכת המדבר. 19.00, 21.15
עצמון 1 — חשיפה. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 — נהר הפרא. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3 — המכמונת. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4 — שודדות על עקבים. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5 — ראיון עם הערפד. 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1 — פורסט גאמפ. 16.15, 18.45, 21.30
פנורמה 2 — אקמותיקה. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3 — ארץ הרשעה. 16.30, 19.00, 21.30
רב אור 1 — תמונה של תקווה. 18.40, 21.20
רב אור 2 — מה עובר על גילברט. 19.00, 21.20. תמונות של שריקה. 16.30
רב אור 3 — חיבוק גורלי. 16.45, 19.00, 21.20
רב נח 1 — פרנקנשטיין. 16.45, 19.00, 21.20
רב נח 2 — ספרות זולה. 18.30, 21.20
רב מור 1 — תמונה של תקווה. 18.40, 21.20
רב מור 2 — חיבוק גורלי. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3 — ארבע חתונות ולוויה אחת.

אור־יהודה

גיל 1 — פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 2 — חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3 — חתיכה על תנאי. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4 — שודדות על עקבים. 17.00, 19.15, 21.45

אשדוד

גיל 1 — נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2 — חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3 — שודדות על עקבים. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4 — בלבי אשמורות. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5 — הכם על גדולים. 16.30, 19.15, 21.45

אשקלון

גיל 1 — חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2 — נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 — ראיון עם הערפד. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 — פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 5 — שודדות על עקבים. 17.00, 19.15, 21.45
חן 1 — חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 — הכם על גדולים. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.25, 21.50
חן 4 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 — ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50

באר־שבע

גיל 1 — חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2 — פורסט גאמפ. 16.50, 19.00, 21.45
גיל 3 — שודדות על עקבים. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4 — נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45
רב נגב 1 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.25, 21.50
רב נגב 2 — הכם על גדולים. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4 — ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50

בת־ים

חן 1 — נהר הפרא. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 — חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 — ספרות זולה. 19.00, 21.50
חן 5 — צבע הלילה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 6 — חתיכה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 7 — המכמונת. 17.00, 19.30, 21.55

הרצליה

אורדמריום דניאל — אקמותיקה. 19.30, 21.30
סנדרין 1 — פורסט גאמפ. 19.30, 22.15
סנדרין 2 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 22.00
סמאר 1 — חשיפה. 19.20, 21.50
סמאר 2 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.20, 21.50
סמאר 3 — נהר הפרא. 19.30, 22.00

חדרה

לב 1 — חשיפה. 17.00, 19.20, 21.45
לב 2 — פריסילה — מלכת המדבר. 17.00, 19.15, 21.45
לב 3 — נהר הפרא. 17.00, 19.25, 21.45
לב 4 — חתיכה על תנאי. 17.00, 19.20, 21.45

חולון

גיל 1 — נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2 — המכמונת. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3 — פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 4 — שודדות על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5 — ראיון עם הערפד. 16.45, 19.15, 21.45

כפר־סבא

גיל 1 — חשיפה. 16.45, 19.15, 22.00
גיל 2 — ספרות זולה. 16.00, 19.00, 22.00
גיל 3 — פורסט גאמפ. 16.45, 19.15, 22.00
גיל 4 — נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5 — שודדות על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 6 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 7 — ראיון עם הערפד. 16.45, 19.15, 21.45

כרמיאל

סינמה 1 — ראיון עם הערפד. 18.45, 21.20
סינמה 2 — שודדות על עקבים. 19.00, 21.30
סינמה 3 — פורסט גאמפ. 18.40, 21.20

לוד

סמאר 1 — חשיפה. 19.15, 21.45
סמאר 2 — המכמונת. 19.15, 21.45
סמאר 3 — רומן על אבנים. 19.30, 21.45

נס־ציונה

גיל 1 — חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2 — פורסט גאמפ. 19.00, 21.45

נצרת־עילית

מלאכים במגרש. 16.45
גיל 3 — נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4 — שודדות על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 1 — הכם על גדולים. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2 — שודדות על עקבים. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3 — חשיפה. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 4 — גמל המשפט. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 5 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.00, 21.30
גיל 6 — נהר הפרא. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7 — חתיכה על תנאי. 16.45, 19.00, 21.30

נתניה

גיל 1 — נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 — סיפור חיים. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3 — חשיפה. 21.45. ראיון עם הערפד. 16.45, 19.15
גיל 4 — חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5 — פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
חן 1 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.25, 21.50
חן 2 — חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 — ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 4 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55

ערד

סמאר 1 — רגעים סליחה. 19.20, 21.40
סמאר 2 — ראיון עם הערפד. 19.15, 21.30
סמאר 3 — עיזות. 19.15, 21.30

פתח־תקוה

היכל 1 — חשיפה. 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2 — נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
היכל 3 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.15, 21.45
רם 1 — פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
רם 2 — ארץ הרשעה. 17.00, 19.15, 21.45
רם 3 — ראיון עם הערפד. 17.00, 19.15, 21.45

קרית־מלאכי

הקריה — זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 21.30
היכל התרבות — רגעים סליחה. 19.15, 21.30

קריות

קריון 1 — ראיון עם הערפד. 19.00, 21.30. מלאכים במגרש. 16.45
קריון 2 — נהר הפרא. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 — רומן על אבנים. 19.00, 21.30
קריון 4 — חשיפה. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5 — ארץ הרשעה. 19.00, 21.30. מסיכה. 16.45
קריון 6 — מלך האריות. 16.45. פורסט גאמפ. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7 — שודדות על עקבים. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.00, 21.30. גבורה על הקוף. 16.45
קריון 9 — חשיפה בחיתולים. 16.45. מסיכה. 19.00, 21.30

ראשון־לציון

הזהב 1 — חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
הזהב 2 — חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
הזהב 3 — ספרות זולה. 16.30, 19.15, 21.45
חן 1 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.25, 21.50
חן 2 — הכם על גדולים. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 — ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 4 — חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
סמאר 1 — הכם על גדולים. 19.15, 21.45
סמאר 2 — חורת המלאכים. 19.15, 21.45
סמאר 3 — פריסילה — מלכת המדבר. 19.15, 21.45
סמאר 4 — חתיכה על תנאי. 19.15, 21.45
ראשון — מיימקום. 19.30, 21.45

רחובות

חן 1 — חשיפה. 19.15, 21.50
חן 2 — סיפור חיים. 19.10, 21.45
חן 3 — פורסט גאמפ. 19.10, 21.50
חן 4 — ספרות זולה. 18.50, 21.50

רמת־השרון

כוכב — שירת השירנה. 19.10, 21.40

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 — חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55
אואזיס 2 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.25, 21.50
אואזיס 3 — שודדות על עקבים. 17.00, 19.30, 21.50
רב־חן 1 — ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55
רב־חן 2 — פורסט גאמפ. 19.10, 21.55. מלאכים במגרש. 17.00
רב־חן 3 — ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.20, 21.50
רב־חן 4 — נהר הפרא. 17.00, 19.20, 21.50

רעננה

פארק 1 — נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 2 — חשיפה. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 3 — מה עובר על גילברט. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 4 — פרנקנשטיין. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 5 — ספרות זולה. 19.00, 21.50. מלאכים במגרש. 17.00

مكرر من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

נשים מול המצלמות

במקום ילדי אינתיפאדה זורקי אבנים מכבכבות כעת על מרקעי הטלוויזיה בארץ ובעולם נשים מניפות אגרופים. מרשימה ומרגיזה כאחד היתה הופעתה של אמו של המחבל הרוצח שנידון למאסר עולם כפול שלוש. במקום להשפיל עיניה היא מתנפלת בעזות מצח על אנשי משמר הגבול.

במאבק על אהדתם של הצופים תהיה ידה של אשה הניצבת מול חיילים חמושים תמיד על העליונה, בין שמחאתה כנה ובין שהיא מבוימת. וכל רק שמבזק החדשות אינו מותיר זמן להסביר לציבור, כי ברוב המקרים נסב הסכסוך על אדמת מרשים שאינה בבעלות פרטית, הרשמה בטאבו כאדמת מדינה (אדמת ג'יפטליק, בחוק העותמני). אך מבחינה תקשורתית יוצאת התעמולה הערבית נשכרת, ושוב זוכה בנקודות בדעת הקהל העולמית.

אליהו טל
תל אביב

•

תמונתו של אלכס ליבק ("הארץ" 1.1), שבה רואים חייל ישראלי מלגלג על כפרייה קמוצת אגרוף באל הארץ, מוסיפה נופך מקאברי למאמרו של עוזי בנזימן מאותו יום, המעלה שוב את הצורך להיגמל מהכיבוש המשחית.

מדיניות המשך ההתנחלויות של יצחק רבין ובנימין בן אליעזר מוכיחות את ניסיונו של אריאל שרון להכל בתהליך השלום עם מצרים בהקמת "מגדלי הרמה" בסיני. אם אמנם רוצה רבין בשלום – יזכור נא שגם לפלשתינאים זכות קיום ורגשות.

בני גפן
מושב בן עמי

קו ירוק סמוך מאוד

בתגובה על "סיורי ועדת שבס הפכו למסעות פרסום" מאת אורית גליל ("הארץ", 8.1)

בראיון עמו טוען שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר, ש"90% מהאזרחים רוצים מיהודה ושומרון, מעזה ומרמת הגולן. יש מעטים, בשוליים, שהסוגיות האלה מעסיקות אותם".

עם כל הכבוד לשר, ברגע שצה"ל ייסוג מריכוזי האוכלוסייה ביהודה ושומרון כמעט כל בית בתוך הקו הירוק יהיה במרחק של הליכה ברגל מפתחלנד. חינוך, בריאות וקורת גג הם דברים חשובים, אבל בלי ביטחון אין להם משמעות.

אהרן לרנר
רעננה

התהליך כבר לא הפיך

בתגובה על הידיעה "במשרד החוץ מציעים להגיב בתקיפות על יחסה השלילי של מצרים לישראל" מאת אלוף בן ("הארץ", 12.1)

אפשר לברך את משרד החוץ שהתעורר מתרדמה ארוכה, אבל קשה להתנחם באמרה, כי מוטב מאוחר מאשר בכלל לא. יש תהליכים שאינם הפיכים, ואת היחסים הבעייתיים בינינו לבין המצרים לא נוכל לתקן.

יש רק לקוות שמשרד החוץ יפיק לקחים לעתיד ולא יחזור על הטעויות בבניית מערכת יחסים בריאה עם הסורים. אך מהמתרחש עד עתה אפשר רק להסיק שהטעות אכן תחזור ו"השלום" עם הסורים יהיה במתכונת היחסים עם מצרים.

יעקב פרהצור
רמת ישי

עוד סטיגמה על הנשאים

פרשת דמנר ממשיכה לפגוע בכל ציבור נשאי האיידס בישראל. בימים האחרונים התגלה שרציחתו של ישעיהו דמנר אינה קשורה להיותו נשא. בשל פרסום פרטים שונים בכלי התקשורת – שאושרו על ידי המשטרה – הפך קורבן הרצח לרוצח, ואתו הפכו כל ציבור הנשאים לרוצחים מבקשי נקם. צורת הצגת הדברים ציירה תמונה מעוותת על ציבור הנשאים, שממילא סובלים מסטיגמות חברתיות ומאפליה.

בישראל אין חוק המגדיר את זכויותיהם וחובותיהם של נשאים וחולים ומגן עליהם. פרסום מידע לא בדוק על ידי גורמים שונים הוא איפוא הפרה בוטה של זכויות האדם.

סמדריק לוי
יו"ר הוועד למלחמה באיידס

כשנציג הציבור מתרוצץ

הימים הם ימים קשים לחיים הציבוריים, לפוליטיקה הישראלית. התחושה היא שהכל מותר ולא השקפת העולם האידיאולוגית היא שמדריכה את המהלכים, אלא עמדות אישיות וצרכים אישיים או כיתתיים. זאת ועוד, בכל המפלגות הפוליטיות מחזיקים מספר קטן של נבחרי ציבור בכמה תפקידים כל אחד, כמובן בשם הייצוג הישיר והולם. אך האם חלוקת עבודה בין כמה אנשים אינה נכונה, יעילה ודמוקרטית יותר? במצב כיום מתרוצץ נבחר הציבור ממקום למקום, מישיבה לישיבה, והכל נעשה בשטחיות. יש לקבוע חד משמעית, ואולי אף בחוק, כי איש אחד יישא בתפקיד אחד.

למען בריאות החיים הציבוריים ויעילות עבודת המינהל הציבורי גם חשוב שתהיה רוטציה בתפקיד, ומן הראוי לקבוע גג של שתי תקופות כהונה בתפקידים ביצועיים. כך יימצאו עיתותים ושיבושים ואנשים חדשים יוזרמו למערכת בצורה מסודרת.

אורי אבנמי
חיפה

קולטים במאור פנים

בתגובה על "לא רואים את הרכש" מאת עדה אושפיז ("הארץ", 30.12.94)

"האתוס המשותף של שבאת עולים אוכלי לחם חסר, הנהגה בארץ מתנופה מיוחדת בשנים האחרונות, מקומם ומעליב אותם במיוחד", כותבת עדה אושפיז. קביעתה זו מרגיזה ומתסכלת כאחד. האם אין הכותבת מודעת לנעשה כיום במדינה, כאשר ארגונים וולונטריים ויהודים קולטים עולים באלפיהם במאור פנים ובאהבה ועושים כל שביכולתם מתוך מוטיווציה לסייע לעולים בקליטתם?

אנו עדים לגילויי התגייסות במיטבם. מרכיב חשוב בצמיחה הכלכלית שאנו עדים לה כיום במדינה היא תוצאת קליטתם של מאות אלפי העולים, רובם משכילים, בעלי רצון להשתלב בכל עבודה ולעתים קרובות פחותה מכישוריהם. העלייה היא ברכה למדינת ישראל, ולא ירחק היום והעולים ישתלבו וייקלטו כלכלית, תרבותית וחברתית.

פנינה בור
נשיאת בני ברית בישראל

להעניש את הבנק

בתגובה על "דירקטוריון בל"ל: מהיום אין עוד הטבות ושונות הבאה לדירקטורים" ("הארץ", כלכלה, 4.1)

התנהגותם של חברי הדירקטוריון של הבנק היתה מבישה, והגדיל לעשות יו"ר הבנק, שרכש בהנחה ובתנאי תשלום מיוחדים "רק" ארבע דירות מחברת אפריקה-ישראל.

הגיע הזמן שהציבור הרחב יגיב על ההתנהגות הזאת בהוצאת פיקדונותיו מהבנק ואף יחדל מקיום עסקות עם הבנק, כל עוד לא הודיחו הדירקטורים את הגזילה.

אליעזר לוין
רמת השרון

דגש על שותפות מדעית

בתגובה על "לתת את הלקט" מאת אלון ליאל ("הארץ", ביטוי, 5.1)

מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון אלון ליאל מציע במאמרו לגבש גישה חדשה ביחסי התפוצות וישראל, שעיקרה שותפות במימון פרויקטים חברתיים וחינוכיים.

הגיעה השעה להשתחרר מגישה פילנתרופית זו, המגניעה את קשרי העם היהודי וישראל. תחת זאת מוצע להציע שותפות בין הקהילה העסקית המדעית של ישראל לקהילה העסקית המדעית של העם היהודי במימון מחקר ופיתוח של מוצרים וטכנולוגיות חדשניים, שלהם פוטנציאל שיווקי ועסקי בשווקים העולמיים.

שותפות במחקר ופיתוח היא הדרך הנכונה לטיפוח קשרי ישראל והתפוצות בעידן השלום הקרב והכלכלה הגלובלית. באופן מעשי מוצע לטפח שותפות בין אוניברסיטאות בישראל לקהילות יהודיות בחו"ל.

אריה הס
מנהל המועצה הציונית בישראל

אנוכיות בעלי הכלבים

כל הליכה ברגל ברחובות הערים הופכת למבצע דילוגים מסובך. צואת הכלבים וצחנתה שולטות בערים. בגנים הציבוריים מפוזרים גושי צואה בארגז החול, בין הנדנדות והמגלשות, וכלבים מסתובבים בשבילים בלי רצועה וחסם.

יש לאכוף בחומרה את החוק על בעלי כלבים, שבאנוכיות ובחוסר התחשבות גורמים ללכלוך הרחובות והגינות בעיר.

נאוה דוד
רמת גן

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 האוטובוסים מתגאים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 הדו הבומה באוסטרליה. הנודד
08.30 תבנית. סיפורים מהזים
09.00 הבנת הנקרא. במור העיניים 10
09.15 טבע. בממלכת בעלי החיים. התמנון
09.25 הגיל הרך. פרפר נחמד. ט"ז בשבט
09.50 פשוט אמרו לא. עכבריות רקובות
09.55 מבזק חדשות בנושא חינוך
10.00 קשר משפחתי. סיפור חיים כוריליה לירושלים. חלק ב'
10.30 היסטוריה כללית. המאה שלנו. שנות הבז 1919–1928. חלק א'
11.00 אנגלית
11.10 העשרה מתמטית. קווים ורשתות
11.30 יהדות. שניים אוחזין
11.55 טוב לדעת. מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
12.00 מדעי החיים. תהליכי חיים בטבע. ליהום, הגילו
12.10 מתמטיקה. טריגונומטריה
12.20 מדעים. בוק המידע. נהרות הקרח
12.35 צרפתית
12.50 מוסיקה. בקצב הלב. מאלמה (חלק ב')
13.30 אלף האות אמריקות. פרק 11
13.55 טוב לדעת. מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
14.00 קיפי קט וחופי. קיפי הקבינות
14.15 במצולות הים עם דלפי. סכנה רדיואקטיבית
14.45 שעת בושר
15.00 זומביט
15.30 הדודסים. פרק 16
16.00 הדרך לאבנלי. נסיך הולמות
16.45 הזוה של אורטון
17.00 ערב חדש עם עירבוני חדשות מאולפן מכבי. אמנון לוי
17.35 מה שנקרא. "מורים חכיבאל פלמר לשוף". עפ"י ספרה של גאוה כסל. סיפורה של הדוה, הודה במשבצת מוקפת פרדסים ומתיידדות עם מורים הממלך, שיש לו שיטה מיוחדת "לשוף". עם קרן סוד, יעקב כהן, שלושה תרשים הילדים של פלג וחני יגיל
18.00 ילדודו
18.15 חדשות באנגלית
18.30 ספורט. תקציר משחקי הליגה הארצית בכדורגל
18.40 החדשים המכבאות
19.00 חדשות בערבית
19.30 קוקטייל. תוכנית למשפחה
20.00 מבט שבשבת
21.00 אולפן לילה. מני פאר
22.00 כדורגל עולמי
23.30 מהדום לסוף. יומן חדשות עם רוד ריצנס ועמנואל הלפרין
24.00 פסוק של סקום. מבט אל בור

ערוץ 2 (22)

14.00 לא נמסרו פרטים
15.00 אבות או חובה
15.30 שוקי וג'ורג'. סדרה מצוירת
16.00 הימים האמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. תוכנית בענייני היום
17.30 לא נמסרו פרטים
18.00 חלום עליבים. עוד וישמן
18.30 חוף פרדייס
19.00 פשוט נהדרות. סדרה עם הקומיקאיות הבריטיות ג'ניפר סאונדרס ודון פרנץ'. פרק 2
19.30 ספורץ. אקי אבני
20.00 החדשות
20.30 בקפ. מבזק שבועי המוקד את שוק ההון – מנמות בסיסיות בצר סיפורים וטיפים קצבים. אשרת קוטלר
20.45 פספוסים. יגאל שילון
21.35 בשידור חי. רן שילון
23.00 אין עם מי לדבר. יאיר גרבוז
23.45 מקום קטן
24.00 החדשות
24.05 מקום קטן. המשך
24.20 מאולם הקונצרטים. הלילה – הסימפוניה ה-41 של מוצרט "יופיטר". מנצח ג'יימס לווין
01.00 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי/ הנביאה הצעירה
09.00 לחות את הרים. פרק 149 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1225 (ש.ח)
10.30 אוזרים בטלון
11.00 לוטי אהובתי
11.30 סלסטה. פרק 55 (ש.ח)
12.15 שכנים, שכנים (ש.ח)
12.40 פלקון קרסט. פרק 175 (ש.ח)
13.30 עיצובים
14.15 לשף רחוק
15.00 סלסה. פרק 174
15.45 גומס לבריגג
16.35 שכנים, שכנים
17.00 ספינת האהבה
18.05 לחות את הרים. פרק 150
18.50 צעירים חסרי מנוח. פרק 1226
19.30 שידור מקומי/ המסבה של פסקואלי
20.00 סלסטה. פרק 56
20.50 פלקון קרסט
21.40 תופשי על הכר
22.05 רחוב ויוסקה
22.55 סיטונים
23.45 הטאכון
24.10 איש משטרה
01.00 רצח בתשובת קלפים

סרטים (04)

10.30 "מאנאבה". צרפת. '88. 99 ד'
12.45 "ללא חוק". ארה"ב '50. 74 ד'
13.30 "לב הענייה". סרט קצר
14.05 "הבייביסיטר". ארה"ב '91
15.35 "קאמפי". ארה"ב '83. 92 ד'
17.10 "אהבה וחצה". ארה"ב '92. 86 ד'
18.40 "הצרי הטפשי". אנגליה '89. עם קנת בראנה, אמה תומפסון, איאן הולם ופול סקופילד. במאי: קנת בראנה
21.00 "יהלום סוקר". ארה"ב '92. שחקן בייסבול פורש מקבוצתו בניו-יורק והולך לחפש את מזלו בטוקיו. שם הוא נדרש לנצח את המשחק היפאני ואת התנהגותו השוביניסטית, ולקבל את האמנה הקבוצתית וסמכות המאמן. עם טום סלק. איה מאקאבאשי וקן מאטאשרה. במאי: פרד שפיזי. 90 ד'
22.35 "גבר בתמונה". ארה"ב '87. סיפור אהבה נרקם בין אשת יחסי ציבור לבין ילליס – אנדרואיד שנוצר למטרות מחקר בחלל, ומתגלה כבעל לב רגיש. עם ג'ון מלקוביץ' בתפקיד כפול, אן מגנוסון, בן מסמרס, לורי מטקלף ושלי בריון. במאית: סוזן סידלמן. 94 ד'
24.10 "עדות רבניעית". ארה"ב '91. עם מרק הארמון, מימי רוג'רס וג. אנטם ולס. במאי: איוון פאסר. 86 ד'
01.40 "דוגמת הקרק". ארה"ב '90. 89 ד'

ספורט (05)

07.00 כף כתנועה. התעמלות אירובית
14.30 כדורעף ישראלי
15.30 רוגבי
16.00 גוף כתנועה. התעמלות אירובית
16.30 כדורגל ספרדי
17.30 כדורגל בשידור ישיר. ליגה אנגלית. בין קאסל – מנצ'סטר יונייטד
20.00 בשידור
20.30 כדורגל מכללות. קנזס – פיטסבורג
22.00 כדורגל מהליגה האנגלית (ש.ח)
23.30 פוטבול מליגת ה-NFL

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
09.00 המתכן של כאילו (ש.ח)
09.35 יער הפרא. פרק 7 (ש.ח)
10.00 איק המתעל. פרק 13 (ש.ח)
10.35 היגן ושליסי היקום. פרק 58 (ש.ח)
11.05 אבא חודר – אבא חודרת. פרק 59
11.40 בוורלי הילס 90210. פרק 71 (ש.ח)
13.00 המתכן של כאילו
13.35 אליאס לינך התוצ'. פרק 1
14.00 זהות החלל. פרק 25
14.35 פופקורניה. פרק 25
15.05 היגן ושליסי היקום. פרק 59
15.35 פנקי השתככה. פרק 46
16.10 בוורלי הילס 90210. פרק 73
17.05 לכבי טונט
17.30 מאתמניה. פרק 37
18.05 יער הפרא. פרק 7 (ש.ח)
18.30 איק המתעל. פרק 13 (ש.ח)
19.00 המתכן של כאילו (ש.ח)
19.30 שלושה כדירה אחת
20.00 גאוזאים פלוס
20.25 אריזה משפחתית
20.45 הכל בשטר במשפחה
21.15 חוק הגדר

הצגה שנייה (06)

22.00 "מקינטוש". ארה"ב '73. הבימאי הבריטי שוסק טמך עצמאי כדי להמשיך חקירה של מכבים קומוניסטים לדרגים הגבוהים. עם פול ניומן, דומיניק סנדה, ג'יימס מייסון, הארי אנדרוס, איאן באנן ונייג'ל פטריק. במאי: ג'ון יוסטון. 95 ד'
23.40 "חמש נשיקות הנץ". ארה"ב '68. בעל תיאטרון והא גם רוצה בעל אלף פרצופים. בעקבותיו יוצא בלש יהודי. עם רוד סטייגר, ג'ורג' סיגל ולי רמיק. במאי: ג'ק סמייט. 108 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות האמנות
12.00 דיסקברי. אנשים בלי בית (ש.ח)
13.30 הפיסול של באכמן. שיקאגו (ש.ח)
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. אנשים בלי בית (ש.ח)
17.30 הפיסול של באכמן. שיקאגו (ש.ח)
18.00 ארם ומוסיקה: רונה הקלאסית
19.00 מעבר לקוליים. מהאבנים של אבנים במוסיקה בעקבות החדשי הקצבים
20.00 דיסקברי. אגר למיליון. אליס
20.30 נתיב המקינים. הגרע החדש של הספורט
21.00 הישרדות. בסרינת רובי הגריזלי
22.00 דיסקברי. גאלאקטיקה. פרק
22.30 דיסקברי. הצעד הבא. פרק 5
23.00 דיסקברי. אגר למיליון. אליס (ש.ח)
23.30 נתיב המקינים (ש.ח)
24.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

הדוקה. 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 24.15, 02.15, 04.15

הום סינמה (42)

עולם כושלם. 07.00, 11.30, 18.00, 20.30, 03.00
לילקה ת'רנה. 09.30, 16.00, 23.00
מלך הגבעה. 14.00
לילה מרהים. 01.00

הום סינמה (43)

הורג אותי ברכות. 09.00, 15.00, 03.00
מסרה קשוחה. 11.00, 17.00, 21.00, 01.00
נקניק נקניק. 13.00, 23.00
סיפור כזה. 19.00

הום סינמה (44)

נמשה. 08.00
כמו אוהבה. 10.00, 16.45, 23.30, 04.15
כתפשת בעל על אוהבי. 12.00, 21.30
הדיכמה. 14.00, 18.45, 01.30

הארץ ממליץ

◆ סיפור חיים. סרטו של ואנג יימו מביא את סיפורה של משפחה פשוטה אחת שנלכדת בתוך ההיסטוריה הסינית משנות ה-40 ועד ה-70. הסרט נע בין המלודרמה לחיים, ומחבר ביניהם בצורה נבונה שאינה חושפת מרגש ואינה נרתעת מאירוניה חריפה. משחק מצוין. לב, תל אביב, תיאטרון, ירושלים, אורלי, חיפה

חלון קליל סופרטרמי משאיר את מזג האויר בחוץ

החלון הסופרטרמי של קליל הוא משהו מיוחד.
הוא מבודד ומגן על המשפחה מחום, קור, רעשים ומונע בחורף עיבוי (קונדנסציה).
הוא חוסך בהוצאות מיזוג וחימום.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 טל: 753044, 757914, 04-789110-2 ■ פקס: 04-757799

בתי חולים

תל אביב – הדה-איכילוב, טל' 6974504
ילדים: איכילוב, טל' 6974444
ופנימית, כירורגיה
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111
ופנימית, נשים, א.א.ג. ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגיה) הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורתופדיה, ילדים, עיניים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 ועד 03:00 כפרפארם, איינשטיין 40, רמת-אביב, 6413730 ועד 24:00 בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535; קופ"ח הכללית, אבטסטרם פ"ת, 5232383
ירושלים – שטראוס א', אביגדורי 3, 786660
חיפה – הנשיא הגיה, אבא חושי 99, 341113
באר שבע – סופר פארם הקריה, קריון הנגב, 281373
רמת גן – הגיה, ארלוזורוב 51, 6721489
חולון – אוגוסט, הכיר 52, 889153; קופ"ח מכבי, לנדאו 16, 5529346
בת ים – בהוד, הכרזה רייך 20, 583360
נתניה – קופ"ח כללית, רזיאל 8 (עד 24:00), 603549; כוזהצקי 31 (ב-24:00), 628121
פתח תקוה – קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21, 9343395
רחובות – באוחית, בנימין 23, 455033
כפר סבא – סופר פארם, אוסטושנסקי 3, 958889

עזרה ראשונה

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה: ירושלים 610303 תל אביב 5461111. ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222 3 נתניה 625110 באר שבע 281128 כרמיאל 988410 כפר סבא 974555 חדרה 333453
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער. טל' 03-621515
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש, לאנשי מקצוע ולקהל הרחב. טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727 בימים א'-ה' מ-09.00 עד 13.00
יד שרה תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ-09.00 עד 14.00
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים תל-אביב לילד, 5226027
אומבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02-256899
המועצה לילד חוסה, רמב"ן 23 ירושלים, טל' 02-664824, 02-664910
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה ללסביות והומוסקסואלים. 03-292797
מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה. תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, גבר 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, גופנית ונפשית במרכז לסיוע לנשים נגבה. טל' 07-74907. בימים א'-ד' 08.30 עד 12.00 בימים א'-ה' 16.00 עד 19.00
ויצו 24 שעות קו אדום לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
קו חירום לנשים במצוקה 09-505720
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'-ה', 09.00 עד 14.00, 03-5421791
אוזן קשבת לגיל המבוגר מיכל השרון שירות טלפוני לבעיות רגשיות ומידע לקשישים ולבני משפחתם. בימים א'-ה', בשעות 16.00 עד 20.00 5493244
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00 עד 22.00
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "בעגלים" טל' 03-5220031 רח' מאפו 13 תל אביב ולת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים 5101511/2; חיפה 04-381520
פרס – משפחות נפגעי סמים. מתן סיוע ומידע. בימים א'-ה' מ-9.00 עד 14.00 שד' ירושלים 11, יפו, טל' 03-5170789/0
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524
הוועד למלחמה באיידס תמיכה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו-ה' מ-19.30 עד 22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה לזכויות האזרח בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 245984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ-09.00 עד 14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974627/8; 6974627
מדיכים – שירות רפואי בבית ועזרה לב הבינוי, טל' 03-5467783
שח"ל – 03-5625555
מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177-022-6699
נב.ל.ו. שירות ניידות טיפול נמרץ לב. 03-5757788, 177-022-4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: דיזנגוף סנטר 294869, 285822 איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'-ה' מ-19.00 עד 24.00. בימי שישי מ-15.00 עד 24.00. בשבת מ-08.00 עד 24.00 6973696 6973670
ירושלים: הדסה עין כרם 22.00 עד 16.00 254779
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: 177-022-3773

24 שעות

חדר חשמל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
ממוסים מודיעות עברית: 03-9731111, אנגלית: 03-9731122
תחזית מזג האוויר 03-9668855